STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ

ALBA IULIA
BINE ATI VENIT IN CEA MAI MARE CETATE DIN ROMANIA

2014 - 2023

Cuprins

Listă de figuri 4

Listă de tabele 9

INTRODUCERE 11

CAPITOLUL I. CONTEXTUL URBAN ŞI IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR PROBLEME ŞI PROVOCĂRI LA NIVEL LOCAL 18

1.1 Date statistice şi analize relevante pentru definirea contextului urban 18

1.1.1. Dezvoltare teritorială şi urbanism. Elemente de geografie urbană specifice Municipiului Alba Iulia 18

a) Personalitatea geografică a Municipiului Alba Iulia 18

b) Municipiul Alba Iulia în sistemul de localităţi la nivel zonal, judeţean, regional şi naţional 21

c) Particularităţi în dezvoltarea teritorială a Municipiului Alba Iulia 22

d) Mobilitate şi accesibilitate la nivelul Municipiului Alba Iulia 52

e) Tendinţe şi scenarii de dezvoltare teritorială 62

1.1.2 Provocări economice la nivelul Municipiului Alba Iulia 63

a) Evoluţia Produsului Intern Brut şi încadrarea în evoluţia pe plan naţional 63

b) Mediul de afaceri din Alba Iulia 68

c) Analiza cifrei de afaceri a firmelor din Alba Iulia 82

d) Aspecte relevante pentru piaţa muncii – Cererea de muncă 86

e) Procesul de investiţii 90

f) Analiza activităţii contribuabililor mijlocii 96

g) Industria la nivelul Municipiului Alba Iulia 98

h) Agricultura Municipiului Alba Iulia 100

i) Fondul forestier şi exploatarea resurselor primare 107

j) Comerţul şi serviciile 107

k) Turismul 109

l) Analiza disparităţilor din economie 124

m) Analiza SWOT a economiei Municipiului Alba Iulia 125

1.1.3 Provocări sociale la nivelul Municipiului Alba Iulia 127

a) Structura populaţiei după participarea la activitatea economică, resursele de muncă 128

b) Zone urbane marginalizate 131

c) Structura populaţiei active 140

d) Populaţia ocupată 141

e) Forţa de muncă salariată 144

f) Aspecte ale şomajului în Alba Iulia 145

g) Formare profesională și învățare pe parcursul întregii vieți 150

h) Raportul de dependență economică 151

i) Analiza SWOT 152

1.1.4 Provocări climatice la nivelul Municipiului Alba Iulia 153

a) Problematica și legislația la nivel european 153

b) Contextul local 154

1.1.5 Provocări demografice la nivelul Municipiului Alba Iulia 156

a) Populaţia curentă a municipiului Alba Iulia; distribuţia şi densitatea populaţiei pe localităţile componente 157

b) Analiza evoluţiei numerice a populaţiei municipiului Alba Iulia pe baza datelor ultimelor 5 recensăminte 158

c) Structura etnică, lingvistică si religioasă 159

d) Structura populaţiei pe sexe şi grupe de vârstă. Indicatori demografici derivaţi 160

e) Structura populaţiei după nivelul studiilor absolvite 163

f) Evoluţia principalilor indicatori ai mişcării naturale a populaţiei în perioada 2000-2015 la nivelul municipiului Alba Iulia 164

g) Analiza SWOT 166

h) Consecinţe ale evoluțiilor demografice 167

1.1.6 Provocări legate de mediu la nivelul Municipiului Alba Iulia 168

a) Starea principalilor indicatori de mediu 168

b) Oferta de produse și servicii care fac stilul de viață verde (produse ecologice) 173

c) Spații verzi 174

d) Infrastructura de mediu 175

e) Riscuri ecologice 178

f) Conceptul de oraș verde 180

g) Consumul energetic și utilizarea surselor regenerabile de energie 180

h) Analiza stării actuale a mediului şi aspectele teritoriale ale acestuia 209

1.1.7 Infrastructura și serviciile aferente în Municipiul Alba Iulia 211

a) Infrastructura tehnico-edilitară 211

b) Infrastructura de sănătate 215

c) Infrastructura socială 221

d) Infrastructura de învățământ 232

e) Infrastructura de cercetare 238

f) Infrastructura culturală 240

g) Fondul de locuințe 241

h) Societatea civilă 245

1.1.7.i Dezvoltarea și extinderea infrastructurii municipiului Alba Iulia în urma proiectelor de investiții ale Primăriei....248
1.1.8 Imaginea municipului Alba Iulia....266
a) *Percepția locuitorilor privind municipiul Alba Iuia*....266
b) *Performanțele Municipiului Alba Iulia*....270
1.2 Strategii și politici sectoriale existente ce stau la baza elaborării SIDU....270
1.3 Analiza nevoilor și a soluțiilor aferente....280
1.3.1. Economie....280
1.3.2 Societate....286
1.3.3. Schimbări climatice....306
1.3.4. Demografie....308
1.3.5. Mediu....310
1.4 Analiza SWOT integrată....313
1.4.1. Analiza mediu intern....313
1.4.2. Analiza mediului extern....316
CAPITOLUL II. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE ȘI OBIECTIVELE SIDU....320
2.1 Viziunea de dezvoltare a Municipiului Alba Iulia....320
2.2 Obiectivele generale și domenii de intervenție pentru dezvoltarea municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2023....327
CAPITOLUL III. CALENDAR DE ACTIVITĂȚI PENTRU IMPLEMENTAREA SIDU ȘI PORTOFOLIU DE PROIECTE....330
3.1 Activități și domenii de intervenție....330
3.1.1 Planificarea domeniilor de intervenție vizate în vederea atingerii obiectivelor strategice....330
3.1.2 Măsuri de atenuare a riscurilor implementării SIDU....335
3.2 Portofoliul proiectelor necesare pentru realizarea viziunii și atingerii obiectivelor SIDU....337
3.3. Hărți implementare proiecte....399
CAPITOLUL IV. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA SIDU....415
4.1 Contextul instituțional....415
4.2 Plan de acțiune pentru implementarea SIDU....429
4.2 Indicatori cuantificabili relevanți pentru obiectivele specifice SIDU pe parcursul orizontului de implementare....435
CAP. V. CADRUL PARTENERIAL PENTRU ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA SIDU....444
5.1 Parteneri relevanți ai Municipiului Alba Iulia la nivel local / județean / regional....444
5.2 Procesul de consultare publică privind versiune actualizată SIDU....452
Anexe....456

Listă de figuri

Figură 1 - Localizarea geografică a Municipiului Alba Iulia 18
Figură 2 - Limita teoretică a zonei de influență a Municipiului Alba Iulia 26
Figură 3 - Model gravitațional demografic 27
Figură 4 - Modelul gravitațional demografic 27
Figură 5 - Modelul gravitațional demografic 27
Figură 6 - Harta Municipiului Alba Iulia 28
Figură 7 - Detaliu cu malul neamenajat al râului Ampoi 35
Figură 8 - Teritoriul zonal din PATZ Valea Mureşului din judeţul Alba (marcat cu albastru) 35
Figură 9 - Detaliu privind pista de biciclişti din Parcul Dendrologic din Zona Mamut 35
Figură 10 - Proveniența elevilor la Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazul" în anul școlar 2013/2014 37
Figură 11 - Harta Iosefină a Transilvaniei (1769-1773) 38
Figură 12 - Evoluţia expansiunii spaţiale a Municipiului Alba Iulia timp de 3 secole (Sursa:Primăria Municipiului Alba Iulia) 38
Figură 13 - Componența teritoriului administrativ al Municipiului Alba Iulia 39
Figură 14 - Evoluția suprafeței intravilane Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2016 40
Figură 15 - Grafic suprafață existentă și propusă pentru extinderea intravilanului 40
Figură 16 - Hartă intravilan Municipiul Alba Iulia 41
Figură 17 - Panoramă zona Schit 43
Figură 18 - Panoramă Cartier Pâclișa 43
Figură 19 - Panoramă Dealul Furcilor (vedere spre Mamut) 43
Figură 20 - Panoramă - Cartier Bărăbanț 43
Figură 21 - Zone cu densitate redusă de populare 45
Figură 22 - Cetatea Alba Carolina: imagine de ansamblu și detalii 49
Figură 23 - Bulevardului Transilvania 50
Figură 24 - Piața Iuliu Maniu 50
Figură 25 - Fântâna arteziană din Parcul Unirii 50
Figură 26 - Autogara Alba Iulia 56
Figură 27 - Fațadă Gara CFR Alba Iulia 56
Figură 28 - Gara CFR Alba Iulia modernizată 56
Figură 29 - Evoluția lungimii străzilor orășenești la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2016 58
Figură 30 - Situația străzilor la nivelul Municipiului Alba Iulia 58
Figură 31 - Stație de autobuz 59
Figură 32 - Prezentare autobuz 59
Figură 33 - Detaliu autobuz 59
Figură 34 - Exemplu de piste protejate pentru biciclişti (Locaţia: Market Street San Francisco) 61
Figură 35 - Exemplu de afacere folosind bicicleta („cafenea mobilă") 61
Figură 36 - Contribuţia principalelor activităţi economice la formarea Valorii Adăugate Brute Regionale la nivelul anului 2014 65
Figură 37 - Intensitatea de manifestare a oportunităţilor de afaceri 70
Figură 38 - Principalii factori perturbatori pentru dezvoltarea mediului de afaceri 70
Figură 39 - Diferențierea percepțiilor influențelor negative ale evoluțiilor contextuale în funcție de apartenența regională a IMM-urilor 72
Figură 40 - Dificultăţi în activitatea IMM-urilor la nivel de 2016 în funcţie de vârsta lor 72
Figură 41 - Evoluția numărului de agenți economici la nivelul județului Alba 73
Figură 42 - Evoluța numărului de agenți economici la nivelul Municipiului Alba Iulia 75
Figură 43 - Distribuția pe sexe a membrilor și/sau titularilor de PFA/II 77
Figură 44 - Distribuția pe vârstă a titularilor și/sau membrilor de PFA/II 77
Figură 45 - Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/acționarilor 78

Figură 46 - Distribuția pe sexe a acționariatului firmelor active *78*
Figură 47 - Avantajul competitiv pe piaţă în viziunea agenţilor economici *82*
Figură 48 - Evoluţia cifrei de afaceri pe fiecare judeţ din ţară (anul 2015) *83*
Figură 49 - Evoluția cifrei de afaceri la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2015 ..... *85*
Figură 50 -Contribuţia principalelor ramuri economice la formarea cifrei de afaceri la nivelul Municipiilor Alba Iulia şi Sebeş şi a Oraşului Teiuş la nivelul anului 2007 ..... *86*
Figură 51 - Contribuţia principalelor ramuri economice la formarea cifrei de afaceri la nivelul Municipiilor Alba Iulia şi Sebeş şi a Oraşului Teiuş la nivelul anului 2015 ..... *86*
Figură 52 - Evoluția salariului mediu la nivelul anului 2015 ..... *87*
Figură 53 - Cererea de muncă înregistrată la nivelul Agenţiei Judeţene pentru Ocuparea Forţei de Muncă Alba, perioada Ianuarie – Septembrie 2013 ..... *88*
Figură 54 - Structura mediului de afaceri la nivelul Municipiilor Alba Iulia şi Sebeş din punct de vedere al formei de proprietate *89*
Figură 55 - Ponderea investiţiilor în proiecte de inovare *95*
Figură 56 - Modalități de realizare a inovării *96*
Figură 57 - Principalele surse de informații pentru procesele inovaționale *96*
Figură 58 - Situația numerică a contribuabililor mijlcoii pe sectoare de activitate la nivelul județului Alba -2016 ..... *97*
Figură 59 - Situația numerică a contribuabililor mijlcoii pe sectoare de activitate la nivelul Municipiului Alba Iulia -2016 ..... *98*
Figură 60 - Ritmul de creștere a comerţului internaţional cu bunuri și a PIB-ului mondial, în 2005-2012 și prognozele pentru 2013-2014 ..... *108*
Figură 61 - Evoluția indicelui de utilizare netă a capacităților de cazare turistică între 2011-2015 ..... *110*
Figură 62 - Distribuția numărului de vizitatori străini în funcție de țara de origine în 2015 ..... *111*
Figură 63 - Hotel Cetate *115*
Figură 64 - Pensiunea Select *117*
Figură 65 - Pensiunea Drumul Dragostei *117*
Figură 66 - Date statistice privind structurile de cazare *121*
Figură 67 - Situația înnoptărilor 2015 ..... *122*
Figură 68 - Structura socio-economică a polulaţiei la nivelul Municipiului Alba Iulia *130*
Figură 69 - Hartă comunitate marginalizată nr. 1 ..... *132*
Figură 70 - Hartă comunitate marginalizată nr. 2 ..... *134*
Figură 71 - Hartă comunitate marginalizată nr. 3 ..... *137*
Figură 72 - Hartă comunitate marginalizată nr. 4 ..... *139*
Figură 73 - Evoluția numărului de şomeri la nivelul Municipiului Alba Iulia *147*
Figură 74 - Distribuția șomerilor pe vârstă la nivelul Municipiului Alba Iulia *149*
Figură 75 - Distribuția șomerilor în funcție de tipul indemnizației la nivelul Municipiului Alba Iulia *150*
Figură 76 - Distribuția șomerilor în funcție de durata șomajului la nivelul Municipiului Alba Iulia *150*
Figură 77 - Raportul de dependenţă economică *152*
Figură 78 - Piramida populaţiei Municipiului Alba Iulia la nivelul anului 2016 ..... *162*
Figură 79 - Structura populaţiei peste 10 ani în funcţie de nivelul studiilor absolvite, 2002 ..... *164*
Figură 80 - Pavilion în Parcul Dendrologic *174*
Figură 81 - Pădurea și Lacul de la Oarda de Sus *178*
Figură 82 - Pădurea și fânațul Pâclișa (Cartier Recea, Alba Iulia) *178*
Figură 83 - Consumul final de energie pe sectoare în municipiul Alba Iulia (2008-2014) *182*
Figură 84 - Consumul final de energie și emisii de CO2 în Alba Iulia pe cap de locuitor (2008-2014) *182*
Figură 85 - Consumul final de energie pe tip de combustibil în municipiul Alba Iulia (2008-2014) *182*
Figură 86 - Frecvența utilizării autoturismelor din municipiul Alba Iulia, în anul 2015 ..... *188*
Figură 87 - Frecvența utilizării autoturismelor de către vizitatori, în anul 2015 ..... *188*

Figură 88 - Evoluția consumului specific de energie aferent sistemului de iluminat public din Alba Iulia- 2013-2014 ..... *193*
Figură 89 - Evoluția consumurilor lunare de gaz metan la nivelul Municipiului Alba Iulia – 2014 ..... *196*
Figură 90 - Evoluția consumurilor lunare de energie electrică la nivelul Municipiului Alba Iulia - 2014 ..... *196*
Figură 91 - – UAT-urile Zlatna, Meteș, Ighiu, Galda de Jos, Sîntimbru și Ciugud contribuie prin forța de muncă la creșterea numărului de utilizatori la nivelul municipiului Alba Iulia, în zilele lucătoare (de luni până vineri) *204*
Figură 92 - Evoluția lungimii simple a rețelei de distribuție a apei potabile la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2015 ..... *211*
Figură 93 - Evoluția cantității de apă potabilă distribuită consmuatorilor la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2015 ..... *212*
Figură 94 - Evoluția lungimii simple a rețelei de canalizare la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2011-2016 ..... *212*
Figură 95 - Evoluția cantității de energie termică distribuită la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2011 ..... *213*
Figură 96 - Evoluția lungimii simple a conductelor de distribuție de gaze naturale la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2007-2015 ..... *214*
Figură 97 - Evoluția cantității totale de gaze distribuite consumatorilor la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2007-2015 ..... *214*
Figură 98 - Secția de ATI a Spitalului Județean de Urgență Alba, modernizată la standarde europene în urma unei investiții de peste 1 milion de lei *216*
Figură 99 - Ambulanță și echipaj medical din cadrul Serviciului de Ambulanță Județean Alba *216*
Figură 100 - Clădirea Spitalului Județean de Urgență Alba *216*
Figură 101- Unitatea de primiri urgențe modernizată *217*
Figură 102 - Rata de creștere/descreștere a numărului de cadre medicale care activează în sectorul privat (2002,2007,2011 ..... *220*
Figură 103- Rata de creștere/descreștere a numărului de cadre medicale care activează în sectorul public (2002,2007,2011) *220*
Figură 104 - Evoluția personalului medical în sectorul public în perioada 2012-2015 ..... *221*
Figură 105- Evoluția personalului medical în sectorul privat în perioada 2012-2015 ..... *221*
Figură 106 - Numărul de copii cu dizabilități pe tipuri de handicap în 2013 comparativ cu 2008 ..... *230*
Figură 107- Numărul de personae adulte cu dizabilități pe tipuri de handicap în 2013 comparativ cu 2008 .... *230*
Figură 108 - Limite maxim de venit pentru beneficii sociale acordate în 2016 ..... *230*
Figură 109 - Numărul de personae cu beneficii sociale în anul 2016 ..... *231*
Figură 110 - Ponderea unităților de învățământ, respectiv a numărului de elevi, în mediul urban și rural în anul 2017 ..... *233*
Figură 111 - Calificarea personalului didactic în anul 2017 ..... *233*
Figură 112 - Evoluția numărului de unități de învățământ pe tipuri de niveluri de învățământ la nivelul Municipiului Alba Iulia *233*
Figură 113 - Clădirea Palatului Apor din cadrul universității *239*
Figură 114 - Centrul de Cercetare, Proiectare şi Producţie Refractare *239*
Figură 115 - Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia *239*
Figură 116 - Detaliu din cadrul Bibliotecii "Lucian Blaga" (Secția pentru Copii) *241*
Figură 117 - Biblioteca Batthyaneum *241*
Figură 118 - Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia *241*
Figură 119 - Inaugurarea oficială a cinematografului din Alba Mall (Foto: ALBA24.ro) *241*
Figură 120 - Evoluția numărului de locuințe la nivelul Municipiului Alba Iulia 2007-2015 ..... *242*
Figură 121 - Evoluția numărului mediu de persoane per locuință la nivelul Municipiului Alba Iulia *243*
Figură 122 - Gradul de dotare al locuințelor la nivelul Municipiului Alba Iulia *244*
Figură 123 - Pasaj rutier peste calea ferată (sector de drum la ieșirea din Alba Iulia spre Sebeș - Sibiu) *253*

Figură 124 - Stația de epurare a Municipiului Alba Iulia 253
Figură 126 - Sector de drum modernizat la intrarea în Alba Iulia dinspre Cluj Napoca (DN1-E81) 253
Figură 125 - Centrul pentru Persoane Vârstnice din Alba Iulia ("Casa celor 100 de suflete") 253
Figură 130 - Grădinița Nr.15 din Municipiul Alba Iulia 254
Figură 129 - Centrul Social de Urgență Alba 254
Figură 128 - Infrastructură rutieră (drum, acces pietonal și pentru biciclete) în zona Mamut 254
Figură 127 - Spațiu de recreere în zona Mamut 254
Figură 131 - Detaliu din interiorul clădirii 262
Figură 132 - Clădirea Parcului științific şi de afaceri din Lahti 262
Figură 133 - Bloc de locuințe cu fațadă multicoloră și inestetică în urma reabilității termice a unor locuințe (cartier Ampoi 1 263
Figură 134 - Exemplu de estetică urbană privind fațada blocurilor de locuit (cartierul Cetate, Bulevardul 1 Decembrie 1918, zona blocurilor"M-uri") 263
Figură 135 - Exemplu de estetică urbană pusă în evidență de fațada blocurilor de locuit (puține culori și atent alese): Municipiul Lahti din Finlanda 263
Figură 136 - Case din localitatea rurală Collonges-la-Rouge (Franţa) 266
Figură 137 - Complexul rezidențial "Iceberg" din orașul Aarhus (Danemarca) 266
Figură 138 - Domeniul de intervenție: Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică 401
Figură 139 - Domeniul de intervenție: Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică 401
Figură 140 - Domeniul de intervenție: Locuire de calitate pentru toți 402
Figură 141 - Domeniul de intervenție: Locuire de calitate pentru toţi 402
Figură 142 - Domeniul de intervenție: Locuire de calitate pentru toți 402
Figură 143 - Domeniul de intervenție: Regenerare urbană 403
Figură 144 - Domeniul de intervenție: Regenerare urbană 403
Figură 145 - Domeniul de intervenție: Regenerare urbană 404
Figură 146 - Domeniul de intervenție: Sănătate 404
Figură 147 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere 405
Figură 148 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere 405
Figură 149 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere 406
Figură 150 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere 406
Figură 151 - Domeniul de intervenție: Transport 407
Figură 152 - Domeniul de intervenție: Infrastructura TIC 407
Figură 153 - Domeniul de intervenție: Transport 408
Figură 154 - Domeniul de intervenție: Transport 408
Figură 155 - Domeniul de intervenție: Transport 409
Figură 156 - Domeniul de intervenție: Transport 410
Figură 157 - Domeniul de intervenție: Un mediu urban durabil 411
Figură 158 - Domeniul de intervenție: Un mediu urban 411
Figură 159 - Domeniul de intervenție: Un mediu urban durabil 412
Figură 160 - Domeniul de intervenție: Educația 413
Figură 161 - Informare e-Alba Iulia 453
Figură 162 - Informare www.apulum.ro 453
Figură 163 - Sursa: anunț Ziarul Unirea, data: 11.05.2017 453
Figură 164 - Sursa: anunț ziarul Unirea, data: 07.07.2017 453
Figură 165 - Sursa: anunț ziarul Unirea, data: 04.08.2017 454
Figură 166 - Anexa nr. 1 – Model de invitație 456
Figură 167 - Anexa nr. 2 – Scrisoare de mulțumire 457
Figură 168 - Liste prezență Workshop 1 458
Figură 169 - Fotografii Workshop 466

Figură 170 - Anexa nr. 4 - Liste de prezență și poze workshop 2 469
Figură 171 - Fotografii Workshop 2 476
Figură 172 - Anexa nr. 5 - Liste de prezență și poze workshop 3 478
Figură 173 - Fotografii Workshop 3 484
Figură 174 - Anexa nr. 6 – Liste de prezență și poze workshop 4 487
Figură 175 - Fotografii Workshop 4 490
Figură 176 - Anexa nr. 7 – Adrese instituții 491

Listă de tabele

Tabel 1 - Indicele de funcţionalitate urbană la nivelul principalelor oraşe din România 23
Tabel 2 - Clasificarea județelor României în funcție de valorile Idicelului de dezvoltare teritorială la nivel de județ 24
Tabel 3 - Date statistice oraşe aflate în proximitatea Municipiului Alba Iulia 25
Tabel 4 - Caracteristicile cartierelor din Alba Iulia 29
Tabel 5 - Situație suprafață intravilan Alba Iulia 40
Tabel 6 - Conectivitatea reţelei trans-europene (TEN-T) cu drumurile naţionale la nivelul judeţului Alba 54
Tabel 7 - Evoluţia PIB comparativ pe regiuni de dezvoltare şi la nivelul judeţului Alba 64
Tabel 8 - Evoluţia PIB comparativ pe ţară şi pe Regiunea Centru 65
Tabel 9 - Evoluţia PIB/loc. la naţional şi regional 67
Tabel 10 - Evoluţia câştigului salarial mediu net lunar la nivelul Regiunii Centru (în lei) 67
Tabel 11 - Evoluție nr. agenție economici / autoritate publică 73
Tabel 12 - Evoluția agenților economici la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2015 75
Tabel 13 - Total operațiuni înmatriculări în perioada 2013- 2017 (ianuarie) 76
Tabel 14 - Statistica PFA/II/IF în funcţie de vârsta titularilor şi/sau membrilor – 2016 76
Tabel 15 - Distribuţia pe sexe a titularilor/membrilor PFA/II/IF active 76
Tabel 16 - Statistica persoanelor juridice active în funcţie de vârsta asociaţilor/acţionarilor – 2016 77
Tabel 17 - Distribuţia pe sexe a acţionariatului firmelor active 78
Tabel 18 - Evoluţia numărului profesioniştilor activi în 2016 comparativ cu 2015 78
Tabel 19 - Situația statistică privind înființarea SRL-D în 2013 80
Tabel 20 - Evoluţia industriei la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002 – 2012 98
Tabel 21 - Utilizarea terenurilor agricole la nivelul Judeţului Alba (ha) 102
Tabel 22 - Situația fondului funciar la nivelul Municipiului Alba Iulia 104
Tabel 23 - Producţia agricolă de bunuri şi servicii agricole 105
Tabel 24 - Producţia agricolă la nivelul Judeţului Alba (tone) 105
Tabel 25 – Evoluția producției de produse animaliere 105
Tabel 26 - Evoluția efectivului de animale 106
Tabel 27 - Parcul de mașini și utilaje agricole aflat pe raza județului Alba 106
Tabel 28 - Ratig booking structuri de cazare Alba Iulia 119
Tabel 29 - Structura populației după etnia declarată la recensământul din 2011 129
Tabel 30 - Ratele de activitate și de ocupare ale populației în vârstă de muncă (15-64 ani) 130
Tabel 31 - Populația stabilă a municipiului Alba Iulia după vârstă și participarea la viața economică 141
Tabel 32 - Populația activă după nivelul studiilor absolvite 141
Tabel 33 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 pe grupe sexe și grupe de vârstă 142
Tabel 34 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 după sectorul în care lucrează 142
Tabel 35 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 după activitatea economică în care își desfășoară activitatea 143
Tabel 36 - Distribuția populației ocupate după locul de muncă 143
Tabel 37 - Populația stabilă cu statut de salariat la recensământul din 2011 144
Tabel 38 - Structura salariaților pe activități ale economiei naționale 145
Tabel 39 - Situația șomerilor la nivelul județului Alba – 2016 148
Tabel 40 - Gradul de participare al firmelor la programe de formare profesională continuă (date la nivel național) 151
Tabel 41 - - Rata de participare pentru angajații din întreprinderile care oferă formare profesională (date la nivel național, 2005) 151
Tabel 42 - Numărul şi densitatea populaţiei în anul 2016 conform INS (baza de date TEMPO ONLINE) POP107D - POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de vârstă, sexe, județe și localități 158
Tabel 43 - Evoluţia numerică a populaţiei în perioada 1966 - 2011 159

Tabel 44 - Structura populației după etnia declarată la recensământul din 2011 160
Tabel 45 - Structura pe grupe mari de vârstă şi raportul de dependenţă demografică 162
Tabel 46 - Evoluția numărului de schimbări de reședință în perioada 2007-2015 166
Tabel 47 - Evoluția numărului de schimbări de domiciliu în perioada 2007-2015 166
Tabel 48 - Indicatori specifici transportului public de călători 189
Tabel 49 - Transport privat și comercial: Vehicule înregistrate în Municipiul Alba Iulia 190
Tabel 50 - Situația serviciilor de utilități publice 191
Tabel 51 - Structura sistemului de iluminat public în municipiul Alba Iulia în anul 2014 192
Tabel 52 - Evoluția consumului de energie electrică a sistemului de iluminat și costuri 192
Tabel 53 - Indicatori consum energetic 194
Tabel 54 - Consumul de energie în sectorul rezidențial: 2008 – 2014 195
Tabel 55 - Consumul de energie în sectorul municipal: 2008 – 2014 196
Tabel 56 - Sectorul transport public în municipiul Alba Iulia. Anul: 2014 197
Tabel 57 - Structura flotei de transport public conform standardelor de poluare EURO în anul 2014 197
Tabel 58 - Furnizorii acreditaţi de servicii sociale: infrastructura asigurată şi categoriile de beneficiari 225
Tabel 59 - Situația bibliotecilor și centrelor de informare documentare aflate în coordonarea metodologică a caselor corpului didactic 236
Tabel 60 - Rețeaua de unități de învățământ din municipiul Alba Iulia 237
Tabel 61 - Informații referitoare la infrastructura culturală principală și capacitatea acesteia la nivelul Municipiului Alba Iulia în anul 2016 240
Tabel 62 - Suprafața locuibilă în municipiul Alba Iulia în perioada 2002-2015 243

INTRODUCERE

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba Iulia este un instrument de planificare în vederea dezvoltării urbane durabile a municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2023.

Înainte de toate, „o bună planificare reprezintă un instrument fundamental al guvernării locale eficiente – o metodă de exprimare şi efectuare a alternativelor publice referitoare la modul în care comunitatea va creşte şi se va dezvolta."[1]

În acest sens, s-a acordat o atenție deosebită parcurgerii într-o succesiune logică și firească a patru etape care, în final, reprezintă metodologia care a stat la baza elaborării lucrării:

1. ***Documentarea,*** prin consultare atât a documentelor publice în domeniu cât și a celor din literatura de specialitate
2. ***Cercetarea și analiza realității din teritoriu***
3. ***Cercetarea științifică*** *și* ***aplicare de metode potrivite de analiză*** (atât matematice și statistice, cât și metode de cercetare științifică)
4. ***Analize și sinteze***, ale căror scop principal este atât furnizarea de informații integrate și relevante, cât și a celor de tip "metadate" (date despre date), necesare în procesul decizional privind politicile de dezvoltare durabilă a municipiului Alba Iulia

CONCEPTUL DE DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ

"***Dezvoltarea presupune creşterea, dar ceea ce o diferenţiază de aceasta este tocmai schimbarea, trecerea la o stare nouă, la o treaptă superioară, la complexitate***"[2]

Pornind de la dimensiunile matematice ale spațiului: *bidimensională* (spațiul ca "loc, suprafață, întindere limitată" [3]). *tridimensională* (spațiul ca "întreg neîntrerupt cu trei dimensiuni"[4]) și *n-dimensională sau multidimensională* (spațiul ca "formă fundamentală de existență a materiei în cadrul căreia are loc mișcarea acesteia"[5]), ***facilităm o înțelegere mai clară, structurată și complexă a conceptului de dezvoltare spațială, care de fapt este definit de pe 3 niveluri***:

- "Fenomenul de extindere spațială a așezărilor omenești, urmată sau nu de salturi calitative (de exemplu, trecerea de la sat la oraș)
- Dezvoltarea pe verticală a așezărilor omenești (este o dezvoltare, deoarece presupune atât un salt calitativ la conceptul de locuință colectivă, precum și progresul tehnologic care să permită realizarea acestora)

[1] Marcel Heroiu şi colab., Raportul "*Consolidarea Capacităţii de Planificare Spaţială. Precondiţie pentru dezvoltarea urbană sustenabilă*", Banca Mondială, 2013, Pagina 12
[2] Alexandru Petrișor, "Către o definiție a dezvoltării spațiale durabile", Amenajarea Teritoriului și Urbanismul 3-4:1-5, 2008
[3] Marele dicționar de neologisme, 2000 - a treia definiție
[4] Marele dicționar de neologisme, 2000 - prima definiție
[5] Noul dicționar explicativ al limbii române, 2002

- Dezvoltarea așezărilor omenești într-un spațiu multidimensional guvernat de legi naturale, economice, sociale, culturale, etc., fiecare dintre acești determinanți înregistrând salturi calitative odată cu evoluția așezărilor omenești”[6]

În urma unei cercetări științifice cu privire la definiția noțiunii de ”***dezvoltare durabilă***” s-a observat faptul că există un număr impresionat de definiții și interpretări. Amintim totuși prima definiție care a apărut în raportul Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare intitulat ”Viitorul nostru comun” [7] (Brundtland, 1987): ”dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”. Deși, ”definiția dezvoltării durabile rămâne aceeași, [...] omenirea înțelege astăzi mult mai bine pilonii economici, sociali și ecologici ai dezvoltării durabile, și cum sunt aceștia conectați în mod intrinsec” (Bugge și Watters[8], 2003).

Durabilitatea urbană se bazează pe interacțiuni pozitive între cele trei subsisteme urbane diferite: social, economic și fizic (teritorial și de mediu). În același timp, nu trebuie pierdut din vedere existența unui număr foarte mare de ***factori ce influențează sustenabilitate dezvoltării urbane***, printre care amintim: modul de utilizare a terenurilor, progresul tehnologiei, nivelul de educație, evoluția societății, rețele de transport și accesibilitate, caracteristici privind consumul de energie, etc. Acești factori interacționează între ei, schimbând temporal relații de tip ”cauză-efect” și imprimând diferite influențe asupra durabilității în diferite stadii de dezvoltare urbană. Prin urmare, ***durabilitatea este un concept dinamic***.[9] Nu trebuie pierdut din vedere faptul că ***noi forțe au un impact semnificativ în dezvoltarea orașelor*** în general: noi forțe economice, noile tehnologii, noile forme de guvernare, noile restricții ecologice, noile tendinţe de evoluţie a societăţii, etc.

Frecvent, în literatura de specialitate, *dezvoltarea urbană este sinonimă cu noțiunea de urbanizare*. La nivel european, una dintre provocările urbane care necesită intervenții coerente de dezvoltare urbană este reprezentantă de *fenomenul expansiunii urbane* în afara intravilanului (”urban sprawl”).

Dezvoltarea urbană poate fi privită ca proces de creștere și amplificare însoțit de transformări calitative generate de aplicarea unor strategii, politici, programe de dezvoltare.[10]

[6] Alexandru Petrișor, ”Către o definiție a dezvoltării spațiale durabile”, Amenajarea Teritoriului și Urbanismul 3-4:1-5, 2008
[7] Brundtland, G.H., ”Our Common Future”, ECED, Oxford University Press, Oxford, 1987
[8] Bugge, H.C., Watters, L., ”A Perspective on Sustainable Development after Johannesburg on the Fifteenth Anniversary of Our Common Future: An Interview with Gro Harlem Brundtland, Georgetown International Environmental Law Review, 15:359-366
[9] Akimasa Fujiwara, Junyi Zhang, ”*Evaluating sustainability of urban development in developing countries incorporating dynamic cause - effect relationship over time*”, Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies, Vol.6, pag. 4349-4364, 2005, Japonia, http://www.easts.info/on-line/journal_06/4349.pdf
[10] Amalia Vârdol, ”Diferențieri geografice în nivelul de dezvoltare a orașelor României”, rezumatul tezei de doctorat, coordonator științific prof.univ.dr. Ioan Ianoș, 2008

Lumea poate continua să se dezvolte în mod durabil doar dacă această dezvoltare este abordată într-o manieră cuprinzătoare, holistică. Într-o astfel de abordare va fi esențial să se ia în considerare utilizarea rațională a resurselor, eficiența consumului, un management urban eficient, susținerea și sprijinirea inovării în dezvoltarea socială și economică, precum și planificarea urbană durabilă. Toate aceste aspecte ar trebui să reprezinte o prioritate în lupta continuă pentru durabilitate și în efortul de a crea orașe inteligente.

Durabilitatea la nivel mondial depinde din ce în ce mai mult de modul nostru de a dezvolta orașele. Expansiunea demografică în mediul urban este un fenomen cu o tendință exponențială accentuată observată în ultimul secol. De pildă, în 1900 doar 13% din populația lumii trăia în orașe. Prognozele statistice subliniază faptul că acest procent va ajunge în 2050 la 70%. În fiecare an, adăugăm planetei echivalentul a 7 metropole de mărimea New York-ului. ***Această urbanizare fără precedent este o emblemă a progresului nostru economic și social (mai ales pentru națiunile în curs de dezvoltare), dar și o povară uriașă asupra infrastructurii planetei.***

Această creștere demografică constantă reprezintă o provocare pentru dezvoltarea în continuare care trebuie să fie abordată din punct de vedere holistic.

Marea provocare în sustenabilitatea urbană este dezvoltarea de politici cuprinzătoare care sunt aplicate în mod consecvent pe diferite zone municipale. Aceste politici trebuie să se bazeze pe o înțelegere amplă și cuprinzătoare a factorilor care influențează relația dintre modul de funcționalitate a orașelor și mediul înconjurător. Acesta nu este un aspect tocmai simplu.

În ultimii ani, orașe din întreaga lume au făcut eforturi pentru a face față angajamentele asumate în cadrul Summit-ului de la Bilbao privind dezvoltarea societății informaționale în teritoriile acestora, făcând un pas mai departe, promovând ***inovarea și procesele de management ale cunoașterii***, acestea din urmă fiind ***doi factori cheie în realizarea competitivității orașelor***.

Astfel, dezvoltarea rapidă a noilor tehnologii și a proceselor de inovare a dus la un nou model de oraș, ”***Smart City***”. Acest tip de oraș utilizează noi tehnologii pentru a le face mai locuibile, funcționale, competitive și moderne, promovând inovarea și gestionarea cunoștințelor, care la rândul lor sunt reunite în 6 domenii-cheie de performanță: economie, mobilitate, mediu, cetățeni, calitatea locuirii și a vieții, management.[11] În esență, un ”***Smart***

[11] ”Smart Cities Study: International study on the situation of ICT, innovation and Knowledge in cities”, publicat de The Committee of Digital and Knowledge-based Cities of UCLG, Bilbao, 2012, http://www.cities-localgovernments.org/committees/cdc/Upload/formations/smartcitiesstudy_en.pdf

City" este un oraș care funcționează pe 6 dimensiuni abordate integrat, definite de 31 de factori, care la rândul lor sunt descriși și cuantificați prin 74 de indicatori. Cele 6 dimensiuni sunt: Economie inteligentă (Smart Economy), Mobilitate inteligentă (Smart Mobility), Locuitori inteligenți (Smart People), Mediu inteligent (Smart Environment), Locuire inteligentă (Smart Living) și Guvernare inteligentă (Smart Governance).[12]

Dezvoltarea accelerată a Tehnologiei Informației și Comunicațiilor din ultimele două decenii, a favorizat răspândirea pe scară largă de inițiative ce vizează crearea de oportunități pentru comunicare și schimbul de informații de către comunitățile locale sau regionale. Acest fenomen a apărut pentru prima dată în Statele Unite ale Americii și apoi în Europa și Asia.

La nivel mondial, autoritățile locale sunt conștiente de faptul că dezvoltarea din ultimele decenii ale Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (TIC), a inovației și a cunoașterii a crescut exponențial, ceea ce le face tot mai prezente în viața de zi cu zi și a componentelor de bază ale progresului social și economic al acestor teritorii.

Astfel, un alt concept modern de oraș este acela de ***"Intelligent City"*** (Oraș inteligent) ce este definit ca ***teritorii care aduc inovația și Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) în aceeași localitate***. În 2006, Intelligent Community Forum[13] a elaborat o listă de indicatori care oferă un cadru pentru a înțelege modul în care comunitățile și regiunile pot obține în prezent un avantaj competitiv privind "Broadband Economy".

Publicațiile recente referitoare la "***Intelligent City***" subliniază ***convergența sistemelor de inovare și medii virtuale în crearea unor sisteme globale de inovare***. (Bell,R.și colab.[14], 2009, Komninos[15], 2008, IJIRD[16], 2009).

Alături de conceptul de "orașe inteligente**"** se vorbește din ce în ce mai mult și de conceptul ***"Digital City"*** (Orașe Digitale)**,** între aceste existând diferențe evidente. Precizăm faptul că toate orașele inteligente sunt și orașe digitale, însă nu toate orașele digitale sunt și inteligente (Komninos[17], 2002). Diferența majoră constă în faptul că orașele inteligente au capacitatea de rezolvare a problemelor, în timp ce orașele digitale au doar capacitatea de furnizare de servicii prin intermediul comunicării digitale. Infrastructura wireless este elementul cheie al infrastructurii orașului digital, fiind în același timp doar un prim pas (în special în oferirea de servicii de guvernare interoperabile bazate pe internet, care permit conectivitatea permanentă

[12] "Smart cities - Ranking of European medium-sized cities", Final report, 2007, Centre of Regional Science, Viena, Austira http://www.smart-cities.eu/download/smart_cities_final_report.pdf
[13] Intelligent Community Forum, New York, Statele Unite ale Americii, 2012, http://www.intelligentcommunity.org/
[14] Bell, R., Jung, J., Zacharilla, L., "Broadband Economies: Creating the Community of the 21st Century", Intelligent Community Forum, New York, 2009
[15] Komninos N, " Intelligent Cities and Globalization of Innovation Networks", London and New York, Routledge, 2008
[16] IJIRD, "Intelligent Clusters, Communities and Cities: Enhancing innovation with virtual environments and embedded systems", ***International Journal of Innovation and Regional Development***, Special Issue on Intelligent Clusters, Communities and Cities, Vol. 1, No. 4., 2009, http://www.inderscience.com/info/inarticletoc.php?jcode=ijird&year=2009&vol=1&issue=4
[17] Komninos, N., "Intelligent Cities: Innovation, knowledge systems and digital spaces", London and New York, Routledge, 2002

și transformarea proceselor guvernamentale-cheie, atât pe plan intern (departamente și angajați), cât și extern pentru cetățeni și mediu de afaceri).

O definiție utilă și holistică pentru "***Future City***" (Orașul viitorului) a dat-o Rick Robinson[18] în 2012 incluzând 5 concepte[19]:

- *Un Oraș al Viitorului este în poziția de-a face un succes din prezent* (de exemplu, un oraș economic activ în sectoarele industriale de mare valoare și în măsură să ofere forța de muncă și infrastructura de care companiile din aceste sectoare au nevoie)
- *Un Oraș al Viitorului este în curs pentru un viitor de succes* (având un sistem de educație care oferă competențe ce vor fi necesare viitoarelor industrii având în vedere evoluția tehnologiei)
- *Un Oraș al Viitorului creează o creștere durabilă și distribuită echitabil* (de exemplu, oportunitățile de educație și ocupare (locuri de muncă) sunt disponibile pe scară largă pentru toți cetățenii și comunitățile, accentul fiind pus pe obținerea de rezultate din punct de vedere social și de mediu, precum și creșterea economică)
- *Un Oraș al Viitorului la fel de eficient și inteligent posibil* (de exemplu, resurse precum energia, sistemele de transport și apa sunt utilizate în mod optim, rațional și cu conținut redus de emisii de carbon pentru creșterea economică și socială, păstrând în același timp un mediu atractiv și sănătos în care locuitorii să trăiască și să muncească)
- *Un Oraș al Viitorului permite cetățenilor, comunităților, antreprenorilor și întreprinderilor să facă posibil ce este cel mai bun pentru ei* (pentru a face infrastructuri inteligente este o provocare de inginerie, dar făcând orașe mai inteligente reprezintă o provocare socială, iar cei mai în măsură să înțeleagă modul în care societățile se poate schimba sunt cei care pot inova în ele)

Conturarea unei idei cu privire la conceptele "Smart City", "Intelligent City", "Digital City" sau "Future City" nu poate fi completă fără abordarea și a noțiunii de ***comunitate inteligentă***, comunitatea fiind cea mai dinamică componenta majoră a unui oraș.

În sens restrâns, o ***comunitate inteligentă*** este o comunitate care reușește să utilizeze tehnologia informației pentru a își transforma fundamental și semnificativ viața și activitatea, reușind astfel să facă față provocărilor la nivel global în ceea ce privește economia bazată pe cunoaștere. (Eger, John, M., San Diego, 2007)[20]. În esență, o comunitate inteligentă include factorii de decizie, mediul de afaceri și locuitorii care înțeleg potențialul tehnologiei informației, adaptându-se permanent schimbărilor. (Smart Community Guidebook[21]).

Deși sunt de mare actualitate, dar mai ales la modă, nu trebuie omis faptul că ***aceste tendințele de dezvoltare urbană sunt mai întâi de toate imaginea unor corporații cu privire***

[18] Executive Architect, Smart Cities, IBM Software Group Europe, Birmingham, Marea Britanie
[19] Rick Robinson, "***Five steps to a Smarter City***", 2012, http://theurbantechnologist.com/2012/09/11/five-steps-to-a-smarter-city-and-the-philosophical-imperative-for-taking-them/
[20] The California Institute for Smart Communities, "***The Smart Community Concept***", San Diego, Statele Unite ale Americii, 2007, http://www.smartcommunities.org/concept.php
[21] Smart Community Guidebook, "Prospering as a Smart Community", California, Statele Unite ale Americii, http://web.archive.org/web/20010222203154/http://www.smartcommunities.org/cprosper.html

la tehnologiile care au înregistrat, în ultimii ani, o remarcabilă dezvoltare și inovație și care se doresc a fi tot mai revoluționare în viitor. Fără a eclipsa avantajele acestor tehnologii, trebuie să menționăm faptul că ele nu pot rezolva în totalitate o serie de probleme urbane (de pildă, problemele sociale, de urbanism, de mediu, etc.). ***Este foarte important, ca dincolo de concepte și tendințe, abordarea în dezvoltarea urbană să fie cât mai complexă, să nu se piardă din vedere faptul că una dintre cărțile de vizită ale unui oraș este aceea a unui loc primitor și funcțional***.

Indiferent care sunt tendințele în abordarea dezvoltării urbane („Smart City", „Intelligent City", „Digital City", „Future City",etc.), ***orașele viitorului au nevoie de o planificare, proiectare mai bună, mai inteligentă, mai durabilă și mai sigură***[22].

[22] Pelton, J.N., Singh, I., " Designing Better, Smarter, More Sustainable and Secure Cities", Intelligent Community Forum, New York, Statele Unite ale Americii, 2009, Booksurge Publishing, ISBN 1439257884 (ISBN13: 9781439257883)

I. Contextul elaborării S.I.D.U. Alba Iulia 2014 - 2023

CAPITOLUL I. CONTEXTUL URBAN ȘI IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR PROBLEME ȘI PROVOCĂRI LA NIVEL LOCAL

1.1. Date statistice și analize relevante pentru definirea contextului urban

1.1.1. Dezvoltare teritorială şi urbanism. Elemente de geografie urbană specifice Municipiului Alba Iulia

a) Personalitatea geografică a Municipiului Alba Iulia

ASPECTE ŞI EFECTE PRIVIND POZIŢIA GEOGRAFICĂ A MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Geografic, ***municipiul Alba Iulia este situat în centrul județului Alba, în vestul Regiunii Centru și în partea central-vestică a teritoriului României***.

Figură 1 - Localizarea geografică a Municipiului Alba Iulia

Municipiul Alba Iulia își datorează importanţa istorică, în mare parte poziției geografice, fiind localizat la trecerea sau intersecția unor importante drumuri care au asigurat conexiunea cu zonele înconjurătoare, în zone bogate în zăcăminte de metale prețioase și alte bogății ale subsolului, în zone cu podgorii renumite etc. Astfel, artere de circulație din Transilvania se întâlneau în zona municipiului Alba Iulia, care la rândul lor comunica cu importante centre economice, fapt ce ***a impulsionat dezvoltarea sa demografică, urbanistică și economică***. În concluzie***, condițiile naturale deosebit de favorabile*** au determinat apariția și dezvoltarea localității Alba Iulia și a zonei de contiguitate din cele mai vechi timpuri. Acest factor a

favorizat ca Alba Iulia să rămână permanent un oraș de interes județean, regional și național, indiferent de perioadele istorice, interesele politice sau alți factori.

Poziţia geografică şi în special situarea pe axe importante de transport, care la rândul lor permit o bună conectivitate cu sistemul de localităţi, ***definește municipiul Alba Iulia ca un centru urban bine relaţionat în teritoriu, cu posibilităţi şi oportunităţi multiple de dezvoltare.*** (detalii se pot găsi la secţiunile dedicate mobilităţii şi accesibilităţii şi infrastructurii de transport).

PARTICULARITĂȚILE FIZICO-GEOGRAFICE. POTENȚIAL ȘI OPORTUNITĂȚI DE VALORIFICARE

Municipiul Alba Iulia, alături de localitățile componente, este situat în Podișului Transilvaniei, ***la contactul dintre două mari unități de relief: Munții Apuseni (în vest) și Podișul Târnavelor (în est).***
Situat la o altitudine medie de 235 m[23], municipiul Alba Iulia se află într-o zonă de interferenţă a dealurilor ce coboară din Munţii Trascăului cu şesurile din valea cursului mijlociu al râului Mureş. Mai exact, forma majoră de relief ce defineşte municipiul Alba Iulia este aceea de culoar depresionar, diviziunea de relief fiind cunoscută în literatura de specialitate sub numele de Culoarul ***Depresionar Alba Iulia – Turda***[24]. ***Oraşul propriu-zis este aşezat pe prima terasă a râului Mureș***, care formează spre est un șes lung de 8-10 km și lat de 2-4 km. Partea de vest a orașului este străjuită de înălțimile împădurite ale Munților Metaliferi cu Vârful Mamut (630 m). Spre est, peste râul Mureș, se disting dealurile argiloase de culoare roșiatică ale podișului ardelean, erodate de râurile Mureș, Sebeș și Secaș. Spre partea de sud se pot observa culmile Munților Sebeșului cu Vârful Șurianu (2245 m) și cu Vârful Pătru (2130 m).

Pentru o mai bună conturare a particularităţilor reliefului municipiului Alba Iulia menţionăm foarte sintetic ***câteva elemente geografice la nivelul judeţului Alba***. Peste jumătate din suprafaţa judeţului Alba este reprezentată de formele înalte de relief, zona montană ocupând 52%, urmată de zonele de podiș şi dealuri (26%) şi zonele de câmpie, inclusiv luncile râurilor (22%). Partea nordică a județului este reprezentată de Munții Apuseni (cu depresiuni montane precum: Zlatna, Abrud şi Câmpeni), care sunt delimitați în sud (zona centrală a județului) de culoarul depresionar al Mureșului (parţial Culoarul Orăștiei și Culoarul Alba Iuia - Turda) în cadrul căruia se remarcă lunca extinsă și terasele Mureșului, continuate spre sud de un relief colinar, în unele locuri cu caracteristici piemontane. Podișul Transilvaniei (cu Podișul Secașelor şi Podișul Târnavelor) ce formează partea de est a județului se remarcă printr-un relief colinar cu înălțimi cuprinse între 400-500 m, fragmentat de văi largi cu lunci și terase, dominant uneori de versanți cuestici afectați de alunecări de teren și procese de ravenații. Partea de sud a județului este reprezentată de Munții Șureanul ce aparțin Carpaților Meridionali.

[23] Enciclopedia României, Index: Altitudinea medie a principalelor oraşe, http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Index:Altitudinea_medie_a_principalelor_ora%C5%9Fe
[24] Culoarul depresionar Alba Iulia – Turda este subdiviziune a dealurilor şi depresiunilor din partea estică a Depresiunii Colinare a Transilvaniei

Clima municipiului Alba Iulia şi a teritoriului adiacent se încadrează în climatul temperat continental dominat de influenţe exterioare vestice. Topoclimatele determină veri călduroase, toamne lungi și ierni blânde. De asemenea, existe perioade de timp în care se înregistrează un fenomene de ***calm atmosferic*** cum ar fi de pildă luna august (frecvența foarte scăzută a vânturilor și vitezele medii ale acestora extrem de mici). Frecvența medie anuală a calmului atmosferic înregistrează valori destul de ridicate la Alba Iulia, aceasta fiind de 37,2%. Acest fenomen are și un efect negativ, având în vedere faptul că fenomenul de calm atmosferic este determinat de persistența maselor de aer stabil, ceea ce permite concentrarea și stagnarea poluanților deasupra orașului și implicit accentuarea poluării aerului. Din punct de vedere termic, municipiul Alba Iulia și zona de contiguitate este traversată de izoterma de 9^0C, denumită și ***izoterma viței de vie.*** Datorită topoclimatului, precipitaţiile sunt uşor deficitare, ajungând la valori sub 550 mm, însă acestea sunt mai abundente la sfârşitul primăverii şi începutul verii.

Reţeaua hidrografică a municipiului este formată în exclusivitate de râuri ce aparţin bazinului Mureşului: râul colector Mureş şi afluenţii Ampoi şi Sebeş.

Solurile municipiului Alba Iulia sunt reprezentate de soluri aluviale (pe luncă) și cernoziomuri cambice, argiloiluviale podzolite (pe terase), de regulă cu textură fină. Relieful colinar se caracterizează printr-un mozaic din punct de vedere pedologic, de la cernoziomuri cambice, soluri brune închise și brune până la soluri argiloiluviale brune podzolite, la care se adaugă regosolurile. ***Suprafeţe însemnate sunt acoperite de soluri foarte fertile, cu conţinut ridicat de humus, pretabile pentru multe activităţi agricole***.

Principalele resurse naturale municipiului Alba Iulia sunt: terenurile agricole (cu soluri foarte fertile pretabile pentru multe activităţi agricole), rocile de construcţii (nisipuri, pietrişuri, etc.), etc. ***La nivelul judeţului Alba, cele mai importante resurse naturale*** care se află în zăcământ sau în exploatare sunt: complexele metalifere neferoase (aur, argint, cupru, plumb, zinc, pirită, mercur, etc.), sare, bentonită, calcar, mangan, ozocherită, gresie, tufuri vulcanice, marne, argile, marmură, piatră pentru construcţii, nisipuri şi pietrişuri, lemnul, gazele naturale, etc.

Din punct de vedere al spaţiului geografic, municipiul Alba Iulia are un grad de atractivitate înalt, ce permite dezvoltarea şi extinderea oraşului, datorită în primul rând accesibilităţii reliefului, factorilor climatici şi litologici. ***Condiţiile fizico-geografice favorabile au avut un aport semnificativ în procesul complex de evoluţie urbană***.

Resursa regenerabilă de energie cu cel mai mare potenţial şi cu un grad ridicat de rentabilitate economică este energia solară. O altă resursă regenerabilă de energie cu un ridicat potenţial de valorificare economică este biomasa, de pildă cultivarea salciei energetice. La popul opus, datorită condiţiilor fizico-geografice, energia eoliană nu dispune de potenţial de valorificare din punct de vedere economic.

O recomandare: O mai bună promovarea și valorificare a potențialului geografic al municipiului Alba Iuia, pornind de a premiza că ***investițiile se duc acolo unde sunt condițiile cele mai favorabile***.

b) Municipiul Alba Iulia în sistemul de localităţi la nivel zonal, judeţean, regional şi naţional

Raportat la sistemul urban din România, conform Legii Nr.351/2001, ***municipiul Alba Iulia este o localitate urbană de rang II, de mărime medie***. De asemenea, şi judeţul Alba, cu reşedinţa de judeţ Alba Iulia, este considerat un judeţ de mărime mijlocie, ocupând locul al 16-lea în ierarhia judeţelor la nivel naţional (reprezentând 2,6% din suprafaţa ţării).

Sistemul de localităţi al judeţului Alba este format din 11 oraşe, din care 4 municipii (Alba Iulia (reşedinţă de judeţ), Aiud, Blaj şi Sebeş) şi 7 oraşe (Abrud, Câmpeni, Cugir, Ocna Mureş, Zlatna, Teiuş şi Baia de Arieş). În judeţ mai sunt încă 67 de comune şi 656 de sate.

Municipiul Alba Iulia realizează un intens raport de cooperare teritorială şi socio-economică cu zona AIDA, teritoriu format din 11 unităţi administrativ – teritoriale grupate în jurul reşedinţei de judeţ (două municipii (Alba Iulia şi Sebeş), un oraş (Teiuş) şi 8 comune: Berghin, Ciugud, Cricău, Galda de Jos, Ighiu, Meteş, Sântimbru şi Vinţu de Jos). Acest teritoriu este cuprins şi în zona de influenţa a municipiului Alba Iulia, alături şi de alte localităţi.

Accentuarea relaţiilor dintre Alba Iulia şi municipiul Sebeş şi oraşul Teiuş, oraşe situate la distanţe foarte mici şi care se dezvoltă independent, anticipează ***constituirii în viitor a conurbaţiei Sebeş – Alba Iulia – Teiuş.*** Cele trei centre urbane constituie un sistem urban cu rol polarizator pentru celelalte localităţi componente şi adiacente.

În acelaşi timp, municipiul ***Alba Iulia este poziţionat în centrul unui patrulater definit de patru reşedinţe de judeţ vecine, de mare importanţă regională şi naţională***: în nord: Cluj Napoca, în nord-est: Târgu Mureş, în sud-est: Sibiu, iar în sud-vest: Deva. Este important de menţionat faptul că municipiul Cluj Napoca este considerat pol naţional de creştere, iar celelalte trei reşedinţe de judeţ (Sibiu, Târgu Mureş şi Deva) sunt poli de dezvoltare urbană.[25] Dezvoltarea acestor patru poli este atât convergentă cât şi divergentă, municipiul beneficiind de acesta prin poziţia sa geografică foarte favorabilă.

În contextul coeziunii teritoriale şi socio-economice la nivelul Regiunii Centru, municipiul Alba Iulia se află într-un raport de relaţionare spaţială şi cu municipiile Braşov (pol naţional de creştere) şi Miercurea Ciuc şi Sfântu Gheorghe (importante centre urbane). Acest tip de relaţionare între reşedinţele de judeţ, din perspectiva coeziunii teritoriale la nivelul

[25] Polii de creştere şi polii de dezvoltare urbană au fost desemnaţi prin HG nr.998/2008 pentru desemnarea polilor naţionali de creştere în care se realizează cu prioritate investiţii din programele cu finanţare comunitară şi naţională, cu modificările şi completările ulterioare

Regiunii Centru, poate fi dezvoltată şi valorificată prin intermediul unor politici, prin identificarea de oportunităţi de cooperare.

O politică de dezvoltare teritorială promovată de Comisia Europeană este aceea a dezvoltării policentrice. Este important de observat care este locul ***municipiul Alba Iulia în contextul dezvoltării policentrice.*** Menţionăm faptul că, la nivelul României, în ierarhizarea urbană s-au identificat 6 tipuri de poli urbani. Din punct de vedere al dezvoltării policentrice, această ierarhizare urbană la nivel naţională a fost propusă în cadrul studiului elaborat de URBAN-INCERC[26], ținând cont de clasificările SPESP[27], Programul ESPON[28], PlaNet CenSE[29], Legea Nr.351/2001[30], etc.:

1. *Poli metropolitani cu vocație internațională*: municipiu rang 0 (peste 1.000.000 locuitori): București, capitala României
2. *Poli naționali cu potențial metropolitan pe termen lung: municipii de rang I* (250.000 – 1.000.000 locuitori): Brașov, Cluj Napoca, Craiova, Iași și Galați
3. *Poli supraregionali: 6 municipii* (50.000 – 249.000 locuitori): rang I: Bacău, Oradea, Ploiești, Brăila și rang II: Arad și Târgu Mureș
4. *Poli regionali: 32 municipii rang II* (50.000 - 249.000 locuitori), majoritatea fiind reședințe de județ (26)
5. *Poli subregionali: 59 localități urbane* (20.000 – 49.000 locuitori), *municipii de rang II sau orașe de rang III*
6. *Poli locali: localități urbane* (sub 20.000 locuitori), în mare majoritate *orașe mici de rang III*

În contextul dezvoltării policentrice, ***municipiul Alba Iulia este considerat pol regional***, având următoarele ***caracteristici***:

- centru economic și administrativ important cu influență la nivel regional
- bine relaționat în teritoriu
- conectare la rețeaua națională sau europeană de transport
- statutul administrativ oferă oportunități de dezvoltare comparabilă în cazul unor politici orientate spre consolidarea rolului său la nivel regional (deși acest tip de oraș manifestă diferență legate de nivelul socio-economic de dezvoltare, de importanță istorică și culturală)

c) Particularități în dezvoltarea teritorială a Municipiului Alba Iulia

INDICATORI CHEIE ÎN ANALIZA TERITORIALĂ A MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Există o serie de indicatori care pot oferi informații referitoare la diferite aspecte teritoriale, aceștia fiind utili în conturarea unei imagini sintetice cu privire la realitatea teritorială și

[26] Institutul Naţional de Cercetare – Dezvoltare în Construcţii, Urbanism şi Dezvoltare Teritorială Durabilă "URBAN – INCERC", http://www.incd.ro/
[27] SPESP - Study Programme on European Spatial Planning, http://www.mcrit.com/SPESP/
[28] Programul ESPON - Reţeaua europeană de observare a dezvoltării şi coeziunii teritoriale, http://www.esponromania.ro/ (ESPON Programme - European Observation Network for Territorial Development and Cohesion, http://www.espon.eu/main/)
[29] PlaNet CenSE - Planners Network for Central and South East Europe, http://www.oir.at/en/node/537
[30] Legea Nr.351/2001, http://www.mdrt.ro/planul-de-amenajare-a-teritoriului-national-sectiunea-a-iv-a-reteaua-de-localitati

dinamica acesteia, care la rândul ei poate fi un real suport în stabilirea unor direcţii potrivite de dezvoltare durabilă.

În secţiunea de faţă s-au ales 5 indicatori care analizaţi într-o succesiune logică pot contura o primă imagine mentală şi care să cuprindă şi cele 3 mari componente ale unui oraş (componenta teritorială, demografică şi cea economică). Primul indicator este o combinaţie integrată de indicatori pentru cele 3 componente majore ale oraşului, iar următorii sunt axaţi pe dinamica şi polarizarea urbană.

Un indicator sintetic relevant este **Indicele de funcționalitate urbană**, care permite o poziționare a municipiului Alba Iulia în sistemul urban al României. Acesta este un indicator de funcționalitate ca pondere din valoarea capitalei României (București). Acest indicator a fost calculat după metodologia OECD (2012), "Redefining "Urban": A New Way to Measure Metropolitan Areas"[31]. În calcularea acestui indicator complex au fost incluși indicatori din 7 domenii: educație, sănătate, transport, economie, cultură, turism, rezidență. Cu cât crește valoarea sa, cu atât numărul de facilități/dotări/gradul de dezvoltare a zonei este mai mare.
La nivel național, din numărul total de 320[32] de municipii și orașe în 2015, doar 66 de localități urbane au valori ale Indicatorului de funcționalitate urbană cuprinse între 1% din valoarea București și maximul de 19% din valoarea capitalei (Cluj Napoca), restul fiind sub 1%.
Municipiul Alba Iulia are un Indice de funcționalitate urbană de 3% din valoarea București, alături de încă 8 orașe (Călărași, Deva, Mangalia, Mediaș, Miercurea Ciuc, Reșița, Sfântu Gheorghe, Zalău)[33].

Tabel 1 - Indicele de funcţionalitate urbană la nivelul principalelor oraşe din România

Pondere din valoare București	Orașe
19%	Cluj Napoca,
18%	Constanța, Timișoara
16%	Iași,
15%	Brașov
11%	Craiova
10%	Galați, Oradea, Ploiești
9%	Arad, Târgu Mureș, Sibiu,
8%	Baia Mare, Brăila
7%	Bacău, Pitești,
6%	Râmnicu Vâlcea, Suceava
5%	Buzău, Piatra Neamț, Satu Mare, Târgoviște
4%	Bistrița, Botoșani, Drobeta Turnu Severin, Focșani, Slatina, Târgu Jiu, Tulcea
3%	**Alba Iulia**, Călărași, Deva, Mangalia, Mediaș, Miercurea Ciuc, Reșița, Sfântu Gheorghe, Zalău

[31] "Redefining "Urban": A New Way to Measure Metropolitan Areas", 2012, ISBN: 9789264174054, publicat de OECD (The Organisation for Economic Co-operation and Development), cu sediul în Franța, http://www.oecd.org/regional/redefiningurbananewwaytomeasuremetropolitanareas.htm (în cadrul secțiunii "Regional, rural and urban development")
[32] 319 municipii și orașe fără capitala București. Menționăm faptul că timp de un deceniu (din 2002 și până în 2012), la nivelul României 55 de comune au devenit orașe. În 2015 erau 320 de municipii și orașe.
[33] Datele statistice au fost extrase de pe harta prezentată în cadrul unui eveniment al Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în contextul Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR), Conferința privind planificarea spațială și urbană în România, 17 decembrie 2013

Pondere din valoare București	Orașe
2%	Alexandria, Bârlad, Câmpina, Câmpulung, Curtea de Argeș, Dej, Giurgiu, Hunedoara, Lugoj, Odorheiu Secuiesc, Onești, Petroșani, Reghin, Roman, Sighetu Marmației, Sighișoara, Slobozia, Turda, Vaslui
1%	Făgăraș, Fetești, Medgidia, Mioveni, Năvodari, Pașcani, Râmnicu Sărat, Săcele, Tecuci

Având în vedere dinamica și forța de polarizare a orașelor, determinată în general de resurse, economia, calitatea capitalului uman, acțiunile strategice și potențialul acestora, se consideră foarte important cunoașterea și a nivelul de dezvoltare teritorială a județului în care municipiul Alba Iulia este localizat geografic. Un astfel de indicator sintetic este **Indicele de dezvoltare teritorială la nivel de județ** (scoruri Hull). Valorile acestui indice poziționează ***județul Alba printre județele din România cu un nivel ridicat de dezvoltare teritorială, alături de județele Arad, Harghita, Iași, Mureș, Prahova și Satu Mare.*** Cele mai ridicate valori, peste cele ale județelor amintite anterior, le dețin județele Bihor, Brașov, Cluj, Constanța, Ilfov, Sibiu și Timiș. La polul opus, cele mai mici valori calculate au fost pentru județele Brăila, Botoșani, Buzău, Mehedinți, Teleorman, Tulcea, Vaslui și Vrancea.

Aceste informații statistice ne indică faptul că ***municipiul Alba Iulia deține un potențial ridicat de dezvoltare, în contextul dinamicii și polarizării acestuia, gradul ridicat de dezvoltare teritorială a județului Alba oferind un cadrul foarte favorabil***.

Tabel 2 - Clasificarea județelor României în funcție de valorile Idicelului de dezvoltare teritorială la nivel de județ

Ecart de valori numerice pentru Indicele de dezvoltare teritorială la nivel de județ	Nume județ
18-40	Brăila, Botoșani, Buzău, Mehedinți, Teleorman, Tulcea, Vaslui, Vrancea
41-45	Bacău, Bistrița-Năsăud, Călărași, Neamț, Giurgiu, Ialomița, Olt, Sălaj
46-55	Argeș, Caraș-Severin, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Galați, Gorj, Hunedoara, Maramureș, Suceava Vâlcea,
56-65	**Alba**, Arad, Harghita, Iași, Mureș, Prahova, Satu Mare
66-79	Bihor , Brașov, Cluj, Constanța, Ilfov, Sibiu, Timiș

DELIMITAREA ZONEI (ARIEI) DE INFLUENȚĂ A MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Un element important în analiza teritorială este delimitarea teoretică a **ariei de influență a orașului**. Astfel, ”aria de influență a două centre urbane apropiate se va extinde până la limita la care cele două orașe înregistrează aceeași intensitate a relațiilor cu exteriorul sau până la limita la care influența unui oraș se apropie de zero”[34]. Pornind de la această definiție, metoda propusă pentru determinarea zonelor de influență urbană prevede că *două orașe atrag cumpărători dintr-un spațiu direct proporțional cu masele și invers proporțional cu pătratul distanței*.[35]

[34] Ianoș, I., (1987), ”Orașele și organizarea spațiului geografic”, Editura Academiei, București
[35] Formula de calcul este: $v=p/d^2$, unde ”v” reprezintă raportul vânzărilor pentru localitatea X situată între două orașe A și B, ”p” reprezintă raportul populațiilor celor două orașe, iar ”d” reprezintă raportul distanțelor dintre localitatea X până în orașele A și B

Având în vedere faptul că la nivel local și județean nu există date centralizate privind volumul total al vânzărilor, pentru calcularea zonei de influență a municipiului Alba Iulia s-a utilizat formula propusă de *Reilly - Converse (J.Beaujeau - Garnier, 1997)*, care are la bază raportul dintre distanța măsurată pe căile de comunicație și populație[36].

$$d_A = \frac{d_{A-B}}{1 + \sqrt{\frac{P_B}{P_A}}}$$

unde: ”A” și ”B” sunt orașe, ”d” este distanța, iar ”P” este populația

Pornind de la această formulă s-au calculat două tipuri de limite de influență a municipiului Alba Iulia: una luând în calcul distanța până la orașele vecine și alta pentru distanța până la reședințele de județ vecine. Având în vedere faptul că stabilirea teoretică a limitei ariei de influență este una relativă, s-a luat în considerare și încadrarea municipiului Alba Iulia potrivit prevederilor Legii Nr.351/2001 conform cărora aceasta se încadrează în grupa localităților urbane de rang II cu o rază de servire (spațiu adiacent) de aproximativ 60-80 km și o zonă de influență de circa 200.000 - 500.000 de locuitori.[37].

Aplicând formula în cazul municipiului Alba Iulia, luând în calcul cele 4 orașe vecine și cele 4 reședințe de județ vecine, rezultă că limitele teoretice ale ariilor de influență sunt cele din tabelul de mai jos:

Tabel 3 - Date statistice orașe aflate în proximitatea Municipiului Alba Iulia

Nume oraș	Populația orașului la Recensământul din 2011	Distanța de la Alba Iulia la orașul respectiv (km)[38]	Drumul rutier luat în calcul	Limita ariei de influență între municipiul Alba Iulia și orașul respectiv (km)
Orașele vecine municipiului Alba Iulia				
Teiuș	6695	19	DN1/E81	**14.3**
Sebeș	27019	17	DN1/E81	**10.3**
Zlatna	7490	35	DN74	**26.1**
Blaj	20630	36	E81/DN14B	**22.9**
Reședințele de județ vecine municipiului Alba Iulia				
Sibiu	147245	72	DN7/E68	**28.5**
Cluj Napoca	324576	99	DN1/E81	**30.4**
Târgu Mureș	134290	120	DN1/E81 și DN15	**48.9**
Deva	61123	72	E68/A1	**36.3**

[36] Astfel, limita dintre aria de influență a orașului A este egală cu raportul: distanța dintre orașele A și B împărțit la 1 + rădăcina pătrată extrasă din raportul dintre populația orașului B și populația orașului A

[37] Legea Nr. 351/2001, Anexa Nr. II ”Localități urbane” (secțiunea 4.0. ”Elemente și nivel de dotare ale localităților urbane de rangul II”, 4.1.”Municipii reședință de județ”) privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național (PATN) - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, pagina 6, http://www.mdrl.ro/_documente/dezvoltare_teritoriala/amenajarea_teritoriului/patn_elaborate/secIV/lege351.pdf

[38] Conform aplicației Google Maps, https://maps.google.ro

ATRACȚIA GRAVITAȚIONALĂ ÎNTRE MUNICIPIUL ALBA IULIA ȘI LOCALITĂȚILE DIN ZONA DE INFLUENȚĂ DELIMITATĂ DIN PUNCT DE VEDERE TEORETIC

Este foarte important de precizat faptul că ”nu distanța în sine este cea care explică dezvoltarea locală. Ceea ce ***contează cel mai mult este sistemul câmpurilor gravitaționale din care face parte o localitate și conectivitatea umană***”[39].

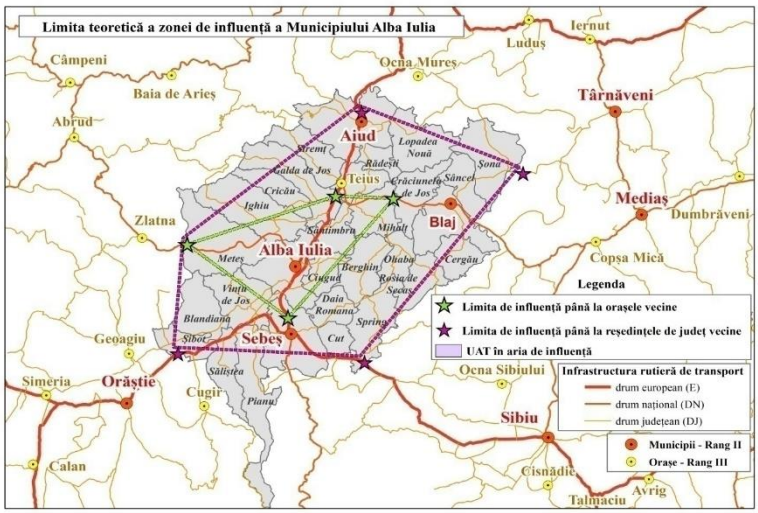

Figură 2 - Limita teoretică a zonei de influență a Municipiului Alba Iulia

Premiza de la care s-a pornit a fost aceea că localităţile (în special oraşele) dezvoltă o atracție gravitațională unele față de altele. În acest sens, s-a folosit un principiu simplu al fizicii: cu cât este mai mare masa dintre două corpuri și mai mică distanța dintre ele, cu atât este mai puternică atracția gravitațională ce se creează între acestea.

Pornind de la cele menţionate anterior s-a elaborat ***două modele de atracţie gravitaţională între municipiul Alba Iulia şi localităţile din zona de influenţă*** delimitată teoretic, pornind de la doi indicatori foarte relevanţi pentru masa oraşului: ***masa demografică*** (exprimată prin numărul populației) și ***masa economică*** (exprimată prin veniturile firmelor din oraș).

Atât pentru **modelul gravitaţional demografic**, cât şi **pentru modelul gravitaţional economic** s-au folosit metodele matematice consacrate, metode folosite recent şi de Banca Mondială în studiul oraşelor la nivelul României.

Particularizat, pentru zona de influenţă a municipiului Alba Iulia, metodele matematice folosite în cadrul acestei diagnoze au fost următoarele:

- Pentru atracţia gravitaţională demografică: $AG_Dem = P_locAB*P_loc_xi / (D_locABloc_xi)^2$ (unde: AG_Dem – Atracţia gravitaţională demografică, P_locAB – populaţia municipiului Alba Iulia, P_loc_xi – populaţia localităţii din zona de influenţă (unde i are valori de la 1 la 30, 30 fiind numărul total de localităţi de rang 2, 3 sau 4 incluse în zona de influenţă delimitată teoretic), iar D_locABloc_xi – distanţa între municipiul Alba Iulia şi localitatea respectivă din zona de influenţă)
- Pentru atracţia gravitaţională economică: $AG_Ec = VF_ locAB*VF_loc_xi / (D_locABloc_xi)^2$ (unde: AG_Ec – Atracţia gravitaţională economică, VF_ locAB - venitul total al firmelor din municipiul Alba Iulia, VF_loc_xi – venitul total al firmelor din localitatea

[39] Marcel Heroiu și colab., Raportul ”*Orașe Competitive. Remodelarea geografiei economice a României*”, Banca Mondială, Romania Regional Development Program, 2013

respectivă din zona de influenţă, D_locABloc_xi – distanţa între municipiul Alba Iulia şi localitatea respectivă din zona de influenţă)

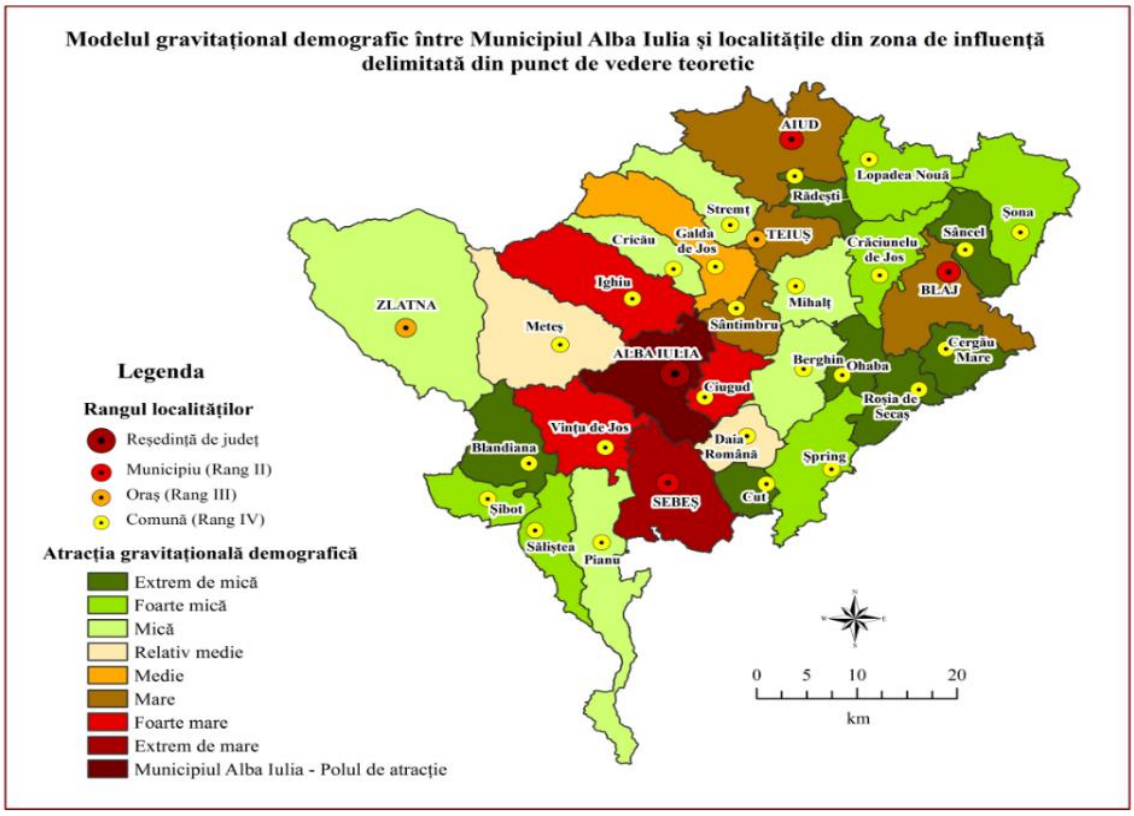

Figură 3 - Model gravitațional demografic

Pentru o mai bună vizualizare şi observare a diferenţelor dintre cele două modele gravitaţionale (demografic şi economic), rezultatele obţinute s-au reprezentat cartografic prin intermediul hărţilor de mai jos. O simplă analiză a acestor hărţi ilustrează faptul că ***cea mai mare atracţie gravitaţională demografică este între municipiul Alba Iulia şi municipiul Sebeș și comunele Ighiu, Ciugud și Vințu de Jos*** *(urmate de municipiile Aiud și Blaj, orașul Teiuș și comuna Sântimbru)****, iar cea mai mare atracţie gravitaţională economică este între municipiul Alba Iulia şi municipiul Sebeş şi comuna Galda de Jos*** *(urmate de comuna Sântimbru, municipiile Aiud şi Blaj şi comunele Ciugud, Vinţu de Jos şi Ighiu).*

Figură 4 - Modelul gravitațional demografic

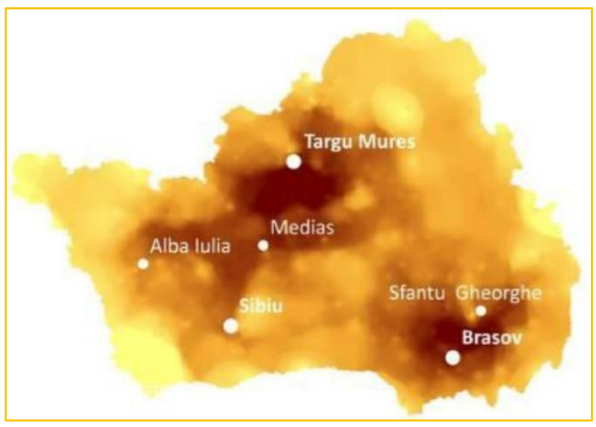

Figură 5 - Modelul gravitațional demografic

La polul opus, ***cea mai mică atracție gravitațională atât demografică cât și economică*** este între municipiul Alba Iulia și comunele Blandiana, Cut, Ohaba, Roșia de Secaș, Cergău Mare, Sâncel și Rădești. În plus, cea mai mică atracție gravitațională economică este și între municipiul Alba Iulia și comunele Crăciunelu de Jos și Șona.

Analizând modelele gravitaționale[40] din punct de vedere demografic și economic, la nivelul Regiunii Centru s-au identificat două zone extinse care ar putea beneficia de pe urma unui nivel ridicat de conectivitate, în una dintre aceste zone fiind şi municipiul Alba Iulia. O zonă este cea delimitată de Alba Iulia, Sibiu, Mediaș și Târgu Mureș, având forma unui poligon localizat geografic pe suprafața a 3 județe (Alba, Sibiu și Mureș). Cealaltă este zonă urbană funcțională a municipiului Braşov (judeţele Braşov şi Covasna). Se anticipează că finalizarea Coridorului Pan European IV[41] va crește extrem de mult accesibilitatea orașelor Alba Iulia, Sebeș și Sibiu.[42]

REȚEAUA DE LOCALITĂȚI A MUNICIPIULUI ALBA IULIA. ASPECTE PRIVIND CARTIERELE

Figură 6 - Harta Municipiului Alba Iulia

Unitatea administrativ – teritorială Alba Iulia este formată din ***municipiul Alba Iulia*** şi ***4 cartiere aparţinătoare***:

- ***Bărăbanţ*** (nord-est)
- ***Oarda*** (sud-est)
- ***Miceşti*** (nord-vest)
- ***Pâclişa*** (sud-vest)

Situarea cartierului Bărăbanţ, într-o zonă industrială a municipiului Alba Iulia a influenţat o dezvoltare şi fizionomie diferită faţă de celelalte 3 cartiere aparţinătoare municipiului.

Este important să menţionăm faptul că în momentul prezent nu există o delimitare oficială a cartierelor. Există totuşi o reprezentare operaţională a cartierelor municipiului Alba Iulia la nivelul mental colectiv al locuitorilor, însă aceasta este neomogenă, nesistematică, iar delimitarea cartierelor este vagă. ***Este necesară o delimitare oficială a cartierelor***, argumentele în acest sens fiind în detaliu prezentate într-o diagnoză urbană elaborată în cadrul administraţiei locale.[43]

[40] Sursa hărților: Banca Mondială, 2013

[41] Coridorul IV: Dresden / Nürnberg — Praga — Viena — Bratislava — Győr — Budapesta — Arad — București — Constanța / Craiova — Sofia — Salonic / Plovdiv — Istanbul

[42] Marcel Heroiu și colab., Raportul "*Orașe Competitive. Remodelarea geografiei economice a României*", Banca Mondială, Romania Regional Development Program, 2013, pagina 149

[43] Camelia Augusta Roșu și colab., Studiul "*Diagnoza urbană privind cartierele Municipiului Alba Iulia*, document elaborat de Fundația PAEM Alba pentru Primăria Municipiului Alba Iulia, 2012

Panoramic, municipiul Alba Iulia este privit ca un ansamblu de zone teritoriale: Oraşul de Jos (sau oraşul Vechi, cu cartiere precum Centru, Maieri, Lipoveni, etc.) şi Oraşul de Sus (definit în special de cartierul Cetate, la care se adaugă cartierul Carolina, zona Schit, etc.), între cele două zone fiind un cartier intermediar (Tolstoi), la care se adaugă cartierul Ampoi cu cele 3 mari diviziuni ale sale (situat între două zone industriale, fiind dezvoltat pentru rezidenţa forţei de muncă în industrie), fosta zonă industrială şi cu comunităţi de romi (într-o zona centrală municipiului), cartierul Partoş (mărginit la sud de râul Mureş, la ieşirea municipiului spre Sebeş), cartiere rezidenţiale în foste sate limitrofe (Bărăbanţ, Oarda, Micești, Pâclişa), noi cartiere rezidenţiale în curs de dezvoltare (ex. Orizont).

PRINCIPALELE ASPECTE PRIVIND CARTIERELE MUNICIPIULUI ALBA IULIA[44]

Tabel 4 - Caracteristicile cartierelor din Alba Iulia

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
C[45]. AMPOI I	Cartier rezidenţial construit pentru forţa de muncă necesară în industrie (blocuri de locuinţe)	• Sprijinirea înfiinţării mai multor magazine şi spaţii publice de socializare (restaurant, cafenea, etc.) (Ampoi I şi II) • Înfiinţarea unei pieţe agroalimentare (Ampoi I) • Extinderea şi crearea de noi spaţii verzi (lipsă amplasament) • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Încurajarea şi stimularea agenţilor economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilităţi prin facilităţi fiscale acordate • Reevaluarea funcţiilor şi oportunităţii spaţiilor comerciale şi meşteşugăreşti de la parterul blocurilor în vederea eliminării disconfortului generat de acestea în zonele locuite (vizual, fonic) • Încurajarea băncilor în a deschide sucursale în zonă (momentan doar Banca Transilvania are sucursală în zonă) • Dezvoltarea serviciilor medicale de circumscripţie • Amenajare noi spaţii de parcare • Măsuri de reabilitare şi creştere a capacităţii unităţilor de învăţământ, în special preşcolar, cel cu program prelungit, dar şi şcolar primar (zona este locuită de persoane care lucrează pe schimburi) - A fost realizată o creșă de cartier cu 60 de locuri si este în studiu construirea unei grădinițe cu program prelungit • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. AMPOI II	Cartierul rezidenţial format din cele 3 diviziuni a fost dezvoltat între două zone industriale	
C. AMPOI III		
C. BĂRĂBANŢ	Platforma industrială Cartier rezidenţial (case particulare) Cel mai mare cartier dezvoltat dintr-o localitate limitrofă municipiului (din punct de vedere demografic)	• Reabilitarea căilor de circulaţie şi pietonale care sunt degradate – Au fost modernizate toate drumurile și trotuarele mai puțin str. Turnătoriei pentru care este nevoie de un proiect mai complex și str. Cătinei care se află într-o zonă nou construită • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activităţi economice în zonă şi noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Încurajarea şi stimularea agenţilor economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilităţi prin facilităţi fiscale acordate • Îmbunătăţirea serviciilor de telecomunicaţii (în special internet) • Amenajarea şi regenerarea spaţiului platformei industriale şi identificarea de noi funcţionalităţi • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier

[44] Conform studiului - Diagnoza urbană privind cartierele Municipiului Alba Iulia
[45] C – abrevierea pentru noţiunea de cartier

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
C. CAROLINA (I şi II)	Cartier rezidenţial în apropierea Cetăţii Alba Carolina (blocuri de locuinţe, cu grad înalt de confort) Cartier de dimensiuni foarte reduse	• Înfiinţarea de noi spaţii de parcare a autoturismelor – Lipsă de amplasament, toate blocurile au garaje • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. CENTRU	Zona administrativă a municipiului Alba Iulia (sediul instituţiilor publice principale) Cartier rezidenţial (blocuri de locuinţe şi case particulare, în general cu un grad ridicat de confort) Zonă cu vad comercial	• Intervenţii minore de reparare a unor sectoare de drum - se intervine periodic pentru îmbunătățirea condițiilor • Extinderea şi crearea de noi spaţii verzi – doar prin refuncționalizarea spațiului urban și achiziții de teren • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activităţi economice în zonă şi noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Măsuri de determinare a proprietarilor unor spaţii comerciale de a realiza lucrări de reabilitare şi modernizare a acestora • Încurajarea şi stimularea agenţilor economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilităţi prin facilităţi fiscale acordate • Înfiinţarea unui teatru cu program permanent • Crearea de noi spaţii de parcare auto – s-a amenajat o parcare în zona Parchetului, pentru alte parcări trebuie achiziționat teren sau să se realizeze o parcare subterană • Măsuri pentru diminuarea poluării fonice determinate de traficul auto şi agenţi economici • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. CETATE	Cea mai importantă zonă turistică a municipiului, cu posibilităţi multiple de agrement şi recreere Cartier rezidenţial (blocuri de locuinţe în principal, dar şi case particulare, cu un grad ridicat de confort) Zona cu vad comercial	• Intervenţii minore de reparare a unor sectoare de drum – se intervine periodic pentru îmbunătățirea condițiilor • Introducerea de rute alternative la transportul comun de călători • Identificarea unor posibilităţi de reducere a tarifelor pentru utilităţile publice • Îmbunătăţirea unor servicii de utilitate publică • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activităţi economice în zonă şi noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Măsuri de determinare a proprietarilor unor spaţii comerciale de a realiza lucrări de reabilitare şi modernizare a acestora • Extinderea capacităţii instituţiilor de învăţământ preşcolar (grădiniţe şi creşe) şi şcolar (exemplu Școala Generală Nr.7 „Mihai Eminescu” are o capacitate suprasolicitată) – s-a construit Grădinița cu program prelungit nr.15 și creșa din zona str. Ulmului • Suplimentarea numărului de locuri de joacă pentru copii • Extinderea şi crearea de noi spaţii verzi – s-a amenajat parcul Sf.Maria, iar cele existente trebuie doar reabilitate • Crearea de noi spaţii de parcare auto – s-au creat acolo unde spațul public a permis • Măsuri pentru diminuarea poluării fonice determinate de traficul auto şi agenţi economici • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. LIPOVENI	Cartier rezidenţial foarte vechi (case particulare)	• Executarea de lucrări majore de reabilitare a drumurilor şi cailor de circulaţie în cartier – s-au modernizat toate drumurile din zonă mai puțin Kogălniceanu unde gradul de ocupare cu clădiri este mic • Introducerea de noi rute la transportul în comun de călători în zonă • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) şi pieţe agroalimentare şi nu numai

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
		• Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Extinderea infrastructurii de învăţământ (înfiinţarea de unei şcoli, a unei grădiniţe şi eventual a unei creşe) – grădinița de cartier s-a autodesființat, iar la Liceul de Arte și Grădinița nr.6 sunt pe lucru proiecte de reabilitare • Înfiinţarea de locuri de joacă pentru copii – se studiază zona Parc str. Morii • Crearea de spaţii verzi – s-au amenajat odată cu reabilitarea străzilor • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. LUMEA NOUĂ (fosta zonă industrială)	Zonă industrială Cartier rezidenţial cu populaţie majoritar defavorizată (blocuri de locuinţe, în general cu un grad de confort modest) Existenţa unei comunităţi de romi	• Investiţii în infrastructura de învăţământ (nu există şcoală primară şi gimnazială) – există Școala nr. 5 care nu funcționează la capacitate maximă • Reabilitarea de căilor de circulaţie şi pietonale care sunt degradate • Identificarea unor posibilităţi de reducere a tarifelor pentru utilităţile publice • Identificarea de oportunităţi de valorificare a zonei industriale pe suprafeţele nefuncţionale • Măsuri integrate de creştere a calităţii vieţii persoanelor defavorizate (şomeri, persoane aflate sub pragul sărăciei, persoane aflate în risc de excluziune socială, persoane de etnie romă, etc.) • Măsuri de determinare a proprietarilor unor spaţii comerciale de a realiza lucrări de reabilitare şi modernizare a acestora • Îmbunătăţirea a esteticii urbane prin măsuri pentru operatori economici privind expunerea produselor (de exemplu: interzicerea amplasării pe domeniul public a unor articole vestimentare, încălţăminte, articole de menaj, produse alimentare, etc.) • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activităţi economice în zonă şi noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Încurajarea şi stimularea agenţilor economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor defavorizate sau vulnerabile prin facilităţi fiscale acordate • Măsuri pentru îndepărtarea câinilor vagabonzi • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. RECEA	Cartier rezidenţial cu populaţie strămutată din localitatea minieră Roşia Montana din nord-vestul judeţul Alba, Munţii Apuseni (case particulare)	• Investiţii în infrastructura de învăţământ şi de sănătate (nu există grădiniţă, şcoală primară şi gimnazială, farmacie, cabinet medial, etc.) • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. MAIERI	Cartier rezidenţial foarte vechi (case particulare)	• Îmbunătăţirea serviciilor de utilitate publică • Introducerea de noi rute la transportul în comun de călători în zonă • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) şi pieţe agroalimentare şi nu numai • Înfiinţarea de locuri de joacă pentru copii – lipsă spațiu public • Crearea de spaţii verzi – lipsă spațiu public • Extinderea infrastructurii de învăţământ (înfiinţarea de unei şcoli, a unei grădiniţe şi eventual a unei creşe) • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. MICEŞTI	Cartier rezidenţial (case particulare) Cea mai accentuată dezvoltare spaţială	• Măsuri de dirijare e evoluţiei spaţiale şi dezvoltare a spaţiului construit • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) şi pieţe agroalimentare şi nu numai

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
		• Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Înfiinţarea şi reabilitarea structurilor educaţionale din zonă • Înfiinţarea de locuri de joacă pentru copii – s-au creat odată cu modernizarea drumurilor • Crearea de spaţii verzi • Crearea unui post de poliţie local • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. OARDA	Cartier rezidenţial (case particulare)	• Reducerea poluării fonice cauzate de traficul auto greu • Realizarea de lucrări de îmbunătăţire a circulaţiei auto şi pietonale la nivel local, inclusiv asfaltarea unor străzi care necesită acest lucru – toate drumurile sunt modernizate mai puţin cateva străzi secundare care însă vor intra în reabilitare într-o etapă viitoare • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) şi pieţe agroalimentare şi nu numai • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Crearea unui post de poliţie local • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. ORIZONT	Nou cartier rezidenţial, în curs de dezvoltare Situat între două foste localităţi limitrofe municipiului Alba Iulia: Bărăbanţ şi Micești	• Investiţii în infrastructura tehnico-edilitară şi de transport. Acestea sunt considerate o prioritate în dezvoltarea cartierului, investiţii care ulterior le vor atrage pe cele din infrastructura de învăţământ, sănătate, etc. • Investiţii în infrastructura de transport: străzi, accese pietonale – doar când gradul de ocupare cu cetățeni o să fie mai ridicat și sunt rezolvate celelalte utilități • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) şi pieţe agroalimentare şi nu numai • Înfiinţarea de locuri de joacă pentru copii – lipsă teren • Crearea de spaţii verzi – lipsă teren • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. PÂCLIŞA	Cartier rezidenţial (case particulare) Cel mai mic cartier dezvoltat dintr-o localitate limitrofă municipiului (din punct de vedere demografic)	• Realizarea de lucrări de îmbunătăţire a circulaţiei auto şi pietonale la nivel local, inclusiv asfaltarea unor străzi care necesită acest lucru • Realizarea sistemului de canalizare – s-a elaborat proiectul, propus în POS Mediu • Înfiinţarea unei grădiniţe şi a unei creşe în cartier • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) şi pieţe agroalimentare şi nu numai • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: industrie mică, meşteşuguri, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Crearea de locuri de joacă pentru copii – nu există amplasament, decât în curtea școlii • Crearea de spaţii verzi • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. PARTOŞ	Cartier rezidenţial (case particulare) Situat la ieşirea municipiului Alba Iulia şi Sebeş, mărginit de râul Mureş	• Realizarea de lucrări de îmbunătăţire a circulaţiei auto şi pietonale la nivel local, inclusiv asfaltarea unor străzi care necesită acest lucru – reabilitate toate străzile mai puţin cele din zona de dezvoltare (str. Ana Ipătescu) • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) şi pieţe agroalimentare şi nu numai • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: industrie mică, meşteşuguri, comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Creşterea siguranţei circulaţiei auto

Denumire cartier	Specific cartier	Principalele nevoi identificate la nivel de cartier
		• Crearea de locuri de joacă pentru copii • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
C. TOLSTOI	Cartier rezidenţial (blocuri de locuinţe) Cartier intermediar, între „Oraşul de Jos” şi „Oraşul de Sus”	• Încurajarea băncilor în a deschide sucursale în zonă • Înfiinţarea de noi linii de transport public local în zonă • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) şi pieţe agroalimentare şi nu numai • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: învăţământ, comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Extinderea suprafeţelor de zone verzi şi crearea unui echilibru privind raportul zonelor verzi faţă de spaţiul construit – în stadiu zona interioară Septimius Severus cu Marcus Aurelius • Suplimentarea numărului de locuri de joacă pentru copii – s-au amenajat în limita spațiului public • Construire piste pentru bicicliști – în studiu • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier
Zona SCHIT	Cartier rezidenţial cu o dispunere spaţială a locuinţelor în funcţie de particularităţile topografice (predominant case particulare) Căminul pentru persoane vârstnice	• Măsuri de dirijare e evoluţiei spaţiale şi dezvoltare a spaţiului construit • Extinderea şi îmbunătăţirea serviciilor de utilităţi publice • Construire piste pentru bicicliști – în stadiu pentru integrarea cu circuitul din zona Mamut • Stimularea antreprenorilor de înfiinţare de magazine, centre comerciale, spaţii de alimentaţie publică (restaurant, terasă, cafenea) • Stimularea antreprenorială pentru crearea de noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber, etc.) • Implicarea comunităţii locale în rezolvarea problemelor din cartier.

ELEMENTE DE ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA. FUNCȚIILE ORAȘULUI

Zonele funcționale ale municipiului sunt definite și caracterizate în primul rând de dozajul locuire – funcțiuni conexe. Astfel, locuirea este considerată ca fiind funcțiunea principală, iar restul activităților sunt definite de ponderea și relația lor cu aceasta.

O amplă reprezentare topografică și cartografică a municipiului Alba Iulia a fost realizată în cadrul Planului Urbanistic General finalizat în 2012. Harta permite o bună identificare și localizare geografică a zonelor funcționale din municipiul Alba Iulia și localitățile aparținătoare.

Sintetic, principale tipuri de zone funcționale la nivelul municipiului Alba Iulia sunt:

- ***Zonele rezidențiale*** (prezentate în detaliu la secțiunea ”2.3.2. Rețeaua de localități a Municipiului Alba Iulia. Aspecte privind cartierele”)
- ***Zonele turistice și istorice, în special cele din Cetatea Alba Carolina*** (detalii în secțiunea dedicată turismului din cadrul capitolului referitor la economia municipiului Alba Iulia)
- ***Zonele comerciale*** (de pildă zonele în care sunt amplasate mari centre comerciale: Alba Mall, Kaufland, Dedeman, etc., piețe agroalimentare la nivel de cartier)

- ***Zonele industriale*** (exemple importante sunt (Duca, M.[46], 2017): zona de N a municipiului de-a lungul șoselei, zona de N-NE a cartierului Ampoi, zona de S a orașului, zona industrială dintre Alba Iulia și Ciugud, etc.)
- ***Zonele de agrement*** (există atât zone foarte extinse de agrement precum cele binecunoscute din cartierele Cetate și Centru, precum și zone mai mici prezente în multe cartiere (ex. loc de joacă pentru copii)).
- ***Zonele cu funcțiuni mixte*** (rezidențiale, comerciale, etc.)
- ***Zone cu funcțiuni administrative***
- ***Zone cu destinație specială*** (infrastructură, funcțiuni militare).

În cadrul stuiului realizat, au fost identificate **noi tipuri de zone cu potențial de valorificare** sunt (Călin, Hedviga[47], Duca, M, 2017):

- ***Zona Mamut cu Parcul Dendrologic „Dr. Ioan Vlad”*** *din Valea Popii*. Cu o suprafaţă de aproximativ 21 de hectare şi peste 1000 de specii forestiere, parcul este amenajat şi menit să îndeplinească 3 obiective importante: parcul dendrologic în sine, zona de agrement prevăzută cu alei pietonale, spaţii de joacă şi pistă pentru biciclişti.
- ***Teritoriul zonal prevăzut în Planul de Amenajare a Teritoriului Zonal Valea Mureşului*** din judeţul Alba[48] (PATZ Valea Mureşului se află în curs de avizare). În urma elaborării PATZ -ului se doreşte identificarea şi implementarea soluţiilor potrivite de punerea în valoare a Văii Mureşului şi valorificarea acesteia ca resursă economică şi de agrement, în concordanţă cu necesităţile de apărare împotriva inundaţiilor.
- ***Latura de vest a municipiului până la contactul cu zona împădurită*** (posibilităţi de dezvoltare şi extindere a cartierelor rezidenţiale)
- ***Zona verde de pe valea râului Ampoiului.*** Această zonă prezintă un potenţial ridicat de valorificare ca zonă de agrement pentru locuitorii din municipiul Alba Iulia şi localităţile învecinate. Însă, pentru amenajarea zonei pentru agrement şi practicarea diferitelor sporturi sunt necesare lucrări de regularizare a râului Ampoi.
- ***Zona de pe malul drept al râului Ampoi pe care a fost o zonă industrială și în prezent a început să se construiască case*** (de pildă cartierul rezidențial ”Meridian” din spatele Alba Mall, între Strada Livezii și malul Ampoiului)
- ***Noi zone cu potenţial pentru activităţi economice, productive (cu potenţial economic şi logistic*** (în special în zona de sud a municipiului, între Alba Iulia și Partoș)
- ***Noi zone cu potenţial de împădurire în scopul protecţiei a mediului înconjurător*** (de pildă, zona gropii de gunoi)
- ***Zone din satele aparținătoare***
- ***Zona dintre cartierul ”Lumea Nouă” și Ampoi II*** (este o zonă nesistematizată și prezintă o fizionomie mai puțin agreabilă. De pildă, sunt și case foarte frumoase, dar și case precare ale persoanelor de etnie romă. În plus, zona necesită o igienizare mai atentă și măsuri de îndepărtare a câinilor vagabonzi).

[46] Marius Duca – Expert Economic, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
[47] Hedviga Călin – Arhitect Șef, Primăria Municipiului Alba Iulia
[48] Consiliul Judeţean Alba, Planul de Amenajare a Teritoriului Zonal Valea Mureşului din judeţul Alba, Proiectant General: S.C: MANCOM CENTRU SRL, http://www.cjalba.ro/wp-content/uploads/2012/10/Patzvm/PScriseET1.pdf

Figură 9 - Detaliu privind pista de bicicliști din Parcul Dendrologic din Zona Mamut

Figură 7 - Detaliu cu malul neamenajat al râului Ampoi

Figură 8 - Teritoriul zonal din PATZ Valea Mureşului din judeţul Alba (marcat cu albastru)

Municipiul Alba Iulia deține următoarele principale funcții:

❖ **Funcţia rezidenţială**

Având în vedere faptul că în general localitățile s-au format și se dezvoltă datorită locuirii unor zone cu resurse, potențial și accesibilitate. Astfel, ***principala funcție a localităților și implicit a municipiului Alba Iulia este cea rezidențială***.

❖ **Funcţia administrativă**

În prezent, ***funcția administrativă este funcția predominantă a municipiului Alba Iulia*** (cu excepția celei rezidențiale). În „capitala de suflet a românilor" ***au sediul principale instituții de administrație locală, județeană şi regională.***

Pe scurt, Alba Iulia este:

- *Centrul administrativ la nivelul judeţean* (sediul: Consiliului Judeţean Alba, Instituţiei Prefectului Judeţului Alba, Camerei de Comerţ, Industrie şi Agricultură Alba, Inspectoratului Judeţean Alba, etc.)
- *Centru administrativ la nivel zonal* (sediul: Curţii de Apel Alba Iulia (pe raza teritorială a judeţelor: Alba, Sibiu şi Hunedoara)
- *Centrul administrativ la nivel regional*: *Regiunea Centru formată din 6 judeţe*: Alba, Braşov, Covasna, Harghita, Mureş şi Sibiu (sediul: Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru (instituția publică cu "rol de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru prin înlăturarea disparităților și dezechilibrelor dintre zonele regiunii, în folosul locuitorilor ei"[49]), Centrului Regional de Plăţi pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit 7 Centru Alba Iulia, din cadrul Agenţiei de Plăţi pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit – ADRP (centru regional de dezvoltare rurală prin proiecte cu finanţare nerambursabilă), Organismului Intermediar Regional POSDRU[50] Regiunea Centru (centrul regional de dezvoltare a resurselor umane prin proiecte cu finanţare nerambursabilă), etc.

[49] Website-ul oficial al Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, http://www.adrcentru.ro/Detaliu.aspx?t=ADRPrezentare

[50] POSDRU – Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

Există posibilitatea ca Alba Iulia să fie şi un centru administrativ la nivel naţional în domeniul dezvoltării montane şi rurale, în urma aprobării în Senat la finele anului 2013 a înfiinţării Agenţiei Naţionale a Zonei Montane.

❖ **Funcţia religioasă**

În municipiul Alba Iulia are sediul Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia (pe raza teritorială a judeţelor Alba şi Mureş) și Arhidieceza Romano – Catolică Alba Iulia, cea mai importantă din Transilvania (centru supraregional)

❖ **Funcţia turistică**

Această funcţie este cea care a ***înregistrat cea mai mare dezvoltare în ultimii ani.*** Acest fapt se datorează atât reabilitării şi punerii în valoare a Cetăţii Alba Carolina, cât şi a strategiilor autorităţilor publice locale de atragere a turiştilor. (Detalii se găsesc la secţiunea dedicată turismului şi infrastructurii aferente din cadrul capitolului referitor la economia municipiului Alba Iulia).

❖ **Funcţia comercială**

Cele mai multe detalii se găsesc la capitolul dedicat economiei municipiului Alba Iulia.

❖ **Funcţia industrială**

Funcţia industrială a municipiului Alba Iulia a apărut în secolul al XIX-lea, odată cu apariţia primelor activităţi economice. Prima unitate industrială a fost moara sistematică Johanna, deschizând astfel drumul spre conturarea sectorului industriei alimentare (Păun, Elena, 2012). Municipiul Alba Iulia a cunoscut cea mai mare dezvoltare a industriei în perioada 1940-1989.

În prezent industria municipiului Alba Iulia este axată pe industria alimentară (morărit şi panificaţie, preparate din carne, produse lactate, etc.), industria ceramică (porţelan pentru menaj), industria siderurgică (piese turnate din fontă), etc. (Detalii se găsesc la secţiunea dedicată industriei din cadrul capitolului referitor la economia municipiului Alba Iulia).

❖ **Funcţie socială şi culturală**

Municipiul Alba Iulia găzduiește o infrastructură coerentă de servicii sociale, care deservesc comunitatea atât la nivel local, cât și la nivel regional, național și chiar european (a se vedea, de exemplu, beneficiarii Centrului „Maria Beatrice”). Din punct de vedere social, orașul oferă și oportunități pentru locuire, ocupare, infrastructură de sănătae și educație etc.

Alba Iulia se constituie de asemenea, tot mai pregnant, ca un pol cultural regional și național, printr-o ofertă coerentă și variată de manifestări culturale și prin valorificarea patrimoniului cultural local de excepție, material și imaterial.

❖ **Funcţie educaţională**

Fără a intra în detalii amintim existența în municipiul Alba Iulia a Colegiului Militar Liceal „Mihai Viteazul”. De pildă, în anul școlar 2013/2014 elevii au provenit din 25 de județe din țară (fără județul Alba). Mai multe informații despre infrastructura educațională în capitolul corespunzător.

Figură 10 - Proveniența elevilor la Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazul” în anul școlar 2013/2014

❖ **Funcţia agricolă**

Activităţile agricole s-au diminuat semnificativ datorită faptului că în ultimele două decenii, suprafaţa agricolă a municipiului Alba Iulia s-a diminuat cu peste 500 de hectare. În mare parte, aceste suprafeţe agricole au fost ocupate de terenuri cu construcţii, prin introducerea de noi terenuri în intravilanul localităţilor, în scopul construirii de locuinţe. În schimb, în ceea ce priveşte creşterea animalelor, se observă o creştere a numărului de animale din ferme şi o scădere a celor crescute în gospodăriile populaţiei.

Este important să amintim, chiar dacă nu mai este de actualitate pentru teritoriul municipiului Alba Iulia, **o funcţie a oraşului care a constituit o etapă importantă în istoria oraşului**: funcţia militară**.**

În viitor, se anticipează ca municipiul Alba Iulia alături municipiul Sebeș va avea **o funcție de nod de transport la nivel local, județean și regional.** Astfel, municipiul va putea fi un nod feroviar și rutier datorită: autostrăzii, nodurilor feroviare Teiuș și Vințu de Jos, dar și viitorului aerodrom planificat prin PATN)

***În ceea ce priveşte relaţiile între funcţiuni, menţionăm faptul că “din punct de vedere funcţional”, structura oraşului a suferit următoarele modificări*:**

- Funcţiunile social-economice au fost diversificate
- Funcţiunea de locuire a cunoscut o creştere accentuată
- Modificarea funcţiilor de servicii
- Modificarea tipului structurii şi volumului circulaţiei, transportului şi comunicaţiilor”[51]

Elemente de dinamică teritorială la nivelul Municipiului Alba Iulia. Probleme și disfuncționalități teritoriale

Dinamica urbană, prin care ***sunt anticipate tendințele de dezvoltare***, dar și ***provocările cu care se confruntă orașele***, ***cuprinde aspectele cele mai importante prin care se subliniază importanța unei abordări integrate a dezvoltării urbane.*** În acelaşi timp, într-o analiză a complexităţii dinamicii urbane intervin o serie de aspecte restrictive, ca de pildă lipsa datelor necesare sau modul cum este definită în mod precis şi corect scara la care este privită economia unui oraş şi impactul social şi de mediu al acestuia.

Dinamica urbană este realitatea care va contribui la imaginea orașului de mâine, însă este foarte important să se cunoască şi în ce pondere. În acelaşi timp, ***inovarea este forate importantă și trebuie să fie încurajată*** pentru a putea ***sprijini tranziția către orașele de mâine.***

[51] Elena Păun, “*Dinamica urbană a Municipiului Alba Iulia* “, rezumatul tezei de doctorat, Universitatea din Bucureşti, Facultatea de Geografie, 2012, coordonator ştiinţific prof.univ.dr. Melinda Cândea

Menţionăm faptul că ***cele 4 dimensiuni cheie ale dinamicii urbane*** care sunt recomandate a fi avute permanent în vedere sunt**:** ***diversitatea*** (oraşe care să permită medii propice pentru realizarea unei game largi de planuri, idei şi oportunităţi), ***densitatea*** **(**utilizarea efectelor pozitive ale concentrării), ***dimensiunea*** **(**masa critică necesară dezvoltării) şi ***structura*** ***(***consumul mediu de teren, distribuţia teritorială a populaţiei şi/sau fluxurile de navetism).

În linii mari, ***importante aspecte ale dinamicii urbane a municipiului Alba Iulia*** pot fi observate din**:** ***evoluţia dezvoltării spaţiale, traiectoriile de dezvoltare teritorială*** şi ***schimbările care au avut loc, regenerare urbană*** prin revitalizarea și punerea în valoare a cetății ***Alba Carolina (***dar și prin crearea unui ***brand turistic local și regional), identificarea problemelor locale existente, dinamica fenomenelor demografice*** și ***sociale, dinamica economică, etc.*** Ultimele două tipuri de dinamici sunt pe larg prezentate în capitolele dedicate populaţiei, forţei de muncă şi economiei.

Evoluţia expansiunii intravilanului Municipiului Alba Iulia

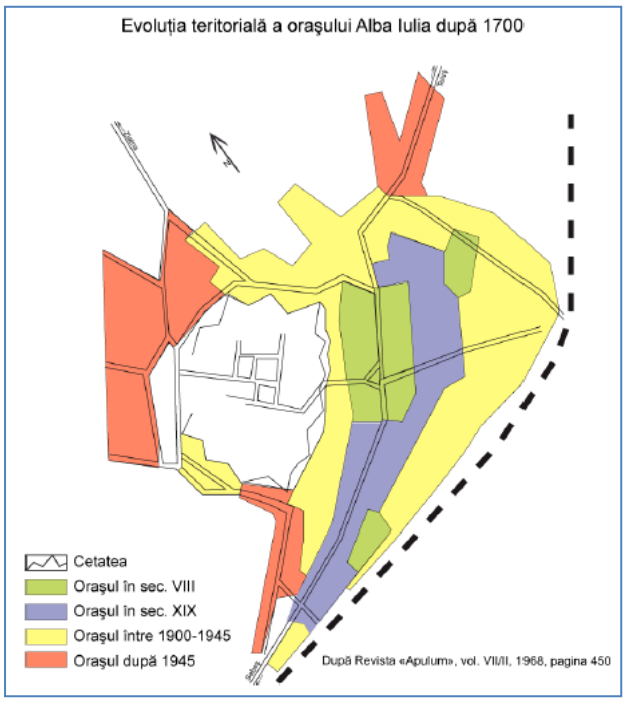

Figură 12 - Evoluţia expansiunii spaţiale a Municipiului Alba Iulia timp de 3 secole (Sursa:Primăria Municipiului Alba Iulia)

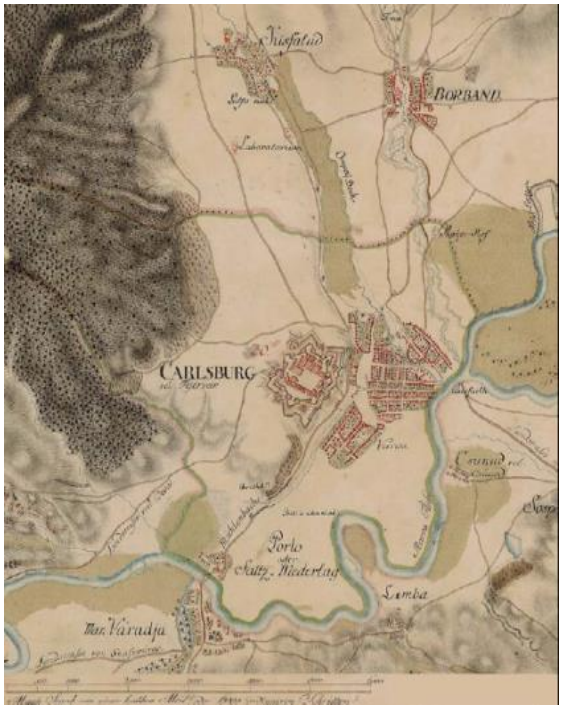

Figură 11 - Harta Iosefină a Transilvaniei (1769-1773)

Potrivit datelor statistice oficiale, timp de un deceniu, **suprafaţa intravilanului municipiului Alba Iulia** s-a extins cu aproape jumătate din suprafaţa (+49,38%), de la 2020 ha în 2002 la 3951,3 ha în 2016 (cu 1951 ha mai mult). Din 2002 și până în 2004 suprafaţa intravilanului a fost de 2020 ha, care a ajuns la 2079 ha în 2005 și s-a menținut până în 2009. Dacă extinderea intravilanului municipiului Alba Iulia a fost în 2011, cu peste o cincime mai mare față de anul anterior, +21,8%, concret, cu 463 ha mai mult (de la 2119 ha în 2010 la 2582 ha în 2011), în anul 2015 intravilanul a cunoscut cea mai mare creştere, cu + 34,65%, ajugând la 3951 ha (cu 1369 ha mai mult faţă de anul 2011). Conform PUG aprobat prin HCL nr. 158/30 mai 2014, suprafaţa intravilanului este în prezent de 3951,3 ha. Odată cu extinderea suprafeței

intravilanului municipiului s-a extins semnificativ și rețeaua de străzi orășenești, profilul evoluției celei din urmă, tot pe aceeași perioadă, fiind asemănător graficului de mai jos.

Aproximativ același profil a înregistrat și evoluția **suprafeței spațiilor verzi** din municipiul Alba Iulia pe perioada aceluiași deceniu. Timp de 10 ani, suprafața spațiilor verzi a crescut de peste 1,6 ori, de la 30 ha în 2002 la 80 ha în 2011. Asemeni suprafeței intravilanului, suprafața spațiilor verzi a fost aceeași în perioada 2002-2004 (30 ha), crescând în 2005 la 46 ha și apoi menținându-se la fel până în 2009. Suprafața spațiilor verzi a crescut în 2011 față de anul anterior cu o cincime, +19,4% (13 ha), iar în anul 2015 a crescut faţă de anul 2011 cu 74 ha, ajungând la totalul de 154 ha[52].

În ceea ce privește ***componenţa teritoriului administrativ al municipiului Alba Iulia, aproape o treime (27%) o reprezintă intravilanul oraşului, 10% intravilanul celor 4 localităţi aparţinătoare*** (Bărăbanţ, Micești, Oarda și Pâclișa), 62% este ocupat de extravilan, iar 1% reprezintă trupuri izolate.

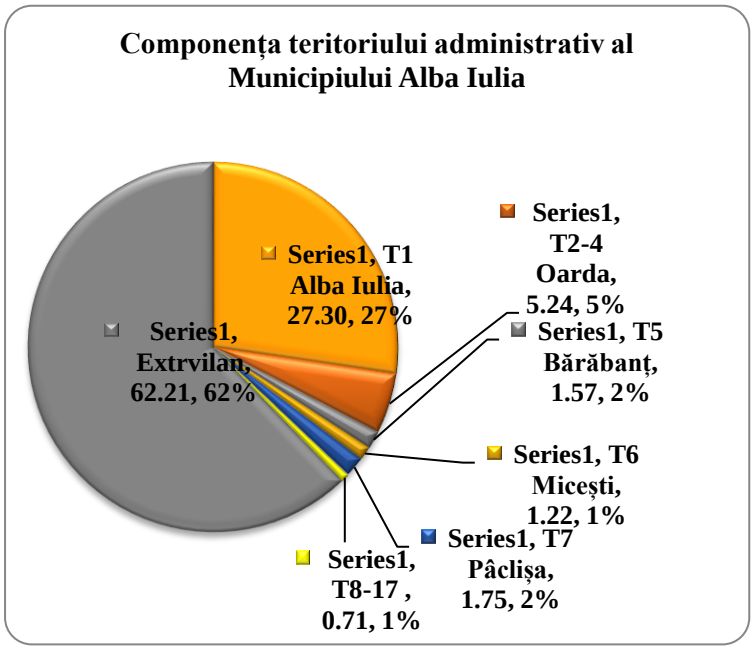

Figură 13 - Componența teritoriului administrativ al Municipiului Alba Iulia

Unde:

T1 - Trup 1 principal (localitatea Alba Iulia)

T2-T7 - Trup Nr.2 - Trup Nr.7: Localitate componentă cu șanse să devină cartier al orașului

T2-T4 - Oarda de Jos, Oarda de Sus, Oarda)

T8 - T17 - Trupuri izolate: Case de vacanță Mureș, Stație de betoane Florea, Ferma de Păsări, Toskana Garden, Zona industrială Oarda, Între sălcii, Case de vacanță, Poienița, Mecanica, Pârul Iovului

[52] http://statistici.insse.ro/shop/ (baza de date TEMPO a INS – domeniul „Utilităţi publice de interes local", matricea GOS103A – Suprafaţa spaţiilor verzi pe judeţe şi localităţi (municipii şi oraşe).

Îm anul 2002, intravilanul era identificat cu o suprafață de 1900 ha, ajungând în 2016 la 3951 ha.

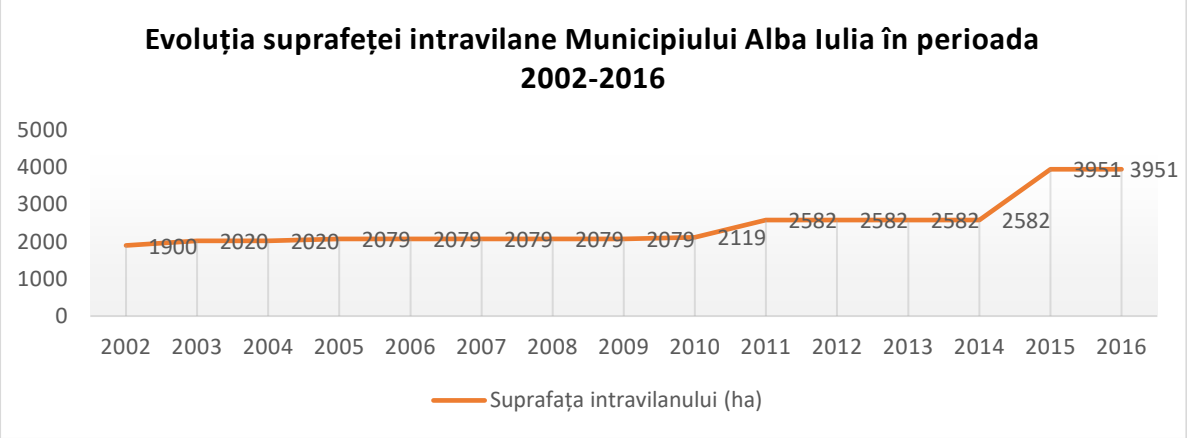

Figură 14 - Evoluția suprafeței intravilane Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2016

Din suprafaţa totală de 3951,3 ha a intravilanului existent în prezent la nivelul municipiului Alba Iulia, ***60,7%*** este ocupat ***zone de locuire*** (1455,8 ha), urmat la mare distanţă de ***zonele cu unităţi industriale şi de depozitare (10,4%*** , 250 ha), căi de comunicaţii (8,8%, 210 ha), zona mixtă (5,1%, 123 ha), zona centrală (4,8%, 115,8 ha), zone verzi şi de agrement (4,6%, 110,4 ha), restul tipurilor de zone ocupând fiecare sub 2%.

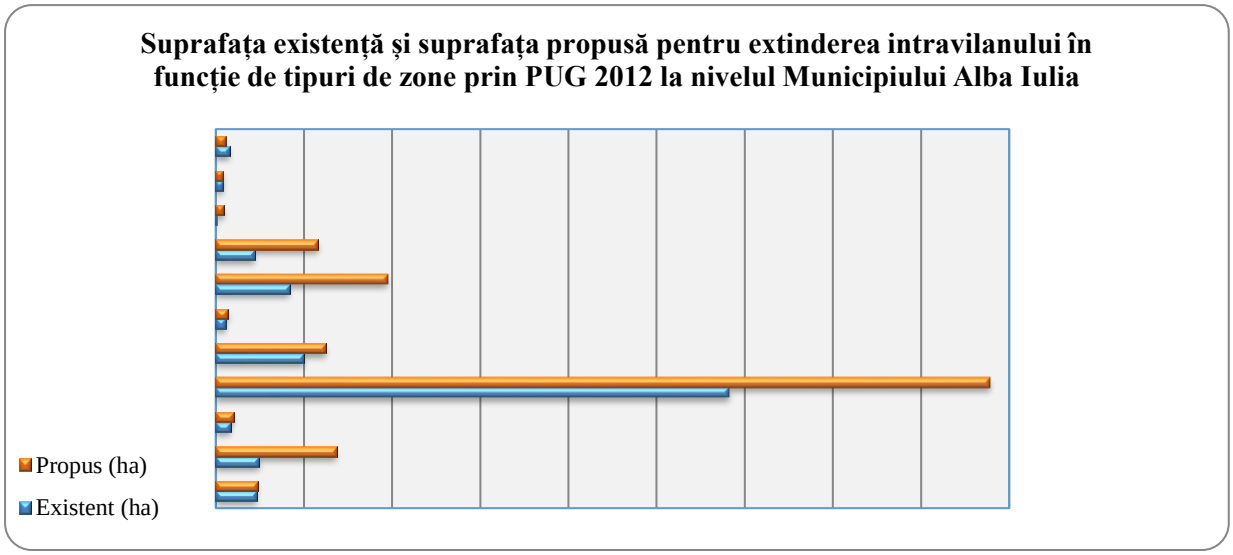

Figură 15 - Grafic suprafață existentă și propusă pentru extinderea intravilanului

Suprafața terenului intravilan existent de 2396,8 ha, precum și cea propusă este detaliată în cadrul tabelului de mai jos.

Tabel 5 - Situație suprafață intravilan Alba Iulia

Municipiul Alba Iulia	Existent (ha)	Propus (ha)	Variație (%)
Total INTRVAILAN	2396.8	3886.36	62.15
Zona central	115.8	118.42	2.26
Zona mixtă	123	343.72	179.45
Instituții și servicii	42	51.67	23.02

Municipiul Alba Iulia	Existent (ha)	Propus (ha)	Variație (%)
Locuire	1455.8	2196.2	50.86
Unități industriale și de depozitare	250	312.38	24.95
Gospodărire comunală	27	34.64	28.30
Căi de comunicație	210	487.64	132.21
Zone verzi/agreement	110.4	290.55	163.18
Ape	2.8	22.88	717.14
Construcții tehnicio-edilitare	21	21	0.00
Zone cu destinație special	39	27.14	-30.41

În funcţie de principalele categorii de destinaţie a terenurilor din intravilanul municipiului Alba Iulia este foarte important de observat nevoile de extindere a suprafeţei intravilanului, acest aspect fiind ilustrat prin graficul, tabelul şi harta de mai jos. Menţionăm doar faptul că ***suprafaţa totală propusă pentru a fi introdusă în intravilan va extinde teritoriul intravilan al municipiului Alba Iulia cu 62,15%*** (de la 2396.8 ha existente la 3886.36 ha propuse).

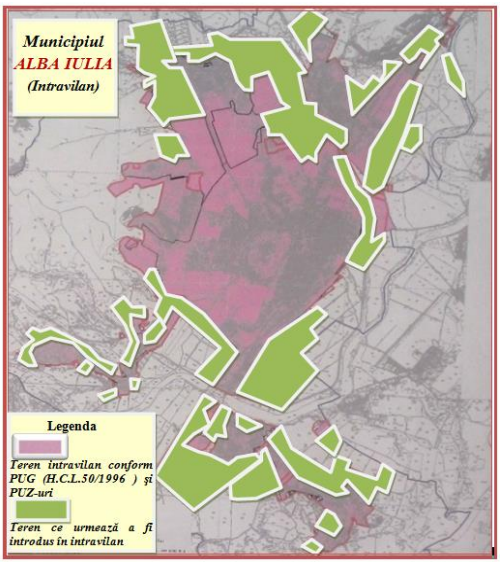

Figură 16 - Hartă intravilan Municipiul Alba Iulia

Dezvoltarea teritorială a municipiului Alba Iulia s-a realizat concentric în jurul vechiului nucleu urban, iar odată cu extinderea spațială s-au conturat mai accentuat zonele funcționale. În prezent, în cadrul teritoriului administrativ al municipiului ***au apărut noi cartiere rezidențiale, în special la periferia acestuia.*** Cel mai concludent exemplu în acest sens este cartierul Orizont meridian. Apariţia într-un orizont de timp relativ mic de noi cartiere rezidenţiale, în special la periferia municipiului, a atras după sine o serie de ***disfuncționalități urbane***. De pildă, una dintre cele mai mari disfuncţionalităţi este expansiunea pe orizontală, cauzată în special de proprietatea juridică a terenurilor. O altă mare problemă este lipsa serviciilor şi dotărilor tehnico-edilitare. De asemenea, există o disproporţie foarte mare între rata de creştere a suprafeţei noilor cartiere rezidenţiale şi a tramei stradale. În multe zone reţeaua stradală este mai mult privată, iar în alte zone aceasta insuficientă.

Analizând harta de mai sus se observă că ***tendinţa de extinderea spaţială a municipiului Alba Iulia urmează două direcţii principale: spre nord şi spre sud***. În acelaşi timp, oportunităţile de dezvoltare economică şi creştere a accesibilităţii anticipează tendinţe de extindere a municipiului şi spre partea de nord-vest (în direcţia Cluj Napoca) şi în zona mărginită de malul stând al râului Mureş (în direcţia Sebeş).

Figură 17 - Panoramă zona Schit

Figură 18 - Panoramă Cartier Pâclișa

Figură 19 - Panoramă Dealul Furcilor (vedere spre Mamut)

Figură 20 - Panoramă - Cartier Bărăbanț

Principalii factori care influenţează extinderea spaţială şi modul de organizare a teritoriului Alba Iulia sunt: preţul terenului, imaginea zonei (atractivitate/ repulsivitate), accesibilitatea, nivelul utilităților, spațiul disponibil, densitatea spațiului construit, reglementările urbanistice, reglementările de mediu, amploarea traficului, proximitatea față de piața de desfacere, etc.

Dinamica spaţială a unui oraş este un fenomen continuu ce influenţează direct evoluţia oraşului. Deşi există o serie de aspecte care sunt mai puţin controlabile, nu trebuie pierdută din vedere ***monitorizarea periodică a dinamicii spaţiale a oraşului.*** Este necesară urmărirea periodică a documentelor de amenajare teritorială şi urbanism ***şi acţionat strategic de fiecare dată când se observă că tendinţa de evoluţie a oraşului se îndreaptă într-o altă direcţie faţă de aceea a unei dezvoltări echilibrate, armonioase şi sustenabile***. Nu trebuie scăpat din vedere o realitate: ***creșterea presupune și dezechilibre.***

Un proces de dezvoltare urbană durabilă are principal punct de pornire un set de instrumente de planificare de înaltă calitate. La nivelul municipiului Alba Iulia există un set de astfel de instrumente de planificare a dezvoltării urbane durabile. Însă, o parte din acestea pot

fi extinse, dezvoltate sau actualizate. ***O propunere în acest sens este elaborarea unei cercetări detaliate având ca principal scop dezvoltarea spaţială durabilă a municipiului Alba Iulia având în vedere 3 principii cheie de dezvoltare urbană sustenabilă: densitatea urbană, structura masei urbane şi mărimea zonei urbane.***

Conform cercetărilor Băncii Mondiale[53] (2013), aproape toate ***orașele pierd din densitate***, indiferent dacă au populație în creștere, stagnare sau declin. De asemenea, ***masa urbană a orașelor este în creștere***, indiferent dacă orașele au populație în creștere, stagnare sau declin. În schimb, ***structura masei urbane diferă în orașele care s-au dezvoltat organic și în cele planificate centralizat***. Aproape toate țările care s-au dezvoltat organic au o ierarhie urbană relativ uniformă (regula Zipf[54]). Planificarea centralizată în România a dus la o ierarhie urbană ”anormală”. Odată cu dezvoltarea economică, regula Zipf își intră în drepturi și în România. Configuraţii schematice pentru *diferite tipuri de structură urbană*, cu densitatea medie și mărimea masei urbane păstrate constante au fost elaborate de Alain Bertaud[55] în 2004.

În altă ordine de idei, există la nivelul municipiului Alba Iulia ***câteva bariere naturale şi antropice în calea dezvoltării teritoriale***.

- *Bariera hidrografică* (naturală) dată de râul Mureș
- *Bariera Munților Apuseni* (naturală) dată de Munții Metaliferi, în special de Dealul Mamut
- *Bariera calea ferată* (antropică) - creează probleme de circulație în interior și exterior (de pildă, accesul spre autostradă este îngreunat)
- *Viitorul tronson de autostradă*

Dintre recomandările Băncii Mondiale cu privire la dezvoltarea spaţială urbană sustenabilă, amintim cele aplicabile şi pentru municipiul Alba Iulia:

- ***Folosirea strategică a PUG - urilor și PUZ - urilor pentru a încuraja dezvoltarea compactă a orașului***

Unul dintre dezavantajele dezvoltării spațiale spontane în anumite zone este acela că apar probleme de trafic. ***Axe de transport bine definite*** ⟹ ***zone bine deservite***.

- ***Folosirea strategică a zonificării pentru a încuraja un profil de densitate mai eficient în oraș*** *(De exemplu, piețele dau indicii bune despre cum ar trebui să arate profilul de densitate al orașelor.)*

[53] Prezentarea ”*Planificarea spațială în România”* susținută de reprezentanții Băncii Mondiale susținute în cadrul unui eveniment al Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în contextul Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR), Conferința privind planificarea spațială și urbană în România, 17 decembrie 2013, http://www.adrse.ro/Documente/Planificare/PDR/2014/Prezentari_BM/Politica_Publica_Dezvoltare_Urbana.pdf
[54] Legea Zipf (sau Zipf's Law), http://en.wikipedia.org/wiki/Zipf's_law
[55] Alain Bertaud, ”*The spatial organization of cities: Deliberate outcome or unforeseen consequence?”,* 2004, http://alain-bertaud.com/images/AB_The_spatial_organization_of_cities_Version_3.pdf

O analiză empirică pentru municipiul Alba Iulia arată faptul că preţul terenurilor din Alba Iulia urmează o distribuţie similară cu distribuţia densităţii întâlnite în oraşele care s-au dezvoltat organic. Distribuţia densității în Alba Iulia este complet opusă cerinţelor pieţei. Există mai multe zone din Alba Iulia care ar putea permite o densitate mai mare.

Exemple de zone din municipiul Alba Iulia care ar putea permite o densitate mai mare

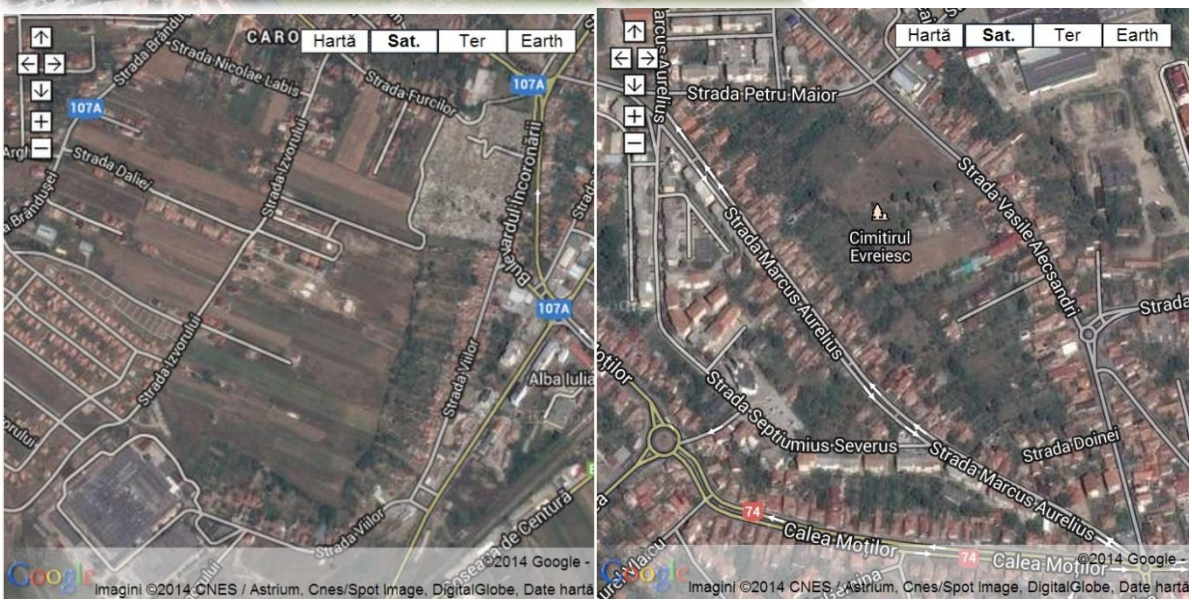

Figură 21 - Zone cu densitate redusă de populare

- ***Încurajarea valorificării parcelelor nefolosite sau slab folosite din interiorul oraşului, în special platformele industriale***

Aceste foste zone industriale ocupă spaţii mari şi în zone foarte bune. În plus, ***reciclarea terenurilor*** poate fi o strategie cheie ce contribuie la reducerea consumului de teren.

La nivelul municipiului Alba Iulia există câteva zone şi platforme industriale slab valorificate. Zone industriale care necesită o prioritate în identificarea şi implementarea de soluţii viabile sunt:

- Fosta platformă industrială situată în cartierul Bărăbanţ, la ieşirea spre municipiul Cluj Napoca. În momentul de faţă se pot vedea doar ruinele fostei fabrici de cărămizi refractare, Resial Alba Iulia. Până în urmă cu un deceniu, pe fosta platformă industrială a funcţionat cea mai mare fabrică de cărămizi refractare din România, având aproximativ 2000 de angajaţi.
- Zonă industrială din municipiul Alba Iulia, cunoscută şi sub denumirea de zona industrială defavorizată, datorită nivelului de trai redus al populaţiei din cartier, este cea din Parohia Ortodoxă ”Lumea Nouă”. În prezent mai funcţionează doar fabrica de covoare. Din 2011 a fost deschis în zonă centrul comercial Dedeman, iar din 2016 şi centrul comercial Selgros. În această zonă există suprafețe întinse de teren nevalorificate în urma închiderii, a unor unități industriale, axate atât pe industria alimentară (vin-alcool şi prelucrarea laptelui), cât și pe producerea de prefabricate pentru construcții, utilaje miniere şi utilaj greu (de pildă: zona dintre spatele Băncii Comerciale Române (BCR), zona de lângă cimitirul Chip, etc.)
- Platforma industrială din partea de sud-est a oraşului, dintre intersecţia Bulevardului Ferdinand I şi Şoseaua de Centură şi Hotel Neptun (la ieşirea spre Sebeș)

- ***Încurajarea funcţionării eficiente a pieţei funciare***

O funcţionare eficientă a pieței funciare este salt considerabil pentru dezvoltare sustenabilă a oraşului.

Principiul pentru o transformare spaţială cu succes, obţinerea de beneficii imediate ca urmare a concentrării producţiei şi beneficii pe termen lung date de o convergenţă a nivelului de trai, este integrarea economică.[56]

Prin prisma unui alt unghi de vedere, încurajarea dinamicii şi atracţiei teritoriale poate fi transformată într-o politică inteligentă de dezvoltare şi creştere a gradului de polarizare a municipiului Alba Iulia, având ca si beneficii directe dezvoltarea economică şi creşterea nivelului de trai în rândul populaţiei. În sprijinul edificării acestei afirmaţii menţionăm două exemple concrete care se doresc a fi în acelaşi timp şi propuneri de proiecte strategice.

Creşterea dinamicii şi atracţiei gravitaţionale, atât demografică cât şi economică, dintre municipiile ***Alba Iulia şi Sebeş***, precum şi distanţa foarte mică dintre ele de doar 17 km, oferă ***condiţii oportune de dezvoltare urbană durabilă în sinergie (prin unirea celor două centre urbane***) În opinia unor experţi urbanişti internaţionali, o unitate administrativ-teritorială este cel mai bine gestionată dacă are o populaţie cuprinsă între 150.000 şi 200.000 de locuitori. Dacă luăm exemple concrete de centre urbane de asemenea mărime demografică din România, observăm că există multe exemple de bună practică în acest sens (de pildă, municipiile Sibiu şi Târgu Mureş din Regiunea Centru). Astfel, se propune ca cele două centre urbane, Alba Iulia

[56] Banca Mondială, ”*World Development Report 2009: Reshaping Economic Geography”,* Raport Nr. 43738 publicat în 2008, ISBN 978-0-8213-7607-2, versiunea online (.pdf)
http://econ.worldbank.org/external/default/main?pagePK=64165259&theSitePK=469372&piPK=64165421&menuPK=64166322&entityID=000333038_20081203234958

şi Sebeş să funcţioneze şi să dezvolte în sinergie, păstrând fiecare statutul, mai ales teritorial, de localităţi independente. Dezvoltarea sinergică a celor două municipii trebuie să aibă ca punct de pornire vocaţia fiecăreia: Alba Iulia – centrul administrativ, iar Sebeş – centrul economic.

Pornind de la o realitate evidentă, o altă propunere de proiect strategic este în vederea extinderii spaţiale pentru care Alba Iulia este pol de atracţie. Amintim faptul că în secţiunea „Indicatori cheie în analiza teritorială a Municipiului Alba Iulia" s-a acordat o atenţie deosebită limitei de influenţă a municipiului Alba Iulia. Stabilirea ariei de influenţă a fost una teoretică bazată pe metode ştiinţifice. Realitatea teritorială demonstrează faptul că zona de influenţă a municipiului este mult mai mare, Alba Iulia fiind, de pildă, pol de atracţie pentru zona Munţilor Apuseni din nord-vestul judeţului Alba. Astfel, locuitorii din această zonă montană vin în Alba Iulia la instituţiile publice, la facultate (universitatea din Alba Iulia fiind mult mai accesibilă din mai multe puncte de vedere comparativ cu cele din oraşe universitare cu tradiţie), la mari centre comerciale (Kaufland, Dedeman, Ambient, Selgros, Profi, etc.). Pornind de la această realitate, ***se anticipează ca fiind oportună dezvoltarea unui proiect strategic de creştere şi extindere a influenţei spaţiale a municipiului Alba Iulia faţă de o serie de localităţi, având la bază 3 piloni: relaţii existente, puncte comune sau oportunităţi de dezvoltare***.

Într-o etapă iniţială, se recomandă ca proiectul strategic să acopere zona geografică a judeţului Alba. Exemple concrete de relaţii existente între Alba Iulia şi alte localităţi importante din judeţ: ecumenice (Blaj), economice (Sebeş, Cugir), „drumul vinului" (Jidvei, Cetatea de Baltă), turistice (Arieşeni). Există de asemenea şi zone din judeţul Alba care au fost marcate de un declin economic şi o scădere accentuată a atractivităţii, fiind astfel divergente municipiului Alba Iulia, cum de pildă este zona Ocna Mureş – Unirea.

În a două etapă, în creşterea gradului de atracţie şi a extinderii spaţiale a influenţiei municipiului Alba Iulia spre judeţele vecine, spre zonele importante din România şi ulterior spre regiuni din Uniunea Europeană şi nu numai, este indicat axarea pe un singur aspect: acela pentru care s-a realizat investiţii considerabile şi cu impact şi care prezintă cel mai mare potenţial de valorificare: ***TURISMUL, prin Cetatea Alba Carolina***. Fără a intra prea mult în detalii, menţionăm doar faptul că diversitatea tipurilor de turism din România şi Europa poate fi valorificată în convergenţă (de pildă, prin promovarea şi valorificarea Cetăţii Alba Carolina, dar mai ales prin dezvoltarea unor pachete turistice, să se creeze puncte de atracţie şi schimb de experienţe împărtăşite cu zone din ţară precum: „Ţara Maramureşului", Mănăstirile din Bucovina, zona Banatului, Delta Dunării, etc.).

ELEMENTE DIN IMAGINEA URBANĂ ACTUALĂ A MUNICIPIULUI ALBA IULIA ÎN URMA UNOR PROIECTE DE RESTAURARE, CONSERVARE, AMENAJARE SAU REAMENAJARE

Elementul de identitate a municipiului Alba Iulia din punct de vedere urbanistic și teritorial (nu doar istoric și cultural) ***îl reprezintă Cetatea Alba Carolina, cea mai impresionantă cetate din România și sud-estul Europei, fiind una dintre cele mai bine conservate fortificații de tip Vauban din Europa***. Cetatea bastionară de tip Vauban de la Alba Iulia a fost construită între anii 1715-1738, în contextul instaurării stăpânirii habsburgice în

Transilvania. Autoritățile habsburgice care au inițiat și susținut proiectul, au văzut noua fortificație drept una cu un rol important atât în sistemul de apărare împotriva turcilor, cât și în procesul de consolidare a puterii lor în teritoriile ocupate. Cetatea Alba Carolina urma să devină, astfel, fortificația principală a Transilvaniei, mai ales că era construită după cele mai noi metode de fortificare ale vremii, inspirate de sistemele concepute de arhitectul militar francez, mareșalul Vauban.

În urmă cu un deceniu, cea mai mare parte a fortificației de tip Vauban din municipiul Alba Iulia se afla într-o avansată stare de degradare, asemenea multor castele și cetăți din România. După ani de muncă, multe milioane de euro din fonduri europene și campanii de promovare, ***Cetatea Alba Carolina este în prezent atât un exemplu de bună practică în ceea ce privește menajarea teritorială și punerea în valoare a patrimoniului cât și o excelentă carte de vizită a municipiului.*** În plus, cetatea a devenit o atracție turistică cu vizibilitate la nivel local, regional, național și internațional. Astfel, Cetatea Alba Carolina a fost împărţită în mai multe trasee turistice: Traseul celor Trei Fortificaţii, Traseul Eroii Neamului Românesc, Traseul Porţilor, Traseul Sudic, Traseul Estic şi Traseul Nordic. Imaginea Cetății Alba Carolina poate fi comparabilă cu a celor mai frumoase cetăți și castele din Europa (de pildă, Castelul Buda din Budapesta (castelul istoric al regilor ungari construit în secolul al XIV-lea), Cetatea Pražský hrad din Praga (cel mai mare castel medieval din lume, fiind în evul mediu reședința regilor Boemiei și a împăraților romano-germani), etc.)

Reabilitarea, restaurarea, protecția și conservarea Cetății Alba Carolina s-a realizat în cadrul a 10 proiecte implementate în perioada 2007-2013, în valoare totală de peste 210,8 milioane de lei, echivalentul al 49 milioane de euro. În proporție de 91% investițiile în reabilitarea Cetății Alba Carolina s-au realizat în urma accesării și implementării a 3 proiecte finanțate din Programul Operațional Regional 2007-2013 în valoare totală de aproximativ 192 milioane de lei. Celelalte proiecte au fost finanțate din Bugetul de Stat prin Ministerul Culturii, bugetul local al primăriei și fonduri PNUD (Programul Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare).

Reabilitarea, reamenajarea, dar mai ales restaurarea centrului istoric din Alba Iulia pus în evidență de Cetatea Alba Carolina a costat în:

- Reabilitarea Traseului Estic, Traseului Sudic, Traseului Nordic și a zonei interioare a fortificației de tip Vauban (inclusiv realizarea de căi de acces și dotare cu iluminat și mobilier urban specific)
- Reconstrucție și punere în valoare prin acces la latura de vest a Cetății Alba Carolina (antesănțuri, contragărzi, șanțuri principale, raveline, bastioane, monument de patrimoniu de importanță națională în suprafață de 46294 m^2)
- Lucrări de consolidare și restaurare: Poarta I și Poarta a V-a a Cetății Alba Carolina, Poarta de Sud a Castrului Roman,
- Lucrări de reconstrucție: Poarta a II-a, Poarta a III-a a Cetății Alba Carolina

- Fântână arteziană în Parcul Unirii.

Figură 22 - Cetatea Alba Carolina: imagine de ansamblu și detalii

O atenție deosebită s-a acordat amenajării teritoriului, investindu-se în amenajarea de spații verzi și zone de agrement.

Astfel, prin două proiecte în valoare totală de peste 2,23 milioane de lei, finanțate din Bugetul de Stat și surse proprii primăriei s-au amenajat:

- două parcuri: ”Sf. Ecaterina” (3989,35 m^2) din Alba Iulia și ”Zăvoi” din Micești (1583 m^2) principalele lucrări au constat în: amenajarea de spații verzi (cu arbori, arbuști și flori), construcția de alei pietonale, locuri de joacă pentru copii, fântâni arteziene și miniteren de fotbal și de tenis.
- o zonă de agrement și locuri de joacă pentru copii în cartierul Ampoi II (teren de tenis, teren de fotbal, ansambluri și module de joacă pentru copii)

În cadrul unor proiecte de investiții care s-au axat în special pe infrastructura de transport (reabilitare și modernizare carosabil, acces pietonal, parcaje) având ca principal scop creșterea accesibilității și mobilității populație s-au realizat şi lucrări de amenajare pentru spații verzi sau zone de agrement, cele mai importante fiind:

- amenajare spațiu verde (32122,38 m^2) și loc de joacă pentru copii în zona Platoul Romanilor

- amenajare zonă verde (9042,8 m^2), fântână arteziană și mobilier urban în zona Piața Iuliu Maniu și Parcul Centru Civic
- amenajare zonă de agrement cu pistă pentru bicicliști (1060 m^2), acces pietonal, fântână arteziană și zone verzi (8680 m^2) în zona Bulevardului Transilvaniei
- amenajare spații verzi (7000 m^2) în cartierul Cloșca IV
- amenajare locuri de joacă pentru copii de etnie romă din cartierul Lumea Nouă

Detalii despre străzile reabilitate sau modernizate au fost prezentate în secţiunea dedicată investiţiilor în infrastructura de transport.

Principalele lucrări de reabilitare și refuncționalizare a zonelor cu locuințe colective, care au constat în principal în ***reabilitarea și modernizarea carosabilului, accesului pietonal, parcaje, amenajare de spații verzi sau zone de agrement***, au fost în: zona Platoul Romanilor, zona Piața Iuliu Maniu și Parcul Centru Civic, zona Bulevardul Transilvaniei, cartier Cloșca III și cartier Cloșca IV.

Reamenajare spații verzi și zonă de agrement

Figură 25 - Fântâna arteziană din Parcul Unirii

Figură 23 - Bulevardului Transilvania

Figură 24 - Piața Iuliu Maniu

Identificarea de direcţii strategice şi soluţii viabile de dezvoltare urbană durabilă la nivelul municipiului Alba Iulia este un proces continuu şi susţinut din partea autorităţilor locale, implicându-se în implementarea de proiecte ce au ca principal rezultat dezvoltarea celor mai potrivite şi fezabile politici.

În acest sens, ***în perioada 2006-2013 s-au implementat o serie de proiecte internaționale cu finanțare nerambursabilă*** în care Primăria Municipiului Alba Iulia este partener, scopul principal ale acestora fiind dezvoltarea urbană durabilă la nivelul municipiului Alba Iulia. Beneficiind de expertiză externă internațională și asistență specializată, Primăria Municipiului Alba Iulia a realizat pași importanți în procesul susținut de dezvoltare urbană durabilă, ***principalele rezultate*** fiind:

- ***dezvoltarea de acțiuni și strategii pentru proiecte urbane integrate*** pe fondurile structurale (2007-2013) (ex. raport de valorificare a zonei istorice a municipiului)
- ***elaborarea și dezvoltarea de politici de dezvoltare urbană durabilă și integrată*** (ex. Agendă Urbană (cu scopul reducerii disparităților teritoriale și creșterea competitivității), identificare de strategii de dezvoltare teritorială aplicabile orașelor mici și mijlocii, extinderea

și valorificare rețelei parteneriale la nivel internațional în vederea transferului de know-how în domeniul dezvoltării urbane durabile și integrate)

- ***dezvoltarea de politici și acțiuni în vederea promovării incluziunii și întăririi coeziunii sociale*** (ex. Plan Integrat de Acțiuni pentru Coeziune Socială, dezvoltare de proiecte în domeniul creșterii ocupării și formării profesionale continue pentru grupuri vulnerabile, în special pentru persoanele de etnie romă din cartierul ”Lumea Nouă” din municipiu)
- ***dezvoltarea de politici de dezvoltare locală și creștere a vizibilității*** (ex. Plan de Acțiune în vederea creșterii vizibilității potențialului turistic al municipiului și atractivitatea acestuia pentru investitori, transfer internațional de bune practici în domeniul City Branding)
- ***elaborarea și dezvoltarea de politici de creștere a eficienței și sustenabilității energetice*** (ex. dezvoltarea unui cadru strategic și de resurse financiare și logistice în vederea identificării resurselor regenerabile de energie la nivelul județului Alba și implicit a municipiului Alba Iulia, schimburi de experiență la nivel european în domeniul energiilor alternative, dezvoltarea de politici de transport urban eficient și încurajarea folosirii mijloacelor de transport nepoluante (ex. biciclete), dezvoltarea de strategii și politici de eficiență energetică și diminuarea emisiilor de CO^2 în vederea protecției mediului, creșterea conștientizării asupra provocărilor energiei eficiente și a resurselor urbane durabile.

În calitate de partener, Primăria Municipiului Alba Iulia a participat la implementarea a mai multor proiecte europene, alături de alți parteneri internaționali din țări precum: Austria, Germania, Suedia, Belgia, Norvegia, Olanda, Franța, Danemarca, Polonia, Italia, Spania, Marea Britanie, Portugalia, Lituania, Grecia, Letonia, Croația, Irlanda, Cipru, Bulgaria:

- ***3 proiecte finanțate din Programul URBACT (2000-2006 și 2007-2013)*** al Comisiei Europene: Proiectul ”*Exploring Current Approaches to Strengthen Social Cohesion in Neighborhoods across Europe - Cohesion Network - CoNet*”[57], Proiectul ”*E-Skills for Innovative Cities*”[58], Proiectul ”*Innovative City Brand Management - CityLogo*”[59]
- ***4 proiecte finanțate din Programul Intelligent Energy Europe*** al Comisiei Europene: Proiectul ” *Achieving Energy Sustainability in Peripheral Regions of Europe (ASPIRE)*”[60] Proiectul ” *CYCLELOGISTICS - Move goods by cycle*”[61], Proiectul ” *An inclusive peer-to-peer approach to involve EU CONURBations and wide urban - CONURBANT*”[62], Proiectul ”*ENergy efficiency in City LOgistics Services for small and mid-sized European Historic Towns - ENCLOSE*”[63]
- ***1 proiect finanțat prin Fondul pentru Relații Bilaterale la nivelul Programului RO18*** – Întărirea capacității și cooperare instituțională între instituțiile publice, autoritățile locale și regionale române și norvegiene, ***din cadrul Mecanismului Financiar SEE și Norvegian 2009-2014***: Proiectul *„Consolidarea capacității administrative prin mobilitate urbană durabilă: parteneriat Alba Iulia – Trondheim”*

[57] http://urbact.eu/en/projects/disadvantaged-neighbourhoods/conet/homepage/
[58] http://urbact.eu/en/projects/human-capital-entrepreneurship/e4c/homepage/
[59] http://urbact.eu/en/projects/metropolitan-governance/citylogo/homepage/
[60] http://eaci-projects.eu/iee/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=1436
[61] http://www.eaci-projects.eu/iee/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=2443
[62] http://www.conurbant.eu
[63] http://www.eaci-projects.eu/iee/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=2527

- ***10 proiecte Erasmus +***
- ***5 proiecte Horizon***

d) Mobilitate și accesibilitate la nivelul Municipiului Alba Iulia

MOBILITATE, ACCESIBILITATE ȘI TRANSPORT. PRINCIPALELE PROVOCĂRI PENTRU MOBILITATE URBANĂ

Mobilitatea *nu înseamnă doar dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de transport, ci se referă în special la depășirea barierelor de mișcare în plan social, economic, politic și fizic*. În urmă cu două decenii, conceptul de mobilitate era înțeles ca ”volumul de persoane și de mărfuri din societate care se deplasează dintr-o locație în alta” (Hart și , Nijkamp, 1994)[64]. La scurt timp, acesta a fost redefinit, prin ***conceptul de mobilitate sustenabilă*** înțelegându-se ”mobilitatea în concordanță cu principiile și cerințele dezvoltării sustenabile” (Høyer[65] ,1999). ***Obiectivele unei mobilități sustenabile***[66] sunt: calitate înaltă a serviciilor, mediu urban și rural cât mai atractiv, accesibilitate pentru toți, siguranță și securitate, reducerea poluării aerului și a noxelor, reducerea efectelor de seră și a consumurilor energetice, costuri mai eficiente și mai reduse pentru călători și mărfuri.

În ceea ce privește conceptul de **accesibilitate** este important să precizăm faptul că ”diferite modalități de măsurare a accesibilității oferă adesea abordări diferite ale accesibilității” (Makri & Folkesson, 1999)[67]. În accepțiunea cea mai largă, accesibilitatea (în special a transportului) este definită și de un” potențial de oportunități de interacțiune” [68] (Hansen, 1999). ***Îmbunătățirea accesibilității aduce numeroase beneficii atât persoanelor cât și societății***. Printre cele mai importante ***beneficii ale accesibilității***[69] amintim: mai mare independență, o mai bună calitate a vieții, reducerea poluării, o mai mare economie la cheltuieli, economie de energie, o mai bună sănătate, o mai bună incluziune social, un ”capital social” sporit.

Există situații în procesul de planificare când termenii de ”mobilitate” și ”accesibilitate” nu sunt foarte clar definiți. În esență, ***mobilitatea oferă acces, dar accesibilitatea nu oferă de multe ori și mobilitate***.

Este nevoie de o schimbare majoră de mentalitate, de a trece dincolo de accentul pe viteza, eficiența și eficacitatea sistemelor de transport, cea mai mare atenție acordându-se ***îmbunătățirii accesului echitabil***. Sistemele de mobilitate urbană trebuie să ofere oportunități de mobilitate pentru toți. În plus, dezvoltarea societății moderne impune noi standarde în ceea ce înseamnă mobilitate, accesibilitate, interacțiune și comunicare.

---

[64] KG Høyer ,1999, Sustainable mobility, Ph.d Thesis, în http://dspace.ruc.dk/bitstream/1800/745/1/Sustainable_mobility_the.pdf
[65] KG Høyer ,1999, Sustainable mobility, Ph.d Thesis, în http://dspace.ruc.dk/bitstream/1800/745/1/Sustainable_mobility_the.pdf
[66] Melanie Mattauch, Ciara Leonard, ”*The matic guidelines 2012. Moving in the right direction*”, September 2012, European mobility week, Brusseles, European Info Point, EUROCITIES, Belgium
[67] Makri, M. and Folkesson, C., 1999, ”*Accessibility Measures for Analyses of Land Use and Traveling with Geographical Information Systems*”, Proceedings of 2nd KFB-Research Conference, Lund Institute of Technology, Suedia, www.tft.lth.se/kfbkonf/4Makrifolkesson.pdf
[68] Bruce E. Hansen, 1999, ”*Threshold effects in non-dynamic panels: Estimation, testing, and inference*”, Journal of Econometrics, volumul 93, http://www.ssc.wisc.edu/~bhansen/papers/joe_99.pdf
[69] ISEMODA, *Improving seamless energy-efficient mobility chains for all*, ”Beneficiile îmbunătățirii accesibilității”, http://isemoa.eu/docs/42/ISEMOA_benefit_brochure_RO_screen_3.pdf

Există o serie de inovații în domeniul mobilității, însă acestea ***ar trebui mai mult optimizate pentru a deveni accesibile, durabile și convenabile pentru utilizator. Investițiile în accesibilitate*** constituie un ***mod financiar eficient de a contribui la o economie durabilă*** și de a ***aborda provocările viitoare ale schimbărilor demografice, economice și de mediu. Transportul urban accesibil*** reprezintă un ***aspect important pentru creșterea economică și bunăstarea socială.***

O direcţie importantă în îmbunătăţirea accesibilităţii şi mobilităţii locuitorilor municipiului Alba Iulia este identificarea şi implementarea de proiecte integrate ce au la bază dezvoltarea unei infrastructuri conective și intermodale.

ELEMENTE DE MOBILITATE ŞI ACCESIBILITATE URBANĂ LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA. PUNCTE FORTE, NECESITĂŢI ŞI PROVOCĂRI

- ***Elemente privind accesibilitatea Municipiului Alba Iulia la nivel naţional și regional/ județean***

- **Accesibilitatea rutieră**

În ceea ce priveşte ***accesibilitatea între municipiul Alba Iulia şi reşedinţele de judeţ din România***, se poate afirma faptul că, în ciuda poziţiei sale geografice centrale, Alba Iulia este accesibil doar într-o oră de parcurgere a distanței cu maşina faţă de o singură reşedinţă de judeţ: Sibiu. Mai puţin de două ore sunt necesare pentru a ajunge din Alba Iulia la Deva, Cluj Napoca şi Târgu Mureş, mai puţin de trei ore pentru a ajunge la Râmnicu Vâlcea, Zalău şi Târgu Jiu, iar cele mai multe ore (peste 8 ore) sunt necesare pentru a ajunge la Tulcea şi Constanţa. Pentru cele mai multe reşedinţe de judeţ, în număr de 13, sunt necesare între 3 şi maxim 4 ore pentru a ajunge de la Alba Iulia (Târgu Jiu, Reşiţa, Braşov, Miercurea Ciuc, Bistriţa, Piteşti, Arad, Timişoara, Sfântu Gheorghe, Oradea, Baia Mare, Slatina şi Satu Mare). Timpul mediu necesar de parcurgere a distanţei dintre Alba Iulia şi capitala României, Bucureşti, este de 5 ore. Referitor la accesibilitatea faţă de capitalele europene, cel mai mic timp necesar este pentru parcurgerea distanței între Alba Iulia şi Budapesta (6,5 ore). Mai puţin de 10 ore sunt necesare de a ajunge de la Alba Iulia la Bratislava, Viena, Sofia, Skopje şi Chişinău.

- **Rețeaua trans-europeană de transport rutier**:

O oportunitate pentru municipiul Alba Iulia şi o parte însemnată a judeţului Alba ***o constituie construcţia reţelei trans-europene de transport (TEN-T), proiect major al Uniunii Europene ce reprezintă un factor important pentru stimularea competitivităţii economice şi dezvoltării durabile a spațiului european.*** Primele planuri privind dezvoltarea reţelelor transeuropene datează din 1990, iar prin Tratatul de la Maastricht s-au pus bazele legale de funcționare ale acestora. TEN-T presupune interconectarea şi interoperabilitatea reţelelor naţionale de transport precum şi accesul la acestea.

Județul Alba este traversat de Coridorul IV pan-european de transport[70], rută ce va asigura o legătură rapidă între extremitatea sud-estică a Europei (Istanbul, Salonic) și Europa Centrală (Dresda, Nuremberg), via Grecia, Bulgaria, România, Ungaria, Slovacia, Austria, Cehia.

Tabel 6 - Conectivitatea rețelei trans-europene (TEN-T) cu drumurile naționale la nivelul județului Alba

Sectorul de drum rutier din rețeaua trans-europeană TEN-T[71] (pe teritoriul județului Alba)	Conectivitate cu drumuri naționale (DN)
Sebeș - Vințu de Jos – Deva (E68, DN7) (Core)	• DN67C: Sebeș - Petrești – Novaci
Sebeș - Alba Iulia - Turda (E68 - E81) (Core)	• DN7: Nădlac - Arad - Deva - Orăștie - Sebeș • DN1: Sebeș - Sibiu - Făgăraș - Brașov - București • DN74: Brad - Abrud - Zlatna - Alba Iulia • DN75: Câmpeni - Baia de Arieș - Turda • DN14B: Teiuș - Blaj - Copșa Mică
Sebeș - Sibiu - Râmnicu Vâlcea - Pitești - București (E81-E68-DN7) (Core)	• DN67C: Novaci - Petrești – Sebeș

- ***E81 (DN1):*** leagă România de țările membre ale Uniunii Europene prin Ucraina, frontiera ucraineano-română Nevetlenfolu - Halmeu (Satu Mare - Cluj Napoca - Alba Iulia - Sibiu - Râmnicu Vâlcea - București - Constanța). Permite de asemenea, prin drumul european E60, o bună conexiune cu Ungaria și țările din centrul și vestul Europei.
- Având în vedere distanța rutieră foarte mică dintre Alba Iulia și Sebeș, menționăm posibilitatea accesibilității municipiului, indirect, prin ***E68 (DN7 și DN1):*** leagă România de țările membre ale Uniunii Europene prin Ungaria, prin frontiera ungaro-română Nagylak - Nădlac (Arad - Deva – Sebeș - Sibiu - Brașov)

- ***Drumuri de importanţă naţională:***

- ***DN74***: drum național ce asigură legătura dintre orașul Brad din județul Hunedoara și orașele din județul Alba: Abrud, Zlatna și Alba Iulia

- ***Drumuri de importanţă judeţeană:***

- ***DJ107***: drum judeţean ce asigură legătura spre municipiul Blaj
- ***DJ107A***: drum judeţean ce asigură legătura spre comuna Blandiana
- ***DJ107C***: drum judeţean ce asigură legătura spre comuna Ciugud

- **Accesibilitatea feroviară**

În urma unei analize se evidenţiază faptul că accesibilitatea pe căile ferate prezintă o imagine puternic distorsionată în contrast cu repartiţia geografică a localităţilor.

[70] Dresden / Nürnberg — Praga — Viena — Bratislava — Győr — Budapesta — Arad — București — Constanța / Craiova — Sofia — Salonic / Plovdiv — Istanbul

[71] Drumuri rutiere din rețeaua trans-europeană TEN-T pentru sectoarele de drumuri rutiere funcționale sau cele care au nevoie de reabilitare/modernizare (fără sectoarele de drumuri rutiere planificate)

Comparativ cu accesibilitatea pe drumuri rutiere, în care timpul maxim necesar de la Alba Iulia până la cea mai îndepărtată reşedinţă de judeţ este de 8,5 ore, ***accesibilitatea pe căi feroviare este redusă***, dacă avem în vedere faptul că ***pentru jumătate din reşedinţele de judeţ din România este nevoie între 8 şi 16 ore de a ajunge de la Alba Iulia***[72]. Utilizarea transportului feroviar de pasageri este favorabil pe zone limitate. Acest fapt se datorează atât conexiunilor slabe la reţeaua naţională de cale ferată, cât şi a unor probleme de natură tehnică. Un exemplu în acest sens este accesibilitatea redusă între Alba Iulia şi reşedinţe de judeţ situate pe distanţe relativ scurte şi cu accesibilitate rutieră bună (de pildă: Râmnicu Vâlcea, Piteşti, Satu Mare).

Dacă luăm în considerare o durată de călătorie de maxim 5 ore cu trenul, doar 10 reşedinţe de judeţ sunt accesibile din Alba Iulia. Este nevoie de aproximativ o oră de a ajunge de la Alba Iulia la Deva, de aproximativ două ore pentru a ajunge la Sibiu, Cluj Napoca şi Târgu Mureş, de 3 ore pentru a ajunge la Arad şi Braşov, de aproximativ 4 ore pentru a ajunge la Ploieşti şi Târgu Jiu şi puţin sub 5 ore pentru a ajunge la Timişoara şi Sfântu Gheorghe.aa

- ***Rețeaua trans-europeană de transport feroviar:***
  - Cale ferată care va fi reabilitată/modernizată:
    - Magistrala feroviară 200: Curtici - Arad - Sebeș - Sibiu - Făgăraș - Brașov - Ploiești - București
    - Sectorul de cale ferată: Alba Iulia - Cluj Napoca - Suceava

- ***Magistrale feroviare de importanță națională***

- ***Magistrala 200*** (București - Brașov - Făgăraș - Sibiu - Vințu de Jos - Simeria - Arad - Curtici)
- ***Magistrala 300*** (București - Brașov - Sighișoara - Mediaș - Blaj - Teiuș - Cluj Napoca - Oradea - Episcopia Bihorului)

- ***Căi feroviare de importanță județeană și locală***
  - Calea ferată Alba Iulia – Zlatna
  - Calea ferată Alba Iulia – Cugir

- **Accesibilitatea aeriană**

Având în vedere faptul că Alba Iulia nu are aeroport, cel mai apropiat aeroport este cel din Sibiu (o oră), urmat de cele din Cluj Napoca şi Târgu Mureş (maxim două ore) şi apoi de cele din Arad şi Timişoara (aproximativ 3,5 ore).

Zborurile interne care pot facilita accesibilitatea între municipiului Alba Iulia şi alte centre urbane din România sunt puţine, având în vedere că cele mai mute au plecare/destinație Bucureşti.

Analiza accesibilităţii aeriene a municipiului Alba Iulia indică o conexiune favorabilă prin vestul ţării cu unele dintre cele mai importante centre urbane din Europa Centrală (Frankfurt,

[72] Pentru estimarea timpului necesar pentru parcurgerea distanţelor pe căi ferate de la Alba Iulia la reşedinţele de judeţ din România s-a folosit aplicaţia online a Companiei Naţionale de Căi Ferate (CFR SA), www.cfr.ro/

Munchen, Viena, etc.), la o distanţă parcursă în 3-4 ore. În schimb, pentru accesibilitatea spre marile capitale din vestul şi nordul Europei este nevoie de un timp dublu.[73]

Favorizat de poziţia geografică faţă de aeroportul din Cluj Napoca (al doilea din ţară, după Henri Coandă, la numărul de conexiuni aeriene asigurate) şi cel din Sibiu (care a înregistrat o dezvoltare considerabilă în ultimii ani), se poate afirma faptul că accesibilitatea aeriană pentru municipiul Alba Iulia este una bună, având în vedere lipsa unui aeroport în oraş şi dimensiunile acestuia.

Oportunităţi privind accesibilitatea Municipiului Alba Iulia la nivel naţional şi regional/ judeţean

După mai mulți ani de întârziere, ***la finalul anului 2013 a fost dat în folosinţă tronsonul de autostradă Sibiu-Orăștie. Accesul municipiului Alba Iulia la autostradă se face prin municipiul Sebeş,*** situat la o distanţă de aproximativ 17 km.

De o mare importanță pentru municipiul Alba Iulia şi judeţul Alba este continuarea lucrărilor la Autostrada Transilvania, a cărei construcţie a început în 2003 și care, în final, va asigura legătura între Braşov şi Oradea.

Pornind de o realitate teritorială evidenţiată prin ***gradul ridicat de atracţie a municipiului Alba Iulia pentru locuitorii din zona Munţilor Apuseni*** din partea de nord-vest a judeţului Alba, s-a avut în vedere de către administrația locală din municipiu ***identificarea de soluţii de creştere a accesibilităţii***. În acest sens, se doreşte ***facilitarea apropierii Munţilor Apusenilor de harta economică a municipiului Alba Iulia.*** Având în vedere faptul că tronsonul de cale ferată de importanţă locală leagă Alba Iulia doar de oraşul Zlatna, se are în vedere dezvoltarea şi implementarea unor proiecte care să permită locuitorilor din Munţii Apuseni parcurgerea unui drum mai scurt şi mai rapid spre Alba Iulia, având acces direct la viitoarea autostradă.

În ceea ce priveşte imaginea şi starea tehnică a gării şi a autogării din municipiul Alba Iulia, acestea sunt modernizate şi se află într-o stare foarte bună de funcţionare.

Figură 26 - Autogara Alba Iulia

Figură 27 - Fațadă Gara CFR Alba Iulia

Figură 28 - Gara CFR Alba Iulia modernizată

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Naţional - PATN (Secțiunea I – Rețeaua de Transport, direcții de dezvoltare prevăzute ce includ județul Alba[74]) ***sunt propuse o serie de direcții de dezvoltare a rețelei de transport ce traversează municipiul Alba Iulia sau sunt în vecinătatea acestuia***:

- *Rețele de transport rutier*: Autostrada Zalău – Cluj Napoca – Turda – Alba Iulia – Sebeș

[73] Estimările de timp se referă doar la timpul efectiv de călătorie
[74] http://www.mt.ro/transparenta/Proiect%20lege%20LB.html

- *Rețele de căi feroviare*: Linii de cale ferată convenționale cu viteză până la 160 km/h pentru trenurile de călători şi 120 km/h pentru cele de mărfuri, pe trasee existente reabilitate: Arad – Simeria – Vințu de Jos – Alba Iulia – Coșlariu – Copșa Mică – Brașov – Ploiești – București – Fetești – Medgidia – Constanța
- *Căi navigabile la care se vor executa lucrări de amenajare*: 1. Râul Mureș de la frontiera țării până la Alba Iulia, 2. Pe râul Mureș la: Arad, Deva și Alba Iulia
- *Transportul aerian*: aeroport nou în zona Alba Iulia (Aeroportul Aurel Vlaicu)
- *Rețea de transport combinat (intermodal):* terminale de transport combinat existente la care urmează să se execute lucrări de modernizare: Terminalul Alba Iulia

- **Infrastructura de transport la nivel local care asigură accesibilitatea în cadrul municipiului Alba Iulia și localitățile aparținătoare**

Infrastructura de transport la nivel local care asigură accesibilitatea în cadrul municipiului Alba Iulia și localitățile aparținătoare este dată de ***trama stradală și drumurile comunale***. Menționăm faptul că în această secțiune nu se vor face referiri la drumuri europene, naționale sau județene care pot asigura legătura între localități din unitatea administrativ-teritorială Alba Iulia. (cum este de pildă DN74 prin care se face legătura dintre Alba Iulia și Micești).

La nivelul unității administrativ - teritoriale Alba Iulia există **două drumuri comunale**:

- **DC 44**: Oarda de Jos – Oarda de Sus (2460 ml)
- **DC 74**: Bărăbanț - Micești (4955 ml)

Referitor la **lungimea străzilor orășenești**, potrivit datelor statistice oficiale, la nivelul municipiului Alba Iulia aceasta s-a extins în ultimii 15 ani cu +77,3%, de la 150 km în 2002 la 303 km în 2015, 310 km în 2016 (din aceşti 310 km, 250 km reprezintă străzi publice). Cea mai semnificativă extindere a lungimii străzilor orășenești a fost între 2007-2011, cu două treimi mai mult (+67,3%) în 2011 față de 2007 (de la 159 km la 266 km) şi cu 44 de km mai mult în 2016 faţă de anul 2011 (+14,19%). Este important să amintim faptul că în 2011 lungimea străzilor orășenești s-a extins față de anul anterior cu aproape jumătate, cu +44,6% (de la 184 km în 2010 la 266 km în 2011) şi cu +14,19 în anul 2016 faţă de anul 2011 (cf INS – Baza Tempo Online - GOS104A - Lungimea străzilor orășenești pe județe și localități şi BDL pe anul 2016. Acest fapt se datorează extinderii intravilanului municipiului, având în 2011 o suprafață cu o cincime mai mare față de anul anterior, cu +21,8%.

În perioada 2002 - 2011, în general, aproximativ două treimi din lungimea totală a străzilor orășenești era **modernizată,** excepție făcând anul 2011 (unde doar 44% era modernizată). Timp de 15 ani, lungimea totală a străzilor orășenești modernizate la nivelul municipiului Alba Iulia a crescut semnificativ cu + 32,17%, de la 97 km în 2002, la 143 km în 2016.

La nivelul întregului județ Alba, în 2011 lungimea totală a străzilor orășenești era de 1039 km, dintre care un sfert în municipiul Alba Iulia. Cinci ani mai târziu (2016), lungimea străzilor orășenești ajungea la 1062 km pentru întreg judeţul Alba. La nivel județean, în 2011, mai puțin de jumătate erau străzi orășenești modernizate, 41,7% (433 km), iar în anul 2016, se

semnalează 456 de km, adică aproximativ 42,94% din total (cf. INS – Baza Tempo – Online – matricea GOS105A - Lungimea străzilor orăşeneşti modernizate, pe judeţe şi localităţi).

Potrivit datelor oficiale din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia și a informațiilor oferite de factori de decizie (Moldovan, Silvia[75], 2017), la nivelul unității administrativ-teritoriale Alba Iulia **situația străzilor în 2016** era următoarea:

- ***Lungimea totală a străzilor*** (inclusiv cele private) din municipiul Alba Iulia este de ***310 km*** (29,19% din rețeaua stradală la nivelul județului Alba) dintre care*:* ***46,13 %*** este ***modernizată*** (143 km), ***8,7%*** sunt ***pietruite*** (27 km), iar ***45,2%*** sunt ***drumuri de pământ*** (140, 12 km).

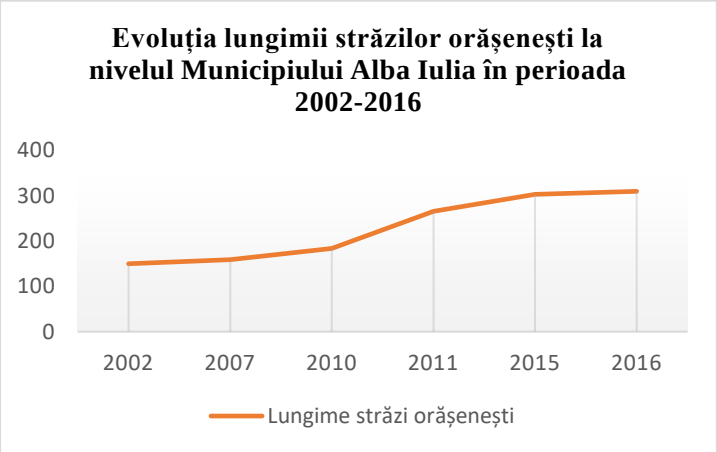

Figură 29 - Evoluția lungimii străzilor orășenești la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2016

- ***Drumurile de pământ*** din municipiul Alba Iulia ***sunt situate în zonele de dezvoltare create în ultimii 3 ani pe baza planurilor urbanistice***, atât în domeniul public cât și în domeniul privat, cu un grad de ocupare cu construcții foarte redus și fără dotare edilitară, fapt pentru care acestea nu pot face obiectul unor proiecte de modernizare. În accepţiunea de „drum de pământ" sunt incluse şi drumurile de exploatare. Unele dintre aceste străzi sunt practic definite doar prin planurile de dezvoltare, promovate de investitori particulari prin parcelări. (Moldovan, Silvia, 2017)

În prezent sunt în implementare acțiuni de modernizare a străzilor din localitățile aparținătoare municipiului, respectiv Micești, Bărăbanț, Partoș și Oarda, în lungime totală de 21,7 km, pe care în anul 2013 a fost realizat sistemul de canalizare în cadrul POS Mediu. (Moldovan, Silvia, 2014).

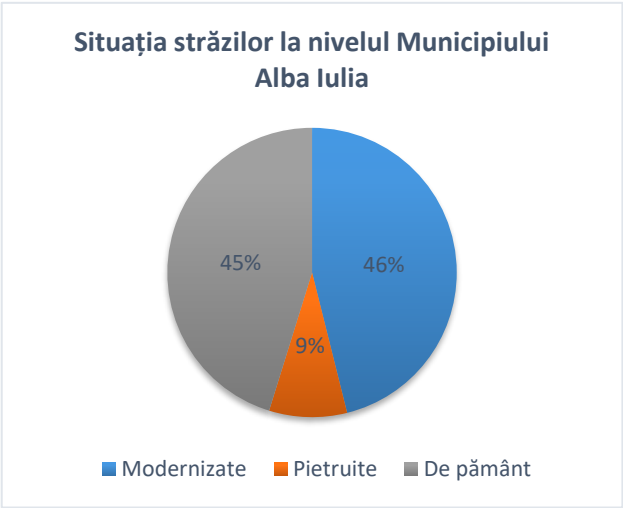

Figură 30 - Situația străzilor la nivelul Municipiului Alba Iulia

[75] D-na Silvia Moldovan, Director Executiv, Direcția Tehnică, Dezvoltare din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia

- **Transportul urban la nivelul Municipiului Alba Iulia**

Unul dintre modurile de evaluare a eficienței transportului urban este gradul/nivelul de acces fizic al populației: la locuri de muncă, instituții de învățământ, servicii de sănătate, oportunități, etc.

Politicile publice susținute de investițiile în sistemul de transport urban au avut ca rezultat de impact pozitiv plasarea ***municipiului Alba Iulia pe primul loc în România privind cel mai modern și eficient sistem de transport urban***. Societatea de Transport Public din Alba Iulia (STP Alba Iulia) a fost premiată pentru ”***Cel mai bun transport public de călători din România 2013”***

Principalele avantaje ale sistemului de transport public din Alba Iulia sunt: servicii publice integrate de transport călători, utilizarea biocarburanților, panouri de afișaj în sistem de anunț vocal (în stații de autobuz), acces la carduri de mobilitate urbană ușor de utilizat pentru toți călătorii, accesibilitate ridicată pentru persoanele cu dizabilități (autobuze cu podea coborâtă pentru accesul persoanelor cu dizabilităţi), 6 tipuri de abonamente, respectarea graficelor de circulaţie (datorită în special sistemului integrat de monitorizare a traficului pe toate traseele), posibilităţi diverse de plată a biletului (bilet clasic, ticketing electronic, bilet plătit prin SMS[76]), valabilitatea biletului timp de o oră, vehicule pentru transportul pasagerilor moderne şi cu un grad ridicat de confort, etc.

Figură 31 - Stație de autobuz

Figură 32 - Prezentare autobuz

Figură 33 - Detaliu autobuz

La nivelul unităţii administrativ-teritoriale Alba Iulia există 125 de staţii de autobuz, dintre care 65,6% sunt în municipiul Alba Iulia (82 staţii de autobuz faţă de 62 de staţii semnalate în 2014), urmat de Oarda (17 staţii), Bărăbanţi (9 staţii) şi Pâclişa (6 staţii), Partoş (4 staţii) şi Micești (7 staţii). Pentru municipiul Alba Iulia, autoritățile locale au identificat inițial 9 locații în care sunt necesare staţii de autobuz – în unele dintre aceste locații au fost realizate stațiile, însă nu în toate (cartier Recea – 4 staţii existente , Str. Izvorului - 1 stație există, Str. Nicolae Grigorescu – 1 la căminul de vârstnici pe str Lalelor, Str. Mărăşeşti – 2 staţii există, câte una pe sens, Str. Bucureşti – 0 staţii din cauza traficului congestionat și a parcărilor neregulamentare).

[76] Alba Iulia este primul oraș din țară în care s-a introdus posibilitatea plății prin SMS a biletului, precum și valabilitatea timp de o oră a acestuia

În vederea identificării celor mai bune direcții de extinderea sau creștere a mobilității urbane la nivelul municipiului Alba Iulia a fost elaborat un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă.[77].

În urma observației și analizei realității din teritoriu la nivelul municipiului Alba Iulia, în vederea dezvoltării teritoriale armonioase și a creșterii mobilității și accesibilității, se recomandă acordarea unei atenții deosebite dezvoltării municipiului pe modelul a 3 inele concentrice. Astfel, în unele zone sunt necesare lucrări de extindere, reabilitare sau modernizare a infrastructurii de transport, scopul principal fiind o accesibilitate ridicată pe traseul complet a celor 3 inele concentrice. Menționăm faptul că într-o pondere ridicată traseul pe aceste inele concentrice este pus în evidență de artere rutiere principale, cum sunt bulevardele, însă există porțiuni de drum care nu asigură continuitate sau prezintă o stare tehnică precară. Reamintim un aspect foarte important: ***Axe de transport bine definite zone bine deservite.*** În același timp, dispunerea arterelor de circulație, facilitând și accesibilitatea diferitelor teritorii, este unui dintre factorii care structurează extinderea spațială.

- ***Inelul concentric 1:***
  - Are în centru Cetatea Alba Carolina
  - ***Traseul rutier*** ce definește primul cerc concentric este: Primăria Municipiului Alba Iulia - Calea Moților - Bulevardul Horea - Hotel Cetate - Bulevardul 1 Decembrie 1918 - Casa de Cultură a Sindicatelor - Bulevardul Încoronării - Strada Octavian Goga - Sarda Decebal - Calea Moților
  - ***Toate aceste artere rutiere prezintă o stare tehnică a drumurilor foarte bună***
- ***Inelul concentric 2:***
  - ***Traseul rutier:*** Alba Mall - Bulevardul Tudor Vladimirescu - Bulevardul Republicii - Supermarket DEDEMAN - Stadion - Bulevardul Revoluției 1989 - Piața Cetate - Liceul Militar - Spitalul Județean de Urgență Alba - Supermarket LIDL (la intersecția Bulevardului Revoluției 1989 cu Strada Lalelelor) - legătura între Strada Lalelelor și Strada Brândușei - Strada Recea (cartierul rezidențial Recea) - Strada Izvorului - legătura între Strada Izvorului și Strada Viilor (Fabrica de porțelan APULUM) - Strada Viilor - Bulevardul Ferdinand I - Piața I.C. Brătianu - Bulevardul Tudor Vladimirescu - Alba Mall
  - ***Se recomandă extinderea și dezvoltarea unei artere rutiere principale care face legătura de la intersecția Bulevardului Revoluției 1989 cu Strada Lalelelor până la intersecția Străzii Viilor cu Bulevardul Ferdinand I***. În această zonă există două cartiere rezidențiale (cartierul Recea și cartierul din Zona Dinamita) și Fabrica de porțelan APULUM. Se consideră foarte necesară asigurarea și creșterea accesibilității pe sectorul amintit anterior, acesta întregind arterele rutiere majore ce definesc a doua zonă concentrică a municipiului. Cu excepția aspectelor privind necesitatea unor intervenții în zona

[77] Disponibil pe site-ul Municipiului Alba Iulia : http://www.apulum.ro/images/uploads/fisiere/PMUD_ALBA_IULIA_21102016.pdf

amintită anterior, toate celelalte artere rutiere principale (bulevarde) prezintă o stare tehnică foarte bună

- ***Inelul concentric 3:***
  - ***Traseul rutier:*** Șoseaua de Centură Alba Iulia - legătura între Șoseaua de Centură Alba Iulia și Cartierul Bărăbanț - legătura dintre Cartierul Bărăbanț și Cartierul Orizont - intersecția cu Strada Zlatnei - legătura care traversează partea de vest a municipiului Alba Iulia - intersecția cu Strada Brândușei și legătura cu Șoseaua de Centură Alba Iulia
  - ***În afară de Șoseaua de Centură Alba Iulia care asigură o continuitate, dar care în schimb prezintă o stare tehnică ce necesită pe anumite porțiuni lucrări de modernizare, celelalte legături rutiere majore ce definesc al 3-lea inel concentric ar trebui create.*** O prioritate trebuie să o reprezinte arterele rutiere majore care asigură accesibilitate în și spre cartierul Bărăbanț și Orizont. Deși particularitățile reliefului nu permit o extindere spațială ridicată a municipiului Alba Iulia spre vest, se consideră necesară existența unui drum de legătură, în direcție longitudinală.

În vederea creșterii mobilității și accesibilității ***este nevoie de o extindere și o organizare mai eficientă a rețelei stradale, în special în noile cartiere rezidențiale.*** De pildă, la nivelul României, în ultimul deceniu suprafața intravilanului aproape s-a dublat, în schimb rețeaua stradală nu a crescut nici cu jumătate.

Pentru creşterea accesibilităţii şi mobilităţii în interiorul municipiului este nevoie de piste pentru bicicliști şi o încurajare a populaţiei în ceea ce priveşte mersul pe bicicletă. Pe lângă rolul bine ştiut în protejarea mediului înconjurător, construcţia de piste pentru bicicliști şi încurajarea populaţiei în utilizarea acesteia contribuie la creşterea economiei locale (ex. comerţul cu amănuntul), îmbunătăţeşte starea de sănătate şi productivitate a forţei de muncă, etc. [78]

Figură 34 - Exemplu de piste protejate pentru bicicliști (Locaţia: Market Street San Francisco)

Figură 35 - Exemplu de afacere folosind bicicleta („cafenea mobilă")

[78] Articolul „Four reasons US business leaders want to import Danish-style cycling", http://www.theguardian.com/sustainable-business/reasons-business-leaders-danish-style-cycling

e) Tendințe și scenarii de dezvoltare teritorială

Premize şi tendințe de dezvoltare teritorială a municipiului Alba Iulia (o abordare preponderent geografică)

Principalele aspecte:

- Numeroasele atuuri pe care municipiul Alba Iulia le deţine constituie o bază solidă pentru o creştere a influenţei sociale, culturale şi economice pe care acesta le are asupra zonelor înconjurătoare. Astfel, *municipiul Alba Iulia reprezintă cea mai importantă pârghie de implementare a diferitelor politici de dezvoltare la nivel de judeţean, zonal şi regional*.
- *Poziţia geografică şi structura poli-funcţională, asigură municipiului Alba Iulia premisele necesare dezvoltări unor puternice relaţii de interdependenţă cu ariile lor înconjurătoare,* fie ele rurale sau urbane.
- "Consolidarea poziţiei în teritoriu şi totodată amplificarea funcţiilor determină *formarea de arii de convergenta social-economică*, a căror întindere *este influenţata de mărimea demografică şi importanţa funcţiilor pe care le exercita oraşele*" (V. Cucu[79], 2001).
- *Oraşele au o poziţie cheie în furnizarea şi consolidarea competitivităţii. Însă, să nu se piardă din vedere faptul că această competitivitate se produce între entităţi cu nivele egale.*
- *În dezvoltarea spaţială trebuie în primul rând să se ţină cont de cerere şi ofertă, iar acesta este punctul de pornire în planificarea dezvoltării spaţiale urbane.*
- *Dezvoltarea unei infrastructuri conective* va permite zonelor dinamice să-şi dezvolte masa demografică şi masa construită. *Rolul infrastructurii conective este să lege oamenii de oportunităţi*
- *Extinderea capacităţii municipiului Alba Iulia de a satisface necesităţile zonei de influenţă*
- *Mai bună corelare între baza economică a oraşului şi resursele ariei adiacente*
- *Încurajarea densităţii economice şi a urbanizării (Dezvoltarea teritorială eficientă*)
- *Creştere a atracţiei gravitaţionale (demografice, economice, etc.) a municipiului Alba Iulia va impulsiona creşterea gradului de influenţă, care la rândul său va determina creşteri indirecte (creşterea gradului de conectivitate, de competitivitate, de policentricitate, etc.).*
- *Creşterea masei demografice se poate realiza prin extinderea infrastructurii de utilităţi publice* (în special creşterea populaţiei în zonele limitrofe (priurbane sau suburbane), zone care în prezent au caracteristicile zonelor rurale)
- *Capacitatea de inovare a oraşelor* depinde de interacţiunea strânsă între administraţie, mediul de afaceri şi mediul de cercetare pentru găsirea de soluţii sustenabile
- *Investiţii în calitatea vieţii pentru a facilita atragerea şi menţinerea oamenilor în zonă*
- *În zonele mai puţin dezvoltate este nevoie de încurajarea urbanizării şi facilitarea mobilităţii celor care trăiesc în zonă*, permiţându-le astfel oamenilor să aibă acelaşi strat de calitate vieţii

[79] Cucu V., 2001, „*Geografia oraşului*”, Editura Fundaţiei Culturale Dimitrie Bolintineanu, Bucureşti, pag. 148

- *Măsuri de integrare a comunităţilor marginalizate. Asemenea multor oraşe din România şi în municipiul Alba Iulia cele mai mari densităţi ale comunităţilor marginalizate este în centrul oraşului (ex. romi);*
- *Trecerea de la parteneriatul clasic, public-privat la noi tipuri de parteneriat.*

1.1.2 Provocări economice la nivelul Municipiului Alba Iulia

a) Evoluţia Produsului Intern Brut şi încadrarea în evoluţia pe plan naţional

În prima perioadă de programare financiară de când ţara noastră a devenit membru cu drepturi depline a Uniunii Europene, 2007 – 2013, Judeţul Alba face parte din Regiunea de dezvoltare Centru alături de judeţele Braşov, Covasna, Harghita, Mureş şi Sibiu. Din punct de vedere al nivelului de dezvoltare Regiunea Centru este comparabilă la nivelul Uniunii Europene cu regiuni precum Del-Dunantul, Del Alfold (Ungaria), Swietokrzyskie, Warminsko Mazurskie (Polonia) sau Vychodne Slovensko (Slovacia) Produsul Intern Brut reprezentând în cadrul acestei perioade aproximativ 75% din media înregistrată la nivelul Uniunii Europene (cu 28 de membri)[80]. În anul 2014, potrivit Eurostat, Regiunea Centru, din care face parte şi Alba, a ajuns la un PIB pe cap de locuitor de 52% din media UE (7.100 de euro/locuitor; PIB-ul regional a fost în 2014 de 73,81 mld lei, adică 11,07 din totalul PIB pe ţară; Regiunea Centru s-a situat pe locul 3 între regiunile din ţară, după Regiunea Bucureşti-Ilfov şi Regiunea Sud-Muntenia). Celelalte regiuni româneşti cu PIB pe cap de locuitor de până la 50% din media UE sunt Sud-Vest Oltenia (41%), Sud-Muntenia (43%), Nord-Vest (48%) şi Sud-Est (50%)[81]. Politica de dezvoltare regională condusă la nivelul Regiunii Centru urmăreşte crearea unui mediu economic regional competitiv la nivel naţional şi european care să conducă la reducerea disparităţilor intra şi interregionale şi la creşterea standardului de viaţă al locuitorilor regiunii.

Contribuţia Regiunii Centru la fomarea PIB la nivel naţional a fost de peste 12% în perioada 1995-2003, după această perioadă scăzând sub 12%, contribuind la nivelul anului 2010 cu 11,29%, iar la nivelul anului 2014 cu 10,96%. Aceste procente şi această evoluţie trebuie apreciate în contextul evoluţiei celor opt regiuni de dezvoltare din ţara noastră în perioada analizată, deoarece Regiunea Centru şi-a menţinut poziţia într-un clasament al regiunilor pe locul 4 şi uneori pe 3 (în anii 1999 şi 2000, locul 3 şi în 2014), în condiţiile în care Regiunea Bucureşti-Ilfov şi-a dublat contribuţia la formarea PIB naţional (Tabel nr. 6.1. extras din Anexa nr. 6.1.).

Obiectivul central, în ceea ce priveşte dezvoltarea Judeţului Alba este transformarea acestuia într-o comunitate prosperă şi atractivă pentru investitori şi turişti, cu o dezvoltare armonioasă, echilibrată şi durabilă a activităţii economice şi turistice, însoţită de o coeziune socială mai sporită şi de o îmbunătăţire a ocupării forţei de muncă.

---

[80] Studiul *Regiunea Centru – Premise şi potenţial de dezvoltare,* realizat în cadrul proiectului Sprijin acordat în perioada 2009 – 2010 pentru OI din cadrul ADR pentru implementarea şi monitorizarea la nivel regional a POR 2007 – 2013, Agenţia pentru Dezvoltare Regională Centru, 2010.

[81] http://www.bzb.ro/stire/regiunea-centru-are-un-pib-de-peste-7000-de-euro-pe-cap-de-locuitor-a95769; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/GDP_at_regional_level/ro

Confirmând trendul ascendent al încrederii investitorilor în Municipiul Alba Iulia, recentul clasament al revistei Forbes Romania privind „cele mai bune 40 de orase pentru afaceri din 2016”, situează Alba Iulia pe un merituos loc 15, în urcare cu două locuri faţă de clasamentul anului trecut. Aflat la cea de-a patra ediţie, clasamentul Forbes Romania a realizat selecţia dupa zece criterii majore: PIB pe judeţ, PIB pe cap de locuitor, societăţi comerciale cu capital strain, câştig salarial, rata a şomajului, număr de întreprinderi active, infrastructura rutieră, infrastructura feroviară, stoc de locuinţe şi unităţi de învăţământ. Datele statistice necesare au ca surse Institutul National de Statistică, Comisia Naţională de Prognoză, Oficiul Naţional al Registrului Comerţului, Ministerul Finanţelor Publice şi portalul listafirme.ro.

Scopul declarat al acestui clasament este de a identifica discrepanţele economice dintre principalele oraşe din Romania, a avantajelor oferite de ele pentru potenţialii investitori, dar şi a perspectivelor privind nivelul de trai. La fel ca şi anul trecut, Municipiul Alba Iulia este considerat a fi un motor solid de dezvoltare a judeţului pentru perioada până în anul 2023, alaturi de Sebeş şi Blaj, potrivit strategiei judeţene de dezvoltare. Clasamentul din 2016 a fost dominat de Timişoara, Cluj-Napoca şi Bucureşti, poziţii mai bune decât Alba Iulia ocupând municipii precum Braşov, Sibiu şi Târgu Mureş. De asemenea, Alba Iulia a surclasat oraşe precum Baia Mare sau Deva.

Tabel 7 - Evoluţia PIB comparativ pe regiuni de dezvoltare şi la nivelul judeţului Alba

Unitateteritorială	ANII											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2014
	(începând cu 2005)											
	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei	Mil. lei
TOTAL	80984,6	117945,8	152017	197427,6	247368	288954,6	344650,6	416006,8	514700	501139,4	523693,3	668143,6
Regiunea Centru	9853,7	14218,8	18671,9	23990,4	29095,8	33143,2	40291,2	49416,7	57586,8	57100,9	59120,1	73205
Contribuţia la formarea PIB naţional a Regiunii Centru	12,17%	12,06%	12,28%	12,15%	11,76%	11,47%	11,69%	11,88%	11,19%	11,39%	11,29%	10,96%
Judeţul Alba	1283,2	1823,1	2308,3	3265,3	4184,5	4658,2	5974,1	8000,7	8777,8	8391,6	9275,4	
Contribuţia la formarea PIB regional a Judeţului Alba	13,02%	12,82%	12,36%	13,61%	14,38%	14,05%	14,83%	16,19%	15,24%	14,70%	15,69%	

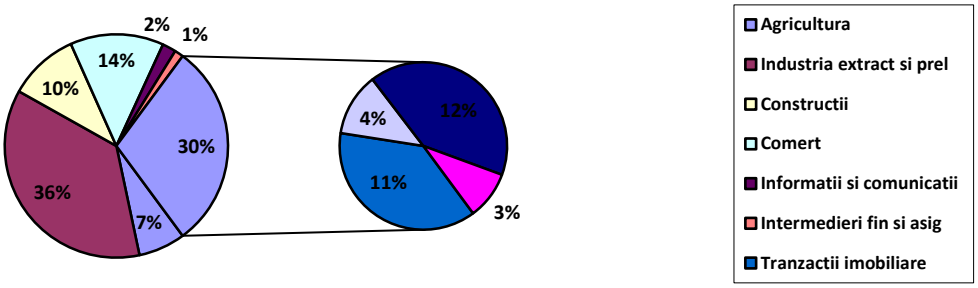

Figură 36 - Contribuţia principalelor activităţi economice la formarea Valorii Adăugate Brute Regionale la nivelul anului 2014

Analizând contribuţia principalelor ramuri economice la formarea Valorii Adăugate Brute[82] la nivelul Regiunii Centru observăm, la nivelul anului 2014 (pentru care există informaţii în bazele statistice INS), contribuţia în proporţie de 34,22% a Industriei extractive şi prelucrătoare şi a domeniilor conexe, urmată de Comerţ în proporţie de 17,02%, Administraţie publică şi apărare în proporţie de 13,26%, Construcţii în proporţie de 6,56%, Tranzacţii imobiliare în proporţie de 9,84%, Agricultura în proporţie de 5,79%, celelelate ramuri având o contribuţie sub 4% (Grafic nr. 6.1.1.). Contribuţia fiecărei ramuri la fomarea Valorii Adăugate Brute la nivelul Regiunii Centru poate fi observată în cifre absolute în Tabelul nr. 6.1.2. pentru anii 2008, 2009 şi 2010, 2014, precum şi comparativ cu contribuţia acestor ramuri la formarea acestui indicator la nivel naţional.

Tabel 8 - Evoluţia PIB comparativ pe ţară şi pe Regiunea Centru

Activităţi CAEN Rev.2 şi elemente componente PIB		Ani			
		Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2014
		UM: Miliarde lei, lei RON, mii lei RON,milioane lei RON (începând cu 2005)			
		Milioane lei	Milioane lei	Milioane lei	Milioane lei
Agricultura, silvicultură şi pescuit	Total	34126,4	32297,8	29874,2	31568,5
	Regiunea Centru	4004,8	3929,3	3575,6	3745,5
Industria extractivă; industria prelucrătoare; producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat; distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	Total	118239,8	120637,4	148553,1	168952,2
	Regiunea Centru	16265,8	16721,7	19186,6	22139
Construcţii	Total	56130,6	52809,4	47762,3	41626,1
	Regiunea Centru	5402,9	5399,3	5363,5	4247,2
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi	Total	99593,8	94359,5	69740,4	99989,9
	Regiunea Centru	10796,1	10469,8	7125,2	11008,4

[82] Valoarea Adăugată Brută (VAB) este soldul contului de producţie şi se măsoară ca diferenţă între valoarea bunurilor şi serviciilor produse (evaluate la preţuri de bază) şi consumul intermediar (evaluat la preţurile cumpărătorului), reprezentând deci valoarea nou creată în procesul de producţie. VAB este calculată înainte de a fi calculat consumul de capital fix.

motocicletelor; transport şi depozitare; hoteluri şi restaurante					
Informaţii şi comunicaţii	Total	20047,9	19520,6	17811,8	32368,4
	Regiunea Centru	893,4	977,9	1040,8	2276,9
Intermedieri financiare şi asigurări	Total	11407,3	11250,1	11681	24107,3
	Regiunea Centru	893,1	832	673,9	1133,9
Tranzacţii imobiliare	Total	31671,5	32699	46250,9	54306,3
	Regiunea Centru	4214,6	4164	5886,2	6366,8
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice; activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport	Total	19739,5	20044	24716,8	42421,4
	Regiunea Centru	1352,7	1436,4	1902,6	3291,4
Administraţie publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public; învăţământ; sănătate şi asistenţă socială	Total	55789,9	55668,2	56607,7	77445
	Regiunea Centru	6062,2	6148	6417,8	8577,8
Activităţi de spectacole, culturale şi recreative; reparaţii de produse de uz casnic şi alte servicii	Total	11788,8	11693,1	13398,8	18421,4
	Regiunea Centru	1177,8	1240,4	1453,5	1908,4
Valoarea adăugată brută regională (VABR)	Total	458535,5	450979,1	466397	591206,5
	Regiunea Centru	51063,4	51318,8	52625,7	64695,3
Impozite pe produs	Total	56415,6	50442,9	57516,7	77006,9
	Regiunea Centru	6282,5	5740,2	6489,8	8426,8
Drepturi asupra importurilor (taxe vamale)	Total	1192,3	923,2	1958,6	2424,2
	Regiunea Centru	132,8	105,2	221	265,3
Subvenţii pe produs	Total	-1443,4	-1205,8	-2179	-2494
	Regiunea Centru	-175,7	-63,3	-216,4	-182,4
Produs intern brut regional (PIBR) – Total	**Total**	**514700**	**501139,4**	**523693,3**	**668143,6**
	Regiunea Centru	**57303**	**57100,9**	**59120,1**	**73205**

În anul 2010, Judeţul Alba a avut un aport de 9.807,4 milioane de lei, contribuind cu 1,72% la formarea PIB-ul României (Conform Comisiei Naţionale de Prognoză). În anii următori au fost creşteri considerabile ale PIB-ului pentru judeţul Alba, acesta ajungând la 11009,3 milioane lei în 2014 şi 12000,6 milioane lei în 2016 (contribuind în 2014 cu 1,65% cf INS) Contribuţia Bucureştiului la formarea PIB-ului naţionale era evaluată în 2014 (pentru care există date la nivel naţional în baza INS Tempo – Online) la aproximativ 24,21%, urmată de principalele judeţe care conduc în topul ponderii în PIB-ul naţional – Constanţa (5,07%), Prahova (4,88%), Timiş (4,46%), Cluj (4,46%), Braşov (3,29%), Argeş (2,68%) . Judeţul Alba urmează trendul Regiunii Centru, care, ca şi pondere înregistrează o evoluţie similară: 11,39% în 2009 şi 11,29% în 2010, 10,96% în 2014.

Unul dintre indicatorii macroeconomici care surprinde nivelul de dezvoltare la nivel regional şi asigură comparabilitatea datelor la nivel internaţional este PIB/locuitor. Analizând

evoluţia acestui indicator la nivelul Regiunii Centru observăm că, în perioada 1995-2004, PIB/loc. la nivelul Regiunii Centru a fost superior mediei naţionale, însă în perioada 2005-2014 (pentru care INS oferă date electronice) a variat între 95% şi 100%, fiind în uşoară scădere în anul 2014. Concluzia care se desprinde din analiza acestui indicator arată că nivelul de dezvoltare al regiunii este similar cu cel naţional.

Tabel 9 - Evoluţia PIB/loc. la naţional şi regional

PIB/loc.	Anul 1995	Anul 1996	Anul 1997	Anul 1998	Anul 1999	Anul 2000	Anul 2001	Anul 2002	Anul 2003	Anul 2004
Naţional	337,2	503,6	1132,3	1646,7	2457,5	3609,7	5263,5	6974,9	9084	11413,5
Regiunea Centru	351,4	531,5	1188,3	1689,6	2523,9	3729,3	5388,2	7332	9425,5	11458,8
Regiunea Centru/ Naţional	104,21 %	105,54 %	104,95 %	102,61 %	102,70 %	103,31 %	102,37 %	105,12 %	103,76 %	100,40 %

PIB/loc.	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014
Naţional	13362,8	15967,6	19315,4	23934,6	23341,4	24435,9	29679,1	31890,8	33552,8
Regiunea Centru	13097,6	15920,2	19579,5	22820,1	22618,8	23428,3	28696,7	29901	31107
Regiunea Centru/	98,02%	99,70%	101,37%	95,34%	96,90%	95,88%	96,69%	93.76%	92.71%

În strânsă legătură cu PIB/loc. trebuie să analizăm şi ***câştigul salarial mediu net lunar,*** exprimat în lei, la nivelul Regiunii Centru şi comparativ la nivel naţional. În anul 2008, într-o relativă corelare cu poziţionarea în cadrul regiunii prin prisma indicatorului Produs Intern Brut/ locuitor, Judeţul Alba deţine locul patru în cadrul Regiunii Centru, după judeţele Braşov, Sibiu şi Mureş în privinţa câştigului salarial mediu net lunar, poziţie menţinută şi în 2009. În 2010 Judeţul Alba devanseză judeţul Mureş, deţinând locul trei în cadrul Regiunii Centru, după judeţele Braşov, Sibiu, însă revine pe locul patru în 2011 şi 2012, poziţie care a menţinut-o şi în anul 2015, an pentru care INS oferă date statistice în prezent (anul 2017). În anul 2015, salariul mediu net lunar la nivelul judeţului reprezenta 85,42% din media naţională.

Tabel 10 - Evoluţia câştigului salarial mediu net lunar la nivelul Regiunii Centru (în lei)

Anul	Alba	%	Braşov	Covasna	Harghita	Mureş	Sibiu	Media naţională
2008	1.128	87,99%	1.226	987	998	1.133	1.230	1.282
2009	1.142	82,69%	1.323	1.037	1.099	1.207	1.311	1.381
2010	1.241	88,20%	1.304	1.062	1.025	1.238	1.342	1.407
2011	1.228	81,65%	1.385	1.085	1.054	1.252	1.398	1.504
2012	1.279	79,74%	1.444	1.133	1.114	1.291	1.458	1.604
2015	1588	85,42%	1.783	1.400	1.375	1.630	1822	1.859

Analizând evoluţia indicatorului pe întregul orizont de analiză, putem concluziona că, în corelare cu evoluţia PIB/locuitor şi câştigul mediu salarial net pe lună, înregistrează valori şi

evoluţii care plasează judeţul Alba pe locurile trei – patru în cadrul Regiunii Centru. Trebuie să remarcăm însă şi evoluţia acestui indicator comparativ cu nivelul naţional. Astfel, după o uşoară revenire în 2010 când nivelul câştigului salarial mediu net lunar la nivelul Judeţului Alba a ajuns să reprezinte 88,20% din nivelul înregistrat pe plan naţional, în anii 2011-2012 a scăzut ajungând la finalul anului 2012 să reprezinte 79,74% din nivelul naţional, urmând ca mai apoi să crească şi să ajungă la sfârşitul anului 2015 la 85,42% din nivelul naţional.

Angajații români ocupă penultimul loc în Europa în ceea ce privește câștigurile orare medii în Uniunea Europeană, conform unui clasament făcut de publicația Euronews pe baza datelor adunate de Eurostat din toate statele europene la nivelul anului 2014. Conform acestei statistici, un român primea pe oră 2,03 de euro, față de un 1,67 de euro pe care îi încasa un bulgar. Ceva mai mult, au încasat ungurii, 3,59 de euro pe oră, letonii, 3,35 de euro pe oră, lituanienii, 3,35 de euro pe oră. Câștigurile cele mai însemnate s-au consemnat în Danemarca, 25,52 de euro pe oră, Irlanda, 20,16 euro pe oră, și Suedia, 18,46 de euro pe oră.[83]

b) Mediul de afaceri din Alba Iulia

DESCRIEREA SITUAŢIEI LA NIVEL NAŢIONAL ŞI REGIONAL

Mediul de afaceri naţional şi regional se confruntă cu o serie de probleme legate de specializarea angajaţilor. Angajaţii români nu se perfecţionează în timp, iar firmele sunt prea puţin interesate să investească în îmbunătăţirea performanţelor, potrivit studiilor realizate cu privire la piaţa muncii din România. Micii întreprinzători sunt cei care au o contribuţie importantă la formarea Produsului Intern Brut şi asigură aproximativ două treimi din locurile de muncă pe plan naţional. Acestea sunt argumentele pentru sprijinirea acestui sector în ultimii ani. Astfel, conform datelor Ministerului Finanţelor şi Oficiului Registrului Comerţului, la finalul lunii ianuarie a anului 2017 au fost activi 1.192.329[84] operatori economico-sociali, în creştere cu 30,46% comparativ cu anul 2011, dintre care ponderea cea mai mare o au întreprinderile.

Sectorul întreprinderilor mici şi mijlocii este deosebit de important în orice economie naţională, deoarece capacitatea acestor întreprinderi de a se adapta la modificările pieţei este mult mai mare comparativ cu a marilor companii. Însă pentru a sprijini sectorul întreprinderilor mici şi mijlocii, economia naţională trebuie să promoveze spiritul antreprenorial, iar pe baza acestuia să îmbunătăţească competitivitatea economiei româneşti atât pe plan intern cât şi internaţional. Trebuie ţinut cont însă şi de faptul că sectorul întreprinderilor mici şi mijlocii este unul neomogen, şi trebuie acordată o atenţie deosebită domeniilor serviciilor şi industriei, care au un potenţial de creştere sustenabilă pe termen mediu, şi mai puţină comerţului.

[83] http://www.cotidianul.ro/cat-de-mici-sunt-salariile-romanilor-in-raport-cu-ceilalti-cetateni-ai-ue-292619/

[84] Sunt considerati activi, din punct de vedere juridic, profesioniştii înregistraţi în Registrul Comerţului care nu şi-au declarat suspendarea activităţii şi nu se află în nici una din stările ce pot duce la pierderea personalităţii juridice. Din numărul total de profesionisti înregistraţi în Registrul Comerţului, au fost excluşi profesioniştii cu suspendare temporară a activităţii, sucursalele fără personalitate juridică, profesioniştii radiaţi, profesioniştii aflaţă în dizolvare, lichidare, reorganizare judiciară, faliment, insolventă, etc.

Analiza numărului întreprinderilor la nivelul ţării în 2015 arată că, din totalul de 513.850 întreprinderi existente pe plan naţional, 25.07 % din total (respectiv 128.818 firme) sunt concentrate în Regiunea Bucureşti-Ilfov. La nivelul Regiunii Centru, în anul 2015, au funcţionat 59.586 întreprinderi, respectiv 11.6 % din totalul înregistrat pe plan naţional, din acest punct de vedere Regiunea Centru situându-se pe locul 3 în funcţie de repartiţia întreprinderilor pe regiuni de dezvoltare. Calculând numărul de întreprinderi la 1.000 de locuitori, Judeţul Alba a devansat judeţele Harghita şi Covasna în cadrul Regiunii Centru, înregistrând o densitate de 20,2% întreprinderi la 1.000 locuitori, la nivelul anului 2015

Analizând întreprinderile din punct de vedere al numărului de salariaţi, la nivelul ţării pentru anul 2015, sunt preponderente microîntreprinderile (88,65% din total), întreprinderile mici reprezentând 9,34% din total, întreprinderile mijlocii 1,67%, iar întreprinderile mari 0,33%[85]. Regiunea Centru deţine, la nivelul anului 2015, 52.040 microîntreprinderi, 6155 întreprinderi mici, 1168 întreprinderi mijlocii şi 223 întreprinderi mari. Un indicator important care caracterizează calitatea activităţii antreprenoriale la nivel regional, având un nivel de comparabilitate ridicat, întrucât ţine cont de dimensiunea diferită a judeţelor şi regiunilor din punct de vedere demografic, este densitatea IMM-urilor în teritoriu. Media naţională pentru un judeţ a fost, la nivelul anului 2015, de 23,03% întreprinderi la 1.000 de locuitori. Din punct de vedere al evoluţiei intensităţii antreprenoriale la nivel naţional Regiunea Centru s-a situat puţin peste media naţională. Din punct de vedere al formei de organizare juridică, preponderente sunt societăţile cu răspundere limitată, urmate la mare distanţă de societăţile pe acţiuni şi societăţile în nume colectiv, celelalte forme de organizare juridică având ponderi nesemnificative. Acest aspect trebuie luat în considerare atunci când sunt creionate strategiile guvernamentale pentru sprijinirea sectorului IMM-urilor.

Analiza principalelor oportunităţi în afaceri ale întreprinderilor mici şi mijlocii pentru anul 2016, reliefează că asimilarea de noi produse a fost cea mai frecvent indicată (în 52,19% dintre companii), fiind urmată de creşterea cererii pe piaţa internă (49,36%), penetrarea pe noi pieţe (49,18%), realizarea unui parteneriat de afaceri (46,81%), utilizarea de noi tehnologii (38,41%), obţinerea unui grant (13,87%) şi sporirea exporturilor (13,78%). Trebuie remarcat că în 3,28% dintre IMM-uri au fost semnalate şi alte tipuri de oportunităţi economice[86]. La nivelul Regiunii Centru se detaşează ca oportunităţi de afaceri identificate de către firme *creşterea vânzărilor pe piaţa internă* (57,28% dintre firme), *asimilarea de noi produse* (55,34% dintre firme), *realizarea unui parteneriat de afaceri* (50,49%), *folosirea de noi tehnologii* (43,69%) şi *penetrarea pe noi pieţe* (38,83% dintre firme).

Dacă avem în vedere intensitatea de manifestare a acestor oportunităţi de afaceri (pe o scară de la 1 la 3), pe primul loc se află amplificarea cererii pe piaţa internă cu o medie de (1,84), după care urmează sporirea exporturilor (1,74), asimilarea de noi produse (1,67), realizarea

[85] Clasificarea întreprinderilor în funcţie de numărul de salariaţi se referă la încadrarea acestora în următoarele grupe: microîntreprinderi – firmele care au 0-9 angajaţi, întreprinderi mici – firmele care au 10-49 angajaţi, întreprinderi mijlocii – firmele care au 50-249 angajaţi şi întreprinderile mari – firmele care au peste 250 de angajaţi.

[86] Sursa: *Carta Albă a IMM-urilor din România 2016*, cea de-a XIV-a ediţie, rămâne publicaţia de referinţă a Consiliului Naţional al Întreprinderilor Private Mici şi Mijlocii din România, o radiografie a mediului de afaceri naţional, publicaţie care evidenţiază cantitativ şi calitativ situaţia, tendinţele, percepţia mediului de afaceri şi constituie baza pentru propuneri de strategii cu privire la viitoarele direcţii de susţinere şi dezvoltare ale mediului de Afaceri românesc.

unui parteneriat de afaceri (1,57), folosirea de noi tehnologii (1,45), obţinerea unui grant (1,36) şi penetrarea pe noi pieţe (1,32).

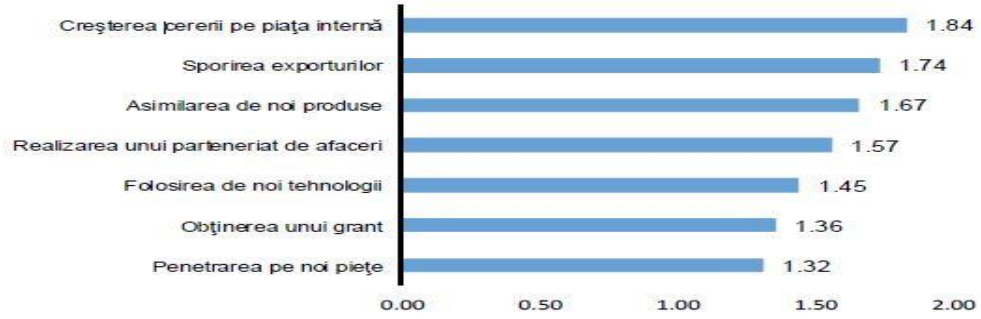

Figură 37 - Intensitatea de manifestare a oportunităţilor de afaceri

Întreprinzătorii/ managerii investigaţi au indicat că în perioada actuală se confruntă cu următoarele dificultăţi: birocraţia (semnalată în 61,41% din IMM-uri), fiscalitatea excesivă (54,74%), corupţia (45,16%), controalele excesive (44,98%), concurenţa neloială (40,33%), scăderea cererii interne, (36,31%), angajarea, pregătirea şi menţinerea personalului (26,37%), creşterea nivelului cheltuielilor salariale (25,54%), inflaţia (21,90%), concurenţa produselor din import (19,71%), întârzierile la încasarea contravalorii facturilor de la firmele private (19,62%), calitatea slabă a infrastructurii (18,16%), costurile ridicate ale creditelor (15,24%), instabilitatea relativă a monedei naţionale (13,14%), accesul dificil la credite (12,50%), neplata facturilor de către instituţiile statului (11,41%), diminuarea cererii la export (10,04%), obţinerea consultanţei şi trainingului necesare firmei (8,58%) şi cunoaşterea şi adoptarea acquis-ului comunitar (4,65%).Tabloul complet al dificultăţilor pe care le întâmpină IMM-urile în anul 2015 este reprezentat grafic în figura de mai jos**:**

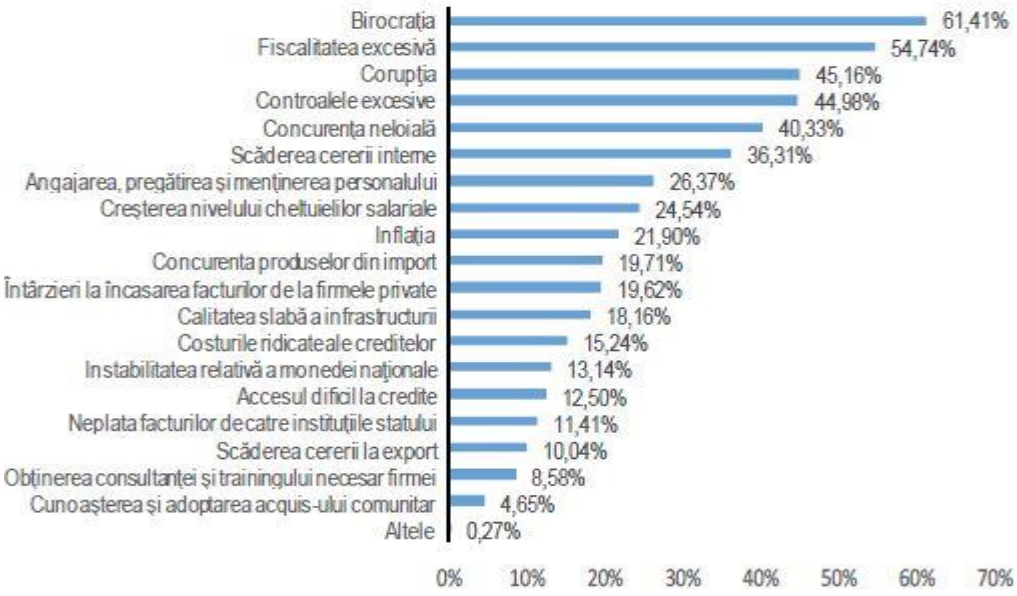

Figură 38 - Principalii factori perturbatori pentru dezvoltarea mediului de afaceri

Abordarea celor mai frecvente dificultăţi în funcţie de vârsta IMM-urilor relevă în principal următoarele:

- birocrația, corupția, angajarea, pregătirea şi menţinerea personalului, instabilitatea relativă a monedei naţionale, obţinerea consultanţei şi trainingului necesare firmei și cunoaşterea şi adoptarea
- acquis-ului comunitar sunt probleme întâlnite mai frecvent la unităţile economice în vârstă de 10 - 15 ani;
- fiscalitatea și controalele excesive sunt indicate mai des în firmele care au sub 5 ani vechime;
- proporțiile organizaţiilor care se confruntă cu scăderea cererii interne, amplificarea nivelului cheltuielilor salariale, concurența produselor din import, calitatea slabă a infrastructurii, costurile mari ale creditelor, accesul dificil la credite, neplata facturilor de către instituţiile statului și reducerea cererii la export sunt semnalate în proporţii mai mari la întreprinderile mai vechi de 15 ani;
- problemele birocraţiei, corupţiei, încadrării pregătirii şi menţinerii angajaților, calității scăzute a infrastructurii, accesării consultanţei şi trainingului necesare firmei, cunoaşterii şi adoptării acquis-ului comunitar sunt consemnate în procentaje mai reduse la IMM-urile care au între 5 și 10 ani.

Nr. Crt.	Dificultăţi în activitatea actuală a IMM-urilor	Vârsta IMM-urilor			
		0-5 ani	5-10 ani	10-15 ani	Peste 15 ani
1.	Birocraţia	63,79%	58,42%	64,14%	59,66%
2.	Fiscalitatea excesivă	58,62%	55,20%	55,70%	49,66%
3.	Corupţia	43,79%	42,29%	49,37%	45,86%
4.	Controalele excesive	52,41%	45,88%	42,19%	38,97%
5.	Concurenţa neloială	41,72%	42,65%	40,93%	36,21%
6.	Scăderea cererii interne	33,79%	36,92%	32,91%	41,03%
7.	Angajarea, pregătirea şi menţinerea personalului	26,55%	22,58%	29,11%	27,59%
8.	Creşterea nivelului cheltuielilor salariale	25,86%	24,01%	21,52%	26,21%
9.	Inflaţia	18,62%	24,01%	21,94%	23,10%
10.	Concurenţa produselor din import	22,07%	16,49%	16,03%	23,45%
11.	Întârzieri la încasarea facturilor de la firmele private	16,55%	21,51%	19,83%	20,69%
12.	Calitatea slabă a infrastructurii	15,86%	15,77%	19,83%	21,38%
13.	Costurile ridicate ale creditelor	13,79%	15,05%	16,03%	16,21%

Figură 40 - Dificultăţi în activitatea IMM-urilor la nivel de 2016 în funcţie de vârsta lor

Analizând din punct de vedere al performanţelor economice ale întreprinderilor înregistrate în 2015 comparativ cu 2014, la nivelul Regiunii Centru, pentru 51,46 % performanţele au fost similare, pentru 14,48% au fost mai bune, pentru 1,94% au fost mult mai bune, în timp ce pentru aproximativ 29,13 % dintre întreprinderi performanţele au fost puţin mai slabe.

Nr. crt.	Evenimente ce afectează negativ activitatea şi performanţele firmelor		IMM-urile grupate pe regiuni de dezvoltare						
		Nord Est	Sud Est	Sud	Sud Vest	Vest	Nord Vest	Centru	Bucureşti-Ilfov
1.	Evoluţia cadrului legislativ	28,79%	38,36%	32,82%	45,95%	23,08%	77,92%	62,14%	48,05%
2.	Corupţia	15,15%	34,25%	33,85%	42,34%	53,85%	7,79%	30,10%	26,75%
3.	Criza economică mondială	54,55%	25,34%	18,97%	24,32%	38,46%	24,68%	24,27%	27,53%
4.	Birocraţia excesivă	33,33%	28,77%	26,67%	27,03%	46,15%	24,68%	24,27%	24,94%
5.	Politicile băncilor din România față de firme	15,15%	20,55%	14,87%	36,04%	7,69%	42,86%	43,69%	21,82%
6.	Insuficienta capacitate a Guvernului, Parlamentului, etc de a contracara efectele crizei economice	13,64%	21,23%	37,44%	18,92%	38,46%	12,99%	16,50%	24,68%
7.	Schimbările politice în conducerea ţării	15,15%	13,01%	18,97%	20,72%	38,46%	2,60%	18,45%	19,48%
8.	Insuficienta predictibilitate a mediului pentru firme	22,73%	12,33%	15,38%	18,02%	23,08%	12,99%	9,71%	14,03%
9.	Climatul şi tensiunile sociale	7,58%	23,97%	10,26%	29,73%	23,08%	14,29%	16,50%	8,57%
10.	Tensiunile interetnice	0,00%	15,75%	3,59%	2,70%	0,00%	0,00%	8,74%	2,86%
11.	Politica FMI şi BM faţă de România	13,64%	8,90%	1,03%	2,70%	0,00%	0,00%	5,83%	4,42%
12.	Conflictele şi tensiunile sociale, etnice şi militare din zone apropiate României	1,52%	0,00%	1,54%	2,70%	0,00%	2,60%	0,97%	0,52%

Figură 39 - Diferențierea percepțiilor influențelor negative ale evoluțiilor contextuale în funcție de apartenența regională a IMM-urilor

În acest context aşteptările antreprenorilor din Regiunea Centru pentru anul 2016 se refereau la performanţe similare, pentru 70,87% dintre întreprinderi, mai bune pentru 22,33%, mult mai bune pentru 0,97%, în timp ce doar 5,83% prevăd rezultate mai slabe. Aceste

performanţe realizate pentru 2015, respectiv previzionate pentru 2016 au la bază şi evoluţia gradului de acoperire cu comenzi, care la nivelul Regiunii Centru a fost pentru 27,18% dintre întreprinderi sub 25%, pentru 29,13% între 25-50%, pentru 36,89% dintre întreprinderi între 50% şi 75%, iar pentru 6,8% dintre ele de peste 75%. Rezultatele trebuie analizate în strânsă legătură şi cu evoluţia vânzărilor. Astfel, volumul fizic al vânzărilor, la nivelul Regiunii Centru, a rămas aproximativ la acelaşi nivel pentru 63% dintre întreprinderi, pentru 22% dintre ele a înregistrat o creştere uşoară, în timp ce pentru 6% dintre întreprinderi a crescut accentuat, iar pentru 8% a scăzut uşor.

În interpretarea acestor rezultate referitor la situaţia de la sfârşitul anului 2015 în ce priveşte IMM-urile din Regiunea Centru, trebuie să luăm în considerare şi faptul că 50,49% dintre întreprinderi se adresează pieţelor locale, 53,40% pieţei naţionale, 9,71% dintre întreprinderi au ca destinaţie de producţie piaţa din Uniunea Europeană, respectiv 2,21% în alte ţări europene, iar 3,88% piaţa din state din afara UE. Astfel, adresându-se doar pieţelor locale, cel mult naţionale, aceste întreprinderi nu pot face faţă concurenţei de pe piaţa comună, respectiv raportul calitate/preţ nu este unul superior produselor oferite de alte firme străine. De aici, tragem concluzia că şi pieţele locale şi piaţa naţională nu sunt încă suficient de mature pentru a asigura un mediu competitiv care să favorizeze firmele cu performanţe economice ridicate.

DESCRIEREA SITUAŢIEI LA NIVELUL JUDEŢULUI ALBA

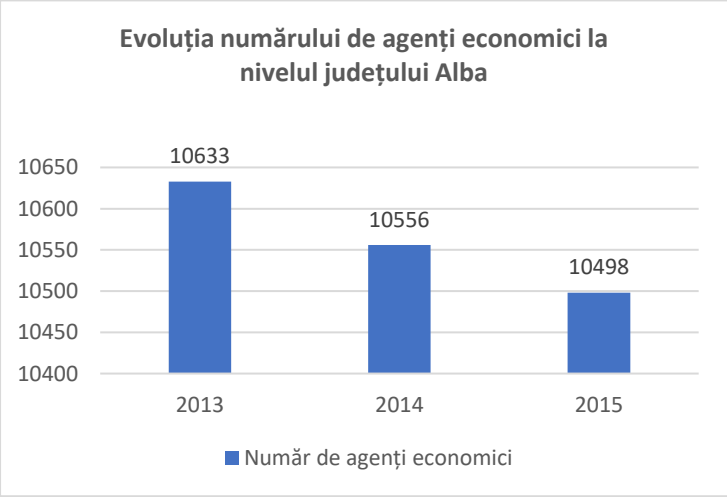

Figură 41 - Evoluția numărului de agenți economici la nivelul județului Alba

La nivelul Judeţului Alba, conform datelor oferite de Direcţia Generală a Finanţelor Publice Alba, în anul 2013 erau 10.633 de agenți economici, 10.556 de agenți au fost înregistrați în anul 2014, iar în anul 2015 funcționau 10.498 de agenți economici.

În cadrul tabelului de mai jos este prezentată evoluția numărului de agenți economici, la nivel de primărie, pe teritoriul județului Alba, în perioada 2013 – 2015.

Tabel 11 - Evoluție nr. agenție economici / autoritate publică

PRIMARIA	2013	2014	2015	*PRIMARIA*	2013	2014	2015
Abrud	214	218	214	***Lupșa***	45	51	58
Aiud	683	688	648	***Meteș***	49	40	35
Alba Iulia	4223	4141	4015	***Mihalț***	28	26	28
Albac	27	28	30	***Mirăslău***	40	42	44

PRIMARIA	2013	2014	2015	PRIMARIA	2013	2014	2015
Almașu Mare	25	25	35	*Mogoș*	7	6	8
Arieșeni	31	28	35	*Noșlac*	22	23	21
Avram Iancu	19	16	18	*Ocna Mureș*	316	292	286
Baia de Arieș	74	73	76	*Ocoliș*	13	14	14
Berghin	30	29	28	*Ohaba*	6	6	9
Bistra	101	102	101	*Pianu*	67	64	79
Blaj	432	440	450	*Poiana Vadului*	8	7	6
Blandiana	9	8	11	*Ponor*	6	6	7
Bucerdea Grânoasã	24	25	21	*Poșaga*	29	24	27
Bucium	32	32	32	*Rimetea*	22	20	22
Cenade	8	10	8	*Roșia Montana*	111	96	98
Cergãu	13	17	19	*Roșia de Secaș*	9	9	12
Ceru-Bãcãinți	1	1	1	*Rãdești*	13	17	13
Cetatea de Baltă	11	13	14	*Rîmeț*	11	12	13
Ciugud	98	106	122	*Scărișoara*	11	11	14
Ciuruleasa	18	19	17	*Sebeș*	1255	1259	1268
Cricău	41	43	43	*Sohodol*	28	30	32
Crăciunelu de Jos	24	23	26	*Stremț*	49	49	57
Cugir	494	493	468	*Sugag*	63	71	79
Cut	12	18	23	*Sălciua*	28	28	30
Cîlnic	12	11	12	*Săliștea*	32	34	37
Cîmpeni	260	243	229	*Săsciori*	102	104	109
Daia Românã	42	41	40	*Sîncel*	26	30	31
Doștat	12	12	9	*Sîntimbru*	83	86	88
Fãrãu	17	18	17	*Teiuș*	156	156	151
Galda de Jos	117	118	119	*Unirea*	80	77	74
Gîrbova	29	32	37	*Vadu Moților*	32	30	29
Gîrda de Sus	27	28	24	*Valea Lungã*	26	27	26
Hopîrta	11	12	11	*Vidra*	14	15	17
Horea	31	32	34	*Vințu de Jos*	118	118	130
Ighiu	153	159	176	*Zlatna*	140	134	128
Jidvei	42	46	46	*Șibot*	42	38	36
Livezile	12	15	18	*Șona*	37	37	46
Lopadea Nouã	31	36	41	*Șpring*	33	30	32
Lunca Mureșului	30	31	28	*Întregalde*	6	7	8
TOTAL		Anul 2013 - **10633**		Anul 2014 – **10556**		Anul 2015 - **10498**	

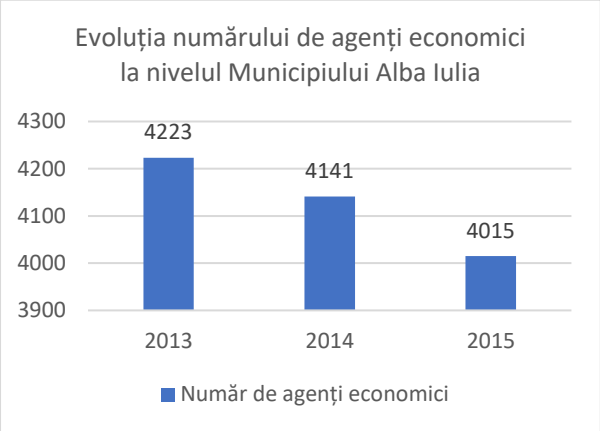

Figură 42 - Evoluța numărului de agenți economici la nivelul Municipiului Alba Iulia

La nivelul Municipiului Alba Iulia, conform datelor oferite de Direcţia Generală a Finanţelor Publice Alba, în anul 2013 erau 4223 agenți economici, 4141 de agenți au fost înregistrați în anul 2014, iar în anul 2015 funcționau 4015 de agenți economici.

Datele ce stau la baza figurii 45 se prezintă astfel:

Tabel 12 - Evoluția agenților economici la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2015

RAMURĂ DE DEZVOLTARE	2013	2014	2015
INDUSTRIE	416	408	372
AGRICULTURĂ	63	63	61
SILVICULTURĂ	14	15	17
CONSTRUCȚII	507	480	447
TRANSPORTURI	307	310	325
COMERȚ	1208	1160	1089
CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ	3	3	4
ÎNVĂȚĂMÂNT	58	65	61
CULTURĂ-ARTĂ	238	234	236
OCROTIREA SĂNĂTĂȚII ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	98	105	112
TURISM	214	199	196
PRESTĂRI SERVICII	711	722	700
GOSPODĂRIRE COMUNALĂ ȘI LOCATIVĂ	304	302	313
FINANȚE,BĂNCI,ASIGURĂRI	82	75	81
ALTE RAMURI ALE ECONOMIEI	0	0	1
TOTAL	**4223**	**4141**	**4015**

În anul 2013, la nivelul judeţului Alba erau un număr total de 3092 înmatriculări, cu -2,43% mai puţine faţă de anul 2012, când au fost 3169 înmatriculări. Dintre acestea 743 au fost SRL-uri, 2 Societăţi pe Acţiuni (SA), 1 societăţi comerciale (SC), 2059 PFA, 269 de întreprinderi individuale (II), 18 întreprinderi familiale (IF). În anul 2014, la nivelul judeţului au fost 1691 de înmatriculări (cu -45,31% faţă de anul anterior), situaţia prezentându-se astfel: 11 (IF), 186 (II), 784 (PFA), 1 (SA), 709 (SRL). Anul 2015 a adus o creştere a înmatriculărilor, 2328/judeţ, cu 37,67% mai multe faţă de 2014. Situaţia se prezenta astfel: 33 (IF), 177 (II), 1183 (PFA), 1 (SA), 1 (SCS), 930 (SRL). În anul 2016, se înregistrează din nou o scădere a înmatriculărilor, cu -24,66%, ajungând la 1754, după cum urmează: 12 (CA), 20 (IF), 81 (II), 645 (PFA), 1 (SA), 995 (SRL). O situaţie există şi pentru luna ianuarie 2017, când la nivelul judeţului Alba

au fost 97 de înmatriculări, cu -34,01% faţă de aceeaşi lună din 2016, când au fost 147 de înmatriculări. Dintre acestea 4 au fost II, 34 (PFA), 59 (SRL).

Tabel 13 - Total operaţiuni înmatriculări în perioada 2013- 2017 (ianuarie)

	Total operaţiuni	PFA	SRL	SA	SC	II	IF
2013	**3092**	2059	743	2	1	269	18
2014	**1691**	784	709	1	-	186	11
2015	**2328**	1183	930	1	1	177	33
2016	**1754**	645	995	1	12	81	20
2017 (ian)	**97**	34	59	-	-	4	-

Analizând distribuţia în funcţie de vârstă a titularilor şi/sau membrilor înregistraţi ca persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale şi întreprinderi familiale la finalul lunii decembrie 2016, observăm că predomină în proporţie de 29,69% persoanele cu vârsta cuprinsă între 40 şi 49 de ani. Trebuie remarcat, de asemenea, ponderea ridicată a persoanelor cu vârsta de până la 29 de ani în proporţie de 16,74%, ceea ce indică o înclinaţie mare a tinerilor spre iniţierea propriei afaceri, dar şi a persoanelor peste 60 de ani, 10,96%.

Tabel 14 - Statistica PFA/II/IF în funcţie de vârsta titularilor şi/sau membrilor – 2016

Judeţ	Nr. PFA/II/ IF active	Nr. titulari/ membrii PFA/II/I F	Distribuţia titularilor/membrilor după vârstă									
			Pana la 29 ani		**30-39 ani**		**40-49 ani**		**50-59 ani**		**Peste 60 ani**	
			Nr.	**%**	**Nr.**	**%**	**Nr.**	**%**	**Nr.**	**%**	**Nr.**	**%**
Alba	11.336	11.766	1.970	16,74	3.155	26,47	3.493	29,69	1.899	16,14	1.289	10,96
Alba Iulia	1961	1994	266	13,34	533	26,73	576	28,89	393	19,71	226	11,33
Total	**382.860**	**413.454**	**56.051**	**13,56**	**110.678**	**26,77**	**122.982**	**29,75**	**68.863**	**16,66**	**54.880**	**13,27**

Conform datelor statistice se remarcă ponderea mare pe care o deţin bărbaţii ca titulari de persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale şi/sau întreprinderi familiale la nivelul Judeţului Alba, respectiv 61,18%, fiind sensibil peste media naţională înregistrată, respectiv de 60,62%.

Tabel 15 - Distribuţia pe sexe a titularilor/membrilor PFA/II/IF active

Judeţ	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/ membrii PFA/II/IF	Distribuţia titularilor/membrilor			
			Femei		**Bărbaţi**	
			Nr.	**%**	**Nr.**	**%**
Alba	11336	11766	4.568	38,82	7.6198	61,18
Alba Iulia	1961	1994	929	46,59	1065	53,41
Total	**382.860**	**413.454**	**162.817**	**39,38**	**250.637**	**60,62**

Analizând structura acţionariatului firmelor înregistrate la nivelul Judeţului Alba, la nivelul lunii decembrie 2016, cele 11.553 de firme active cu o structură a acţionariatului formată din 19.200 de persoane fizice, rezultă că ponderea persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30 şi 49 de ani este de 56,12% în structura acţionariatelor. Ponderea persoanelor cu vârsta până la 29 de ani o reprezintă 9,12% în totalul acţionariatului (în scădere cu 3% faţă de anul 2014), iar persoanele cu vârsta peste 50 de ani este de 34,76% (cu +1,75% faţă de 2013).

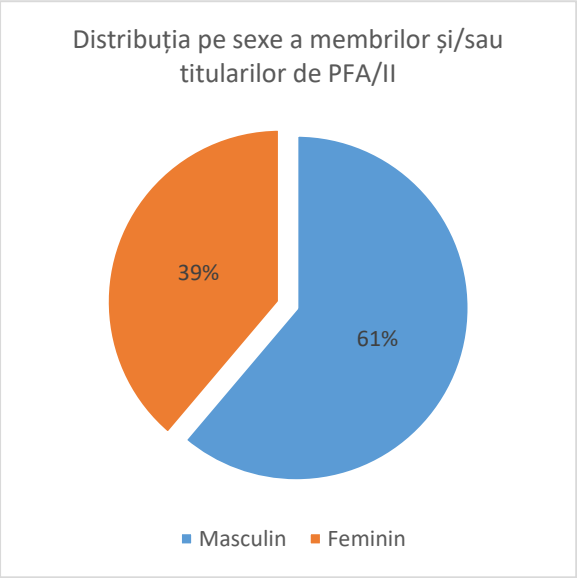

Figură 43 - Distribuția pe sexe a membrilor și/sau titularilor de PFA/II

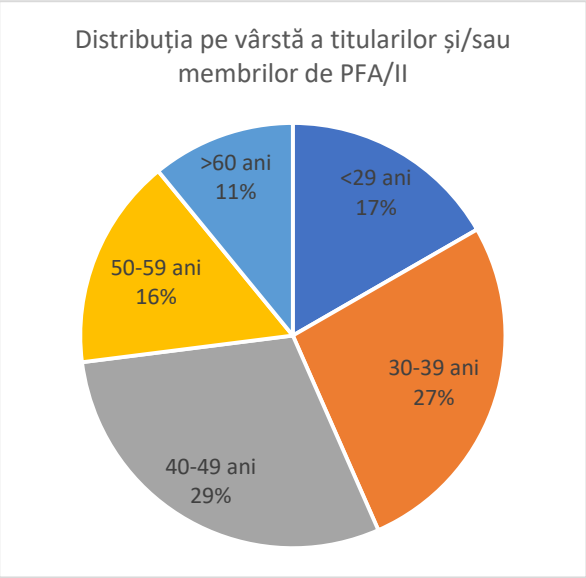

Figură 44 - Distribuția pe vârstă a titularilor și/sau membrilor de PFA/II

Tabel 16 - Statistica persoanelor juridice active în funcţie de vârsta asociaţilor/acţionarilor – 2016

Judeţ	Nr. persoane juridice active	Nr. asociaţi/ acţionari persoane fizice	Distribuţia asociaţi/acţionari după vârstă									
			Până la 29 ani		30-39 ani		40-49 ani		50-59 ani		Peste 60 ani	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
Alba	11.553	19.200	1.751	9,12	5.061	26,36	5.714	29,76	3.501	18,23	3.173	16,53
Total	**808.878**	**1.226.933**	**119.137**	**9,71**	**332.301**	**27,08**	**374.543**	**30,53**	**210.791**	**17,18**	**190.161**	**15,50**

Dintre aceştia se remarcă ponderea mare pe care o deţin bărbaţii în structura acţionariatului la nivelul Judeţului Alba, respectiv 62,82%, fiind totuşi sub media naţională de 63,24% . În ceea ce priveşte încurajarea tinerilor de a-şi deschide propria afacere, în luna decembrie 2016 existau la nivelul întregii ţări 35.999 SRL-D înfiinţate, dintre care la nivelul Judeţului Alba au fost 565, dintre care 548 sunt în activitate sau suspendate temporar, iar 17 erau radiate.

Tabel 17 - Distribuţia pe sexe a acţionariatului firmelor active

Judeţ	Nr. PFA/II/IF active	Nr. titulari/ membrii PFA/II/IF	Distribuţia titularilor/membrilor			
			Femei		Bărbaţi	
			Nr.	%	Nr.	%
Alba	11.553	19.200	7.138	37,18	12.062	62,82
Total	**808.878**	**1.226.933**	**451.004**	**36,76**	**775.929**	**63,24**

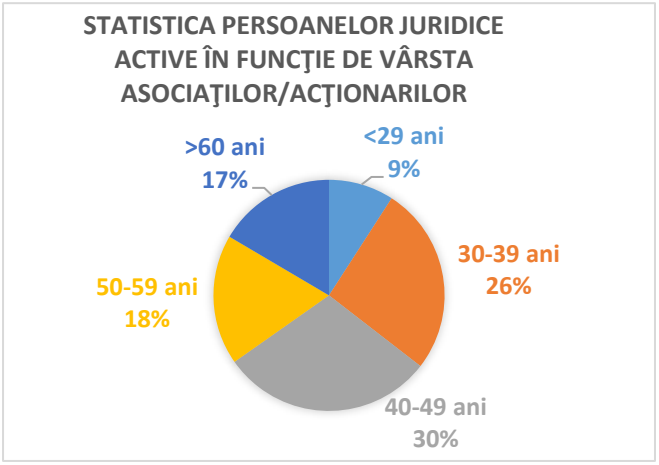

Figură 45 - Statistica persoanelor juridice active în funcţie de vârsta asociaţilor/acţionarilor

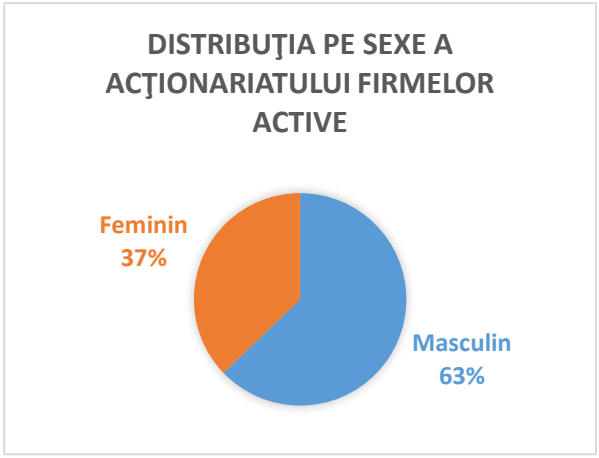

Figură 46 - Distribuţia pe sexe a acţionariatului firmelor active

Din punct de vedere al evoluţiei numărului de profesionişti înregistraţi la nivelul Oficiului Naţional al Registrului Comerţului, observăm că la 31.12.2016 numărul total al acestora este cu 1,83% mai mare comparativ cu aceeaşi perioadă a anului 2015. Ca şi pondere în totalul profesioniştilor activi înregistraţi la nivelul întregii ţări, numărul total înregistrat la 31.12.2016 la nivelul judeţului Alba reprezintă 1,92%. Sunt considerate active, din punct de vedere juridic, firmele înregistrate în Registrul Comerţului care nu şi-au declarat suspendarea activităţii şi nu se află în nici una din stările ce pot duce la pierderea personalităţii juridice. Din numărul total de firme înregistrate în Registrul Comerţului, au fost excluse firmele cu suspendare temporară a activităţii, sucursalele fără personalitate juridică, firmele radiate, firmele aflate în dizolvare, lichidare, reorganizare judiciară, faliment, insolvenţă, etc.

Tabel 18 - Evoluţia numărului profesioniştilor activi în 2016 comparativ cu 2015

Judeţ	Număr profesionişti activi la 31.12.2016		Numar total profesionişti activi la 31.08.2013	Număr profesionişti activi la 31.12.2015		Numar total profesionişti activi la 31.08.2012	Dinamica
	Persoane fizice autorizate	**Persoane juridice**		**Persoane fizice autorizate**	**Persoane juridice**		
Alba	11.336	11.553	**22.889**	11867	11.178	**23.045**	**-0,68**
Total	**382.860**	**808.878**	**1191.738**	**396.535**	**773.781**	**1.170.316**	**1,83%**

Luând în considerare datele colectate în cadrul programului de cercetare Global Entrepreneurship Monitor (GEM), respectiv anchetele populaţiei adulte din România, în ceea ce priveşte motivul care a stat la baza luării deciziei de implicare într-o activitate antreprenorială poate fi identificat ca fiind dorinţa de independenţă a indivizilor, respectiv, cea de-a doua categorie de indivizi care urmăresc majorarea veniturilor pe care le obţin, cel mai adesea din salarii. Pe lângă cele două categorii, cercetarea a identificat o a treia categorie de antreprenori, respectiv cei care şi-au bazat decizia pe faptul că nu aveau o alternativă precum şi cei care doreau să îşi menţină veniturile pe care le aveau în mod obişnuit. Aceste motivaţii pot fi clasificate în două mari grupe, respectiv motive legate de oportunitate, cele care se referă la indivizii care văd în antreprenoriat o modalitate de a-şi asigura independenţa sau de a-şi îmbunătăţi nivelul veniturilor obţinute, respectiv motive legate de necesitate specifice indivizilor care nu au o altă alternativă sau care doresc să îşi menţină veniturile pe care le înregistrează la acelaşi nivel. Orientarea către antreprenoriat bazată pe necesitate, pe lispa unei alte alternative de realizare a veniturilor, tinde să înregistreze niveluri mai ridicate în ţările mai puţin dezvoltate, în timp ce în economiile dezvoltate, cele care sunt bazate pe cunoştinţe, nivelurile mai ridicate se înregistrează pentru cei care au ales alternativa antreprenorială pentru a-şi asigura independenţa şi pentru posibilitatea de a înregistra venituri mai mari. Dacă analizăm datele pentru România, vom observa că la nivelul anului 2010, 67,3% dintre respondenţi au declarat că şi-au bazat alegerea pe oportunitate, şi doar 31,1% au recurs la acestă alternativă din motive de necesitate[87].

În vederea stimulării înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri a fost introdusă o nouă formă de organizare juridică, respectiv Societatea cu Răspundere Limitată – Debutant, conform Ordonanţei de Urgenţă nr. 6 din 2011 şi a Legii nr. 97/2014 (care face referire la Programul pentru stimularea înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor). Un SRL-D poate fi în prezent înfiinţat de un întreprinzător debutant, o persoană fizică majoră care îndeplineşte cumulativ, în principal, următoarele condiţii: este întreprinzător debutant în afaceri (Legea 97/2014 anulează limita de vârstă de maxim 35 de ani prevăzută de OUG 6/2011), nu a mai fost acţionar sau administrator în cadrul altor firme. SRL-D-ul poate să aibă până la 5 asociaţi, însă toţi trebuie să respecte condiţiile de mai sus. De asemenea, compania trebuie să fie administrată de cel puţin unul dintre ei, ori de asociatul unic. Notificarea cu privire la înfiinţare trebuie să se facă cu cel mult 30 de zile lucrătoare de la înregistrare, iar salariaţii (cel puţin doi) angajaţi cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată trebuie să aibă normă întreagă. La înfiinţarea SRL-D-ului, se pot alege maximum 5 grupe de activitate pentru obiectul de activitate. SRL-D-ul vine cu o serie de avantaje (prevăzute de legislaţia în vigoare, mai ales de Legea 97/2014): (1) înfiinţarea este gratuită; (2) acordarea unei **alocaţii financiare nerambursabile** de cel mult **50%** – dar nu mai mult de **10.000 de euro** sau echivalentul în lei – din valoarea proiectului aferent planului de afaceri, pentru care se face dovada surselor de cofinanţare ; (3) pot fi accesate garanţii acordate de Fondul Naţional de Garantare a creditelor pentru IMM-uri, până la 80% din valoarea creditului solicitat, în limita sumei de 80.000 de euro sau echivalentul în lei; (4) scutirea de la plata contribuţiilor de asigurări sociale (20,8%

[87] Ionela Gavrilă-Paven, *Generaţii de antreprenori. Studiu de caz – Judeţul Alba,* Şcoala de Vară de Sociologie organizată sub egida Academiei Române, Târgu Lăpuş, August 2012.

din brut) datorate de angajatori pentru 4 angajaţi pe perioadă nedeterminată în limita salariului mediu brut pe economie din anul anterior; (5) consiliere, sprijin, instruire.

Tabel 19 - Situaţia statistică privind înfiinţarea SRL-D în 2013

Nivel date	SRL-D înfiinţate	Din care:		SRL-D în curs de înfiinţare	Rezervări denumire SRL-D	Din care:	
		În funcţiune	**Radiate**			**Până la 3 luni**	**Peste 3 luni**
Alba	124	124	0	0	19	3	16
Total	**9.944**	**9.827**	**9.827**	**117**	**2.002**	**460**	**1.542**

VIZIUNEA UNIUNII EUROPENE PRIVIND PROMOVAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL

Uniunea Europeană promovează spiritul antreprenorial ca factor-cheie al creşterii competitivităţii economice, ceea ce se poate obţine doar dezvoltând o cultură antreprenorială la scară europeană încurajând conturarea unei mentalităţi corespunzătoare şi a unor competenţe adecvate în domeniul antreprenorial. Educaţia antreprenorială este deosebit de importantă în cadrul oricărui sistem de învăţământ. Acest lucru este confirmat şi de studiile realizate de către Comisia Europeană, care evidenţiază faptul că persoanele care au participat în cadrul unor programe de educaţie antreprenorială şi-au manifesta intenţiile şi aptitudinile antreprenoriale într-o măsură mai mare decât cei care nu au participat, şi-au găsit mai repede un loc de muncă după finalizarea studiilor, s-au remarcat la locurile de muncă prin iniţiativă şi inovativitate şi au demarat mai multe companii comparativ cu cei care nu au beneficiat de astfel de programe (Comisia Europeană, 2012).

Androulla Vassiliou, comisar pentru educaţie, cultură, multilingvism şi tineret, a declarat: *„Educaţia antreprenorială este un motor pentru creşterea viitoare şi o sursă de inspiraţie pentru antreprenorii de mâine. Pentru a rămâne competitivă, Europa trebuie să investească în cetăţenii ei, în competenţele lor şi în capacitatea lor de a se adapta şi de a inova. În acest sens, este necesar să încurajăm o schimbare reală a mentalităţilor cu privire la atitudinile antreprenoriale în Europa şi aceasta începe în primul rând prin insuflarea unui spirit antreprenorial încă din primii ani de şcoală”*.

EFECTE ALE INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Integrarea în Uniunea Europeană şi statutul de „ţară membră cu drepturi depline” a deschis graniţele şi pieţele locale pentru firmele străine cele mai competitive. Astfel, firmele româneşti pot să îşi aleagă furnizori de materii prime şi materiale mai ieftini şi/sau mai buni, au un acces sporit la tehnologii noi, pot să îşi desfacă produsele şi să îşi ofere serviciile pe întreaga piaţă a Uniunii Europene, să coopereze cu diferite firme de pe întregul teritoriu unional pentru cercetare, dezvoltare şi inovare. În plus, integrarea a presupus şi armonizarea legislaţiei naţionale cu cea europeană, ceea ce a adus modificări legislative importante dar şi introducerea procedurilor de achiziţii publice mult mai transparente.

Una dintre oportunităţile oferite de statutul de ţară membră a Uniunii Europene este accesul la fondurile structurale. Un rol important în implementarea cu succes a fondurilor structurale şi în sprijinirea integrităţii şi combaterea corupţiei îl are societatea civilă, deoarece aceasta are posibilitatea de a promova schimbări pozitive în societate şi de a influenţa nivelul de implicare civică al cetăţenilor şi al instituţiilor publice. Fondurile europene acordate ţării noastre prezintă o importanţă ridicată şi, de asemenea, un rol foarte important este reprezentat de necesitatea îndeplinirii obiectivelor asumate odată cu aderarea la Uniunea Europeană, de aici rezultând că procesul de management al Fondurilor Comunitare trebuie să fie unul public, transparent şi supus totodată monitorizării, nu numai de către autorităţile cu competenţe în acest sector, ci şi de principalii beneficiari direcţi sau indirecţi ai acestor fonduri. Astfel că, se face simţită nevoia implicării societăţii civile deoarece aceasta funcţionează ca un liant între administraţia publică şi cetăţeni, în observarea modului în care fondurile publice, respectiv instrumentele structurale sunt gestionate.

Având în vedere gradul redus de absorbţie a fondurilor structurale în țara noastră – rata curentă de absorbție pentru perioada de programare 2007-2013: 69,20% la 31 mai 2016, s-au identificat şi ierarhizat principalele obstacole întâmpinate de IMM-uri în demersul lor de a obţine o finanţare nerambursabilă. Cele mai importante două obstacole semnalate de întreprinzătorii respondenţi rămân cele din 2014, respectiv: birocraţia excesivă și instabilitatea reglementărilor şi a documentaţiei (77,46%) şi informaţiile insuficiente privind fondurile disponibile (44,25%). Următoarele obstacole identificate au fost, în ordinea importanței acordate: fondurile proprii insuficiente pentru asigurarea cofinanțării (38,23%); criteriile de eligibilitate nepermisive (coduri CAEN neeligibile, obligativitatea obţinerii de profit etc.) (36,77%); costul ridicat al creditelor şi garanţii insuficiente pentru acoperirea cofinanţării (34,40%); lipsa de încredere în firmele de consultanţă (17,06%) și capacitatea managerială (tehnică) de implementare redusă (11,41%). Pentru a diminua obstacolele (cele mai multe neschimbate de la an la an) care sunt întâmpinate în implementarea proiectelor cu finanţare din fonduri europene, beneficiarii au prezentat anumite măsuri, care consideră că ar trebui puse în aplicare: (1) diminuarea termenelor de aprobare a proiectelor la maxim 3 luni; (2) controlul financiar conform minutei Ministerului Finanţelor Publice ar trebui efectuat numai de auditul financiar şi expertiza contabilă, formă agreată de Uniunea Europeană. Acesta să nu dureze mai mult de 10 zile calendaristice de la data fiecărei cereri de rambursare, peste această perioadă plăţile urmând a se face automat, existând oricum un control continuu prin expertiza contabilă.

Să nu mai fie nevoie de 5 controale: expertiza contabilă, audit financiar, monitorizare financiară, monitorizare tehnică şi control fizic; (3) TVA-ul să fie plătit şi inclus în cererile de rambursare; (4) cheltuielile generale de administraţie trebuie să fie calculate ca procent, aşa cum este prevăzut în contract şi instrucţiuni, iar dacă s-a cheltuit mai puţin de procentul acordat să nu fie alocate; (5) simplificarea tuturor rapoartelor şi diminuarea la minimum a birocraţiei extrem de excesive; (6) raportarea electronică a documentelor ar trebui să fie suficientă exceptând cazurile de fraudă, documentele originale fiind supuse controlului expertizei contabile şi auditului financiar.

c) Analiza cifrei de afaceri a firmelor din Alba Iulia

Integrarea în Uniunea Europeană a adus o serie de efecte pozitive apreciate de către firmele care acţionează la nivelul Regiunii Centru, astfel (informaţii potrivit ultimei ediţii a Cartei Albe a IMM-urilor din 2016): *acces mai bun pe pieţe* (54,37%), *legislaţie şi regulamente îmbunătăţite* (45,63%), *furnizori potenţiali mai ieftini şi/sau mai buni* (23,30%), accesul la fondurile structurale (16,50%), *cooperare mai bună pentru inovare* (21,36%), *acces mai bun la tehnologii noi* (18,45%), *proceduri de achiziţii publice mai corecte* (3,88%). Deşi accesul la fondurile structurale este văzut ca unul dintre efectele pozitive ale integrării europene, totuşi, trebuie prezentate şi obstacolele semnalate de către agenţii economici din Regiunea Centru în accesarea fondurilor europene şi în implementarea proiectelor cu finanţare europeană: *birocraţia excesivă şi instabilitatea reglementărilor şi a documentaţiei* (72,82% dintre firme), *informaţii insuficiente privind fondurile disponibile* (54,37%), *fonduri proprii insuficiente pentru asigurarea cofinanţării* (34,95%), *criterii de eligibilitate nepermisive (cum ar fi coduri CAEN neeligibile, obligativitatea obţinerii de profit etc.)* (35,92%), *lipsa de încredere în firmele de consultanţă* (15,53%), *costul ridicat al creditelor şi garanţii insuficiente pentru acoperirea cofinanţării* (27,18%), *capacitatea managerială (tehnică) de implementare a firmei este redusă* (7,77%). Aceste obstacole sunt resimţite diferenţiat de către microîntreprinderi, întreprinderi mici şi întreprinderile mijlocii, însă obstacolele sunt aceleaşi.

Analizând activitatea economică la final de 2015 la nivelul Regiunii Centru, a judeţului Alba, agenţii economici şi-au declarat avantajul competitiv astfel: *calitatea produselor/serviciilor* (56,31%), *raportul calitate/preţ* (56,31%), reputaţia firmei (27,18%), *preţul scăzut al produselor/serviciilor* (24,27%), *calitatea angajaţilor* (20,39%), *relaţiile cu mediul politic şi economic* (13,59%), *serviciile post-vânzare oferite clienţilor* (11,65%), *calitatea managementului practicat* (9,71%), canalele de distribuţie utilizate (8,74%), capacitatea de inovare (0,97%).

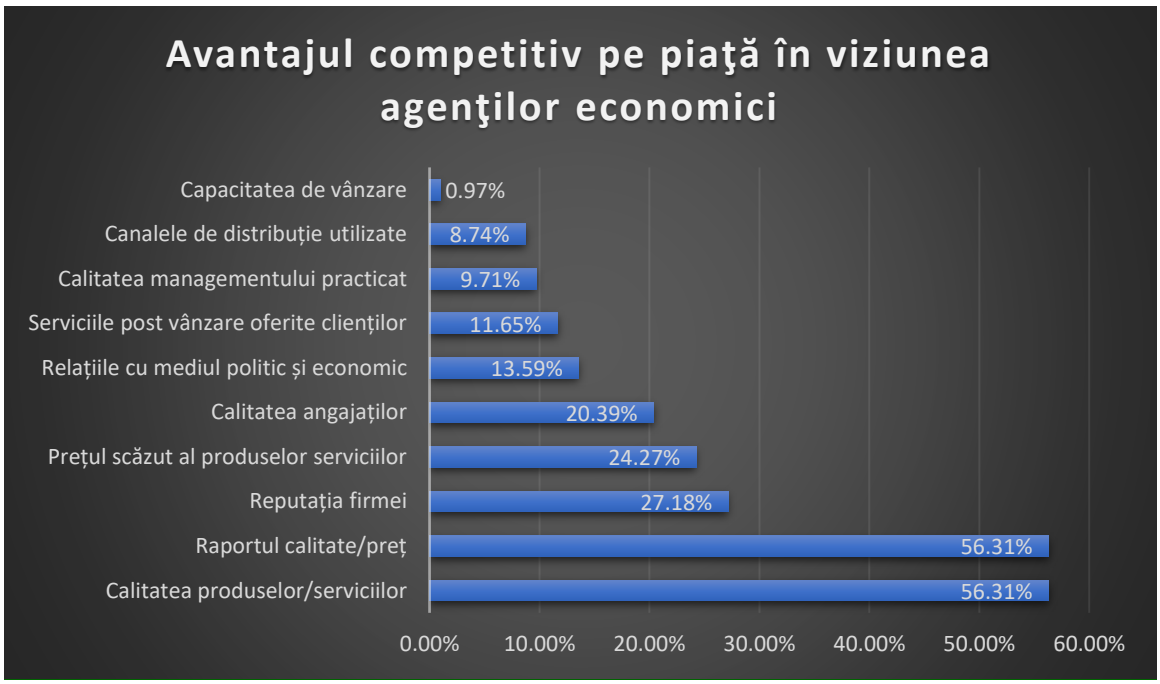

Figură 47 - Avantajul competitiv pe piaţă în viziunea agenţilor economici

Evoluţia cifrei de afaceri a întreprinderilor din Municipiul Alba Iulia trebuie văzută în strânsă legătură şi cu diferenţierea avantajului competitiv al IMM-urilor din această zonă. Astfel, peste 56% dintre IMM-urile din zonă apreciază că avantajul lor competitiv îl reprezintă calitatea produselor oferite şi raportul calitate/preţ: aprox. 27% apreciază că avantajul este dat de reputaţia firmei, aprox 25% consideră ca avantaj preţul scăzut al produselor şi/sau serviciilor şi doar 21% apreciază că acest avantaj este asigurat de calitatea angajaţilor.

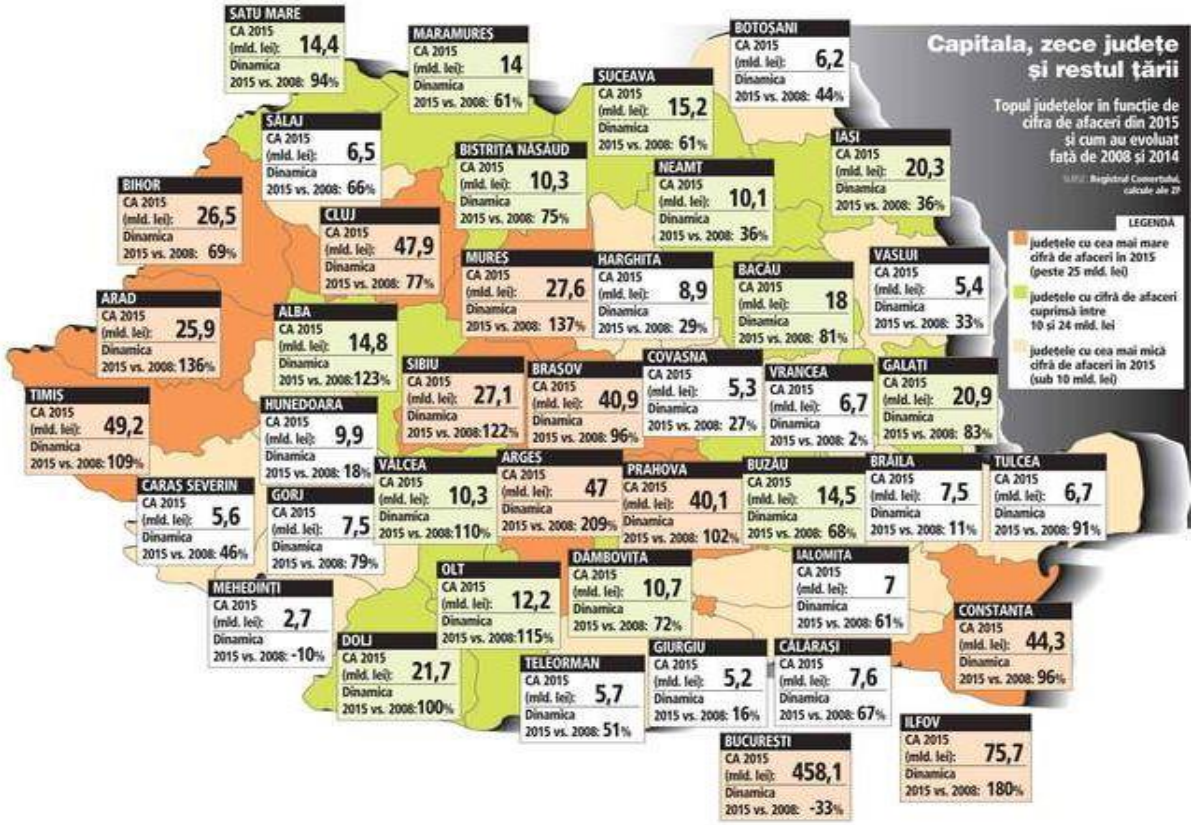

Figură 48 - Evoluţia cifrei de afaceri pe fiecare judeţ din ţară (anul 2015)

Astfel, analizând evoluţia cifrei de afaceri realizate de agenţii economici care îşi desfăşoară activitatea la nivelul judeţului Alba, observăm că în perioada 2002 – 2012 această evoluţie este una fluctuantă, dar care se înscrie într-un trend ascendent. Judeţul Alba a înregistrat creştere economică în ultimii trei ani, având 18 firme cu cifre de afaceri de peste 20 milioane de euro, business-urile locale şi investiţiile considerabile străine luând locul marilor fabrici dinainte de 1990. Numărul de salariaţi a crescut de la sub 75.000 la peste 82.000 în doar trei ani, şi va urca cu încă 3.100 de persoane. În condiţiile în care mari fabrici de dinainte de 1990 s-au închis şi au fost vândute "pe bucăţi", iar celebrele UM Cugir şi Fabrica de Arme Cugir mai au aproape 2000 de angajaţi, local foştilor angajatori mari de pe vremea comunismului a fost luat de business-uri locale şi investitori străini. Celebrul producător german de componente şi piese auto Bosch Rexroth are la Blaj o unitate cu afaceri anuale de peste 400 milioane de lei (aproape 95 milioane de euro) pe an. Compania avea în 2015 1.200 de angajaţi, la care se vor adăuga

alţi 300, iar până în 2023 firma doreşte să ajungă la 2.000 de salariaţi. Filiala din România a concernului german Daimler, Star Transmission din Cugir, a fost înfiinţată în anul 2001, prin deschiderea unei unităţi de producţie în oraşul unde își are sediul. Compania a realizat una dintre cele mai mari investiţii din industria componentelor auto din ultimii ani, alocând peste 300 milioane de euro pentru o fabrică de montaj cutii de viteză de ultimă generaţie la Sebeş. Ulterior, în 2013, a fost deschisă o altă unitate de producţie la Sebeş. În 2014, cifra de afaceri a firmei a crescut cu 57%, de la 37 de milioane de euro la 57 de milioane de euro, iar profitul înregistrat de companie a fost de circa 3,2 milioane de euro. Star Transmission a ocupat anul acesta primul loc al categoriei auto la „Premiile industriei românești“, acordate de Gala Capital. Judeţul Alba are 18 de firme cu cifre de afaceri de peste 20 milioane de euro. Ultimele două companii din Top 20, producătorul de articole ceramice Apulum Alba Iulia şi distribuitorul de carburanţi Trans Iviniș & Co Sebeş, au realizat şi ele, în 2015, peste 19 milioane de euro. Oficialii producătorului Apulum au comunicat pentru anul 2016 afaceri totale de peste 125 mil. lei, adică 27,8 milioane de euro. Cea mai mare companie din judeţ, după criteriul cifrei de afaceri, este Holzindustrie Schweighofer din Sebeş, care deține și prima poziție a clasamentului angajatorilor. Operatorul din domeniul tăierii şi rindeluirii lemnului cu capital majoritar austriac a realizat în 2015 afaceri de peste 2 miliarde de lei (peste 450 milioane de euro). A doua companie ca mărime a afacerilor este tot una cu participaţie majoritar austriacă, producătorul de plăci pe bază de lemn Kronospan România, cu peste 1 miliard de lei (peste 250 milioane de euro). La începutul anului 2015, aceasta şi-a majorat capitalul social cu 40,2 milioane de lei (9 milioane de euro), la 341,7 milioane lei (84,6 milioane euro). Pe locul 3 se află compania Transavia din Oiejdea, cel mai mare producător de carne de pui din România, cu o cifră de afaceri care depăşeşte 475 milioane de lei, respectiv 100 milioane de euro.

Anual, aproximativ 25 de milioane de pui sunt crescuți în cele 15 ferme situate în județele Alba, Brașov, Cluj, Harghita și Sibiu. Transavia deține și două ferme de reproducție, două stații de incubație, o fabrică de nutreți combinate, două abatoare dotate cu utilaje de ultimă generație, o fabrică nouă de procesare a cărnii, precum și patru ferme vegetale. Imediat după Transavia, cu rezultate apropiate, şi tot cu sediul în Oiejdea, vine în clasament Albalact. Compania a început să fie tranzacţionată la Bursa de Valori Bucureşti în iunie 2015. Cel mai extins brand al companiei este Zuzu, marcă aplicată atât pe lapte, cât şi pe iaurturi. Albalact a fost prima care a livrat pe piaţa internă lapte în cutii de carton şi mai nou, în bidoane de doi litri cu toartă. Alte companii cu rezutate excepționale din județ (unele cu sediul chiar în Alba Iulia) sunt Jidvei, Supremia (sediu în Alba Iulia), Elis Pavaje (producătorul de pavele şi borduri, Elis Pavaje, a înregistrat anul trecut o creştere a cifrei de afaceri de aproape 12% comparativ cu anul precedent. Creşterea companiei a fost înregistrată pe întreaga gamă de produse, precum pavele, dale, blocheţi, produse ornamentale şi pe mai multe canale de vânzare), Florea Grup (sediu în Alba Iulia), Alpin 57 Lux și mai nou Romenergy, companie de furnizare a energiei electrice, care în 2015 a raportat o cifră de afaceri de 250 milioane de lei, de 2,5 ori mai mare decât în 2012. În categoria firmelor cu afaceri anuale de peste 20 milioane de euro se regăsește și IPEC (firmă cu sediul în Alba Iulia), o firmă producătoare de ceramică care a fost înființată în urmă cu 21 de ani. Principalele piețe de desfacere a companiei, deținută de familia Covaciu, sunt cele din Europa, în special Germania, dar și SUA sau chiar China și Japonia[88].

[88] sursa: alba24, informaţii preluate de pe Capital.ro, http://alba24.ro/?p=438515

Având în vedere aceste date, investiţiile din ultimii 10 ani şi evoluţia pozitivă a cifrei de afaceri la nivel de municipiu şi judeţ, în 2016, oraşul Alba Iulia ocupa locul 15 în Top Forbes 40 de cele mai bune oraşe din România pentru afaceri. Alba Iulia s-a situat în acest clasament înaintea unor oraşe puternice precum: Baia Mare, Craiova, Galaţi, Reşiţa, Deva, Tg. – Jiu, Călăraşi, Târgovişte, Satu Mare, Râmnicu Vâlcea, Tulcea, Bistriţa, Slatina, Giurgiu, Slobozia, Brăila, Drobeta Turnu-Severin, Miercurea Ciuc, Piatra Neamţ, Zalău, Botoşani, Buzău, Focşani, Sfântu Gheorghe,Vaslui.[89]

Figură 49 - Evoluția cifrei de afaceri la nivelul municipiului Alba Iulia în perioada 2013-2015

AN 2013	AN 2014	AN 2015	RAMURA	DENRAM
1.283.663.359	1.415.141.077	1.434.129.712	1	INDUSTRIE
87.510.456	98.703.346	109.310.014	2	AGRICULTURĂ
14.986.669	13.040.557	23.304.417	3	SILVICULTURĂ
286.117.362	616.981.554	475.451.405	4	CONSTRUCȚII
251.040.932	289.044.988	341.401.354	6	TRANSPORTURI
879.099.132	906.973.522	1.078.933.781	8	COMERȚ
592.612	896.146	521.210	12	CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ
10.604.228	13.750.894	28.953.085	15	ÎNVĂȚĂMÂNT
56.612.541	63.398.378	60.081.464	16	CULTURĂ-ARTĂ
34.375.304	47.891.232	41.238.229	17	OCROTIREA SĂNĂTĂȚII ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ
46.479.447	73.309.103	71.472.071	19	TURISM
152.251.680	133.024.503	173.005.861	20	PRESTĂRI SERVICII
150.393.838	150.689.766	159.051.175	21	GOSPODĂRIRE COMUNALĂ ȘI LOCATIVĂ
21.221.281	18.262.595	10.820.392	22	FINANȚE,BĂNCI,ASIGURĂRI
0	0	950	24	ALTE RAMURI ALE ECONOMIEI
3.274.948.841	**3.841.107.661**	**4.007.675.120**		**TOTAL**

Analizând formarea cifrei de afaceri la nivelul judeţului Alba pentru Alba Iulia şi oraşele cele mai apropiate (Sebeş, Teiuş) sunt evidenţiate următoarele aspecte: (1) dominarea activităţii economice la nivelul judeţului de către economia Municipiului Alba Iulia, care are o contribuţie care variază între 50 şi 70%; (2) creşterea contribuţiei economiei Municipiului Sebeş; (3) contribuţia Oraşului Teiuş din punct de vedere economic la formarea cifrei de afaceri la nivelul judeţului este modestă, sub 2%;

Analizând evoluţia cifrei de afaceri a agenţilor economici de la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002 – 2012 observăm că în cadrul acestei perioade acest indicator a crescut de la un an la altul semnificativ, ajungând în 2012 să reprezinte în valoare absolută 2.542.376.722 lei, acest nivel reprezentând o valoare aproape de 3 ori mai mare decât la cea înregistrată la începutul perioadei, în 2002. Pe ansamblul perioadei se remarcă scăderea înregistrată în perioada 2009 – 2010 ca rezultat al conjuncturii naţionale şi internaţionale, ceea ce dovedeşte că structura economiei locale este una fragilă care depinde de evoluţia factorilor conjuncturali, neavând capacitatea de contracarare a efectelor negative ale acestora. De remarcat, din analiza datelor, contribuţia semnificativă a industriei la formarea cifrei de afaceri

[89] sursa: http://www.forbes.ro/articles/forbes-40-cele-mai-bune-orase-pentru-afaceri-editia-2016-54040

la începutul perioadei, respectiv 38,84%, după care aceasta a scăzut progresiv ajungând la 17,90% în 2012. A doua ramură cu o contribuţie importantă la formarea cifrei de afaceri este comerţul, a cărui contribuţie a variat în cadrul perioadei analizate între 30 şi 40%, acesta reprezentând un procent destul de ridicat în defavoarea altor sectoare economice care ar putea contribui la formarea valorii adăugate brute şi ar susţine o structură economică productivă (industria şi agricultura). De remarcat şi contribuţia construcţiilor în această perioadă la formarea cifrei de afaceri care a crescut de la 10,37% la 19,42% la nivelul anului 2007, după care a înregistrat un trend descendent până la nivelul de 12,21% în 2012. Una dintre ramurile economice cu potenţial se dovedesc a fi transporturile a căror contribuţie a crescut în cadrul acestei perioade de la 2,98% la 7,89%. De remarcat contribuţia foarte mică a turismului care a ajuns în 2007 la 0,62% din totalul cifrei de afaceri de la nivelul Municipiului Alba Iulia. În urma restructurării criteriilor de înregistrare a activităţilor economice, în perioada 2008 – 2012 activitatea turistică poate fi observată parţial prin măsurarea activităţii economice a hotelurilor şi restaurantelor, deşi acest indicator nu se referă exclusiv la activităţi turistice, la fel cum activitatea turistică se regăseşte parţial şi în activitatea altor agenţi economici din sectoare conexe. Astfel, evoluţia activităţii economice desfăşurate la nivelul hotelurilor şi restaurantelor, în perioada 2008 – 2012 se situează la aproximativ 2,50% din cifra de afaceri de la nivelul Municipiului Alba Iulia, cu o tendinţă de uşoară scădere a valorii efective a acestui indicator. Aceasta ne demonstrează stadiul incipient în care se află dezvoltarea turismului.

d) Aspecte relevante pentru piaţa muncii – Cererea de muncă

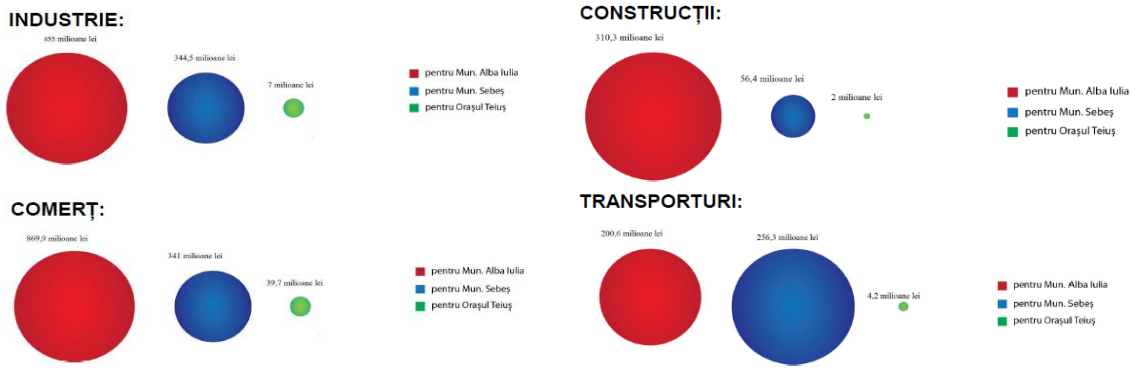

Figură 51 - Contribuţia principalelor ramuri economice la formarea cifrei de afaceri la nivelul Municipiilor Alba Iulia şi Sebeş şi a Oraşului Teiuş la nivelul anului 2015

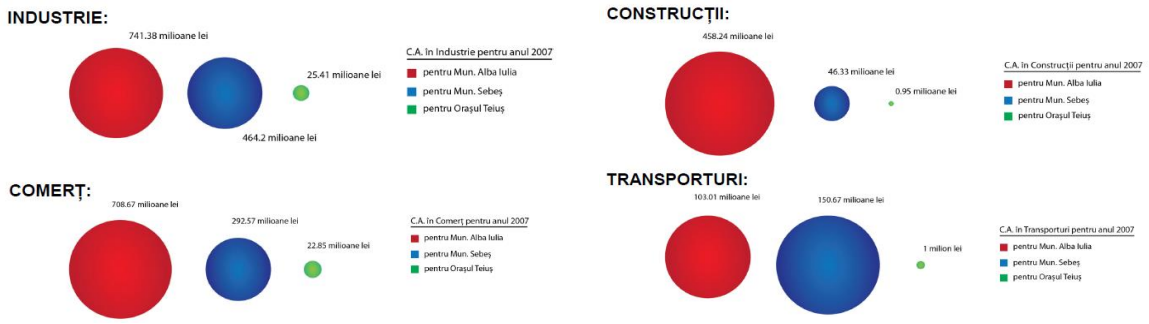

Figură 50 -Contribuţia principalelor ramuri economice la formarea cifrei de afaceri la nivelul Municipiilor Alba Iulia şi Sebeş şi a Oraşului Teiuş la nivelul anului 2007

La nivelul Regiunii Centru, numărul mediu de persoane nou angajate într-o întreprindere a fost de 1,26 persoane/întreprindere, nivel similar cu cel înregistrat la nivel Regiunii Nord-Vest, Sud şi Sud-Est. Totuşi este singura regiune la nivelul căreia s-a înregistrat o variaţie medie de personal negativă, respectiv diferenţa dintre persoanele nou angajate şi persoanele care şi-au încheiat contractele de muncă având o valoare de aproximativ -0,16 persoane/întreprindere. Ponderea criteriilor de apreciere a calităţii salariaţilor, în această perioadă, este: *experienţa* (56% dintre angajatori), *cunoştinţele şi abilităţile de specialitate* (48,54% dintre angajatori), *fidelitate faţă de firmă* (41,75%), *capacitatea de efort* (40,78%) *conştinciozitatea* (36,89% dintre angajatori), *spiritul de responsabilitate* (36,89%), *competenţa în domeniul de activitate* (30,10% dintre angajatori), *capacitatea de efort* (44,48% dintre angajatori), *abilităţile de lucru în echipă* (26,21% dintre angajatori), *inteligenţa* (23,30%).

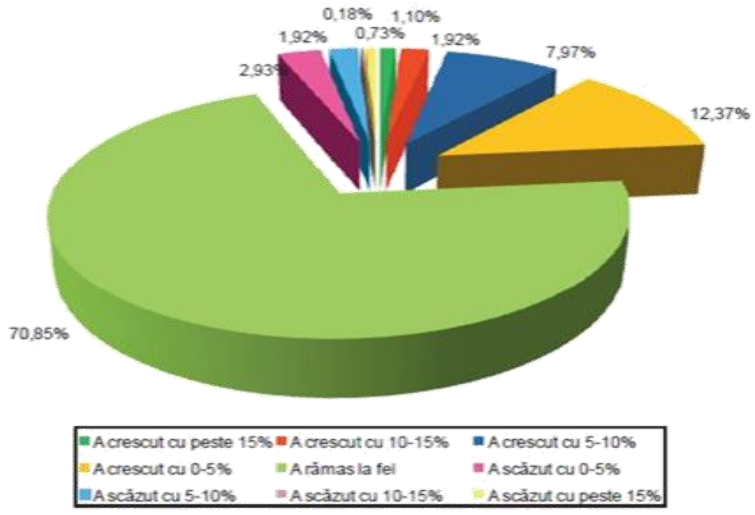

Figură 52 - Evoluția salariului mediu la nivelul anului 2015

La nivel de ţară, în 2015, evoluţia salariului mediu se prezenta astfel: în **70,85%** din firme **salariile au rămas la fel,** în **12,37%** dintre întreprinderi **nivelul retribuţiilor a crescut cu 0-5%**, în **7,97%** din unităţi **veniturile au crescut cu 5-10%**, în **2,93%** din companii **venitul mediu a fost diminuat cu 0-5%**, în **1,92%** dintre organizaţii s-au efectuat **măriri salariale cuprinse între 10 şi 15%,** în **1,92%** din agenţii economici au fost înregistrate **reduceri ale câştigurilor angajaţilor cu 5-10%**, în **1,10%** dintre IMM-uri **salariul s-a amplificat cu peste 15%**, în **0,73%** din întreprinderi **remuneraţiile au scăzut cu peste 15%**, iar în **0,18%** dintre entităţi **câştigurile salariale s-au micşorat cu 10–15%.**

Luând în considerare evoluţia de ansamblu a economiei naţionale şi ţinând cont şi de criza economică, care a afectat economia românească în ultimii ani, dar şi de faptul că aproximativ 75% dintre întreprinderile din Regiunea Centru se adresează pieţelor locale, cel mult pieţei naţionale, evoluţia salariului mediu în aceste întreprinderi la nivelul anului 2015 comparativ cu anul 2014, se prezintă astfel: pentru 79,61% dintre salariaţi a rămas la fel, pentru 5,83% a crescut cu un procent de până la 5%, pentru 6,8% a crescut cu un procent cuprins între 5% şi 10%, pentru 3,88% a crescut cu 10-15%, pentru 0,97% a crescut cu peste 15%, în timp ce pentru 1,94% dintre salariaţi s-a redus cu un 5-10%, iar pentru 0,97% cu un procent peste 15%.

Analizând locurile de muncă vacante, considerate pentru angajare şi declarate de către agenţii economici la Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă Alba, pentru anul 2013, observăm că preponderente sunt locurile de muncă din *industria prelucrătoare,* acestea

reprezentând 43,43%, respectiv 2.498 locuri de muncă declarate vacante de angajatori (preponderent fiind căutaţi muncitorii necalificaţi pentru lucrări la drumuri dar şi persoane cu

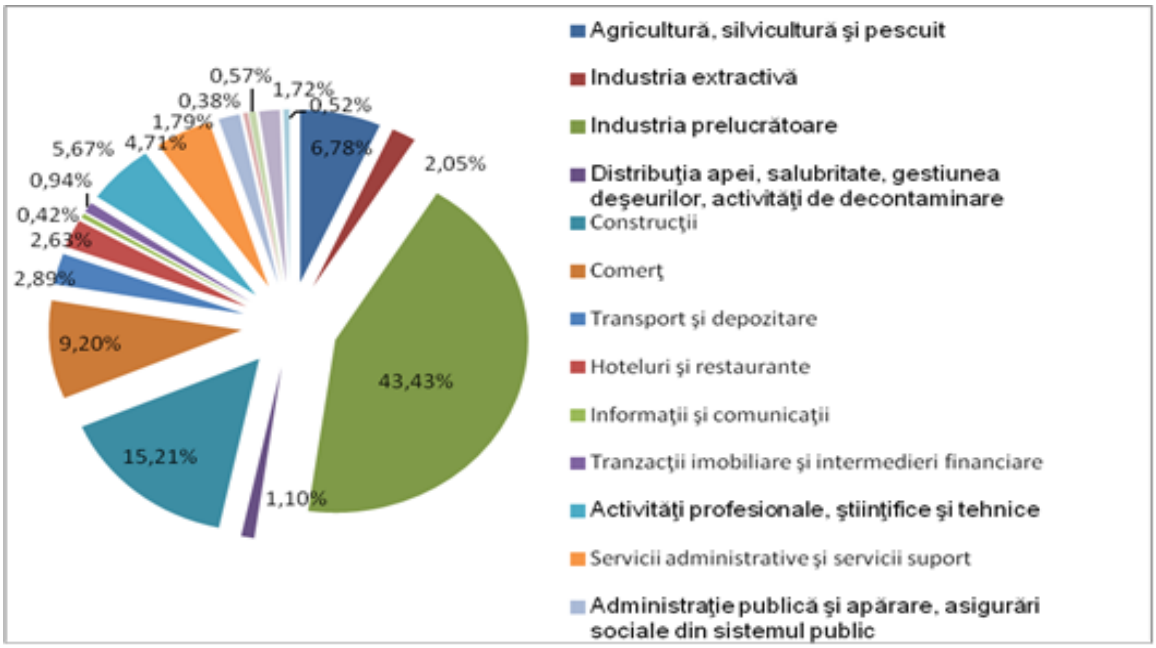

Figură 53 - Cererea de muncă înregistrată la nivelul Agenţiei Judeţene pentru Ocuparea Forţei de Muncă Alba, perioada Ianuarie – Septembrie 2013

calificări specifice: manipulator, frezor, lăcătuşi, sudori, turnători, confecţioneri, marochineri etc.), urmată de *construcţii,* acestea reprezentând 15,21%, respectiv 875 de locuri de muncă (se remarcă necesitatea de personal calificat ingineri constructori, dulgheri, zidari, tâmplari, fierari, electricieni dar şi cerere pentru muncitori necalificaţi), urmată apoi de *comerţ,* acestea reprezentând 9,20%, respectiv 529 de locuri de muncă (în special vânzători, lucrători comerciali, agenţi comerciali şi agenţi de vânzări), urmată apoi de *agricultură, silvicultură şi pescuit,* acestea reprezentând 6,78%, respectiv 390 de locuri de muncă (cele pe termen lung sunt cele cu calificare de specialitate inginer agronom, viticultor, mecanic agricol, iar în perioada de vârf a lucrărilor agricole cu preponderenţă muncitori necalificaţi) şi *activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice,* acestea reprezentând 5,67%, respectiv 326 de locuri de muncă (în general specializate pe diverse domenii, dar este de remarcat faptul că dintre acestea, 192 de locuri de muncă au fost declarate în luna Iunie, perioadă de vârf în agricultură, când au fost solicitaţi muncitori necalificaţi în acest sector).

În ce priveşte locurile de muncă vacante şi cererea forţei de muncă la nivelul Municipiului Alba Iulia, la finalul lunii decembrie 2016, erau disponibile 86 de locuri, cele mai multe cereri fiind pentru economişti, contabili, asistenţi medicali, infirmieri şi îngrijitori în unităţi de ocrotire socială, lucrători comerciali, casieri, agenţi de vânzare, muncitori necalificaţi asamblare piese sau în confecţii (sursa: AJOFM ALBA, 2017).

i) Ponderea tipurilor de proprietate în economia Municipiului Alba Iulia

Proprietatea reprezintă fundamentul libertăţii de acţiune în economie, aceasta fiind sursa intereselor agenţilor economici şi asigurând mijloacele necesare realizării lor. Libertatea de acţiune, respectiv libera iniţiativă, este libertatea agenţilor economici de a acţiona pentru realizarea propriilor interese. Orice acţiune întreprinsă de un agent economic, cu intenţia de a-şi realiza propriile interese trebuie să aibă loc astfel încât, prin ceea ce face el, să nu afecteze cum nimic libertatea de acţiune a celorlalţi şi nici aceştia să nu-i afecteze în vreun fel activitatea. Din acest punct de vedere, toţi agenţii economici sunt egali din perspectiva următoarelor aspecte: (1) se aplică tuturor, fără discriminări pozitive sau negative; (2) nu îngrădeşte pe nimeni în promovarea acţiunilor de interes propriu; (3) respectarea sa nu implică alte costuri sau alte condiţii materiale prealabile pentru niciun agent economic obţinut pe seama altuia/altora; (4) din aplicarea şi respectarea sa nu decurge niciun fel de avantaj pentru nici un agent economic în actiune; (5) stimulează deopotrivă creativitatea tuturor.

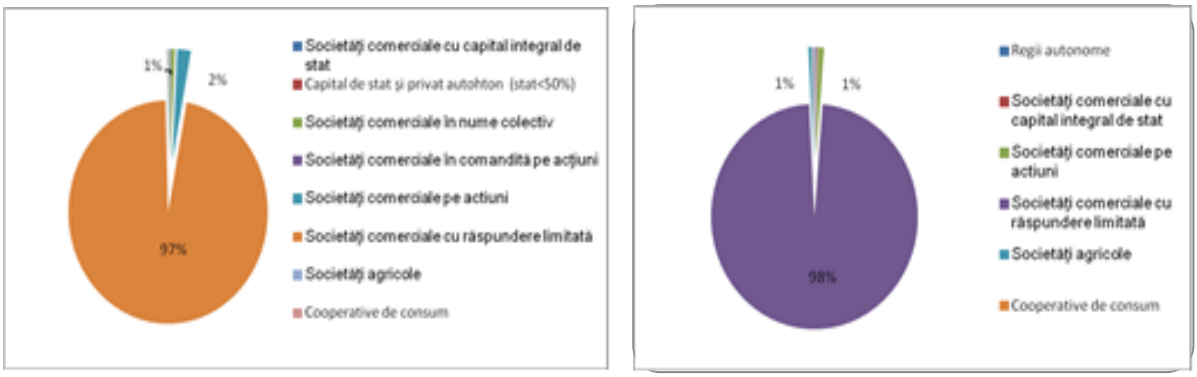

Figură 54 - Structura mediului de afaceri la nivelul Municipiilor Alba Iulia şi Sebeş din punct de vedere al formei de proprietate

Analizând structura mediului de afaceri de la nivelul Municipiului Alba Iulia, ponderea majoritară o are proprietatea privată. Astfel, în economia Municipiului Alba Iulia activează 5 societăţi cu capital integral de stat şi o societate cu capital privat autohton şi de stat, în care statul deţine sub 50% din valoarea capitalului. Ceilalţi agenţi economici sunt agenţi economici privaţi, structuraţi în special ca societăţi cu răspundere limitată (97% din totalul agenţilor economici de la nivelul Municipiului Alba Iulia). La nivelul Municipiului Alba Iulia mai activează 21 de societăţi în nume colectiv, o societate în comandită pe acţiuni, 3 societăţi agricole, 2 cooperative de consum, 8 cooperative meşteşugăreşti şi 2 organizaţii cooperatiste de credit.

La nivelul Municipiului Sebeş activează 2 regii autonome şi 2 societăţi cu capital integral de stat. Ceilalţi agenţi economici sunt agenţi privaţi, organizaţi în special ca societăţi cu răspundere limitată (98% din totalul agenţilor economici de la nivelul Municipiului Sebeş) sau societăţi pe acţiuni (11 agenţi economici). Pe lângă aceştia mai activează 6 societăţi agricole, o cooperativă de consum şi 2 cooperative meşteşugăreşti.

e) Procesul de investiţii

CONTEXTUL NAŢIONAL REFERITOR LA INVESTIŢII

Analizând situaţia capitalului românesc, acesta este în prezent, insuficient dezvoltat pentru a putea asigura baza unei creşteri economice sustenabile pe termen lung. Tendinţa de scădere a investiţiilor străine directe a avut efecte negative asupra ritmului de creştere a Produsului Intern Brut în ultimii ani.

Analizând investiţiile companiilor româneşti peste hotare, acestea au reprezentat în 2015 mai puţin de 0,5% din PIB (în comparaţie Ungaria a ajuns la 30% din PIB, Cehia la 10% şi Polonia la 7% din PIB), în timp ce companiile străine au făcut investiţii directe în România în valoare de 3,928 miliarde de euro în primele 11 luni din 2016, în creştere cu 22% faţă de anul 2015 (în 2016 a fost nivelul record din ultimii 8 ani, cf. economica.net, http://www.zf.ro/zf-news/romania-nu-are-investitii-in-afara-ungaria-si-polonia-sunt-jucatori-in-liga-internationala-13932959).

Concluzia pe care o deducem este că firmele cu sediul în România nu sunt interesate să investească pe alte pieţe, acestea concentrându-se aproape în exclusivitate pe piaţa locală. Această concentrare pe piaţa locală are două explicaţii logice: (1) companiile româneşti sunt slab capitalizate şi au un management mai puţin performant, situaţie care face aproape imposibil succesul acestora pe pieţele mai mature, acolo unde companiile cu adevărat competitive se impun pe piaţă; (2) ratele de profit obţinute în România sunt net superioare celor obţinute în exterior. Însă aceste rate mari ale profitului care se obţin aici arată, pe de o parte, cât de imatură este economia românească, iar pe de altă parte, cât de mult este dispus cumpărătorul român să plătească pentru un bun sau serviciu.

În ceea ce priveşte companiile străine care au investiti în România, conform datelor Băncii Mondiale, în 2009, profitul repatriat de către aceste companii a fost de 1,54 miliarde dolari, cu 65% mai puţin decât în 2008. Între 2002-2013, investitorii străini au scos aproximativ 18 mld. euro din România în ultimii 11 ani, numai în 2013 dividendele repatriate fiind de aproape 2,3 mld. euro. Pe de altă parte, participaţiile la capital ale investitorilor străini au fost de 35 miliarde de euro în aceeaşi perioadă. Statisticile BNR consemnează următoarea situaţie în 2014: „creditele intragrup au avut o valoare netă negativă de 155 de milioane de euro“, iar în 2015 „creditele intragrup au avut o valoare netă negativă de 305 milioane de euro“. Practic, diferența dintre banii primiți și cei trimiși – în favoarea celor trimişi – s-a dublat în perioada 2014-2015, de la 155 la 305 milioane de euro.
(sursa:http://adevarulfinanciar.ro/articol/firmele-straine-raporteaza-pierderi-in-romania-dar-trimit-acasa-milioane-de-euro/)

DINAMICA INVESTIȚIILOR LA NIVELUL JUDEȚULUI ALBA[90]

Investiţiile reprezintă un element şi o premisă a creşterii şi dezvoltării economice, cu implicaţii asupra dinamicii cererii şi ofertei de bunuri, capital şi servicii adecvate, ca şi asupra pieţii muncii. În sens larg investiţiile se identifică cu plasamentele economiilor persoanelor fizice şi/sau juridice în diferite domenii.

PRINCIPALELE INVESTIȚII REALIZATE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Activitatea economică de la nivelul Judeţului Alba este concentrată în mare parte la nivelul Municipiului Alba Iulia, cu extindere spre localităţile din arealul învecinat. Analizând activitatea investiţională la nivelul Municipiului Alba Iulia, surpindem următoarele investiţii semnificative:

În Municipiul Alba Iulia au fost identificate următoarele activități economice principale:

- **Agra's SA** a ajuns de la o producţie cu trei sortimente, în condiţii, mai mult decât precare, la o producţie diversificată de peste 80 de produse individuale, structurate pe trei game. De la produse crud-uscate, preparate prin combinarea metodelor tradiționale, cu tehnologii de producție de specialitate, la produse procesate, fierte și afumate, preparate la cele mai înalte standarde de calitate și siguranță alimentară.

- **Albalact** *este cea mai mare companie de lactate* din România. In 2016, Albalact a devenit parte a grupului Lactalis - cea mai mare companie de lactate din lume, cu o cifră de afaceri de
- 17 miliarde euro în 2015. Grupul Lactalis este prezent, azi, în 83 de țări de pe toate continentele, deține unități de producție în 43 de țări din lume și gestionează un portofoliu cu brand-uri internaționale renumite, dar și cu brand-uri locale importante.
- Compania deţine una dintre cele mai mari şi mai moderne *investiţii greenfield* din România (fabrica de la Oiejdea) şi *fabrica Rarăul* din Câmpulung Moldovenesc. *Lider de piaţă* în total piaţă de lapte (lapte UHT şi lapte pasteurizat) cu brandul Zuzu şi pe segmentul untului de masă cu brandul omonim De Albalact. *Brandurile* cu care s-a impus pe piaţă sunt *Zuzu, De Albalact, Rarăul* şi *Fulga* (peste 90 de sortimente de produse de calitate).
- **Albatros Gold SRL** specializată în producerea ouălor de consum şi producerea furajelor pentru animalele de fermă.
- **Apulum SA**, fondată în 1970 este cel mai mare producător de porţelan din România cu o producţie foarte diversificată de porţelan menaj şi hotelier, obiecte decorative şi bibelouri. Din anul 2010 a început un puternic proces de retehnologizare şi de dezvoltare a capacităţii de producţie ajungând să producă 11.000 tone de porţelan anual iar prin programul de investiţii viitoare se preconizează creşterea capacităţii productive la 14.000-15.000 tone de porţelan anual.
- Dovadă a calității și talentului meșterilor ce dau naștere unor adevărate opere de artă o reprezintă procentul mare din vânzări destinat exportului, pe piețe mature și pretențioase din Vest dar și numirea, din septembrie 2010 a fabricii Apulum ca furnizor oficial al Casei Regale a României.

[90] Consiliul Judeţean Alba, Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, Etapa 1 – Diagnosticarea stării actuale de dezvoltare socio-economică a județului Alba, 2013.

- **Axa Porcelaine -** societatea a ajuns să dispună de tehnologii şi de personal calificat pentru a realiza toată gama de produse din porţelan, atat decorativ cât şi menaj. Societatea dispune de o capacitate de producție în așa fel calculată încât să poată oferi cu promtitudine onorarea comenzilor. Specific societății este maleabilitatea și ușurința cu care se poate adapta oricărei schimbări de linii de pe piață.
- **Centrul de Cercetare Proiectare şi Producţie Refractare (CCPPR) Alba Iulia** are un colectiv de cercetare care deţine 45 de brevete de invenţie, peste 140 de lucrări de cercetare, peste 195 de tipuri de produse refractare pentru care este unic producător.
- **Dedeman Alba Iulia** este lider naţional în retail-ul materialelor de construcţii şi al amenajărilor interioare.
- **Dorin Prod Impex SRL** este specializată în proiectarea şi executarea sistemelor automate de irigat pentru gazon şi agricultură.
- **Elit Cugir SRL** (Oarda) înfiinţată în 2002, este unul dintre principalii jucători de pe piaţa cărnii şi a produselor din carne.
- **Florida Impex SRL** este specializată în execuţia şi montajul tâmplăriei din PVC şi aluminiu.
- **Florea Grup SRL** pornind de la comercializarea carburanţilor auto, printr-o reţea proprie de benzinării, a investit în domeniul producţiei de materiale de construcţii. A investit în producţia de beton construind 4 fabrici (Alba Iulia, Cluj-Napoca, Sibiu şi Deva) devenind lider zonal în domeniu. În 2011, în urma unei investiţii de peste 2 milioane de euro, a deschis o staţie modernă pentru producerea mixurilor asfaltice (Alba Iulia) şi a dezvoltat un parc auto propriu cu peste 200 de maşini şi utilaje specializate în lucrări de infrastructură rutieră. Este un important operator pe piaţa transportului de persoane în Municipiul Alba Iulia şi activează şi în domeniul serviciilor hoteliere prin complexul Astoria și Hotel Transilvania.
- **Grup Tico România SRL** oferă consumabile tipografice, având filiale deschise în Braşov, Bucureşti, Cluj-Napoca, Iaşi şi Timişoara. Game de produse oferite: Agfa, Henkel, Policrom Screens, Efi Plates, Van Son, Brancher.
- **INCOV SA** este unicul producător de covoare din România. Din 2006 a fost preluat de grupul de întreprinderi Acvila Grup, Republica Moldova. Produsele sunt oferite şi pe piaţa naţională şi internaţională (Europa, SUA, Canada, Japonia, Liban).
- **Instalatorul SA** este specializat în execuţie instalaţii termice, sanitare, electrice, edilitare (alimentări cu apă şi canalizări), climatizare şi gaze naturale. Şi-a diverisificat activitatea dezvoltând şi ateliere pentru: producţie tâmplărie din profile de aluminiu şi PVC, vitraje termoizolante, confecţii metalice în domeniul instalaţiilor.
- **IPEC SA** activează în domeniul producţiei de ceramică pentru menaj. În prezent 99% din producţia societăţii este destinată exportului, iar din aceasta 90% pentru concernul IKEA. Livrând marfa în cele 420 de magazine ale concernului IKEA răspândite în Europa, Asia şi America, IPEC SA este cel mai mare furnizor de produse ceramice al acestui concern. Compania dispune de peste 50 de mori de preparare, 2 atomizoare producere pulbere atomizată, 20 prese izostatice, 10 cuptoare ardere, 30 maşini de glazurare şi peste 200 de roboţi industriali. Programul de investiţii este unul continuu şi are ca obiectiv păstrarea companiei *între primii 10 producători mondiali din domeniu.*

- Recent, Cristian Covaciu, fondatorul companiei IPEC, a fost desemnat câştigătorul competiţiei EY Entrepreneur Of The Year– România 2016. Antreprenorul a concurat pentru marele titlu alături de alţi 49 de lideri de business şi va reprezenta România în finala mondială EY World Entrepreneur Of The Year, de la Monte Carlo, din iunie 2017.
- **Livio Dario SRL** asigură servicii de transport intern şi internaţional de călători, prin curse regulate pe bază de contracte şi ocazionale. Societatea deţine trasee judeţene şi are contracte ferme cu cele mai mari fabrici din judeţul Alba. Este cel mai mare transportator la nivel judeţean.
- **Prefera Foods SA** (Oiejdea) este specializată în fabricarea conservelor din carne şi legume. Prin investiţii proprii şi fonduri SAPARD a fost construită o unitate dotată cu utilaje tehnologice de ultimă generaţie care asigură calitatea produselor (Branduri: Cămara cu bucate, Meniu şi Rodna).
- **Rekord Alba Iulia** are acţionari majoritari din Italia, ceea ce face ca cea mai mare parte a produselor fabricate aici să fie exportate în această ţară. Rekord produce încălţăminte sport pentru companii recunoscute la nivel mondial: Dainese, Viking, Dolomite, Garmont, Mammut Salomon.
- **Saturn SA** cu capital majoritar italian, este una dintre cele mai importante turnătorii româneşti pentru piesele din fontă, livrate în stare curăţată, eboşată, grunduită şi tratate termic pentru detensionare. Peste 90% din producţie este destinată exportului în ţări din Uniunea Europeană.
- **Sews Romania** face parte din Grupul Sumitomo, care este una dintre cele mai mari corporaţii japoneze. Domeniile de activitate sunt diverse, iar Sumitomo Romania produce cablaje electrice pentru automobile. Compania este una competitivă pe piaţă şi oferă servicii excelente pentru clienţii săi. Succesul obţinut până acum se bazează pe: (1) oferirea de cablaje a căror calitate este cea mai bună, la un preţ optim şi într-un timp util; (2) dezvoltarea profesională a angajaţiilor; (3) utilizarea celei mai bune tehnologii în domeniu.
- **Simodor Grup** oferă centrale termice, combustibil gazos, electric, solid, sisteme pe bază de resurse regenerabile, proiectare şi execuţie instalaţii de gaz, sanitare, electrice şi apă-canal, proiectare şi construcţie amenajări aferente.
- **Sipatub SA** efectuează lucrări de proiectare şi execuţie pentru sistemele de distribuţie de gaze naturale, instalaţii de utilizare gaze naturale industriale şi neindustriale, servicii privind funcţionarea centralelor termice, lucrări de montaj şi service în arii periculoase, lucrări de construcţii şi instalaţii.
- **Selgros Cash&Carry România** este unul dintre cei mai importanți actori din comerțul românesc și deține 21 de magazine în România. Selgros se află printre liderii comerțului românesc pentru că își îndeplinește cu seriozitate misiunea de a oferi, zilnic, o gamă variată de produse, garanția prospețimii și a profesionalismului, la prețul corect.
- **Supremia Grup** - lider al pieței de ingrediente alimentare din România, având un portofoliu de peste 2000 de clienți activi din România dar și din Europa, compania Supremia Grup, înființată în anul 2000 cu capital privat integral românesc, a inaugurat la începutul anului 2011, noul sediu central din Alba Iulia, o investiție de peste 9 milioane de euro. Acest eveniment a coincis cu aniversarea a 10 ani de la data emiterii primei facturi.

- Supremia Grup oferă soluții complete pentru industria alimentară: mixuri complete, mixuri personalizate, condimente naturale de cea mai bună calitate importate din toate colțurile lumii, materii auxiliare, membrane naturale și artificiale, așchii de lemn selectate.
- **Transavia SA (Oiejdea)** – companie pe acţiuni cu capital privat integral românesc, lider al pieţei româneşti de carne de pasăre. Produce anual peste 70.000 de tone de carne de pasăre în unităţi de producţie aflate în 8 judeţe: Alba, Sibiu, Braşov, Cluj, Timiș, Mureș, Caraș Severin şi Harghita. Compania este prezentă şi pe piaţa internaţională, exportând produse preparate din carne de pui în Europa (inclusiv în Marea Britanie şi Franţa), Orientul Mijlociu şi Africa. În prezent, Transavia are peste 2000 de angajați, 314 hale în 24 ferme de creștere a păsărilor și 4 ferme de producție vegetală, o fabrică de nutreţuri combinate, 3 abatoare performante de ultimă generație și o fabrică de procesare a cărnii.
- **Grupul de firme TIPO-REX SRL** cu activitate principală de tipărire şi producţie publicitară indoor/outdoor, activităţi secundare: comerţ, serviciile şi producţia de mobilier din MDF şi PAL melaminat la comandă. Investiţii în consum redus de energie pentru producţia de cutii de carton ondulat şi hârtie şi retehnologizare linie producţie publicitară.
- **Toskana Garten – Bell Flovers SRL** activează în domeniul grădinăritului şi decoraţiunilor florale.
- **VCST SRL** este specializată în producerea de componente de înaltă precizie: roţi dinţate, pinioane, piese de schimb şi alte componente precum sistemele de frânare ABS.

ANALIZA INVESTIŢIILOR ÎN ACTIVITĂŢI ŞI PROIECTE DE CERCETARE – DEZVOLTARE – INOVARE

Dezvoltarea întreprinderilor şi asigurarea existenţei lor pe piaţă, se impune ca o necesitate dezvoltarea de noi produse şi/sau servicii, respectiv introducerea de tehnologii noi, performante. Investiţiile în proiecte de inovare, luând în considerare vârsta IMM-urilor, s-au concentrat pe: *noi produse* (pentru 33,79% dintre firmele cu vârsta de până la 5 ani, 27,24% pentru firmele cu vârsta între 5-10 ani, 37,13% pentru firmele cu vârsta între 10-15 ani şi 35,52% pentru firmele cu vârsta peste 15 ani) şi *noile abordări manageriale şi de marketing* (pentru 26,21% dintre firmele cu vârsta de până la 5 ani, 26,52% pentru firmele cu vârsta între 5-10 ani, 23,63% pentru firmele cu vârsta între 10-15 ani şi 22,41% pentru firmele cu vârsta peste 15 ani). Alte direcţii spre care se concentrează eforturile de inovare sunt *dezvoltarea de noi tehnologii, modernizarea sistemului informatic* şi *pregătirea resurselor umane*. Totuşi un număr destul de mare dintre întreprinderi consideră că nu este cazul să investească în activitatea de inovare, respectiv 22,76% dintre firmele cu vârsta de până la 5 ani, 23,30% pentru firmele cu vârsta între 5-10 ani, 22,78% pentru firmele cu vârsta între 10-15 ani şi 23,79% pentru firmele cu vârsta peste 15 ani (numărul este în scădere pentru toate categoriile vârstă a firmelor).

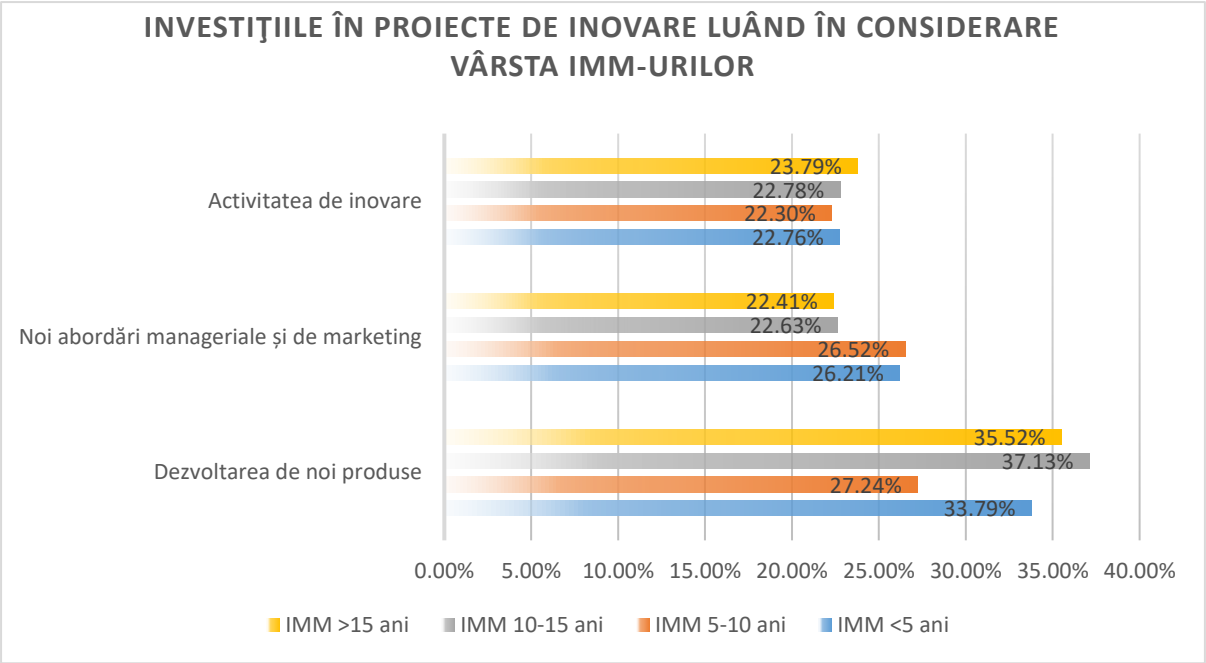

Figură 55 - Ponderea investiţiilor în proiecte de inovare

Analizând activitatea economică la nivelul Regiunii Centru şi a judeţului Alba (la nivelul anului 2016), agenţii economici care pun un accent deosebit pe activitatea de inovare sunt orientaţi cu precădere spre noi produse, în proporţie de 21,36%, noi abordări manageriale şi de marketing, în proporţie de 40,78%, noi tehnologii, în proporţie de 13,59% şi mai puţin spre modernizarea sistemului informatic şi a pregătirii resurselor umane. Analizând investiţiile în inovare comparativ cu vârsta companiilor, rezultă că procentul alocat acestora creşte odată cu vehimea acestora în domeniu, însă se remarcă ponderea redusă a acestui tip de investiţii în totalul investiţiilor realizate. La nivelul Regiunii Centru şi a judeţului Alba, ponderea investiţiilor în inovare între 1 şi 10% în totalul investiţiilor se realizează la 42,90% dintre companii.

În principal modalităţile de realizare a inovării sunt *derularea individuală a activităţilor de cercetare-dezvoltare* (34,52%), *adaptarea şi modificarea elementelor de noutate dezvoltate iniţial de alte organizaţii* (39,29%), *preluarea integrală a elementelor de noutate dezvoltate iniţial de alte organizaţii* (22,62%) şi foarte puţine recurg la *cooperarea cu alte organizaţii privind derularea activităţilor de cercetare-dezvoltare* (3,57%).

Principalele surse de finanţare a investiţiilor în cercetare-dezvoltare şi inovare se dovedesc a fi sursele proprii, în proporţie de peste 75,73% indiferent de vârsta companiilor, a doua sursă reprezentând-o creditele bancare şi alte forme de împrumuturi şi doar pe locul trei se situează fondurile de la Uniunea Europeană.
Principalele surse de informaţii pentru procesele inovaţionale sunt reprezentate în primul rând de *clienţi şi consumatori* (62,14%), apoi de *propria organizaţie* (45,63%), *furnizorii de echipamente şi materiale* (30,10%), *competitori direcţi şi/sau indirecţi* (12,62%) şi de *reviste, publicaţii de specialitate* (21,36%) şi *expoziţii, târguri şi conferinţe* (11,65%), *consultanţi, organizaţii private de cercetare* (11,65%).

Activitatea de cercetare-dezvoltare şi inovare trebuie analizată şi în strânsă legătură cu principalele obstacole identificate (la nivelul anului 2016) în realitate de către companii, respectiv: *costul ridicat al activităţilor de cercetare-dezvoltare şi inovare* (37,86%), *incertitudinea privind cererea pentru produsele inovative* (57,36%), *insuficienţa fondurilor proprii* (36,89%), urmate apoi în procente mai mici de *lipsa schemelor publice de finanţare/cofinanţare a activtăţii de cercetare-dezvoltare şi inovare, accesul dificil la informaţii relevante, dificultatea de a găsi parteneri în vederea cooperării în domeniul cercetării-dezvoltării şi inovării.*

f) Analiza activităţii contribuabililor mijlocii

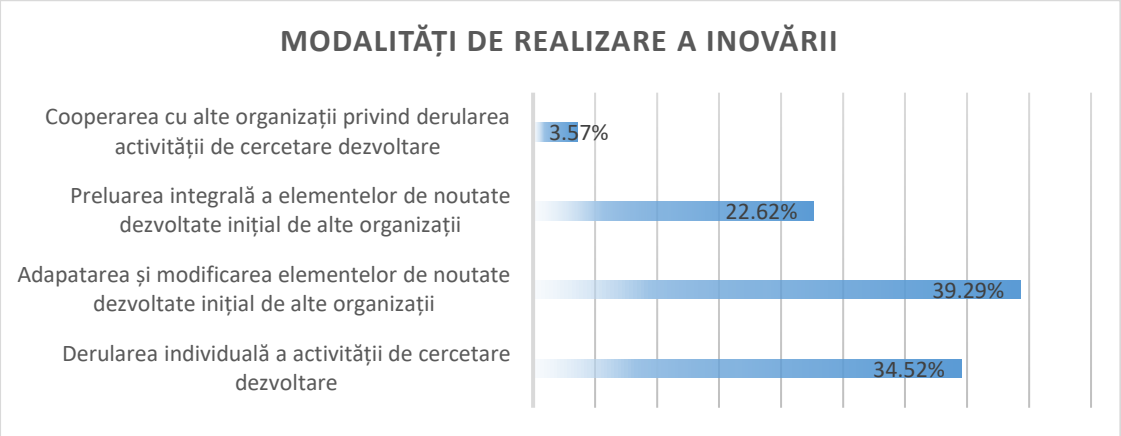

Figură 56 - Modalităţi de realizare a inovării

Conform Ordinului Ministrului Finanţelor Publice nr. 2.402 din 2009 contribuabilii mijlocii sunt definiţi astfel: (1) sunt consideraţi contribuabili mijlocii, administraţi distinct, persoanele juridice cu domiciliul fiscal pe raza fiecărui judeţ, care au înregistrat o cifră de afaceri raportată în situaţiile financiare încheiate la 31 decembrie a anului precedent cuprinsă între 6,7 milioane

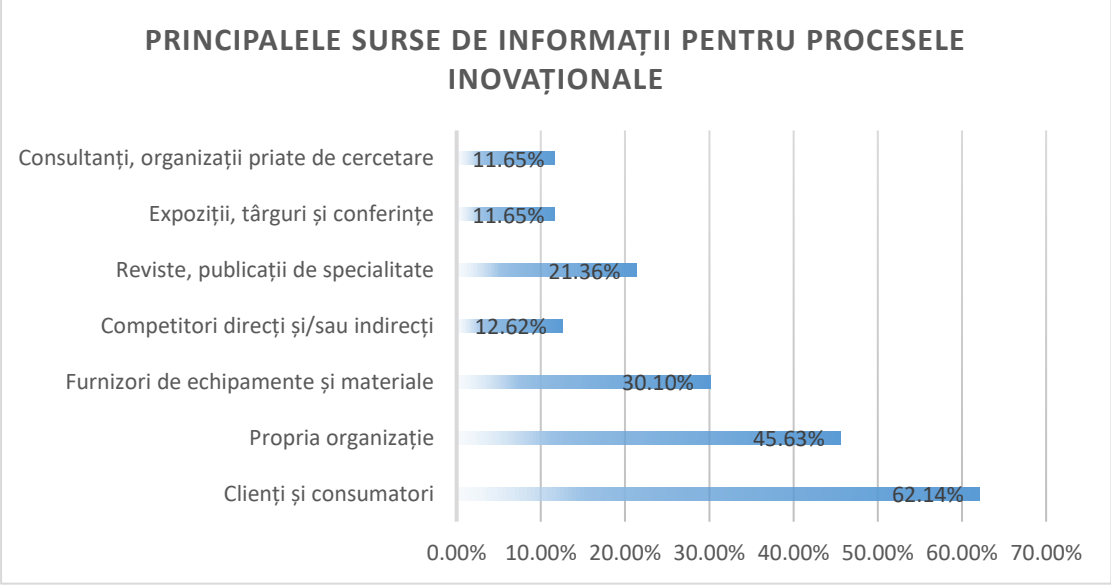

Figură 57 - Principalele surse de informaţii pentru procesele inovaţionale

lei şi 70 milioane lei, selectaţi în ordinea descrescătoare a cifrei de afaceri; (2) lista contribuabililor mijlocii se întocmeşte anual, până la data de 30 septembrie, se aprobă prin Ordin al Ministrului Finanţelor Publice şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, contribuabilii selectaţi fiind şi notificaţi în acest sens de administraţiile finanţelor publice pentru contribuabili mijlocii din cadrul direcţiilor generale ale finanţelor publice judeţene sau a municipiului Bucureşti.

La nivelul anului 2016, conform situaţiei publicate de Administraţia Naţională a Finanţelor Publice, la nivelul judeţului Alba activau 257 de agenţi economici încadraţi ca şi contribuabili mijlocii, iar 72 dintre aceștia își desfășoară activitatea în Alba Iulia.

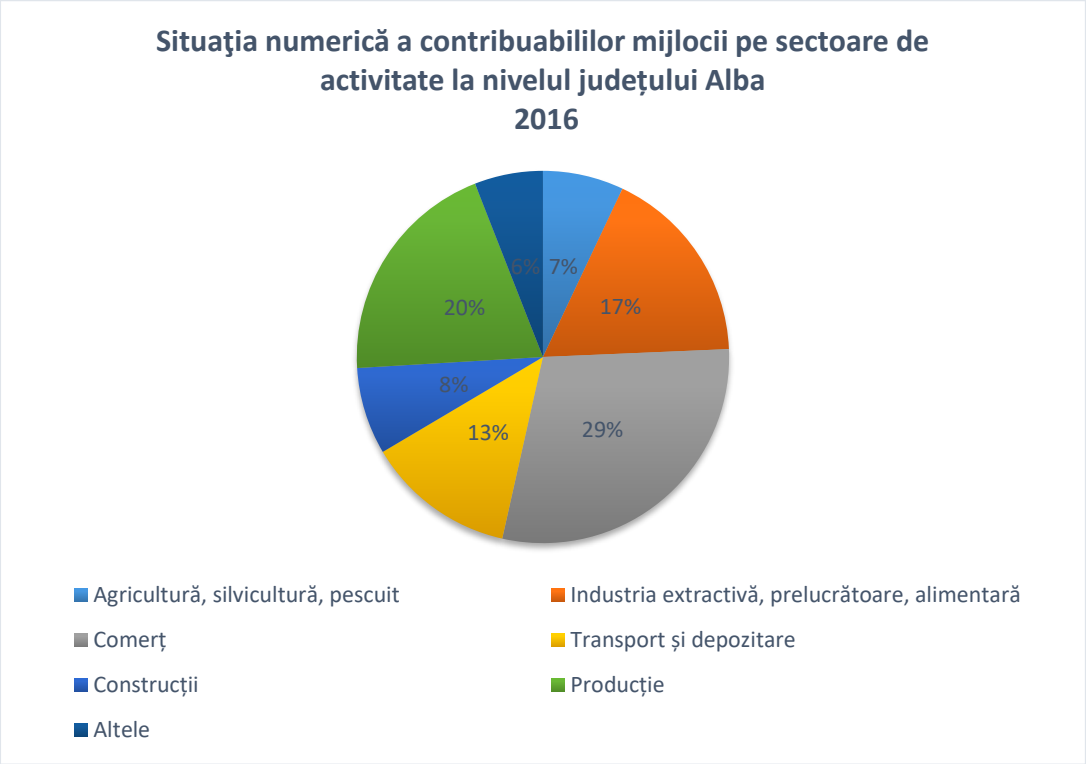

Figură 58 - Situația numerică a contribuabililor mijlcoii pe sectoare de activitate la nivelul județului Alba -2016

Analizând situaţia numerică a contribuabililor mijlocii pe domenii de activitate la nivelul județului Alba pentru anul 2016, 29% își desfășurau activitatea în comerț, 20% în producție, 17% în industria extractivă, prelucrătoare și alimentară, 13% în domeniul transportului și depozitării, 8% în construcții, 7% în agricultură, silvicultură și pescuit și 6% în alte domenii de activitate.

Analizând situaţia numerică a contribuabililor mijlocii pe domenii de activitate la nivelul anului 2016, 39% își desfășurau activitatea în comerț, 17% în industria extractivă, prelucrătoare și alimentară, 12% în construcții, 10% în domeniul transportului și depozitării, 8% în producție și 7% în agricultură, silvicultură, pescuit respectiv în alte domenii.

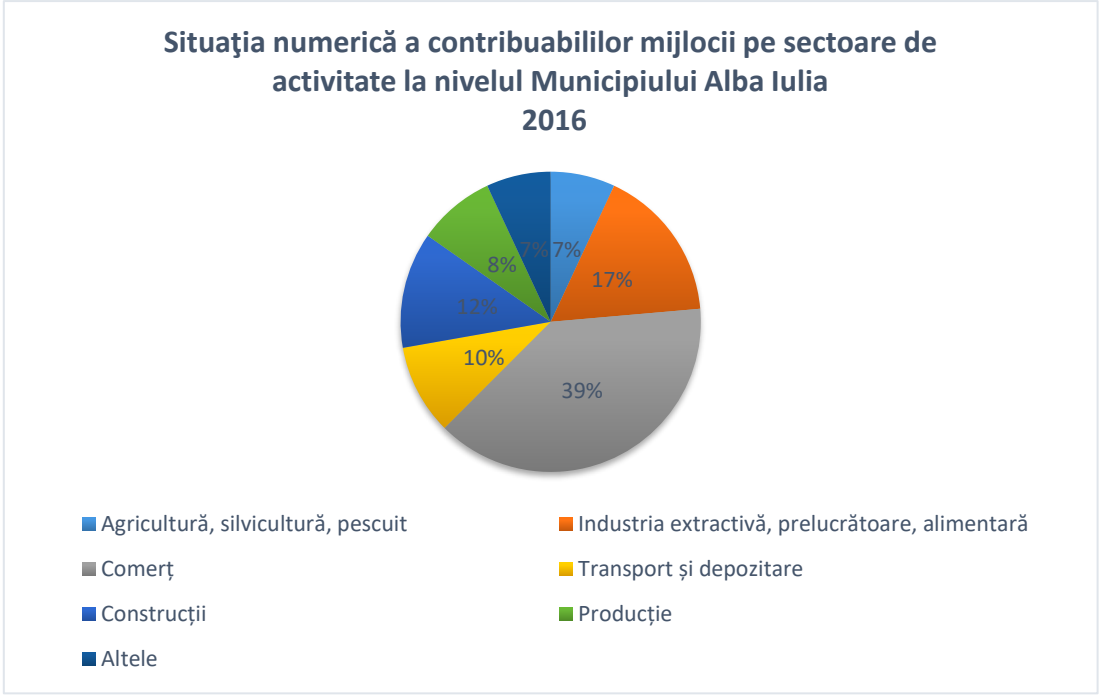

Figură 59 - Situaţia numerică a contribuabililor mijlcoii pe sectoare de activitate la nivelul Municipiului Alba Iulia -2016

g) Industria la nivelul Municipiului Alba Iulia

EVOLUŢIA INDUSTRIEI LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Contribuţia industriei la formarea cifrei de afaceri la nivelul Municipiului Alba Iulia, în perioada 2002 – 2012, a înregistrat o tendinţă continuă de diminuare, de la un nivel de 38,84% în 2002 la 18,35% în 2012. În valoare absolută, acest indicator a avut în cadrul perioadei o tendinţă generală ascendentă, înregistrând două diminuări majore în 2006 şi 2009 – 2010. Acest sector este unul de bază al economiei Municipiului Alba Iulia şi trebuie susţinut în perioada următoare pentru a consolida structura economică a municipiului şi a reduce dependenţa acestuia de sectorul comerţului care are o contribuţie între 30 şi 40% la formarea cifrei de afaceri agregate în cadrul perioadei analizate. În sprijinirea sectorului industriei va veni şi sistemul de învăţământ care trebuie să ofere forţă de muncă specializată şi calificată corespunzător, precum şi activitatea de cercetare – dezvoltare – inovare care trebuie să se dezvolte în baza unui parteneriat puternic între mediul economic şi mediul universitar şi de cercetare de la nivel local, regional, naţional şi internaţional.

Ramura	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Industrie	333076593 / 38,84%	446369940 / 38,62%	586580245 / 39,11%	572714273 / 35,59%	486431717 / 27,03%	741381633 / 31,41%

Ramura	2008		2009		2010		2011		2012	
Industria extractivă	5818322	0,22 %	8494847	0,43 %	10856925	0,60 %	14742074	0,56%	11412272	0,45 %
Industria prelucrătoare	719989 965	27,61 %	407308 779	20,52 %	368306 690	20,28 %	457144 203	17,48 %	454967 861	17,90 %

Tabel 20 - Evoluţia industriei la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002 – 2012

Contribuţia sectorului industriei la nivelul Municipiului Sebeş demonstrează specificul economiei acestei localităţi, respectiv dependenţa de sectorul industrial a cărui contribuţie la formarea cifrei de afaceri locale a ajuns până la 73,10% la nivelul anului 2005, când s-a înregistrat şi cel mai ridicat nivel pentru acest sector, respectiv 1.094.528.797 lei. Acest sector a fost puternic afectat în 2006 şi ulterior în 2009 – 2010, când s-a înregistrat valoarea minimă a cifrei de afaceri din sectorul industriei, respectiv 213.704.175 lei. La nivelul Municipiului Sebeş, începând cu anul 2008 se observă şi activitatea, modestă, din sectorul industriei extractive, dar care are un trend ascendent susţinut.

LOCALIZAREA INDUSTRIEI LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Analizând evoluţia cifrei de afaceri la nivelul industriei în corelaţie cu principalele investiţii realizate la nivelul Municipiului Alba Iulia, se poate observa conturarea a unei zone principale în care sunt localizaţi principalii agenţi economici din domeniul industriei. Conform datelor prezentate în Planul Integrat de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba Iulia 2009, suprafaţa zonei industriale de la nivelul Municipiului Alba Iulia reprezintă 182 de hectare, reprezentând 13,97% din suprafaţa Municipiului Alba Iulia şi având o densitate brută de 24,89 locuitori pe hectar. Una dintre zonele cu potenţial de dezvoltare este situată la ieşirea spre Cluj-Napoca, între calea ferată şi Râul Mureş (Calea Drâmbarului). Aici sunt localizate principalele obiective industriale din producţie: IPEC, Rekord; din comerţ: Ambient, Protos, Reprezentanţa Renault, Reprezentanţa Dacia; din servicii: Registrul Auto Român şi o serie de service-uri auto; din turism: Restaurantul Neptun, Tara.

SPECIFICUL DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

În cadrul dezvoltării industriale de la nivelul Municipiului Alba Iulia, s-au detaşat până în prezent ramurile în *industria alimentară, industria ceramicii fine* şi *industria uşoară* care dispun de resurse locale şi regionale, de tradiţie şi de specializarea forţei de muncă. Acestea reprezintă în prezent o bază solidă pentru specializarea industrială, dar aceasta va trebui susţinută în viitor de investiţiile în activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare care pot asigura creşterea competitivităţii pe plan local, regional, naţional şi internaţional. Astfel, competitivitatea industriei poate fi susţinută pe de o parte de ramurile industriale tradiţionale şi pe de altă parte de ramurile industriale inovative, cu aporturi majore de capital şi cunoştinţe, susţinute de centre de cercetare ştiinţifică şi de universităţi.

Analiza situaţiei industriei la nivelul Municipiului Alba Iulia scoate în evidenţă necesitatea dezvoltării şi asigurării funcţionării parteneriatelor dintre firmele industriale şi universităţi şi centrele de cercetare. Performanţele industriale ale zonei depind în mod fundamental de capacitatea acesteia de a stimula localizarea firmelor dinamice, inovatoare, generatoare de cunoştinţe şi informaţii. Acestea însă au exigenţe de localizare care includ pe lângă factorii clasici şi existenţa unui mediu economic creativ şi relaţional. Relaţia cu instituţiile de învăţământ superior şi cu centrele de cercetare este esenţială pentru dezvoltarea unei activităţi industriale viabile. Universităţii „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia i se adaugă centrul de cercetare ştiinţifică Apulum S.A. din cadrul întreprinderii ceramice cu acelaşi nume din Alba Iulia căruia ar putea să i se alăture şi alte centre de cercetare în întreprinderile cheie din zonă

pentru a creşte performanţele industriale care depind în mare parte de transferul cunoştinţelor de la centrele de cercetare spre unităţile de producţie[91].

În contextul strategiei revizuite de la Lisabona este necesar să se investească în modernizarea sectoarelor productive locale şi regionale, prin sprijinirea mediului antreprenorial, în special a microîntreprinderilor. Acestea vor juca un rol important în dezvoltarea economică locală şi regională şi în crearea de noi locuri de muncă. Utilizarea rezultatelor cercetării şi dezvoltării tehnologice de către firme productive de interes local şi regional în scopul creşterii competitivităţii acestora – prin valorificarea resurselor şi a forţei de muncă locale – şi comercializarea produselor obţinute, se reflectă, în cele din urmă, în crearea de locuri de muncă, intrarea în circuitul economic a unor zone în declin, dar cu potenţial de dezvoltare, şi ieşirea din izolare a acestor zone.

Urmărind tendinţele în evoluţia industriei alimentare, în zonă s-ar putea dezvolta întreprinderi mici şi mijlocii care să aibă în vedere: obţinerea de produse ecologice (carne şi produse din carne, brânzeturi şi lactate, sucuri naturale de fructe şi legume, alimente pentru sugari), alimente semipreparate ce pot constitui materie primă pentru serviciile de catering, prelucrarea cerealelor pentru obţinerea de alimente naturiste şi pentru vegetarieni, înfiinţarea de întreprinderi mici şi mijlocii pentru prelucrarea cărnii şi a laptelui în localităţile cu potenţial ridicat de creştere a animalelor, prelucrarea resturilor de vegetale şi carne pentru obţinerea de hrană pentru animalele de companie, producerea de băuturi alcoolice naturale din fructe şi/sau din cereale şi a altor produse cum sunt alcoolul medicinal, drojdii etc. prin utilizarea resurselor locale. Firmele producătoare de confecţii de îmbrăcăminte se pot orienta către modele din fibre naturale de in şi cânepă. În acest mod se poate încuraja producţia locală de plante tehnice. Resursele locale se pot utiliza şi în industria pielăriei şi a încălţămintei încurajându-se astfel, indirect, crescătorii locali de animale.

h) Agricultura Municipiului Alba Iulia

CONTEXTUL EUROPEAN

Aproximativ jumătate din suprafaţa Uniunii Europene este reprezentată de suprafaţa agricolă. Prin urmare, agricultura este foarte importantă pentru economia Uniunii Europene. De-a lungul timpului, agricultura a contribuit la crearea şi păstrarea unei varietăţi de habitate semi-naturale valoroase. În prezent, acestea modelează diversitatea peisajelor din Uniunea Europeană şi adăpostesc o bogată şi variată faună şi floră sălbatică. Astfel, în prezent agricultorii au două roluri: produc hrana pentru populaţie şi gestionează zonele rurale. În majoritatea zonelor rurale, agricultura este îndeletnicirea de bază a populaţiei rurale. Cu toate acestea, mulţi agricultori practică activităţi suplimentare precum prelucrarea produselor agricole şi cazare pentru turişti. Diversificarea economiei rurale este o sursă de vitalitate pe care Uniunea Europeană o sprijină şi o încurajează prin programele sale de dezvoltare rurală.

[91] *Planul de amenajare a teritoriului – Zona interurbană Sebeş – Alba Iulia – Teiuş, Etapa 3 – Elemente care condiţionează dezvoltarea – Dezvoltare şi cooperare, Etapa 4 – Strategia de dezvoltare*, realizat de Universitatea de Arhitectură şi Urbanism Ion Mincu, Bucureşti.

Aproximativ jumătate din populaţia Uniunii Europene locuieşte în zone rurale. Fără agricultură ar exista puţine elemente care să păstreze vitalitatea şi unitatea multor comunităţi rurale. Astfel, Politica Agricolă Comună oferă suţinere pentru practicarea în bune condiţii a unei agriculturi eficiente, posibilităţi de creare de locuri de muncă suplimentare prin reamenajarea satelor, protejarea peisajului, sprijinirea proiectelor privind patrimoniul cultural şi multe alte oportunităţi care pot fi asociate direct sau indirect cu agricultura şi economia rurală. Aceasta va contribui pe termen lung la prevenirea depopulării zonelor rurale cauzată parţial şi de oportunităţile limitate de ocupare a forţei de muncă şi de rata crescută a şomajului. Este necesar să sporească dinamismul exploataţiilor agricole familiale mici. Mulţi agricultori au peste 55 de ani şi se vor retrage din practicarea activă a agriculturii în viitorul apropiat. Sprijinirea tinerilor pentru a se lansa în agricultură este un imperativ strategic, pentru ca zonele rurale europene să facă faţă cu succes numeroaselor provocări cu care se confruntă (Conform datelor disponibile pe Eurostat peste 55% dintre agricultori au peste 55 de ani, respectiv aproxitmativ 75% dintre agricultorii de la nivelul Uniunii Europene au vârsta peste 45 de ani).

Uniunea Europeană este unul dintre cei mai importanţi şi mai activi membri ai Organizaţiei Mondiale a Comerţului şi joacă un rol constructiv în elaborarea de norme comune inovatoare şi de perspectivă pentru comerţul global, inclusiv pentru agricultură. Prin susţinerea rolului Organizaţiei Mondiale a Comerţului, Uniunea Europeană contribuie la menţinerea unui sistem comercial liber, echitabil şi deschis pentru toate ţările din lume. Volumul, diversitatea şi calitatea produselor sale fac din Uniunea Europeană un exportator important. De fapt, Uniunea Europeană este cel mai mare exportator de produse agricole (în principal produse prelucrate şi cu valoare adăugată suplimentară – conform datelor oferite de Eurostat ponderea agriculturii în structura exporturilor Uniunii Europene pe sectoare de activitate este de 7%). În ceea ce priveşte importurile de produse agricole realizate la nivelul Uniunii Europene, conform Documentului DG AGRI. Aspecte internaţionale ale politicii agricole (datele prezentate reprezintă medii pentru perioada 2008-2010), valoarea medie anuală a importurilor de produse agricole la nivelul Uniunii Europene cu 27 de membri este de 60 de miliarde de Euro (din care 30 de miliarde de Euro importuri din Statele Unite ale Americii, 13 miliarde de Euro din Japonia, 4 miliarde de Euro din Canada, 2 miliarde de Euro din Australia şi 0,6 miliarde Euro din Noua Zeelandă).

EVOLUŢIA AGRICULTURII LA NIVEL NAŢIONAL[92]

Ţara noastră se bucură de un potenţial de dezvoltare important, deși insuficient exploatat. Ea reprezintă 6% din suprafaţa totală a Uniunii Europene şi 4% din populaţia acesteia. România este unul din statele europene care se bucură de o bună înzestrare în ceea ce priveşte resursele de teren, apă şi resurse umane. Cu toate acestea, până în prezent, aceste avantaje au avut doar o influenţă limitată în ceea ce priveşte generarea unei dezvoltări semnificative şi restructurări în agricultură şi în zonele rurale. Contribuţia agriculturii la PIB a fost întotdeauna ridicată. Valoarea adăugată brută a agriculturii a reprezentat 6,5% din total (Sursa: Studiu Comisia

[92] Autoritatea de Management pentru PNDR, *Analiza socio-economică în perspectiva dezvoltării rurale în perioada 2014 – 2020,* Iulie 2013.

Națională de prognoză 2011). Cu toate acestea, ea rămâne scăzută, având în vedere resursele neutilizate. La nivel național valoarea adăugată brută a înregistrat o valoare de 114.744,8 milioane Euro în anul 2012 (sursa Eurostat).

Utilizarea terenurilor: având o suprafaţă agricolă utilizată de 14,630 milioane ha (reprezentând 61,37 % din teritoriul României) în anul 2014, România dispune de resurse agricole importante în Europa Centrală şi de Est. Deşi zone semnificative din suprafaţa agricolă utilizată sunt clasificate ca fiind zone defavorizate, condiţiile pedologice sunt deosebit de favorabile activităţilor agricole de producţie în regiunile de sud şi de vest ale ţării. Cea mai mare parte a suprafeţei agricole utilizate este arabilă (aproximativ 9,4 milioane ha), urmată de pășuni și fânețe (4,82 milioane ha), culturi permanente (0,3 mil. ha) și grădini familiale (0,2 milioane ha) (Sursa: INS , RGA 2014).

În ceea ce privește modul de folosință („utilizarea terenului agricol") și evoluția sa (de la Recensământul General Agricol 2002 la cel din 2010), pe fondul unei reduceri constante a întregii suprafețe agricole utilizate, se înregistrează o ușoară tendință de diminuare a ponderii terenului arabil și a culturilor permanente în totalul suprafeței agricole utilizate, concomitent cu o ușoară creștere a ponderii pășunilor și fânețelor, precum și a grădinilor familiale. Suprafaţa agricolă neutilizată, înregistrată la Recensământul General Agricol din 2010, inclusiv cea a unităţilor care nu au îndeplinit condiţiile de a putea fi considerate exploataţii agricole, a fost de 896 mii ha, iar suprafaţa agricolă în repaus a fost de 953 mii ha (sursa INS, Recensământul General Agricol, 2010).

EVOLUŢII ÎN AGRICULTURA JUDEŢULUI ALBA[93]

Structura suprafeţei agricole pe categorii de utilizare a terenurilor este prezentată în tabelul de mai jos:

Anul	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Suprafaţa agricolă totală, din care:	**324.489**	**328.929**	**330.771**	**324.853**	**324.853**	**323.131**	**323.131**	**323.131**
Terenuri arabile	131.080	132.909	135.367	130.087	130.087	129.503	129.503	129.503
Pășuni	115.373	117.649	118.244	118.162	118.162	117.784	117.784	117.784
Fânețe	70.421	72.328	71.923	71.007	71.007	70.206	70.206	70.206
Vii	5.112	4.455	3.545	4.656	4.656	4.656	4.656	4.656
Livezi	2.503	1.588	1.692	941	931	982	982	982
Păduri	226.601	220.781	225.719	227.846	227.846	227.846	227.846	227.846
Ape	6.485	33.140	7.038	6.283	6.283	6.283	6.283	6.283
Alte terenuri	66.582	214.945	60.629	65.175	65.175	65.175	65.175	65.175

Tabel 21 - Utilizarea terenurilor agricole la nivelul Judeţului Alba (ha)

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2017

Suprafaţa agricolă în: 2012 – 323131 ha, 2013 – 323131 ha;

Suprafaţa arabilă în: 2012 2013, 2014 aceeaşi valoare – 129503 ha

Pășuni în: 2012, 2013, 2014 – 117784 ha

[93] Consiliul Județean Alba, Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, Etapa 1 – Diagnosticarea stării actuale de dezvoltare socio-economică a județului Alba, 2013.

Fâneţe în: 2012, 2013, 2014 - 70206 ha
Vii în : 2012, 2013, 2014 – 4656 ha
Livezi în: 2012, 2013, 2014 – 982 ha
Păduri: valoare neschimbată;
Ape: val neschimbată;
Alte terenuri: valoare neschimbată

Dinamica utilizării fiecărei categorii de terenuri în perioada 1995 – 2011 se prezintă astfel: (1) *evoluţia suprafeţei agricole:* după ce în anul 2005 înregistrează o valoare maximă, suprafaţa totală agricolă se diminuează cu 1,8% în anul 2010, apoi scade cu 0,53% în anul 2014, ajungând la 323131 ha; (2) *evoluţia suprafeţei arabile:* este similară cu cea a suprafeţelor agricole, cu menţiunea că diminuarea suprafeţelor din anul 2010 este mai accentuată, reducerea acestora cu 3,9% conducând la suprafeţe totale, mai mici decât în anul 1995. O nouă scădere a avut loc în anul 2012, cu 584 ha mai puţin (-0,45%), de atunci şi până în 2014 menţinându-se aceeaşi suprafaţă; (3) *evoluţia suprafeţei ocupate de păşuni:* se constată o tendinţă de creştere a suprafeţelor ocupate de păşuni, însumând 2% în anul 2000 faţă de anul 1995 şi 0,5% în anul 2005 faţă de anul 2000; după o uşoară scădere a suprafeţelor ocupate cu păşuni în anul 2010, indicatorul capătă o evoluţie liniară, până în anul 2012, când are loc o nouă scădere cu 378 ha (-0,32%), apoi din nou situaţia se stabilizează pentru anii 2013, 2014 pentru care există date statistice; (4) *evoluţia suprafeţei ocupate de fâneţe:* după o creştere cu 2,7% a suprafeţelor de fâneţe în anul 2000 faţă de anul 1995, urmează o descreştere a acestora cu 0,6% în 2005 faţă de anul 2000, cu 1,3% în 2010 faţă de 2005, cu 1,13% (-801 ha) în 2012, apoi situaţia devine stagnantă până în 2014; (5) *evoluţia suprafeţei ocupate de vii*: anul 2000 marchează o scădere importantă a suprafeţei agricole ocupată de vii, de 12,9% faţă de anul 1995. Descreşterea suprafeţei continuă până în anul 2005, când aceasta se mai reduce cu încă 20,4% faţă de anul 2000; valorile indicatorului, consemnate în anul 2010 indică însă o creştere considerabilă a suprafeţelor ocupate de vii, fără însă, ca la nivelul acestui an să se atingă nivelul din 1995; în următorii ani, până în 2014, suprafaţa rămâne neschimbată; (6) *evoluţia suprafeţei ocupate de livezi*: suprafaţa ocupată de livezi a scăzut pe aproape întregul orizont de timp analizat; în anul 2000 s-au înregistrat scăderi cu 36,6% a suprafeţelor ocupate cu livezi, faţă de 1995; exceptând anul 2005, când se înregistrează o creştere a valorilor acestui indicator, comparativ cu nivelul atins în anul 2000, tendinţa de scădere se menţine şi pentru anii 2010 şi 2011; anul 2010 marchează o scădere importantă, de 44,4% a suprafeţelor ocupate de livezi, faţă de anul 2005; urmează o creştere cu 41 ha în anul 2012, suprafaţa menţinându-se neschimbată în anul 2014; (7) *evoluţia suprafeţei ocupate de păduri:* după ce anul 2000 a marcat o scădere cu 2,6% faţă de anul 1995 a suprafeţelor ocupate de păduri, începând cu anul 2005 se consemnează creşteri constante a acestora, respectiv, o creştere a suprafeţelor de păduri cu 2,2%, iar în 2010 cu 0,9% comparative cu 2005. Din 2011 şi până în 2014 valoarea rămâne neschimbată; (8) *evoluţia suprafeţei ocupate de ape:* la nivelul anului 2000, suprafaţa ocupată de ape a consemnat o creştere importantă, de 411% comparative cu anul 1995; ulterior anului 2000, suprafaţa ocupată de ape scade, astfel că la nivelul anului 2005 aceasta se reduce cu 71,8% faţă de anul 2000; tendinţa de scădere a suprafeţelor ocupate de apă continuă şi la nivelul anului 2010.

FONDUL FUNCIAR LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA (HA)

Anul	1995	2000	2005	2010	2014
Suprafaţa agricolă totală, din care:	**5811**	**5436**	**5430**	**5387**	**5387**
Terenuri arabile	3250	3460	3448	3426	3426
Păşuni	1701	1312	1332	1416	1416
Fânețe	343	486	504	506	506
Vii	196	174	142	35	35
Livezi	51	4	4	4	4
Păduri	-	-	-	2018	2018
Ape	-	-	-	250	250

Tabel 22 - Situația fondului funciar la nivelul Municipiului Alba Iulia

Din tabelul anterior cu privire la suprafaţa agricolă totală se remarcă doi ani în care au avut loc schimbări semnificative. În anul 2000, suprafaţa a scăzut cu 375 ha, apoi în anul 2010 cu 424 ha faţă de anul 1995 şi cu 43 ha faţă de anul 2005. Suprafaţa a rămas între 2010 - 2014 la acelaşi număr de hectare. Suprafaţa terenurilor arabile cunoaşte o creştere cu 210 ha în 2000 faţă de anul 1995, apoi cunoaşte scăderi uşoare în 2005 şi 2010, stabilizându-se la 3426 ha din 2010 şi până în 2014. Păşunile au şi ele o evoluţie surprinzătoare. După ce suprafaţa scade cu aproximativ 300 de ha în 2000 faţă de anul 1995, urmează o creştere uşoară în anul 2005 (cu 20ha), apoi o creştere notabilă în 2010 cu 84 de ha, suprafaţa lor rămânând neschimbată până în anul 2014. Fâneţele cunosc un trend ascendent al suprafeţei între anii 1995-2010, situaţia rămânând aceeaşi între 2010-2014, anii pentru care INS oferă date prin baza de date Tempo-Online. Situaţia în ceea ce priveşte viile şi livezile din Alba Iulia se prezintă negativ; în privinţa viilor cu scăderi considerabile de la an la an, urmată de o scădere finală în anul 2010 când suprafaţa scade cu – 75,35%. În ceea ce priveşte suprafaţa livezilor, scăderea este mult mai drastică, cu aproximativ 92%, în 2000, situaţia rămânând neschimbată până în 2014; din acest an INS nu mai oferă date. (cf INS – Tempo – Online – matricea AGR101B - Suprafaţa fondului funciar după modul de folosinţă, pe judeţe si localităţi).

PRODUCŢIA AGRICOLĂ

Analizând evoluţia producţiei de bunuri şi servicii agricole la nivelul Judeţului Alba, observăm că anul 2009 a însemnat o scădere şi a acestui indicator, acesta reluându-şi uşor trendul ascendent. Ponderea producţiei agricole vegetale în valoarea totală este majoritară, aceasta fiind afectată de trendul descendent înregistrat în 2009, pe fondul condiţiilor meteo nefavorabile agriculturii din acest an şi a scăderii preţului la cereale. Pentru producţia agricolă de origine animală perioada de diminuare a fost anul 2010, în anul 2015 înregistrându-se o creştere semnificativă. De remarcat faptul că spre deosebire de anul 2010, în anul 2015 (pentru care există acum informaţii statistice clare de la INS) valoarea serviciilor agricole a scăzut.

Anii	Total (mii lei)	Vegetală (mii lei)	Animală (mii lei)	Servicii agricole (mii lei)
2007	1.249.846	694.075	546.984	8.787
2008	1.615.760	946.556	660.317	8.887
2009	1.482.876	747.585	726.908	8.383

2010	1.497.472	866.493	614.251	16.728
2015	1.716.488	1.030.546	671.691	14.251

Tabel 23 - Producţia agricolă de bunuri şi servicii agricole

Pentru zona municipiului Alba Iulia, din punct de vedere agricol, este specifică cultura plantelor, valorificând terenul agricol din cadrul acestui areal.

CULTURA PLANTELOR

Categoria	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grâu şi secară	81935	61458	52140	58968	40958	58828	67037	35303	59171	70154	67046
Porumb boabe	137397	145331	134201	126276	129045	170532	169456	83907	153390	244709	209365
Cartofi	90188	86918	81404	98413	89747	72583	99044	51679	47369	52022	47689
Floarea soarelui	914	2878	1690	2661	4617	2643	3412	2516	2099	6630	8433
Sfecla de zahăr	26553	34433	31539	10875	15103	30920	12303	9763	15307	20847	13663
Producţia de legume	52898	62451	62371	66125	65944	58918	62971	51108	76245	76427	98374
Producţia de struguri	12816	10974	13251	24173	19254	17960	24076	16736	27478	32557	23824

Tabel 24 - Producţia agricolă la nivelul Judeţului Alba (tone)

Creşterea animalelor

Specificare	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bovine total	77356	76473	73033	67191	66528	62658	62358
Bovine în gospodăriile populaţie la sfârşitul anului	7084	6892	6718	61408	61771	56245	51761
Porcine total	98392	95658	88644	76081	95560	66515	97680
Porcine în gospodăriile populaţie la sfârşitul anului	95640	93124	85412	75749	93638	66230	64170
Ovine total	239510	260560	282157	278583	285610	247710	234437
Ovine în gospodăriile populaţie la sfârşitul anului	214602	258123	278412	263940	272197	235967	228000
Păsări total	2837000	2742000	2926000	3122000	3372000	3003000	3008000
Păsări în gospodăriile populaţie la sfârşitul anului	1468000	1365000	1364000	1271000	1690000	1148000	1179000
Producţia de carne total tone greutate vie	57905	61431	65756	70277	68543	56504	53572
Producţia de lapte de vacă şi bivoliţă total hl. Fizic	1565	1552	1510	1436	1734	1619	1207
Producţia de lână kg fizic	526000	543000	609000	628000	653000	663000	645000
Producţia de ouă mii bucăţi	59000	574000	633000	158000	204000	145000	131000

Tabel 25 – Evoluția producției de produse animaliere

Specificare	2012	2013	2014	2015
Bovine total	58769	59378	59809	63451
Porcine total	116349	114200	104719	105945
Ovine total	296830	300270	299412	307596
Păsări total	2389012	2409911	2565410	2657497
Producţia de carne total tone greutate vie	55413	48239	43852	43216
Producţia de lapte de vacă şi bivoliţă total hl. Fizic (exclusiv consum viţei)	1161	1170	1385	1249
Producţia de lână fizic (în tone)	715	838	860	865
Producţia de ouă (în milioane de bucăţi)	135	137	116	118

Tabel 26 - Evoluţia efectivului de animale

DOTAREA TEHNICĂ A AGRICULTURII

Analizând evoluţia dotărilor parcului de utilaje şi maşini agricole în perioada 2000 – 2011, se pot observa următoarele tendinţe: (1) *evoluţia parcului de tractoare:* după ce la nivelul anului 2005 se înregistrează o creştere a numărului de tractoare cu 25,6% faţă de anul 2000, tendinţa de evoluţie se inversează, numărul tractoarelor scăzând cu 3,5% la nivelul anului 2009; anul 2010 marchează o creştere modestă, de 0,9%, a parcului de tractoare; O creştere semnificativă a parcului de tractoare a avut loc în anul 2013, înregistrându-se maximul istoric de după anul 1990; (2) *evoluţia parcului de pluguri:* evoluţia parcului de pluguri este similară celei care vizează parcul de tractoare; (3) *evoluţia parcului de semănători mecanice:* este înregistrată o dinamică pozitivă pe aproape întregul orizont analiză; după o creştere consistentă a numărului de semănători mecanice la nivelul anului 2005, de 32,5% faţă de anul 2000, anii 2009 şi 2010 înregistrează creşteri de 3,6% şi respectiv 1,1%; în anul 2011 se înregistrează o diminuare a parcului cu 0,7%; Creşteri importante au loc şi în anii 2012 şi 2015, înregistrându-se în 2015 maximul istoric de după anul 1990. (4) *evoluţia parcului de combine pentru recoltat cereale:* evoluţia parcului de combine pentru recoltat alternează creşteri de 5,8% în 2005 faţă de 2000 şi de 1,2% în 2010 faţă de 2009 cu o diminuare a numărului acestora cu 13,7% în 2009 faţă de 2005 şi cu 10% în 2011 faţă de 2010. Noi creşteri semnificative au loc în anii 2012, 2013, 2015.

Anul	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tractoare	2.882	3.620	3.493	3.526	3.526	3655	4105	4113	4181
Pluguri	2.309	2.997	2.930	2.949	2.946	3115	3407	3407	3448
Semănători mecanice	1.036	1.373	1.422	1.438	1.428	1560	1560	1560	1584
Combine pentru recoltat cereale	626	662	571	578	520	574	597	598	620

Tabel 27 - Parcul de maşini şi utilaje agricole aflat pe raza judeţului Alba

Deşi suprafaţa agricolă de la nivelul Municipiului Alba Iulia şi a localităţilor importante din jurul municipiului reprezintă aproximativ 20% din totalul suprafeţei agricole de la nivelul

Judeţului Alba, iar suprafaţa arabilă aproximativ 25% din totalul judeţului, parcul de maşini şi utilaje agricole aflat la nivelul Municipiului Alba Iulia şi al localităţilor din imediata apropiere este preponderent şi superior calitativ. Acest fapt este determinat şi de concentrarea firmelor din agricultură în acest areal.

i) Fondul forestier şi exploatarea resurselor primare

Judeţul Alba se numără printre cele mai importante zone de aprovizionare cu lemn din ţară. Fondul forestier al judeţului reprezintă în anul 2015 (an pentru care INS oferă statistici clare) 3,11% din totalul ţării, 16,12% din fondul forestier al Regiunii Centru şi 33,1% din suprafaţa totală a judeţului. Proporţia cea mai mare din suprafaţa pădurilor judeţului revine pădurilor de foioase (63,77%), judeţul Alba având cea mai mare suprafaţă de păduri de foioase din Regiunea Centru (129,9 mii de hectare). Speciile de fag, gorun şi stejar sunt cele mai bine reprezentate în componenţa pădurilor de foioase din judeţ. Pădurile de răşinoase reprezintă 34,72% din suprafaţa totală acoperită cu păduri a judeţului Alba şi sunt constituite în special din molid şi brad.

Fondul forestier la nivelul Municipiului Alba Iulia este format din păduri de foioase (fag, gorun şi stejar). La nivelul Municipiului Alba Iulia sunt înregistrate la nivelul Ocolului Silvic Alba Iulia aproximativ 50,03 hectare de pădure.

Variaţia fondului forestier este nesemnificativă în timp. Din statistica la nivelul întregului judeţ[94] variaţia fondului forestier este de 0,1% pe perioada 2002-2015, în scădere, constituindu-se astfel ca o resursă primară importantă şi stabilă. Au scăzut în ultimii ani şi tăierile de păduri, de la 664,7 mii de m^3 la 499,3 mii m^3 pentru întreg judeţul Alba, ceea ce arată preocupările pentru mediu şi conservarea fondului forestier.

j) Comerţul şi serviciile

Specialiștii din cadrul Organizaţiei Mondiale a Comerţului avertizează că în economia mondială persistă riscuri semnificative care, vizează în special posibilitatea reapariţiei turbulenţelor pe pieţele financiare internaţionale legate de criza euro, escaladarea preţurilor produselor de bază, tensiunile geopolitice și accentuarea protecţionismului comercial. Și, nu în ultimul rând, perspectivele economice divergente anticipate pentru Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii ar putea contribui la accentuarea incertitudinii care acompaniază prognozele realizate de Organizaţie Mondială a Comerţului. Toate aceste aspecte fac ca economia mondială să rămână fragilă, iar sistemul comercial internaţional să fie tot mai mult expus pericolului escaladării protecţionismului.

[94] http://statistici.insse.ro/shop/?page=tempo1&lang=ro

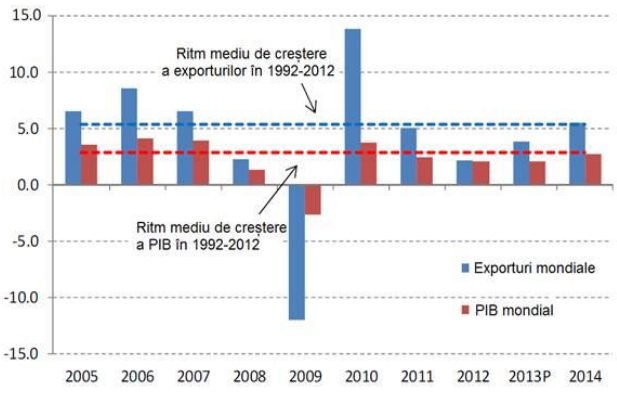

Figură 60 - Ritmul de creştere a comerţului internaţional cu bunuri şi a PIB-ului mondial, în 2005-2012 şi prognozele pentru 2013-2014

Prognoza realizată de Organizaţia Mondială a Comerţului nu oferă o imagine încurajatoare asupra evoluţiei comerţului internaţional pe ansamblul anului 2013**,** care pare a fi practic o repetare a situaţiei din 2012. Atât creșterea fluxurilor comerciale internaţionale, cât și a producţiei mondiale sunt modeste, situându-se sub nivelurile istorice, în condiţiile în care slăbirea creșterii economice în ţările Uniunii Europene continuă să frâneze cererea de import. Deși superior anului 2012, ritmul de creștere de 3,3% anticipat pentru comerţul mondial în 2013 este încă inferior mediei de 5,3% înregistrate în ultimii 20 de ani, și cu mult sub media de 6% aferentă perioadei premergătoare crizei (1990-2008). Dinamica comerţului mondial ar urma să se accelereze în 2014, când volumul acestuia este prevăzut a se majora cu 5%. Exporturile economiilor dezvoltate sunt anticipate a spori cu 2,6% în 2014, iar ale economiilor în dezvoltare cu 7,5%. În cazul importurilor, ţările dezvoltate ar urma să înregistreze un spor de 3,2%, iar ţările în dezvoltare de 7,4%.

În România, PIB pe locuitor, exprimat conform standardului puterii de cumpărare, reprezenta în anul 2002 aproximativ 26 la sută din nivelul zonei euro. Ulterior, decalajul s-a redus considerabil, raportul dintre PIB pe locuitor din România şi cel din zona euro fiind de aproximativ 44% în anul 2012. În ultimii zece ani, structura sectoarelor în economie s-a apropiat de cea a zonei euro (în special prin reducerea ponderii agriculturii), evoluţie favorabilă atenuării efectelor unor posibile şocuri asimetrice. În ceea ce privește gradul de deschidere a economiei13, acesta s-a menţinut în ultimii doi ani la aproximativ 85%. Gradul de integrare din punct de vedere al schimburilor comerciale cu Uniunea Europeană, cuantificat prin ponderea comerţului cu celelalte state membre UE în totalul comerţului exterior al României, este evaluat a fi ridicat, înregistrând valori de peste 70% în ultimii patru ani[95].

În ceea ce privește sectorul serviciilor, analiza la nivelul anului 2012, evidenţiază tendinţa de creștere uşoară a cifrei de afaceri generate de activitatea hotelurilor şi restaurantelor, deși aceasta rămâne redusă ca pondere în activitatea totală de la nivelul Municipiului Alba Iulia (aproximativ 2%). Cu o pondere relativ stabilă de la un an la altul, se remarcă şi informaţiile şi comunicaţiile, intermedierile financiare, serviciile administrative, activităţile de spectacole (variind între 1% şi 1,50%), precum şi activităţile profesionale (reprezentând la nivelul anului 2012 un procent de 2,61%). Un sector distinct, cu o contribuţie care are potenţial de creștere în perioada următoare, îl reprezintă serviciile de transport şi depozitare, care la nivelul anului 2012 aveau o pondere de 7,89% din cifra de afaceri de la nivelul Municipiului Alba Iulia.

[95] Banca Naţională a României, Raport anual 2012, www.bnr.ro

k) Turismul

UNIUNII EUROPENE ASUPRA TURISMULUI ŞI PATRIMONIULUI CULTURAL

Turismul este o activitate economică generatoare de creşetere economică şi ocupare la nivelul întregii Uniuni Europene, contribuind în acelaşi timp la dezvoltarea economică şi integrarea socială, în special a zonelor rurale, fiind o oportunitate de dezvoltare pentru zonele montane, de coastă sau a insulelor al căror nivel de dezvoltare este sub media Uniunii Europene. La nivelul Uniunii Europene activează peste 1,8 milioane de firme în domeniul turismului şi servicii conexe, organizate în special sub formă de întreprinderi mici şi mijlocii, care implică 5,2% din forţa de muncă (aproximativ 9,7 milioane de angajaţi cu o pondere semnificativă a tinerilor), contribuind cu peste 5% la formarea Produsului Intern Brut la nivelul Uniunii Europene, cu perspective de creştere în perioada următoare.

Activitatea turistică reprezintă astfel a treia mare activitate economică la nivelul Uniunii Europene după comerţ şi distribuţie şi construcţii. Luând în considerare şi sectoarele conexe pe care turismul le stimulează, contribuţia acestuia la formarea Produsului Intern Brut este şi mai mare; la nivel comunitar se apreciază că turismul şi activităţile conexe contribuie cu aproximativ 10% la formarea Produsului Intern Brut şi asigură 12% din locurile de muncă de la nivelul Uniunii Europene. În această privinţă, analizând evoluţia din ultimii zece ani, creşterea numărului de angajaţi în sectorul turismului a fost întotdeauna mult mai accentuat decât în celelalte sectoare ale economiei.

Turismul european este supus în prezent unor provocări majore, care, în acelaşi timp, se pot transforma şi în oportunităţi. Pe de-o parte, industria trebuie să se adapteze evoluţie societăţii şi modificării cerinţelor consumatorilor, ceea ce va influenţa şi cererea turistică; pe de altă parte, trebuie să fie luate în considerare şi constrângerile impuse de actuala structură a sectorului, de caracteristicile specifice precum şi de contextul economic şi social. La fel ca şi celelalte sectoare economice şi turismul trebuie să facă faţă competiţiei globale în creştere şi, în plus, să se adapteze trendurilor demografice observate la nivel european. Furnizarea serviciilor turistice va trebui în viitor să ia în considerare şi constrângerile legate de modificările climatice, de limitarea surselor de apă, de presiunea exercitată de extinderea activităţii economice asupra biodiversităţii şi de riscul includerii patrimoniului cultural în turismul de masă. În acelaşi timp, dezvoltarea tehnologiilor de informare şi comunicare şi utilizarea acestora de un număr din ce în ce mai mare de consumatori, a condus la modificarea relaţiilor cu clienţii.

Ca reacţie la criza economică care a afectat economiile tuturor statelor din Uniunea Europeană dar şi ca răspuns la constrângerile care se manifestă în prezent, turismul european a fost forţat să evolueze. Acest lucru necesită schimbări la toate nivelurile. Uniunea Europeană trebuie să susţină dezvoltarea turismului şi să încurajeze politica de sprijinire şi creare a condiţiilor necesare pentru a creşte atractivitatea sectorului turistic. Câteva *obiective* se disting în cadrul acestei politici, respectiv: *(1) implementarea şi consolidarea politicii europene în domeniul turismului; (2) creşterea competitivităţii sectorului turismului; (3) recunoaşterea valorii adăugate pe care o aduce turismul.* Pentru atingerea acestor obiective, acţiunile de

promovare a turismului pot fi grupate în următoarele patru priorităţi: (1) stimularea competitivităţii sectorului turismului la nivel european; (2) promovarea dezvoltării unui turism durabil de înaltă calitate; (3) consolidarea imaginii Europei ca o colecţie de destinaţii turistice de înaltă calitate; (4) maximizarea potenţialului politicilor financiare şi a instrumentelor Uniunii Europene pentru dezvoltarea turismului.

EVOLUŢIA ACTIVITĂŢII TURISTICE ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 2011 – 2016

La nivel naţional, numărul total al structurilor de cazare turistică în anul 2016 a fost de 6946 unităţi, înregistrându-se comparativ cu anul 2011 o creștere cu 1943 unităţi, respectiv 27,9%. Din acest număr de unităţi de cazare turistică, 25,19% sunt hoteluri sau moteluri, 29,19% pensiuni agroturistice, 22,02% pensiuni turistice iar 13,28% vile turistice şi alte bungalouri.

Numărul total de locuri existente în unităţile de cazare la nivelul anului 2016 a fost de 328.888 locuri, cu 50.385 locuri mai multe decât în anul 2011, înregistrându-se așadar o creștere cu 15,31%. Volumul locurilor din unităţile de cazare turistică se regăseşte în hoteluri şi moteluri în proporţie de 59,87%, în pensiuni turistice şi agroturistice în proporţie de 9,91%, în vile şi bungalouri în proporţie de 5,15% şi în campinguri în proporţie de 3,77%.

Indicele de utilizare netă a capacităţilor de cazare turistică a fost de 28,7% în 2015, comparativ cu 26,3% în 2011. Deasupra mediei s-au situat în anul 2015 spaţiile de cazare în hoteluri apartament (cu un indice de utilizare netă de 46,7%, respectiv o creştere de 53,31% faţă de anul 2011), precum şi hotelurile (cu un indice de utilizare netă de 36,2%, respectiv o creştere de 14,64% faţă de anul 2011). Restul capacităţilor de cazare turistică în funcţiune s-au aflat sub nivelul mediu de utilizare netă, diferenţe înregistrându-se în primul rând la spațiile de cazare pe nave fluviale și maritime (-68,8% faţă de nivelul înregistrat în 2011) și la hoteluri apartament (+53,31% faţă de anul 2011). Datele detaliate pentru fiecare tip de unitate de cazare se regăsesc în tabelul de mai jos.

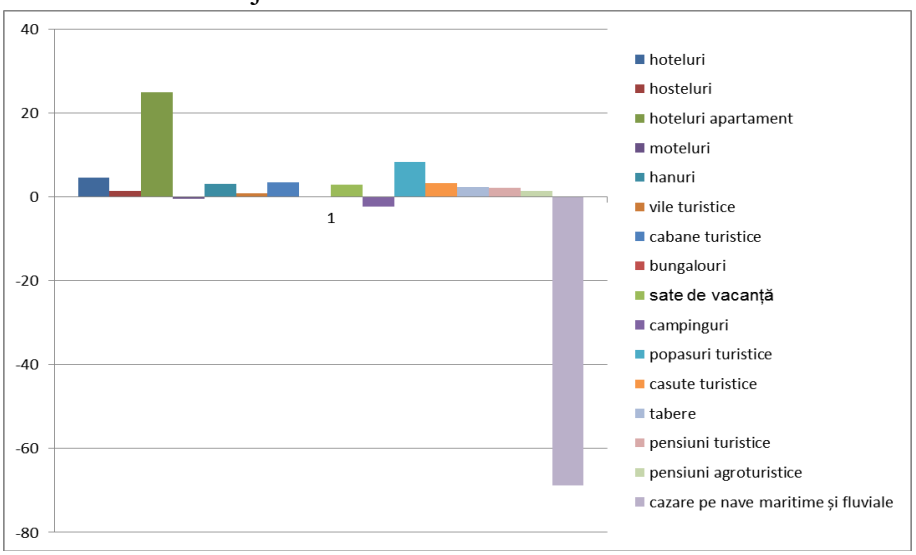

Figură 61 - Evoluția indicelui de utilizare netă a capacităţilor de cazare turistică între 2011-2015

Pe parcursul întregului an 2015 s-au înregistrat 23.519 mii de înnoptări ale turiştilor în unităţile de cazare turistică, mai multe cu 5540 mii de înnoptări comparativ cu anul 2011 (la nivelul acestui an înregistrându-se 17.979 mii de înnoptări), reprezentând o creştere cu 23,55%.

Cele mai semnificative creşteri ale numărului de înnoptări în unităţile de cazare s-au înregistrat la nivelul anului 2015 la următoarele tipuri de unităţi: hoteluri (cu 3513 mii înnoptări mai mult), pensiuni turistice și agroturistice (cu 736 mii, respectiv 628 înnoptări mai mult), hosteluri (cu 311 mii înnoptări mai mult).

La nivelul anului 2015 au fost înregistrate 9331 mii sosiri ale vizitatorilor străini în România, cu 1720 mii mai multe sosiri decât în anul 2011 (respectiv cu 18.43%). Cele mai multe sosiri au fost din Europa (93% din total). Din statele Uniunii Europene s-au înregistrat 57.29% din totalul sosirilor vizitatorilor străini în România. Dintre statele Uniunii Europene, cele mai multe sosiri s-au înregistrat din: Ungaria (17.8%), Republica Moldova (17.5%), Bulgaria (16.33%), Ucraina (8.82%) și Germania (4.69%). Plecările vizitatorilor români în străinătate înregistrate la punctele de frontieră în decursul anului 2015 au fost de 13118 mii, în creştere cu 16,63%, comparativ cu anul 2011. Mijloacele de transport rutier au fost cele mai utilizate de vizitatorii români pentru plecările în străinătate (78,09%), urmate la mare distanță de transportul aerian (20,67%).

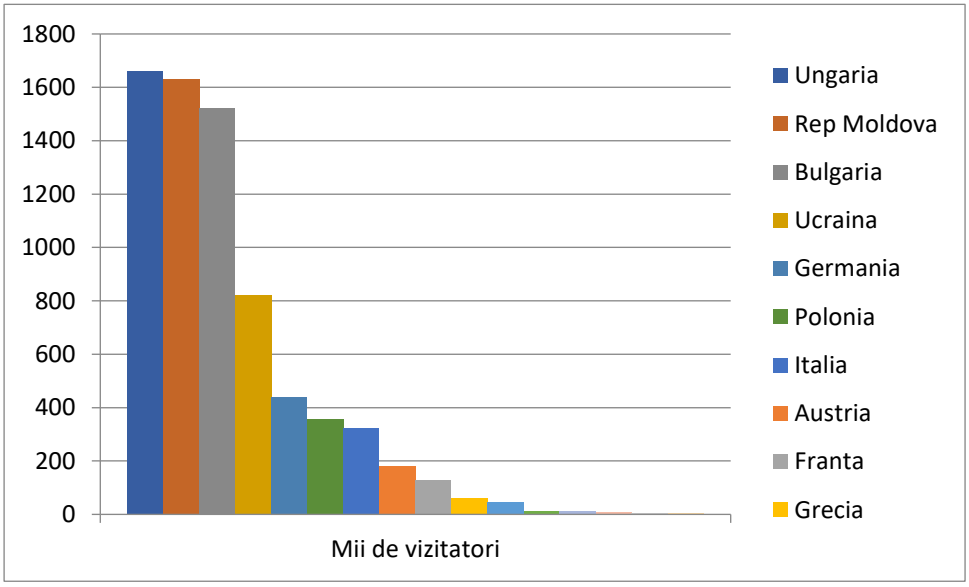

Figură 62 - Distribuția numărului de vizitatori străini în funcție de țara de origine în 2015

Industria ospitalităţii din România – reprezentată prin hoteluri, restaurante, planificare de evenimente, transport – a crescut până la aproape 3 miliarde de euro în 2008, dar a fost urmată de o scădere de 22% până la sfârşitul lui 2010, ajungând la 2,3 miliarde de euro[96], adică puţin peste 2% din PIB, aproape jumătate din media Uniunii Europene. Restaurantele reprezintă aproape 40% din cifra de afaceri a sectorului şi angajează 43% din forţa de muncă. Faptul că numărul acestora a fost mai mare în 2010 (8.200) decât în 2008 (8.000) demonstrează rezistenţa acestui segment la scăderea cifrei de afaceri cu 9% în aceeaşi perioadă. Hotelurile reprezintă al doilea sub-sector după cifra de afaceri, cu 31% din totalul

[96] Ernst & Young Romania SRL, Studiul *The Hospitality Sector in Europe.*

anului 2010, şi cu un număr de angajaţi de aproximativ 35.500. Barurile au fost în mod particular afectate de creşterea taxelor (TVA şi accize), cu o reducere de 7% a numărului de unităţi economice în 2010. După 2010, sectorul românesc al ospitalităţii a continuat să se confrunte cu un mediu din ce în ce mai dificil, din cauza scăderii încrederii consumatorilor în economie şi a puterii de cumpărare, a creşterii TVA-ului şi a modificărilor legislaţiei din domeniu (cum ar fi interzicerea fumatului în anumite condiţii). România ocupă locul 27 dintre cele 31 de ţări analizate în studiul, realizat de Ernst & Young Romania, după contribuţia sectorului la PIB în anul 2010, cu 2,1%. Acelaşi sector contribuie la PIB-ul Bulgariei de două ori mai mult, adică 4,2% din PIB. Ţara noastră este urmată în clasament de Slovacia, Cipru, Lituania şi Polonia. Ţările cu o industrie a ospitalităţii generând o contribuţie semnificativă la PIB sunt cele cu tradiţie îndelungată în turism, precum Malta (7,9%), Grecia (6,5%) şi Spania (6,3%). La nivelul Uniunii Europene, media contribuţiei sectorului la PIB este de 3,7%. Industria ospitalităţii a avut, în mod direct sau indirect, o contributie de 1.000 de miliarde de euro la economia europeană în anul 2010, potrivit studiului. Sectorul ospitalităţii a contribuit cu 126 de miliarde de euro la bugetele de stat prin taxele plătite şi a oferit locuri de muncă pentru aproximativ 16,6 milioane de persoane în Uniunea Europeană, reprezentând unul din 13 locuri de muncă din UE.

RESURSE PENTRU DEZVOLTAREA TURISMULUI ÎN MUNICIPIUL ALBA IULIA

„Încă din antichitate, populaţiile au preferat aceste locuri binecuvântate, dovadă fiind mulţimea descoperirilor arheologice, de la ansambluri de locuire şi monumente funerare, până la obiecte de cult străvechi şi obiecte casnice. Densitatea în spaţiu şi timp a vestigiilor de patrimoniu naţional – urmare a unei intense locuiri – se explică prin existenţa acestui culoar al Mureşului (una dintre marile căi de acces în interiorul arcului carpatic). Totodată, materiile prime abundente în zonă (sarea şi minereurile bogate în aramă, argint, aur) au fost un aspect esenţial în locuirea acestor ţinuturi încă din preistorie. Erau şi un motiv pentru dezvoltarea relaţiilor de schimb între aceste regiuni, ba chiar cu zone foarte îndepărtate." (Judeţul Alba. Ghid turistic, Consiliul Judeţean Alba, 2012)

PATRIMONIUL NATURAL

Patrimoniul natural din regiunea Alba Iulia este unul variat şi de valoare, locală, naţională şi comunitară fiind protejat de legislaţia naţională prin instituirea de arii naturale protejate. În perimetrul arealului înconjurător al orașului sunt 12 obiective protejate din categoria rezervaţii şi monumente ale naturii conform *Legii nr. 5/2000*. Acestea sunt amplasate în comunele montane Meteş, Ighiu, Galda de Jos, Cricău, precum şi pe teritoriul administrativ al Municipiului Sebeş (Lângă Sebeş se află rezervaţia naturală Râpa Roşie, obiectiv de patrimoniu natural unic în ţară prin formaţiunile spectaculoase ale rocilor sedimentare şi peşterile în nisip. Aici se organizează evenimentele locale şi concursuri de alpinism. Lacul artificial de la Petreşti este şi el un potenţial loc cu atractivitate în turismul de agrement.). Conform *Ordinului nr. 1964 din 13/12/2007 şi HG 128431/10/2007* în zonă sunt cuprinse arii de importanţă comunitară din reţeaua Natura 2000 SCI şi SPA din Munţii Trascăului – *ROSCI0253 Trascău,* respectiv *ROSPA0087 Munţii Trascăului.* Tipologia rezervaţiilor este variată dar predomină cele geologice datorită constituţiei rocilor din Munţii Apuseni şi din Munţii Şurianu.

Peisajul montan învecinat este foarte pitoresc datorită aspectului spectaculos al stâncilor şi cheilor care se formează de-a lungul văilor. Sunt remarcabile traseele turistice de pe văile Galda, Cricău, Ighiu, Ampoiţa, Cetea şi Sebeş. Deşi nu se află în imediata apropiere, Cheile Râmeţului sunt un obiectiv turistic important spre care se urcă de la Teiuş. Cadrul natural de pe culoarul Mureşului între lanţuri de munţi (Munţii Apuseni şi Munţii Şurianu) oferă peisaje variate de la aria depresionară până la cea montană şi îmbinare între valorile naturale şi cele culturale (Galda de Jos, Cricău, Ighiu, Meteş). Această distribuţie teritorială este deosebit de favorabilă dezvoltării turismului montan, ştiinţific, sportiv şi rural. Cele mai cunoscute rezervaţii şi monumente ale naturii sunt: Calcarele de la Ampoiţa, Calcarele cu orbitoline de la Piatra Corbului, Cheile Ampoiţei, Piatra Varului, Piatra Boului, Peştera Liliecilor (Comuna Meteş); Piatra Poienii, Piatra Grohotişului (Comuna Ighiu); Bulzul Gălzii, Cheile Gălzii, Piatra Măgurii, Piatra Cetii, Piatra Verde, Cheile Văii Cetii (Comuna Galda de Jos); Iezerul Ighiel, Piatra Poenii, Piatra Grohotişului (Comuna Ighiu); Piatra Craivei (Comuna Cricău); Râpa Roşie, Râpa Lancrămului (Municipiul Sebeş).

Pentru valorificarea în scop turistic a acestor valori de patrimoniu natural, fără a le pune în pericol, este necesară realizarea de circuite turistice, precum şi realizarea unei infrastructuri de transport cu dotări minime necesare pentru acces în aceste zone (parcări, locuri de popas, colectare deşeuri, semnalizare/ informare s.a.).

PATRIMONIUL ANTROPIC

Pe întreg teritoriul Judeţului Alba se remarcă prezenţa elementelor culturale valoroase. Fie că este vorba de ansambluri etnografice valoroase, de arhitectură ce necesită protecţie sau de mărturii istorice din cele mai vechi timpuri acestea se regăsesc în număr mare în zona Alba Iulia. Dintre valorile de patrimoniu clasate, majoritatea sunt situate în localităţile urbane Alba Iulia şi Sebeş, precum şi în comunele Meteş, Galda de Jos, Cricău, Ighiu. Toate localităţile urbane şi reşedinţele de comune sunt atestate documentar din perioada feudală, unele fiind legate de stabilirea aici a saşilor – Sebeş, Teiuş, Cricău, Ighiu, Berghin.

În Alba Iulia există o foarte mare concentrare de monumente şi grupuri statuare de o importanţă deosebită atât din punct de vedere istoric cât şi estetic. Municipiul Alba Iulia are o istorie de importanţă naţională. În Alba Iulia mărturiile istorice încep chiar din antichitatea daco-romană: castrul şi oraşul roman, vechile cetăţi medievale din secolele IX-X (Bălgrad şi Ţeligrad), cetatea Alba Iulia concepută în 1714 după sistemul Vauban și continuă cu catedrala romano-catolică (sec. al XIII-lea) care este cel mai vechi şi mai valoros monument de arhitectură din Transilvania realizată în stil romanic târziu. Catedrala Romano-Catolică Sf. Mihail (sec XIII-XVI) a devenit necropola Huniazilor şi mai apoi a principilor ardeleni. Alături se afla Catedrala Reîntregirii, construită în anii 1921-1922, simbolizând ideea de unitate a poporului român. Alte obiective importante sunt: Biblioteca documentară „Batthyaneum” cu peste 55 000 de volume dintre care 1230 manuscrise, numeroase obiecte de cult, piese numismatice; Palatul principilor – reşedinţă a domnitorului Mihai Viteazul; Muzeul de arheologie, istorie şi etnografie, printre cele mai vechi muzee din Transilvania (1887); Sala Unirii ridicată în 1898 pentru a servi drept cazino trupelor austro-ungare din cetate. Aici s-a

citit, la 1 decembrie 1918, hotărârea Marii Adunări Naţionale de la Alba Iulia, proclamând unirea Transilvaniei cu România. În cetate, cele mai importante sunt monumentele dedicate lui Mihai Viteazul şi răscoalei de la 1784, precum şi cele două monumente din faţa Universităţii „1 Decembrie 1918" Alba Iulia, dedicate eroilor căzuţi în bătăliile de la Custozza şi pentru apărarea oraşului. Tot în cetate, în faţa sălii Unirii se află un grup statuar cu personalităţi de seamă care şi-au adus contribuţia la realizarea Marii Uniri.

Toate aceste elemente de arhitectură veche populară, formează un patrimoniu viu, care prin identificare şi considerare devine parte a comunităţii şi patrimoniu în sine. Acest patrimoniu cultural de mare valoare necesită măsuri de conservare, reabilitare şi promovare în scop turistic. Dezvoltarea structurilor turistice şi a drumurilor de acces vor contribui la includerea acestora în circuitele turistice ale judeţului şi ale regiunii.

BAZA MATERIALĂ A ACTIVITĂŢII TURISTICE ÎN MUNICIPIUL ALBA IULIA

Cetatea Alba Iulia oferă posibilităţi de valorificare a potenţialului său turistic pe tot parcursul anului. Punerea în valoare a elementelor ofertei turistice existente se realizează prin intermediul bazei tehnico-materiale a turismului. Structurile turistice cu o mare însemnătate sunt structurile de primire (hoteluri, vile, pensiuni, moteluri), urmate de structurile de servire a mesei şi de mijloacele de agrement.

Conform datelor statistice la zi, la Alba Iulia sunt disponibile 1186 de locuri de cazare, distribuite astfel în funcţie de unităţile de cazare:

- 694 locuri la hoteluri [97]
- 11 la hosteluri (aici categoric situaţia este cu totul alta în realitate, fiind mai multe locuri de cazare, fără să ţinem cont că pe timpul vacanţei universitare, deci vara când fluxul de turişti este cel mai mare, există şi cele 4 cămine studenţeşti ale Universităţii „1 Decembrie 1918" care oferă locuri în special pentru excursiile efectuate de tineri, pentru grupuri de turişti elevi, copii, studenţi care vin din ţară sau de peste hotare – căminele au în total 836 locuri)
- „date lipsă" în statisticile INS pentru unitatea de cazare de tip hotel-apartament. În realitate, situaţia stă la acest capitol foarte bine. Există un număr de aproximativ 72 de locuri de cazare închiriate în regim hotelier în apartamente de lux din oraş, dotate cu toată aparatura necesară.
- 78 locuri la moteluri cf INS
- 44 locuri la vile turistice
- 341 locuri la pensiuni turistice 18 locuri la pensiunile agroturistice [98]

În prezent, în Alba Iulia există acum 42 de unităţi de cazare, dublul unităţilor de cazare de acum 4 ani, la final de 2015, situaţia fiind următoarea:

[97] Din care aproximativ 60 de locuri în regim de 5 stele, 304 de locuri în regim de 4 stele, 80 de locuri în regim de 3 stele şi aproximativ 250 de locuri de cazare în regim de două stele – estimări realizate în funcţie de datele statistice şi de numărul de camere ale hotelurilor.

[98] Toate informaţiile se regăsesc pe site-ul INS (TUR102C - Capacitatea de cazare turistica existentă pe tipuri de structuri de primire turistica, judeţe şi localităţi) şi site-urile specializate în rezervări online şi turism amintite anterior).

Hoteluri [99]

- Hotel Medieval (5*****), amplasat într-un edificiu vechi de 300 de ani; imaginea clasică a ansamblului, mobilierul elegant şi costumele de epocă ale personalului te duc cu gândul la marile curţi nobiliare din Europa. Restaurată şi reamenajată, clădirea păstrează elementele arhitecturale originale de secol XVIII. Hotel Medieval combină farmecul istoriei sale cu liniştea din împrejurimi, fiind aşezat într-o zonă ferită de aglomeraţia urbană – 28 de camere, sala de conferinţă cu 200 locuri, 2 săli, restaurant şi un salon – 250 locuri în total:http://www.hotel-medieval.ro/despre_noi.php);
- Hotel La Maison de Caroline (4****) - 13 camere single sau double, restaurant 40 persoane „Putem spune că hotelul nostru este un produs aproape exclusiv românesc. S-a încercat folosirea a cât mai puţine materiale cotidiene precum metalul şi plasticul şi întoarcerea către natură – lemnul, piatra şi cărămida. Mâncarea va fi preparată tot din produse autohtone, certificate eco de către UE", menţionează site-ul web oficial al hotelului: http://www.lamaisondecaroline.ro/ro/index.html;
- Hotel Parc (4****) dispune de 150 locuri de cazare la standarde internaţionale, un restaurant, bar, cofetărie proprie, salon de masaj, piscină, 2 saune, sală de conferinţe; 32 camere cu pat matrimonial, 4 apartamente la cazare 4****, 4 apartamente, 2 camere pentru persoane cu dizabilităţi, 3 camere cu pat matrimonial, 27 camere cu două paturi la 3***, 3 restaurante cu 200, 100, 50 locuri, sală conferinţă cu 180 locuri: http://www.hotelparc.ro/servicii.html;
- Hotel Transilvania (4****) - reamenajat complet, 80 de camere, sală de conferinţe Apulum cu maxim 100 locuri, sala de meeting Gemina cu 30 locuri, restaurant - http://www.hoteltransilvania.eu/;
- Hotel Hermes (3***) - 40 de locuri de cazare în camere single, double şi apartamente, restaurant cu bar cu capacitatea de 65 de locuri, cameră de jocuri, billiard: http://www.hotelhermes.ro/;
- Hotel Mariss (3***), construit nou -7 camere duble, 7 camere twin, 6 camere single, un apartament şi Family Room: http://hotelmariss.ro/servicii.html;
- Hotel Cetate (2**) – dispune de 100 de camere: 91 camere duble, 5 camere single, 4 apartamente, restaurant cu o capacitate de 280 de locuri:
  http://www.imparatulromanilor.ro/en/turism/cazare-hotel/hotel-cetate-alba-iulia;
- Hotel Tara (2**)- 38 camere single şi duble; sală de nunţi – 350 locuri; salon pentru servirea mesei – 50 locuri:http://www.vilaelisabeta.ro/tara;

Figură 63 - Hotel Cetate

3 hosteluri, conform informaţiilor preluate de pe site-ul www.booking.com şi www.trivago.ro:

- Strong Hostel (http://www.strong-hostel-alba-iulia.ro/ - 2 camere cu 2 şi 3 paturi);

99 http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR101C

- Citadel Hostel (https://www.facebook.com/citadelalbaiulia - 7 camere duble şi cvadruple);

4 cămine studenţeşti disponibile vara pentru grupurile de turişti: cu 3 locuri (540 locuri total) sau cu 4 locuri în cameră (296 locuri total) în total 836 locuri de cazare[100].

12 Hoteluri apartament, conform www.booking.com:

- Aparthotel Orhideea Residence – din 2014, self catering, 12 apartamente;
- Apartament Belvedere Alba Iulia – din 2014, self catering, pentru 5 persoane;
- Alba Gemina Apartment – din 2014, self catering, pentru 6 persoane, living spaţios, chicinetă utilată, 2 băi, balcon;
- Apartement Stadion Residence – din 2014, self catering, pentru 4 persoane;
- Panoramic Apartament – din 2015, self catering, pentru 2 persoane;
- Apartament Adove – din 2015, pentru 4 persoane;
- Casa Maria – din 2015, pentru 4 persoane;
- Apartment Ioan Raţiu – din 2015, pentru 2 persoane;
- Sunny Apartment – din 2015, pentru 4 persoane;
- Panorama Rooms – din 2015, pentru 2 persoane;
- Gasoniera Republicii – din 2015, pentru 2 persoane;
- Baldachin Apartment – din 2015, pentru 2 persoane;
- Apartament 1 Decembrie 1918 – din 2015, pentru 2 persoane;
- Next Exit Apartment – din 2015, pentru 3 persoane;
- Carolina Apartments – din 2012, pentru 6 persoane.

Motel Konti – pe Şoseaua de Centură, 13 camere: http://www.konti.ro/;

1 vila turistică, Vila Elisabeta: 1 Apartament de lux, 5 Camere single, 11 Camere double, 5 Camere matrimoniale, 3 Camere matrimoniale de lux, sală de festivităţi - 200 locuri, salon de conferinţe – 80 locuri, salon restaurant – 100 de locuri: http://www.vilaelisabeta.ro/cazare;

16 pensiuni (cf. www.booking.com, www.trivago.ro, http://viziteazaalbaiulia.ro/20-de-pensiuni-si-hoteluri-frumoase-din-alba-iulia/; http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR101C)

- Pensiunea MaryLou – 8 camere: http://pensiunea-marylou.ro/
- Pensiunea Apulum – 9 camere: 7 camere double şi 2 camere double superior: http://vilaapulum.ro/desprenoi.php
- Pensiunea Steaua Nordului – 10 camere -6 camere matrimoniale şi 4 camere twin http://www.vilasteauanordului.ro/;
- Pensiunea Preciosa – 7 camere (3 camere matrimoniale deluxe, 2 camere matrimoniale la mansardă, 1 cameră single, 1 cameră dublă cu două paturi pentru câte o persoană): http://www.preciosa.ro/cazare.php;

[100] http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2012/07/de-pus-in-art-4-link-4.pdf; www.uab.ro

- Pensiunea Select - 18 camere şi 2 suite cu 1 dormitor, sala de festivităţi de 300 de locuri, restaurant de 70 locuri: http://www.selectalba.ro/;

Figură 64 - Pensiunea Select

- Pensiunea Casa Traiană – 10 camere, dintre care 7 camere duble şi 3 camere matrimoniale şi 2 apartamente cu 3 camere şi bucătărie proprie, restaurant de 120 locuri: http://www.pensiunealba.ro/;
- Pensiunea Onel – 13 camere, restaurant Menuet la 1 km distanţă pe Bd-ul Transilvania: http://www.albaiulia.onelia.ro/;
- Pensiunea Speedhouse – 4 camere, 8 locuri;
- Pensiunea Ara – 9 camere, 18 locuri de cazare, restaurant cu 60 de locuri: http://www.pensiuneaara.eu/;
- Pensiunea Terra – 10 camere, din care 6 matrimoniale şi 4 duble, capacitate maximă 20 de persoane: http://www.pensiuneaterraelixir.ro/#;
- Pensiunea Neptun – 12 camere duble, 30 locuri total, restaurant cu autoservire: http://www.cazarealbaiulia.ro/index.html;
- Pensiunea Drumul Dragostei – 10 camere, 5 matrimoniale, 5 twin, în total 20 de locuri, restaurant de 150 locuri, terasă cu 60 de locuri, organizare evenimente – 250 persoane, sală conferinţă – 50 locuri, parcare – 60 locuri, piscină, centru de echitaţie, 2 terenuri de tenis: http://www.drumuldragostei.ro/index.html;

Figură 65 - Pensiunea Drumul Dragostei

- Pensiunea M.A. – 18 camere (camere duble, single, matrimoniale, apartament): http://mahotels.ro/;
- Pensiunea Voichiţa –15 camere (3 camere matrimoniale, 1 camera matrimonială şi canapea, 5 camere cu 2 paturi, 3 camere cu 2 paturi şi canapea, 3 camere cu 3 paturi; sală de evenimente - 300 locuri, sală conferinţe – 60 locuri; terasă de vară, spaţiu amenajat de joacă pentru copii, bar, restaurant cu bucătărie internaţională şi cu produse tradiţionale, salon de bowling şi biliard: http://voichitalook.ro/servicii/;
- Pensiunea Amentza – 5 camere, bar cu mini-restaurant;
- Pensiunea Mihaela – 7 locuri în 3 camere duble, terasa şi grădină cu pomi fructiferi şi trandafiri, ideală pentru grătar/barbeque, pentru 1-2 familii: http://www.turistromania.ro/cazare-alba-iulia/pensiunea-mihaela.html;

În realitate situaţia este una mai bună, deoarece statisticile INS nu au mai fost actualizate din 06.11.2015, iar de atunci, conform site-urilor specializate de turism, au mai apărut unităţi şi spaţii de cazare noi, mai ales hoteluri – apartament, hosteluri, moteluri, tendinţa fiind în continuare crescătoare.

Din perspectiva ratingurilor oferite de clienți, în ce privește hotelurile, pe categoria de 5* avem un singur hotel cu ratingul „Fabulos 8,9”; pe categoria de 4* sunt 2 hoteluri, iar media de rating este „Fabulos 8,8”; pe categoria de 3* sunt 3 hoteluri, iar media de rating booking este „Fabulos 8,7”; pe categoria de 2* avem 2 hoteluri, iar media de rating este în jurul notei 6,9. În ce privește cele 2 hosteluri cotate, media ratingului este „Superb 9 ”. Situaţia stă foarte bine şi la capitolul pensiuni: există 4 pensiuni de 4 stele sau margarete, cotate cu rating booking pe siteul www.booking.com, iar media rating booking-ului dintre calificativele acordate acestor pensiuni este de „Fabulos 8, 8”; există 7 pensiuni de 3 * sau margarete care apar cotate cu calificativ şi care au comentarii. Media rating booking-ului acestor 7 pensiuni este de „Bine 7,65”. Ultima pensiune cotată este de 2* sau margarete, având calificativul „Bine 7,5”. Situaţia s-a îmbunătăţit considerabil şi în ce priveşte numărul hotelurilor-apartament, preferate de turiştii care vin cu familia şi doresc să petreacă un sejur simţindu-se acasă, având la dispoziţie toate dotările pe care le-ar avea acasă. Numărul acestor unităţi de cazare a suferit un boom în ultimii 3 ani şi s-a triplat. Media de rating booking şi de satisfacţie şi mulţumire este de „Superb 9”.

Ratingul a fost obţinut prin agregarea opiniilor clienţilor care au înnoptat în acea unitate de cazare şi au beneficiat de serviciile de acolo, fiind media între notele acordate de toţi clienţii. Fiecare client oferea note potrivit unor criterii de departajare între unităţile de cazare în funcţie de cât de mulţumit era de condiţiile de acolo. Criteriile sau itemii la care turistul trebuia să ofere câte un calificativ sunt: curățenia, confortul, locaţia, facilităţi, personal, raport calitate – preț, wi-fi gratuit; De asemenea, scorul de rating ţine seama şi de comentariile clienţilor.

Cartografierea percepției și gradului de satisfacție al clienților care au înnoptat în unitățile de cazare din Romania publicate pe www.booking.com:

Hoteluri	Rating booking *
Hotel Transilvania	Superb 9,1
Hotel Medieval	Fabulos 8,9
Hotel La Maison de Caroline	Fabulos 8,8
Hotel Hermes	Fabulos 8,6
Hotel Mariss	Foarte bine 8,5
Hotel Cetate	Scor 6,9
Hotel Parc	-
Hotel Tara	-
Pensiuni	**Rating booking**
Pensiunea Mary Lou (4*)	Excepţional 9,5
Pensiunea Apulum (4*)	Superb 9,2
Pensiunea Vila Preciosa (4*)	Fabulos 8,7

Hoteluri	Rating booking *
Pensiunea Ara (3*)	Fabulos 8,6
Pensiunea Casa Traiana (3*)	Foarte bine 8
Pensiunea Steaua Nordului (3*)	Foarte Bine 8
Pensiunea Drumul Dragostei (4*)	Foarte Bine 8
Pensiunea Voichița (3*)	Bine 7,7
Pensiunea Onel (3*)	Bine 7,5
Pensiunea Speedhouse (2*)	Bine 7,5
Pensiunea Terra (3*)	6,9
Pensiunea Neptun (3*)	6,9
Hosteluri	**Rating booking**
Citadel Hostel	Superb 9,2
Strong Hostel	Fabulos 8,9
Hoteluri apartament	**Rating booking**
Apartament Ioan Rațiu	Excepțional 9,7
Aparthotel Orhideea	Excepțional 9,5
Apartament Belvedere Alba Iulia	Superb 9,4
Carolina Apartments	Superb 9,4
Apartament 1 Decembrie	Superb 9,4
Casa Maria	Superb 9,4
Sunny Apartment	Superb 9,2
Alba Gemina Apartment	Superb 9,2
Apartament Stadion Residence	Superb 9,1
Panoramic Apartment	Fabulos 8,8
Panorama Rooms	Fabulos 8,7
Garsoniera Republicii	Foarte Bine 8,5
Next Exit Apartment	Bine 7,6
Apartament Adove	-

Tabel 28 - Ratig booking structuri de cazare Alba Iulia

Pe site-urile specializate www.booking.com, www.trivago.ro, www.viziteazaalbaiulia.ro, www.turistinfo.ro, www.tripadvisor.com se poate cu uşurinţă constata amploarea pe care a cunoscut-o turismul în ultimii ani.

Oferta gastronomică este destul de limitată. În zona Cetăţii oferta este extrem de redusă, iar la nivelul orașului lipsește o diversificare a restaurantelor pe tipuri de bucătării tradiționale, lipsește un serviciu de calitate într-un cadru armonios, specific unui oraș istoric.

Activitățile turistice, organizarea unor circuite ghidate, sau organizarea unor evenimente, sunt de asemeni restrânse. Activitățile de promovare a imaginii orașului și a Cetăţii sunt limitate și nu sunt realizate într-o strategie de colaborare cu alte localități din regiune, cum ar fi Sighișoara, Sibiu, Oradea, Cluj Napoca, Târgu Mureș, etc.

Prin amplasarea sa geografică municipiul Alba Iulia poate juca rolul unui pol de distribuție, sau punct terminus, în organizarea unui turism de tip rural – având în vedere agroturismul din comunele învecinate, sau a unui turism montan, de drumeție, cu cortul, sau la cabană, în zona munților Apuseni. Lipsește o promovare coerentă a orașului și a oportunităților de turism în regiune, neexistând posibilitatea de o oferi turiștilor informații privind ofertele agroturistice din zonă, trasee de urmat.

Alba Iulia este capitala de suflet a neamului românesc, simbol al unităţii românilor şi românismului de pretutindeni, iar Cetatea Alba Carolina reprezintă un liant viu între secole de istorie, cultură şi civilizaţii europene succesive, o mare grădină în mişcare ce conservă între zidurile sale vitalitatea şi moştenirea generaţiilor care s-au succedat perpetuu pe teritoriul actualului municipiu; Cetatea deține resurse turistice și antropice cu o concentrare foarte mare, iar în fiecare an, este vectorul central de desfăşurare a manifestărilor prilejuite de Ziua Naţională a României. Principalele categorii de resurse turistice ale oraşului Alba Iulia generează forme de turism precum *turismul cultural* şi *turismul de afaceri* şi *turismul ştiinţific.* Cea mai mare parte a turiştilor sosiţi în Alba Iulia şi cazaţi la principalele hoteluri din oraş sunt români, dar şi ponderea celor străini este semnificativă.

PRINCIPALII INDICATORI AI ACTIVITĂŢII TURISTICE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

La nivelul Municipiului Alba Iulia activitatea turistică a fost considerată ca fiind una cu un potenţial deosebit de dezvoltare. În acest sens, eforturile s-au orientat în special pe refacerea infrastructurii turistice şi repunerea în circuitul turistic a unor importante monumente de pe teritoriul municipiului. Au fost implementate astfel proiecte care au redat valoarea unor obiective turistice importante şi care au atras în economia locală sume importante de bani, creând şi locuri de muncă, unele temporare şi altele permanente.

În sinteză, acestea sunt:

- *Reabilitare Centru Istoric Traseul Estic, Traseul Sudic, Traseul Nordic. Fortificaţia de tip Vauban – Alba Iulia,* Căi de Acces, Iluminat şi Mobilier Urban Specific – Sursa: POR 2007-2013 Axa 5. DMI 5.1, Perioada de implementare: 2009-2011, *Buget total: 47.533.652,79 lei, Rezultate: 70 locuri de muncă temporare* în timpul implementării şi *30 locuri de muncă permanente* la finalul investiţiei, pentru operare;
- *Respiră aerul istoriei,* Sursa: POR 2007-2013 Axa 5. DMI 5.3, Perioada de implementare: Noiembrie 2010 – Septembrie 2011, *Buget total: 1.033.249,95 lei, Rezultate: 4 locuri de muncă temporare* în timpul implementării şi *2 locuri de muncă permanente* la finalul investiţiei, pentru operare;
- *Reabilitarea Centrului Istoric Alba Iulia, Fortificaţia de Tip Vauban – Căi de Acces, Iluminat Exterior şi Mobilier Urban,* Sursa: POR 2007-2013 Axa 1. DMI 1.1, Perioada de implementare: 2010-2014, Buget total: 76.087.835,63 lei, Rezultate: *70 locuri de muncă temporare* în timpul implementării şi *30 locuri de muncă permanente* la finalul investiţiei, pentru operare;
- *Valorificarea Resurselor Turistice Naturale în Zona Mamut – Parcul Dendrologic „Dr. Ioan Vlad" Valea Popii – Alba Iulia,* Sursa: POR 2007-2013 Axa 5. DMI 5.2, Perioada de implementare: 2011-2014, *Buget total: 11.398.022,80 lei, Rezultate: 30 locuri de muncă temporare* în timpul implementării şi *9 locuri de muncă permanente* la finalul investiţiei, pentru operare;
- *Lucrări de consolidare – Restaurare Poarta I,* Sursa: Bugetul de Stat prin Ministerul Culturii şi Bugetul Local, Perioada de implementare: 2006-2007, *Buget total: 2.248.772,33 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric;*

- *Cetatea Alba Carolina – Reconstituire Poarta a II-a,* Sursa: Bugetul de Stat prin Ministerul Culturii şi Bugetul Local, Perioada de implementare: 2008-2009, *Buget total: 2.253.396,32 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric;*
- *Cetatea Alba Carolina – Reconstituire Poarta a III-a,* Sursa: Bugetul de Stat prin Ministerul Culturii şi Bugetul Local, Perioada de implementare: 2007-2009, *Buget total: 6.927.027,24 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric.*
- *Cetatea Alba Carolina – Reconstituire Poarta a V-a,* Sursa: MCCPN, în calitate de lider de proiect şi PNUD prin EEA 2004-2009 şi Bugetul Local, Perioada de implementare: 2010, *Buget total: 2.415.914,26 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric;*
- *Restaurare şi amenajare Poarta de Sud Castrul Roman – Etapa a II-a,* Sursa: Buget stat prin Ministerul Turismului, buget local şi fonduri PNUD, Perioada de implementare: 2007-2009, *Buget total 1.770.271,34 lei, Rezultate: Restaurare monument istoric;*
- *Realizare semnale simbolice pentru marcarea intrărilor în Municipiul Alba Iulia,* Sursa: Bugetul local, Perioada de implementare: 2011-2013, *Buget total: 734.218,06 lei;*
- *Fântână arteziană Parcul Unirii,* Sursa: Bugetul de Stat prin Ministrul Culturii şi Bugetul Local, Perioada de implementare: 2006-2007, *Buget total: 2.552.153,01 lei.*

Astfel, fondurile atrase prin proiectele menţionate este de 154.954.513, 73 lei, respectiv peste 36 milioane Euro, cu ajutorul cărora au fost obţinute următoarele rezultate: *restaurarea celei mai mari cetăţi de tip Vauban din Sud-Estul Europei şi introducerea acesteia în circuitul turistic, peste 150 locuri de muncă temporare , 71 de locuri de muncă permanente, susţinerea activităţii de promovare a Cetăţii Alba Carolina.*

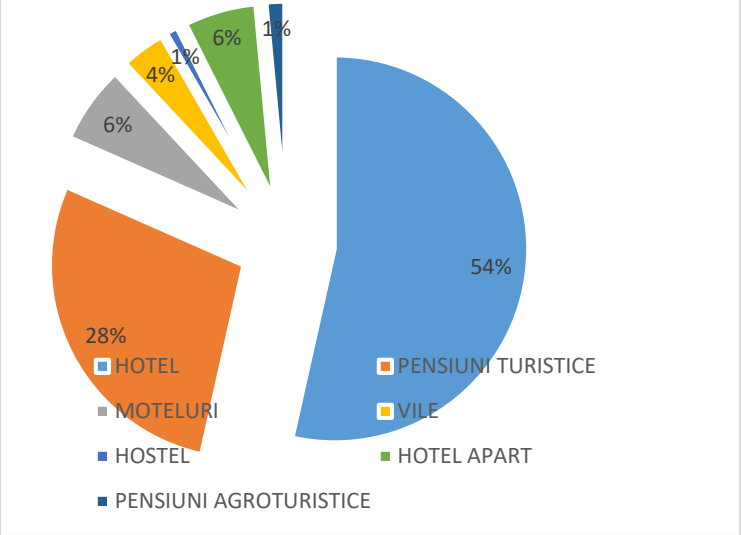

Figură 66 - Date statistice privind structurile de cazare

Din datele oferite de INS în ansamblu, pentru Municipiul Alba Iulia există acum un număr de aproximativ (spunem „aproximativ" pentru că numărul este în continuă creştere) 1186 de locuri de cazare în total. Situaţia este una pozitivă şi încurajatoare, dacă în anul 2014 existau un număr de 941 de locuri de cazare în oraş, în 2009 erau 612, iar în 2005 erau 379 de locuri în evidenţa celor de la INS, conform datelor preluate din statisticile oficiale[101]

Conform statisticilor INS, capacitatea de cazare turistică în funcţiune este în Municipiul Alba Iulia de 390548 de locuri (Capacitatea de cazare turistică în funcţiune reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziţia turiştilor de către unităţile de cazare turistică, ţinând cont

[101] http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR102C

de numărul de zile cât sunt deschise unităţile în perioada considerată. Se exprimă în locuri-zile. Se exclud locurile din camerele sau unităţile închise temporar din lipsă de turişti, pentru reparaţii sau din alte motive. Ultima actualizare a datelor a avut loc pe site INS la acest indice de căutare.[102]

Dacă pentru anul 2015 numărul de locuri pentru indicele statistic TUR103D –capacitatea de cazare turistică în funcţiune era de 390548 de locuri, în 2014 era de 299824 de locuri, în 2011 era de 238276, în 2005 era de 142090 de locuri.[103]

Se observă creşteri considerabile, corelate de la an la an cu investiţiile şi proiectele de restaurare şi revitalizare a Cetăţii Alba Iulia şi a unei mari părţi din obiectivele de patrimoniu din Cetate, de interes naţional şi internaţional, pe fondul creşterii numărului de turişti şi a îmbunătăţirii şi revigorării turismului, serviciilor, comerţului. Toate acestea au dus şi la creşterea economică a oraşului, la înmulţirea locurilor de muncă şi la deschiderea unor oportunităţi pe care Alba Iulia nu le-a avut fructificate până acum.

Numărul turiştilor s-a mărit de la an la an, conform datelor preluate de la INS, dar şi conform rapoartelor cu numărul de înnoptări predate de către hotelurile din Alba Iulia.

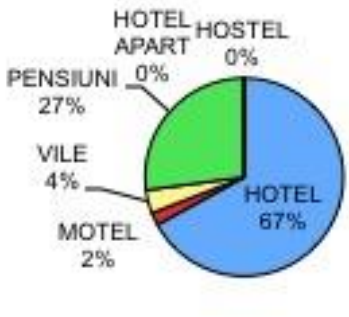

Figură 67 - Situaţia înnoptărilor 2015

Astfel, în anul 2015, în toate unităţile de cazare din Alba Iulia au fost un număr de 111446 înnoptări, ceea ce înseamnă o creştere considerabilă dacă privim cifrele din anul 2014, când au avut loc 78336 de înnoptări, sau faţă de anul 2011, când au avut loc un număr de 59510 înnoptări. Trendul este unul de creştere masivă, cu mai bine de 35%.[104]

Din totalul de **înnoptări** din anul 2015, 67% din înnoptări au avut loc la hotelurile din oraş, înregistrându-se un număr de 74686 de înnoptări. Un procent de 27,04% cazări peste noapte au fost la pensiunile din oraş, înregistrându-se un număr total de 30135 înnoptări. La moteluri s-au înregistrat un număr de 2323 înnoptări, adică un procent de 2,08%, în vreme ce la hosteluri un număr de 65 de înnoptări (0.06%). La vilele turistice au fost 4237 de înnoptări (3,8%).

Statisticile INS indică şi numărul de turişti sosiţi în anul 2015 în structurile de cazare din Municipiul Alba Iulia, fiind înregistraţi 62634 de persoane, faţă de 41392 de turişti cazaţi în Alba Iulia în 2014, 32805 cazaţi în 2012, 25064 turişti cazaţi în 2011 (trebuie precizat aici că cifrele se referă la turiştii cazaţi în unităţile de cazare din oraş şi nu iau în calcul vizitatorii sau turiştii aflaţi în tranzit sau în vizită scurtă, care nu se cazează nicăieri. Numărul turiştilor cazaţi în Alba Iulia a crescut în 2015 cu 33% faţă de anul 2014 şi s-a dublat faţă de anul 2011 (250%)).

[102] http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR103D

[103] http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR103D).

[104] http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR105E

Defalcat pe tipul structurii de cazare situaţia stă astfel: 41821 turişti cazaţi la hoteluri (66,77%) faţă de 23284 în anul 2014, 16468 turişti cazaţi la pensiuni (26,29%) faţă de 13722 în anul 2014, 2507 persoane cazate la vile turistice (4%) faţă de 2710 în anul 2014 (în scădere în 2015), 1156 turişti cazaţi la moteluri (1,85%) faţă de 1315 în anul 2014 (în scădere), 627 de turişti cazaţi la pensiuni agroturistice (1%) faţă de 361 în anul 2014 (numărul se dublează în 2015), 55 de turişti cazaţi la hosteluri (0,09%). Din cifrele anterioare reiese că numărul cel mai mare de turişti se cazează în continuare la hotel, o parte însemnată aprox. 27% preferă pensiunile, în timp ce numărul turiştilor cazaţi la moteluri şi vile turistice a fost în anul 2015 în scădere.[105]

Comparativ cu luna ianuarie din anul 2015, când în structurile de cazare din Alba Iulia au sosit 1635 turişti, în luna ianuarie din anul acesta au sosit 3107 de turişti în Alba Iulia în unităţile de cazare, deci un număr dublu.[106]

În luna februarie 2015 s-au înregistrat în unităţile de cazare locale un număr de 2398 de turişti, iar în luna februarie 2016 un număr de 3930. Dintr-un comunicat oficial de presă transmis mediul mass-media local şi regional, Muzeul Naţional al Unirii din Alba Iulia a înregistrat în anul 2015 un număr record de vizitatori, respectiv 154700, cifra aceasta plasând muzeul albaiulian printre cele mai vizitate muzee din România.

„De asemenea, nu putem omite faptul că numărul de persoane care vizitează instituția de cultură albaiuliană este într-o evidentă creștere în ultimii ani. Astfel, față de anul 2014, în anul ce tocmai s-a încheiat au fost cu 23.773 mai mulți vizitatori. Această afluență mare de public, este atât rodul unor proiecte de succes organizate în această perioadă de muzeul albaiulian (*Noaptea Muzeelor, Garda Apulum* sau expoziția eveniment *Aurul și argintul antic al României*), dar și a numeroaselor evenimente inițiate de administrația locală în Cetatea Alba Carolina — *Zilele Orașului, Festivalul Roman Apulum, Festivalul Dilema Veche, Festivalul Sărbătoarea Muzicii* etc. Nu întâmplător, cele mai aglomerate luni la muzeu au fost cele care s-au suprapus peste evenimentele amintite anterior. Astfel, lunile mai, iunie, iulie și august au înregistrat cifre de 19.975, 25.396, 20.050 și respectiv 28.418 vizitatori”, se arată în comunicatul de presă transmis de Muzeul Național al Unirii.[107]

Prin proiectele Cetăţii Alba Carolina implementate de Primăria Municipiului Alba Iulia a crescut numărul şi s-au diversificat categoriile de turişti care vin în oraş. În 2007-2008, la data primului studiu sociologic, erau semnalate următoarele categorii de persoane care vizitau Cetatea istorică: vizitatori români şi străini (interesaţi în turismul cultural, de istorie şi de patrimoniu), turişti sosiţi în interes de afaceri (participă de regulă la diferite congrese, seminarii, simpozioane, training-uri organizate în Alba Iulia), grupuri de copii, elevi şi studenţi (care pot fi sau nu înscrişi în cadrul unor programe educaţionale de istorie naţională sau de istoria artei) şi vizitatori ocazionali, care participă la evenimente şi manifestări de Ziua Naţională sau de Zilele Oraşului.

[105] http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR104E

[106] (http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=TUR104H).

[107] http://ziarulunirea.ro/muzeul-national-al-unirii-din-alba-iulia-in-topul-celor-mai-vizitate-muzee-din-tara-356360/

În 2015, cu ocazia ediției a doua a anchetei sociologice din seria *Barometrului comunității locale*, a fost testată participarea publicului la nu mai puţin de 18 evenimente culturale sau de divertisment din Cetatea istorică. Dacă ne referim numai la participarea adulţilor la evenimentele din spaţiul Cetăţii istorice ea a fost de 59,1% din populaţia adultă a oraşului în 2014 şi de 63,6% în 2015.

Publicul Cetăţii istorice din Alba Iulia este astăzi mult mai diversificat faţă de 2008, anul demarării primelor proiecte de reabilitare. O categorie aparte o constituie cei care vizitează Cetatea istorică pentru a vedea ce s-a realizat în Alba Iulia prin proiectele implementate. Sunt şi turişti care vin în Alba Iulia pentru a realiza albume fotografice în arealul spectaculos al Cetăţii Vauban sau la Porţile Cetăţii. De altfel, unul din obiectivele Barometrului Comunităţii Locale început în anul 2015 va fi pentru următorii ani dezvoltarea și implementarea unei metodologii de inventariere a tuturor categoriilor de turişti care vizitează Cetatea istorică.

DIVERTISMENT ŞI RECREERE ÎN MUNICIPIUL ALBA IULIA

Piaţa atracţiilor urbane legate de divertisment şi recreere este adesea tratată separat de cea a celorlalte servicii şi funcţiuni, atunci când zona de studiu are un caracter special şi este, în sine, un factor polarizator. Două nişe principale ale pieţei turistice se delimitează în cadrul prezentei analize, respectiv: turismul cultural şi piaţa ospitalităţii pentru afaceri, strâns legate de dezvoltarea mediului de afaceri local şi de locuire. Ambele sunt pieţe naturale, atrase de caracteristicile existente ale locului, şi în ambele cazuri se pot adăuga facilităţi de divertisment şi recreere. Aceste facilităţi aduc valoare adăugată locului din două surse diferite: (1) fac locul mai atractiv şi (2) se adresează unui segment diferit de turişti, atraşi de o serie de caracteristici ale locului, deja prezente sau care pot fi adăugate prin investiţii.

Din gradul de ocupare a dotărilor existente, rezultă o cerere relativ scăzută din partea locuitorilor oraşului pentru dotări de divertisment şi recreere. Este de aşteptat însă, ca şi în cazul pieţei comerciale, ca această cerere să crească odată cu dezvoltarea economică şi puterea de cumpărare. Existenţa universităţii în Cetate aduce un aport de populaţie tânără care are nevoie de o bază de recreere şi de oportunităţi variate pentru divertisment. Oferta existentă este relativ restrânsă. Există în oraş restaurante la fiecare din hoteluri, plus alte unităţi doar cu funcţie de restaurant cu ofertă variată (restaurant chinezesc, italian, cu bucătărie tradiţională). Exista un cinematograf (Cinema Colours în Alba Mall), cluburi şi un teatru în aer liber la marginea cetăţii. Cu toate că principala atracţie actuală a Cetăţii pentru comunitate este legată de plimbare, dublată şi de eventuala vizitare a muzeului şi accesul la funcţiunile existente – biserică, universitate, locuinţe, etc. Este limpede că o ofertă de servicii de calitate în această direcţie ar stimula o cerere care este în acest moment greu de cuantificat. O soluție de diversificare a ofertei de spații de agrement o reprezintă punerea în valoare și amenajarea cu destinația de agrement și recreere a Zonei Mamut, Parcului Dendrologic și Rivierei Mureș - Ampoi, completarea echipării urbane aferente.

l) Analiza disparităţilor din economie

Municipiul Alba Iulia reprezintă aria cu cel mai ridicat nivel de dezvoltare de la nivelul judeţului. Acest teritoriu este apreciat ca fiind *„cea mai favorizată arie”,* caracterizată prin

activităţi economice complexe, dominate de cele industriale, localizate cu precădere în centrele urbane, dar şi în unele localităţi rurale, precum Sântimbru. Accesibilitatea importantă spre oraşele din jur a determinat reducerea depopulării satelor.

Trei probleme sunt considerate ca fiind majore pentru această arie: (1) restructurarea industriei din centrele specializate; (2) slaba putere de polarizare a reşedinţei Alba Iulia din cauza unor forţe centrifuge, reprezentate de atracţia exercitată de marile centre urbane vecine asupra oraşelor de la periferiile judeţului; (3) valorificarea poziţiei favorabile în raport cu principalele căi de comunicaţie transregionale şi naţionale.

Avantajele de care dispune Municipiul Alba Iulia se referă la poziţia geografică avantajoasă şi semnificaţia istorică şi culturală, care reprezintă elemente favorabile în impulsionarea activităţilor generatoare chair de funcţii interjudeţene.

m) Analiza SWOT a economiei Municipiului Alba Iulia

INDUSTRIE ŞI COMERŢ	
Puncte tari ❖ Structură economică diversificată; ❖ Sector industrial relativ diversificat cu activităţi specifice fabricării încălţămintei, tăbăcirii şi finisării pieilor, a prefabricatelor, fabricarea materialelor de construcţii (bolţarilor, staţie de betoane, staţie de sortare şi balastieră), transporturilor rutiere de mărfuri grele agabaritice, prelucrării lemnului şi industriei alimentare; ❖ Forţă de muncă calificată în industria prelucrătoare; ❖ Înfrăţiri cu localităţi din Comunitatea Europeană – deschiderea administraţiei faţă de investitori; ❖ Interesul autorităţilor locale este de a atrage şi stabiliza investitori importanţi şi de a sprijini dezvoltarea economică locală; ❖ Universitatea poate constitui o bază de pornire pentru diversificarea serviciilor specifice în sprijinul dezvoltării economice valorificând astfel activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare.	*Puncte slabe* ❖ Capacitate limitată în atragerea şi utilizarea fondurilor europene disponibile pentru dezvoltare; ❖ Existenţa în zona periurbană a unor zone economice slab dezvoltate (disparităţi microregionale de dezvoltare economică); ❖ Ritm lent al creării unor noi activităţi economice adecvate potenţialului localităţilor din zona învecinată; ❖ Necorelarea strategiilor: neincluderea/ neasimilarea strategiei municipiului Alba Iulia în strategia judeţului, regiunii şi la nivel naţional; ❖ Insuficienta promovare a produselor locale pe plan naţional şi internaţional; ❖ Sectoare neacoperite în domeniul serviciilor; ❖ Slabă utilizare a serviciilor bancare; ❖ Insuficienta utilizare a oportunităţilor de dezvoltare economică şi consolidare a competitivităţii la scara adecvată; ❖ Lipsa informaţiei transparente şi actualizate privind actorii economici şi performanţele lor.
Oportunităţi ❖ Existenţa unor programe de finanţare pentru întreprinderile mici şi mijlocii; ❖ Dezvoltarea de relaţii de parteneriat economic şi administrativ cu unităţi teritoriale (similare sau asemănătoare) din ţară şi străinătate; ❖ Tradiţia în industria uşoară poate fi dezvoltată în contextul atractivităţii turistice cu produse specifice cu valoare adăugată mare;	*Ameninţări* ❖ Lipsa de receptivitate şi flexibilitate la cerinţele pieţei care determină decalaje economice mari, greu de recuperat; ❖ Fluctuaţii ale preţurilor la materii prime, materiale, energie electrică, gaze naturale, generate de procese inflaţioniste sau rate de schimb Leu/Euro nefavorabile; ❖ Modificări frecvente ale Codului Fiscal şi ale legislaţiei în domeniu;

INDUSTRIE ŞI COMERŢ	
❖ Accesarea programelor specifice care să conducă la valorificarea spiritului antreprenorial; ❖ Învăţământul tehnic şi cel continuu pot sprijini deasemenea adecvarea forţei de muncă la cererea pieţei; ❖ Atragerea de investitori străini şi existenţa de terenuri adecvate pentru dezvoltarea de noi investiţii; ❖ Interesul Uniunii Europene de a susţine competitivitatea.	❖ Lipsa eforturilor conjugate şi intersectoriale din partea tuturor actorilor din zona Alba Iulia ar putea conduce la performanţe slabe în domeniul dezvoltării economice la nivelul microregiunii; ❖ Lipsa unei abordări intersectoriale a dezvoltării de tipul privat – academic (cercetare-dezvoltare-inovare) – public în favoarea dezvoltării economice şi a consolidării competitivităţii.

ACTIVITATEA TURISTICĂ	
Puncte tari	*Puncte slabe*
❖ Existenţa unor monumente istorice, de artă şi culturale de mare valoare în perimetrul Cetăţii Alba Iulia care pot constitui un factor favorizant al dezvoltării turismului cultural în zonă; ❖ Numărul relativ mare al locurilor de cazare oferite de hotelurile, pensiunile şi vilele existente în oraşul Alba Iulia; ❖ Existenţa în oraş a unui număr mare de intermediari ai pieţei turistice (agenţii de turism) care pot contribui la vânzarea şi promovarea unor produse turistice care fac referire la Cetatea Alba Iulia; ❖ Cadrul natural atractiv – Cetatea Alba Iulia oferă numeroase posibilităţi de promenadă şi recreere într-un cadru natural, atât pentru locuitorii oraşului, cât şi pentru turiştii români şi/sau străini aflaţi în oraş; ❖ Amplasamentul Central al Cetăţii şi varietatea spaţiilor din cadrul acesteia.	❖ *Municipiul Alba Iulia* ❖ Promovarea insuficientă a Cetăţii Alba Iulia atât la nivel local, cât şi la nivel naţional şi internaţional; ❖ Lipsa unui mecanism durabil de finanţare pe termen lung a turismului din zonă; ❖ Lipsa unor indicatoare rutiere şi a unor semne de direcţionare amplasate la intrarea în oraş; ❖ Calitatea redusă a serviciilor turistice (inclusiv a personalului angajat în domeniu) care face ca turiştii să se orienteze spre alte destinaţii unde, la preţuri comparabile, beneficiază de servicii superioare; ❖ Numărul relativ mic şi lipsa de diversitate a unităţilor de alimentaţie publică existente în perimetrul Cetăţii sau în imediata vecinătate a acestuia.
Oportunităţi	*Ameninţări*
❖ Dezvoltarea economică a oraşului Alba Iulia oferă premisa dezvoltării turismului în localitate, atât prin creşterea numărului de turişti, cât şi prin creşterea volumului investiţiilor; ❖ Creşterea nivelului de pregătire şi profesionalism a personalului din turism – mediul universitar oferă personal de o înaltă calificare şi servicii de consultanţă profesională; ❖ Valorificarea superioară a potenţialului turistic al Cetăţii Alba Iulia, amenajarea unor zone de agrement în cadrul acesteia reprezintă oportunităţi care pot contribui la dezvoltarea turismului local.	❖ În ceea ce priveşte piaţa internaţională o ameninţare o poate reprezenta imaginea nefavorabilă a României peste hotare; ❖ Utilizarea ineficientă a unor fonduri destinate dezvoltării turismului local; ❖ Dificultatea demarării unui proces masiv de ridicare a standardelor de cazare, necesar pentru a putea concura cu succes pe piaţa internaţională; ❖ Dificultatea implicării întregului sector turistic în sprijinul unui program de marketing turistic care vizează întreaga comunitate.

AGRICULTURA	
❖ *Puncte tari* ❖ Agricultura şi zootehnia au o bună reprezentare la nivelul zonei periurbane a oraşului; ❖ Potenţial agricol ridicat atât în ceea ce priveşte zootehnia, cât şi producţia vegetală; ❖ Suprafeţe agricole întinse care permit cultivarea diferitelor categorii de plante agricole; ❖ Creşterea producţiei la unele culturi.	❖ *Puncte slabe* ❖ Predomină exploataţiile agricole de dimensiuni mici, lipsite de dotări corespunzătoare; ❖ Piaţă de desfacere neorganizată pentru produsele agricole, care creează dificultăţi în valorificarea produselor agricole; ❖ Preţuri necompetitive la produsele agricole; ❖ Utilizarea de utilaje agricole slab performante; ❖ Lipsa unui plan de acţiune continuu şi cu ţinte corelate; ❖ Lipsa implicării unei consultanţe de specialitate.
❖ *Oportunităţi* ❖ Potenţialul agricol al zonei poate fi valorificat în viitor la întreaga sa capacitate; ❖ Cererea la export pentru produse tradiţionale, agricole ecologice şi naturiste; ❖ Diversificarea activităţilor agricole: apicultura, sericicultura, cultivarea şi procesarea ciupercilor etc.	❖ *Ameninţări* ❖ Incapacitatea producătorilor agricoli de a-şi valorifica producţia; ❖ Lipsa de receptivitate şi flexibilitate la cerinţele pieţei care determină decalaje economice mari, greu de recuperat; ❖ Degradarea constantă a terenurilor agricole cauzate de secete prelungite şi lipsa fertilizanţilor naturali corelat cu inexistenţa planificării culturilor agricole prin sistemul rotaţiei acestora; ❖ Îmbătrânirea populaţiei şi manifestarea tot mai accentuată a fenomenului de brain-drain.

1.1.3 Provocări sociale la nivelul Municipiului Alba Iulia

Forţa de muncă sau resursa umană, într-un sens mai larg, are o contribuţie decisivă la dezvoltarea oricărei localităţi, zone sau regiuni. Mărimea forţei de muncă dar şi structura sa în funcţie de caracteristici, precum nivel şi domeniu de pregătire, statut ocupaţional, sector de activitate, grupă de vârstă, grad mobilitate, distribuţie teritorială, precum şi tendinţele în curs sunt elemente ce trebuie luate în considerare în orice strategie de dezvoltare. Nu întâmplător, **Strategia Europa 2020** stabileşte ca principiu pentru dezvoltarea ţărilor Uniunii Europene „creşterea favorabilă incluziunii prin promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forţei de muncă, care să asigure coeziunea socială şi teritorială". Problema şomajului - nivel, structură, cauze, evoluţie - trebuie să fie de asemenea abordată.

Analiza resurselor de muncă şi utilizarea acestora la nivelul municipiului Alba Iulia vizează următoarele obiective:

❖Analiza pieţei muncii la nivelul municipiului Alba Iulia, în special prin prisma ofertei de muncă

❖Analiza forţei de muncă la nivelul municipiului Alba Iulia (volum, componente, distribuţie teritorială, dinamică)

❖Evidenţierea structurii forţei de muncă în funcţie de variabile precum: gen, grupă de vârstă, nivel de educaţie, implicarea în activitatea economică, statut ocupaţional, domeniu de activitate

❖Analiza şomajului în municipiul Alba Iulia (nivel absolut şi al ratei şomajului, structură pe sexe, categorii de vârstă, nivel de studii, durata şomajului, evoluţie în ultimii 10 ani)

❖Evidenţierea interacţiunii pieţei muncii cu mediul de afaceri şi cu sistemul formal de educaţie

❖Formare profesională şi învăţare pe parcursul întregii vieţi

❖Estimarea calităţii forţei de muncă şi a potenţialului de creştere a calităţii forţei de muncă

❖Studierea potenţialului de creştere a utilizării forţei muncii în vederea atingerii ţintei stabilite la nivelul Uniunii Europene

❖Evidenţierea punctelor slabe şi a constrângerilor în ce priveşte forţa de muncă

Resursele informaţionale utilizate în analiză au fost în primul rând Recensământul Populației și Locuințelor din octombrie 2011, bazele de date ale Institutului Naţional de Statistică și bazele de date A.J.O.F.M., dar și anumite rezultate ale cercetărilor în domeniu. Au existat constrângeri în ce privește disponibilitatea unor date statistice la nivel teritorial, motiv pentru care nu au putut fi utilizate în analiză.

Pe baza indicatorilor statistici primari au fost dezvoltaţi indicatori derivaţi cu relevanţă pentru analiza pieţei muncii precum rata globală de activitate a populaţiei, rata de activitate a populaţiei în vârstă de muncă, rata globală de ocupare a populaţiei, rata de ocupare a populaţiei în vârstă de muncă, rata şomajului înregistrat, rata şomajului B.I.M, rata şomajului în rândul tinerilor, rata şomajului în rândul femeilor, raportul de dependenţă economică. Acolo unde s-a considerat necesar s-au inclus clarificări conceptuale privind termenii şi indicatorii utilizaţi.
Pentru o mai bună raportare în plan teritorial, situaţia resurselor de muncă din Alba Iulia a fost analizată în context judeţean, regional şi naţional, iar pentru o bună conectare la evoluţiile europene s-au făcut referiri la obiectivele majore ale Strategiei Europa 2020.

a) Structura populaţiei după participarea la activitatea economică, resursele de muncă

Dezvoltarea durabilă a unei localităţi presupune participarea într-un număr cât mai mare a locuitorilor la viaţa economică. Ţările avansate economic au, în general, rate ridicate de particip1.3.are la viaţa economică, atât în rândul bărbaţilor cât şi în rândul femeilor. Recensământul Populaţiei desfăşurat la sfârşitul anului 2011 a permis culegerea unui număr impresionant de date statistice pe baza cărora se poate realiza o „fotografiere” detaliată a populaţiei din punct de vedere a structurii socioeconomice.

Datele centralizate provizorii ale recensământului arată că doar 50,7% din totalul populaţiei municipiului Alba Iulia este activă economic[108]. Această cifră este totuși sensibil mai mare

[108] Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă, incluzând populația ocupată și șomerii (rata globală de activitate)

decât rata globală de activitate înregistrată la nivel naţional (45,6%) sau cea înregistrată la nivel judeţean (45,2%), depășind, de asemenea, ponderea populaţiei active din mediul urban la nivelul întregii ţări (46,9%).

Față de recensământul anterior ponderea populației active a crescut cu 2 puncte procentuale la nivelul municipiului Alba Iulia.

	Români	Maghiari	Romi	Germani	Alte etnii	Nedeclarată
Alba Iulia	87,62	1,59	1,76	0,18	0,21	8,64

Tabel 29 - Structura populaţiei după etnia declarată la recensământul din 2011

Nivelul de ocupare, exprimat prin rata globală de ocupare a populaţiei[109] era de 47% la nivelul municipiului Alba Iulia. Rata globală de ocupare la nivelul României calculată la recensământul din 2011 era de 42,3%, iar la nivelul județului Alba de 41,3%. Față de recensământul din 2002, a crescut ponderea populației ocupate atât la nivelul municipiului Alba Iulia (de la 43,4% la 47%).

Resursele de muncă cuprind o categorie mai largă de populație, aici fiind incluse toate persoanele în vârstă de muncă, apte de lucru precum și persoanele în afara vârstei de muncă, aflate în activitate. În general, populația ce alcătuiește resursele de muncă este cu aproximativ o treime mai mare decât populația activă. Diferența este constituită din studenții și elevii în vârstă de muncă care frecventează cursuri de zi, femeile casnice și alte categorii de persoane neocupate.

Populația inactivă totalizează 49,3% din populația municipiului Alba Iulia, fiind alcătuită din elevi și studenți, pensionari care nu realizează alte venituri în afara pensiei, femei casnice, copiii și adulții care nu au statut de elev, respectiv pensionar și care sunt întreținuți de familie, stat sau organizații private. Ponderea populației inactive se menține relativ ridicată atât datorită creșterii numărului de pensionari cât și tendinței de prelungire a duratei studiilor și implicit întârzierii intrării tinerilor pe piața muncii.

Dintre categoriile ce formează populația inactivă, ponderea cea mai mare o formează pensionarii (21,2% din totalul populației municipiului Alba Iulia), urmați de elevi și studenți (14,3% din totalul populației) și de populația aflată în întreținerea familiei (8,1% din total).

[109] Populația ocupată cuprinde toate persoanele în vârstă de 15 ani și peste care erau încadrate într-o activitate economică sau socială plătită în bani sau în natură

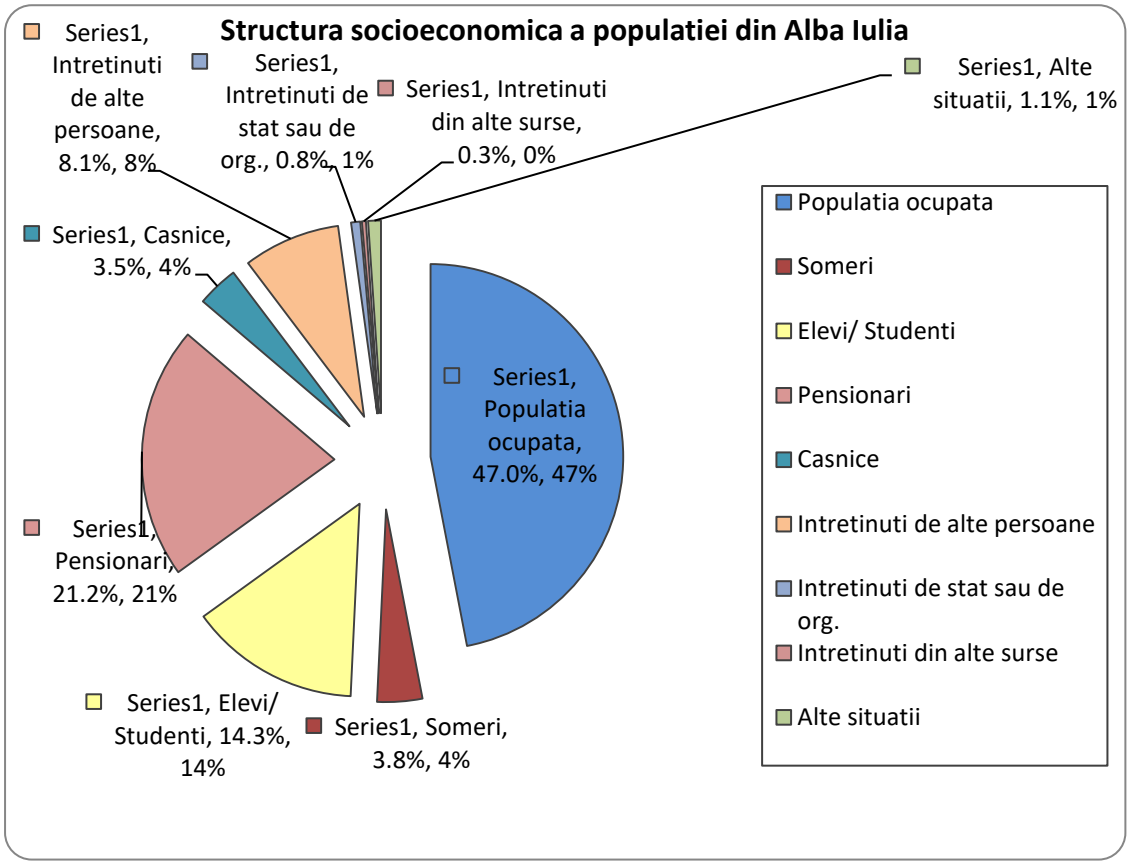

Figură 68 - Structura socio-economică a polulației la nivelul Municipiului Alba Iulia

În practică, se utilizează adesea ratele de activitate respectiv de ocupare ale populației de peste 15 ani[110] sau ratele de activitate și de ocupare calculate la populația în vârstă de muncă. Atât Banca Mondială cât și OECD includ în categoria populației în vârstă de muncă toate persoanele din grupa de vârstă 15-64 ani. Pentru Alba Iulia rata de activitate a populației în vârstă de muncă (15-64 ani) a fost de 68,4% iar rata de ocupare de 63,3%. Aceste rate înregistrate la nivelul municipiului sunt apropiate ratelor de activitate și de ocupare calculate la nivel național (67,1% rata de activitate, 62,2% rata de ocupare) sau la nivelul județului Alba (66,9% rata de activitate, 61,1% rata de ocupare).

-%-

	Rata de activitate	Rata de ocupare	Rata șomajului
Alba Iulia	68,4	63,3	**7,4**

Tabel 30 - Ratele de activitate și de ocupare ale populației în vârstă de muncă (15-64 ani)

Un indicator des utilizat în domeniul forței de muncă este rata șomajului. Acest indicator este derivat din alți 2 indicatori – numărul șomerilor și populația activă. Pentru recensământul

[110] Potrivit Biroului Internațional al Muncii, vârsta de 15 ani este vârsta minimă de la care o persoană poate fi considerată aptă de muncă

din 2011 s-a utilizat o definiție mai cuprinzătoare a șomerilor[111] decât cea a termenului definit prin Legea 76/ 2002, actualizată. Rata șomajului astfel calculată era de 7,4% la nivelul municipiului Alba Iulia. O rată apropiată față de Alba Iulia se înregistrează la nivel național (7,3%), iar la nivelul județului Alba șomajul înregistrează o rată sensibil mai mare (8,7%).

b) Zone urbane marginalizate

Interesul Primăriei Municipiului Alba Iulia în identificarea zonelor urbane defavorizate ale orașului s-a concretizat în diferite studii și cercetări realizate de-a lungul anilor. Câteva titluri în acest sens sunt: *Diagnoza urbană privind cartierele municipiului Alba Iulia (2012), Calitatea vieţii şi gradul de satisfacţie privind locuirea în cartierul Cetate, municipiul Alba Iulia (2010), Diagnoza cartierului Lumea Nouă şi fundamentarea unor direcţii de acţiune urbană (2010), Studiu de fundamentare a unor strategii sociale integrate pentru zona urbană şi periurbană – municipiul Alba Iulia şi zona adiacentă (2011), Analiza comunităților non-rome din Alba Iulia (2016), Analiza comunităților rome din Alba Iulia (2016), Barometrul comunității locale (2014, 2015, 2016), Studiu privind percepția discriminării în rândul grupurilor vulnerabile din Alba Iulia (2016).*

Atlasul zonelor urbane marginalizate din România definește și clasifică zonele urbane făcând o diferență clară între zonă urbană marginalizată și zonă urbană dezavantajată. Zonele urbane sunt definite ca fiind marginalizate pe baza a trei criterii principale: capitalul uman, ocuparea și condițiile de locuire. O zonă urbană este dezavantajată dacă pe unul sau două dintre criterii nu îndeplinește un standard corespunzător, iar o zonă urbană este marginalizată dacă pe toate cele trei criterii nu se îndeplinesc condițiile minime.

La nivelul Municipiului Alba Iulia, *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România* a constat că 13,49% din populația orașului trăiește în zone marginalizate sau defavorizate. Conform datelor prezentate Municipiul Alba Iulia este dezvantajat pe dimensiunea de ocupare (1,06 % din totalul populației), pe dimensiunea de locuire (2,74 % din totalul populației), urmată de dimensiunea capitalului uman (5,88 %). Procentul de marginalizare la nivelul orașului Alba Iulia este de 1,28%.[112]

Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, precum și studiile și cercetările recente realizate la inițiativa primăriei Municipiului Alba Iulia au evidențiat mai multe zone defavorizate și marginalizate la nivelul orașului Alba Iulia. Astfel, în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a municipiului, descriem patru mari zone marginalizate din Alba Iulia. În aceste patru zone principale sunt cuprinse și zone care ar putea fi ulterior identificate ca teritorii – țintă pentru intervenții pe programe operaționale precum POCU 2014-2020 sau POR 2014-2020.

O primă zonă marginalizată, identificată prin intermediul unei analize realizată în anul 2016 de către Primăria Muncipiului Alba Iulia, este reprezentată de cinci comunități rome situate în zone diferite ale orașului: atât centru – Comunitatea Trandafirilor, Comunitatea Barbu Lăutaru - cât și periferie – Comunitatea Ciocârliei-Pompieri, Comunitatea Zgură și Comunitatea Partoș.

[111] Toate persoanele în vârstă de 15-74 ani care îndeplinesc simultan 3 condiții: a) nu aveau un loc de muncă și nu desfășurau o activitate aducătoare de venituri, b) erau în căutarea unui loc de muncă , c) erau disponibile să înceapă lucrul în următoarele 2 săptămâni găsirii unui loc de muncă

[112] Sursa datelor: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România

Figură 69 - Hartă comunitate marginalizată nr. 1

Cercetarea realizată pe un eșantion de 121 de gospodării și un număr de 491 de persoane ne prezintă câteva particularități la nivelul fiecărei comunități.

- *Comunitatea Trandafirilor*
  - Comunitatea este extrem de numeroasă pentru spațiul efectiv;
  - Locuințele sunt improvizate, gradurile sunt rupte, acoperișurile de proastă calitate, zona este neîngrijită;
  - Populația din comunitate se confruntă în mod deosebit cu problema locurilor de muncă, nefiind școlarizați, își găsesc extrem de greu un loc în câmpul muncii;
  - Mai mult de jumătate dintre locuitorii comunității nu au absolvit nicio clasă, atitudinea față de școlarizare fiind una de ignoranță;
  - Ocupația persoanelor din comunitate se reduce la colectarea unor surse regenerabile (cartoane, pet-uri, etc), precum și la acțiuni de genul cerșitului pentru a-și asigura existența.

- *Comunitatea Barbu Lăutaru*
  - Comunitatea cuprinde un număr însemnat de persoane de etnie romă, grupate în familii numeroase, cu mulți copii;
  - Majoritatea persoanelor de etnie romă din comunitate nu au un loc de muncă;
  - În lipsa unui loc de muncă stabil, persoanele din comunitate trăiesc din diverse munci cu ziua, din confecționarea de cazane, scocuri, buți de lemn;
  - Casele persoanelor de etnie romă sunt suprapopulate și prezintă infiltrații ale apei pluviale și deteriorări ale acoperișurilor;
  - În comunitate trăiesc și români, relațiile din comunitate sunt relativ bune între persoanele de etnie romă și cele non-rome, zona fiind liniștită.

- *Comunitatea Ciocârliei - Pompieri*
  - În comunitate persoanele de etnie romă trăiesc în familii numeroase, cu mulți copii;

- Majoritatea trăiesc din colectarea cărămizilor și a fierului vechi, din diferite munci pe care le prestează cu ziua și fără contract de muncă, precum și din cerșetorie;
- 25,77% dintre locuitorii comunității au absolvit doar 8 clase sau mai puțin sau nu au absolvit nicio școală;
- În comunitate trăiesc și persoane cu diferite dizabilități sau boli cronice care le limitează activitățile zilnice;
- Pe strada Ciocârliei, zona nu este uniformă, există o zonă segregată, suprapopulată, locuită în totalitate de către persoane de etnie romă;
- Blocul de pe strada Alexandru Ioan Cuza se află într-o stare vizibilă și avansată de degradare, atât în exterior cât și în interior.

- *Comunitatea Zgură*
  - Populația din comunitate este majoritar de etnie romă, fiind alcătuită din 40 familii;
  - Majoritatea locuitorilor zonei de etnie romă nu sunt angajați în mod legal/ formal;
  - Sursa de trai pentru cei din comunitate este adunarea și sortarea fierului și a altor metale din grămezile de zgură care sunt evacuate de la fabrica din apropiere;
  - Principala piedică în calea găsirii unui loc de muncă este lipsa studiilor și a unei pregătiri adecvate, dar și lipsa unei implicări din partea agenților economici;
  - -Locuitorii comunității nu beneficiază de pensii sau alte facilități sociale din cauza lipsei actelor;
  - -Locuințele persoanelor de etnie romă se află în stare precară și avansată de degradare.

- *Comunitatea Partoș*
  - Majoritatea locuințelor sunt ridicate fără autorizație de construcție, fiind construite din materiale precum lemn, placaje sau alte materiale neadecvate. Majoritatea locatarilor nu dețin acte de proprietate asupra terenurilor ocupate și respectiv a locuințelor;
  - Locuințele sunt supraaglomerate în proporție de 80.00%;
  - Drumul de acces în zonă este neasfaltat, fiind alcătuit din pământ;
  - Comunitatea este caracterizată de inexistența unei infrastructuri de transport și de utilități (gaz, canalizare);
  - Persoanele din comunitate nu au locuri de muncă, fiind necalificate și cu nivel scăzut de educație.

Zona marginalizată analizată, în care conviețuiesc români și într-o proporție dominantă romi, prezintă particularități specifice.

Adulți și copii din cele cinci comunități se confruntă cu stigmatul abandonului școlar la vârste fragede sau al neabsolvirii niciunei școli. Acest fapt atrage după sine dificultatea calificării într-o meserie prin forțe proprii, fiind priviți cu neîncredere și scepticism de către societate.

Principalele surse de venit ale romilor din zona marginalizată sunt veniturile din muncile ocazionale și veniturile obținute din asistență socială, fiind frecventă ocuparea temporară, care nu asigură cele necesare traiului zilnic. Din această cauză majoritatea locuitorilor zonei marginalizate întâmpină greutăți la plata chiriei sau a facturilor de utilități și nu-și pot încălzi adecvat locuința

Între locuitori din comunitățile analizate nu apar conflicte majore, dar nici nu desfășoară proiecte comune. Persoanele de etnie romă și cele non-rome nu interacționează constructiv, implicarea comunității este aproape inexistentă, iar romii înșiși rămân mai mult pasivi când este vorba de schimbări în viața lor. În cele cinci comunități persoanele de etnie romă își asumă identitatea romă fără nicio problemă.

Femeile sunt, în general casnice, având grijă de copiii mulți, fără a se preocupa însă de supravegherea atentă sau educația acestora.

Persoanele cu dizabilități sau cele cu boli cronice nu dețin, în general, acte medicale în vederea încasării unor drepturi care li se cuvin. În unele situații, persoanele nici nu au cunoștință de demersurile care ar trebui efectuate pentru acest lucru. Comunității de romi îi este specifică o incidență mai mare a bolilor cronice și a numărului de persoane cu dizabilități, aceasta și datorită modului de viață dezorganizat și dominat de abuzuri.

Persoanele vârstnice se confruntă cu probleme de sănătate și lipsa fondurilor necesare pentru tratarea acestora, având nevoie de asistență medicală specializată la domiciliu și suport în desfășurarea traiului zilnic.

Din cauza condițiilor precare de igienă și de locuit, oamenii din comunitățile investigate trăiesc cu un constant pericol, atât pentru siguranța familiilor cât și pentru starea de sănătate, capacitatea de învățare și ocupare. Locuințele analizate sunt supraaglomerate, datorită numărului mare de membri ai familiilor și a spațiilor de locuit foarte mici.

O caracteristică comună a comunităților rome din zona marginalizată analizată este aceea că toți locuitorii trăiesc de azi pe mâine, fără planuri de viitor sau posibilități de schimbare a vieții.

A doua zonă marginalizată din Alba Iulia cuprinde trei comunități non-rome de pe teritoriul orașului, situate în puncte diferite geografic: în partea de sus a orașului, denumită Cetate – Comunitatea Goldiș, Comunitatea Chicago - cât și în aria periferică – Comunitatea Pâclișa. Zona este declarată ca fiind marginalizată pe baza cercetării realizată de către o echipa de specialiști a Primăriei Municipiului Alba Iulia, în anul 2016.

Figură 70 - Hartă comunitate marginalizată nr. 2

Cercetarea s-a realizat pe un număr de 226 de gospodării și 644 de persoane care locuiesc în comunitățile respective.

Comunitățile analizate din zona marginalizată prezintă câteva caacteristici specifice:

- *Comunitatea Chicago*
  - Comunitatea este locuită și de romi şi de români, existând diferenţe nete între aceștia în ceea ce privește nivelul de trai;
  - În familiile de români veniturile sunt permanente deși sunt mici, iar în familiile rome acestea sunt obţinute din prestarea de activităţi temporare în străinătate;
  - Relaţiile interetnice sunt lipsite de conflicte, fiind caracterizate de o atitudine de toleranţă;
  - Veniturile insuficiente combinate cu condiţiile precare de locuit determină tensiuni intrafamiliale, existând în zonă cazuri de violenţă domestică;
  - Principala cauză a neocupării este lipsa locurilor pe piaţa muncii adecvate profilul profesional al rezidenţilor;
  - Locuințele au un confort redus și sunt supraaglomerate în proporție de 65.67%;
  - Comunitatea este legată de oraş prin intermediul infrastructurii şi accesului la instituţii şcolare, medicale, sociale şi culturale.

- *Comunitatea Goldiș*
  - În comunitate locuiesc familii monoparentale, biparentale şi cu mai mult de 2 copii;
  - Familiile monoparentale din comunitate sunt familii dezorganizate şi incomplete ca urmare a experienţelor de: divorţ, deces, coabitare între parteneri şi migraţie externă;
  - Populaţia din comunitate se constituie ca un grup omogen etnic, într-o majoritate covârşitoate fiind vorba despre cetăţeni români, iar sub 10% de etnici romi;
  - În comunitate există un procent ridicat al femeilor adulte;
  - Rata de ocupare a populaţiei este redusă;
  - Principala problemă a neocupării este lipsa locurilor de muncă, posibilitățile limitate oferite pe piața forței de muncă, lipsa calificării necesare, iar pentru demararea unei afacere pe cont propriu lipsa banilor;
  - Suprafeţele utile ale apartamentelor sunt reduse, camerele sunt mici, iar bucătăria și baia la fel;
  - Locuințele sunt supraaglomerate în proporție de 55.45%.

- *Comunitatea Pâclișa*
  - Majoritatea persoanelor din comunitate dețin un loc de muncă în afara zonei investigate, pentru care sunt nevoiți să facă naveta zilnic. O altă parte dintre persoanele comunității își asigură traiul necesar, minim de subzistență, prin realizarea de activități agricole și de creștere a animalelor;
  - La nivelul locuințelor zona este caracterizată de lipsa omogenității. O parte dintre imobilele din comunitate sunt realizate din structură de cărămidă sau BCA, dar încă există și case de chirpici, de suprafețe mici și care oferă condiții improprii de locuire;
  - Zona este izolată, căile de acces către oraș fiind deficitare, acest lucru având consecințe asupra calității vieții locuitorilor;
  - Majoritatea persoanelor din comunitate au absolvit cel puțin 8 clase;
  - 8,44% din populația comunității este reprezentată de către minoritatea romă.

În zona marginalizată analizată se face simțită prezența populației de etnie romă (în proporție de sub 10%), majoritatea covârșitoare fiind însă constituită din locuitori care nu sunt de etnie romă.

În cele trei comunități analizate sunt familii ce au experimentat traiectorii „normale” de viaţă – o şcoală, o slujbă, căsătorie şi copii, obţinerea unei locuinţe, perioade mai bune sau mai rele – până la apariţia unui eveniment distructiv care a schimbat complet situaţia. Pierderea locului de muncă stabil şi implicit a venitului regulat este cel mai frecvent menţionat drept un astfel de eveniment declanşator de nenorociri: certuri între soţi, neînţelegeri, alcoolism, transformarea locuinţei într-o povară din pricina cheltuielilor aferente și, în unele cazuri, ajungându-se la destrămarea familiei sau plecarea unuia dintre/ambilor părinți la muncă în străinătate. Există în zona marginalizată și multe familii monoparentale și oameni divorțați, această situație putând conduce la scăderea performanțelor școlare.

Parte dintre locuitorii zonei marginalizate sunt persoane care provin din familii sărace, fără o cultură a educației și tocmai de aceea, zona are un număr mare de persoane care se confruntă cu stigmatul abandonului școlar la vârste fragede sau al neabsolvirii niciunei școli. În unele cazuri acest aspect apare nu datorită dezinteresului pentru educație, ci din cauza constrângerilor naturale și de infrastructură.

Condiția femeii în comunitățile analizate nu este unitară, fiind puternic influențată de caracteristicile specifice fiecăreia. În unele comunități femeia este activă, ocupată sau în căutarea unui loc de muncă, pe când în alte comunități femeia este pasivă și casnică.

Persoanele cu dizabilități sau cele cu boli cronice nu își cunosc drepturile și prin urmare nu beneficiază de facilitățile care li se cuvin. În cazul persoanelor de etnie romă, incidență bolilor cronice și a numărului de persoane cu dizabilități este mai mare, aceasta și datorită modului de viață dezorganizat.

Persoanele în vârstă se confruntă cu aceleași probleme în toate cele trei comunități non-rome analizate. Este vorba de problemele de natură medicală și lipsa fondurilor pentru tratarea acestora. Sunt multe cazuri de persoane vârstnice care trăiesc singure, fără ajutor din partea familiei, având mare nevoie de asistență medicală specializată la domiciliu.

Membrii comunităților au probleme în ceea ce privește ocuparea. Peste 30% din locuitorii comunităților Pâclișa și Chicago (cu vârste între 16-64 ani) nu sunt încadrați pe piața formală a muncii. În comunitatea Goldiș, 23.05% dintre locuitori nu sunt ocupați.

Condițiile de locuit sunt precare în toate comunitățile analizate. Veniturile reduse ale locuitorilor din cele trei comunități nu le asigură nici accesul la credite și rate și nici posibilitatea de a investi în dotarea gospodăriei. În unele cazuri este nevoie de reglementarea actelor de proprietate.

În comunităţile marginalizate din Chicago, Vasile Goldiş şi Pâclişa din oraşul Alba Iulia nu există o tradiţie antreprenorială, întrucât locuitorii acestor zone nu renunţă la ideea confortabilă de a avea un loc de muncă stabil, care să le asigure un venit lunar fix şi refuză să îşi asume riscuri şi să se adapteze la cerinţele economiei circulare. Tendinţa oamenilor din aceste comunităţi este să scoată în evidenţă problemele şi lipsurile cu care se confruntă, abordare care îi împiedică să profite de oportunităţile locale şi să beneficieze de avantaje economice.

A treia zonă marginalizată este așa numita zonă „G2”, situată în cartierul Cetate. Caracteristica de marginalizare a zonei a fost determinată prin intermediul diferitelor cercetări realizate de către Primăria Municipiului Alba Iulia de-a lungul anilor și de către *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România.*

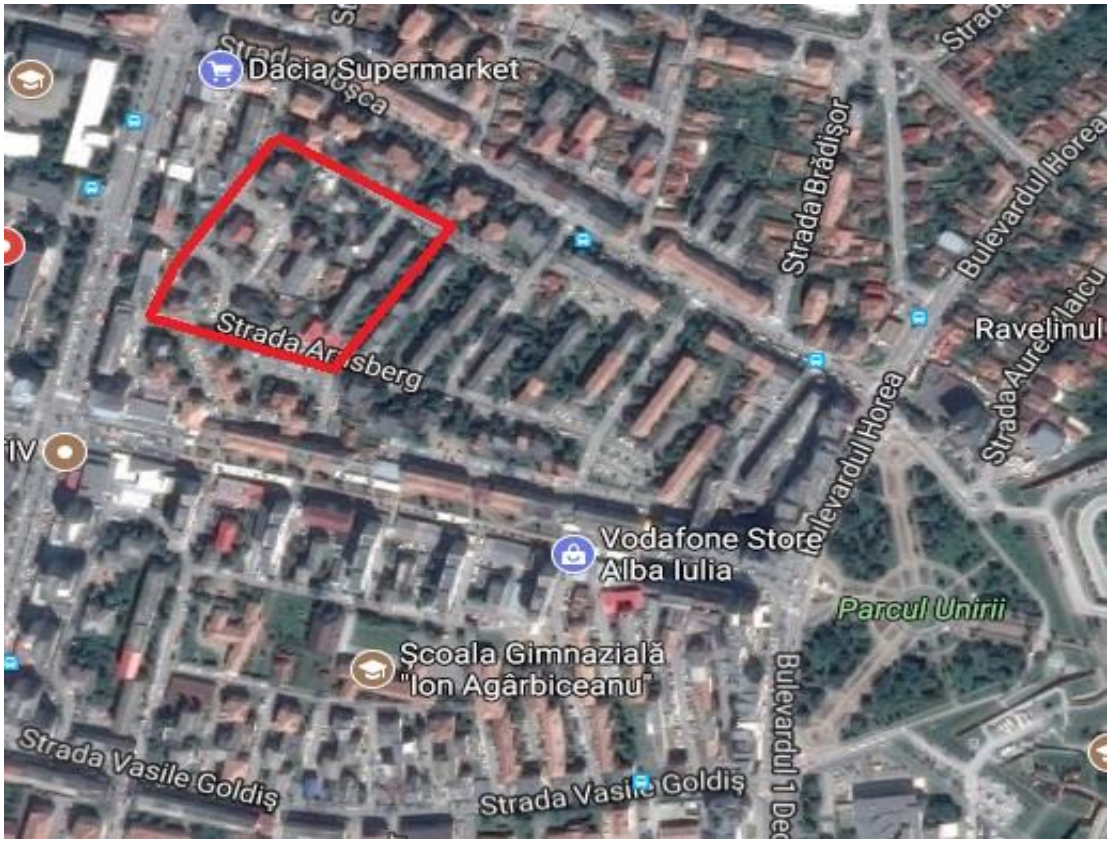

Figură 71 - Hartă comunitate marginalizată nr. 3

- Zona G2-Turturica are câteva caracteristici care o disting față de alte zone ale orașului Alba Iulia

  - Comunitatea din zona G2-Turturica este o comunitate formată dintr-un număr mare de romi, marea majoritate a acestora asumându-și apartenența etnică;
  - Zona are o poziție accesibilă, situată în apropiere de magazine, supermarket, piață, spital, școala, farmacie, mijloace de transport în comun, gară, etc;
  - Apartamentele din blocul G2-Turturica au o suprafață totală de 11.5 m², din care o cameră de aproximativ 9.5 m² cu funcţie de dormitor, cameră de zi, birou şi bucătărie pentru familii numeroase de până la 11 persoane. Blocul G 2 are o singură scară;
  - Condițiile din blocul G2-Turturica sunt precare, apartamentele sunt fără cămară sau debara şi fără balcon, cu o baie minusculă de aproximativ 2 m², care nu este dotată nici cu cadă, nici cu duş şi, în cele mai multe cazuri, nici cu chiuvetă;
  - Blocul G2-Turturica are o curte mică, betonată, iar spaţiul din jurul blocului este plin de mizerii;
  - Apa pentru gătit, baie, spălatul rufelor şi vaselor este luată într-un lighean direct de la ţeavă;
  - Electricitatea este singura utilitate disponibilă, toate activităţile vitale bazându-se pe curentul electric. Încălzirea locuinţei se face pe bază de reşou sau aerotermă, locatarii neavând la dispoziţie nicio altă opţiune;
  - Munca preferată de cei din G2 este munca cu ziua sau „la negru”, o parte din rezidenții blocului G2-Turturica trăiesc din ceea ce găsesc prin gunoaie;
  - Locatarii din G 2 au un nivel redus de şcolarizare şi calificare, ceea ce îngreunează foarte mult posibilitatea de a găsi un loc de muncă;

- Comunitatea din blocul G2-Turturica are multe persoane și mulți copii. Copiii din acest bloc reprezintă 10% din totalul copiilor din cartierul Cetate.

O caracteristică a zonei marginalizate G2-Turturica este supra-aglomerarea masivă a apartamentelor. Locuitorii blocului G2 dau dovadă de talent și creativitate prin amenajarea apartamentelor aranjând mobilierul, astfel încât noaptea să poată forma un pat încăpător pentru 411 persoane.

Pentru blocul G2-Turturica problemele de la nivelul apartamentului se adaugă la cele legate de bloc, respectiv de zonă, creionând o situaţie deosebit de critică: camere umede, infiltraţii de apă de la terasa blocului, igrasie şi camere supraîncâlzite vara.

Pe lângă problemele legate de locuire, rezidenții din G2-Turturica se confruntă și cu probleme legate de ocupare, toate fiind încadrate în contextul sărăciei. Principalele surse de venit ale locatarilor din G2 sunt activități ocazionale, venitul minim garantat, alocaţiile pentru copii, alocaţiile complementare sau cele pentru familii monoparentale, pensiile de handicap sau de boală şi ajutorul de şomaj. Salariile şi pensiile, care reprezintă surse de venit obișnuite, sunt rar întâlnite în G2. Din cauza resurselor financiare insuficiente multe dintre persoanele care locuiesc în această zonă suferă din cauza foamei.

Condițiile precare de locuire, sărăcia şi foametea influențează semnificativ starea de sănătate. Astfel, în blocul G2-Turturica, un număr semnificativ de locatari suferă de boli grave: hepatită, diabet, boli respiratorii, boli cardiace, malformaţii congenitale, handicapuri fizice, boli mintale etc.

Un factor care contribuie la menținerea în stare de sărăcie a populației din blocul G2-Turturica este nivelul redus de școlarizare și de calificare, asociat cu o stare de nepăsare și ignoranță.

În jurul blocului G2-Turturica nu există spații verzi sau locuri de joacă, iar linistea și ordinea publică sunt foarte des perturbate de locatarii din G2. De asemenea, curățenia și îngrijirea blocului sunt aspecte care lasă mult de dorit.

Relațiile interetnice nu par a fi o problemă, deși atitudinile discriminatorii față de persoanele de etnie romă se resimt sub forma unor nemulțumiri legate de modul de viață al acestora. Zgomotul făcut de comunitatea numeroasă de romi din G2 deranjează vecinii și crează tensiuni între locuitorii zonei.

Alte probleme identificate în comunitatea din G 2 sunt: violența domestică, poluarea prin gunoiului depozitat necorespunzător, actele de vandalism (distrugere a bunurilor publice) și graffiti, calitatea redusa a apei potabile.

Cu toate că sunt nemulțumiți de modul de viață locatarii din G2-Turturica formează o comunitate dezbinată, care nu face nimic pentru a schimba modul de viață și trăiește într-o stare latentă de nepăsare, în care viitorul nu mai are importanță.

A patra zonă marginalizată din Alba Iulia descrisă în prezenta strategie este cartierul Lumea Nouă. *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România* și cercetările efectuate de către o echipă de specialiști pentru Primăria Municipiului Alba Iulia includ acestă zonă în categoria celor marginalizate.

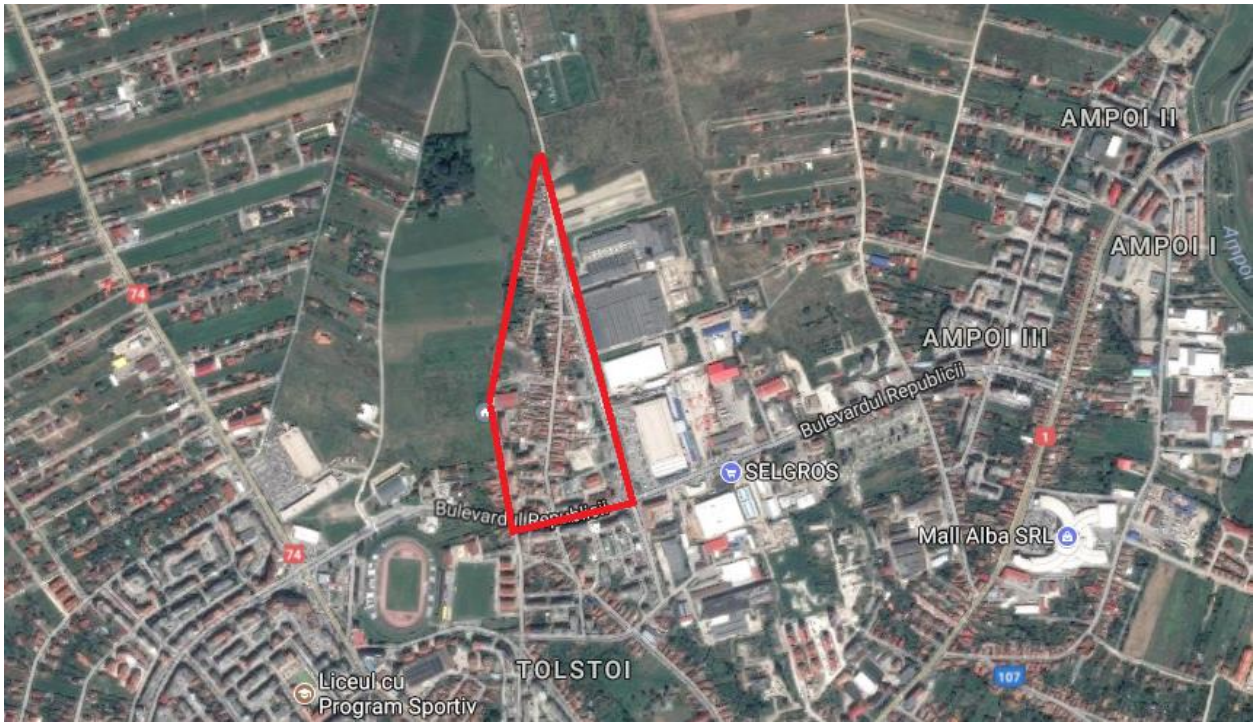

Figură 72 - Hartă comunitate marginalizată nr. 4

Cartierul este situat în zona nord-est a oraşului şi este format în majoritate din romi, alături de un procent foarte mic de români şi maghiari. Caracteristicile acestei zone sunt următoarele:

- Comunitatea de romi din Lumea Nouă este numeroasă, concentrând cel mai mare procent de romi din Alba Iulia;
- Majoritatea locuitorilor din Lumea Nouă trăiesc în case sau barăci, în condiții precare și în supra-aglomerare;
- Comunitatea din Lumea Nouă se caracterizează prin prezența multor familii monoparentale, în care predomină dezorganizarea;
- Locuitorii din Lumea Nouă trăiesc la limita de subzistenţă. Neavând școală și calificările necesare persoanele care trăiesc în Lumea Nouă se ocupă de menaj, reciclarea fierului vechi, colectarea deşeurilor sau diferite alte munci necalificate. Cei mai săraci trăiesc din cerşit, furt şi căutat în gunoaie;
- Condițiile improprii de trai și lipsa resurselor financiare afectează starea de sănătate a locuitorilor comunității;
- Copiii nu sunt trimiși la școală pentru că nu există resurse financiare și pentru că au grijă de frații mai mici, cazurile de abandon școlar sunt frecvente;
- Poziția zonei este relativ bună, cu acces către magazine, cabinete medicale, farmacii, mijloace de transport, etc;
- Zona este percepută ca fiind gălăgioasă datorită numărului mare de copii, și a numărului mare de persoane care locuiesc într-o gospodărie, relațiile între vecini sunt tensionate.

Cu o istorie lungă, cartierul Lumea Nouă s-a extins de-a lungul timpului devenind tot mai aglomerat și mai mizer. O dată cu evoluția cartierului s-au acutizat și problematicile socio-economice ale zonei: locuinţe improvizate, condiții insalubre, familii dezorganizate și numeroase.

Sărăcia este cea care guvernează zona, conducând la efecte ca: mizerie, lipsa educației, boli, moduri de viaţă antisociale, etc. Toți acești factori au determinat ca marginalizarea să fie

o altă caracteristică a comunității. Se poate considera că segregarea socială, precum și cea teritorială caracterizează cartierul Lumea Nouă, în ciuda poziționării geografice.

Locurile de muncă accesibile locuitorilor din zonă sunt cele necalificate, o parte dintre locuitorii din Lumea Nouă sunt plecați în străinătate. O mică parte dintre ei sunt implicaţi în comerţul cu maşini second-hand.

Persoanele fără un loc de muncă desfășoară activități comerciale neautorizate, în zona de barăci. Agenții economici sunt aproape inexistenți în zonă, acest fapt condiționând și găsirea unui loc de muncă pentru cei care își doresc.

Cercetările realizate pe această zonă au relevat şi percepţia acută a discriminării la angajare, fie direct prin refuzul de a fi angajaţi, fie indirect prin faptul că nu au calificare.

Educația este un vector important pentru orice comunitate. În familiile rome educația nu este considerată o prioritate. În Lumea Nouă se simte acut lipsa educației, în foarte multe familii predomină abuzul și violența, copiii nu au de unde să preia exemple de urmat. Lipsa banilor influențează parcursul școlar al elevilor romi.

Locuitorii cartierului Lumea Nouă își cunosc drepturile, dar nu sunt susținuți și îndrumați pentru a putea beneficia de ele.

Modul de viață al romilor din cartierul Lumea Nouă este ereditat de la părinți și bunici, astfel traiul la limita subzistenței este o constantă a vieții pentru multe generații.

Cele patru zone marginalizate descrise mai sus au fost atent analizate în vederea identificării acțiunilor necesare prin care Primăria Municipiului Alba Iulia să poate interveni pentru a putea schimba caracteristica de marginalizare a zonelor, și să ridice nivelul de calitate al vieții pentru persoanele care trăiesc în aceste comunități.

Caracteristicile celor patru zone marginalizate sunt similare, în toate fiind prezente problematici pe cele trei dimensiuni: locuire, ocupare și capital uman. Cu toate acestea, intervențiile care s-au realizat până în acest moment și cele care vor fi realizate în viitor se vor face în mod personalizat pentru fiecare zonă în parte, luând în considerare specificul fiecărei zone.

Putem concluziona că o caracteristică dominantă a zonelor analizate este lipsa unui venit lunar stabil, acest fapt fiind „biletul de intrare pe uşa sărăciei”, care devine o constantă a vieţii. Dincolo de intrare se află sărăcia care se extinde şi, cu timpul, pune stăpânire pe toate sferele vieţii. Nevoile de bază (locuinţa şi hrana) sunt asigurate, dar ambele sunt departe de a fi satisfăcătoare pentru un trai decent, incertitudinea zilei de mâine este majoră, iar planificarea şi imaginarea de proiecte de dezvoltare este inexistentă.

c) Structura populației active

Potrivit datelor centralizate ale recensământului din octombrie 2011, populația activă formează mai bine de jumătate numărul locuitorilor municipiului Alba Iulia. Rata de activitate calculată pentru populația în vârstă de 20-64 ani era de 71,7% . Un număr de aproximativ 2400 locuitori ai orașului erau în șomaj, majoritatea dintre aceștia având o experiență anterioară de muncă. Populația inactivă reprezintă 49,3% din numărul populației stabile a municipiului. Din totalul de 31, 3 mii persoane inactive economic, aproximativ 18,8 mii sunt persoane aflate în grupele de vârstă 0-19 ani și 65 ani și peste, iar 12,5 mii persoane fac parte din grupa de vârstă 20-64 ani. Categoriile cele mai numeroase de persoane inactive sunt pensionarii (43% din populația inactivă), elevii și studenții (29,4%) și persoanele întreținute de alte persoane (16,5% din persoanele inactive, incluzând aici în primul rând copiii de vârstă preșcolară și persoanele care sunt întreținute în totalitate de familie).

Analizând grupa de vârstă care include mediana de vârstă a populației generale (i.e. grupa 35-39 ani), se constată în cazul acesteia o rată de activitate de 90,2%. Șomajul afecta la data recensământului cca 270 persoane cu vârsta între 35 și 39 ani, adică 5,2% din numărul total al populației din această grupă de vârstă. Din cele 515 persoane inactive având vârsta de 35-39 ani, jumătate au statutul de casnice.

Vârsta	Pop. Stabilă	Populația activă					Populația inactivă							
		Total	Populația ocupată	Șomeri			Total	din care						
				Total	în căutarea unui alt loc de munca	în căutarea primului loc de munca		Elevi/ Studenți	Pensionari	Casnice	Întreținuți de alte persoane	Întreținuți de stat sau de organizații private	Întreținuți din alte surse	Alte situații
Total	63536	32242	29840	2402	1448	954	31294	9087	13457	2204	5167	485	215	679
>15	9246	0	0	0	0	0	9246	4476	0	0	4686	66	5	13
15 – 19	2983	169	68	101	3	98	2814	2713	3	23	25	6	9	35
20 – 24	4429	2498	1971	527	123	404	1931	1588	19	82	77	45	19	101
25 – 29	4712	3913	3541	372	225	147	799	197	16	272	83	89	35	107
30 – 34	5492	4833	4498	335	258	77	659	71	30	305	42	98	37	76
35 – 39	5258	4743	4471	272	211	61	515	19	46	266	42	65	22	55
40 – 44	5376	4733	4460	273	216	57	643	17	141	281	59	40	32	73
45 – 49	4084	3496	3345	151	106	45	588	*	201	278	24	15	10	58
50 – 54	5288	4082	3873	209	173	36	1206	*	741	313	42	11	24	73
55 – 59	5491	2650	2518	132	105	27	2841	0	2521	191	48	28	11	42
60 – 64	4049	730	701	29	27	*	3319	0	3219	49	15	9	5	22
65 – 69	2263	153	152	*	*	0	2110	0	2046	45	4	5	*	9
70 – 74	1875	115	115	0	0	0	1760	*	1708	38	9	*	*	*
peste 75 ani	2990	127	127	0	0	0	2863	*	2766	61	11	7	4	13

Tabel 31 - Populația stabilă a municipiului Alba Iulia după vârstă și participarea la viața economică

	Total	Superior de lunga durata	Superior de scurta durata	Postliceal, maiștri	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar	Fără școală absolvită, analfabeți
Alba Iulia	32242	10560	2613	1422	10547	4867	1859	305	69

Tabel 32 - Populația activă după nivelul studiilor absolvite

d) Populația ocupată

ALBA IULIA		Persoane
Gen	Bărbați	15625
	Femei	14215
Grupa de vârsta	15-19 ani	68
	20-24 ani	1971
	25-29 ani	3541
	30-34 ani	4498
	35-39 ani	4471
	40-44 ani	4460
	45-49 ani	3345

	50-54 ani	3873
	55-59 ani	2518
	60-64 ani	701
	65-69 ani	152
	70-74 ani	115
	75 ani si peste	127

Majoritatea populației ocupate lucrează în sectoarele economice (76,2% la nivelul Alba Iuliei). Aproape 6000 persoane recenzate în Alba Iulia lucrează în instituții bugetare, ponderea persoanelor ocupate în aceste sectoarele bugetare fiind de 19,6% pentru Alba Iulia. Cele mai multe dintre aceste persoane sunt locuitori din mediul rural care practică auto-ocuparea în gospodăriile proprii. Aproximativ 1% din populația ocupată lucra pentru instituții non-profit în serviciul populației (asociații, fundații etc.)

Tabel 33 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 pe grupe sexe și grupe de vârstă

-persoane-

	Total populație ocupată	Sectorul în care lucrează			
		Societăți nefinanciare și financiare	Administrație publică	Instituții non-profit	Gospodăriile populației
Alba Iulia	29840	22725	5842	376	897

Tabel 34 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 după sectorul în care lucrează

	Alba Iulia
Total	29840
Agricultură, silvicultură	1083
Industria extractive	53
Industria prelucrătoare	7278
Energie electrică și termică, gaze, apă caldă	536
Distribuția apei; salubritate,	435
Construcții	2366
Comerț	4584
Transport și depozitare	1574
Hoteluri și restaurant	556
Informații si comunicații	517
Intermedieri financiare și asigurări	750
Tranzacții imobiliare	85
Activ. profesionale	873
Activ. de servicii admin. și activ. de servicii support	632
Admin. publică și apărare;	3286

Învățământ	1849
Sănătate și asistență social	1901
Activități culturale și recreative	358
Alte activități de servicii	1089
Activități ale gospod. Private	26
Activități ale org. extrateritoriale	9

Repartiția populației ocupate pe activități ale economiei naționale reflectă specificul economic al municipiului Alba Iulia, puternic orientat spre servicii și industrie. Sectorul economic terțiar atrage 60,6% din forța de muncă a municipiului Alba Iulia, în timp ce ponderea sectorului secundar ajunge la 35,6%. Sectorul primar întrebuințează doar 3,8% din populația ocupată a municipiului Alba Iulia. Activitățile economiei naționale cu cele mai mari efective de personal sunt industria prelucrătoare (15 mii persoane, din care jumătate sunt în Alba Iulia), comerțul (4,5 mii sunt în Alba Iulia), agricultura și silvicultura (1,1 mii în Alba Iulia), construcțiile (2,4 mii în Alba Iulia), transportul și depozitarea (1,6 mii în Alba Iulia). Sectoarele bugetare sunt bine reprezentate la nivelul municipiului. Administrația publică și apărarea utilizează 3,3 mii în Alba Iulia, sănătatea și asistența socială 1,9 mii în Alba Iulia, învățământul 1,8 mii în Alba Iulia.

Domenii precum cel al comunicațiilor și informaticii sau cel al hotelurilor și restaurantelor utilizează un număr relativ mic de forță de muncă (circa 500 persoane pentru fiecare domeniu la nivelul municipiului Alba Iulia).

Tabel 35 - Distribuția populației ocupate la recensământul din 2011 după activitatea economică în care își desfășoară activitatea

Un aspect important al pieței muncii este mobilitatea teritorială a forței de muncă, iar unul din factorii care determină mobilitatea forței de muncă este dispersia teritorială a locurilor de muncă. Acest aspect este în strânsă conexiune și cu fenomenul ,,navetismului". În Alba Iulia rata populației ocupate având locul de muncă într-o localitate diferită de cea de domiciliu este de aproximativ 13%. Peste 9000 de persoane navetează spre localități din județul Alba, iar 1750 persoane au locul de muncă în localități din alte județe.

	Total populație ocupată (persoane)	din care cu locul de muncă				Ponderea populației ocupate având locul de muncă în altă localitate (%)
		în localitatea de domiciliu	**în altă localitate din județ**	**în alt județ**	**străinătate**	
Alba Iulia	29840	25945	2538	1163	194	13,1

Tabel 36 - Distribuția populației ocupate după locul de muncă

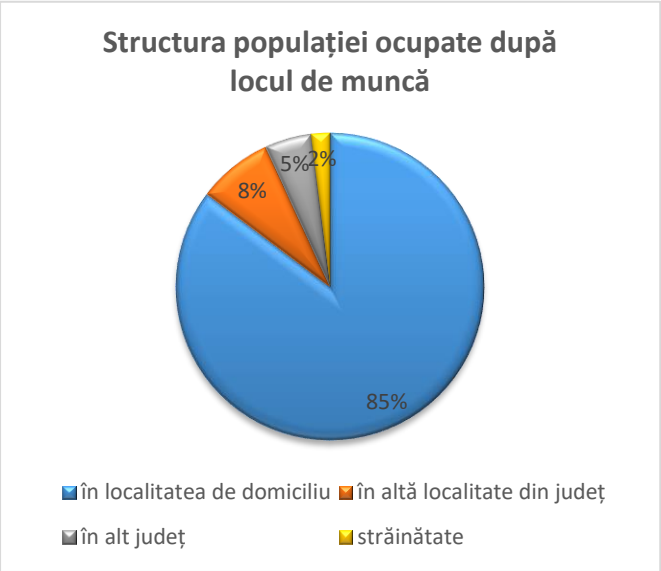

Figure 1 - Structura populaţiei ocupate după locul de muncă

Analizând grupa de vârstă care include mediana de vârstă a populației generale (i.e. grupa 35-39 ani), se constată în cazul acesteia o rată de activitate de 90,2%. Șomajul afecta la data recensământului cca 270 persoane cu vârsta între 35 și 39 ani, adică 5,2% din numărul total al populației din această grupă de vârstă. Din cele 515 persoane inactive având vârsta de 35-39 ani, jumătate au statutul de casnice.

e) Forța de muncă salariată

Cea mai mare parte din totalul populației ocupate o reprezintă persoanele având statutul de salariat[113]. Celelalte categorii ale populației ocupate sunt patronii, lucrătorii pe cont propriu, lucrătorii familiali neremunerați și membrii societăților agricole. 28304 persoane rezidente în Alba Iulia, reprezentând 95% din populația ocupată a municipiului, aveau la data recensământului din 2011 calitatea de salariat

	Nr. populației cu statut de salariat	% în totalul populației ocupate
Alba Iulia	28304	94,9

Tabel 37 - Populația stabilă cu statut de salariat la recensământul din 2011

Majoritatea salariaților din Alba Iulia lucrează în sectorul terțiar al economiei [114]. Activitățile de comerț și activitățile hoteliere atrag circa 18% din totalul persoanelor salariate din municipiul Alba Iulia. În administrația publică lucrează 13,1% din forța de muncă salariată din Alba Iulia, iar în sectorul transporturilor și telecomunicațiilor 7,3% din totalul salariaților.

	Agricultură Silvicultură	Industrie	Construcții	Comerț, hoteluri, restaurante	Transport telecomunicații	Activități financiare, tranzacții imobiliare	Admin. publică	Învățământ	Sănătate	Alte activ de servicii

[113] **Salariatul** este persoana care își exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, comision, etc.
[114]Sectorul terțiar denumit și sectorul serviciilor cuprinde toate activitățile de producție a bunurilor intangibile.

Alba Iulia	**1,5%**	**27,3%**	**7,9%**	**17,9%**	**7,3%**	**2,8%**	**13,1%**	**6,8%**	**6,4%**	**9,0%**

Tabel 38 - Structura salariaților pe activități ale economiei naționale

Sectorul secundar al economiei [115] deține o pondere consistentă în totalul populației salariate din Alba Iulia (35,2%). Industria atrage 27,3% din totalul salariaților din Alba Iulia. Domeniul construcțiilor, parte a sectorul secundar al economiei, întrebuințează aproximativ 8% din forța de muncă salariată în Alba Iulia.

Sectorul primar ale economiei [116] are o pondere redusă în structura salariaților din Alba Iulia (doar 1,7%), cea mai mare parte din această pondere fiind deținută de agricultură. Trebuie amintit că domeniul agriculturii, alături de forța de muncă salariată, întrebuințează cu precădere lucrători pe cont propriu ce nu au statut de salariat.

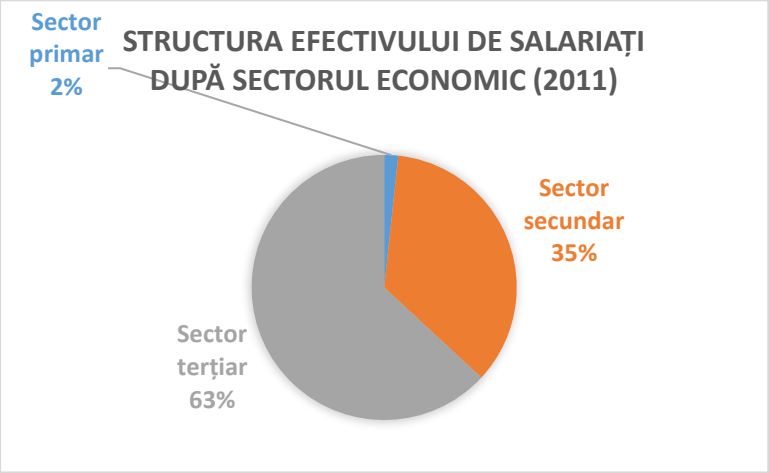

Figure 2 - Structura efectivului de salariaţi pe sectoare economice

Analiza evoluției numerice a numărului de persoane care lucrează ca salariați în Alba Iulia arată că anul de vârf al perioadei 2000-2012, în care s-a înregistrat cel mai mare număr mediu de salariați, a fost anul 2008 (34343 persoane). În 2012, numărul mediu de salariați din Alba Iulia a fost de 29195 persoane, cu 15% mai scăzut comparativ cu anul 2008.

-persoane-

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alba Iulia	**31361**	**32247**	**34343**	**31673**	**30089**	**29363**	**29195**	**28952**	**29879**	**30529**

Table 1 - Evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2006-2015

f) Aspecte ale șomajului în Alba Iulia

Fenomen cu rădăcini predominant economice și efecte puternice în plan social, șomajul afectează un număr semnificativ de persoane în vârstă de muncă. Cu toate că nu există o definiție unanim acceptată, șomajul este definit de către cei mai mulți economiști și sociologi ca inactivitatea unei persoane care are dorința de a lucra. Termenul de șomer a început să fie utilizat la sfârșitul secolului XIX, odată cu dezvoltarea societății industriale, fiind strâns legat

[115] Sectorul secundar al economiei este sectorul ce creează produse finite tangibile și cuprinde toate ramurile industriei prelucrătoare, energetice și domeniul construcțiilor

[116] Sectorul primar al economiei este sectorul ce utilizează în mod direct resursele naturale și cuprinde domenii precum agricultura, silvicultura, pescuitul și industria extractivă

de noțiunea de salariat și implicând existența unui contract, formal sau neformal, între angajat, pe de o parte și angajator pe de altă parte. Șomerul este, deci, persoana care, în schimbul unei remunerații, dorește să-și ofere forța de muncă dar nu găsește un angajator dispus să o angajeze.

Conform definiției adoptate de Biroul Internațional al Muncii (BIM), ***șomerul*** este persoana de peste 15 ani care îndeplinește simultan următoarele 3 condiţii:

- Nu are un loc de muncă
- Caută un loc de muncă, utilizând în ultimele 4 săptămâni diferite metode de a-l găsi
- Este disponibilă să înceapă lucrul în următoarele 2 săptămâni , dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă operează cu sintagma ***șomer înregistrat***, reprezentând persoana care, potrivit **Legii nr. 76/ 2002** cu modificările şi completările ulterioare, este înregistrată la Agenţia pentru ocuparea forţei de muncă şi îndeplinește cumulativ următoarele condiţii:

a) are vârsta cuprinsă între 16 ani şi vârsta legală de pensionare
b) este în căutarea unui loc de muncă
c) starea de sănătate şi capacităţile fizice şi psihice îl face apt pentru prestarea unei munci
d) nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează venituri mai mici decât salariul minim brut pe ţară în vigoare
e) este disponibilă să înceapă lucrul în perioada imediat următoare dacă s-ar găsi un loc de muncă

Şomerii înregistraţi definiţi anterior sunt persoanele aflate în evidenţele Agenţiei Naționale pentru Ocuparea Forţei de Muncă și care beneficiază de prevederile legii privind protecţia socială a şomerilor.

În analiza de față, în funcție de disponibilitate, au fost utilizate atât statistici referitoare la șomerii înregistrați pentru seriile cronologice cât și statistici referitoare la șomerii B.I.M. (rezultatele recensămintelor). Între cei 2 indicatori există o diferență semnificativă, definiția șomerului în sensul B.I.M fiind mai cuprinzătoare decât definiția dată de Legea 76/2002.

Cele mai recente date statistice arată că numărul șomerilor cu domiciliul în Alba Iulia înregistrați la AJOFM Alba era la sfârșitul anului 2012 de 1652, în 2013 de 1919 persoane, la finalul anului 2014 de 1041 de persoane, la finalul anului 2015 de 801 persoane, iar la în luna decembrie 2016 erau 772 de persoane. Se poate observa că la nivelul municipiului Alba Iulia, spre deosebire de alte zone din judeţ numărul şomerilor este în plină scădere.

- persoane-

	2012	2013	2014	2015	2016
Alba Iulia	**1652**	**1919**	**1041**	**801**	**772**

Table 2 - Numărul de șomeri înregistrați la A.J.O.F.M. Alba la sfârșitul anului

Evoluția economiei a influențat în mod semnificativ situația șomajului. Criza economică ce a debutat la finele anului 2008 a avut drept consecințe disponibilizarea unui număr mare de lucrători și închideri parțiale sau totale ale unor întreprinderi, iar cererea totală de forță de muncă s-a redus semnificativ. După vârful înregistrat în 2009, numărul de șomeri

înregistrați în evidențele A.N.O.F.M. a început să scadă, ajungându-se la finele anului 2011 la 1331 șomeri în Alba Iulia. În anii 2012-2013, șomajul se afla într-o ușoară creștere atât în municipiul Alba Iulia cât și la nivel zonal, statisticile din acești ani indicând un număr de 1919 șomeri care domiciliază în municipiul Alba aflați în evidențele AJOFM Alba la finalul anului 2013.

Începând cu anul 2014, numărul şomerilor aflaţi în evidenţele locale a scăzut vertiginos, cu mai mult de jumătate, ajungându-se de la 1919 de şomeri în 2013 la 772 de şomeri la finalul lui decembrie 2016, acesta fiind un puternic semnal că economia locală a cunoscut o revigorare şi că s-au creat locuri de muncă noi, dar şi o dovadă a impactului pe care l-au avut proiectele europene de recalificare şi calificare a şomerilor şi a altor persoane defavorizate (cf INS –Baza Tempo – Online - SOM101E - Șomeri înregistrați la sfârsitul lunii, pe sexe, județe si localități).

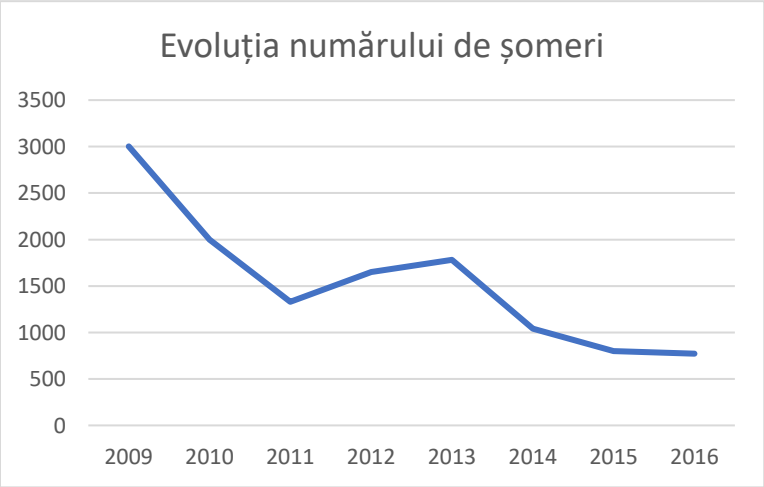

Figură 73 - Evoluţia numărului de şomeri la nivelul Municipiului Alba Iulia

STRUCTURA ŞOMAJULUI

Datele recensământului din 2011 arată că șomajul afectează în primul rând tinerii, în grupele de vârstă 20-24 ani, 25-29 ani și 30-34 ani înregistrându-se cei mai mulți șomeri (22% , 15,5% respectiv 14% din numărul total al șomerilor din Alba Iulia). Rata ridicată a șomajului în rândul tinerilor este considerată o problemă stringentă la nivel european și constituie o preocupare majoră a Uniunii Europene ce se regăsește în cadrul politicilor actuale ale Comisiei Europene[117]. La nivel național, rata șomajului în rândul tinerilor era de 16,8% în anul 2012, sub media europeană, ajungând la finalul anului 2016 la 4,77% cf Statisticii din tabelele referitoare la șomeri de pe siteul ANOFM[118].

La nivelul Regiunii Centru se înregistrează una din cele mai ridicate rate ale șomajului în rândul tineretului, ceea ce face ca această regiune să beneficieze de alocări financiare specifice ce vizează creșterea ocupării în rândul tinerilor. La finalul lui 2016 ratele şomajului pe judeţe, pentru toate categoriile de vârstă apte de muncă, la nivelul Regiunii Centru erau următoarele: Alba – 5,08% (în scădere faţă de anul 2015, când era 5,46%), Braşov – 3,67%, Covasna- 5,09%, Harghita – 5,76%, Mureş – 4,61%, Sibiu – 3,41% (cf Statisticii din tabelele referitoare la şomeri de pe siteul ANOFM - http://www.anofm.ro/files/Tabele%20somaj_dec%202016.pdf).

[117]Pachetul de Politici grupat în Inițiativa majoră Tineretul în mișcare http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=950&langId=en,
Inițiativa Ocupării Tineretului http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=1829&furtherNews=yes

[118] http://www.anofm.ro/files/Tabele%20somaj_dec%202016.pdf

Vom oferi informaţii privind situaţia şomajului la nivel judeţean: la finalul lunii decembrie 2016 erau înregistraţi **8620 de şomeri**, dintre care 3778 erau persoane de sex feminin. Dintre aceştia 2084 de şomeri erau indemnizaţi, iar 6536 neindemnizaţi. Rata şomajului în rândul femeilor era de 4, 69%, iar în rândul bărbaţilor de 5, 41%.

		<25 ani	25-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-55 ani	>55 ani	TOTAL	
Șomer 50%		12	4	1	1	-	-	**18**	
Studii medii	F	4	1	-	-	-	-	5	13
	M	6	-	1	1	-	-	8	
Studii superioare	F	1	2	-	-	-	-	3	5
	M	1	1	-	-	-	-	2	
Șomer 75%		43	118	449	753	415	288	**2066**	
Studii primare	F	4	18	98	175	108	55	458	990
	M	5	20	78	211	102	116	532	
Studii medii	F	14	27	94	157	106	34	432	663
	M	10	9	40	75	52	45	231	
Studii superioare	F	4	34	96	89	27	12	262	413
	M	6	10	43	46	20	26	151	
Neindemnizat		615	593	1516	1751	922	1139	**6536**	
Studii primare	F	158	177	585	714	379	369	2382	5991
	M	360	345	839	925	455	685	3609	
Studii medii	F	36	24	36	48	34	13	191	449
	M	47	36	29	47	43	56	258	
Studii superioare	F	6	6	17	6	5	5	45	96
	M	8	5	10	11	6	11	51	
TOTAL		670	715	1966	2505	1337	1427		**8620**

Tabel 39 - Situația șomerilor la nivelul județului Alba – 2016

SITUAȚIA ȘOMAJULUI LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA - 2016

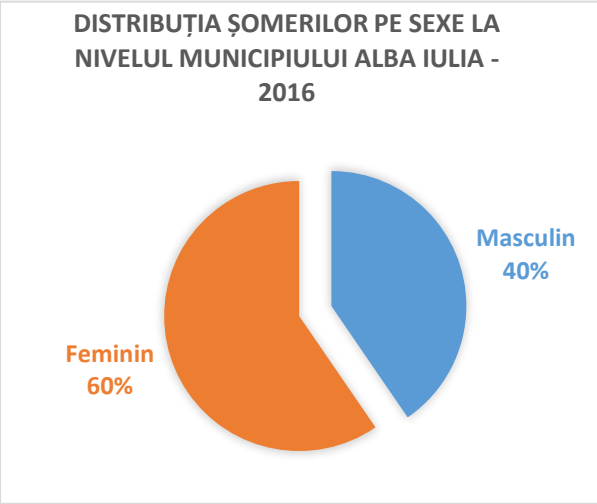

Figure 3 - Distribuția șomerilor pe sexe la nivelul Municipiului Alba Iulia

În decursul anului 2016, la nivelul Municipiului Alba Iulia au fost înregistrați un număr de **695** de șomeri. În continuare vom prezenta distribuția acestora pe categorii de sex, vârstă, studii, tipul de indemnizație și perioada șomajului.

La nivelul Municipiului Alba Iulia, în anul 2016, din totalul de 695 de șomeri, 414 dintre aceștia sunt bărbați și 281 femei.

În ceea ce privește distribuția pe categorii de vârstă a șomerilor, se poate observa că valoarea cea mai ridicată se înregistrează la categoria de vârstă 40-49 ani (213 șomeri), fiind urmată de categoria 30-39 ani (177 șomeri) și 50-55 de ani (127 persoane). Un aspect îmbucurător este înregistrarea unor valori scăzute la categoria de vârstă 25-29 ani, respectiv mai mic de 25 ani (56 de persoane și respectiv 32 persoane).

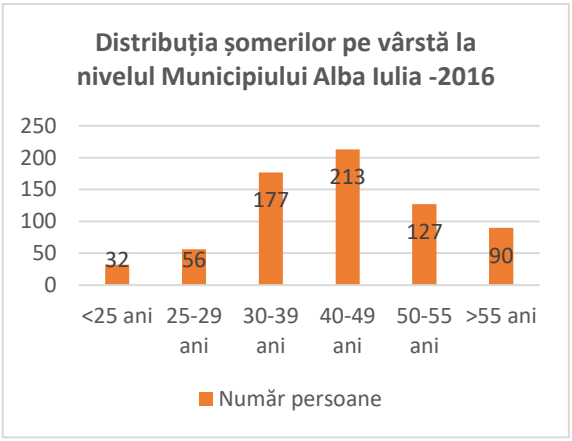

Figură 74 - Distribuția șomerilor pe vârstă la nivelul Municipiului Alba Iulia

Cei mai mulți dintre șomeri au studii liceale (183 de persoane), fiind urmați îndeaproape de cei cu studii universitare (180 de persoane) și cei cu studii profesionale (133 de persoane). Cea mai scăzută valoare se înregistrează în numărul șomerilor cu studii postliceale, 13 persoane.

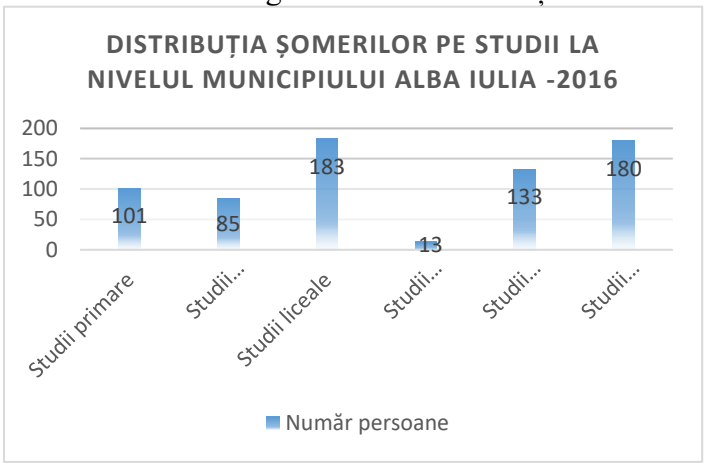

Figure 4 - Distribuția șomerilor pe studii la nivelul Municipiului Alba Iulia

Fig. 1.35 Distribuția șomerilor în funcție de tipul indemnizației la nivelul Municipiului Alba Iulia

Din totalul de 695 de șomeri, 4 persoane primesc șomaj 50%, 470 primesc șomaj 75%, iar un număr de 221 de persoane sunt neindemnizate.

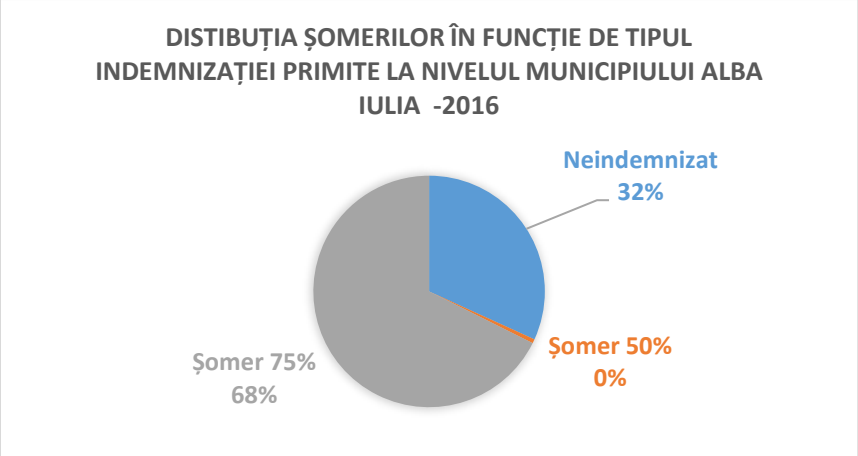

Figură 75 - Distribuția șomerilor în funcție de tipul indemnizației la nivelul Municipiului Alba Iulia

Din totalul de 695 de șomeri, 4 persoane primesc șomaj 50%, 470 primesc șomaj 75%, iar un număr de 221 de persoane sunt neindemnizate.

Având în vedere durata șomajului, se poate observa că valoarea cea mai ridicată este atinsă la categoria șomajului cu o durată mai mică de 6 luni (411 persoane), fiind urmată de categoriile 6-9 luni și 9-27 luni (126 persoane, respectiv 98 persoane), pe ultimul loc situându-se categoria șomajului pe o perioadă mai mare de 27 de luni (60 persoane).

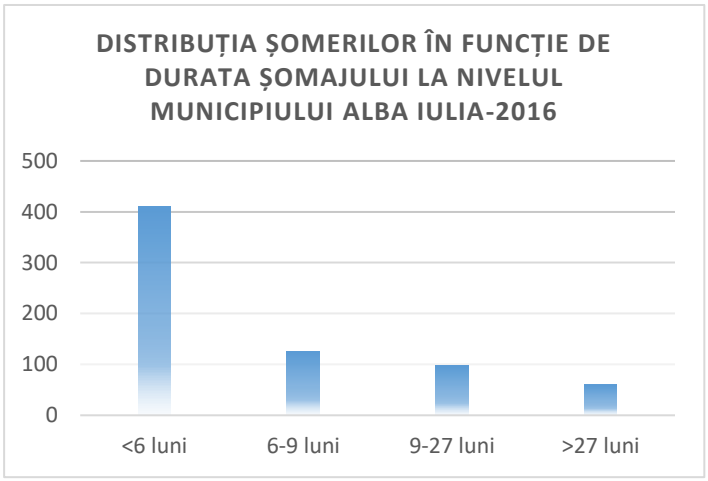

Figură 76 - Distribuția șomerilor în funcție de durata șomajului la nivelul Municipiului Alba Iulia

g) Formare profesională și învățare pe parcursul întregii vieți

Reconversia profesională și creșterea mobilității teritoriale a forței de muncă sunt două condiții necesare pentru reducerea șomajului cauzat de inadecvarea calitativă între cerere și ofertă pe piața forței de muncă. Sistemul de învățământ trebuie să aibă capacitatea de a oferi o pregătire profesională inițială și educație pe parcursul întregii vieți (life long learning) de calitate, în concordanță cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii. Programele de dezvoltare a resurselor umane trebuie, în același timp, să fie particularizate în funcție de specificul economic al fiecărei zone. Implicarea mediului de afaceri în elaborarea ofertei educaționale și în desfășurarea procesului de pregătire profesională asigură o creștere a gradului de adecvare a formării profesionale la necesitățile reale ale unei economii într-o continuă schimbare.

România are o experiență relativ recentă în ce privește învățarea pe parcursul întregii vieți. Datele statistice disponibile la nivel național arată că în anul 2010 în doar un sfert din întreprinderile din România (11165 din 46279 de întreprinderi) salariații au participat la cursuri de formare profesională, pondere semnificativ mai mică decât se înregistra în anul 2005. Firmele mijlocii (50-249 salariați) erau pe primul loc în ce privește participarea la cursuri de formare profesională continuă, în timp ce întreprinderile mari aveau cea mai scăzută participare la formarea profesională continuă.

-%-

	2005	2010
Total	**40,3**	**24,1**
10-49 salariați	36,1	19,7
50-249 salariați	49,9	36,0
peste 250 salariați	16,5	13,2

Tabel 40 - Gradul de participare al firmelor la programe de formare profesională continuă (date la nivel național)

Rata de participare a angajaților din întreprinderile care oferă formare profesională continuă era, în anul 2005, de 30,8%. Cea mai ridicată rată de participare se înregistra în rândul angajaților foarte tineri, cu vârsta sub 25 ani (rata de participare a acestora este 34,4% dacă se iau în considerare toate întreprinderile, iar în cazul micilor întreprinderi rata de participare a tinerilor la programe de formare urcă la 42,8%). La polul opus, cea mai slabă participare la cursuri de formare se înregistrează în rândul salariaților vârstnici, rata de participare a acestora fiind de 20,5% (raportată doar la salariații din categoria de vârstă peste 55 ani din întreprinderile care oferă cursuri de formare profesională).

-%-

	Total întreprinderi	10-49 salariați	50-249 salariați	peste 250 salariați
Total	**30,8**	**37,4**	**26,1**	**31,2**
Sub 25 ani	34,4	42,8	25,6	36,3
25 - 54 ani	31,3	37,2	27,7	31,5
55 ani si peste	20,5	29,2	12,9	22,1

Tabel 41 - - Rata de participare pentru angajații din întreprinderile care oferă formare profesională (date la nivel național, 2005)

h) Raportul de dependență economică

Un indicator important ce cuantifică relația între partea activă și partea inactivă a unei comunități este **raportul de dependență economică,** exprimând numărul de persoane inactive sau aflate în șomaj ce revine la 1000 persoane ocupate. Acest indicator arată practic „sarcina socială” ce revine, în medie, pe umerii persoanelor aflate în activitate.

Datele comparative ale recensămintelor populației din 2002 și 2011 arată că raportul de dependență economică s-a redus în perioada 2002-2011 la nivelul municipiul Alba Iulia, acesta ajungând la 1129‰, valorea fiind mai scăzută decât mărimea indicatorului calculată la nivelul județului Alba pentru anul 2011 (1322‰).

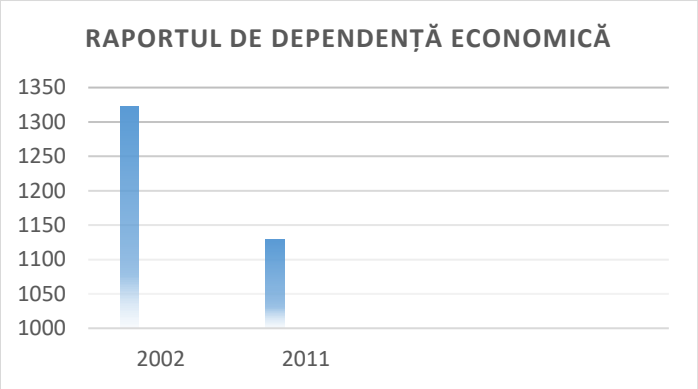

Figură 77 - Raportul de dependenţă economică

Raportul de dependență economică arată că la nivelul Alba Iuliei **fiecare persoană în activitate susține în medie 1,1 persoane inactive sau în șomaj.** Există un grad ridicat de corelație între evoluția raportului de dependență demografică și evoluția raportului de dependență economică, cel din urmă indicator fiind influențat de primul. Astfel, creșterea anticipată după anul 2025 a raportului de dependență demografică este de așteptat să aibă ca efect creșterea raportului de dependență economică.

i) Analiza SWOT

Puncte tari

- Rate de activitate și de ocupare în creștere la nivelul Alba Iuliei;
- Pondere ridicată a populației active cu studii superioare;
- Sectorul terțiar al economiei concentrează majoritatea populației ocupate;
- Raport de dependență economică în municipiul Alba Iulia mai redus decât la nivel județean;
- Raport de dependență economică în diminuare față de anul 2002.

Puncte slabe

- Rata globală de activitate și rata de activitate a populației în vârstă de muncă au niveluri scăzute;
- Rata globală de ocupare și rata de ocupare a populației în vârstă de muncă au niveluri scăzute;
- Rate scăzute ale ocupării ale tinerilor (sub 25 ani) și ale populației de peste 55 ani;
- Rata șomajului este încă superioară mediei naționale la nivelul Alba Iuliei, dar în scădere faţă de ceilalţi ani anteriori;
- Pondere mare a șomerilor tineri;
- Pondere ridicată a șomerilor cu studii superioare.

Oportunităţi

- Ponderea în creştere a populaţiei cu un nivel ridicat de pregătire profesională constituie unul din atuurile dezvoltării economice-sociale a municipiului Alba Iulia;
- Creșterea ponderii populației ocupate în sectoarele economice cu o valoare adăugată ridicată;
- Creșterea ocupării în rândul tinerilor și a persoanelor de peste 55 ani poate duce la o utilizare mai bună a capitalului uman din Alba Iulia;

- Dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional dual și extinderea programelor de învățare pe tot parcursul vieții pot duce la creșterea pregătirii forței de muncă.

Ameninţări

- Continuarea evoluțiilor demografice negative pot conduce pe termen mediu la scăderea numărului populației în vârstă de muncă;
- Apropierea geografică a unor centre urbane mari (Cluj Napoca, Sibiu) cu o putere superioară de atracţie a forței de muncă (în primul rând a forței de muncă specializate);
- Agravarea deficiențelor educaționale la grupurile sociale dezavantajate (comunități de romi, persoane cu venituri reduse) ar putea acutiza fenomenul de excludere economică şi de pe piaţa muncii;
- Necorelarea între oferta educațională și cerințele pieței muncii;
- Participare scăzută a forței de muncă la programe de formare profesională continuă.

1.1.4 Provocări climatice la nivelul Municipiului Alba Iulia

a) Problematica şi legislația la nivel european

Cu cât orașele se dezvoltă mai mult, cu atât au tendința de a polua mai mult. Din moment ce reprezintă o parte importantă a problemei, orașele ar trebui să fie și o parte importantă a soluției. Structurile de guvernanță locale dețin un rol crucial în atenuarea efectelor schimbărilor climatice, cu atât mai mult cu cât aproximativ 80% din consumul de energie și respectiv emisiile de CO2 aferente sunt asociate activităților urbane. Inițiative precum Convenția Primarilor (lansată de Comisia Europeană după adoptarea în 2008 a pachetului legislativ al Uniunii Europene privind clima și energia) sau ICLEI (Guverne Locale pentru Durabilitate) au început să reunească lideri ai orașelor din întreaga lume, pentru a demara un efort comun de rezolvare a problemei schimbărilor climatice globale.

În cadrul Convenției Primarilor, unde Municipiul Alba Iulia este membru, au fost adăugate acțiuni în sectorul de implicare a publicului și a factorilor interesați; cea mai importantă dintre acestea este aceea de a fi inițiat un "Parteneriat pentru Climă" – o platformă locală de dialog și acțiune în domeniul schimbărilor climatice. Un astfel de parteneriat poate fi cu atât mai util, în condițiile în care acțiunile semnatarilor Convenției Primarilor vor deveni cu atât mai complexe cu cât țintele de reducere a emisiilor și de adaptare la schimbările climatice vor fi mai ambițioase și mai dificil de îndeplinit fără sprijinul populației și al altor factori interesați (a se observa faptul că noua formă a Convenției Primarilor impune ca țintă reducerea emisiilor cu minim 40% până în 2030).

Prin urmare, unul dintre aspectele orizontale/transversale pe care autoritățile locale ar trebui să le utilizeze ca filtru pentru toate proiectele pe care le propun este reprezentat de schimbările climatice - pentru a estima dacă aceste proiecte contribuie la rezolvarea problemelor legate de schimbările climatice sau dacă le agravează.

Activitatea economică reprezintă și ea un aspect semnificativ al problematicii schimbărilor climatice: atragerea oricărei afaceri, doar pentru faptul că creează locuri de muncă la nivel local, poate să nu fie cea mai bună strategie pe termen lung. Deoarece majoritatea companiilor

au sediul în orașe, acestea din urmă reprezintă și locurile în care sunt generate cele mai mari cantități de gaze cu efect de seră. Ca atare, autoritățile locale au obligația morală de a aborda provocările legate de schimbările climatice. Printre altele, acest lucru ar putea presupune solicitarea respectării de către întreprinderi a unor standarde mai ridicate de mediu și de administrare.

Hotărârile privind dezvoltarea turismului și furnizarea serviciilor turistice vor trebui în viitor să ia în considerare şi constrângerile legate de modificările climatice, de limitarea surselor de apă, de presiunea exercitată de extinderea activităţii economice asupra biodiversităţii şi de riscul includerii patrimoniului cultural în turismul de masă. De exemplu, autoritățile locale pot dezvolta o rețea de transport public și intermodal, care permite turiștilor să circule nestingheriți de la un obiectiv turistic la altul, fără a recurge la autoturisme personale pentru a răspunde acestei nevoi.

Politica de Coeziune, principala politică de investiții a UE, constituie instrumentul cheie pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020. În cadrul politicii de coeziune 2014-2020, schimbările climatice și energia curată reprezintă una dintre principalele direcții de investiție. Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE prevede ca obiectiv prevenirea schimbărilor climatice prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), precum și a efectelor negative ale acestora asupra societății și mediului. Pentru orizontul de timp 2023, obiectivul corespondent din Strategia de Dezvoltare Durabilă a României îl reprezintă asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediul actual al UE; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice; respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Pentru stabilirea unei viziuni şi strategii eficiente, principiile conceptului de dezvoltare sunt puse în relaţie şi cu cele 11 obiective tematice (OT) pe care este fundamentată finanţarea europeană pentru perioada de programare 2014-2020. Dintre acestea, OT 5 este conceput exclusiv pentru promovarea adaptării la schimbările climatice, precum și a prevenirii și gestionării riscurilor aferente.

b) Contextul local

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Alba Iulia 2014-2023 a luat în considerare contextul mai larg al zonei periurbane. Viziunea de dezvoltare este definită la acest nivel, luând în considerare sinergiile și dinamica regională. Strategia are în vedere viziunea de dezvoltare definită la nivel județean și regional, care acordă importanța cuvenită schimbărilor climatice: dintre cele 4 obiective strategice de dezvoltare a orașului, al treilea obiectiv (dedicat unui oraș „verde”) prevede și crearea unui mediu urban durabil, care să ia în calcul schimbările climatice.

Clima municipiului Alba Iulia şi a teritoriului adiacent se încadrează în climatul temperat continental dominat de influențe exterioare vestice. Topoclimatele determină veri călduroase, toamne lungi și ierni blânde. De asemenea, existe perioade de timp în care se înregistrează un fenomen de **calm atmosferic** cum ar fi de pildă luna august (frecvența foarte scăzută a vânturilor și vitezele medii ale acestora extrem de mici). Frecvența medie anuală a calmului atmosferic înregistrează valori destul de ridicate la Alba Iulia, aceasta fiind de 37,2%. Acest fenomen are și un efect negativ, având în vedere faptul că fenomenul de calm atmosferic este determinat de persistența maselor de aer stabil, ceea ce permite concentrarea și stagnarea poluanților deasupra orașului și implicit accentuarea poluării aerului. Din punct de vedere termic, municipiul Alba Iulia și zona de contiguitate este traversată de izoterma de 9^0C, denumită și **izoterma viței de vie.** Datorită topoclimatului, precipitaţiile sunt uşor deficitare, ajungând la valori sub 550 mm, însă acestea sunt mai abundente la sfârşitul primăverii şi începutul verii.

Adăpostit de culoarul Mureşului, la confluenţa acestuia cu Ampoiul şi Sebeşul, oraşul Alba Iulia are un climat deosebit. Prin poziţia sa geografică Culoarul Mureşului permite pătrunderea maselor de aer cu diferite origini:

- Mase de aer cu origine mediteraneană dinspre regiunile de S şi SV, care favorizează toamnele lungi şi iernile blânde;
- Mase de aer polare dinspre N, barate într-o oarecare măsură de dealul Bilag, favorizând temperaturile scăzute din timpul iernii şi care se manifestă mai pregnant la nord de Alba Iulia, în interiorul culoarului;
- Mase de aer de origine vestică care traversează Munţii Apuseni şi îşi pierd umezeala, astfel că în descendenţa lor pe versanţii estici se încălzesc şi se usucă, determinând un timp senin cu o durată prelungită a strălucirii soarelui (2000-2100 ore/an) şi o cantitate de precipitaţii mai reduse, toate acestea fiind datorate unui proces intens de foehnizare.

Vânturile dominante sunt de culoar şi de direcţie sud-vest, cu puternice influenţe locale de tip foehn sau brize. Intensitatea lor este deosebită cele mai mari viteze, înregistrându-se în luna iulie 1996, când s-au realizat peste 120 km/oră cu consecinţe din cele mai păgubitoare. Radiaţia totală ajunge la 120kcal/cm^2.

TEMPERATURA AERULUI

Datele existente arată că Alba Iulia este dominată de izoterma de 9^0 C. Cele mai ridicate temperaturi sunt în luna august, media multianuală fiind de 21^0C, faţă de luna ianuarie cu cele mai scăzute valori -3^0C. Extremele ajung la + 39,7^{0}C vara (în 9 iulie 1968) şi – 31,0^0 C (în 31 ianuarie 1947). Umezeala relativă este de 80%, excelentă pentru desfăşurarea vieţii.
Primele zile cu îngheţ sunt în jurul datei de 16 octombrie, iar ultimele la 16 aprilie. Numărul zilelor tropicale este de 20 (media), al zilelor de vară 82.

Precipitaţiile medii multianuale sunt de 600 mm/mp, suma celor mai importante valori realizându-se în sezonul de primăvară, iar cele mai ridicate valori în 24 de ore se produc la ploile torenţiale de vară. Stratul de zăpadă ajunge la 5 cm în zona Mureşului şi 25-30 cm în partea montană înaltă Dealul Mamut, Bilag sau Podişul Secaşelor de peste Mureş.

Schimbările climatice manifestate prin creşterea temperaturilor sau prin scăderea lor drastică în timpul iernii prezintă potențial negativ pentru zona oraşului Alba Iulia şi a regiunii înconjurătoare.

Incendiile de pădure: sunt fenomene care scapă de sub control omului, atât ca durată, cât şi ca întindere. Municipiul Alba Iulia dispune de o suprafaţă împădurită de 2 152 ha. Datorită apropierii tot mai mult a zonelor de locuinţe de liziera pădurii şi a frecventării pădurilor de un număr tot mai mare de turişti, este posibil ca în viitor, municipiul Alba Iulia să se confrunte cu incendii de pădure. Din această perspectivă, Planul Urbanistic General (PUG) prevede o distanţă a construcţiilor faţă de lizieră de 40 metri.

Furtuni violente şi tornade: în zona Alba Iulia s-au înregistrat în ultimii ani şi asemenea fenomene meteorologice extreme, caracterizate prin intensificări ale vântului, care au luat aspect de vijelie, provocând pagube materiale prin desprinderea unor acoperişuri de pe blocurile de locuinţe şi prăvălirea acestora peste autoturisme, copaci rupţi sau smulşi din rădăcină, care au avariat autoturisme sau reţele de utilităţi. Cel mai mult au avut de suferit serele şi solariile din zona Miceşti.

Seceta: este caracterizată prin scăderea precipitaţiilor sub nivelul mediu, prin micşorarea debitului râurilor şi a rezervelor subterane de apă, care determină un deficit mare de umezeală în aer şi în sol, cu efecte directe asupra mediului şi în primul rând asupra culturilor agricole. În condiţiile lipsei precipitaţiilor, pentru un anumit interval de timp, se instalează *seceta atmosferică*. Lipsa îndelungată a precipitaţiilor determină uscarea profundă a solului şi instalarea *secetei pedologice.* Asocierea celor două tipuri de secetă şi diminuarea resurselor subterane de apă determină apariţia *secetei agricole,* care duce la reducerea sau pierderea totală a culturilor agricole. În contextul actual, când clima se află într-o continuă schimbare, datorată în mare parte încălzirii globale, nu este exclus ca pe viitor şi municipiul Alba Iulia să se confrunte cu perioade de secetă extremă.

1.1.5 Provocări demografice la nivelul Municipiului Alba Iulia

Dintotdeauna a existat o strânsă interdependenţă între demografie şi dezvoltarea economico-socială. Factorii demografici contribuie semnificativ sau dimpotrivă restricţionează dezvoltarea unui oraş, unei zone sau a unei regiuni. La nivelul unui oraş sau zone metropolitane există o puternică legătură de cauzalitate între populaţia sa şi:

- Fondul locativ, infrastructura edilitară
- Infrastructura socială, de educaţie, de sănătate, recreativă
- Serviciile sociale, de sănătate, de formare profesională
- Serviciile administraţiei publice
- Economie, piaţa muncii
- Infrastructura de transport
- Mediul înconjurător

De asemena, populaţia este una din cele mai dinamice componente ale unui oraş, iar în perioada contemporană procesele demografice s-au accelerat. Prin urmare, analiza demografică este obligatorie în cazul oricărei strategii de dezvoltare economico-socială, iar factorii de ordin demografic trebuie avuţi în vedere la elaborarea documentelor programatice. Analiza demografică a municipiului Alba Iulia vizează următoarele obiective:

- Obţinerea unui profil demografic cuprinzător al municipiului Alba Iulia, o imagine clară, detaliată a situaţiei demografice actuale
- O analiză profesionistă şi o interpretare corectă a datelor statistice utilizate şi a indicatorilor demografici rezultaţi
- Conturarea tendinţelor demografice majore înregistrate în ultimii 25 de ani la nivelul municipiului Alba Iulia
- Evidenţierea atuurilor şi a constrângerilor de ordin demografic, a potenţialului uman local precum şi a vulnerabilităţilor şi pericolelor ce trebuie evitate
- Evidenţierea consecinţelor în plan demografic, economic şi social ale evoluţiilor demografice recente şi ale celor ce se preconizează

În cadrul analizei demografice au fost utilizate informaţii statistice oficiale, furnizate de către Institutul Naţional de Statistică sau de către Direcţia Regională de Statistică Alba, obţinute cu ocazia recensămintelor populaţiei şi locuinţelor, a cercetărilor de tip microrecensământ sau altor tipuri de cercetări statistice. Au fost utilizate şi alte resurse informaţionale cum ar fi: rezultatele unor cercetări şi studii relevante în domeniile demografiei, sociologiei, economiei.

S-a optat pentru utilizarea cu precădere a datelor obţinute la recensămintele populaţiei, având în vedere faptul că aceste date statistice au o marjă foarte redusă comparativ cu cea a datelor calculate pe baza surselor administrative. În ce priveşte datele referitoare la volumul populaţiei pentru perioada dintre ultimele două recensăminte, reluăm precizarea I.N.S. conform căreia „populaţia a fost calculată prin metoda componentelor, folosind surse de date administrative pentru migraţia externă. Aceste surse nu acoperă întregul fenomen migratoriu, mai ales la nivelul emigraţiei. Ca atare, există o subevaluare severă a acestui fenomen, care duce la o supraevaluare a populaţiei României. Datele prezentate au caracter provizoriu, urmând ca numărul populaţiei stabile să fie recalculat după stabilirea rezultatelor definitive ale Recensământului Populaţiei şi Locuinţelor 2011, pentru seriile de timp până la precedentul recensământ."

a) *Populaţia curentă a municipiului Alba Iulia; distribuţia şi densitatea populaţiei pe localităţile componente*

Conform rezultatelor finale ale Recensământului populaţiei din octombrie 2011, publicate de către Institutul Naţional de Statistică în luna iulie 2013, populaţia stabilă[119] a municipiului

[119] Populaţia stabilă reprezintă populaţia alcătuită din persoanele care locuiesc în localitatea respectivă, cu domiciliul sau reşedinţa în localitate la momentul respectiv. Se calculează pe baza datelor de la ultimul recensământ, corectate cu sporul natural al populaţiei, soldul migraţiei externe, soldul mişcării migratorii cu schimbarea domiciliului, precum şi cu soldul mişcării migratorii cu schimbarea reşedinţei, fenomene înregistrate între recensământ şi momentul dat.

Alba Iulia era la data recensământului de 63536 persoane, 88,6% dintre acestea având reşedinţa în oraşul Alba Iulia, iar diferenţa de 11,4% în cele 4 localităţi aparţinătoare: Bărăbanţ, Oarda, Micești, Pâclişa. La finalul anului 2016, potrivit informaţiilor preluate de la INS, erau un număr total de 74283 locuitori, iar la începutul anului 2017 erau 74425 de locuitori, înregistrându-se o creştere faţă de anul 2011 cu peste 10000 de persoane.

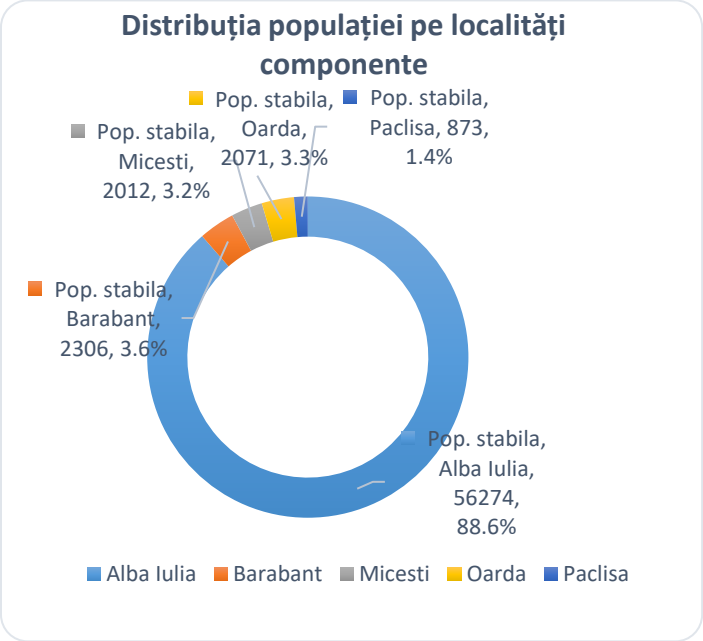

Figure 5 Distribuţia populaţiei pe localităţi componente

Alba Iulia se situează astfel în categoria oraşelor medii din România, clasându-se pe **poziţia 33** la nivel naţional, imediat după municipiul Călăraşi, dar înaintea unor oraşe precum Giurgiu, Deva, Hunedoara, Zalău sau Sfântu Gheorghe. Faţă de recensămintele anterioare, Alba Iulia a urcat câteva locuri în ierarhia naţională (la recensământul din 1977 ocupa locul 42, iar la recensămintele din 1992 şi 2002 locul 39) Municipiul Alba Iulia concentrează aproape o cincime din populaţia judeţului Alba. Densitatea populaţiei la nivelul municipiului Alba Iulia, de 721 locuitori/kmp, este ridicată comparativ cu cea a altor oraşe din judeţul Alba (ex. Sebeş 234 loc./kmp, Teiuş 150 loc./kmp).

	Numărul populaţiei stabile	Densitatea populaţiei (loc/kmp)
Alba Iulia	**74283**	**721**

Tabel 42 - Numărul şi densitatea populaţiei în anul 2016 conform INS (baza de date TEMPO ONLINE) POP107D - POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de vârstă, sexe, judeţe şi localităţi

b) *Analiza evoluţiei numerice a populaţiei municipiului Alba Iulia pe baza datelor ultimelor 5 recensăminte*

Populaţia stabilă a municipiului Alba Iulia, înregistrată la recensământul din 2011, **era cu 4,3% mai redusă** faţă de cea înregistrată în 2002 şi cu 10,7% mai scăzută faţă de populaţia înregistrată în 1992. Pornind de la datele ultimelor două recensăminte şi utilizând metode de calcul statistic[120], rezultă un ritm mediu anual de scădere a populaţiei municipiului în perioada 2002-2011 de 0,5%.

În acelaşi interval, 2002-2011, populaţia judeţului a scăzut cu 10,5%, iar populaţiei României s-a redus cu 7,2% (ritmul mediu anual de scădere demografică a fost de 0,8%). După

[120] S-a utilizat metoda de calcul al mediei indicilor de dinamică cu baza în lanţ (media geometrică), reductibilă la formula de calcul al indicelui cu bază fixă al perioadei analizate

recensământul din 1992 şi îndeosebi în ultimii 10-15 ani apar primele semne ale unui declin demografic, fără a putea vorbi încă de un fenomen de „urban shrinkage”. RA

	1966	1977	1992	2002	2011	2016	Creştere/ scădere (%)			
							2011/ 1966	**2011/ 1977**	**2011/ 1992**	**2011/ 200**
Alba Iulia	24388	41199	71168	66406	63536	74283	160,5	54,2	-10,7	-4,3

Tabel 43 - Evoluţia numerică a populaţiei în perioada 1966 - 2011

În doar 26 ani, în intervalul 1966-1992, populaţia municipiului Alba Iulia s-a triplat, această evoluţie spectaculoasă datorându-se în primul rând sporului migratoriu puternic pozitiv generat în contextul politico-economic al perioadei comuniste. Politica de industrializare şi urbanizare accelerată aplicată în deceniile 6 şi 7 ale secolului trecut a determinat transferuri masive de populaţie dinspre mediul rural spre mediul urban într-un interval de timp relativ scurt. Populaţia Alba Iuliei a crescut şi ca urmare a ridicării rangului administrativ al oraşului prin stabilirea aici, în anul 1968, a reşedinţei judeţului Alba.

În cele două decenii ce au urmat anului 1989, trendul evoluţiei demografice s-a schimbat, populaţia municipiului Alba Iulia scăzând cu 6,7% între 1992 şi 2002 şi cu alte 4,3% în perioada 2002-2011. Semnale pozitive îmbucurătoare aduc datele statistice din anul 2016, potrivit cărora populaţia a crescut la 74283 de persoane (potrivit domiciliului), faţă de maximul înregistrat în 1992, de 71168 de persoane.

O nouă creștere ușoară este semnalată la începutul anului 2017, când populația era de 74425 de persoane. (potrivit INS – baza de date Tempo – Online POP107A - POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe.

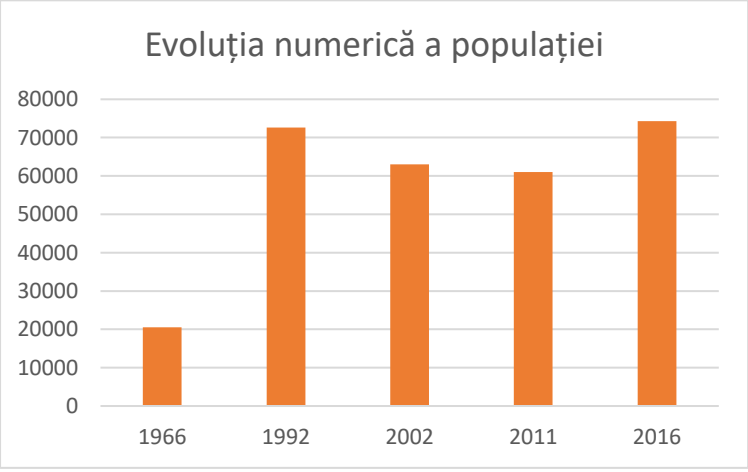

În anul 2014, populaţia stabilă era de 69060 de persoane, iar totalul populaţiei după domiciliu era de 73717 de persoane, potrivit datelor furnizate de Direcţia de Statistică Alba şi înregistrate în fişa localităţii Alba Iulia.

Figure 6 Evoluţia numerică a populaţiei la nivelul Municipiului Alba Iulia

c) Structura etnică, lingvistică si religioasă

Populația municipiului Alba Iulia este formată în marea sa majoritate din persoane de etnie română.(87,6%). Alături de etnicii români, celelalte două etnii cu o pondere de peste 1% sunt

romii (1,76% din populaţie la nivelul municipiului) şi maghiarii (1,59%). Pentru 8,64% din populaţia municipiului Alba Iulia nu s-a putut stabili etnia, fie ca urmare a absenţei persoanelor de la locul recenzării, fie ca urmare a refuzului persoanelor recenzate de a-şi declara apartenenţa etnică.

	Români	Maghiari	Romi	Germani	Alte etnii	Nedeclarată
Alba Iulia	87,62	1,59	1,76	0,18	0,21	8,64

Tabel 44 - Structura populaţiei după etnia declarată la recensământul din 2011

Numărul populaţiei de etnie romă, atât la nivel local cât şi la nivel naţional, este în opinia multor sociologi şi a organizaţiilor reprezentative ale romilor puternic subevaluat, ca urmare a reticenţei multor persoane rome de a-şi declara, cu ocazia recensămintelor, identitatea etnică romă, din cauza unei conotaţii negative pe care o are termenul de „rom" sau din cauza nivelului scăzut de educaţie al respondenţilor.

Aria de locuire a romilor cuprinde întreg teritoriul municipiului Alba Iulia, romii fiind dispersaţi în aproape toate cartierele oraşului, cu excepţia cartierului „Lumea Nouă", unde aceştia formează un grup compact. Populaţie de etnie romă se regăseşte de asemenea în cartierele Oraşului de Jos (Centru, Lipoveni), în cartierul Cetate (zona blocului „Turturica"), în cartierul Bărăbanț și în zona limitrofă cartierului Partoș, strada Rogozului.

Conform datelor recensământului din 2011, limba română este limba maternă pentru 89,4% din populaţia municipiului. Pentru 8,6% din populaţia municipiului nu s-a putut stabili limba maternă. Maghiara este limba maternă pentru 1,5% din populaţia oraşului Alba Iulia, iar limba romani (ţigănească) este vorbită de doar 0,2% din populaţia municipiului, majoritatea etnicilor romi declarându-şi româna ca limbă maternă.

Confesiunea predominantă atât la nivelul municipiului Alba Iulia este cea creştin –ortodoxă (81,3%). Celelalte culte religioase, cu ponderi semnificative în municipiul Alba Iulia, sunt penticostalii (2,2%), greco-catolicii (1,9%), romano-catolicii (1,9%), baptiştii (1,5%) şi reformaţii (0,9%). Pentru aproape 9% din populaţia oraşului Alba Iulia nu s-a putut stabili apartenenţa confesională la recensământul din 2011.

Alba Iulia este de secole reşedinţa Episcopiei Romano-Catolice a Transilvaniei (în prezent Arhidieceza Romano – Catolică de Alba Iulia, cuprinzând ca arie de jurisdicţie toată Transilvania) şi unul din cele mai de seamă centre ale românilor ortodocşi din Ardeal (aici a rezidat Mitropolia Ardealului pentru românii ortodocşi), oraşul găzduind în prezent sediul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române de Alba Iulia, ce include ca zonă de jurisdicţie judeţele Alba și Mureș. Ambele instituții bisericești coordonează pe lângă activitatea lor pastorală activități și instituții de învățământ religios și de asistență socială.

d) Structura populaţiei pe sexe şi grupe de vârstă. Indicatori demografici derivaţi

Distribuţia pe sexe a populaţiei la nivelul municipiului Alba Iulia este inegală (35312 de persoane de sex masculin şi 38971 de persoane de sex feminin, rezultând un indice de masculinitate de aproximatic 0,9 (906 bărbaţi la 1000 femei). Acest „dezechilibru" este consecinţa diferenţei de aproape 7 ani între durata medie a vieţii în rândul femeilor şi nivelul acestui indicator în rândul bărbaţilor.

Deşi este reşedinţa unui judeţ aflat într-un proces rapid de îmbătrânire demografică, municipiul Alba Iulia are o situaţie relativ bună din punctul de vedere al structurii pe vârste a populaţiei. Populaţia de peste 65 ani avea, conform recensământului din 2011, o pondere de circa 11% la nivelul municipiului. În anul 2016, situaţia era similară şi anume un procent de 11,96% (8881 de persoane peste 65 de ani), pe fondul creşterii populaţiei oraşului. Alba Iulia are, raportat la totalul populaţiei, cei mai puţini vârstnici.

Populaţia din Alba Iulia cu vârsta între 0-14 ani era în anul 2016 la 10421 de persoane (14,03%). (cf. INS – Baza Tempo-Online -POP107D - POPULAŢIA DUPĂ DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de varstă, sexe, judeţe şi localităţi). Rata sporului natural la 1000 de locuitori a cunoscut în anul 2015 o evoluţie negativă, faţă de anul 2011 şi anume de la -1 la -1,6 pentru mediul urban al judeţului Alba (cf INS – Tempo-Online - POP215A - Rata sporului natural al populaţiei pe medii de rezidenţă, macroregiuni, regiuni de dezvoltare şi judeţe).

Durata medie a vieţii, la nivelul judeţului Alba, a crescut cu aproximativ 4 ani în ultimele două decenii, de la 70,36 ani în 1990 la 74,23 ani în 2011 (70,67 ani pentru bărbaţii şi 78,01 ani pentru femei), iar în anul 2016 durata medie a vieţii a ajuns la 76,08 ani la nivelul întregului judeţ (76,79 ani la nivelul urban, 73,66 ani pentru bărbaţi, 79,9 pentru femei – cf. INS – Baza Tempo-Online - http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo2&lang=ro&context=11 vezi: POP217A - Durata medie a vieţii pe medii de rezidenţă, sexe, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare şi judeţe).

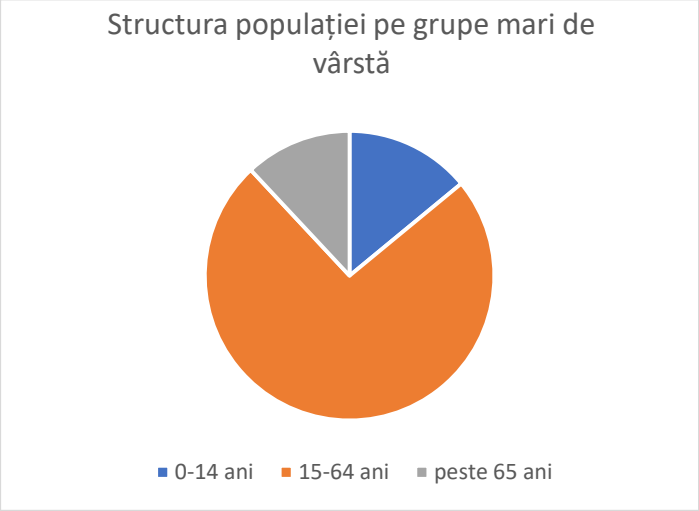

Figure 7 Structura populaţiei pe grupe mari de vârste

Segmentul de vârstă între 15-64 de ani număra anul trecut în Alba Iulia 54981 de persoane, adică un procent de 74,02%, în uşoară scădere faţă de anul 2011, ca efect al îmbătrânirii populaţiei.

Populaţia foarte tânără, de 0-14 ani, constituie 14,03% din populaţia municipiului Alba Iulia.

Piramida populaţiei (cunoscută şi sub denumirea de piramida vârstelor) ilustrează atât situaţia actuală, cât şi momentele-cheie din punct de vedere demografic din ultimii 100 ani. Baza îngustată a piramidei – formată din populaţia de 0-19 ani - este rezultatul liberalizării avorturilor survenite la începutul anului 1990.

De asemenea, „gâtuirea” mijlocului acesteia, este o consecinţă a politicii permisive a regimului comunist vis-a-vis de avort din perioada 1957-1965. Pe termen mediu şi lung, continuarea evoluţiei actuale a fenomenelor demografice (i.e. fertilitatea, natalitatea, mortalitatea, speranţa de viaţă, migraţia) va determina îngustarea bazei şi lărgirea vârfului piramidei, pe măsură ce generaţia tânără va fi tot mai puţin numeroasă. Există un grad mare de probabilitate ca în decurs de câteva decenii piramida vârstelor să evolueze spre o formă de „minge de rugby” sau chiar spre o formă de „ciupercă”, dacă fenomenul îmbătrânirii demografice se va accentua.

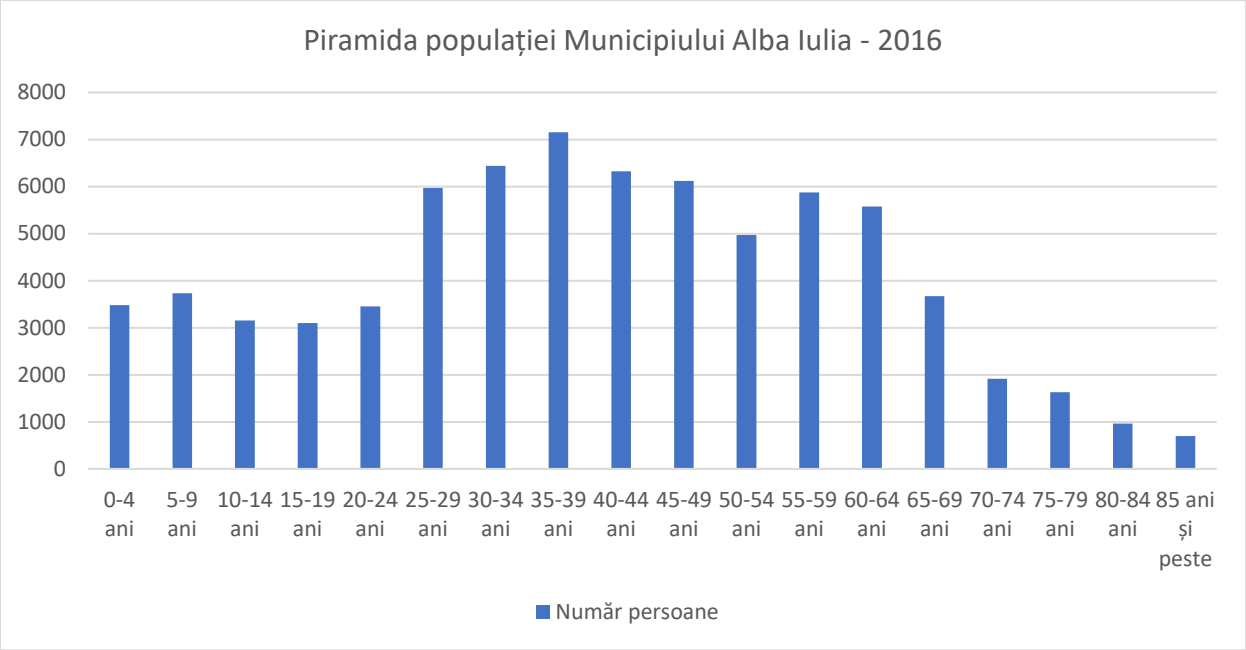

Figură 78 - Piramida populaţiei Municipiului Alba Iulia la nivelul anului 2016

Pe baza structurii pe vârste s-au calculat câţiva indicatori demografici cu relevanţă atât socială cât şi economică precum raportul de dependenţă demografică sau rata îmbătrânirii demografice. Astfel, raportul global de dependenţă demografică[121] înregistrează niveluri reduse la nivelul municipiului Alba Iulia (35,11% în 2016, în uşoară creştere faţă de anul 2011 (35%).

Raportul de dependenţă demografică al vârstnicilor[122] este mai redus comparativ cu raportul de dependenţă al tinerilor[123], ceea ce denotă, în prezent, o situaţie favorabilă din punct de vedere al structurii pe vârste. Trebuie menționat că această situație este în mișcare, demografii prognozând pentru următorii ani o creștere considerabilă a raportului de dependență demografică pe seama creșterii raportului de dependență al vârstnicilor. Previziunile în acest sens indică pentru județul Alba o rată de dependență demografică de 78% în anul 2050. (conform prognozei realizate de Institutul Național de Statistică). Rata îmbătrânirii demografice[124] este încă redusă, în special la nivelul municipiului Alba Iulia (771 ‰ în 2011 și 888,1‰ în 2016).

Tabel 45 - Structura pe grupe mari de vârstă şi raportul de dependenţă demografică

		Municipiul Alba Iulia
Structura pe grupe de vârstă (%)	0-14 ani	**14,03**
	15-64 ani	**74,02**
	65 ani și peste	**11,96**
Raportul de dependenţă demografică %		**35,11**
Raportul de dependenţă demografică a tinerilor %		**18,95**
Raportul de dependenţă demografică a vârstnicilor %		**16,15**
Rata îmbătrânirii demografice %0		**881**

[121] Numărul de persoane tinere (0-14 ani) și vârstnice (65 ani și peste) ce revine la 100 persoane din grupa de vârstă de 15-64 ani
[122] Numărul de persoane vârstnice (65 ani și peste) ce revine la 100 persoane din grupa de vârstă de 15-64 ani
[123] Numărul de persoane tinere (0-14 ani) ce revine la 100 persoane din grupa de vârstă de 15-64 ani
[124] Numărul de persoane vârstnice (65 ani și peste) ce revine la 1000 persoane tinere (0-14 ani)

e) Structura populaţiei după nivelul studiilor absolvite

Educaţia este un domeniu crucial pentru societatea contemporană. O persoană educată este o persoană ce activează de regulă în domenii mai productive, cu o valoare adăugată mare, având şanse sensibil mai mari pentru exercitarea unei profesii ce îi poate asigura venituri mai mari. Uniunea Europeană şi-a stabilit ca obiectiv pentru anul 2020 creşterea ponderii absolvenţilor educaţiei terţiare la 40% din populaţia în vârstă de 30-34 ani.

Potrivit recensământului din octombrie 2011, 27,8% din persoanele de peste 10 ani din municipiul Alba Iulia sunt absolvente ale învăţământului superior. În anul 2016 au fost 1143 de absolvenţi de învăţământ superior, incluzând aici şi studiile doctorale şi cursurile postuniversitare. Această situaţie este mai bună decât la nivel naţional, unde ponderea persoanelor cu studii superioare este de 14,4% pentru cele două medii rezidenţiale întrunite şi de 22,4% pentru mediul urban.

Absolvenţii învăţământului liceal au o pondere de 30,2% din populaţia de peste 10 ani a municipiului Alba Iulia, iar cei ai învăţământului postliceal sau de maiştri au ponderi de 4,8%. Doar în anul 2014, au fost la nivelul oraşului un număr de 1070 de absolvenţi la nivel liceal, un număr de 79 de absolvenţi ai învăţământului profesional şi 202 absolvenţi ai înăţământului postliceal (cf. ultimelor informaţii statistice oferite de INS – Tempo-Online - SCL109D - Absolvenţi pe niveluri de educaţie, judeţe şi localităţi). Persoanele care au absolvit şcoala profesională deţineau, la recensământul din 2011, ponderi de 14,2% din populaţia municipiului. La nivel naţional aceste ponderi sunt uşor mai reduse (ponderea populaţiei cu studii liceale era de 24,4% (30,3% în mediul urban), iar cea a populaţiei absolvente a învăţământului profesional era de 13,9% (13,2% în mediul urban).

Absolvenţii învăţământului gimnazial şi primar reprezentau, potrivit recensământului din 2011, 14,4% respectiv 6,7% din populaţia de peste 10 ani a municipiului. Aceste cifre trebuie privite și prin prisma **obiectivelor Uniunii Europene,** care și-a stabilit ca țintă pentru anul 2020 reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii de la 14% în prezent, la cel mult 10% din totalul populației de 18-24 ani.

826 persoane, reprezentând 1,4% din populaţia de peste 10 ani a municipiului Alba Iulia, nu au absolvit ciclul primar, iar 194 persoane (0,3% din totalul populaţiei) sunt analfabete, potrivit datelor recensământului din 2011. Aceste ponderi sunt vizibil mai mici decât cele înregistrate la nivel național (3% este ponderea persoanelor fără școală absolvită respectiv 1,36% ponderea analfabeților).

Datele centralizate la nivel național arată situația precară, din punctul de vedere al educației, a populației de etnie romă, în rândul căreia se înregistrează cele mai ridicate rate ale analfabetismului (14,1% din totalul populației de peste 10 ani) și ale ponderii persoanelor fără studii absolvite (20,2% din total, inclusiv persoanele analfabete), conform ultimului recensământ.

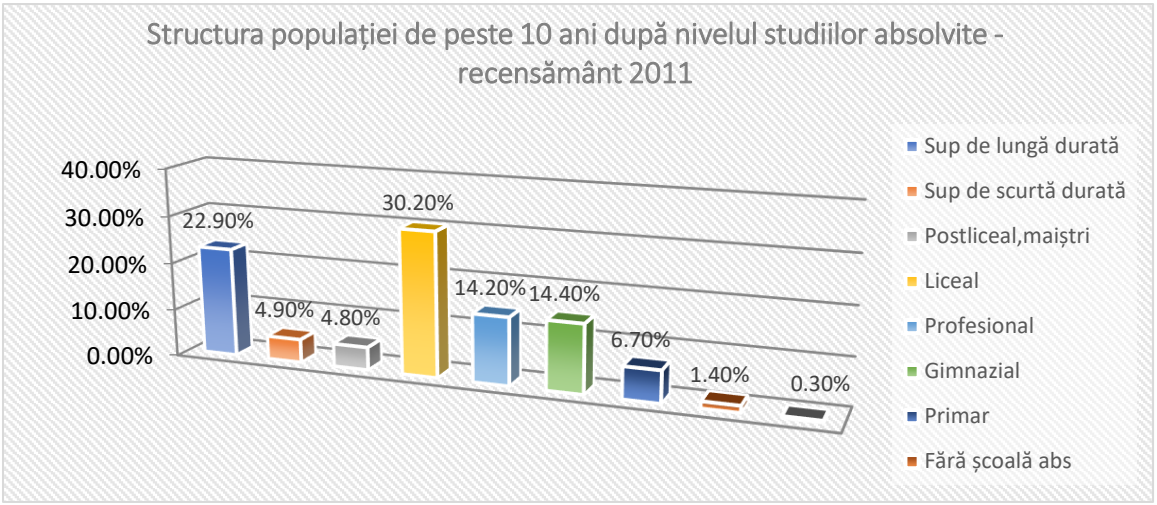

Figure 8 Structura populaţiei peste 10 ani în funcţie de nivelul studiilor absolvite, 2011

Structura populaţiei municipiului după nivelul educaţional s-a modificat sensibil în ultimii 15 ani. Ponderea absolvenţilor de învăţământ superior s-a dublat. S-a redus proporţia populaţiei cu studii gimnaziale şi cea a cea a populaţiei cu studii primare. De asemenea, ponderea în total a persoanelor fără şcoală absolvită şi a analfabeţilor[125] s-a redus la jumătate, faţă de proporţia calculată la recensământul din 2002 şi faţă de anul 2011 este în scădere, prin cursurile de tip „a doua şansă", destinate alfabetizării şi şcolarizării populaţiei analfabete.

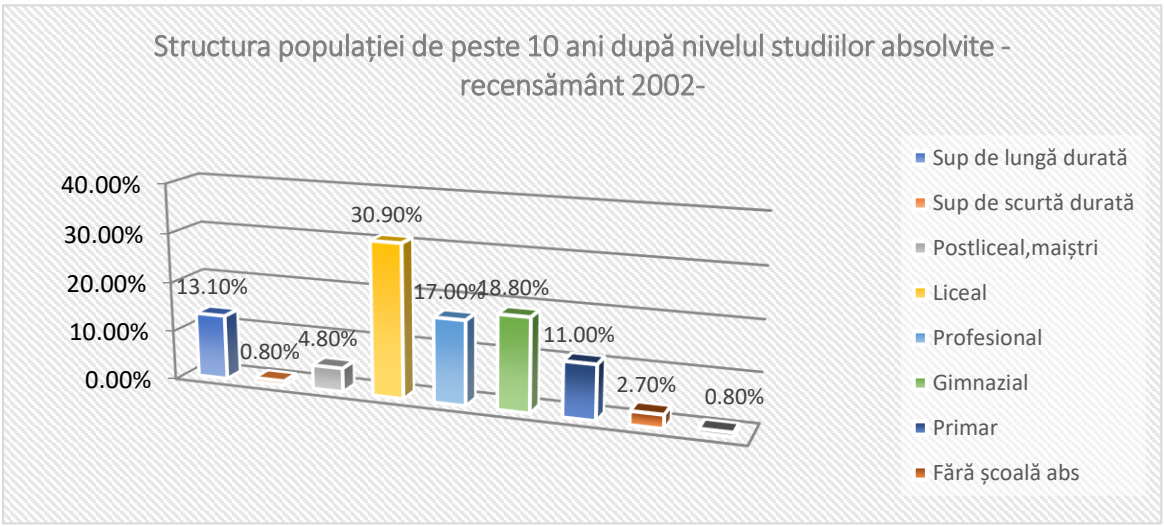

Figură 79 - Structura populaţiei peste 10 ani în funcţie de nivelul studiilor absolvite, 2002

f) Evoluţia principalilor indicatori ai mişcării naturale a populaţiei în perioada 2000-2015 la nivelul municipiului Alba Iulia

[125] Persoană incapabilă să scrie şi să citească

Valoarea absolută a sporului natural[126] al populaţiei înregistrat în perioada 2000-2012 la nivelul municipiului Alba Iulia a fost de 1725 persoane, media anuală ridicându-se la 133 persoane, iar valoarea relativă medie a acestui indicator a fost de 2‰. De-a lungul întregii perioade 2000-2012, în municipiul Alba Iulia, numărul naşterilor a depăşit numărul deceselor. Rata natalităţii a oscilat între 7,6‰ şi 11‰ (media fiind de 9,5‰), în timp ce rata mortalităţii a variat între 7‰ şi 8,4‰ (media perioadei 2000-2012 fiind de 7,6‰). Aceste cifre contrastează puternic cu cele înregistrate la nivelul judeţului Alba, unde sporul natural a fost negativ de-a lungul întregii perioade 2000-2012 (media anuală fiind de -1091 persoane, iar rata medie anuală a fost de -2,8‰). Anul 2015 a adus următoarele cifre, preluate din baza de date a INS: născuţi vii în Alba Iulia au fost 701 persoane, decedaţi au fost 607 persoane, înregistrându-se o diferenţă de 94 de persoane, ceea ce indică în continuare la nivelul municipiului un spor natural pozitiv, în uşoară scădere faţă de anii precedenţi. Constatând aceste cifre, rata natalităţii se situa în 2015 la 9,47‰. În anul 2016 s-au înregistrat următoarele date: născuți vii în Alba Iulia au fost 604 persoane, decedați au fost 577 de persoane, rezultând o diferență de 27 de persoane, deci o scădere a sporului natural, care se menține la valori pozitive. Analizând aceste cifre, reiese că rata natalității se situa la valoarea de 8,13 ‰, în scădere față de anul 2015. (cf. INS –baza Tempo-Online - POP201D - Născuţi vii pe judeţe şi localităţi; POP206D - Decedaţi pe judeţe şi localităţi;).

Un indicator demografic relevant care este în acelaşi timp un indicator important şi pentru starea sistemului sanitar şi un indiciu pentru standardul general de viaţă este mortalitatea infantilă. Deşi se constată oscilaţii ale acestui indicator la nivelul municipiului Alba Iulia, tendinţa a fost în scădere (11,6‰ în anul 2000 şi doar 1,4 ‰ în 2012), crescând semnificativ pentru anul 2015, 8,55‰ (6 copii decedaţi sub 1 an şi 701 născuţi vii). O schimbare semnificativă a avut loc în anul 2016, când se înregistrează 1 decedat sub 1 an și 604 născuți vii, înregistrându-se o rată a mortalității infantile de 1,65 ‰ (cf INS au fost - baza Tempo-Online- POP201D - Născuţi vii pe judeţe şi localităţi; POP208C – Decedați sub 1 an pe județe și localități; POP206D - Decedaţi pe judeţe si localităţi).

PRINCIPALII INDICATORI AI MIŞCĂRII MIGRATORII A POPULAŢIEI

Fenomenele migraţioniste au căpătat o amploare tot mai mare în ultimii ani. Sfera migraţiei cuprinde atât migraţia internă (plecările şi stabilirile de domiciliu, plecările şi stabilirile de reşedinţă cât şi migraţia externă (emigrările şi imigrările). Din cauza lipsei unui sistem eficient de înregistrare şi monitorizare, datele disponibile privind migraţia externă nu reflectă realitatea, în consecinţă vom utiliza în analiză doar datele statistice privind migraţia internă.

Soldul stabiliri / plecări de reşedinţă la nivelul municipiului Alba Iulia a fost pozitiv de-a lungul întregii perioade 2002-2012 şi negativ în anii 2000 şi 2001. În anul 2013 au fost 1685 de persoane care şi-au stabilit reşedinţa în Alba Iulia, în 2014 au fost 1629 de persoane, în 2015 au fost 1575 de persoane, iar în 2016 au fost 1433 de persoane (POP304B - Stabiliri de resedință pe județe și localități). Media anuală a stabilirilor de reşedinţă în perioada analizată a fost de 1604 de persoane. În ceea ce priveşte plecările se constată în anul 2013 o uşoară creştere a

[126] Sporul natural al populaţiei - indicator care măsoară diferenţa algebrică între numărul născuţilor vii şi cel al morţilor din rândul unei populaţii determinate, într-o perioadă de timp anumită.

numărului de persoane (776), în anul 2014 are loc o scădere mai mare a numărului de persoane faţă de anii anteriori (661 de persoane). În anul 2015 se înregistrează un minim al numărului de persoane care părăsesc oraşul (595 de persoane), situaţie care nu s-a mai întâlnit din anul 2004 (POP305B - Plecări cu reședința pe județe și localități). Din calcule reiese o medie a plecărilor cu reşedinţa de 969 de persoane. Acest „flux migraţional" important se datorează şi faptului că Alba Iulia, în calitate de oraş universitar atrage an de an un număr semnificativ de studenţi din alte localităţi care îşi stabilesc pe perioada studiilor reşedinţa în oraş.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stabiliri cu reședința	1402	1796	2031	2070	1851	1718	1685	1629	**1575**
Plecări cu reședința	**1066**	**1722**	**959**	**884**	**730**	**672**	**776**	**661**	**595**

Tabel 46 - Evoluția numărului de schimbări de reședință în perioada 2007-2015

În ce priveşte schimbările de domiciliu, se înregistrează un sold pozitiv în majoritatea anilor din perioada analizată la nivelul municipiului Alba Iulia.(excepţie anii 2000, 2001, 2005 şi 2008, 2012). În anul 2013 au fost 1187 de persoane care şi –au stabilit domiciliul în Alba Iulia, în anul 2014 – 1201 de persoane, iar în anul 2015 – 1201de persoane, ceea ce înseamnă o creştere a celor care s-au stabilit cu domiciliul în Alba Iulia (cf. INS – Tempo-Online - POP307A - Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migraţia externă) pe judeţe şi localităţi). Situaţia în ceea ce priveşte plecările cu domiciliul lucrurile se prezintă astfel: în anul 2013 – 997 persoane, în 2014 – 1024 de persoane; în 2015 – 1027 de persoane (cf. INS – Baza Tempo – Online - POP308A - Plecări cu domiciliul (inclusiv migraţia externă) pe judeţe şi localităţi) . Raportul între stabiliri cu domiciliul şi plecările cu domiciliul este în favoarea primei categorii .

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stabiliri cu domiciliul	1311	1262	1143	1704	1101	1130	1187	1201	**1201**
Plecări cu domiciliul	**1311**	**1262**	**1143**	**1704**	**1101**	**1130**	**997**	**1024**	**1027**

Tabel 47 - Evoluția numărului de schimbări de domiciliu în perioada 2007-2015

g) Analiza SWOT

Puncte tari

- Structura relativ echilibrată pe grupe de vârstă, raport redus de dependenţă demografică;
- Proces de îmbătrânire mai lent comparativ cu evoluţia la nivel judeţean, regional şi naţional;
- Raport de dependență demografic redus;
- Spor natural pozitiv pe tot parcursul perioadei 2000-2016 la nivelul municipiului Alba Iulia;

- Rata mortalităţii infantile în diminuare;
- Pondere a populaţiei cu studii superioare faţă de media judeţeană şi naţională;
- Creşterea populaţiei oraşului în ultimii 2 ani.

Puncte slabe

- Numărul populaţiei municipiului Alba Iulia este mic comparativ cu principalele centre urbane din România. Polii actuali de dezvoltare urbană au peste 100 000 locuitori.

Oportunităţi

- Întărirea legăturilor funcţionale şi creşterea integrării în microregiunea Alba Iulia ar permite crearea unei arii metropolitane cu o populaţie suficient de mare pentru ca Alba Iulia şi arealul său metropolitan să se constituie într-un pol urban atractiv
- Ponderea în creştere a populaţiei cu un nivel ridicat de pregătire profesională constituie unul din atuurile dezvoltării economice-sociale a municipiului Alba Iulia.
- Prelungirea duratei medii de viaţă activă („îmbătrânirea activă”).

Ameninţări

- Continuarea evoluţiei negative în ce priveşte migraţia, în special a cadrelor și a populaţiei tinere cu un nivel ridicat de pregătire profesională, poate periclita dezvoltarea rapidă a municipiului
- Apropierea geografică a unor centre urbane mari (Cluj Napoca, Sibiu) cu o forţă de atracţie demografică net superioară
- Pe termen mediu, îmbătrânirea demografică va începe să fie resimţită la nivelul municipiului impunând creşterea adaptabilităţii la schimbare şi politici eficiente de contracarare a consecinţelor îmbătrânirii demografice
- Raportul populația activă – populația inactivă va creşte în favoarea celei de a doua categorii.

h) Consecinţe ale evoluţiilor demografice

Pe baza tendinţelor din ultimii 20 ani, s-a putut observa că populaţia municipiului Alba Iulia s-a redus. Totuşi, ultimii 2 ani au arătat semnale puternice de creştere a populaţiei cu aproximativ 10000 de persoane, pe fundalul revigorării turismului, a investiţiilor în infrastructură, în Cetatea Alba Iulia, în atragerea de investitori, care au creat locuri de muncă în fabrici, în atragerea de noi lanţuri de magazine comerciale, în îmbunătăţirea considerabilă a posibilităţilor de petrecere a timpului liber şi de recreere (deschiderea de zone de promenadă, de terase, restaurante şi pizzerii în zonele cu potenţial istoric şi turistic, deschiderea parcului dendrologic, a traseelor din interiorul Cetăţii, crearea pistelor de biciclete, atragerea de investitori şi comercianţi în sectorul serviciilor pentru recreere, promenadă). Migraţia (în fapt, este vorba de soldul puternic negativ al migraţiei externe) va continua să reprezinte în continuare un potenţial pericol la scăderea numărului populaţiei, deşi în ultimii 3 ani fenomenul a cunoscut o diminuare masivă, cauzată şi de situaţia internaţională, mai ales europeană, de

manifestările fenomenului migraţiei din ţări precum Siria, de controversele europene cauzate de brexit şi de diversele modificări în legislaţiile mai multor state referitor la imigranţi. Cel mai mare pericol pentru următoarele decenii va fi îmbătrânirea populaţiei oraşului, deşi acest proces este încă unul lent, în raport cu restul judeţului şi a ţării. În timp, ponderea populaţiei tinere va scădea în paralel cu creşterea ponderii populaţiei vârstnice.

Consecinţele cele mai importante ce decurg din îmbătrânirea populaţiei şi modificarea raportului între populaţia activă şi cea inactivă sunt creşterea rapidă a costurilor sociale şi scăderea ofertei de forţă de muncă. Printre efectele îmbătrânirii demografice de interes pentru administraţia locală se numără scăderea numărului populaţiei şcolare şi preşcolare, dar şi o creştere a nevoii de învăţare pe parcursul întregii vieţi. Învăţarea pe parcursul întregii vieţi (life long learning) se va impune ca o necesitate pentru a răspunde modificărilor rapide pe piaţa muncii.

O altă consecinţă cu un impact semnificativ va fi creşterea cererii pentru servicii sociale şi medicale sau de alte tipuri de servicii (ex. transport urban) pentru vârstnici. De asemenea, condiţiile de locuire ale persoanelor vârstnice, singure, nu corespund, în general, nevoilor şi posibilităţilor financiare ale acestor persoane. De altfel, va creşte nevoia de sprijin financiar pentru vârstnici, dat fiind faptul că aceştia au, în general, venituri scăzute.

Contracararea declinului demografic presupune şi o politică proactivă. Se impune ca necesitate sprijinirea tinerelor familii, în special a celor cu copii, prin facilitarea accesului la locuinţe sociale şi dezvoltarea infrastructurii de îngrijire, educaţie şi recreere pentru copii în concordanţă cu nevoile previzionate (modernizarea creşelor, a grădiniţelor, a şcolilor, crearea de noi spaţii, dotarea acestora şi a spaţiilor educaţionale deja existente, crearea unor centre pentru copii unde aceştia să poată participa la workshopuri, la diferite activităţi extra-şcolare, sprijinirea copiilor defavorizaţi, crearea de proiecte pentru aceşti copii). De asemenea este nevoie de motivarea tinerilor de a se stabili şi mai mult în municipiu, prin facilitarea accesului la piaţa muncii şi formare profesională de calitate, adecvată nevoilor pieţei muncii şi creşterea calităţii vieţii sociale prin diversificarea şi mai mare a posibilităţilor de petrecere a timpului liber (facilitarea închirierii de spaţii pentru investitori pe perioade mult mai mari de timp, de la 20 de ani în sus, cu plata unor chirii decente, în schimbul unor investiţii importante pentru a crea din acele spaţii adevărate „oaze” de petrecere a timpului liber, recreere şi distracţie. De asemenea este oportună şi crearea unor proiecte pe durate lungi de timp, care să implice tinerii, să-i sprijine să poată să îşi lanseze o afacere sau să poată lucra în domeniile dorite – crearea de incubatoare de afaceri, sprijinite şi monitorizate permanent de specialişti în marketing, pe durate mai mari de timp, atragerea de investitori şi oferirea unor facilităţi, precum preţuri scăzute, scutiri de taxe, parteneriate, oferirea unei pieţe de desfacere pentru produsele realizate de investitori etc. Cu alte cuvinte, aceste facilităţi trebuie oferite pe perioade mai mari de timp 20-30 de ani, pentru a încuraja investitorul să aducă bani, să construiască, să se extindă, să rămână.

1.1.6 Provocări legate de mediu la nivelul Municipiului Alba Iulia

a) Starea principalilor indicatori de mediu

CALITATEA AERULUI

În prezent Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA), prin Agenţia pentru Protecţia Mediului Alba, efectuează măsurători continue la 3 stații situate astfel: AB1 în Municipiul Alba Iulia, AB2 în Municipiul Sebeș și AB3 în Orașul Zlatna. Principalii indicatori analizați sunt: **dioxid de azot NO2:** este un gaz ce se transportă la distanțe lungi și are un rol important în chimia atmosferei, inclusiv în formarea ozonului troposferic. Valorile măsurate ajung la 125µg/ m^3 la stațiile AB1 și AB3, valoarea maximă admisă este 200µg/m^3. Expunerea la dioxid de azot în concentrații mari determină inflamații ale căilor respiratorii și reducerea funcțiilor pulmonare, crescând riscul de afecțiuni respiratorii, agravând astmul bronșic; **dioxid de sulf SO2:** în datele prezentate se constată faptul că nivelul de SO2, cu limita orară de 350µg/m^3 iar la captura de date a fost de maxim 125 µg/ m^3; **Ozon(O3):** valoarea maximă admisă 120µ g/ m^3 nu a fost atinsă în 2016. Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore a fost de 118,7 µg/mc la staţia AB1 Alba Iulia, în data de 02 septembrie 2016, 119,7 µg/mc la staţia AB2 Sebeș în data de 29.08.2016 și 116,3 µg/mc la staţia AB3 Zlatna, în data de 21.05.2016; **pulberi în suspensie:** valoarea limită 50µg/ m^3 a fost depăşită de 4 ori la staţia Alba Iulia, iar pentru determinările efectuate prin metoda nefelometrică (automată) s-au înregistrat 5 depăşiri la staţiile AB1 şi AB2 (Zlatna) şi 2 depăşiri a staţia AB2 Sebeş, pe parcursul anului 2016.

Valoriile medii anuale pentru determinările gravimetrice de PM_{10} au fost de 19,92 µg/mc la AB1 şi 17,78 µg/mc la AB3, în scădere faţă de anul 2015; **monoxid de carbon:** valoarea critică este de 10mg/ m^3, valorile sunt mai mari iarna, dar ea nu a fost atinsă; **benzen (C6H6)**: valoarea critică este de 5µg/ m^3, ea nu a fost atinsă la staţia Alba Iulia şi Sebeş, unde s-au efectuat măsurători, iar rezultatele s-au situat în 2016 sub valoarea limită; **metale grele:** plumb (Pb) valoarea limită este de 0,5 µg/ m^3, Cadmiu (Cd) valoarea limită este de 5ng/m^3, Nichel (NI) valoarea limită este de 20ng/m^3, Arsen(AS) valoarea limită este de 6ng/m^3. Aceste concentrații nu au fost atinse în 2016.

POLUAREA APELOR

Calitatea apelor este un element foarte important în asigurarea calităţii locuirii unui areal geografic dar şi pentru susţinerea unor sectoare industrial, cum este de exemplu industria alimentară. În anul 2008, din 996 probe de apă potabilă analizate de către Autoritatea de Sănătate Publică Alba, 188 (18,87%) probe nu s-au încadrat în limitele normativelor în vigoare. În mediul urban, din 904 probe analizate 111 (12,2%) au fost necorespunzătoare, iar în mediul rural din 92 probe analizate 77 au fost necorespunzătoare(83%). În anul 2015, DSP Alba a efectuat auditul a nouă zone mari de aprovizionare cu apă de rețea a sistemului public (o zonă mare deservește mai mult de 5.000 de locuitori), cu o populație rezidentă de 297.743 din care 213.882 aprovizionați, precum și pentru 12 zone de aprovizionare mici (sub 5.000 de locuitori aprovizionați) acestea având o populație rezidentă de 39.105 locuitori și o populație aprovizionată de 15.312 locuitori. Laboratorul acreditat și înregistrat al DSP a efectuat în 2015 analiza unui număr de 1968 probe de apă, iar în anul 2016 s-au analizat 1236 probe. Pentru apa furnizată de operatorul acreditat SC APA CTTA au fost găsite neconformități minore cu caracter sezonier (perioada de vară secetă 2015), pentru parametrul fier, fapt care a dus la probleme de acceptabilitate prin modificări de culoare a apei și nu la probleme pe starea de sănătate. Pentru

a preveni apariția acestor probleme în anul curent operatorul de apă a efectuat în cursul lunii mai o spălare generală a tuturor rețelei magistrale etapizat, pe toată lungimea acesteia. Pentru apa din fântâni și izvoarele publice s-au găsit atât indicatori microbiologici, în proporție de circa 35% din probele analizate, precum și nitrați, în proporție de circa 15% din probele analizate. Izvorul din cartierul Bărăbanț este singurul cu apă potabilă, în timp ce izvorul din cartierul Tolstoi, izvorul de la marginea Drumului Național 1, între Alba Iulia și Sebeș, cunoscut sub numele izvorul lui Homoșteanu şi izvorul Sibișeni, din Comuna Vințu de Jos sunt nepotabile. **Zonele critice** sub aspectul poluării apelor de suprafaţă sunt:·

- **Râul Mureş:** în aval de confluenţa cu Târnavele pe 63 km prezintă o stare chimică proastă;
- **Râul Ampoi:** prezintă un grad de poluare remanentă cu metale provenite de la fostele uzinele de cupru din Zlatna.

Zonele critice sub aspectul poluării apelor subterane sunt:

- **Poluare cu metale grele** (plumb, cadmiu dizolvat) se regăseşte la forajele din zona transversală a Râului Mureş (Rădeşti, Lunca Mureş);
- Râul Târnave (Mihalţ) şi Râul Ampoi (Şard).

La majoritatea forajelor s-a constatat un conţinut foarte mare de ioni dizolvaţi cu duritate şi conductivitate mare.

POLUAREA CAUZATĂ DE TRAFICUL RUTIER

Activitatea omului, orientată spre valorificarea resurselor naturale, a afectat întotdeauna starea factorilor de mediu. În trecut, intervenția omului în modificarea condițiilor de mediu era redusă și nu lăsa urme datorită capacității de regenerare a naturii. În ultimii ani, dezvoltarea explozivă a tuturor activităților umane, intervenția omului a depășit pragurile limită de regenerare a naturii, ducând la poluarea, chiar degradarea ireversibilă, a factorilor de mediu și punând în pericol însăși viața și umanitatea. Depășirea limitelor admisibile ale poluării a generat îngrijorări și a condus la determinarea impactului pe care diferitele activități umane le are asupra mediului.

O sursa importantă de poluare a aerului o constituie mijloacele de transport. În aceasta categorie intră: autovehiculele rutiere, transpotul în comun etc. Cea mai mare pondere de gaze ce poluează aerul provine însă de la autovehicule, datorită în primul rând, numărului foarte mare al acestora. Cum majoritatea autovehiculelor sunt concentrate în zona urbană se poate înțelege rolul lor deosebit de important în poluarea orașului. Indiferent de tipul motorului autovehiculele poluează aerul cu oxizi de carbon și de azot, hidrocarburi nearse, oxizi de sulf, aldehide, plumb, azbest, funingine etc.

În ultimii 30 de ani s-au intensificat preocupările privind îmbunătățirea calității aerului prin diminuarea poluării produse de motoarele autovehiculelor. În prezent vehiculele polueaza de 8-10 ori mai puțin decât cele care au existat în circulație acum 30 de ani. Acest lucru s-a realizat optimizarea procedeului de ardere și prin utilizarea dispozitivelor antipoluante.

Poluarea aerului realizată de autovehicule prezintă două mari particularități:

- în primul rând eliminarea se face foarte aproape de sol, fapt care duce la realizarea unor concentrații ridicate la înălțimi foarte mici, chiar pentru gazele cu densitate mică și mare capacitate de difuziune în atmosferă;
- în al doilea rând emisiile se fac pe întreaga suprafață a localității, diferențele de concentrații depinzând de intensitatea traficului și posibilitățile de ventilație a străzilor (compoziția spațial-volumetrică urbană) ca substanțe care realizează poluarea aerului, formate dintr-un număr foarte mare (sute) de substanțe, pe primul rând se situează gazele de eșapament. Volumul, natura, și concentrația poluanților emiși depind de tipul de autovehicul, de natura combustibilului și de condițiile tehnice de funcționare. Dintre aceste substanțe poluante sunt demne de amintit particulele în suspensie, dioxidul de sulf, plumbul, hidrocarburile poliaromatice, compușii organici volatili (benzenul), azbestul, metanul și altele.

Cea mai importantă sursa de CO_2, din poluarea generală a atmosferei (60%), este produsă de gazele de eșapament. S-a estimat ca 80% din cantitatea de CO_2 este produsă în primele 2 minute de funcționare a motorului și reprezintă 11% din totalul gazelor de eșapament.

Evoluția concentrațiilor pulberilor în suspensie (PM10), în perioada 2009–2013 arată o îmbunătățire a calității aerului în anul 2013 față de anii anteriori. Conform datelor prezentate în raportul privind starea mediului în județul Alba, în anul 2013, calitatea aerului s-a îmbunătățit înregistrându-se doar o singură depășire a valorii limită pentru poluantul PM10 la stațiile automate de monitorizare a calității aerului în județul Alba[127].

Poluarea cu dioxid de carbon produsă de aceste mijloace de transport este îngrijoratoare la care se adaugă poluarea fonică ce afectează, în mod direct, zonele rezidențiale din imediata vecinătate.

POLUAREA SOLULUI

Specificul bio-pedo-geografic. Solurile şi capacitatea agroproductivă a terenului

Teritoriul studiat cuprinde o gamă variată de tipuri, subtipuri și varietăți de soluri, datorate diversității spațio-temporale a factorilor pedogenetici naturali din culoarul Mureșului, la care se adaugă în perioada istorică și factorul antropic. Degradarea solurilor, din zona municipiului Alba Iulia nu este foarte accentuată, dar pot să apară astfel de fenomene, în cazul unor utilizări neraționale a suprafețelor înclinate în zonele Oarda, Pâclișa și Micești.

Principalele **activități poluante** sunt:

- Eroziunea torențială a versanţilor despăduriţi;
- Depozitarea nămolurile rezultate de staţiile de epurare orăşeneşti, care în prezent se depozitează fie pe paturile de uscare, fie la haldele de deşeuri menajere, ele conţin de obicei şi metale grele şi nu pot fi utilizate în agricultură;
- Poluarea cu nitraţi (compuşi ai azotului) afectează ecosistemele terestre şi acvatice şi periclitează sănătatea umană şi degradează ambianţa naturală. Zona din judeţ declarată ca

[127] Pagina nr. 80 din Raportul de mediu

poluată cu nitraţi este comuna Sântimbru, pe raza căreia sunt amplasate complexe industrial de creştere a păsărilor iar mai nou comuna Galda de Jos;

- Depozitele de deşeuri menajere care sunt neconforme, fără impermeabilizarea bazei depozitului
- Situri contaminate sau potenţial contaminate.

Agenţii economici poluatori sunt:

- S.C. PETROM S.A. Sebeş – depozit activităţi comerciale (hidrocarburi);
- S.C. KRONOSPAN SEBEŞ S.A. Sebeş – industria lemnului;
- Depozit deşeuri (metale grele, Cu si Pb) la Zlatna;
- Siturile: Refractara, UTEPS și Saturn din Alba Iulia.

STAREA ELEMENTELOR BIOGEOGRAFICE

Condiţiile biogeografie din preistorie au oferit posibilitatea stabilirii în aceste zone a unor grupuri umane sedentare. Pentru zona studiată, M. Gligor consideră că dacă privim pădurea drept cea mai complexă comunitate de viaţă vegetală şi animală, ca pe un ecosistem terestru peren, atunci menţionarea sa ca un uriaş rezervor de resurse naturale se impune în mod obligatoriu. Cu siguranţă că în preistorie, zona geografică Alba Iulia supusă atenţiei noastre era mult mai bine împădurită. În continuare, condițiile biogeografice au susținut dezvoltarea armonioasă a așezării. Flora din jurul orașului se caracterizează prin prezența unei varietăți specifice zonelor de luncă, podiș și munte de joasă altitudine.

În zona studiată distingem următoarele trupuri de păduri:

- la est de localitatea Oarda, pădurea Ordenilor;
- la vest de teritoriul intravilan al municipiului Alba Iulia, pădurea Zighele, pădurea Micești.

Flora din jurul oraşului se caracterizează prin prezenţa unei varietăţi specifice zonelor de luncă, podiş şi munte de joasă altitudine.

De o mare valoare biogeografică sunt păsările care trăiesc pe Râul Mureș, fapt care a dus la ocrotirea lor prin crearea unei rezervații Natura 2000 – Piemontul Munților Metaliferi.

AMPRENTA DE CARBON

Conform Studiului realizat de Agenția Locală a Energiei Alba, se constată următoarele valori ale parametrilor urmăriți:

Emisii de CO2 pe domenii în Alba Iulia:

• Clădiri, echipamente/instalații municipale	4.292 tone
• Clădiri, echipamente/instalații terțiare	61.560 tone
• Clădiri rezidențiale	97.685 tone
• Iluminatul public municipal	1.935 tone
• Transportul municipal	85 tone

- Transportul public 1.783 tone
- Transportul privat și comercial 42.348 tone
- **Total emisii** **209.689 tone**

Conform aceluiași studiu care prezintă emisiile de CO_2 corespunzătoare consumurilor de energie, sunt răspunzătoare următoarele surse:

- consumul **de electricitate** cu o pondere de **29%** a emisiilor;
- gazul natural pentru **peste 50%** din emisii, iar
- carburanții consumați în transportul urban au o pondere **de 21%.**

CLĂDIRI VERZI, CLĂDIRI CERTIFICATE LEED

Conceptul de clădiri certificate LEED (Leadership in Energy & Environmental Design) este recunoscut la nivel international ca o emblemă a excelenței în domeniul construcțiilor verzi. Alba Iulia nu are încă implementate aceste standarde.

Structurile cu certificate LEED sunt, în principiu, superioare din mai multe motive: eficienţă sporită a consumului de resurse, un mediu de trai/muncă mai sănătos, contribuţie activă la îmbunătăţirea calităţii aerului şi apei etc., comparativ cu cele existente fără acces la transport în comun, cu izolaţie termică deficitară, HVAC, lumină naturală insuficientă, şi utilizând în exces instalaţii şi utilaje pe bază de curent electric, iar condiţiile „îmbunătăţite" de muncă şi trai se rezumă adesea la luxul unei ferestre operabile, la lipsa emisiilor toxice din vopseluri şi adezivi şi, eventual, o mai bună izolare fonică. De asemenea, LEED nu cere monitorizarea performanţei clădirilor după certificare, ceea ce creează ambiguităţi în privinţa contribuţiei reale la reducerea amprentei de carbon. În cadrul aceste clasificări sunt acordate următoarele **grade** – Platinum, Gold, Silver și Certified – pe următoarele categorii: (1) construcţii noi şi renovări majore; (2) construcţii existente: operare şi întreţinere; (3) interioare comerciale; (4) nucleu şi anvelopantă; (5) şcoli; (6) comerţ cu amănuntul; (7) instituţii medicale; (8) locuinţe; (9) cartiere.

b) Oferta de produse și servicii care fac stilul de viață verde (produse ecologice)

Valorificând produsele agricole care pot fi furnizate de Municipiul Alba Iulia, principalele **alimente ecologice** care sunt promovate în cadrul Târgurilor Apulum Agraria și Gustos de Alba sunt:

- Pâine de casa și pâine tradițională Sântimbru;
- Produse culinare locale: balmoș, virșli, plăcintă pe lespede, înturnată;
- Carne de porc rasa Mangalița, iepuri, păsări crescute tradițional;
- Legume și fructe ecologice;
- Vinuri tradiționale mărci locale: Bucerdea, Ighiu;
- Sucuri de fructe netratate Petrești;
- Peste: păstravi de Apuseni și crap de Daia Română;
- Lapte neprocesat la dozator, brânzeturi și caș tradiționale;

Promovarea produselor tradiționale este susținută de Asociația Producătorilor de Produse Tradiționale și Ecologice Alba Transilvania.

c) Spații verzi

În total, în municipiul Alba Iulia există 154 ha spaţii verzi. O dată cu deschiderea Parcului Dendrologic, amenajat pentru public, această suprafață a crescut cu 22 ha. La nivelul Municipiului Alba Iulia existau la nivelul anului 2011 circa 13 m^2 spații verzi/locuitor, ajungând în prezent la 20 m^2, iar media europeană impusă la nivelul anului 2020 este de 26 m^2 spații verzi/locuitor.

INVESTIȚII REALIZATE DESTINATE SPAȚIILOR VERZI ȘI MIȘCĂRII OUTDOOR:

Zona de agrement Mamut cuprinde 3 obiective:

❖ **Parcul dendrologic "Dr. Ioan Vlad":** are o suprafață de 21 ha și 1100 specii de plante. Valoarea totală a proiectului este de circa 11 milioane de lei fiind finanțat din fondurile primăriei și din fonduri europene. Ideea amenajării parcului aparține inginerului silvic Nicolaie Pătrânjan. Parcul deține multe specii exotice, între acestea se regăsesc: Sequoia, Ginkgo biloba, Liriodendron (arborele de lalele), mangolii (8 specii) sau arbuști – Strugurii ursului, Rhodondendron, Tulichina. De asemenea, colecții de pini (18 specii), de brazi (8 specii), de molizi (6 specii) sau de larice (6 specii). Cea mai bogată colecție este cea de stejari (aproximativ 27 de specii) sau Berberisul (28 de specii). Un alt grup important care poate fi găsit în parc este cel de Cupressaceae (tuia) în asortizări de peste 30 de unități sistematice. De remarcat este faptul că parcul are propria bază de producție (peste 90%), iar semințele în principal sunt recoltate sau primite de la grădinile botanice și parcurile dendrologice din țară, în timp ce unele sunt aduse din străinătate. În interiorul parcului au fost amenajate alei pe o lungime de 1.890 de metri.

❖ **Zona de agrement și pistele pentru bicicliști și pietoni** Zona de agrement are o suprafață de 0,9 ha. Este o locație ce cuprinde 56 de locuri de parcare, terasă, restaurant, toalete, pergole și copertine pentru picnic. Zona mai dispune de trei terase, locuri de joacă pentru copii și o fântână arteziană.

Pistele au o lungime de 5440 m având două benzi de circulație: una cu o lățime de 3 metri asfaltată pentru bicicliști și alta pietonală cu o lățime de 2 metri.

Figură 80 - Pavilion în Parcul Dendrologic

❖ **Parcul de aventură Mamut în suprafață de 3 ha:** Acesta este realizat în parteneriat pe terenul primăriei Alba Iulia de către Asociația Filantropia Ortodoxă împreună cu Rotary Club Alba Iulia. Beneficiarii acestui proiect sunt copiii de la centrele sociale și nu numai, care vor avea ocazia să-și dezvolte personalitatea în atelierele motivaționale care au fost construite la marginea orașului, într-un loc plin de verdeață de pe dealul Mamut din Alba Iulia. Practicarea

acestor activități ludice au ca și scop rezultate pozitive în procesul educațional. Proiectul Filantropiei Ortodoxe Alba Iulia este foarte bun pentru întreaga comunitate, amenajarea parcului fiind într-o pădure de pe dealul Mamut, unde doritorii se pot relaxa și odihni într-un spațiu oxigenat.

d) Infrastructura de mediu

REȚEAUA STRADALĂ

Disfuncțiile existente la nivelul rețelei stradale a Municipiului Alba Iulia conduc la o diminuare a capacității de circulație a străzilor, ce compun rețeaua majoră de circulație, determinând-o a fi nefuncțională pe multe artere de circulație și implicit cu disfuncții în zonele de deservire, reducând astfel capacitatea acestora de a prelua fluxurile de trafic.

În cadrul studiului de trafic pentru Alba Iulia realizat de Universitatea Tehnică Cluj-Napoca[128] au fost emise propuneri de reorganizare a liniilor de transport public, în funcție de particularitățile fiecărui traseu. De asemenea se recomandă editarea/afișarea de hărți ale traseelor de transport public, precum și a unor panouri de informare amplasate atât în zonele mai aglomerate cât și în zonele de interes (proiect implementat). O altă recomandare rezultată din acest studiu se referă la realizarea de alveole pentru ca vehiculele de transport în comun sa nu îngreuneze restul traficului rutier, dar și pentru siguranța călătorilor (proiect implementat parțial). În anexa la Raportul „Programul de prioritizare a lucrărilor de reabilitare a rețelei stradale" din studiul de trafic, sunt prezentate fișe sintetice pentru străzile care necesită lucrari de modernizare și ale căror calificative ale capacității portante sunt "rea și medie".

REȚEAUA DE APĂ ȘI CANALIZARE

Alimentarea cu apă este asigurată de operatorul regional Apa C.T.T.A. Evoluția lungimii totale a rețelei simple de distribuție a apei potabile, a cunoscut extinderi semnificative în perioada 1950-2010. În 1992 exista la nivelul municipiului Alba Iulia o rețea de distribuție a apei potabile cu o lungime de 125,7 km,pentru ca în 2010 să avem 232 km ceea ce reprezintă o creștere cu 38% a lungimii rețelei, iar în 2017 avem 263,33 km de distribuție a apei potabile. Sursa principală de apă potabilă din zonă este Râul Sebeș – Lacul Obreja de Căpâlna. Preluarea are loc din conducta de aducțiune a Hidrocentralei Săsciori cu un debit de 3 m^3/s. Uzina de apă se află în localitatea Sebeșel, situată la o altitudine de 580 m, ceea ce permite alimentarea prin cădere a tuturor localităților până la Ocna Mureș și Blaj, fără pompare. *Calitatea apei potabile a permis dezvoltarea industriei alimentare în regiunea Alba Iulia, ea fiind utilizată și pentru procesarea industrială a alimentelor.*

Canalizarea și epurarea apelor uzate din oraş se face în sistem unitar. Reţeaua de canale este formată din trei colectoare majore:

- colectorul A (secţiune ovoidă 1950x1400mm);

[128] Studiul de trafic și circulație aferente planului de urbanism general al municipiului Alba Iulia – reactualizat conform HCL nr. 158/30.05.2014, elaborat de către UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA, LABORATORUL: TRAFIC ŞI SECURITATE RUTIERĂ

- colectorul B (secţiune trapezoidală 0,9x1,2m);
- colectorul C (secţiune clopot 240x152mm).

Apa uzată colectată este evacuată în două bazine de retenţie, cu capacităţi de 9.000m^3 şi 12.000m^3. Staţia de epurare are o capacitate de 650 l/s, dar prelucrează doar 170 l/s, restul fiind deversat netratat în râul Mureş. Evoluția lungimii rețelei de canalizare a apelor uzate, a cunoscut o creștere de la 79,8 km în 1990 la 181,9 km în 2010, aceasta reprezentând o creștere spectaculoasă de 129% față de situația din 1990. În prezent, pe raza municipiului, nu se realizează tratarea apei uzate în mod adecvat. Funcționează o singură stație de epurare, care nu este echipată pentru înlăturarea nitrogenului și a fosforului (tratament terțiar), care este obligatoriu pentru toate stațiile de epurare care deservesc o populație mai mare de 10.000 locuitori. O problemă sunt canalele de gardă de sub Mamut pentru ape pluviale, care sunt colmatate și au o capacitate insuficientă de preluare a debitului torenților de pe versanți.

Proiect: Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Alba. Proiect finanţat din Fondul de Coeziune. Din punct de vedere tehnic, proiectul urmăreşte extinderea și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare din orașele Alba Iulia, Aiud, Blaj, Sebeș, Cugir, Ocna Mureș și Cîmpeni și unele zone/cartiere aferente, constând în principal din următoarele activităţi:

- Reabilitarea stațiilor de tratare a apei;
- Extinderea stațiilor de pompare și a rețelelor de alimentare cu apa potabilă;
- Reabilitarea și extinderea sistemelor de colectare și transport ape uzate, respectiv a stațiilor de epurare;

Importante pentru Alba Iulia sunt:

- Stațiile de tratare apă: Sebeșel, Petrești;
- Stație de epurare Alba Iulia (AB-CL-2);
- Modernizarea și reabilitarea sistemului de canalizare în aglomerarea Alba Iulia (AB-CL-6);
- Stație de epurare Sebeș.

Proiectul este finanțat prin Programul Operațional Sectorial Mediu în valoare de 341.649.951 lei reprezentând 78,41% din totalul bugetului proiectului. Contribuția Guvernului României fiind de 52.252.347 lei reprezentând 11,99 % din totalul bugetului proiectului. Contribuția autorităților locale (Consiliul Județean Alba) este de 8.082.110 lei reprezentând 1,85% din totalul bugetului proiectului. Contribuția beneficiarului SC APA CTTA SA ALBA este de 33.774.891 lei reprezentând 7,75% din totalul bugetului proiectului.

Proiectul a fost finalizat.

DEPOZITAREA ŞI RECICLAREA DEŞEURILOR

Noul operator de colectare a gunoiului și deșeurilor din Alba Iulia este firma Polaris din Constanța, începând din octombrie 2013. Primele impresii ne arată o scădere a calității colectării deșeurilor datorită faptului că fostul operator colecta deșeurile în mod diferențiat

conform Hotărârii Consiliului Local Alba Iulia. Colectarea deșeurilor electrice și electrocasnice se face de către, Asociația RoRec gratuit de la domiciliu/sediu de firmă din Alba Iulia, pe bază de comandă telefonică. Există probleme în gestionarea deșeurilor menajere şi a celor spitalicești. Depozitarea acestora se face pe un amplasament care nu beneficiază de amenajările minimale pentru protecția mediului. Depozitul municipal Alba Iulia a fost sistat, capacitatea acestuia fiind de 36000 m^3 și având o suprafață de 6,0 ha.

O altă problemă serioasă este și depozitarea nămolului rezultat de la stația de epurare Alba Iulia unde se produc pe an circa 1.900 tone de nămol.

Cel mai mare proiect în domeniul colectării deșeurilor aparține Consiliului Județean Alba, cu numele de **Centru județean de management integrat al deșeurilorGalda de Jos** care va acoperi complet necesitățile municipiului Alba Iulia.

Acesta cuprinde:

- un depozit ecologic de deşeuri nepericuloase compus din două celule de depozitare cu capacitate totală de 1.926.000 m^3,
- o staţie de sortare de 48.000 tone pe an,
- o staţie de tratare mecano-biologică simplă cu capacitate de 85.566 tone pe an,
- construcţii auxiliare (clădire administrativă, parcare etc.) şi infrastructură de acces,
- centre noi de transfer al deșeurilor: Tărtăria 33.000t/an și Blaj 15.000 t/an,
- închiderea depozitelor neconforme: Aiud, Ocna Mureș, Zlatna, Sohodol, Abrud, Baia de Arieș.

Strategia de implementare privind colectarea deșeurilor, transportul, dezvoltarea echipamentelor și a infrastructurii poate fi împărțită în 4 perioade:

- Prima perioadă 2008-2009: Finalizarea proiectării și a cererii de ofertă pentru stațiile de transfer a deșeurilor și pentru accesorii;
- A doua perioadă 2009-2013: Construirea stațiilor de transfer și achiziționarea pubelelor pentru deșeuri necesare;
- A treia perioadă 2013-2017: Implementarea sistemului de colectare selective; Operarea stațiilor de transfer;
- A patra perioadă 2017-2037: Implementarea investițiilor suplimentare cu scopul de a include noile cantități de deșeuri generate (dacă este necesar), substituirea echipamentelor vechi de colectare a deșeurilor precum și de tratare;
- Valoarea totală a Proiectului este de 48.761.526 Euro, fără TVA (212.015.115 lei), din care valoarea eligibilă, conform Programului Operațional Sectorial Mediu, este de 43.310.393 Euro (188.313.589 lei). Scopul principal al proiectului „Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Alba” este proiectarea unui sistem integrat de management al deșeurilor care să asigure îndeplinirea obligațiilor legislative;
- Capacitate (t/an): Reziduuri: 51,615(t/an), Deșeu mixt: 5,728(t/an), Nămol: 5,734(t/an) Suprafața (ha): Celula 1 –5,3 ha, Celula 2 –15,4 ha.

REZERVAȚII DE MEDIU: NATURA 2000

Figură 81 - Pădurea și Lacul de la Oarda de Sus

Figură 82 - Pădurea și fânațul Pâclișa (Cartier Recea, Alba Iulia)

❖ **Rezervația Natura 2000: Podișul Secașelor RO SCI 0211:** Cuprinde din municipiul Alba Iulia o parte din extravilanul localității Oarda de Sus și parțial extravilanul municipiului Sebeș, comunele Ciugud, Berghin și Sântimbru (localitățile Totoi și Dumitra).

❖ **Rezervația Natura 2000: Piemontul Munților Metaliferi RO SPA 0139:** cuprinde din municipiul Alba Iulia o parte din extravilanul localității Pâclișa.

❖ **Alte spații și specii protejate: Parcul Dendrologic Mamut**

Aceste rezervații recent declarate, respectiv Podișul Secașelor și Piemontul Munților Metaliferi, nu sunt administrate, neavând încă un custode desemnat. O soluție viabilă ar fi ca Primăria Alba Iulia să se implice în administrarea lor.

e) Riscuri ecologice

INUNDAȚII, EROZIUNE TORENȚIALĂ, EROZIUNE DE MALURI, ALUNECĂRI DE TEREN, PRĂBUȘIRI DE STÂNCI

***Inundații*:** Mureșul este principalul pericol pentru Alba Iulia. Cele mai importante inundații istorice ale Mureșului s-au produs în anii 1857, 1875, 1887, 1893, 1933, iar mai recent au fost inundațiile din 1970, 1975 și 1998. Digul de apărare al municipiului Alba Iulia la râul Mureș cu înălțime cota 8,95 metri față de etiaj are o asigurare de 0,5%, și necesită măsuri de evaluare a degradării și o consolidare după circa 40 de ani de la construire. Digul de apărare al râului Ampoi are în general același grad de asigurare, dar este slăbit în cartierul Ampoi 1, în aval de podul din Ampoi 2, necesitând reparații. Pe râul Ampoi, la confluența cu râul Mureș, exista o porțiune de dig cu asigurare mai mică de 2%. Digul de apărare al râului Sebeș în zona Oarda este dimensionat pentru a primi remuu-ul Mureșului și creșterile de nivel ale Sebeșului.

Zone inundabile sunt pe cca. 300 ha, localizate pe râul Mureş în sudul orașului: zona amonte de confluența dintre Mureş şi Ampoi. Dezvoltarea zonei economice Alba Iulia-Drâmbar se face într-o zona unde Mureșul inundă la cote de circa 5 metri, cu o asigurare de 5%, fiind necesar de urgență un dig de apărare care să fie construit corelat cu traseul viitoarei autostrăzi. Inundaţii pe văi torenţiale, cca. 26 ha, în: Pâclișa – Pârâul cel Mare, Valea Seacă, Valea Pâclișii şi Oarda de Sus – Valea Vinţei, Valea Negru; Alba Iulia pe Valea Popii.

Alunecări de teren: Zonele afectate au cca 10 ha și sunt situate pe Dealul Bilag – pârâul Iovului.

Situri poluate: La nivelul municipiului Alba Iulia siturile poluate sunt: Refractara, Avicola Pâclișa și Saturn Alba Iulia.

***Rampă neconformă de deșeuri urbane*:** Rampă deşeuri urbane (Pârâul Iovului).

***Eroziuni de maluri*:** au fost înregistrate pe cca 0,5 km din malurile râului Sebeş și Dealul Feţilor din Oarda de Jos.

***Eroziune torențială*:** văile torenţiale de cca 26 ha: Pâclişa, pârâul Cel Mare, Valea Seacă, Valea Pâclişii (amonte), Oarda de Sus: Valea Vinției.

Zone mlăştinoase: cca 10 ha-zona de frunte a terasei Râului Mureş (pe partea dreapte a DJ Alba Iulia – Pâclişa – Vurpăr.

Pericole deosebite reprezintă pentru Alba Iulia barajele şi lacurile de pe Valea Sebeşului şi cele din amonte de pe afluenţii Mureşului:

- Lacul Oaşa: 135 mil. m^3, Lacul Tău-Bistra 21 mil. m^3, Lacul Nedeiu 3,5 mil. m^3;
- Barajul de pe Târnava Mare de la Zetea – 43 mil. m^3;
- Barajul de la Bezid – 31 mil. m^3 pe Târnava Mică (râul Cusmed).

***Cutremurele*:** Alba Iulia nu se situează în zone cu pericol deosebit de cutremure. Maxim se pot atinge 6 grade pe scara Richter. Zone seismice sunt: Vrancea, Făgăraş, Haţeg, Banat şi falia Bihor – Olt cu cutremure în zona Târnavelor.

***Agenţi economici cu risc crescut de poluare*:** În județul Alba există 7 agenți economici care intră sub incidența Directivei nr. 199/13/CE, unul fiind încadrat pe IPPC – SC Saturn SA.

***Incendiile de pădure*:** sunt un fenomen care scapă de sub control omului, atât ca durată, cât şi ca întindere. Municipiul Alba Iulia dispune de o suprafaţă împădurită de 2 152 ha. Datorită apropierii tot mai mult a zonelor de locuinţe de liziera pădurii şi a frecventării pădurilor de un număr tot mai mare de turişti, este posibil ca în viitor, muncipiul Alba Iulia să se confrunte cu incendii de pădure de mari proporţii. Astfel PUG prevede o distanţă a construcţiilor faţă de lizieră de 40 metri.

***Furtuni violente şi tornade*:** ca fenomene meteorologice extreme, în ultima perioadă s-au înregistrat intensificări ale vântului, care au luat aspect de vijelie, provocând pagube materiale prin desprinderea unor acoperişuri de pe blocurile de locuinţe şi prăvălirea acestora peste autoturisme. De asemenea au fost copaci rupţi sau smulşi din rădăcină, care au avariat autoturisme sau reţele de utilităţi. Cel mai mult au avut de suferit serele şi solariile din zona Micești.

***Seceta*:** este caracterizată prin scăderea precipitaţiilor sub nivelul mediu, prin micşorarea debitului râurilor şi a rezervelor subterane de apă, care determină un deficit mare de umezeală în aer şi în sol, cu efecte directe asupra mediului şi în primul rând asupra culturilor agricole. În condiţiile lipsei precipitaţiilor, pentru un anumit interval de timp, se instalează seceta

atmosferică. Lipsa îndelungată a precipitaţiilor determină uscarea profundă a solului şi instalarea secetei pedologice.

Asocierea celor două tipuri de secetă şi diminuarea resurselor subterane de apă determină apariţia secetei agricole care duce la reducerea sau pierderea totală a culturilor agricole. În contextul actual, când clima se află într-o continuă schimbare, datorată în mare parte încălzirii globale, nu este exclus ca pe viitor şi muncipiul Alba Iulia să se confrunte cu perioade de secetă extremă.

***Incendiile intraurbane*:** reprezintă un risc major pentru populaţie şi bunurile materiale. Ele se pot produce atât din cauze naturale, cât şi din eroare umană. Pe raza municipiului principalele surse de risc de producere a unor incendii o reprezintă staţiile de distribuţie a carburanţilor. Cele mai periculoase din acest punct de vedere sunt cele aşezate în apropierea locuinţelor familiale. De asemenea, o sursă de risc o reprezintă şi conductele magistrale de transport a gazului metan, precum şi liniile de înaltă tensiune, care traversează municipiul prin zone intens populate.

f) Conceptul de oraş verde

La nivel european există ca tendinţă în desfăşurare, aplicarea următoarelor criterii pentru a fi oraş verde:

- calitatea aerului și a apei;
- reciclarea și gestionarea eficientă a deșeurilor;
- procentul de clădiri certificate LEED;
- suprafaţa în hectare de teren destinate spatiilor verzi;
- utilizarea surselor regenerabile de energie;
- precum și acces ușor la produse și servicii care fac stilul de viaţă verde (produse ecologice, transport curat).

Programul şi criteriile au fost elaborate de Asociația Programul ENO Torikatu 12 B 14 80100 Joensuu FINLANDA şi promovate la nivelul Uniunii Europene. Municipalitatea Alba Iulia face eforturi pentru a se încadra la nivel competitiv în aceste criteriii.

g) Consumul energetic și utilizarea surselor regenerabile de energie

Municipiul Alba Iulia a semnat în ianuarie 2015 un acord de colaborare cu primul observator energetic din România, ANERGO, înființat în 2015 la Alba Iulia în cadrul Agenției Locale a Energiei Alba (ALEA – suporter al integrării măsurilor de eficientă energetică și promovarea utilizării surselor regenerabile de energie la nivel local și regional din 2008). Municipiul Alba Iulia are acces, prin intermediul serviciilor furnizate de ANERGO, la baza de date cu consumuri energetice proprii (clădiri municipale) precum și o imagine a consumurilor din sectorul clădirilor terțiare, sectorul rezidențial, serviciile de utilități publice, flota municipală și alți indicatori energetici relevați în procesul de analiză a consumurilor energetice

din sectoarele anterior menționate. Nu sunt colectate date individuale privind consumurile energetice din sectorul rezidențial și industrial.

Baza de date pusă la dispoziție Primăriei Municipiului Alba Iulia de către observatorul energetic furnizează datele energetice necesare întocmirii inventarelor de consumuri și emisii de CO2 necesare pentru Convenția Primarilor. Datele energetice necesare pentru întocmirea rapoartelor de monitorizare integrale, întocmite la fiecare 4 ani de către Primăria Municipiului Alba Iulia pentru Convenția Primarilor, sunt de asemenea furnizate de către ANERGO.

Observatorul energetic colectează date atât de la autoritățile locale, cât și de la furnizorii de date energetice cu care au fost semnate acorduri în acest sens, dintre care cei mai importanți sunt:

- Furnizorii de energie electrică;
- Furnizorii de gaze naturale;
- Furnizorii de servicii de transport public.

ANERGO prelucrează datele energetice primare, iar în urma prelucrării acestora și adaptării lor la un format comun, utilizat pentru toate localitățile din județul Alba și din regiunea de dezvoltare Centru, elaborează date energetice compatibile cu:

- Inventarele de consumuri energetice și emisii de CO2 asociate, destinate Convenției Primarilor;
- Inventarele de consumuri energetice destinate Programelor de Îmbunătățire a Eficienței Energetice pentru localități cu o populație mai mare de 5000 de locuitori;
- Strategii de eficiență energetică la nivel local, județean și regional;
- alte planuri pentru dezvoltare energetică durabilă și utilizarea surselor de energie regenerabilă.

Observatorul energetic ANERGO face parte și din rețeaua europeană de observatoare regionale pentru energie și climă ENERGee Watch.

Pentru analiza inițială a situației consumurilor energetice la nivelul Municipiului Alba Iulia au fost analizate, pentru anul de referință 2014, următoarele domenii de consum: clădirile rezidențiale, clădirile publice cu accent pe clădirile administrate de primărie, iluminatul public și alte servicii de utilități publice (servicii de apa-canal și cele de salubritate), transportul atât la nivelul flotei municipale, dar și al transportului public și al transportului privat. De asemenea, a fost analizată și situația producerii de energie din surse regenerabile, având în vedere cele câteva proiecte implementate deja de primărie.

Această analiză a fost o continuare a analizei efectuate deja în cadrul realizării Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED), când au fost analizate consumurile de energie și emisiile de CO2 aferente pentru anul de referință 2008. Planul de acțiune PAED a fost realizat de primăria Municipiului Alba Iulia ca semnatară a Convenției Primarilor, cea mai larga inițiativă europeană a autorităților locale (peste 6000 de semnatare, din care 64 din Romania) pentru lupta împotriva schimbărilor climatice. PAED Alba Iulia a fost aprobat de Consiliul Local în anul 2011 și a fost avizat de Biroul Convenției Primarilor de la Bruxelles. De subliniat ca în anul 2015 a fost realizat primul raport de monitorizare a implementării PAED, prin care

sunt evaluate efectele implementării în primii 4 ani. Toate aceste acțiuni au fost coordonate de către Agenția Locală a Energiei Alba.

Prezentăm câteva rezultate din raportul de monitorizare PAED, prezentate ca grafice ale evoluției în perioada 2008/2014:

Figură 83 - Consumul final de energie pe sectoare în municipiul Alba Iulia (2008-2014)

Figură 85 - Consumul final de energie pe tip de combustibil în municipiul Alba Iulia (2008-2014)

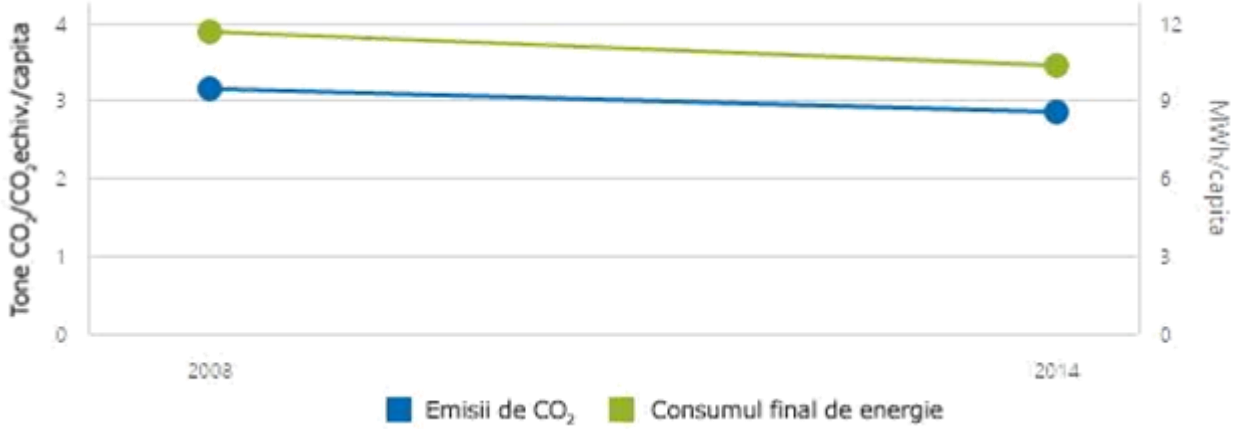

Figură 84 - Consumul final de energie și emisii de CO2 în Alba Iulia pe cap de locuitor (2008-2014)

Rezultatele analizei prezente de consumuri energetice pentru fundamentarea PIEE, sunt redate în Anexa 2. De remarcat, problemele deosebite puse de colectarea unor date de consumuri energetice în domeniul clădirilor din sectorul terțiar, precum și în domeniul transportului privat și comercial.

Câteva considerații desprinse din analiza consumurilor energetice:

- principalul consum energetic se înregistrează în sectorul rezidențial - 66.2% din consumul energetic total;
- gazul natural este principala sursă de energie, reprezentând 63% din consumul energetic total, fiind utilizat în principal pentru încălzirea spațiilor de locuit, iar 0,5% din consumul energetic total reprezentând consumul energetic asociat cu arderea lemnelor de foc;
- consumul de electricitate reprezintă aproximativ 11,5% din consumul energetic total și este de așteptat ca această pondere să crească în special în sectorul producerii de aer condiționat, în sectorul clădirilor;
- consumul de energie în domeniul transporturilor (motorină și benzină) reprezintă 25% din consumul energetic total

Se remarcă consumuri specifice destul de mari în clădirile publice, dar și în locuințe, acesta fiind principalul domeniu în care trebuie să se identifice acțiuni de îmbunătățire a eficienței energetice. De asemenea, inițiativele de proiecte de producere a energiei (termice și electrice) din surse locale de energie regenerabilă, trebuie mult sporite, aceasta ducând la reducerea dependenței de sursele clasice de energie, care au un impact atât de negativ asupra mediului înconjurător.

MODALITATEA DE ASIGURARE A ALIMENTĂRII CU ENERGIE (ELECTRICĂ, TERMICĂ, GAZE NATURALE)

Municipiul Alba Iulia este conectat la sistemul național de energie electrică, rețeaua de distribuție la nivel urban fiind deținută „FDEE – Electrica Distribuție Transilvania Sud". Furnizarea de energie electrică este mai diversificată, pentru sectorul rezidențial fiind asigurată de furnizorul de ultimă instanță - AFEE Alba, aparținând de ELECTRICA SA, iar pentru consumatorii eligibili, de diverși furnizori, care au preluat o parte din clienții AFEE Alba .

Sistemul de distribuție de pe teritoriul municipiului este compus din: rețele de medie și joasă tensiune, 2 stații electrice it/mt, un punct de alimentare, multe posturi de transformare și linii de alimentare sau racorduri individuale ale consumatorilor. Sistemul de contorizare este diferit după mărimea/importanța consumatorilor. Pentru consumatorii casnici predomină contoarele simple, monofazate, clasice sau electronice; se preconizează de către distribuitorul de energie trecerea eșalonată la contoare inteligente pentru consumatorii casnici, cu avantaje evidente asupra transmiterii la distanță a datelor de consum energetic, dar și a unor parametrii instantanei ai energiei livrate consumatorilor.

Consumatorii mai importanți de energie au contoare speciale, electronice, cu contorizare separată de energie activă și reactivă și pe intervale orare.

Pentru alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public, municipalitatea are ca furnizor în ultimii 2 ani pe S.C. RCS&RDS S.R.L.; identificarea furnizorului a fost făcută pe piața online de energie, cu avantajul obținerii unui preț mai bun pentru energia necesară.

Pentru încălzirea locuințelor și pentru obținerea apei calde, în municipiul Alba Iulia cea mai des întâlnită instalație de încălzire în toate tipurile de clădiri este centrala pe gaz metan, acesta din urmă reprezentând principalul combustibil utilizat pentru încălzirea locuințelor și a

sediilor instituțiilor din municipalitate.

Urmând tendința generală din România, dar cu precădere în Transilvania și mai ales în orașele mici și mijlocii, sistemul public de distribuție a agentului termic din orașul Alba Iulia s-a prăbușit cu peste 10 ani în urmă, în prezent existând numai sisteme de încălzire individuale pe locuințe, chiar și în cazul celor mai multe blocuri de apartamente.

După 1990, în noile condiții economice, tot mai mulți cetățeni s-au orientat spre surse de încălzire individuală, prim montarea centralelor termice de apartament, utilizând gaze naturale sau prin revenirea la încălzirea cu combustibil solid – lemne de foc.

Distribuitorul unic de gaze naturale în județ este „DELGAZ Grid (fostul E.ON Distribuție România)", având o rețea ce acoperă toate subcomponentele teritoriale ale municipiului. În prezent distribuitorul de gaze naturale nu își propune dezvoltarea rețelelor de distribuție, având în vedere numai lucrări de înlocuire a sistemelor cu perioada de viață depășită și lucrări de mentenanță. Ar fi de dorit ca distribuitorul de gaz să promoveze introducerea sistemelor de contorizare inteligentă, aceasta putând sprijini și consumatorii finali în înțelegerea profilului lor de consum, în acest fel modificându-și în mod activ obiceiurile de consum de gaz și reducând astfel consumul specific de energie.

În municipiul Alba Iulia există mai multe locuințe care utilizează surse regenerabile de energie, în special biomasa pentru sistemele de încălzire dar și sisteme solar-termice pentru încălzirea apei calde menajere sau solar-fotovoltaice pentru producerea de electricitate. La nivelul administrației municipale pot fi menționate un număr de 4 locații de producție fotovoltaice a energiei electrice, construite utilizând fonduri europene. Capacitățile de producție operează din anul 2011 pe mai multe clădiri publice și au o putere instalată cumulată de 258KW cu o producte medie anuală de 300 MWh. Din păcate, inexistența unui sistem "feed-in tarif" în Romania, privează beneficiarul - Municipalitatea Alba Iulia - de valorificarea întregii energii electrice produse prin sistemele fotovoltaice.

UTILIZAREA ŞI NIVELUL DE DEZVOLTARE AL DIVERSELOR MODURI DE TRANSPORT ÎN LOCALITATE

Transportul rutier

În ceea ce priveşte ***accesibilitatea între municipiul Alba Iulia şi reşedinţele de judeţ din România***, se poate afirma faptul că, în ciuda poziţiei sale geografice centrale, Alba Iulia este accesibil doar într-o oră de parcurgere a distanţei cu maşina faţă de o singură reşedinţă de judeţ: Sibiu. Mai puţin de două ore sunt necesare pentru a ajunge din Alba Iulia la Deva, Cluj-Napoca şi Târgu Mureş, mai puţin de trei ore pentru a ajunge la Râmnicu Vâlcea, Zalău şi Târgu Jiu, iar cele mai multe ore (peste 8 ore) sunt necesare pentru a ajunge la Alba Iulia şi Constanţa. Pentru cele mai multe reşedinţe de judeţ, în număr de 13, sunt necesare între 3 şi maxim 4 ore pentru a ajunge de la Alba Iulia (Târgu Jiu, Reşiţa, Braşov, Miercurea Ciuc, Bistriţa, Piteşti, Arad, Timişoara, Sfântu Gheorghe, Oradea, Baia Mare, Slatina şi Satu Mare). Timpul mediu necesar de parcurgere a distanţei dintre Alba Iulia şi capitala României, Bucureşti, este de 5 ore. Referitor la accesibilitatea faţă de capitalele europene, cel mai mic timp necesar este pentru parcurgerea distanţei între Alba Iulia şi Budapesta (6,5 ore). Mai puţin de 10 ore sunt necesare de a ajunge de la Alba Iulia la Bratislava, Viena, Sofia, Skopje şi Chişinău.

Capacitatea de circulație a străzilor este mult redusă de existența autovehiculelor parcate în lungul străzilor. Parcajele amenajate se dovedesc a fi insuficiente, staționarea autovehiculelor în lungul străzilor fiind prezentă atât în zonele rezidențiale, cât și în cele comerciale.

Transportul urban la municipul Alba Iulia

Unul dintre modurile de evaluare a eficienței transportului urban este gradul/nivelul de acces fizic al populației: la locuri de muncă, instituții de învățământ, servicii de sănătate, oportunități etc.

Politicile publice susținute de investițiile în sistemul de transport urban au avut ca rezultat de impact pozitiv plasarea municipiului Alba Iulia pe primul loc în România privind cel mai modern și eficient sistem de transport urban. Societatea de Transport Public din Alba Iulia (STP Alba Iulia) a fost premiată pentru ”*Cel mai bun transport public de călători din România 2013*”.

Principalele avantaje ale sistemului de transport public din Alba Iulia sunt: servicii publice integrate de transport călători în zona AIDA, utilizarea biocarburanților, panouri de afișaj în sistem de anunț vocal (în stații de autobuz), acces la carduri de mobilitate urbană ușor de utilizat pentru toți călătorii, accesibilitate ridicată pentru persoanele cu dizabilități, 6 tipuri de abonamente, respectarea graficelor de circulaţie (datorită în special sistemului integrat de monitorizare a traficului pe toate traseele), posibilităţi diverse de plată a biletului (bilet clasic, ticketing electronic, bilet plătit prin SMS[129]), valabilitatea biletului timp de o oră, vehicule pentru transportul pasagerilor moderne şi cu un grad ridicat de confort etc.

La nivelul unităţii administrativ-teritoriale Alba Iulia există 98 de staţii de autobuz, dintre care 63,3% sunt în municipiul Alba Iulia (62 staţii de autobuz), urmat de Oarda (10,2%), Bărăbanţ (9,2%) şi Pâclişa (7,1%), la polul opus fiind Partoş (4,1%) şi Micești (6,1%). Pentru municipiul Alba Iulia, autorităţile locale au identificat 9 locaţii în care sunt necesare staţii de autobuz (cartier Recea, Str. Izvorului, Str. Nicolae Grigorescu, Str. Mărăşeşti, Str. Bucureşti).

În plus, există un sistem de transport public intercomunitar modern şi eficient la nivelul zonei AIDA. Menționăm faptul că în momentul de față acest sistem integrat și modern de transport public are capacitatea de a deservi doar o parte din localitățile din zona AIDA, fiind necesar în viitor extinderea acestuia la nivelul tuturor localităților.

- **Inelul concentric 1**: - are în centru Cetatea Alba Carolina;
  - *Traseul rutier* ce definește primul cerc concentric este: Primăria Municipiului Alba Iulia - Calea Moților - Bulevardul Horea - Hotel Cetate - Bulevardul 1 Decembrie 1918 - Casa de Cultură a Sindicatelor - Bulevardul Încoronării - Strada Octavian Goga - Strada Decebal - Calea Moților;
  - Toate aceste artere rutiere prezintă o stare tehnică a drumurilor foarte bună.
- **Inelul concentric 2**:

[129] Alba Iulia este primul oraș din țară în care s-a introdus posibilitatea plății prin SMS a biletului, precum și valabilitatea timp de o oră a acestuia

- *Traseul rutier*: Alba Mall - Bulevardul Tudor Vladimirescu - Bulevardul Republicii - Supermarket DEDEMAN - Stadion - Bulevardul Revoluției 1989 - Piața Cetate - Liceul Militar - Spitalul Județean de Urgență Alba - Supermarket LIDL (la intersecția Bulevardului Revoluției 1989 cu Strada Lalelelor) - legătura între Strada Lalelelor și Strada Brândușei - Strada Recea (cartierul rezidențial Recea) - Strada Izvorului - legătura între Strada Izvorului și Strada Viilor (Fabrica de porțelan APULUM) - Strada Viilor - Bulevardul Ferdinand I - Piața I.C. Brătianu - Bulevardul Tudor Vladimirescu - Alba Mall;

Se recomandă extinderea și dezvoltarea unei artere rutiere principale care face legătura de la intersecția Bulevardului Revoluției 1989 cu Strada Lalelelor până la intersecția Străzii Viilor cu Bulevardul Ferdinand I. În această zonă există două cartiere rezidențiale (cartierul Recea și cartierul din Zona Dinamita) și Fabrica de porțelan APULUM. Se consideră foarte necesară asigurarea și creșterea accesibilității pe sectorul amintit anterior, acesta întregind arterele rutiere majore ce definesc a doua zonă concentrică a municipiului. Cu excepția aspectelor privind necesitatea unor intervenții în zona amintită anterior, toate celelalte artere rutiere principale (bulevarde) prezintă o stare tehnică foarte bună.

- **Inelul concentric 3**:
  - *Traseul rutier*: Șoseaua de Centură Alba Iulia - legătura între Șoseaua de Centură Alba Iulia și cartierul Bărăbanț - legătura dintre cartierul Bărăbanț și cartierul Orizont - intersecția cu Strada Zlatnei - legătura care traversează partea de vest a municipiului Alba Iulia - intersecția cu Strada Brândușei și legătura cu Șoseaua de Centură Alba Iulia;

În afară de Șoseaua de Centură Alba Iulia care asigură o continuitate, dar care în schimb prezintă o stare tehnică ce necesită pe anumite porțiuni lucrări de modernizare, celelalte legături rutiere majore ce definesc al 3-lea inel concentric ar trebui create. O prioritate trebuie să o reprezinte arterele rutiere majore care asigură accesibilitate în și spre cartierele Bărăbanț și Orizont.

Deși particularitățile reliefului nu permit o extindere spațială ridicată a municipiului Alba Iulia spre vest, se consideră necesară existența unui drum de legătură, în direcție longitudinală. În vederea creșterii mobilității și accesibilității **este nevoie de o extindere și o organizare mai eficientă a rețelei stradale, în special în noile cartiere rezidențiale.** De pildă, la nivelul României, în ultimul deceniu suprafața intravilanului aproape s-a dublat (cu +80%), în schimb rețeaua stradală nu a crescut cu nici jumătate.

Pentru creşterea accesibilităţii şi mobilităţii în interiorul municipiului este nevoie de piste pentru bicicliști şi o încurajare a populaţiei în ceea ce priveşte mersul pe bicicletă. Pe lângă rolul bine ştiut în protejarea mediului înconjurător, construcţia de piste pentru bicicliști şi încurajarea populaţiei în utilizarea acesteia contribuie la creşterea economiei locale

(ex. comerţul cu amănuntul), îmbunătăţeşte starea de sănătate şi productivitate a forţei de muncă etc[130].

Transportul feroviar

În urma unei analize se evidenţiază faptul că accesibilitatea pe căile ferate prezintă o imagine puternic distorsionată în contrast cu repartiţia geografică a localităţilor. Comparativ cu accesibilitatea pe drumuri rutiere, în care timpul maxim necesar de la Alba Iulia până la cea mai îndepărtată reşedinţă de judeţ este de 8,5 ore, accesibilitatea pe căi feroviare este redusă, dacă avem în vedere faptul că pentru jumătate din reşedinţele de judeţ din România este nevoie între 8 şi 16 ore de a ajunge de la Alba Iulia[131]. Utilizarea transportului feroviar de pasageri este favorabil pe zone limitate. Acest fapt se datorează atât conexiunilor slabe la reţeaua naţională de cale ferată, cât şi a unor probleme de natură tehnică. Un exemplu în acest sens este accesibilitatea redusă între Alba Iulia şi reşedinţe de judeţ situate pe distanţe relativ scurte şi cu accesibilitate rutieră bună (de pildă: Râmnicu Vâlcea, Piteşti, Satu Mare).

Dacă luăm în considerare o durată de călătorie de maxim 5 ore cu trenul, doar 10 reşedinţe de judeţ sunt accesibile din Alba Iulia. Este nevoie de aproximativ o oră de a ajunge de la Alba Iulia la Deva, de aproximativ două ore pentru a ajunge la Sibiu, Cluj-Napoca şi Târgu Mureş, de 3 ore pentru a ajunge la Arad şi Braşov, de aproximativ 4 ore pentru a ajunge la Ploieşti şi Târgu Jiu şi puţin sub 5 ore pentru a ajunge la Timişoara şi Sfântu Gheorghe.

Transportul aerian

Având în vedere faptul că Alba Iulia nu are aeroport, cel mai apropiat aeroport este cel din Sibiu (o oră), urmat de cele din Cluj-Napoca şi Târgu Mureş (maxim două ore) şi apoi de cele din Arad şi Timişoara (aproximativ 3,5 ore). Zborurile interne care pot facilita accesibilitatea între municipiul Alba Iulia şi alte centre urbane din România sunt puţine, având în vedere că cele mai mute au punct de plecare/destinaţie Bucureşti.

Analiza accesibilităţii aeriene a municipiului Alba Iulia indică o conexiune favorabilă prin vestul ţării cu unele dintre cele mai importante centre urbane din Europa Centrală (Frankfurt, Munchen, Viena etc.), la o distanţă parcursă în 3-4 ore. În schimb, pentru accesibilitatea spre marile capitale din vestul şi nordul Europei este nevoie de un timp dublu[132].

Favorizat de poziţia geografică faţă de aeroportul din Cluj-Napoca (al doilea din ţară, după Henri Coandă, la numărul de conexiuni aeriene asigurate) şi cel din Sibiu (care a înregistrat o dezvoltare considerabilă în ultimii ani), se poate afirma faptul că accesibilitatea aeriană pentru municipiul Alba Iulia este una bună, având în vedere lipsa unui aeroport în oraş şi dimensiunile acestuia.

Transportul auto

[130] Articolul „Four reasons US business leaders want to import Danish-style cycling”, http://www.theguardian.com/sustainable-business/reasons-business-leaders-danish-style-cycling

[131] Pentru estimarea timpului necesar pentru parcurgerea distanţelor pe căi ferate de la Alba Iulia la reşedinţele de judeţ din România s-a folosit aplicaţia online a Companiei Naţionale de Căi Ferate (CFR SA), www.cfr.ro/

[132] Estimările de timp se referă doar la timpul efectiv de călătorie

În municipiul Alba Iulia traficul rutier se desfășoară greoi din cauze multiple, printre care cele mai importante fiind subdimensionarea arterelor de circulație în raport cu numărul crescut de vehicule și numărul insuficient de locuri de parcare amenajate. În urma observațiilor efectuate, s-a constatat că între dinamica traficului în municipiu și gradul de ocupare a parcărilor existente, există o corelare în perioada octombrie-aprilie.

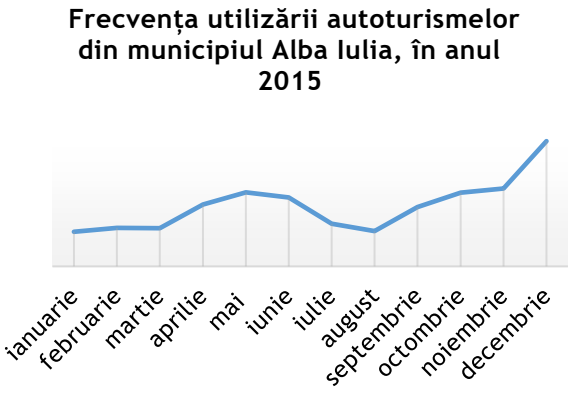

Figură 86 - Frecvența utilizării autoturismelor din municipiul Alba Iulia, în anul 2015

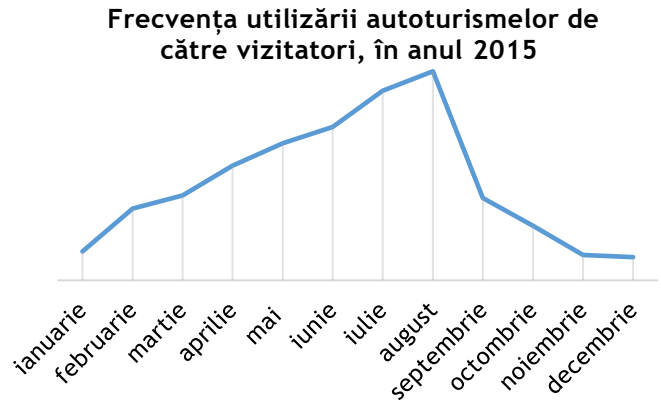

Figură 87 - Frecvența utilizării autoturismelor de către vizitatori, în anul 2015

În perioada estivală (mai-septembrie) numărul utilizatorilor, în trafic, crește datorat, în special, vizitatorilor.

Transportul de mărfuri

Traficul de mărfuri, în prezent se realizează prin intermediul:

- Transportului rutier;
- Transportului pe cale ferată.

Aceste două componente folosesc resurse subdimensionate generatoare de disfuncții în domenii ca: economie, administrație, transport, turism și mobilitate. Principalii actori care desfășoară activități generatoare de trafic (la nivelul județului Alba)[133], asupra arterelor principale din oraș dar și care tranzitează municipiul Alba Iulia, sunt:

- Industria de prelucrare a lemnului și producere a mobilei: **Holzindustrie, Kronospan, Stratusmob, Montana, Savini Due, Ciatti Sebeș** (primele două firme realizând și cele mai mari investiții în industrie în ultimii ani);
- Industria confecțiilor textile și încălțămintei: **Rekord, Arieșul Conf, Ciserom, Galway, Lenjerie Werk 83;**

[133] Profilul Județului ALBA - Oportunități de dezvoltare și afaceri (Twinning Follow Up EP017 Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru I Ministerul Federal pentru Economie și Tehnologie)

- Industria construcțiilor de mașini: **Uzina Mecanică Cugir, Star Transmission, Bosch Rexroth, IAMU;**
- Industria betonului și a produselor din beton pentru construcții**: Prebet, Elis Pavaje, Florea Grup;**
- Industria metalurgică: **Saturn, Metalurgica Transilvana;**
- Industria chimică: **GHCL UPSOM Romania;**
- Industria porțelanului: **Apulum, IPEC;**
- Industria hârtiei și cartonului: **Pehart TEC;**
- Extracția minereurilor neferoase, a sării și a materialelor și rocilor de construcție: **Cuprumin;**
- Industria alimentară și a băuturilor: **Transavia, Elit, Albalact, Jidvei, Alpin Lux, Prefera Foods, Transeuro.**

Principalii actori care desfășoară activități generatoare de trafic (la nivelul municipiului Alba Iulia), asupra arterelor principale din oraș, sunt: Alba Mall; Antel; Apulum Porțelan; Dedeman; LIDL; Pema Electrotehnic; Penny Market; Profi; Satrotec; Tomibar; VCST Automovite Production ALBA; Spitalul Județean.

Municipiul Alba Iulia este conectat la transportul feroviar de călători și mărfuri printr-o cale ferată electrificată; de asemenea, municipiul se situează la o distanță de 12 km de autostrada A1. Flota municipală (autovehiculele aparținând primăriei) a orașului Alba Iulia este compusă din 20 autovehicule (incluzând 3 autoutilitare), dintre care 7 utilizează benzina drept combustibil, iar 13 utilizează motorina. În anul 2014 flota municipală de autovehicule a înregistrat un consum de 12.249 litri de benzină și 29.183 litri de motorină.

În prezent flota de autovehicule destinate transportului public de călători este constituită din 90 de autobuze. Majoritatea acestora sunt achiziționate în ultimii 5-6 ani, având un nivel de emisii corespunzător normelor Euro 3 sau 4 și cu un consum de carburant relativ eficient energetic.

Nume indicator	Valoare	Mod de calcul	
1	2	3	4
Consumul specific de energie la transportul de pasageri (kep/pas)	**0,17**	Consumul de energie anula la transportul de pasageri	Număr de pasageri transportați într-un an
Eficiența călătoriei			
Consumul specific de energie (kep/pas-km)	**0,018**	Consumul de energie anual la transportul de pasageri	Pasageri-km
Eficiența vehiculului			
Consumul specific mediu de energie tip vehicul (kep/km) **-Motorină/benzină** **-Energie electrică (tracțiune)**	**0,320** **-**	Consumul total de energie al tipului de vehicul -autobuze, microbuze, etc. -tramvaie, troleibuze	Kilometri parcurși

Tabel 48 - Indicatori specifici transportului public de călători

Transportul privat și cel comercial este dezvoltat conform mediilor naționale pentru această categorie de localități, predominând autoturismele cu capacitate cilindrică mică și

medie, dar având o mare pondere a autovehiculelor vechi și cu grad mare de uzură. Situația parcului de autovehicule private din Alba Iulia este redată în tabelele de mai jos:

NUMĂRUL DE AUTOVEHICULE	CAPACITATEA CILINDRICĂ [cm^3]
1536	**1000 - 1200**
6814	**1200 - 1400**
5524	**1400 - 1600**
1697	**1600 - 1800**
5840	**1800 - 2000**
4679	**>2000**
NUMĂRUL DE AUTOVEHICULE	**TIPUL**
26090	**TRANSPORT PRIVAT ȘI COMERCIAL**
257	**TAXIMETRE**
2724	**AUTOUTILITARE – TRANSPORT MARFĂ**
887	**ALTE AUTOVEHICULE TRANSPORT MARFĂ**
230	**UTILAJE**

Tabel 49 - Transport privat și comercial: Vehicule înregistrate în Municipiul Alba Iulia

SITUAȚIA MODULUI DE GESTIONARE A SERVICIILOR DE UTILITĂȚI PUBLICE DIN MUNICIPIUL ALBA IULIA

Iluminatul public de pe teritoriul orașului se execută prin contractul de prestări servicii pentru mentenanța rețelelor de iluminat public încheiat între Primăria Alba Iulia și S.C. FLASH LIGHTING SERVICES S.A. Durata contractului de servicii este de 10 ani. Transportul public în Municipiul Alba Iulia este asigurat de SC STP Alba printr-un contract pe o perioadă de 8 ani.

Alimentarea cu apă potabilă și serviciile de canalizare din Alba Iulia, precum și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare necesare, sunt asigurate printr-un contract de delegare a serviciului încheiat cu operatorul SC APA CTTA SA. Serviciul public de salubritate este realizat prin contract de delegare a gestiunii serviciului de utilitate publică cu SC POLARIS SA, încheiat pe o perioadă de 5 ani. Așa cum s-a amintit anterior, Municipiul Alba Iulia nu mai are în prezent un sistem centralizat de producere și distribuție a agentului termic.

Gestiunea serviciilor de utilități publice la nivelul municipiului Alba Iulia este realizată conform tabelului de mai jos, toate serviciile de utilități publice, cu excepția gestiunii clădirilor publice și a celor individuale, sunt administrate prin contracte de delegare a gestiunii serviciului public. Este de dorit ca pe viitor toate aceste contracte de delegare a gestiunii furnizării unor utilități publice să prevadă și indicatori de creștere sau asigurare ale unui anumit nivel de eficiență energetică; în acest fel s-ar putea limita și impactul asupra mediului ambiant datorat furnizării acestor utilități, dar și nivelul prețurilor serviciilor de utilități publice livrate populației orașului, ar putea fi limitat.

SERVICII DE UTILITĂȚI PUBLICE	MODUL DE GESTIONARE A SERVICIULUI		INDICATORI DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ STIPULAȚI PRIN CONTRACT	
	Contract de delegare a gestiunii Serviciului public	Gestiune directă prin departamentele primăriei	DA	NU
Iluminat Public	X			X
Alimentare cu apă ți de canalizare	X			X
Alimentare cu energie termică	-	-		-
Transport public	X	-		X
Clădiri publice	-	X		X
Clădiri individuale	-	X		X
Serviciul public de salubritate	X			X

Tabel 50 - Situația serviciilor de utilități publice

DATE TEHNICE DESPRE SISTEMELE DE ILUMINAT URBANE

Date tehnice pentru sistemele de iluminat public - În anul 2012 s-a încheiat contractul de delegare prin concesionare a serviciului de iluminat public din Municipiul Alba Iulia cu S.C. FLASH LIGHTING SERVICES S.A, pe o perioadă de 10 ani.

Obiectivul delegării este realizarea unui sistem de iluminat unitar şi eficient, care să corespundă cerințelor de trafic, reglementate prin CE 115/95(SR 13433/99–Standard RO), în paralel cu optimizarea consumului energetic pentru întreaga unitate administrativ-teritorială a Municipiului Alba Iulia.

Prin această delegare se urmărește

a) optimizarea consumului de energie în paralel cu îmbunătățirea calității iluminatului public din Municipiul Alba Iulia;

b) garantarea permanenței în funcționare a sistemului de iluminat public;

c) programarea și finanțarea lucrărilor de modernizare a sistemului de iluminat public și a instalațiilor componente ale acestuia;

d) protecția mediului înconjurător, relativ la activitățile serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În Alba Iulia bunurile ce compun sistemul de iluminat public sunt deținute de către SC Electrica SA FDFEE Transilvania Sud-SDFEE Alba și Municipiul Alba Iulia, după cum urmează:

- Posturi de transformare ce alimentează rețelele de iluminat public - 85 buc., dintre care 3 în construcție, proprietatea SC Electrica SA ;
- Puncte de aprindere a iluminatului public - 85 buc., din care 3 în construcție și 5 buc alimentate din firide de derivație;
- Rețele electrice de joasă tensiune supraterane și subterane - 202,54 km dintre care 126,8 km deținute de SC Electrica SA și 75,74 km deținute de Municipiul Alba Iulia;

- Stâlpi susținere a rețelei de iluminat public - 5.441 buc. dintre care 3.265 buc. deținuți de SC Electrica SA și 2.167 buc. de Municipiul Alba Iulia;
- Corpuri de iluminat deținute integral de Municipiu Alba Iulia - 5.877 buc.

Municipiul Alba Iulia are 610 străzi existente, în lungime de 301 km, rețeaua de iluminat public având o lungime de 203 km.

TIPUL DE CORP	PUTERE/ CORP [W]	NUMAR CORPURI	PUTERE TOTALĂ [MW]
VAPORI DE SODIU	24	90	2
VAPORI DE SODIU	70	2.532	177
VAPORI DE SODIU	100	83	8,3
VAPORI DE SODIU	150	1.570	235
VAPORI DE SODIU	250	811	202
VAPORI DE SODIU	400	81	32,4

Tabel 51 - Structura sistemului de iluminat public în municipiul Alba Iulia în anul 2014

Furnizorul de energie electrică a fost S.C. Electrica S.A., iar din anul 2011 Municipiului Alba Iulia participă la Bursa Română de Mărfuri ca membru afiliat pentru tranzacționarea energiei electrice, încheindu-se un contract de furnizare cu S.C. FIDELIS ENERGY S.R.L., iar apoi din 2015 cu S.C. RCS&RDS S.R.L.

AN INDICATOR	n-2 (2012)	n-1 (2013)	ANUL PRECEDENT ANULUI CURENT n(2014)
Consum energie electrică (MWh/an)	2.984,3	3.226,39	3.443,36
Factură energie electrică (lei/an)	1.353.840	2.232.050	2.024.610

Tabel 52 - Evoluția consumului de energie electrică a sistemului de iluminat și costuri

Creșterea consumului de energie în 2013 fata de 2012 se explică prin extinderea rețelei de iluminat public, iar scăderea facturii de energie în 2014 față de 2013, prin achiziția la un preț mai bun a energiei electrice necesare.

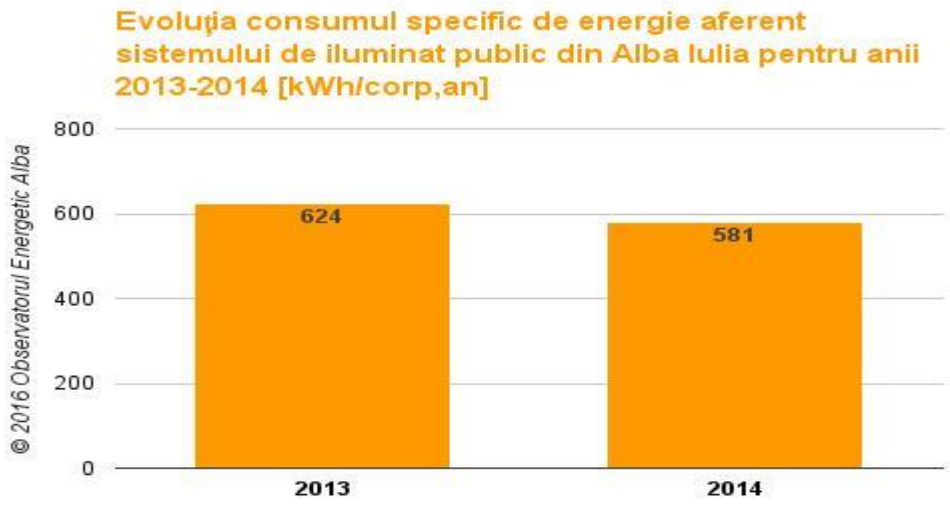

Figură 88 - Evoluția consumului specific de energie aferent sistemului de iluminat public din Alba Iulia- 2013-2014

Sistemul de iluminat public are nevoie în continuare de modernizare, mai ales în sensul creșterii performanței de eficiență energetică a lui. După realizarea unui audit energetic, se vor putea stabili măsurile de creștere a eficienței energetice a iluminatului public cu asigurarea nivelului de performanță calitativă impusă de indicatorii luminotehnici pe care acest serviciu de utilitate publică trebuie să-l atingă.

DATE TEHNICE DESPRE SECTORUL REZIDENȚIAL

În anul 2014, sectorul de clădiri rezidențiale în Alba Iulia era compus din 9000 locuințe individuale și din 19600 apartamente incluse în blocuri de locuințe. De remarcat că vechimea fondului de locuințe este destul de mare, acestea având un grad redus de asigurare a măsurilor de izolare termică necesare, precum și o producere și consum de energie (in special pentru încălzire) ineficiente energetic.

În ultima perioadă, asupra apartamentelor din trei blocuri s-a implementat un proiect de reabilitare tehnică prin programul național.

Un anumit număr din locuințele individuale au fost izolate termic, dar aceste lucrări făcute de proprietari nu au fost precedate de un audit energetic și nu au avut la bază un proiect tehnic; în consecință calitatea lucrărilor este uneori scăzută.

Indicatorii specifici de consumuri de energie pe domenii de consum într-o locuință, erau în anul 2014 următorii :

Analiza are la bază următoarea situație a clădirilor din sectorul rezidențial:

- Număr locuitori în 2014 = **63.536**

- Număr case individuale în 2014 = **9.000** cu suprafața medie totală de **810.000** m^2
- Număr apartamente în blocuri în 2104 = **19.600** cu suprafața medie totală de **882.000**

m^2

- Număr total de locuințe = **28.600**
- Suprafețe medii: **90** m^2/casa individuală și **45** m^2/apartament

INDICATORI	VALOARE INDICATOR	MOD DE CALCUL (COLOANA 3 / COLOANA 4)	
		CONSUM DE ENERGIE	MĂRIME DE RAPORTARE
1	2	3	4
Consumul total de energie termică pentru încălzire în locuințe [kWh/an, m^2]	92 125	Consumul total de energie termică în locuințe: -Apartamente în bloc -Case individuale	Suprafața utilă totală pe tip de locuință
Consumul mediu de energie termică pentru încălzire pe tip de locuință [Gcal/an, m^2] (1 MWh = 0,86 Gcal)	0,079 0,107	Consumul mediu de energie termică pe tip de locuințe: -Apartamente în bloc -Case individuale	Suprafața utilă totală pe tip de locuință
Consumul de energie de răcire pe tip de locuință cu aer condiționat [kWh/an]	0	Consum mediu de energie de răcire pe tip locuință -Apartamente în bloc -Case individuale	Suprafață utilă medie răcită pe tip de locuință cu aer condiționat
Consumul total de energie pentru încălzire apă pe locuitor [kWh/loc, an]	600 600	Consumul total de energie pentru încălzirea apei -Apartamente în bloc -Case individuale	Număr total de locuitori
Consumul total de energie electrică, pe tip de clădiri [kWh/an, m^2]	22 18	Consumul total de energie electrică: -Apartamente în bloc -Case individuale	Suprafața utilă totală

Tabel 53 - Indicatori consum energetic

De asemenea, s-a considerat o repartizare medie a energiei consumate într-o locuință pe domenii de consum după următoarea statistică de consum energetic rezidențial la nivelul Regiunii
Centru:

- **Încălzire** 67% - **Gătit** 6%
- **Răcire** 0% - **Apă caldă** 14%
- **Alte aplicații** 13 % (energie electrică)

Anul de referință	Electricitate [kwh]	Gaz natural [kwh]	Total [kwh]
2008	48.435	315.504	363.939
2014	38.570	233.678	272.248

Reducerea consumurilor de energie în sectorul rezidențial			**-25%**

Tabel 54 - Consumul de energie în sectorul rezidențial: 2008 – 2014

De remarcat scăderea destul de accentuată a consumurilor energetice în locuințe, datorată unor măsuri de izolare termică a locuințelor (făcute de cele mai multe ori de către proprietari, fără un proiect al lucrărilor), dar mai ales datorită reducerii voluntare a consumului de energie de către locuitori pentru scăderea costurilor cu energia – efect al crizei economice din România, în paralel cu creșterea accentuată a prețului energiei electrice și al gazului natural pentru populație.

DATE TEHNICE PENTRU CLĂDIRI PUBLICE

Clădirile publice analizate în cadrul PIEE aparțin următoarelor categorii de utilizare: clădiri din sectorul de sănătate, din sectorul de educație, clădiri social – culturale, clădiri administrative și alte clădiri. O parte din aceste clădiri au fost reabilitate termic, iar unele din ele au fost dotate cu sisteme locale de producere a energiei (termice dar și electrice) din surse regenerabile.

Consumurile lor energetice principale pentru anul 2014 sunt prezentate în tabel:

TIP CLĂDIRE	NR. CLĂDIRI ÎN GRUP	TOTAL ARIE UTILĂ m^2	INDICATORI			
			CONSUM ENERGIE ELECTRICĂ [MWh/an]	CONSUM ENERGIE TERMICĂ [MWh/an]	FACTURA ENERGIE [LEI/AN]	
					ELECTRICĂ	TERMICĂ
Spitale, dispensare, policlinici	9	31939	558	4311	301320	806157
Școli, licee, creșe, grădinițe	43	86070	705	5591	380700	1045517
Clădiri social – culturale	7	16223	275	1053	148500	196911
Clădiri administrative	10	14383	417	2114	225180	395318
Transport	4	2244	38	305	20520	57035
Centre comerciale	8	42016	735	5504	396900	1029248
Alte clădiri	24	58479	906	6959	489240	1301333

Din înregistrările efectuate deja de către observatorul ANERGO pentru clădirile municipale în anul 2014 se poate observa curba de variație lunară a consumurilor de energie electrică și gaz natural.

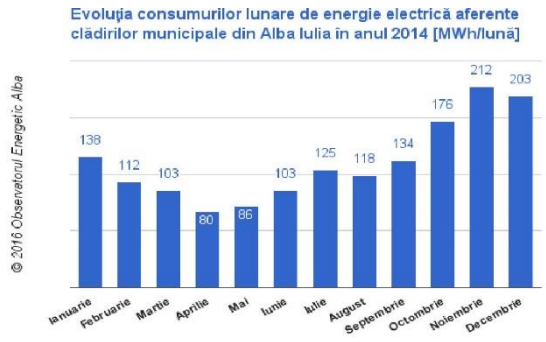

Figură 90 - Evoluția consumurilor lunare de energie electrică la nivelul Municipiului Alba Iulia - 2014

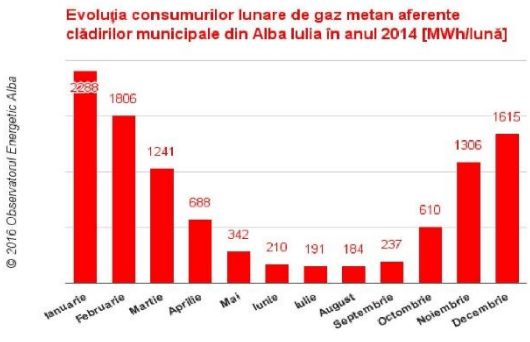

Figură 89 - Evoluția consumurilor lunare de gaz metan la nivelul Municipiului Alba Iulia – 2014

Prezentăm de asemenea și evoluția consumurilor principalelor surse de energie în clădiri municipale și clădiri terțiare între anii 2008 și 2014[134], așa cum a rezultat din analiza efectuată în Raportul de monitorizare al implementării PAED Alba Iulia:

Anul de referință	Electricitate [MWh]	Gaz natural [MWh]	Total [MWh]
2008	1.704	15.334	17.038
2014	2.165	13.413	15.578
Reducerea consumurilor de energie în sectorul municipal			**-8,56%**
	Consumul de energie în sectorul terțiar: 2008 – 2014		
Anul de referință	**Electricitate [MWh]**	**Gaz natural [MWh]**	**Total [MWh]**
2008	34.423	185.296	219.719
2014	32.000	172.325	204.325
Reducerea consumurilor de energie în sectorul terțiar			**-7%**

Tabel 55 - Consumul de energie în sectorul municipal: 2008 – 2014

Se observă reducerea consumurilor totale de energie cu 8,56 % la clădiri municipale și cu 7% la clădirile terțiare; aceasta se datorează atât unor lucrări de reabilitare termică, dar și a unor măsuri de gestionare mai eficientă a consumurilor energetice impuse de prețurile tot mai mari ale energiei și efectelor crizei economice în România.

DATE TEHNICE PENTRU SECTORUL TRANSPORTURI

Transportul public din Alba Iulia oferă fiecărui cetățean posibilitatea de a avea o viață socială activă, acces la serviciu, educație, autorități și servicii publice chiar dacă nu deține mașină personală, indiferent de rasă, religie sau venituri. Persoanele cu dizabilități pot circula de asemenea pe traseele din Alba Iulia cu ajutorul unor autobuze cu podea coborâtă, cu rampă și sistem de îngenunchiere la bordură. Traseele rețelei de transport în comun acoperă orașul în

[134] Sursa table 51- anexa PAED

întregime.

Al doilea sector ca potențial de obținere a economiilor de energie/reducere de emisii, transportul urban în Alba Iulia are nevoie de o acțiune hotărâtă din partea municipalității pentru a-l transforma întru-un sistem modern, puțin poluant și care să asigure funcția de mobilitate în accepția europeană; acest sector este de fapt subiectul unui pachet integrat de măsuri lansate prin „Planul Integrat de Dezvoltare Urbană" pentru anii 2009-2015.

Compania de transport public este preocupată de inovarea și cercetarea în relația cu mediul. „STP Alba Iulia" este primul operator român de transport public care a utilizat biocombustibili în transportul urban de călători. Proiectul a fost dezvoltat în 2007, cu sprijinul Uniunii Europene, având ca partener Universitatea Tehnică din Cluj Napoca.

Sistemul GPRS asigură comunicarea fiecărui autovehicul din flota destinată transportului public, cu cele două dispecerate, ceea ce permite optimizarea în timp real în funcție de aglomerările din trafic, avarii sau accidente. Datorită acestui sistem pot fi garantate siguranța călătorilor prin posibilitatea apelării de urgență (112) a autorităților: salvare, pompieri, poliție sau jandarmerie. Autobuzele sunt de asemenea dotate cu camera de luat vederi pentru supravegherea ușilor și a siguranței călătorilor.

În prezent flota de autovehicule destinate transportului public de călători în Alba Iulia este constituită din circa 90 de autobuze. Majoritatea acestora sunt achiziționate în ultimii 5-6 ani, având un nivel de emisii corespunzător normelor Euro 3 sau 4 și cu un consum de carburant relativ eficient energetic. Se intenționează în viitor achiziția unui număr important de autobuze Euro 6 (foarte puțin poluante și eficiente energetic) dar și a unui mic lot de autobuze electrice.

Indicator	U.M.	Cantitatea
Densitatea urbană	pers/km^2	711,21
Nr. pasageri transportați	pasageri	4.147.858
Distanța totală parcursă	km	2.195.560
Consumul total de combustibil	tone motorină	706
Consum mediu de combustibil	litri/100km	30
Capacitate cilindrică medie	cm^3	6.206

Tabel 56 - Sectorul transport public în municipiul Alba Iulia. Anul: 2014

Norma EURO	Număr de autobuze
EURO 2	6
EURO 3	16
EURO 4	20
EURO 5	13
TOTAL FLOTĂ	**55**

Tabel 57 - Structura flotei de transport public conform standardelor de poluare EURO în anul 2014

Flota municipală (autovehiculele aparținând primăriei) a Municipiului Alba Iulia este

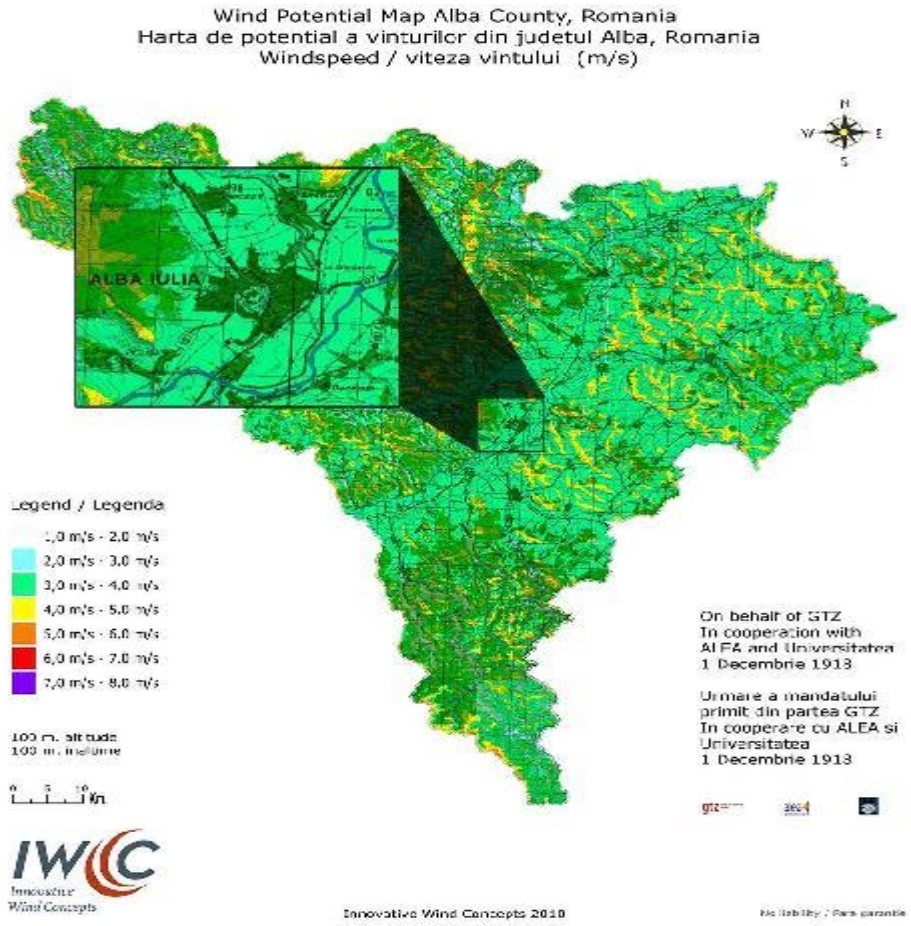

compusă din 20 autovehicule incluzând 3 autoutilitare, dintre care 7 utilizează benzina drept combustibil, iar 13 utilizează motorina. În anul 2014 flota municipală de autovehicule a înregistrat un consum de 12.249 litri de benzină și 29.183 litri de motorină.

DATE TEHNICE PRIVIND POTENȚIALUL DE PRODUCERE ȘI UTILIZARE PROPRIE EFICIENTĂ A ENERGIEI REGENERABILE LA NIVEL LOCAL

Analiza potențialului surselor regenerabile de energie al județului Alba a fost realizată prin Masterplanul Energetic, acesta înglobând și o hartă a potențialului de energie eoliană a județului, creată în baza unui proiect european. Alba Iulia se situează în zona de podiș a județului, în vecinătatea râului Mureș și a Munților Trascăului, așa încât sunt estimate ca potențial următoarele surse regenerabile de energie:

Biomasa: este poate resursa cu cel mai mare potențial, insuficient utilizat în domeniul energetic. Ținând cont de exploatarea intensă a lemnului în județ, dar și de industria de prelucrare a lemnului bine dezvoltată, nivelul resurselor de biomasă lemnoasă este ridicat, putând fi utilizat în diferite aplicații de producere a energiei termice pentru încălzire sau chiar combinat de energie termică și electricitate (cogenerare).

Potențial eolian: conform hărții de potențial eolian al județului Alba, zona Municipiului Alba Iulia are un nivel al intensității medii anuale a vântului de 3-4 m/s, insuficient pentru exploatarea în condiții de eficiență economică a acestui potențial.

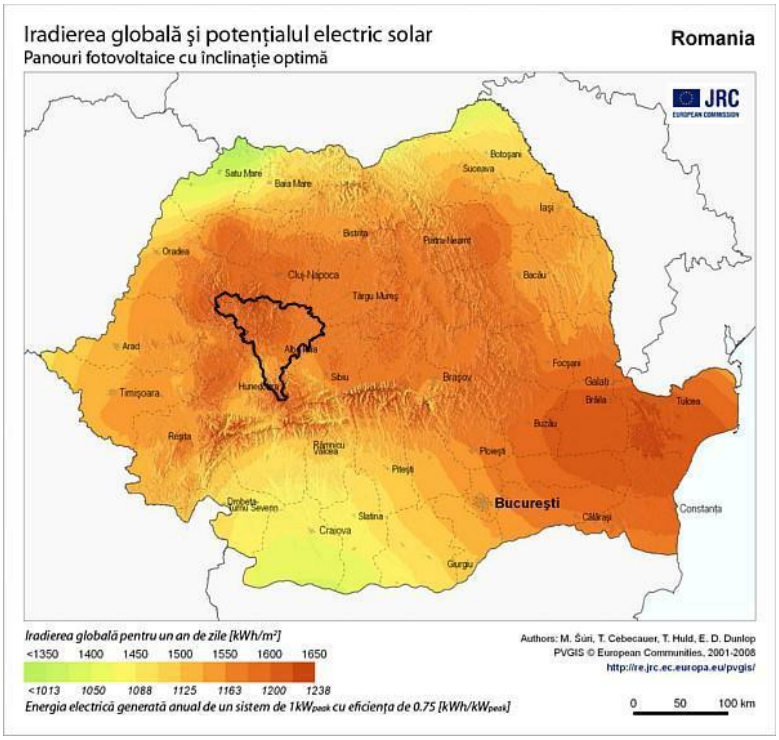

Potențial solar: În urma analizei hărții de potențial solar a României, în zona Municipiului Alba Iulia iradierea solară globală este de circa 1.500 kWh/m2, adică un potențial însemnat, care poate duce la o producție anuală de energie electrică de circa 1.150 kWh de către un sistem de panouri fotovoltaice de 1 kW putere instalată.

Acest potențial a fost deja într- o anumită măsură valorificat, prin implementarea unui sistem de producere energie electrică cu panouri fotovoltaice montate pe 4 clădiri ale municipalității, sistem care însumează o putere instalată de 258 kW. Proiectul a fost finanțat din fonduri europene – axa POS CCE 4.2, este în operare din anul 2011 și produce anual circa 300MWh. Din păcate, inexistența unui sistem ”feed-in tarif” în România, privează beneficiarul - Municipalitatea Alba Iulia - de valorificarea întregii energii electrice produse prin sistemele fotovoltaice instalate.

PROIECTE IMPLEMENTATE ŞI REALIZATE PENTRU ENERGIE REGENERABILĂ

Proiectul european Ren Erg, Eu Reg: Specialiști în domeniu, români și germani, au susținut o serie de discuții și lucrări referitoare resursele regenerabile pentru dezvoltarea regiunilor. Profesorul Rolf Kuhn, reprezentant al Biroului Regional de Planificare Lusatia (Landul Brandemburg) a prezentat un atlas ce conține o cartografiere a resurselor de energie regenerabilă din Regiunea Lusatia, precum și identificarea locurilor recomandate pentru obținerea unui maxim de eficiență, ca tip și zonă, de resurse regenerabile. Asigurarea sustenabilităţii energetice din surse alternative, a următoarele instituţii publice din Municipiul ALBA Iulia: Colegiul Tehnic „Dorin Pavel”, Căminul pentru Persoane Vârstnice, Centrul de Zi pentru Vârstnici, Direcţia Programe din subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia prin producţia de energie electrică utilizând potenţialul solar local captiv ca urmare a montării, operaţionalizării şi interconectării cu Sistemul Energetic Naţional (SEN) a 1714 panouri fotovoltaice, cu o putere instalată cumulată de 257 kW, astfel:

- Colegiul Tehnic „Dorin Pavel” Alba Iulia - 920 panouri fotovoltaice montate (150 W putere/panou); P_{inst} = 138 kW; P_{max} = 112 kW; E = 155 500 kWh/an; U = 230/400 V; Cos φ = 0,90;
- Căminul pentru Persoane Vârstnice – 524 panouri fotovoltaice montate (150 W putere/panou); P_{inst} = 78.6 kW; P_{max} = 65.4 kW; E = 97 700 kWh/an; U = 0,23/0,4 kV; Cos φ = 0,90;
- Centrul de Zi pentru Vârstnici - 54 panouri fotovoltaice montate (150 W putere/panou); P_{inst} = 8.1 kW; P_{max} = 6,7 kW; E = 10 000 kWh/an; U = 0,23/0,4 kV; Cos φ = 0,90;
- Direcţia Programe - 216 panouri fotovoltaice montate (150 W putere/panou); P_{inst} = 32.4 kW; P_{max} = 26,4 kW; E = 39 960 kWh/an; U = 0,23/0,4 kV; Cos φ = 0,90.(conform PIDU 2009)

Planuri locale de Acţiune privind Energia Durabilă au fost elaborate de ALEA pentru comunele Ighiu, Sântimbru, Berghin şi Ciugud, pornind de la experienţa dobândită a municipiului Alba Iulia în „Convenţia Primarilor”, care stă la baza acţiunilor de utilizare eficientă a energiei. Proiect CONURBANT, PAED al municipiului Alba Iulia împreuna cu ALEA Alba.

MIJLOACE ALTERNATIVE DE MOBILITATE

Mobilitatea ***nu înseamnă doar dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de transport, ci se referă în special la depășirea barierelor de mișcare în plan social, economic, politic și***

fizic. În urmă cu două decenii, conceptul de mobilitate era înțeles ca ”*volumul de persoane și de mărfuri din societate care se deplasează dintr-o locație în alta*” (Hart și, Nijkamp, 1994)[135].

La scurt timp, acesta a fost redefinit, prin ***conceptul de mobilitate sustenabilă*** înțelegându-se ”mobilitatea în concordanță cu principiile și cerințele dezvoltării sustenabile” (Høyer[136], 1999). ***Obiectivele unei mobilități sustenabile 77*** sunt: calitate înaltă a serviciilor, mediu urban și rural cât mai atractiv, accesibilitate pentru toți, siguranță și securitate, reducerea poluării aerului și a noxelor, reducerea efectelor de seră și a consumurilor energetice, costuri mai eficiente și mai reduse pentru călători și mărfuri.

În ceea ce privește conceptul de **accesibilitate** este important să precizăm faptul că ”diferite modalități de măsurare a accesibilității oferă adesea abordări diferite ale accesibilității” (Makri & Folkesson, 1999)[137]. În accepțiunea cea mai largă, accesibilitatea (în special a transportului) este definită și de un ”potențial de oportunități de interacțiune” [138] 79 (Hansen, 1999). ***Îmbunătățirea accesibilității aduce numeroase beneficii atât persoanelor cât și societății***. Printre cele mai importante beneficii ale accesibilității amintim: o mai mare independență, o mai bună calitate a vieții, reducerea poluării, o mai mare economie la cheltuieli, economie de energie, o mai bună sănătate, o mai bună **incluziune social**, un ”capital social” sporit.

Piste pentru bicicliști - Muncipiul Alba Iulia nu dispune de un sistem integrat de piste pentru biciclete, fiind utilizată partea carosabilă sau trotuarul pe post de cale de rulare pe anumite tronsoane. Sistemul de închiriere de biciclete este reprezentat la nivel local prin centrul pentru închiriereI'Velo [139].

MOBILITATEA POPULAȚIEI ÎN CADRUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

O direcţie importantă în îmbunătăţirea accesibilităţii şi mobilităţii locuitorilor municipiului Alba Iulia este identificarea şi implementarea de proiecte integrate ce au la bază dezvoltarea unei infrastructuri conective.

Un aspect important al pieței muncii este mobilitatea teritorială a forței de muncă, iar unul din factorii care determină mobilitatea forței de muncă este dispersia teritorială a locurilor de muncă. Acest aspect este în strânsă conexiune și cu fenomenul ”navetismului”. În prezent, o pondere ridicată la nivelul arealului AIDA o deține populația ocupată cu locul de muncă în altă localitate decât cea de domiciliu (21%). În cadrul municipiilor Alba Iulia și Sebeș rata populației ocupate având locul de muncă într-o localitate diferită de cea de domiciliu este de aproximativ 13%. Peste 9 000 de persoane navetează spre localități din județul Alba, iar 1 750 persoane au locul de muncă în localități din alte județe. În total, circa 11 mii persoane la nivelul

[135]KG Høyer ,1999, Sustainable mobility, Ph.d Thesis, în http://dspace.ruc.dk/bitstream/1800/745/1/Sustainable_mobility_the.pdf
[136]KG Høyer ,1999, Sustainable mobility, Ph.d Thesis, în http://dspace.ruc.dk/bitstream/1800/745/1/Sustainable_mobility_the.pdf
[137]Makri, M. and Folkesson, C., 1999, *"Accessibility Measures for Analyses of Land Use and Traveling with Geographical Information Systems"*, Proceedings of 2nd KFB-Research Conference, Lund Institute of Technology, Suedia, www.tft.lth.se/kfbkonf/4Makrifolkesson.pdf
[138]Bruce E. Hansen, 1999, *"Threshold effects in non-dynamic panels: Estimation, testing, and inference"*, Journal of Econometrics, volumul93, http://www.ssc.wisc.edu/~bhansen/papers/joe_99.pdf
[139] "I'Velo", un proiect al Asociației Green Revolution, în parteneriat cu Raiffeisen Bank, anunță finalizarea sezonului 2014. Mulțumirile merg către cele aproape 180.000 de mii de utilizatori, care au ales bicicletele I'Velo ca mijloc de transport sau de recreere pe parcursul întregului an 2014, dar și către autoritățile, partenerii și sponsorii care au sprijinit proiectul. Numărul mare de utilizatori și implicarea acestora în acțiunile organizate în cadrul proiectului demonstrează interesul lor de a se reuni într-o adevarata comunitate a bicicliștilor.

arealului AIDA se deplasează zilnic spre și dinspre localitățile în care își au locul de muncă, ceea ce implică o intensificare suplimentară a traficului rutier, în special în zona localităților urbane.

Majoritatea salariaților din Alba Iulia lucrează în sectorul terțiar al economiei [140]. Activitățile de comerț și activitățile hoteliere atrag circa 18% din totalul persoanelor salariate din municipiul Alba Iulia. În administrația publică lucrează 13,1% din forța de muncă salariată din Alba Iulia, iar în sectorul transporturilor și telecomunicațiilor 7,3% din totalul salariaților. Învățământul și sănătatea dețin fiecare câte 6-7% din totalul populației salariate atât la nivelul orașului Alba Iulia.

În aprilie 2015 la solicitarea proiectantului [141] s-au pus la dispoziția acestuia, de la instituțiile locale, date statistice pe baza cărora s-au emis concluzii privind mobilitatea populației. În analiza situației existente s-au luat în considerare:

A. ***forța de muncă**, cu domiciliul în municipiul Alba Iulia, respectiv cu domiciliu în alte localități, a marilor angajatori din municipiul Alba Iulia.*

Conform datelor statistice primite de la ITM județul Alba rezultă că densitatea populației este mare în zona Cetate. De altfel în Planul Urbanistic General al municipiului Alba Iulia, această zonă este cuprinsă în unitățile teritoriale de referință **L1**, **L2 și L3** specifice zonelor cu funcțiunea de locuințe colective și individuale.

În cadrul diagnozei privind mobilitatea populației, ce reprezintă forța de muncă în cadrul municipiului Alba Iulia, s-a identificat, ca informație statistică comparată, că anumite străzi datorită prospectului stradal subdimensionat nu pot asigura în condiții normale/timp și siguranță în trafic accesibilitate la unitățile de producție din oraș. Majoritatea populației, în proporție de 7,68% din numărul total de locuitori (ce sunt angajați la unități înregistrate în cadrul municipiului Alba Iulia), locuiesc pe străzile: strada Tulnicului, Vânătorilor, bulevardul Revoluției din 1989, strada Luceafărului, strada George Barițiu, strada Iancu de Hunedoara, strada Energiei, strada Toporașilor, stada Ștefan cel Mare, Strada Cloșca, strada Arnsberg, bulevardul Transilvaniei, strada Vasile Goldiș, strada Gladiolelor, strada Bucovinei, strada Tudor Vladimirescu, strada Henri Coandă și strada Nicolae Titulescu.

B. ***Numărul de elevi** care locuiesc în municipiul Alba Iulia, respectiv numărul de elevi care locuiesc în alte localități și învață în instituțiile de învățământ din municipiul Alba Iulia.* Conform Inspectoratul Școlar Județean Alba[142], la nivelul municipiului Alba Iulia, în anul 2015, situația se prezintă astfel:

Nr. Crt.	Tipul unității de învățământ	Nr. unităților de învățământ
1	GRĂDINIȚE	11
2	ȘCOLI PRIMARE ȘI GIMNAZIALE	4

[140] Sectorul terțiar denumit și sectorul serviciilor cuprinde toate activitățile de producție a bunurilor intangibile
[141] Elaboratorul Planului de Mobilitate Urbană
[142] Adresă emisă de către Inspectoratul Județean Alba, cu nr. de înregistrare 2745 din 09.05.2016

Nr. Crt.	Tipul unității de învățământ	Nr. unităților de învățământ
3	ȘCOLI SPECIALE	1
4	COLEGII ȘI LICEE	8
5	ȘCOLI POSTLICEALE	2
6	UNIVERSITĂȚI	2
TOTAL		**28**

Aceste date statistice sunt determinate în mod special de evoluțiile demografice, în mod particular evoluția ratei natalității la nivelul municipiului.

În baza adresei emisă de către Inspectoratul Județean Alba, cu numărul de înregistrare 2745 din 09.05.2016, s-au precizat și exprimat în cifre numărul de elevi care locuiesc în Alba Iulia (7 965 de elevi înscriși **în anul** școlar 2015-2016), respectiv numărul de elevi care locuiesc în alte localități (2 421 de elevi înscriși **în anul** școlar 2015-2016) și învață la unul din cele 281 unități de învățământ.

Diagnoza, în cazul utilizării infrastructurii rutiere ce se transpune la nivelul mobilității în cadrul orașului, prezintă o disfuncție privind capacitatea redusă pe care rețeaua stradală o poate asigură ca suport privind accesul la serviciile de învățământ.

Prin suprapunerea datelor statistice privind forța de muncă și numărul de elevi (considerați principalii indicatori de măsură a mobilității la nivelul orașului) au rezultat următoarele:

- străzile de importanță zonală (cele care permit accesul în oraș, în contextul menționat mai sus) sunt: Bulevardul Ferdinand I, Șoseaua de Centură și Calea Moților;
- străzile de importanță locală (cele ce permit conectivitatea spațială la nivelul orașului) sunt (în ordinea procentului aferent densității populației): Bulevardul Încoronării, Bulevardul 1 Decembrie 1918, Bulevardul Revoluției 1989, strada Cloșca, strada Vasile Goldiș și Bulevardul Republicii;
- Numărul cel mai mare de populație, care nu locuiește în oraș vin din direcția localității Zlatna-Șard-Ighiu (dinspre nord-vest) și utilizează preponderent zona de sud-vest a localității, urmată de populația care vine dinspre localitatea Sebeș și care utilizează de asemenea zona de sud-vest;
- densitatea cea mai mare de locuitori este identificată în zona de vest și nord-vest ceea ce subliniază faptul ca orașul are tendință de dezvoltare spațială către această zonă;
- 9% (adică 15 223 persoane apte de muncă) din numărul total al forței de muncă (la nivelul județului Alba)[143] locuiesc în alte localități, din județ și lucrează în municipiul Alba Iulia. Aproximativ 50% (adică 7451 de perosne apte de muncă) din cei 9% reprezintă populația ce locuiește în alte localități (din județul Alba) și lucrează în municipiul Alba Iulia (figura reprezentată mai jos).

[143] Documentul - Prioritizarea Proiectelor pentru perioada 2014-2020, la nivelul municipiului Alba Iulia

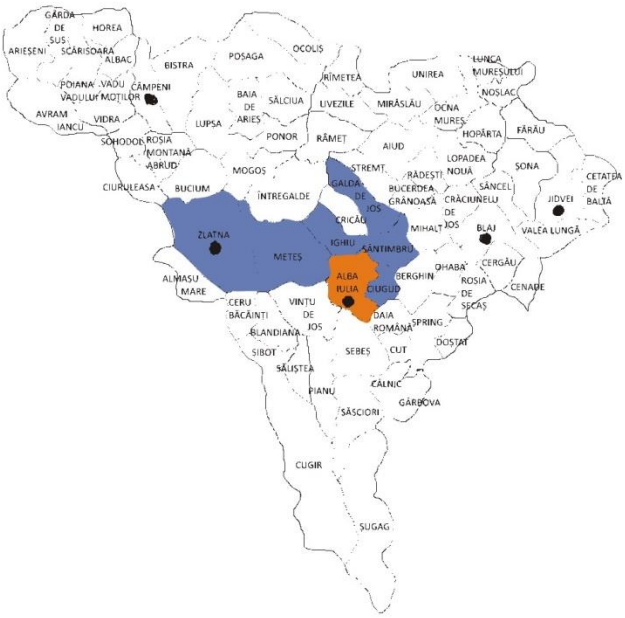

Figură 91 - – UAT-urile Zlatna, Meteș, Ighiu, Galda de Jos, Sîntimbru și Ciugud contribuie prin forța de muncă la creșterea numărului de utilizatori la nivelul municipiului Alba Iulia, în zilele lucătoare (de luni până vineri)

MANAGEMENTUL TRAFICULUI

Sistemul de parcări auto - În prezent municipiul Alba Iulia nu dispune de un sistem integrat de parcări. Acestea sunt asigurate, la nivel local prin Administrația Domeniului Public, pentru rezidenți și în lungul arterelor de circulații pentru restul populației și implicit vizitatorilor. În acest sens, mai ales în perioada estivală (când valorile de trafic cresc) apar blocări datorate opririlor, staționarilor vehiculelor în zone neamenjate și interzise. În zona centrală a orașului, această disfuncție este mai puțin vizibilă datorită parcărilor amenajate în zona Cetatea Bastionară Alba Carolina. În acest context, în prezent[144], prin coroborarea datelor privind transportul urban, feroviar și cel auto s-a constatat că „aglomerarea" urbană este dată de fenomenul de „tranzit", dar și al vizitatorilor.

Spații publice, spații verzi și spații de agrement - Conform OUG 114/2007 (pentru modificarea și completarea OUG 195/2005 privind protecția mediului), autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura, din terenul intravilan, o suprafață plantată de minimum 26 mp/locuitor. Situația existentă indică o suprafață de spațiu verde de 303,46 ha, ceea de reprezintă un procent de aproximativ 7,68% din suprafața totală aflată în intravilan, iar această cifră dacă este raportată la numărul 63 536 de locuitori, rezultă că suprafața de spațiu verde este de cca. 48 mp/locuitor.

[144] La data elaborării prezentului document, Autostrada Sebeș-Turda, nu este dată în folosință. După darea în folosință a acestei artere de circulație, valorile de trafic cu caracter de "tranzit", la nivelul tramei stradale din municipiul Alba Iulia, se vor diminua.

Parcul auto în cadrul municipiului Alba Iulia - La nivelul municipiului Alba Iulia sunt înregistrate un număr de 30 425 de vehicule, din care 26 642 sunt vehicule ce utilizează trama stradală a municipiului Alba Iulia și emit gaze CO2, astfel:

NR. CRT.	TIP	NR.
1	Autoturisme	19 367
2	Autobuze, autocare, microbuze	13
3	Motociclete, motorete și scutere	739
4	Biciclete și tricicluri cu motor	124
5	Tractoare	114
6	Autovehicule de până la 12 tone inclusiv	908
7	Atasuri	12
8	Motorete cu cap. cil. sub 100 cmc	32
9	Vehicule înregistrate - cu capacitate cilindrică	59
10	Vehicule înregistrate - fără capacitate cilindrică	12
11	Motociclete, tricicluri,cvadricicluri cu cap. cil. peste 1600 cm	3
12	Autovehicule cu 2 axe	32
13	Autovehicule cu 3 axe	11
14	Autovehicule cu 4 axe	2
15	Remorci, semiremorci si rulote	1 020
16	Bărci cu motor	6
17	Nave de sport și agrement – șalupe	3
18	Autostivuitor	1
TOTAL VEHICULE PERSOANE FIZICE		22 458

NR. CRT.	TIP	NR.
1	Autoturisme	3 728
2	Autobuze, autocare, microbuze	249
3	Motociclete, motorete și scutere	110
4	Biciclete și tricicluri cu motor	2
5	Tractoare	72
6	Autovehicule de până la 12 tone inclusiv	2 013
7	Vehicule înregistrate - cu capacitate cilindrică	127
8	Vehicule înregistrate - fără capacitate cilindrică	25
9	Motociclete, tricicluri,cvadricicluri cu cap. cil. peste 1600 cm	1
10	Autovehicule cu 2 axe	540
11	Autovehicule cu 3 axe	198
12	Autovehicule cu 4 axe	120
13	Autovehicule cu 2+2 axe	1
14	Remorci, semiremorci și rulote	744

15	Bărci cu motor	2
16	Nave de sport și agrement – șalupe	1
17	Autoexcavator	3
18	Autostivuitor	4
19	Buldozer pe pneuri	3
20	Combină agricolă pentru recoltat cereale sau furaje	1
21	Compactor autopropulsat	2
22	Excavator cu rotor pentru săpat santuri	2
23	Excavator pe pneuri	6
24	Încărcător cu o cupă pe pneuri	8
25	Mașină autopropulsata pentru construcția și întreținerea drumurilor	2
26	Tractor pe pneuri	2
27	Utilaj multifunctional pentru întreținerea drumurilor	1
TOTAL VEHICULE PERSOANE JURIDICE		7 967

TOTAL VEHICULE ÎNMATRICULATE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA	**30 425**
TOTAL VEHICULE ÎNMATRICULATE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA CE UTILIZEAZĂ TRAMA STRADALĂ ȘI EMIT GAZE CO2	**26 642**
Total vehicule, la nivelul municipiului Alba Iulia, cu masa mai mică de 3,5 tone	**23 980**
Total vehicule, la nivelul municipiului Alba Iulia, cu masa mai mare de 3,5 tone	**2 662**

Conform datelor statistice primite de la Societatea de Transport Public S.A. Alba Iulia (conform adresei nr. 912 din 05.05.2016) rezultă că numărul vehiculelor din parcul auto răspunde cerințelor solicitate de către utilizatori dar valorile de emisii CO_2 g/km cresc exponențial în raport cu durata de utilizare a vehiculelor (în special la orele de vârf privind numărul de utilizatori), contribuind astfel la creșterea emisiilor de dioxid de carbon și a gazelor cu efect de seră:

Nr. Crt.	Tip autobuz / microbuz	Nr. buc.	Capacitatea cilindrică [cmc]	Emisii de CO2 g/km (estimare realizată pentrui cunsum în litri/100 km) x 26,5 = Emisii CO2 g/km	TOTAL emisii de CO2 g/km
1	AUTOBUZ M3	33	6871	1161	**38313**
2	AUTOBUZ M3	6	4580	763	**4578**
3	AUTOBUZ M3	3	7685	1060	**3180**
4	AUTOBUZ M3	3	11116	1204	**3612**
5	AUTOBUZ M3	6	2800	394	**2364**
6	AUTOBUZ M3	4	2998	398	**1592**
TOTAL		**55**			**53639**

La aceste date se adaugă transportul în comun privat, care în intervalul 6-10 și 16-18, de luni până vineri, asigură pentru marii angajatori din cadrul orașului Alba Iulia transportul angajaților.

Un alt transport în comun îl reprezintă taximetrele, conform Regulamentului privind organizarea și executarea serviciului public de transport persoane în regim de taxi, la nivelul municipiului Alba Iulia, în noiembrie 2015 s-au emis 256 de autorizații. Acest regulament stabilește, printre altele, modul de utilizare a tramei stradale și stațiile taxi sub formă organizată, la nivelul orașului, astfel stațiile taxi sunt amplasate pe:

- Strada Mihai Viteazul, în dreptul imobilului nr. 4 și 6, pentru 3+2 locuri;
- Strada Calea Moților, în dreptul magazinului Unirea, pentru 7 locuri;
- Strada Tudor Vladimirescu, pentru 12 locuri;
- Ampoi I, pentru 101 locuri;
- Bd. Republicii – Ampoi III, în dreptul blocului 116, pentru 5 locuri;
- Bd. Republicii, în dreptul cantinei Ardealul și vis a vis, pentru 6+4 locuri;
- Stadion Cetate, pentru 6+3 locuri;
- Bd. Revoluției 1989, în dreptul Spitalului Județean, pentru 7 locuri;
- Bd. Transilvaniei, în dreptul cinematografului Dacia, pentru 6 locuri;
- Bd. 1 Decembrie 1918, pentru 12 locuri;
- Strada Nicolae Iorga (Unirii), în apropierea hotelului Cetate, pentru 12 locuri;
- Gară, pentru 22 locuri;
- Piața Iuliu Maniu, pentru 28 locuri;
- Bd. Revoluției din 1989 (piața Cetate), pentru 9 locuri.

În baza celor menționate mai sus, pentru activitatea de taximetrie, în cadrul orașului sunt prevăzute 14 stații taxi și un total de 140 de locuri pentru 256 de autoturisme ce funcționează în regim de taxi. Pentru un etalon de 50 de autoturisme care circulă simultan raportat la numărul mediu de utilizatori, rezultă un deficit de locuri de staționare pentru această activitate de 75 de locuri.

O centralizare a numărului de vehicule, la nivelul orașului, coroborat cu cantitatea de emisii de CO_2, un scenariu pesimist, arată că la ore de vărf cand sunt înregistrate valori maxime de trafic auto cantitatea de gaze CO_2 (doar pentru vehiculele din parcul auto al STP) este de 53 639 g/km.

ZONE CU NIVEL RIDICAT DE COMPLEXITATE

Configurația rețelei nu poate prelua mulțumitor valorile de trafic de la orele de vârf, motiv pentru care în anumite intersecții se formează temporar blocaje. Capacitățile reduse ale străzilor devin astfel premiza accentuării fenomenelor de congestie. În acest context, se impun măsuri pentru creșterea capacității prin:

- interzicerea staționarii în lungul arterelor principale din oraș;
- lărgirea sau introducerea de străzi cu sens unic.

Sunt de asemenea încă numeroase străzi nemodernizate, cu infrastructură învechită (străzi pietruite sau chiar de pământ). În aceste condiții traficul se distribuie natural pe străzile

adiacente, amplasate la periferia orașului, acestea din urmă preluând de asemenea traficul greu și pe cel de tranzit local.

Capacitatea de circulație a acestor străzi este mult redusă de existența autovehiculelor parcate în lungul străzii. Parcajele amenajate se dovedesc a fi insuficiente, staționarea autovehiculelor în lungul străzilor fiind prezentă atât în zonele rezidențiale, cât și în cele comerciale. Străzi în această situație sunt: Bd. Revoluției din 1989, strada Cloșca, Bd. Ferdinand I, strada Vasile Goldiș, Calea Moților.

Intersecțiile semaforizate funcționează cu program fix, în majoritatea cazurilor cu o structură a fazelor și o alocare a timpilor de verde care conduce la timpi de așteptare foarte mari.

Volumele de trafic cele mai importante s-au observat pe Calea Moților și pe Bd. Ferdinand I. Alte valori semnificative s-au remarcat pe celelalte artere principale din oraș, mai ales în zona de intersecție dintre Calea Moților și Bd. Republicii, Bd. Revoluției din 1989 și Bd. Transilvaniei (în dreptul Spitalului Județean). Valori ale densității, foarte ridicate în comparație cu celelalte străzi din rețea, sunt detectate pe tronsoane ale străzilor: strada Cloșca, strada Vasile Goldiș, strada Gheorghe Șincai și strada Tudor Vladimirescu.

Considerând numai potențialul **turistic** pe care municipiul Alba Iulia îl are datorită zonei istorice și este de așteptat ca zonele de dezvoltare propuse să se concretizeze în următorii ani, de aceea este nevoie de modernizarea infrastructurii de transport rutiere, de creșterea capacității arterelor existente, atât prin interzicerea parcărilor în lungul străzilor principale, cât și prin lărgirea unor străzi de la 2 la 4 benzi. Vor trebui identificate noi spații pentru amenajarea de parking-uri, dar în același timp ar trebui descurajat transportul cu vehiculele individuale, accesul transportului periurban în zona central a orașului și încurajat transportul alternativ. În perspectiva creșterii valorilor de trafic în zona centrală se recomandă semaforizarea unor intersecții și sincronizarea instalațiilor pe axe de circulație. Zonele cu o mare complexitate privind mobilitatea au fost identificate în mai multe zone ale orașului în funcție de:

- Funcțiunea predominantă;
- Forma zonei (configurația spațial-volumetrică);
- Caracterul și caracteristica zonei;
- Funcția zonei și potențialul socio-economic a acestea;
- Amplasare în cadrul orașului.

Cele 4 zone sunt:

- zona gării și autogării;
- zona centrală (secțiunea Bd. Unirii și Bd. Revoluției 1989, secțiunea Cetatea Bastionară Alba Carolina, respectiv secțiunea inferioară Piața Alessandria-Calea Moților);
- zona Spitalul Județean;
- zona cartierelor Micești și Orizont.

Pentru fiecare zonă s-a propus un scenariu cu o singură particularitate comună, la nivel micro – încurajarea mersului pe jos, prin parcurgerea de distanțe mici până la funcțiunile primare de proximitate (învățământ, sănătate, servicii, comerț, recreere, agrement, sport etc.) prevăzute și în cadrul documentației de urbanism P.U.G. municipiul Alba Iulia.

❖ Pentru zona gării s-a propus un proiect integrat de transfer modal de la nivel macro (național, regional, județean și periurban) la nivelul orașului în cadrul căruia această zonă se va reconfigura spațial, se va propune realizarea unei noi autogări cu zonă de stocare (parcaje), închiriat biciclete sau alte mopede electrice, punct de informare a cetățenilor, servicii, comerț respectiv trasferul navetiștilor care vin cu trenul, autoturismul personal, microbuze sau autocare să acceseze serviciile STP sau a transportul alternativ.

❖ Zona centrală - secțiunea Bd. Unirii și Bd. Revoluției 1989 în cadrul căreia se propune relocarea parcajelor, amplasate la capetele opuse ale pietonalului de pe Bd. Transilvaniei, conectarea acestei zone la sistemul integrat de piste pentru bicicliști, prelungirea acestui pietonal până la Catedrala Unității Naționale și amenajarea unei parcări subterane în locul Bd. Transilvaniei.

❖ Zona centrală – secțiunea inferioară, amplasată pe cel mai tranzitat bulevard din oraș, va fi supusă unor intervenții de remodelare urbană prin prelungirea pieței Alessandria către Calea Moților, la nivel pietonal, fără afectarea funcției Bd. Ferdinand I (stradă principală în oraș), realizarea unei parcări subterane între strada Nicolae Titulescu – piața Alessandria – Bd. Ferdinand I, zonă de închiriat biciclete, spațiu public amenajat.

❖ Zona Spitalul Județean este o zonă aglomerată ce nu suportă prea multe intervenții astfel în cadrul acestui scenariu se propun proiecte de reamenajare a spațiilor verzi, realizarea de mici squar-uri și parcaje.

❖ În zona cartierelor Micești și Orizont (amplasate la nord-vest) față de zona centrală a orașului, sunt propuse proiecte de modernizare a tramei stradale în paralel cu implementarea sistemelor integrate de piste pentru bicicliști, extinderea liniitor de transport în comun, extinderea spațiilor verzi de aliniament pentru alimentarea, în condiții optime a acestor zone cu serviciile STP etc.

h) Analiza stării actuale a mediului şi aspectele teritoriale ale acestuia

Analiza SWOT

Puncte tari

- varietate mare de relief, ape, vegetaţie şi faună;
- existenţa unui număr de 3 rezervaţii naturale de interes european Natura 2000;
- starea generală bună a pădurilor;
- calitatea aerului este bună la nivelul municipiului Alba Iulia;
- niveluri de zgomot în general sub valoarea limită, cu excepţia bulevardelor principale din municipiul Alba Iulia;
- instalarea a unei staţii de monitorizare a calităţii aerului în Alba Iulia care o să permită o mai bună cunoaştere a nivelului de poluare atmosferică şi o mai promptă reacţie de răspuns;
- achiziţionarea de tehnologii „curate” de către agenţii economici poluatori, în conformitate cu programele de conformare;
- aplicarea principiului „poluatorul plăteşte”;
- servicii de salubritate;
- introducerea sistemului de colectare selectivă a hârtiei şi maselor plastice;

- creşterea gradului de conştientizare în rândul agenţilor economici cu privire la răspunderea lor în circuitul de gestionare a deşeurilor;
- preocuparea pentru implementarea sistemului integrat de management al deşeurilor;
- implicarea organizaţiilor non-guvernamentale în gestionarea unor programe de mediu.

Puncte slabe

- concentrarea problemelor de calitate a aerului în zonele industriale (Alba-Iulia);
- poluare continuă a unor cursuri de apă prin activităţi permise: râurile Galda, Ampoi, Mureş, Sebeş;
- ape uzate, insuficient epurate deversate în receptorii naturali;
- lipsa unei staţii de epurare complete în municipiul Alba Iulia;
- poluarea unor ape subterane din activităţi agricole;
- colectarea redusă a deşeurilor electronice;
- depozitare necontrolată a unor deşeuri industriale şi menajere;
- dezvoltarea relativ redusă a sistemului de reciclare a deşeurilor;
- numărul mic de unităţi de valorificare a deşeurilor la nivel local şi regional;
- lipsa instalaţiilor de producere a compostului;
- lipsa unei instalaţii de incinerare a deşeurilor;
- lipsa depozitelor de deşeuri ecologice;
- exploatarea iraţională a pădurilor private;
- prezenţa solurilor poluate de activităţile industriale sau agro-zootehnice;
- depăşiri ale nivelului de zgomot şi vibraţii în zonele cu trafic rutier şi feroviar intens şi mediu;
- neutilizarea mijloacelor de transport alternativ, din lipsă de spaţii amenajate şi politici locale de trafic;
- existenţa unor zone/localităţi (Alba Iulia) afectate de alte presiuni antropice prin extinderea necontrolată a intravilanului.

Oportunităţi

- transpunerea şi implementarea Directivelor Uniunii Europene în legislaţia naţională;
- suport legislativ şi financiar asigurat de Uniunea Europeană;
- posibilitatea solicitării de asistenţă tehnică pentru pregătirea proiectelor de gestionare a calităţii aerului, a deşeurilor etc.;
- posibilitatea de asocierea a consiliilor locale în asociaţii cu statut juridic, în vederea realizării proiectelor de investiţii în infrastructura de mediu;
- impactul pozitiv al campaniilor naţionale, locale de informare cu privire la mediu;
- implicarea organizaţiilor non-guvernamentale în gestionarea unor programe de mediu;
- achiziţionarea de tehnologii „curate” de către agenţii economici poluatori, în conformitate cu programele de conformare;
- aplicarea principiului „poluatorul plăteşte”;

- implicarea civică a locuitorilor municipiului Alba Iulia în proiecte ca Roşia Montană Gold Corporation.

Riscuri

- fonduri bugetare locale reduse, care ar putea periclita capacităţile de cofinanţare ale autorităţilor locale în privinţa unor proiecte de mediu;
- insuficienta capacitate de absorbţie a fondurilor europene;
- personal insuficient pentru a rezolva şi gestiona problemele de mediu;
- presiune crescută asupra factorilor de mediu, în directă corelare cu creşterea economică;
- grad scăzut de conştientizare în rândul populaţiei cu privire la impactul activităţilor umane asupra mediului;
- posibilitatea ca agenţii poluatori sursă să nu implementeze programe degestionare a calităţii factorilor de mediu riscuri datorate fenomenelor meteorologice extreme (inundaţii, secetă, îngheţ).

1.1.7 Infrastructura și serviciile aferente în Municipiul Alba Iulia

a) Infrastructura tehnico-edilitară

Activitățile privind utilitatea publică de interes local au o importantă dimensiune socială și un rol esențial în consolidarea dezvoltării durabile a localităților și îmbunătățire a condițiilor de viață. Principalele obiective ale dezvoltării serviciilor publice de gospodărire comunală, în conformitate cu prevederile directivelor europene sunt: alimentarea cu apă, canalizarea, alimentarea cu energie termică, alimentarea cu gaze naturale, administrarea domeniului public.

În analiza infrastructurii tehnico-edilitare a municipiului Alba Iulia pe perioada unui deceniu (2002-2011) s-au folosit în prelucrările matematico-statistice datele oficiale ale Institutului Național de Statistică.

Timp de 14 ani, la nivelul municipiului Alba Iulia **rețeaua de distribuție a apei potabile** s-a extins cu +32% (84,9 km), de la 180,4 km în 2002 la 265,3 km în 2015. Cea mai mare extindere a acesteia a fost în 2007, cu +13,1% mai mult față de anul anterior (de la 195,5 km în 2006 la 221,1 km în 2007). (cf INS - Baza Tempo- Online - GOS106B - Lungimea totală a reţelei simple de distribuţie a apei potabile, pe judeţe şi localităţi)

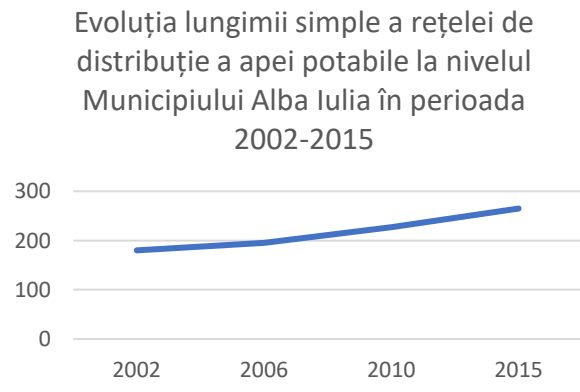

Figură 92 - Evoluția lungimii simple a rețelei de distribuție a apei potabile la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2015

Deși lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile a crescut considerabil, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor a scăzut între 2002 -2011 cu peste o treime, -32,8% (de la 14049 mii m^3 în 2002 la 9442 mii m^3 în 2011), iar între 2011 – 2015 cu -62,89% (de

la 9442 mii m^3 în 2011 la 3504 mii m^3 în 2015) (cf INS – Baza Tempo- Online - GOS108A - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe județe și localități). Din **cantitatea totală de apă potabilă distribuită consumatorilor** în perioada 2002-2011, aproximativ o treime a fost distribuită pentru uz casnic (31,3%). Cea mai mare pondere a cantității de apă distribuită **pentru uz casnic** din total pentru consumatori a fost în 2004 (81,0%, 10154 mii m^3), urmat la mare distanță de 2010 (30,4%, 2703 mii m^3), la polul opus fiind 2005 (23,7%, 2879 mii m^3) și 2003 (23,9%, 3177 mii m^3). Apa distribuită pt uz casnic: în 2012 – 2703 mii m^3 ; în 2013 – 2644 mii m^3 ; în 2014 – 2546 mii m^3 ; în 2015 – 2601 mii m^3. Se observă din datele statistice fluctuaţii mici ale cantităţii de apă distribuită pentru uzul casnic. (cf INS – Baza Tempo- Online - GOS108A - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe județe și localități).

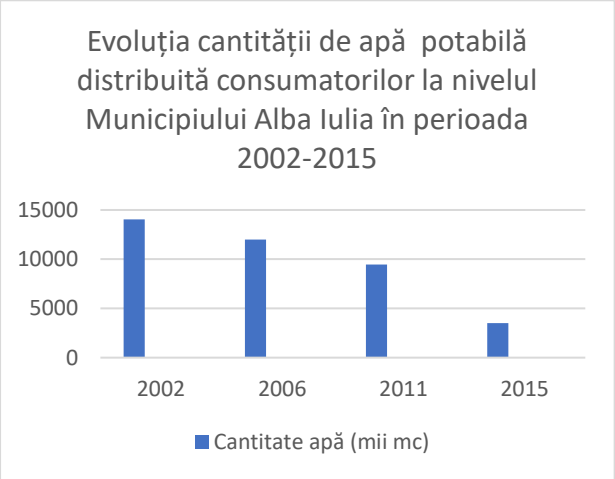

Figură 93 - Evoluția cantității de apă potabilă distribuită consmuatorilor la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2015

În prezent (2017), ***rețeaua de distribuție a apei realizată pe teritoriul administrativ-teritorial al municipiului Alba Iulia asigură o acoperire de 85,58% din lungimea totală a străzilor***, inclusiv a celor nou formate. În vederea unei acoperiri totale, ***este prevăzută*** în perioada imediat următoare ***realizarea unui nou sistem de acumulare, format din rezervoare cu apă, care să permită asigurarea presiunii necesare și în alte zone de dezvoltare.*** (Moldovan, Silvia, 2017)

În ceea ce privește **rețeaua de canalizare**, între 2002-2016, la nivelul municipiului Alba Iulia lungimea simplă a acesteia s-a extins cu aproape 54,2 km (+26,35%), (de la 151,5 km în 2002 la 225,7 km în 2015 (la fel în 2016); în 2011 – 181,1 km, în 2012 – 219,1 km, în 2013 – 220,4 km, în 2014 erau 224,5 km). În 2011 faţă de anul 2006, lungimea simplă a reţelei de canalizare a crescut cu peste o zecime, +11,5%. Cea mai mare extindere a reţelei de canalizare faţă de anul anterior a fost în 2012, cu 38 km mai mult faţă de anul anterior (de la 181,1 km în 2011 la 219,1 km în 2012). (cf INS – Baza Tempo- Online -GOS110A - Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare, pe judeţe şi localităţi).

Figură 94 - Evoluția lungimii simple a rețelei de canalizare la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2011-2016

Este important de menționat faptul că ***o capacitate însemnată din rețeaua de canalizare a fost realizată în cadrul POS Mediu în perioada 2012-2013***. Concret, aceasta a constat în extinderi de rețele de canalizare în lungime de ***38,2 km în localitățile aparținătoare municipiului Alba Iulia*** precum și în ***11 stații de pompare***,

reabilitare bazine de retenție și ***reconstruirea stației de epurare*** cu capacitate de 18.193 m^3/zi, creându-se premisele pentru modernizarea tramei stradale principale din aceste zone. (Moldovan, Silvia, 2014).

Având în vedere faptul că atât persoane fizice cât și juridice au optat în mare majoritate pentru centrale termice proprii, **cantitatea de energie termică *în sistem centralizat la nivelul municipiului Alba Iulia a scăzut în ultimul deceniu de peste 100 de ori, de la 84750 Gcal în 2002 la 776 Gcal în 2011***. În intervalul anilor 2007-2011, cantitatea de energie termică distribuită a scăzut de peste 7 ori, de la 5631 Gcal în 2007 la 776 Gcal în 2011. Cele mai mari scăderi ale cantităţii de energie termică comparativ cu anul anterior a fost în 2007, cu peste jumătate (-51,3%) şi în 2004 , cu -48,9%. În anul 2012,cantitatea de energie termică distribuită a scăzut aproximativ la jumătate, de la 776 Gcal în 2011 la 424 Gcal în 2012. Pentru următorii 3 ani, în statistica INS nu mai există energie termică în sistem centralizat, deoarece au dispărut centralele de cartier. (cf INS- Tempo-Online - GOS109A - Energia termică distribuită pe județe și localități).

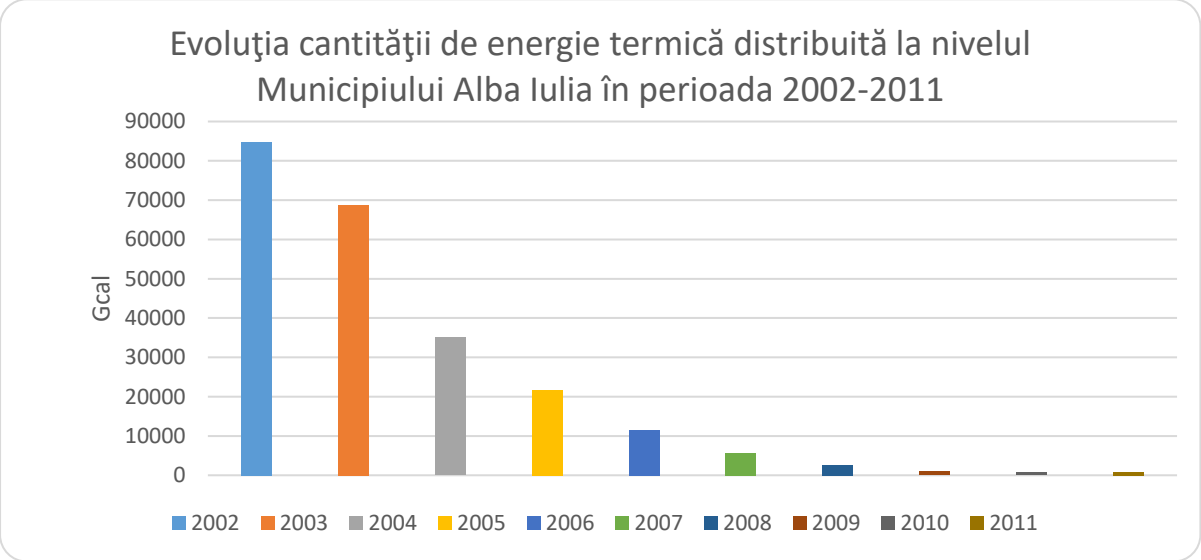

Figură 95 - Evoluția cantității de energie termică distribuită la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2002-2011

Începând cu anul 2013, deci şi în prezent (anul 2017), pe teritoriul administrativ al municipiului Alba Iulia ***nu mai există un sistem centralizat pentru producerea energiei termice, atât pentru persoane fizice cât și juridice***, acestea optând pentru centrale termice proprii. (Moldovan, Silvia, 2017)

Referitor la **lungimea simplă a conductelor de distribuţie a gazelor naturale**, aceasta s-a extins în între anii 2002-2011 cu aproape jumătate, +42,6% (de la 160,9 km în 2002 la 229,5 km în 2011) şi cu aproape o cincime între 2007-2011, +19,8% (191,6% în 2007). În intervalul 2011-2015, reţeaua de conducte de distribuţie a gazelor naturale s-a extins de la 229,5 km la 251,7 km în 2015, deci a crescut cu 8, 82%. Cea mai mare extindere a reţelei de conducte de distribuţie a gazelor naturale faţă de anul anterior a fost în 2010, cu +14,5%, mai concret cu

27,4 km mai mult (de la 188,2 km în 2009 la 215,6 km în 2010). (cf. INS – Baza Tempo-Online - GOS116A - Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor, pe județe și localități)

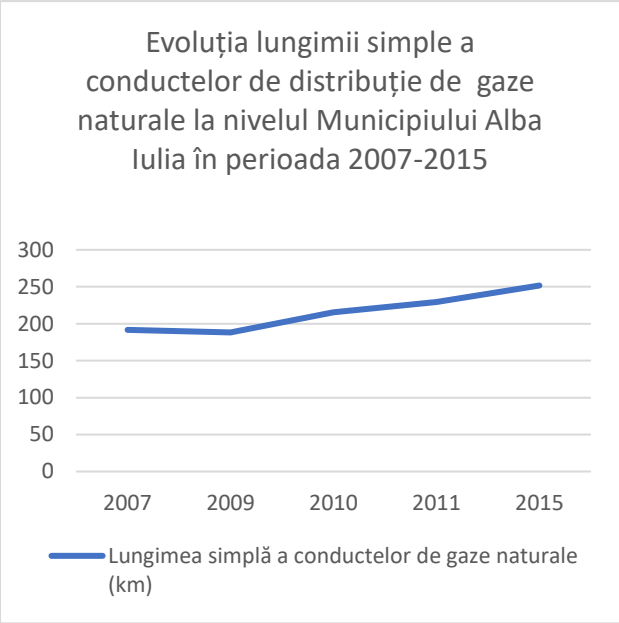

Figură 96 - Evoluția lungimii simple a conductelor de distribuție de gaze naturale la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2007-2015

La nivelul municipiului Alba Iulia, **cantitatea totală de gaze naturale distribuite consumatorilor** s-a diminuat în 2011 faţă de anul 2002 cu peste o treime, -37,3% (de la 79497 mii m^3 în 2002 la 49806 mii m^3 în 2011) şi cu peste o zecime din 2007, -12,2% (56748 mii m^3 în 2007). În anul 2015, datele indică o nouă scădere, mai puţin accentuată, la 47954 mii m^3, de la 49806 mii m^3 (în 2011). Deşi, tendinţa generală a fost o scădere anuală treptată, există trei excepţii în care cantitatea de gaze naturale distribuite consumatorilor a crescut faţă de anul anterior: 2003 cu +5,3%, 2008 cu +4,5% , 2011 cu o creştere insignifiantă de +0,9%, în 2015 cu o creştere de +7,6% faţă de 2014, când se consumaseră 44309 mii m^3.

Din cantitatea totală a gazelor naturale distribuite consumatorilor puţin peste jumătate este distribuită **pentru uz casnic**. În perioada 2002-2011, cea mai mare pondere din cantitatea totală de gaze naturale distribuită pentru uz casnic a fost în 2011 (57,0%, adică 28386 mii m^3) şi 2010 (53,7%), la polul opus fiind 2004 (35,8%). Precizăm faptul că din 2004 ponderea cantităţii de gaze naturale distribuite pentru uz casnic a crescut continuu până în 2011. Între 2011 – 2015 s-a constatat o scădere treptată, ajungând ca în anul 2015 ponderea de consum de gaze naturale pentru uz casnic să scadă la 49,21% (23597 mii m^3), de la 57% (2011). (cf. INS – Baza Tempo – Online –matricea GOS118A - Gaze naturale distribuite, după destinație, pe județe și localități: Selectați criteriile de interogare)

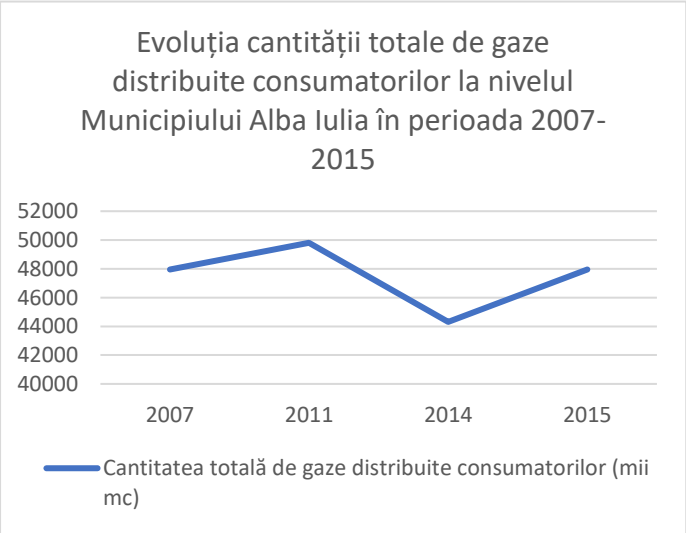

Figură 97 - Evoluția cantității totale de gaze distribuite consumatorilor la nivelul Municipiului Alba Iulia în perioada 2007-2015

În ceea ce privește **infrastructura de distribuție a energiei electrice *nu există date oficiale disponibile la nivel de unitate administrativ – teritorială***. Există însă, doar niște date obținute în urma recensămintelor cu privire la numărul locuințelor care dispun de instalație electrică. De pildă, ***în 2002 din numărul total de locuințe*** la nivelul unității-administrativ teritoriale a municipiului Alba Iulia ***99,6% dispuneau de instalație electrică***. Timp de un deceniu (2002-2011) ***numărul locuințelor au crescut cu +10% (+2466 locuințe), iar în 2011***

doar 97,9% dintre acestea dispuneau de instalație electrică. Acest fapt este explicat în general de numărul mare de noi locuințe aflate în construcție și care încă nu beneficiază de acces la infrastructura de utilități publice.

Sistemul de iluminat public este o infrastructură tehnico-edilitară specifică compus din :

- Rețele electrice de joasă tensiune supraterane sau subterane, destinate iluminatului public;
- Stâlpi de susținere a rețelei, respectiv a corpurilor de iluminat destinați iluminatului public;
- Posturi de transformare, puncte de aprindere şi cutii de distribuție aeriene, terane sau supraterane, destinate exclusiv iluminatului public;
- Echipamentele de comandă, automatizare, măsurare şi control;
- Corpuri de iluminat, console, accesorii.

În Alba Iulia bunurile ce compun sistemul de iluminat public sunt deținute de către SC Electrica SA FDFEE Transilvania Sud-SDFEE Alba și Municipiul Alba Iulia

- Posturi de transformare ce alimentează rețelele de iluminat public, proprietate SC Electrica, 85 buc. dintre care 3 în construcție;
- Puncte de aprindere a iluminatului public 85 dintre care 4 în construcție și 5 buc alimentate din firide de derivație;
- 10 puncte de aprindere pentru iluminatul public sunt amplasate în interiorul posturilor de transformare a SC Electrica SA ;
- Rețele electrice de joasă tensiune supraterane şi subterane 202,54 km dintre care 126,8 deținute de SC Electrica SA şi 75,74 km deținute de Municipiul Alba Iulia;
- Stâlpi susținere a reţelei de iluminat public 5.441 buc. dintre care 3265 buc. deținuți de SC Electrica SA şi 2167 buc. de Municipiul Alba Iulia;
- Corpuri de iluminat deținute integral de Municipiu Alba Iulia respectiv 5.877 buc. (Gabriel Armean).

b) Infrastructura de sănătate

Potrivit datelor statistice oficiale, la finele anului 2015, ***infrastructura de sănătate a municipiului Alba Iulia***, ***atât cea din sectorul public cât și privat***, era formată din: 1 spital, 2 ambulatorii de specialitate (unul fiind integrat spitalului), 1 dispensar, 3 centre medicale integrate (particulare), 1 centru de transfuzie sanguină, 57 cabinete medicale de familie, 76 de cabinete medicale de specialitate, 7 cabinete de medicină generală, 70 de cabinete stomatologice, 21 cabinete medicale școlare, 1 cabinet medical studențesc, 4 alte tipuri de cabinete medicale, 2 centre de sănătate mintală, 21 de laboratoare de analize medicale, 16 laboratoare de tehnică dentară, precum și 38 farmacii sau puncte farmaceutice.

La nivelul județului Alba, cea mai mare unitate medicală din sectorul public este în municipiul Alba Iulia, ***Spitalul Județean de Urgență Alba.*** Această unitate medicală județeană

are *15 secţii*: S [145] .Medicină internă, S. Gastroenterologie, S. Cardiologie, S. Oncologie medicală, S. Chirurgie generală, S. Urologie, S. Obstetrică și ginecologie, S. Neonatologie, S. Pediatrie, S. Ortopedie și traumatologie, S. ATI, S. Neurologie, S. Boli infecțioase, S. Psihiatrie, S. Recuperare medicală fizică și balneo. Pe lângă aceste secții există și o serie de compartimente (ex. C[146].Oftalmologie, C. ORL, C. Hematologie etc.), iar unele dintre acestea sunt în cadrul secțiilor, precum S. Chirurgie generală care are 3 compartimente: C. Chirurgie maxilo-facială, C. Neurochirurgie, C. Chirurgie plastică microchirurgie reconstrucție. Pe lângă aceste secții și compartimente există și importante unități precum: Unitatea de primire urgențe și cea de spitalizare sau stația de dializă. *Ambulatoriul integrat al spitalului* este format din 22 cabinete medicale specializate în domeniile medicale în care operează și secțiile și compartimentele spitalului județean. În cadrul *altor structuri funcționale ale spitalului*, există un bloc operator, mai multe laboratoare (bacteriologic, radiologie și imagistică medicală, explorări funcționale, Laboratorul de Endoscopie digestivă diagnostic și terapeutică, Laboratorul de endoscopie bronșică), încă 6 cabinete medicale de specialitate, o farmacie, dispensar TBC.

Din 2012, Spitalul Județean de Urgență Alba și-a extins paleta de servicii medicale acordate pacienților, fiind dotate cu aparatură nouă și performantă mai multe secții și compartimente. Astfel, au fost complet reabilitate secții precum: ATI, Oftalmologie, Oncologie, Dermatologie și Ginecologie. O atenție deosebită a fost acordată îmbunătățirii condițiilor de spitalizare a pacienților. ”Aceste schimbări s-au reflectat în creșterea gradului de adresabilitate și satisfacție a pacienților” (Nicoleta Coșarcă [147], 2013). În anul 2014, au avut loc recepţiile pentru lucrările de reparaţii capitale şi modernizările de la Radiologie, Laboratorul de analize medicale, Secţia de Boli Infecţioase, Spălătoria spitalului şi spaţiul de preparare hidrod. De asemenea a fost înlocuită şi modernizată aparatura în secţiile spitalului. Au fost înfiinţate Compartimentul de Hematologie şi cabinetul de hematologie din cadrul Ambulatoriului integrat al spitalului, cabinetul de pneumologie în cadrul aceluiaşi ambulatoriu, laboratorul de edoscopie digestivă diagnostic şi terapeutică, laboratorul de endoscopie bronşică, iar spitalul a fost ridicat la rangul de *UPU* (Unitate Primiri Urgenţe), aceste spaţii fiind modernizate la cele mai înalte standarde (saloane de consultaţie cu aparatură modernă, spaţiul de primire ambulanţe termoizolat, sală de triere a cazurilor de urgenţă, saloane pentru tratamentul cazurilor de urgenţă care nu necesită internarea). (http://www.spitalalba.ro/wp/spitalul-judetean-de-urgenta-alba-iulia/, 2017).

Figură 99 - Ambulanță și echipaj medical din cadrul Serviciului de Ambulanță Județean Alba

Figură 98 - Secția de ATI a Spitalului Județean de Urgență Alba, modernizată la standarde europene în urma unei investiții de peste 1 milion de lei

Figură 100 - Clădirea Spitalului Județean de Urgență Alba

[145] S – inițiala de la ”Secția”
[146] C – inițiala de la ”Compartiment”
[147] Nicoleta Coșarcă, Manager al Spitalului Județean de urgență Alba

Figură 101- Unitatea de primiri urgențe modernizată

În ceea ce privește ***gradul de asigurare a populației cu paturi de spital,*** la nivelul municipiului Alba Iulia ***numărul de paturi la mia de locuitori a scăzut cu aproape o treime*** (-28,3%) ***față de în urmă cu un deceniu*** (de la 15,5 paturi/1000 locuitori în 2002 la 11,1 paturi/1000 locuitori în 2011) și cu o zecime (-10,9%) față de anul 2007 (12,4 paturi/1000 locuitori în 2007). Deși numărul de paturi la mia de locuitori a scăzut continuu în ultimii ani la nivelul municipiului, totuși valorile sunt duble față de cele la nivel național (de la 7,5 paturi/1000 locuitori în 2002 la 6,4 paturi/1000 locuitori în 2007 și la 6,0 paturi/1000 locuitori în 2011). În anul 2015, potrivit raportului de activitate, disponibil pe site-ul spitalului de urgenţă Alba, erau un număr total de 763 de paturi, dintre care 5 închise temporar, rezultând în final 758 de paturi disponibile (10,2 paturi /1000 de locuitori în 2015).

Organizate după principiile unui ***centru medical integrat***, Centrul Medical ***Terra Aster*** (înființat în 1996, fiind o societate mixtă româno-germană) și Centrul Medical ***Clinimed*** (înființat în 1997) au sediul în municipiul Alba Iulia și sunt recunoscute ca cele mai mari centre medicale private din județul Alba și care oferă servicii medicale la standarde înalte de calitate. Prin cele două centre medicale private se poate beneficia de consultații medicale de specialitate în domeniile: cardiologie, reumatologie, ORL, oftalmologie, pediatrie, geriatrie, dermatovenerologie, alergologie-imunologie, endocrinologie, medicină internă, neurologie, psihiatrie, obstetrică-ginecologie, oncologie, ortopedie și traumatologie, pneumologie, radiologie-imagistică și explorări funcționale, reumatologie, urologie. Pe lângă acestea, centrele medicale sunt recunoscute pentru medicina de laborator (analize medicale de calitate) și diferite investigații ce necesită aparatură medicală modernă (în special investigații medicale paraclinice). De pildă, Centrul Medical Clinimed cu sediul în municipiul Alba Iulia și două puncte de lucru în Aiud și zona Cetate din Alba Iulia dispune de o rețea de medici parteneri în localitățile importante din județul Alba (pentru serviciile de medicina muncii, medicină generală și diverse investigații paraclinice). Un alt centru înființat, de această dată cu profil chirurgical, este ***Centrul Medical Chirurgical Praxis*** (Dr. Cibu), care asigură asigură consultaţii şi intervenţii chirurgicale în specialităţile O.R.L., Urologie, Ginecologie, Chirurgie, Chirurgie maxilofaciala, Neurochirurgie, Flebologie, şi consultaţii de specialitate Neurologie,

Pneumologie, Endocrinologie, Pediatrie, Dermatologie şi Ecografie generală. Centrul a fost înfiinţat în anul 2013 şi asigură ocrotirea sanătăţii populaţiei prin acordarea asistenţei medicale de specialitate, preventivă, curativă şi de recuperare a bolnavilor internaţi în unitatea cu paturi, a celor care se prezintă în ambulatoriu. Pe lângă aceste centre, s-au mai deschis tot în mediul privat o ***Clinică de urologie şi asistenţă spitalicească pe termen scurt*** , o clinică specializată în domeniul oftalmologic, care asigură şi operaţii de nivel mediu spre uşor şi alte intervenţii oftalmologice, ***Opticline*****. Din anul 2014 şi-a deschis porţile şi centrul BALNEOMED.**

Centrul medical este creat și conceput pentru rezolvarea problemelor de recuperare medicală și vă oferă servicii de electroterapie, ultrasonoterapie, magnetoterapie, hidroterapie, termoterapie, crioterapie, shockwave (pinteni calcaneeni), kinetoterapie, biostimulare laser, masaj terapeutic și de relaxare, împachetări cu nămol de la Techirghiol și parafină, aqua-gym, reflexoterapie, recuperare medicină sportivă, lymphastin, gimnastică medicină pentru gravide și nu în ultimul rând consultații medicale. Pe lângă centrele private de medicină alopată există în municipiul Alba Iulia și un centru privat, ***Elisa Med*** (înființat în 2007), care oferă servicii și în domeniul medicinii alternative, holistice (homeopatie, acupunctură, ozonoterapie, apifitoterapie, reflexoterapie, etc.).

Analizând datele statistice din ultimii ani s-a observat o ***evoluție interesantă privind numărul de cabinete medicale atât în sectorul public cât și privat***, acest aspect reflectându-se cel mai bine în ratele de creștere/descreștere ale acestora. Astfel, ***între 2017-2011, rata de creștere a cabinetelor medicale de familie din sectorul privat a fost de +137,5%*** (de la 16 cabinete în 2007 la 38 de cabinete în 2011), iar **între 2011 – 2015 a fost de + 33,33%**, ajungându-se în anul 2015 (an pentru care există date statistice) la un număr de **57 de cabinete medicale de familie private**. **În acest interval de timp** ***numărul cabinetelor medicale de familie din sectorul public a scăzut între 2007-2011 cu aproape jumătate, -41,9%*** (de la 31 cabinete în 2007 la 18 cabinete în 2011), iar între **2011-2015** acest număr a scăzut drastic, **nemaifiind nici un cabinet medical de familie public în anul 2015**. La finalul anului 2015 s-a înregistrat o paritate în ceea ce privește numărul de ***cabinete medicale de medicină generală***, **2 astfel de cabinete fiind publice, iar altele 2 fiind private**. Între anii 2011-2015 ***s-a putut constata o creştere a*** numărului de ***cabinete medicale de specialitate din sectorul privat,*** numărul acestora rămânând mai ridicat față de al cabinetelor medicale de familie (de la 64 cabinete în 2011 la 76 de cabinete în 2014 şi 2015). În privință ***cabinetelor stomatologice***, s-a observat că numărul celor ***din sectorul privat au crescut cu +24,29 %*** (de la 53 cabinete în 2011 la 70 de cabinete în 2015), în timp ce în anul 2015 nu mai exista nici un astfel de cabinet în sectorul public (de la 10 cabinete în 2007 la 7 cabinete în 2011 şi 2014, 0 cabinete în 2015). O creştere semnificativă se remarcă şi în ceea ce priveşte cabinetele şcolare, numărul acestora situându-se în anul 2015 la un număr de 21 de cabinete.

Printre ***cele mai recunoscute cabinete și centre medicale private din municipiul Alba Iulia datorită serviciilor medicale de înaltă calitate*** oferite amintim: SC DENTA BRAN SRL (stomatologie), SC AVICENA SRL (recuperare medicală și fizioterapie) şi Centrul Balneomed, Cabinet ORL Dr. Mihaela Bera, Audionova Alba Iulia (soluții moderne de reabilitare auditivă), Cabinet Imagistică Medicală Dr. Loiș, Optic Line, Centrul Medical Chirurgical Praxis etc.

Pe lângă unitățile medicale acreditate amintite, atât din sectorul public cât și privat, infrastructura de sănătate a municipiului Alba Iulia este completată și de centre ale unor organizații non-guvernamentale care militează pentru promovarea și ocrotirea sănătății, oferind servicii suport de consiliere, întregind astfel paleta de servicii în domeniu. O organizație non-profit este Asociația ”Centrul Iochebed” din Alba Iulia care pledează pentru sanctitatea și valoarea vieții umane, oferind sprijin în special în domeniul neonatologiei.

EVOLUȚIA PERSONALULUI MEDICAL ÎN ULTIMUL DECENIU LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Potrivit datelor oficiale[148], ***numărul total al personalului medical care activează atât în sectorul public cât și privat*** (medici, stomatologi, farmaciști și personal sanitar mediu) din municipiul Alba Iulia era în 2015 de 1353 de persoane în scădere cu 87 (-6,04%) de persoane față de ***2011***, când erau 1440 persoane.
Timp de 5 ani (în 2011 față de 2007), ***cele mai mari rate de creștere s-a înregistrat în rândul stomatologilor cu +16,1%,*** urmat de personalul sanitar mediu cu +7,1%, cea mai mică creștere, aproape insesizabilă fiind în rândul medicilor, cu +0,7%. ***La polul opus, o rată de descreștere de aproape o cincime s-a înregistrat în rândul farmaciștilor, -18,5%*** (de la 108 farmaciști în 2007 la 88 farmaciști în 2011).

Analizând evoluția numărului personalului medical ***timp de un deceniu*** (în 2011 față de 2002), ***cea mai mare rată de creștere s-a înregistrat, în rândul farmaciștilor, cu aproape o treime, +27,5%*** (de la 69 farmaciști în 2002 la 88 farmaciști în 2011), urmată de cea în rândul ***stomatologilor cu +18,0%*** (de la 61 stomatologi în 2002 la 72 stomatologi în 2011) și cea în rândul ***medicilor cu 15,3%*** (de la 236 medici în 2002 la 272 medici în 2011). Din numărul total de medici înregistrați în 2011, ***aproape un sfert (23,9%) sunt medici de familie*** (65 medici). ***Cea mai mică rată de creștere s-a înregistrat în rândul personalului sanitar mediu cu +11,9%*** (de la 901 persoane în 2002 la 1008 persoane în 2011).

O evoluție interesantă în ultimii 5 și 10 ani a avut-o numărul personalului medical în funcție de sectorul în care activează: public sau privat. Analizând separat acest aspect, s-a observat ***evoluții surprinzătoare.*** De pildă, timp de un deceniu, ***numărul farmaciștilor*** care activează în ***sectorul public*** s-***a redus cu peste jumătate*** (-55.0%). ***Numărul medicilor*** din sectorul public s-a redus ***cu -3,6 %,*** iar a ***personalului sanitar mediu cu -5,6%.*** În schimb, ***numărul medicilor*** care activează în ***sectorul privat a crescut timp de 10 ani de 3,5 ori*** (+366,7%, de la 12 medici în 2002 la 56 medici în 2011), iar cel a ***personalului sanitar mediu de peste 2 ori*** (+226,5%, de la 68 persoane în 2002 la 222 persoane în 2011). De asemenea, și ***numărul farmaciștilor din sectorul privat a crescut cu +61,2%*** (de la 49 farmaciști în 2002 la 79 farmaciști în 2011). Mai multe detalii cu privire al evoluția numărului personalului medical în 2011 față de în urmă cu 5 și 10 ani și care activează fie în sectorul public fie în cel privat, pot fi observate din graficele de mai jos.

[148] Datele statistice au fost centralizate și prelucrate matematic având la bază evidențele statistice oficiale de la Institutul Național de Statistică, Baza de date a localității (BDL) din 2002, 2007 și 2011, 2015, UAT Alba Iulia, site INS baza Tempo – Online - SAN101B - Unitati sanitare pe categorii de unitati, forme de proprietate, județe și localități

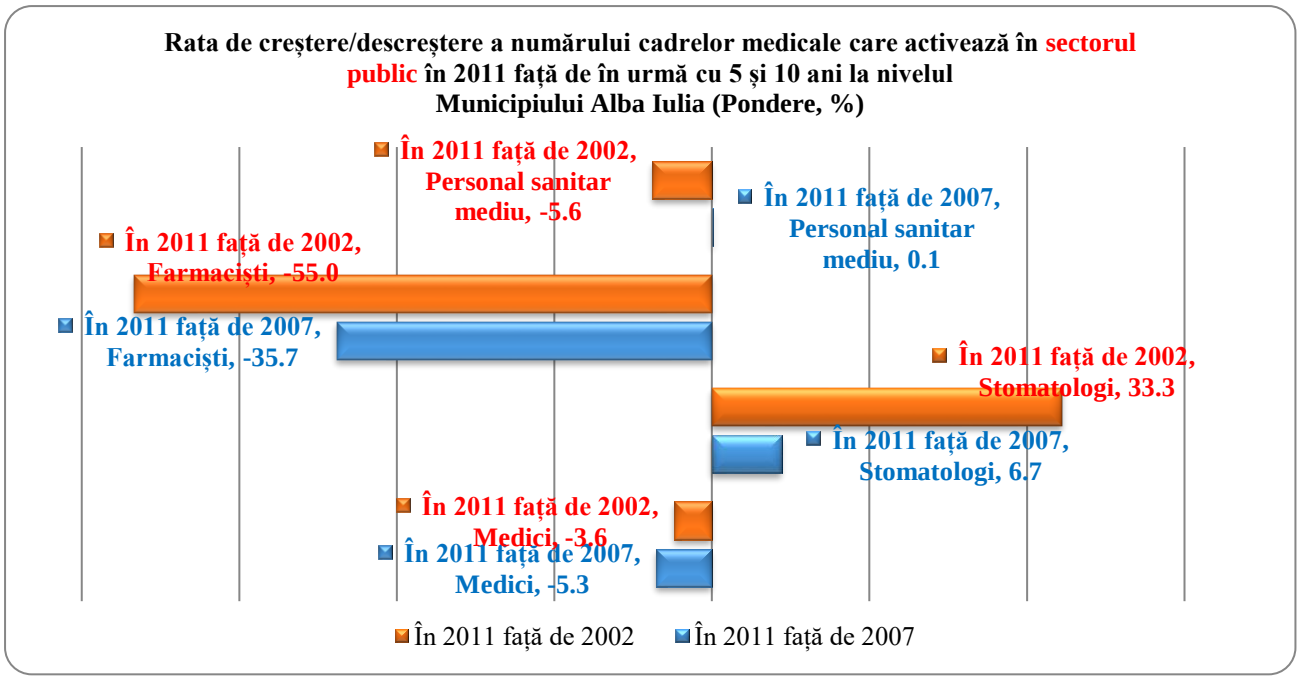

Figură 103- Rata de creștere/descreștere a numărului de cadre medicale care activează în sectorul public (2002,2007,2011)

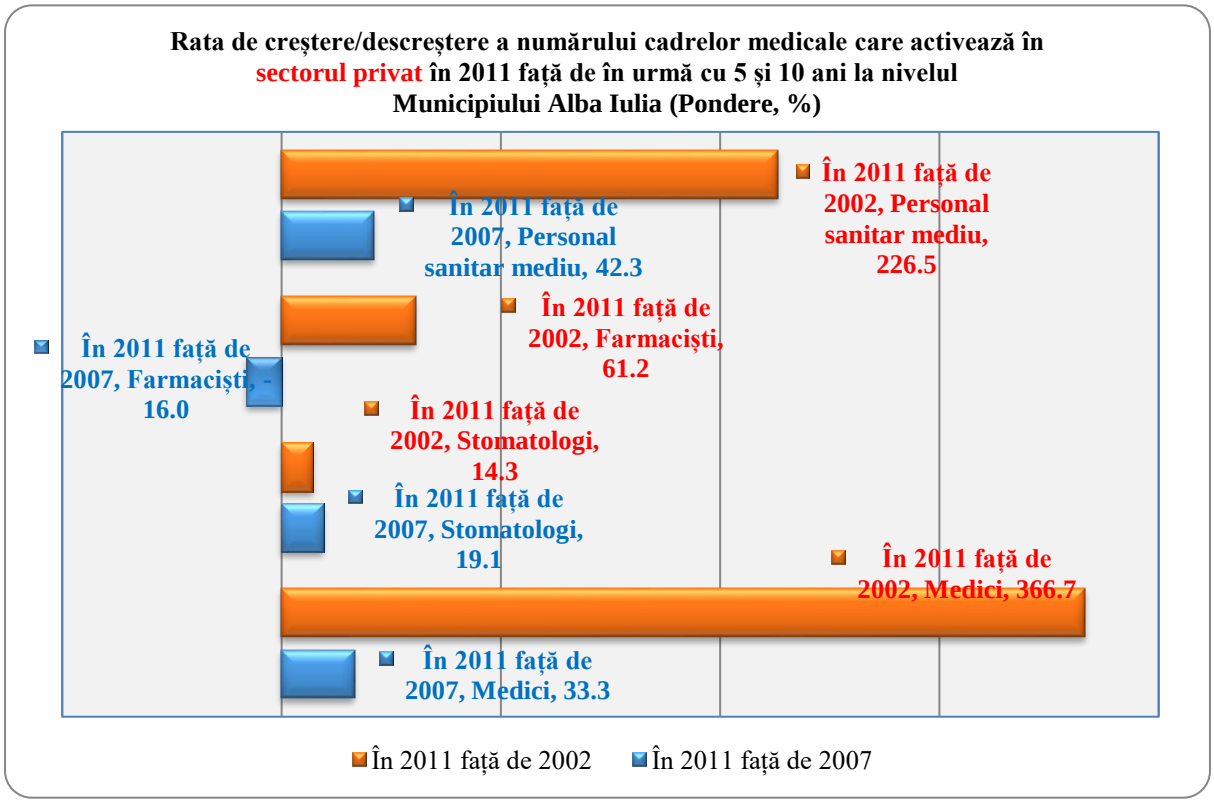

Figură 102 - Rata de creștere/descreștere a numărului de cadre medicale care activează în sectorul privat (2002,2007,2011

Evoluția personalului medical în perioada 2012-2015, conform datelor furnizate de INS, este evidențiată în graficele de mai jos:

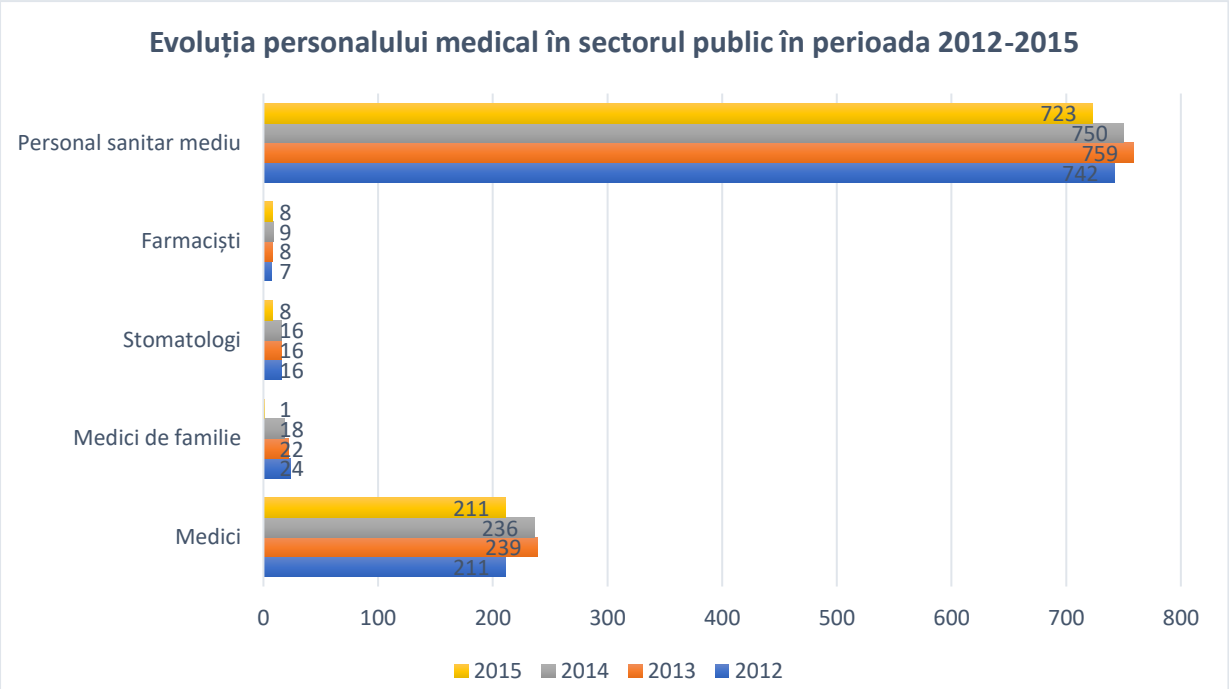

Figură 104 - Evoluția personalului medical în sectorul public în perioada 2012-2015

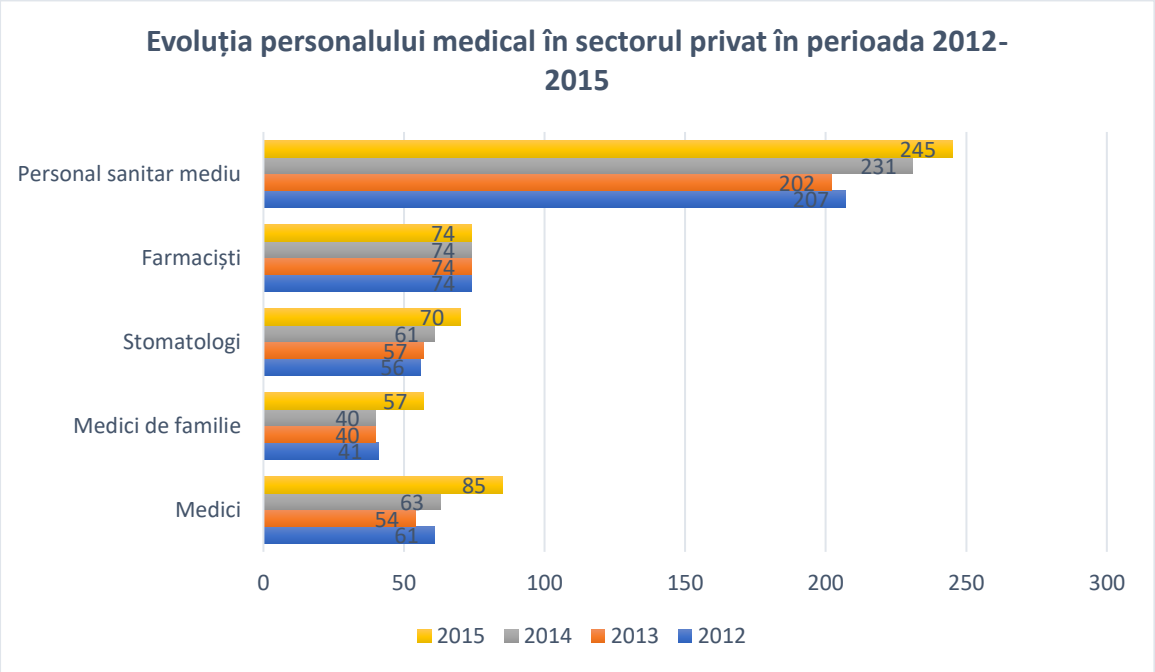

Figură 105- Evoluția personalului medical în sectorul privat în perioada 2012-2015

c) *Infrastructura socială*

În urma cercetărilor elaborate în cadrul unui studiu la nivel național referitor la stadiul de dezvoltare a serviciilor sociale în 2011[149], ***județul Alba a ocupat poziția a 16-a privind gradul***

[149] "Stadiul dezvoltării serviciilor sociale în 2011. Evaluarea stadiului dezvoltării Sistemului Național de Servicii Sociale din România", studiu elaborat în cadrul Proiectului "Creșterea gradului de implementare a legislației privind serviciile sociale la

de dezvoltare a serviciilor sociale, pe primele 3 locuri fiind municipiul București și județele Harghita și Cluj, iar la polul opus județele Ilfov, Suceava și Neamț.

În **județul Alba** au fost identificați **127** de ***furnizori acreditaţi de servicii sociale***, dintre care ***32 furnizori acreditaţi de servicii sociale în municipiul Alba Iulia (2017).***

În Alba Iulia există 32 de furnizori care au primit din partea Ministerului Muncii şi Justiţiei Sociale acreditarea ca furnizor de servicii sociale (situaţie existentă în ianuarie 2017), care au sediul şi sunt active în municipiul nostru[150]. Această infrastructură socială din municipiul Alba Iulia este destinată următoarelor ***categorii de beneficiari*: *copii*** 0-6 ani, copii 7-16 ani, copii 17-18 ani, ***tineri*** 18-26 ani, ***adulţi, familie*** *și* ***persoane vârstnice.***

INFRASTRUCTURA SOCIALĂ PE CATEGORII DE BENEFICIARI LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Este important să amintim faptul că ***în cele mai multe situații un furnizor asigură infrastructură și servicii pentru mai multe categorii de beneficiari.*** În Municipiul Alba Iulia, conform datelor publicate de Ministerul Muncii şi Justiţiei Sociale [151], au fost identificați următorii furnizori:

Nr.crt.	Denumire furnizor	Denumire centre	Tip serviciu social
1	Asociaţia As 2001 Alba Iulia	Centru de formare și consiliere	Servicii de formare, consiliere profesională, calificare și recalificare
2	Asociaţia Centrul Iochebed	Centrul de consiliere și informare pre și post avort	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru mamă şi copil
3	Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Centru de servicii acordate in comunitate "Sf. Meletie" Alba Iulia-centru de zi pt persoane cu Handicap	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilități
		Așezământul social Sfântul Vasile cel Mare -centrul rezidențial pentru protecția copilului	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecţie specială
		Centrul educațional de zi Sfântul Nicolae Alba Iulia	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți
		Serviciul socio medical de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice Alba Iulia	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilităţi, persoane aflate în situaţie de dependenţă

nivel local în contextul procesului de descentralizare", Cod SMIS 10845, finanțat din Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative (POS DCA), beneficiar Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, http://www.serviciisociale.info/js/ckfinder/userfiles/files/Anuarul%20de%20servicii%20sociale%20WEB.pdf

[150] Datele statistice și informațiile au fost prelucrate pe baza platformei informatice "Registrului electronic unic al serviciilor sociale", "Furnizori de Servicii", Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale - Politici familiale, incluziune și asistență socială, http://www.mmuncii.ro/sas/index

[151] "Registrul electronic unic al serviciilor sociale", "Furnizori de Servicii", Ministerul Muncii şi Justiţiei Sociale - Politici familiale, incluziune și asistență socială, http://www.mmuncii.ro/sas/index

Nr.crt.	Denumire furnizor	Denumire centre	Tip serviciu social
		Adăpost de noapte	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoanele fără adăpost
4	Asociaţia Izvorul Tămăduirii Alba	Casa de tip familial Izvorul Tămăduirii Casa de tip familial Adolescența	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție special
5	Asociaţia Non Guvernamentală Maria Beatrice	Centrul de recuperare în regim de zi pentru copii cu dizabilități	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți
6	Asociaţia pentru Consiliere şi Asistenţă Specializată A.C.A.S.	Centrul de zi pentru copii cu dizabilități multiple	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți
7	Asociaţia Riţa Tiţa	Casa de tip familial Rița Gărgărița	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție special
8	Asociaţia SM Speromax Alba	Serviciul social acordat în comunitate destinat persoanelor adulte	Centre rezidenţiale pentru persoane adulte cu dizabilități
9	Asociaţia Steaua Speranţei	Casa de tip familial pentru copii	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție special
10	Direcţia de Asistenţă Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Cantina de ajutor social	Centre de preparare şi distribuire a hranei pentru persoane în risc de saracie
		Centrul pentru adăpostirea victimelor violenței în Familie	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane victime ale traficului de persoane
		Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii Sfânta Maria	Centre de zi pentru familie cu copii
		Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Centre de zi pentru persoane vârstnice
11	Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Alba	Cămin pentru persoane vârstnice Alba Iulia	Centre de zi pentru persoane vârstnice
		Casa de tip familial nr. 9 Alba Iulia	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție special
		Locuință protejată pentru persoane cu handicap adulte nr. 16 Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane cu dizabilități
		Centrul maternal pentru 6 cupluri - mamă copil Speranța Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru mamă şi copil

Nr.crt.	Denumire furnizor	Denumire centre	Tip serviciu social
		Centrul de primire în regim de urgență Pinocchio Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru victimele violenţei în familie (domestice)
		Centrul de tranzit Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru victimele violenţei în familie (domestice)
		Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Arnsberg	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți
12	Fundația Paem Alba	Organizația pentru Dezvoltare Durabilă Locală în Folosul Comunității și al Locuitorilor ei	Medierea muncii și consiliere în carieră; cercetare, dezvoltare în științe sociale și umaniste; plasarea forței de muncă
13	Soicetatea de Ajutorare Diakonia	Cămin pentru persoane vârstnice casa Filadelfia Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice
		Cămin pentru persoane vârstnice casa Iope Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice
		Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap Betesda casa Ararat	Centre rezidenţiale pentru persoane adulte cu dizabilități
		Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap Betesda casa Elim	Centre rezidenţiale pentru persoane adulte cu dizabilități
		Centrul de recuperare și reabilitare pentru persoane cu handicap Betesda casa Betania	Centre rezidenţiale pentru persoane adulte cu dizabilități
14	Asociația Casa Sfântul Nicolae	Cămin pentru persoane vârstnice	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice
15	Asociația Montana Moților Alba Iulia	Centru de consiliere si sprijin pentru persoanele din Țara Moților	Centre de protecţie socială, consultanţă, informare, servicii umanitare pentru persoane dezavantajate
16	Asociaţia Naţională a Surzilor din România - Filiala Alba	Filiala Alba lucreaza pentru persoanele cu deficienta de auz, tineri si batrani, pentru rezolvarea problemelor pe care acestia le intampina si nu le pot rezolva singuri. Ajutam in diferite probleme sociale si oferim servicii de interpretare in	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane cu dizabilități de auz

Nr.crt.	Denumire furnizor	Denumire centre	Tip serviciu social
		limbaj mimico-gestual oriunde in judetul Alba si Hunedoara este nevoie	
17	Asociaţia Nevăzătorilor din România Filiala Interjudeţeană Alba - Hunedoara	Filiala Alba lucreaza pentru persoanele cu deficienta vedere, tineri si batrani, pentru rezolvarea problemelor pe care acestia le intampina si nu le pot rezolva singuri	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane cu dizabilităţi de vedere
18	Asociația Pakiv România	Centru de consiliere, sprijin, formare pentru persoanele de etnie romă	Centre rezidențiale de sprijin și consiliere pentru persoanele de etnie romă
19	Asociaţia Proiectul Viziunea Nevăzătorilor	Casa de tip familial pentru copii cu dizabilități de vedere	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție special
20	Asociația Romanian Soul Entity	Centru de formare, consiliere și recalificare	Servicii de consiliere profesională
21	Asociația Sfântul Andrei Bărăbanț	Așezământul pentru persoane vârstnice Sfântul Andrei 1 Bărăbanţ	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice
		Așezământul social pentru persoane vârstnice Sfântul Andrei 2 Bărăbanț	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice
22	Asociația Sicado pentru Dezvoltare Durabilă Alba Iulia	Centru de formare și consiliere	Servicii de formare profesională
23	Asociația Sofia - Curățenie și Îngrijire la Domiciliu	Îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilităţi, persoane aflate în situaţie de dependenţă
24	Asociația Sprijiniți Copiii Alba Iulia	Furnizor autorizat de formare profesională continuă a adulților pentru programe de inițiere, calificare și perfecționare.resurselor umane proprii, ale partenerilor, precum și a celor din comunitățile în care activează.	Servicii de afterschool pentru copii și formare continuă pentru adulți
25	Centrul de Formare și Incluziune Socială (CEFIS România)	Centru pentru formare, calificare, recalificare și incluziune socio-profesională	Formare și consiliere profesională pentru grupurile vulnerabile
26	Societatea Nationala de Cruce Rosie din Romania	Filiala de Cruce Roşie a județului Alba	Sistem de intrajutorare a persoanelor vulnerabile, nevoiase si cu o situatie materiala precara din Alba Iulia ; îngrijire și servicii medicale la domiciliu
27	S.C. Casa Noastră Bărăbanț S.R.L.	Cămin pentru persoane vârstnice	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice

Tabel 58 - Furnizorii acreditaţi de servicii sociale: infrastructura asigurată şi categoriile de beneficiari

Este important de subliniat ***implicarea activă a Primăriei Municipiului Alba Iulia în sprijinirea organizațiilor non-guvernamentale ce activează în domeniul incluziunii sociale***.

În anul 2017 erau încheiate ***contracte de parteneriat/acordare servicii sociale între Primăria Municipiului Alba Iulia/Consiliul Local Alba Iulia*** prin Direcția de Asistență Socială ***și 6 Organizații Non-guvernamentale (***Cristescu, Adela, T.[152], 2017):

❖ ***Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia – Adăpost de noapte*** (capacitate de 25 de locuri pentru persoane fără adăpost din Județul Alba, tipul serviciului oferit fiind: asigurarea serviciilor de cazare pe timpul nopţii, informare şi consiliere, asigurarea unei mese pe zi).

❖ ***Asociaţia „Sfântul Andrei" Bărăbanţ - Căminul pentru persoane vârstnice "Aşezământul Sfântul Andrei" din Bărăbanț*** (5 beneficiari; tipul serviciilor - asigurarea serviciilor de găzduire şi de hrană, îngrijiri medicale, recuperare şi readaptare, activităţi de ergoterapie şi de petrecere a timpului liber, asistenţă socială şi psihologică)

❖ ***Asociaţia pentru Consiliere şi Asistenţă Specializată (A.C.A.S) - Centrul pentru copii cu dizabilităţi multiple Alba*** (12 beneficiari lunar, tipul serviciului fiind prevenirea abandonului şi a instituţionalizării copiilor cu autism, down etc prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activităţi de recuperare, educaţie, abilitare-reabilitare, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viaţă independentă, orientare şcolară şi profesională pentru copii)

❖ ***Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia - Centrul de servicii acordate în comunitate „Sfântul Meletie" Alba Iulia*** (40 beneficiari lunar, persoane adulte cu handicap; tipul de servicii: Participarea activă a persoanelor cu dizabilităţi la viaţa socială, prevenirea instituţionalizării, desfăşurarea pe timpul zilei a unor activităţi de abilitare/reabilitare, recreere, socializare, consiliere, dezvoltare a abilităţilor de viaţă independentă, orientare profesională).

❖ ***Asociaţia Non-guvernamentală „Maria-Beatrice"*** prin Centrul de recuperare în regim de zi pentru copii cu dizabilităţi „Prietenii Mariei Beatrice" (30 beneficiari lunar, copii cu afecţiuni neuromotorii, osteoarticulare şi musculare din municipiul Alba Iulia, tipul serviciului fiind prevenirea abandonului şi a instituţionalizării copiilor, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activităţi de recuperare, educaţie, abilitare-reabilitare, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viaţă independentă, orientare şcolară şi profesională pentru copii)

❖ ***Asociaţia SM Speromax Alba*** (după datele din 2017 sunt 25 beneficiari lunar, persoane afectate de scleroză multiplă; tipul serviciului fiind informarea şi consilierea persoanelor afectate de scleroză multiplă şi a aparţinătorilor).

❖ ***Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia – Centrul educaţional de zi „Sfântul Nicolae"*** (19 copii beneficiari, tipul serviciului fiind prevenirea abandonului şcolar/familial şi prevenirea instituţionalizării copiilor, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activităţi de îngrijire, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viaţă independentă, orientare şcolară şi profesională pentru copii).

❖ ***Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia – Centrul de zi „Cuvioasa Parascheva"*** (20 de beneficiari, tipul serviciului fiind prevenirea abandonului şcolar/familial şi prevenirea

[152] Informaţii oferite prin bunăvoinţa Doamnei Adela Tania Cristescu – Director Executiv, Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia şi a întregului colectiv din cadrul Direcţiei de Asistenţă Socială Alba.

instituţionalizării copiilor, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activităţi de îngrijire, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viaţă independentă, orientare şcolară şi profesională pentru copii)

❖ ***Societatea Naţională de Cruce Roşie – Alba*** (2750 beneficiari; tipul serviciului fiind asigurarea serviciilor medicale şi de sprijin de specialitate prin intermediul echipajelor mobile anumitor categorii sociale)

Infrastructura socială și serviciile aferente din municipiul Alba Iulia se adresează celor ***7 categorii de beneficiari*** (***copii*** (cu vârste între 0-6 ani, 7-16 ani sau 17-18 ani), ***tineri*** (18-26 ani), ***adulți, familie, persoane vârstnice)*** aflați în cel puțin una din ***următoarele situații***:

- Handicap (psihic, senzorial, vizual, auditiv, alte tipuri de dizabilități)
- Sărăcie (în special sărăcie extremă)
- Boală cronică sau incurabilă
- Persoane care trăiesc în stradă
- Izolare sau marginalizare socială
- Neglijare, abandon
- Lipsa unei locuințe
- Situație de dificultate în familie, separare de părinți

(în cazul copiilor)

- Abuz, violență în familie, situație conflictuală în familie
- Șomaj (în special șomaj de lungă durată)
- Lipsă de acces la drepturi sociale
- Vârsta (în cazul persoanelor vârstnice)
- Alte situații de dificultate

Pentru persoanele vulnerabile aflate în cel puțin una din situațiile amintite anterior există următoarele ***tipuri de servicii*** de care acestea pot beneficia:

- *Consiliere*: psihologică, socială, juridică, informare, identificare probleme și evaluare. De asemenea există și servicii de *evaluare* (psiho-socială, medicală) sau de *mediere* (socială sau de familie)
- Educație: specială, socială
- *Servicii de recuperare și reabilitare*: kinetoterapie, logopedie, ergoterapie, masaj, hidroterapie, fizioterapie, terapie ocupațională, alte servicii de recuperare
- *Găzduire* pe perioadă nedeterminată, determinată sau doar pe timp de zi
- *Reintegrare* în: familie, comunitate, pe piața muncii (reintegrare profesională). De asemenea, pentru facilitarea reintegrării există și servicii de *orientare* socială, sau profesională.
- *Servicii de asigurare a hranei* și suplimentelor nutritive (prepararea, servirea și distribuirea hranei)
- *Servicii de îngrijire social-medicală de natură medicală*
- *Sprijin de urgență* în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză
- Reprezentare interese

- Servicii de reabilitare a mediului de viață (ambientului), servicii de bază și suport pentru activități zilnice în special pentru persoane vârstnice
- *Socializare*, activități socio-culturale, suport și acompaniament

În ceea ce privește ***numărul copiilor*** [153] ***aflaţi în plasament cu măsură de protecţie în sistem rezidenţial***[154], potrivit datelor oficiale din cadrul ***Direcţiei de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Alba***, la nivelul municipiului Alba Iulia în anul 2013 erau 57 de copii, cu peste o treime mai mult (+35,7%) faţă de 2008 (42 de copii), iar potrivit ultimelor date primite, erau la 28 februarie 2017 un număr de 67 de copii după cum urmează:

- în serviciile de protecţie de tip rezidenţial, din structura D.G.A.S.P.C. Alba – 9 copii;
- în centrele rezidenţiale contractate cu furnizori privaţi de servicii – 50 de copii;
- în centrele rezidenţiale aparţinând organizaţiilor private autorizate – 8 copii.

Referitor la persoanele cu dizabilităţi care beneficiază de protecţie socială, la nivelul municipiului Alba Iulia erau înregistrate în evidenţa Direcţiei de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Alba un număr de 2714 de persoane adulte la data de 31.12.2016, cu aproape o cincime mai multe faţă de 2008 (+19%, 2292 adulţi în 2008) şi 319 copii, cu peste jumătate mai puţin faţă de 2008 (aproximativ -64 %, 892 copii în 2008).

Analizând în funcţie de **gradul de handicap**, cei mai mulţi **adulţi** aveau în februarie 2017 deficienţă funcţională accentuată (1685 de adulţi în februarie 2017, faţă de 1903 adulţi în 2008, numărul lor fiind în scădere cu – 11,61%), urmaţi de cei cu deficienţă gravă (750 adulţi în februarie 2017, faţă de 651 adulţi în 2013, cu +13,8% mai mulţi faţă de 2013). În februarie 2017 faţă de 2008 cea mai mare rată de creştere s-a înregistrat în rândul adulţilor cu deficienţă funcţională medie, de aproximativ +51%. Numărul adulţilor cu deficienţe medii era în februarie 2017 de 237 persoane, iar cu deficienţe uşoare 31 de adulţi.
În funcţie de gradul de handicap, cei mai mulţi **copii** înregistraţi până la 28.02.2017 au fost în rândul celor cu deficienţă funcţională medie (151 de copii în 2017 faţă de 195 copii în 2013, cu -22,56% faţă de 2013). Numărul copiilor cu deficienţe accentuate este în scădere considerabilă faţă de anul 2013, cu -31,4%, iar cel copiilor cu deficienţe grave este în creştere cu 9%. O schimbare considerabilă este şi în ceea ce priveşte situaţia copiilor cu deficienţe uşoare al căror număr a scăzut cu aproximativ – 98%, faţă de valorile din anul 2013.

Municipiul Alba Iulia	Adulţi			Copii		
Grad handicap	**2013** (nr.)	**2017** (nr.)	**Rata de creştere/descreştere în 2017 faţă de 2013 (%)**	**2013** (nr.)	**2017** (nr.)	**Rata de creştere/descreştere în 2013 faţă de 2008 (%)**
Deficienţă funcţională accentuată	1803	1685	**-6,5**	35	24	**-31,4**
Deficienţă funcţională gravă	651	750	**+13,2**	119	131	**+9,1**
Deficienţă funcţională medie	255	237	**-7,0**	195	151	**-22,5**

[153] Al căror părinţi sau rude au domiciliul în municipiul Alba Iulia
[154] Beneficiază de servicii de cazare, masă, igienă personală, acces la educaţie, consiliere, etc.

Deficienţă funcţională uşoară	33	31	**-6**	49	1	**-97,9**

În privinţa **tipurilor de handicap**, la nivelul municipiului Alba Iulia, în 2017 au fost înregistraţi cei mai mulţi **adulţi** cu handicap fizic (1011 adulţi cu 631 mai mulţi adulţi faţă de 2008, + 62,41), urmaţi de cei cu handicap somatic (al căror număr a scăzut cu 384 adulţi faţă de 2008, -39,96%) şi nevăzători (al căror număr a scăzut în 2013 cu peste un sfert faţă de 2008, +27,7%, iar apoi a ajuns în prezent la nivelul anului 2008), la polul opus fiind cei cu boli rare sau HIV/SIDA (2 adulţi). În rândul **copiilor**, cel mai mare număr înregistrat în 2013 a fost a celor cu afecţiuni somatice (86 de copii, cu 79 mai mulţi (+91,86%) decât în 2008), psihice (99 de copii în 2017, cu 50 mai puţini faţă de 2008, -33,56%) şi mentale (45 copii, cu 68 mai puţini faţă de 2008, 60,18%), la polul opus fiind cei cu afecţiuni auditive (3 copii). Menţionăm faptul că atât în 2017, 2013 cât şi 2008 nu a fost nici un copil înregistrat cu boli grave sau HIV/SIDA.

Tipuri de handicap	Fizic	Somatic	Auditiv	Nevăzător	Mental	Psihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Total general
Municipiul Alba Iulia	**ADULŢI**									
2008 (nr.)	380	961	81	314	230	200	120	3	3	2292
2013 (nr.)	**834**	**713**	**103**	**401**	**215**	**232**	**236**	**4**	**4**	**2742**
2017 (nr.)	**1011**	**577**	**106**	**318**	**267**	**211**	**203**	**8**	**2**	**2703**
Rata de creştere/descreştere în 2017 faţă de 2008 (%)	**62,41**	**-39,96**	**+28**	**+1,26**	**+13,86**	**+5,21**	**+40,89**	**+62,5**	**-33,3**	**+15,21**
Municipiul Alba Iulia	**COPII**									
2008 (nr.)	75	7	5	13	113	149	84	0	0	446
2013 (nr.)	**16**	**129**	**4**	**12**	**82**	**121**	**34**	**0**	**0**	**398**
2017 (nr.)	**13**	**86**	**3**	**5**	**45**	**99**	**56**	**0**	**0**	**307**
Rata de creştere/descreştere în 2013 faţă de 2008 (%)	**-82,67**	**+91,86**	**-40,0**	**-61,54**	**-60,18**	**-33,56**	**-33,33**	**0,0**	**0,0**	**-31,7**

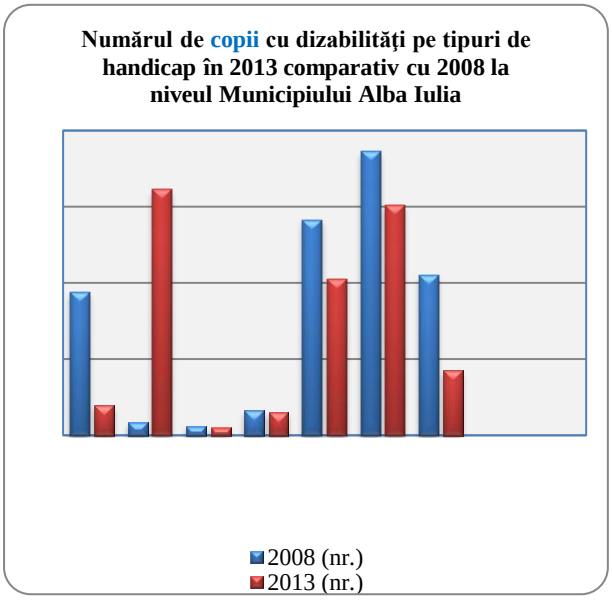

Figură 106 - Numărul de copii cu dizabilităţi pe tipuri de handicap în 2013 comparativ cu 2008

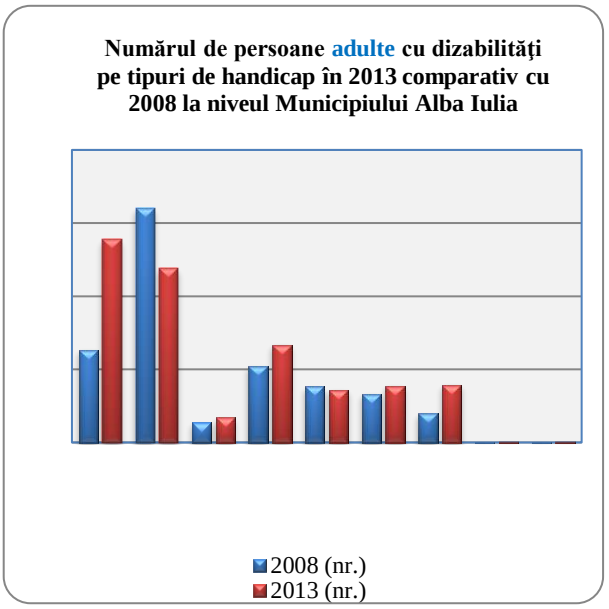

Figură 107- Numărul de persoane adulte cu dizabilităţi pe tipuri de handicap în 2013 comparativ cu 2008

Prin Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia sunt oferite diferite tipuri de beneficii sociale pentru beneficiarii care îndeplinesc anumite condiții: *Venit Minim Garantat* (*VMG*), *ajutoare pentru întreținere* (de exemplu: încălzire cu lemne, încălzire cu energie electrică, încălzirea locuinței cu gaz, etc.), *alocații de stat pentru copii, indemnizații și alocații pentru familii cu copii* (de exemplu: pentru creșterea copilului, susținerea familiei), *indemnizații pentru handicap grav*, *hrană*, *lapte praf pentru copii*, *Ajutoare Financiare Speciale* (de exemplu: ajutoare de urgență, pentru reabilitarea termică a locuințelor), *legitimații pentru transport urban pentru persoane vârstnice*, etc. (Cristescu, Adela, T., 2017)

Potrivit datelor oficiale, ***limitele maxime de venit/persoană sau familie pentru beneficii sociale*** sunt:

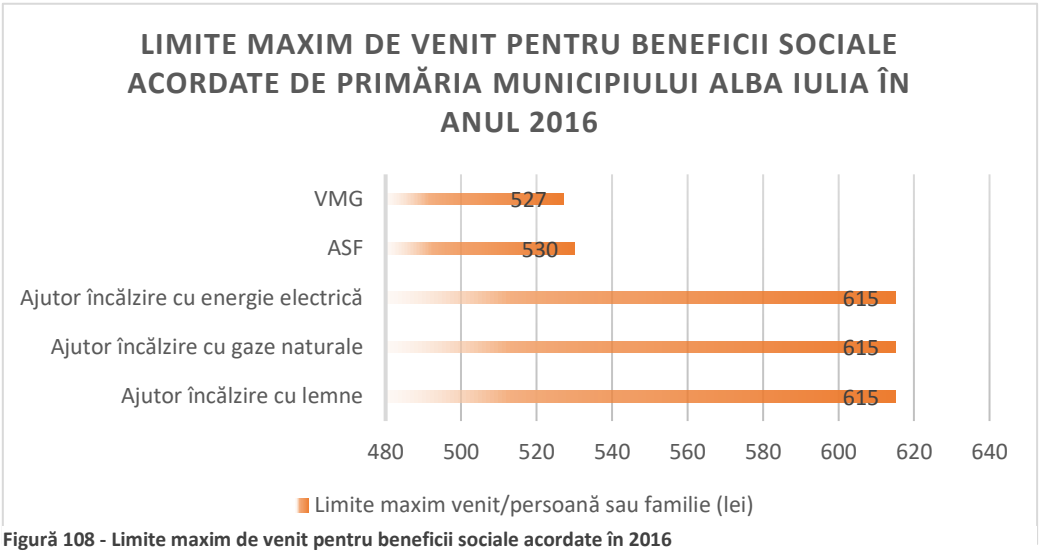

Figură 108 - Limite maxim de venit pentru beneficii sociale acordate în 2016

În anul 2016, din numărul total de persoane eligibile pentru beneficii sociale, cele mai multe au beneficiat de ajutor la încălzirea locuinței cu lemne (395), iar cele mai puține de ajutor la încălzirea locuinței cu energie electrică (7 beneficiari).

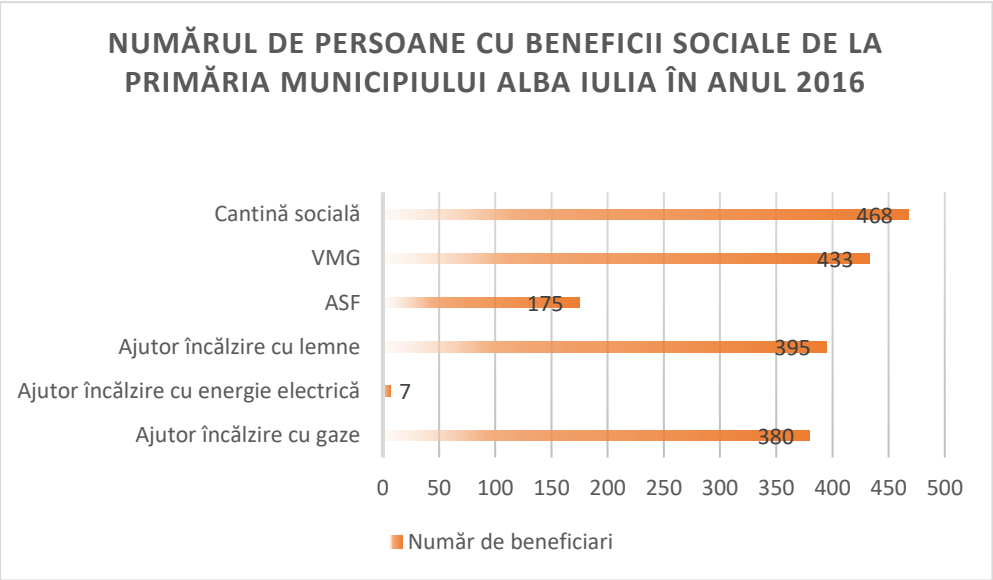

Figură 109 - Numărul de personae cu beneficii sociale în anul 2016

Analizând datele oficiale privind ***situația persoanelor care au beneficiat de servicii sociale oferite de Primăria Municipiului Alba Iulia prin compartimentele Direcției de Asistență Socială, în ultimii 3 ani*** (perioada 2011-2013), ***cele mai vizibile dinamici*** sunt: (în colab.: Cristescu, Adela, T., 2017)

- Creşterea de 4 ori a numărului (+75,69%) de *persoane vârstnice* care au beneficiat de serviciile Centrului de Zi pentru Persoane Vârstnice Alba în 2016 față de 2011 (de la 350 la 1440 persoane)
- Rata de creștere a numărului de *familii beneficiare de VMG* cu +54,04% în 2016 față de 2011 (de la 199 la 433)
- Dublarea numărului de persoane/familii care au beneficiat de *ajutor pentru încălzirea cu lemne*, +55,7% în 2016 față de 2011(de la 175 la 395)
- Scăderea numărului de persoane/familii care au beneficiat de *ajutor pentru încălzirea cu lemne fără VMG* în 2016 față de 2013, de la 35 la 24.
- Rata de creștere a numărului de *alocații de stat pentru copii* cu +4,82% în 2016 față de 2013 (de la 790 la 830)
- Rata de creștere a numărului de *indemnizații creștere copil* cu + 25,33 în 2016 față de 2013 (de la 507 la 679)
- Rata de creștere a numărului de *stimulente inserție creștere copil* cu +75,96 % în 2016 față de 2013 (de la 50 la 208)
- Rata de scădere a numărului de *alocații pentru susținerea familiei* cu -14,29% în 2016 față de 2013 (de la 200 la 175)
- Rata de creștere a numărului de *asistenți personali* cu + 10,53% în 2016 față de 2013 (de la 153 la 171)
- Rata de creștere a numărului de *indemnizații pentru handicap grav* cu peste o treime, +33,81% în 2016 față de 2013 (de la 233 la 352)

- Creşterea numărului de *ajutoare de urgență* în 2016 față de 2013, de la 38 la 56 beneficiari.
- Rata de scădere a numărului de *ajutoare financiare speciale pentru încălzirea locuinței cu gaz* cu – 61,46% în 2016 față de 2013 (de la 986 la 380)
- Rata de scădere a numărului de *porții de hrană oferite prin Cantina de Ajutor Social* cu -54,43% în 2016 față de 2013 (de la 869 la 396)
- Numărul mediu de beneficiari, care au primit *porții de lapte praf pentru copii cu vârste cuprinse între 0-12 luni* a fost în medie de 46 de beneficiari pe lună în anul 2016. Au fost distribuite 3746 cutii de lapte praf în anul 2016, care au ajuns la beneficiari (informaţii oferite de angajaţii DAS Alba). Important de menționat este ***transformarea de către Consiliul Local a unor nevoi identificate la nivelul municipiului în hotărâri de consiliu local*** (HCL), unice în felul lor, două exemple în acest sens fiind: (Cristescu, Adela, T., 2017)
- Pentru a veni în preîntâmpinarea unor discordanțe între beneficiari de servicii oferite de doi furnizori amplasați în aceeași zonă (Cantina de ajutor social și Centrul de zi pentru persoane vârstnice), dar și pentru diversificarea serviciilor, s-a hotărât să se acorde masă la Cantina de ajutor social pensionarilor, care au împlinit vârsta de 60 de ani și care aveau venit mai mic de 450 lei în 2016, , fără contribuție personală, urmând a creşte nivelul de venit în funcţie de pensia minimă (adică 520 de lei începând de la 01.03.2017).

Începând cu anul 2003, Primăria Municipiului Alba Iulia a sprijinit și susținut financiar organizarea de evenimente speciale pentru integrare și solidaritate socială, cum este de pildă evenimentul cu participare internațională "**Cupa ACAS**" în care sunt premiați copii și tineri cu dizabilități pentru diferite rezultate obținute. La această competiţie participă aproximativ 100 de copii şi tineri cu diferite dizabilităţi, evenimentul ajungând în 2016 la a XIV ediţie consecutivă (Cristescu, Adela, T., 2017)

d) <u>Infrastructura de învățământ</u>

Potrivit datelor statistice oficiale ale Inspectoratului Școlar Județean Alba, în 2017 ***la nivelul întregului județ Alba erau înregistrate 505 unități de învățământ*** dintre care 152 în mediul urban (30,09%), iar 353 în mediul rural (69,91%). Analizând numărul total de elevi, raportul se inversează, astfel 70,5% dintre copii și elevi sunt în mediul urban (38512), iar 29,5% în mediul rural (16115 copii și elevi).

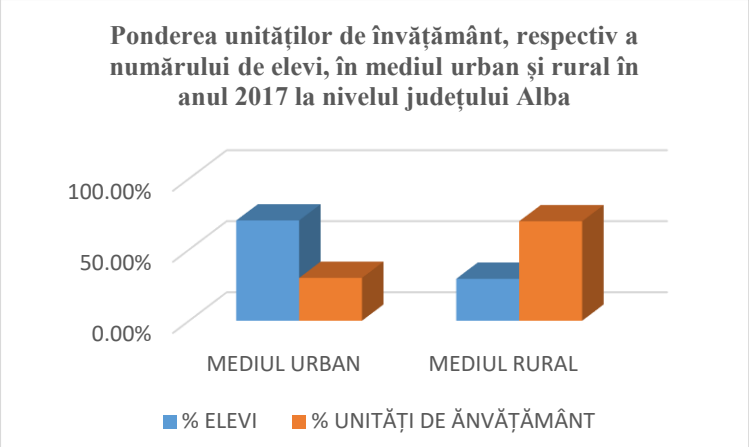

Figură 110 - Ponderea unităților de învățământ, respectiv a numărului de elevi, în mediul urban și rural în anul 2017

Calitatea actului educaţional depinde, printre alţi factori şi de calitatea personalului didactic definită în funcţie de formarea continuă a acestuia, de gradele didactice obţinute în urma examenelor specifice.

La nivelul județului Alba, în învățământul preuniversitar, în anul școlar 2016/2017, dintr-un total de 4225 de cadre didactice, mai bine de jumătate deținеau gradul didactic I (54,43%), aproape o cincime aveau definitivatul (17,77%), aproximativ tot atâția gradul didactic II (19,55%), iar 8,25% nu dețineau niciun grad didactic - în această categorie fiind incluși, în mare majoritate, tinerii profesori debutanți.

Din punct de vedere igienico-sanitar, în județul Alba în anul 2017, unitățile de învățământ deținеau autorizație sanitară de funcționare în proporție de 97,7%(132 din 135). Vorbim despre o creștere semnificativă, în condițiile în care în anul 2011 doar 64% dintre unitățile de învățământ la nivelul județului aveau autorizație sanitară.

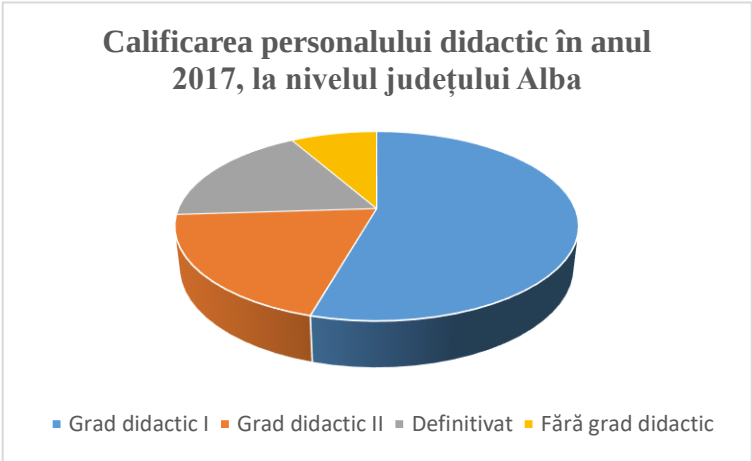

Figură 111 - Calificarea personalului didactic în anul 2017

Privitor la ***infrastructura de învățământ a municipiului Alba Iulia***, anul 2017 aduce o redresare a numărului de grădinițe din oraș comparativ cu anul 2011, numărul celorlalte tipuri de unități de învățământ rămânând relativ constant față de acum șase ani. Aceste date statistice sunt determinate în mod special de evoluțiile demografice, în mod particular evoluția ratei natalității la nivelul municipiului.

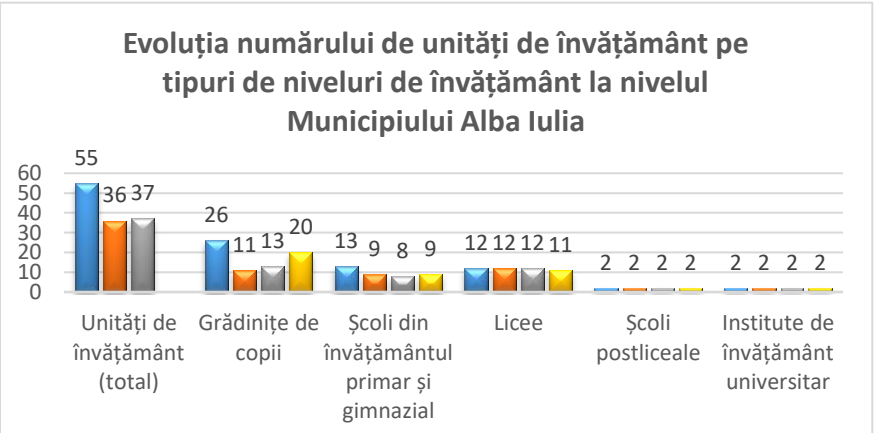

Figură 112 - Evoluția numărului de unități de învățământ pe tipuri de niveluri de învățământ la nivelul Municipiului Alba Iulia

Evoluțiile în plan demografic dar și o serie de restructurări în sistemul de învățământ au influențat în mod direct ratele de creștere/descreștere ale ***numărului de copii, elevi sau studenți înscriși în unitățile de învățământ din municipiul Alba Iulia*** în ultimele două decenii.

Între 2002 – 2011 în rândul elevilor înscriși în ***învățământul de arte și meserii s-au înregistrat cele mai mari rate de descreștere în rândul elevilor,*** cu -95,5% (de la 1689 elevi în 2002 la 74 elevi în 2011). Cauza directă a fost restructurările la nivel național în domeniul învățământului tehnic și profesional. Anii 2014-2015 înregistrează creşteri substanţiale ale numărului de elevi înscrişi în învăţământul profesional, pe măsura revigorării acestei categorii de şcoli şi a schimbărilor în legislaţie, astfel: în anul 2014 numărul a crescut de la 74 de elevi în 2011 la 293 în anul 2014 şi la 388 de elevi în 2015 (creşteri cu 80,93% faţă de 2011). Valori negative accentuate ale ratei de descreștere s-au înregistrat între 2002 – 2015 în rândul elevilor înscriși în **învățământul *gimnazial, cu aproape jumătate, - 42,36%*** (de la 4176 elevi în 2002, la 2587 elevi în 2011 şi la 2407 elevi în 2015). Dacă între anii 2002-2011, numărul elevilor înscriși în ***învățământul primar*** scăzuse cu o zecime ***-10,9%*** (de la 2622 elevi în 2002 la 2335 elevi în 2011), între 2011 şi 2015 se înregistrează creşterea substanţială efectivului de elevi cu 998 de persoane, adică aproximativ + 30%. Timp de un deceniu a scăzut cu aproape jumătate, ***-44% și numărul studenților*** datorită în special desființării unei universități particulare și a emigrării tinerilor (fie în alte centre universitare, fie în căutarea unui loc de muncă în străinătate), de la 7366 studenți în 2002 la 4122 studenți în 2011. Descreșterea numărului de studenţi care învaţă în Alba Iulia se menţine şi în perioada 2011-2015, ajungând la 3694 de studenţi în anul 2015 (o scădere cu 428 de studenţi, deci – 10,38% în doar 5 ani).

Dacă între anii 2007 – 2011, creșterea natalității a determinat ***rate de creștere în rândul copiilor înscriși în grădinițe albaiuliene, cu +15,7% mai mult față de acum anul 2007*** (de la 2227 copii în 2007 la 2576 copii în 2011), numărul acestor copii este **în scădere în anul 2015 faţă de anul 2011**, ajungând la 2278 de copii, cu – 11,57%. Spre deosebire de perioada 2007-2011, când s-au înregistrat rate de creștere în rândul ***elevilor înscriși în învățământul liceal, cu +1,4% mai mult față 2007***, (de la 5197 la 5268 elevi în 2011), între anii 2011 – 2015 se poate observa o scădere mare a numărului elevilor, cu – 25,19% (3941 elevi în 2015). Preocuparea continuă în rândul tinerilor cu privire la obținerea unei calificări, aspect important în facilitarea obținerii unui loc de muncă, a determinat rate de creștere foarte mari ale ***elevilor înscriși în învățământul postliceal, cu +140,6% mai mult față de anul 2002*** (de la 340 elevi în 2002 la 818 elevi în 2011), dar a scăzut mai apoi considerabil, între 2011 – 2015, (de la 818 elevi în 2011 la 507 elevi în 2015) cu aproximativ – 38 %. (cf. INS – Baza de date Tempo – Online – matricea SCL103D - Populaţia şcolară pe niveluri de educaţie, judeţe şi localităţi).

Evoluțiile în plan demografic, restructurările în sistemul de învățământ și condițiile de salarizare ale cadrelor didactice au determinat pentru cele mai multe tipuri de învățământ rate semnificative de descreștere ale **personalului didactic, iar mai apoi pentru anumite tipuri de învăţământ creşteri faţă de anul 2011**. Astfel, ***între 2007-2011, cele mai mari rate de descreștere s-au înregistrat în rândul personalului didactic din învățământul liceal cu aproape jumătate, -45,5%*** (de la 519 cadre didactice în 2007 la 283 cadre didactice în 2011). Situaţia s-a îmbunătăţit între 2011-2015, personalul didactic din învăţământul liceal crescând

cu 98 de persoane în 2015 (aproximativ + 25,72%). ***Între 2002-2015,*** numărul ***personalului didactic din învățământul gimnazial a scăzut cu -33,16%*** (de la 377 cadre didactice în 2002 la 252 cadre didactice în 2011), ***iar cel din învățământul universitar cu -27,75%*** (de la 209 cadre didactice în 2002 la 151 cadre didactice în 2015).

Rate de creștere a personalului didactic care activează în învățământul preșcolar, era în anul 2015 cu 16,17% mai mult față anul 2002 și cu +5,39% mai mult față de anul 2011 (de la 140 cadre didactice în 2002 la 158 cadre didactice în 2011 şi la 167 cadre în 2015). Cele mai nesemnificative evoluții s-au înregistrat în rândul ***personalului didactic din învățământul primar***, acesta ***înregistrând timp de 10 ani o ușoară creștere de +1%***. ***Cele mai mari fluctuaţii ale personalului didactic în ultimii 15 ani s-au înregistrat în învățământul postliceal, crescând de 7 ori*** (+700%, de la 4 persoane în 2002 la 24 persoane în 2011) şi apoi scăzând drastic, la 9 persoane, în 2015 (cf INS – Baza Tempo-Online – matricea SCL104D - Personalul didactic pe niveluri de educaţie, judeţe şi localităţi).

Un aspect foarte important de menţionat, care se reflectă atât în calitatea personalului didactic cât şi a elevilor, este acela că, în urma observaţiei unui orizont de timp destul de lung, s-a constatat faptul că ***municipiul Alba Iulia este bine reprezentat la olimpiadele şcolare naţionale şi internaţionale***, cu rezultate deosebite. Cele mai valoroase rezultate au fost obţinute de elevii participanţi în domeniile: ştiinţe exacte (matematică, informatică, astronomie, fizică, chimie, etc.) , ştiinţe socio-umane (geografie), tehnologic, vocaţional (în special discipline teologice), muzică şi arte plastice, etc.

Un indicator important în oferirea unei imagini cu privire la infrastructura de învățământ din municipiul Alba Iulia este ***nivelul de dotare care facilitează elevilor accesul la o educație și un învățământ de calitate.*** Pentru acest aspect s-au analizat câțiva indicatori precum: numărul de biblioteci, numărul de computere (PC), numărul de săli de clasă și cabinete școlare, numărul de ateliere școlare, numărul de săli de gimnastică, unii raportați la numărul de elevi.

În ceea ce privește numărul de ***biblioteci și centre de informare documentare*** aflate în coordonarea metodologică a caselor corpului didactic, există un număr de 16 unități distribuite astfel:

Nr.	Unitatea de învățământ
1	Colegiul Militar ”Mihai Viteazul” Alba Iulia
2	Colegiul Național ”HCC” Alba Iulia
3	Colegiul Tehnic ”Al. Domșa” Alba Iulia
4	Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel” Alba Iulia
5	Colegiul Tehnic ”Apulum” Alba Iulia
6	Liceul de Arte ”Regina Maria” Alba Iulia
7	Liceul Sportiv Alba Iulia
8	Seminarul Teologic Ortodox Alba Iulia
9	Liceul Teologic Romano Catolic Alba Iulia
10	Grup Școlar de Cooperație Alba Iulia
11	Școala ”Vasile Goldiș” Alba Iulia
12	Școala ”Ion Agârbiceanu” Alba Iulia
13	Școala ”Mihai Eminescu” Alba Iulia
14	Colegiul Economic ”Dionisie Pop Marțian” Alba

Nr.	Unitatea de învățământ
15	Școala Gimnazială ”Avram Iancu” Alba Iulia
16	Biblioteca Casei Corpului Didactic Alba

Tabel 59 - Situația bibliotecilor și centrelor de informare documentare aflate în coordonarea metodologică a caselor corpului didactic

Dacă în urmă cu 15 ani, în evidențele statistice oficiale nu exista niciun ***computer*** în unitățile de învățământ din municipiul Alba Iulia, în 2015 numărul acestora a ajuns la 2012 de PC-uri, o creştere cu +32,11% faţă de anul 2007 (1366 PC-uri în 2007). În 2015, raportat la numărul total de elevi și studenți din municipiu, media a fost de aproximativ 8 persoane/computer, față de 16,3% persoane/computer în 2007. (cf INS – Baza Tempo-Online – matricea SCL112B - Numărul PC-urilor pe niveluri de educaţie, judeţe şi localităţi).

Timp de 10 ani, numărul ***sălilor de clasă și a cabinetelor școlare*** a scăzut de la 575 în 2002 la 555 în 2011 şi la 540 în anul 2015. În 2015 erau 28,59 elevi și studenți/sala de clasă sau cabinet școlar, comparativ cu 38,8 elevi sau studenți/ sală de clasă sau cabinet școlar în urmă anul 2007. (SCL105B - Săli de clasă (cabinete şcolare/amfiteatre) pe niveluri de educaţie, judeţe şi localităţi)

Numărul ***laboratoarelor școlare*** a crescut de la 84 laboratoare școlare în 2002, la 136 de laboratoare în 2015. În ultimii 10 ani, numărul mediu de elevi și studenți/laborator școlar a scăzut cu aproape jumătate de la 200,5 în 2007 la 113,55 în 2015. (cf INS – Baza Tempo-Online – matricea SCL106C - Laboratoare şcolare pe niveluri de educaţie, judeţe şi localităţi).

Dacă în urmă cu 15 ani nu exista în evidențele statistice oficiale nicio ***sală de gimnastică*** în cadrul unităților de învățământ, în 2015 s-au înregistrat 20 de săli. Numărul de elevi și studenți/sală de gimnastică se situa la nivelul anului 2015 la un număr de aproximativ 772 de persoane /sală de gimnastică. (cf INS – Baza Tempo-Online – SCL107C - Săli de gimnastică pe niveluri de educaţie, judeţe şi localităţi).

Nivelul de învățământ	Tipuri de instituții de învățământ	Numărul de unități de învățământ	Denumirile unităților de învățământ
Preșcolar	Grădiniță cu program normal (GPN)	12	GPN Nr. 1, GPN Nr. 6, GPN Nr. 10, GPN Nr. 16, GPN ”Dumbrava Minunată”, GPN Micești, GPN Bărăbanț, GPN Pâclișa, GPN Partoș, GPN Oarda de Jos, GPN Oarda de Sus, GPN Romano Catolic
	Grădiniță cu program prelungit (GPP)	8	GPP Nr.2, GPP Nr. 8, GPP Nr. 9, GPP Nr. 11, GPP Nr. 12, GPP Nr. 13, GPP Nr. 14, GPP ”Scufița Roșie”,
Primar și gimnazial	Școala Primară cu clasele I-IV (ȘP)	2	ȘP Pâclișa, ȘP ”Sf. Iosif”
	Școala Generală cu clasele I-VIII (ȘG)	8	ȘG ”Vasile Goldiș”, ȘG ”Avram Iancu”, ȘG ”Ion Agârbiceanu”, ȘG ”Mihai Eminescu”, ȘG ”Liviu Rebreanu”, ȘG Bărăbanț, ȘG Micești, ȘG Oarda
Special (primar și gimnazial)	Școală Specială	1	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Alba Iulia

Nivelul de învățământ	Tipuri de instituții de învățământ	Numărul de unități de învățământ	Denumirile unităților de învățământ
Liceal (de zi, seral sau cu frecvență redusă)	Colegiu Național (CN)	1	Colegiul Național ”Horea, Cloșca și Crișan”
	Colegiu Militar (CM)	1	Colegiul Militar ”Mihai Viteazul”
	Colegiu Economic (CE)	1	Colegiul Economic ”D.P. Marțian”
	Liceu Vocațional (LV) - Seminar Teologic (ST)	4	Liceul de Muzică și Arte Plastice, , Liceul Sportiv Alba Iulia, Seminarul Teologic Ortodox ”Mitropolit Simion Ștefan”, Seminarul Teologic ” Romano Catolic ”Grof Majlath Gusztav Karoly”
	Colegiu Tehnic (CT)	3	Colegiul Tehnic ”Apulum”, Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”, Colegiul Tehnic ”Al. Domșa”
Profesional	Colegiu Tehnic (CT) , Colegiu Economic (CE), Colegiu de Afaceri (CA)	5	Colegiul de Afaceri Alba Iulia (fost Grupul Școlar de Cooperație), Colegiul Economic ”D.P. Marțian”, Colegiul Tehnic ”Apulum”, Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”, Colegiul Tehnic ”Al. Domșa”
Postliceal (bugetat, cu taxă)	Școală Postliceală (ȘP), Colegiu Tehnic (CT), Afaceri (CA)	3	Școala Postliceală Sanitară, Colegiul de Afaceri a Camerei de Comerț și Industrie Alba Iulia, Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”
Universitar (bugetat, cu taxă)	Universitate	2	Universitatea ”1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Extensie a Universității Tehnice din Cluj Napoca

Tabel 60 - Rețeaua de unități de învățământ din municipiul Alba Iulia

Pentru ***activități extrașcolare*** există în municipiu atât unităţi de învăţământ bugetate (de exemplu Platul Copiilor Alba Iulia), cât şi particulare (de exemplu Școala Populară de Arte Alba Iulia) .

O atenție deosebită ar trebui acordată unităților de învățământ preuniversitar care oferă elevilor posibilitatea obținerii unei calificări. În anul școlar 2012-2013, ***rețeaua unităților de învățământ profesional și tehnic (ÎPT)*** din municipiul Alba Iulia era formată din: *4 licee cu profil tehnologic zi buget* (Colegiul Tehnic ”Al. Domșa”, Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”, Colegiul Tehnic ”Apulum”, Colegiul Economic ”D.P. Marțian”), *2 licee cu profil tehnologic seral (*Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”, Colegiul Tehnic ”Apulum”), 2 *licee cu profil tehnologic privat* **(**Colegiul de Afaceri, Școala ”Sf. Iosif”), *2 licee care oferă stagii de practică (*Colegiul Tehnic ”Al. Domșa” și Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”, *2 licee care oferă învățământ profesional* (clasa a X-a) (Colegiul Tehnic ”Al. Domșa”, Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”), *1 liceu care oferă învățământ postliceal bugetat* (Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”), *o unitate de învățământ postliceală cu taxă* **(**S.C. Postliceala Sanitară) și *o unitate de învățământ postliceală particula*ră (Colegiul de Afaceri Alba Iulia). Începând cu anul şcolar 2014/2015 învăţământul profesional va fi extins la două unităţi de învăţământ de stat (Colegiul Economic ”D.P. Marțian” şi Colegiul Tehnic ”Apulum”) şi la o unitate de învăţământ particulară (Colegiul de Afaceri Alba Iulia).

Oferta învăţământului tehnic şi profesional la nivelul municipiului Alba Iulia pe domenii de calificare este următoarea: *mecanic, construcţii, instalaţii şi lucrări publice,*

electromecanic, electronică şi automatizări, industrie textilă şi pielărie, materiale de construcţii, turism şi alimentaţie, comerţ, economic, electric, chimie industrială, estetica şi igiena corpului omenesc.

De dată relativ recentă, revenirea la mecanismele școlii profesionale ridică provocarea unei noi paradigme de manifestare a acestei forme de instruire. ***Școala Profesională Germană Alba Iulia (SPGA)*** [155] se dorește a fi o astfel de schimbare a ceea ce privește învățământul profesional. La inițiativa Consiliului Județean Alba în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Alba, Colegiul Tehnic Alexandru Domșa și Primăria Municipiului Alba Iulia, dar și a unor companii locale, s-a înființat Școala Profesională Germană Alba Iulia**,** după modelul Şcolii Profesionale Germane Kronstadt din Brașov**.** Această alegere a fost întărită de existența unui experiment de succes în municipiul Brașov. În Alba Iulia, această școală oferă: 84 burse de studiu, 2 clase de electromecanic utilaje și instalații industriale, 1 clasă turnător-modelier, practică în prestigioase companii partenere, prioritate la angajare.

e) Infrastructura de cercetare

Dezvoltarea sectorului Cercetare - Dezvoltare - Inovare este unul dintre factorii care pot smula competitivitatea la nivelul municipiului Alba Iulia. În următoarea perioadă de programare 2014-2020, Comisia Europeană va aloca un buget semnificativ pentru creștere inteligentă, una dintre prioritățile la nivelul Uniunii Europene, în special pentru cercetare și inovare (creare de produse noi și servicii care să genereze creștere economică și noi locuri de muncă).

INFRASTRUCTURA DE CERCETARE ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII ”1 DECEMBRIE 1918” DIN MUNICIPIUL ALBA IULIA

Infrastructura de cercetare din cadrul Universității ”1 Decembrie 1918” din Alba Iulia este reprezentată de 18 centre sau institute de cercetare care acoperă peste 15 domenii științifice. În general, activitatea acestora se axează pe cercetare științifică în domeniile respective și dezvoltare și implementare de proiecte de finanțare, în special a celor cu finanțare nerambursabilă. În același timp, aceste centre de cercetare oferă și servicii, în special mediului de afaceri. Aceste **servicii** constau în ***consultanță*** (în domenii precum: economie, contabilitate, sociologie, dezvoltare durabilă, informatică, matematică, ingineria mediului, etc.), ***elaborare de documente tehnice*** (ex. topografie, cadastru, arheologie, etc.), ***elaborare de studii și analize*** (ex. studii geologie, economice, sociologice, de mediu, etc.).

Centrele de cercetare din cadrul Universității ”1 Decembrie 1918” din Alba Iulia sunt următoarele:

- **Științe Exacte*:*** Centrul de Cercetări ***Economice,*** Centrul de Cercetări ***Matematice*** și ***Informatice,*** The International Research Centre in Geometric Function Theory and

[155] http://www.cjalba.ro/scoala-profesionala-germana-la-alba-iulia/

Applications, Centrul de Pregătire şi Perfecţionare Continuă în domeniul **Financiar-Contabil**, Centrul de Cercetări ***Topografie – Cadastru***

- **Ştiinţele Pământului*:*** Centrul de Cercetări ***Geologice*** şi ***Speologice*** "Polaris", Institutul de ***Arheologie*** Sistemică "Iuliu Paul", Centrul de Cercetare BENA (Balkan ***Environmental*** Association), Centrul de Cercetări pentru ***Dezvoltare Teritorială***
- **Ştiinţe Socio-umaniste*:*** Centrului de Studii ***Istorice*** şi ***Politologice*** „Iuliu Maniu", Centrul de Cercetare și Inovare în ***Educația Lingvistică*** (CIEL), Centrul de Cercetare Ştiinţifică în domeniul Dreptului Public şi Dreptului Privat, Centrul de Cercetări ***Sociologice,*** Centrul de Cercetări în ***Ştiinţele Educaţiei,*** Centrul de Analiză şi Dezvoltare Pedagogică, Centrul de Cercetări ***Filologice*** şi Dialog ***Multicultural,*** Centrul de Studii şi Cercetări Mezoamericane, Centrul de Cercetări Interreligioase şi de Psihopedagogie Creştină (***Teologie***), Centrul de Cercetare a Imaginarului "Speculum" (Facultatea de Istorie şi Filologie) (vezi site UAB - http://cercetare.uab.ro/index.php?pagina=pg&id=4&l=ro)

Figură 114 - Centrul de Cercetare, Proiectare şi Producţie Refractare

Figură 113 - Clădirea Palatului Apor din cadrul universității

Figură 115 - Universitatea ”1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Pe lângă centrele de cercetare din cadrul Universității ”1 Decembrie 1918” mai există în municipiul Alba Iulia și ***Centrul de Cercetare, Proiectare şi Producţie Refractare (CCPPR)***[156]**.** Acest centru de centru ce cercetare și proiectare în industria produselor refractare a luat ființă la Brașov în 1973, iar în 1974 s-a înființat o filială în Alba Iulia. Misiunea acestui centru este contribuția la modernizarea industriei de produse refractare și dezvoltarea de produse necesare industriei siderurgice. În anul 1999, Filiala Alba Iulia devine, prin divizare, societate de sine stătătoare, sub denumirea de Centrul de Cercetare, Proiectare şi Producţie Refractare (SC CCPPR SA), având în compunere şi activităţi de microproducţie diversificată în doua ateliere (un atelier de producţie refractare şi un atelier mecanic). Principalele activităţi desfăşurate în cadrul societăţii sunt: cercetare, proiectare tehnologică, proiectare de construcții, proiectare de instalații, proiectare electrice, producție materiale refractare și înrudite, producție atelier mecanic. În aprilie 2016, Institutul Revoluţiei Române din decembrie 1989 a deschis două centre de cercetare, unul la Arad şi altul la Alba Iulia. Scopul *Centrului de Cercetare şi Comunicare '89* –Alba Iulia este de organizare a lansărilor de carte şi sesiunilor de comunicări pe tema Revoluţiei din 1989 de la Alba Iulia şi din ţară, de a găsi și înregistra mărturii ale participanților la Revoluție și de a colabora îndeaproape cu cercetătorii IRRD în vederea preluării cât mai corecte și eficiente a informațiilor puse la dispoziție prin intermediul istoriei orale. În cadrul acestui centru poate fi consultat şi fondul de carte al IRRD.

[156] Website-ul oficial: http://www.ccppr.ro/

f) Infrastructura culturală

În anul 2016, în municipiul Alba Iulia funcționau următoarele instituții de cultură: două case de cultură, un centru cultural, o instituție de spectacole și concerte, 28 biblioteci din care o bibliotecă publică și 3 muzee de istorie (Muzeul Naţional al Unirii, Muzeul Principia şi Muzeul Arhiepiscopiei Ortodoxe – colecţiile de icoane ale acestuia din urmă au fost mutate în Museikon. La acestea se adaugă televiziunea locală (ALBA CAROLINA TV, REALITATEA TV, PRO TV, KTV), ziare locale (UNIREA, Monitorul de Alba, ziarul Apulum, Informaţia de Alba, Credinţa Străbună).

Tip instituție de cultură	Numele instituții de cultură	Capacitate (număr)	Alte informații
Casă de cultură	Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia	• *Sala de spectacole*: 548 locuri plus o lojă de 30 locuri • *Sala de conferințe*: 165 locuri	• Din 1995 instituția face parte din Asociația Națională a Caselor de Cultură a Sindicatelor din România • Pe lângă cele două săli amintite, Casa de cultură dispune și de sală de sport, sală pentru bibliotecă, sală pentru protocol, etc.
	Casa de Cultură a Studenților	• *Sală de spectacole*: 378 locuri	• Instituția a fost înființată în 1992, prin preluarea integrală a patrimoniului fostei Case Municipale de Cultură • Sala de spectacole este renovată
Instituție de spectacole și concerte	Teatrul de Păpuși Prichindel	• *Sală de spectacole și concerte*: 160 locuri	• În anul 2012 s-au serbat 60 de ani de existența a instituției • De aproape un deceniu are loc Festivalul internațional de teatru Alba Iulia
Bibliotecă publică	Biblioteca Județeană ”Lucian Blaga” Alba Iulia	• *Fond de carte disponibil*: 793.393 de volume de carte în 2012 • *Sală de lectură*: 20 locuri	• Biblioteca a fost înființată în 1942 • Potrivit datelor statistice din 2011, un număr de 23.000 de persoane din Alba Iulia sunt cititori activi (peste o treime)

Tabel 61 - Informații referitoare la infrastructura culturală principală și capacitatea acesteia la nivelul Municipiului Alba Iulia în anul 2016

O instituție de mare valoare cultuală este ***Biblioteca Batthyaneum***, construită în anul 1719 și înființată în 1798, a cărei clădire a fost declarată monument istoric. Biblioteca păstrează peste 72000 de cărți (din care 24.000 de volume de cartea provenind din cele mai mari centre tipografice europene, secolele XVI-XVIII), peste 43000 de documente, 1.778 de manuscrise și 571 de incunabule. Între cele mai valoroase cărţi din colecție se numără și *De sacramentis*, de Nicolaus Olahus (Viena, 1561), *Palia de la Orăștie* (Orăștie, 1582), primul atlas geografic modern, *Theatrum orbis terrarum*, al lui Abraham Ortelius (Antwerpen, Christophe Plantin, 1595), Noul Testament în limba română (Bălgrad, 1648), Sicriul de Aur (Sebeş, 1683), Evanghelie (Blaj, 1765), Îndreptarea legii (Târgovişte, 1652), Evanghelia învăţătoare (Mănăstirea Dealu, 1644), Psaltirea (Râmnic, 1743). Din cele 1778 de manuscrise, aproximativ

trei sute sunt manuscrise codice medievale occidentale, aproape toate în latină, la acestea referindu-se statistica vehiculată, de 80 % din totalul manuscriselor păstrate în România.

Aproximativ 100 sunt manuscrise pe pergament şi peste 66 sunt decorate cu desene şi anluminuri. Dintre acestea amintim fragmentul din Codex Aureus, cu evangheliile lui Matei și Marcu realizat în jurul anului 800. Biblioteca păstrează şi valoroase colecţii muzeale care conţin monede (piese greceşti, romane şi dacice), sigilii; medalii; decoraţii ; medalioane decorative; bancnote; minereuri (pietre, roci, cristale); moluşte; instrumente astronomice; orologii; obiecte de artă religioasă; ţesături liturgice; tablouri; piese preistorice din epoca bronzului sau fierului şi romane, ex-libris-uri etc. (https://batthyaneumblog.wordpress.com/ - informaţii de Dr. Doina Biro Hendre)

Figură 117 - Biblioteca Batthyaneum

Figură 116 - Detaliu din cadrul Bibliotecii "Lucian Blaga" (Secția pentru Copii)

Figură 118 - Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia

În municipiul Alba Iulia există ***trei cinematografe, unul este nefuncțional*** de câțiva ani (cinematograful "Columna" al cărei clădiri este în paragină), ***altul funcționează la "cotă de avarie" devenind mai puțin atractiv pentru localnici*** (cinematograful "Dacia" situat pe Bl. Victoriei nr. 25A și cu o capacitate de 344 de locuri, necesită intervenții majore de reabilitare, dotare și modernizare), iar **al treilea – Cinema Colours 3D**, modern şi nou, funcţionează în incinta Alba Mall (cineplex modern cu 3 săli, capacitate de 310 de locuri (două săli au capacitatea de 111 locuri, iar una are capacitatea de 88 locuri) şi cele mai noi filme, rulaj zilnic de filme, dolby surrouund de ultimă generație), imagini vii, vibrante, 2D, 3D sau digitale. Investiția a fost realizată în regim privat de către Alba Mall[157].

Figură 119 - Inaugurarea oficială a cinematografului din Alba Mall (Foto: ALBA24.ro)

g) *Fondul de locuințe*

[157] http://ziarulunirea.ro/cinematograful-din-alba-mall-va-avea-o-noua-sala-3d-din-noiembrie-310-locuri-vor-sta-la-dispozitia-cinefililor-347048/ ; http://www.colourscinema.ro/program/alba-iulia/

Conform datelor preliminare de la **Recensământul din 2011** în Municipiul Alba Iulia au fost **26.804 locuințe**, mai multe cu **+10.1%** față de Recensământul din **2002 (**24.338 locuințe) și cu **+12.8%** față de Recensământul din **1992** (23.756 locuințe). În anul 2011, în proporție de 98.7% din locuințe au fost în proprietate majoritar privată. **La sfârşitul anului 2015**, în Alba Iulia existau un număr total de **28804 locuinţe**, ceea ce înseamnă o creştere de + 6,94% faţă de anul 2011.

Dacă analizăm evoluția numărului de locuințe la nivelul municipiului Alba Iulia în ultimii 15 ani se pot observa două fenomene interesante: o creștere foarte lentă în perioada 2002-2006 și o creștere mai accentuată în perioada 2007-2015. Cea mai mare creștere a numărului de locuințe a fost în anul 2008 (an de plină creștere economică) cu +1,23% mai mult față de anul anterior, urmat apoi de anul 2009, cu +0,95% mai mult față de 2008, de anul 2011, cu + 8,7% (de la 25440 locuinţe în 2010 la 27865 în 2011) faţă de anul precedent, de anul 2015, cu +0,68 faţă de anul 2014. Cele mai mici creșteri ale numărului de locuințe a fost în 2003, cu +0,17% față de anul anterior și în anul 2006, cu +0,18% față de anul anterior. (cf INS – Baza Tempo-Online – matricea LOC101B - Locuinţe existente la sfârşitul anului pe forme de proprietate, judeţe şi localităţi).

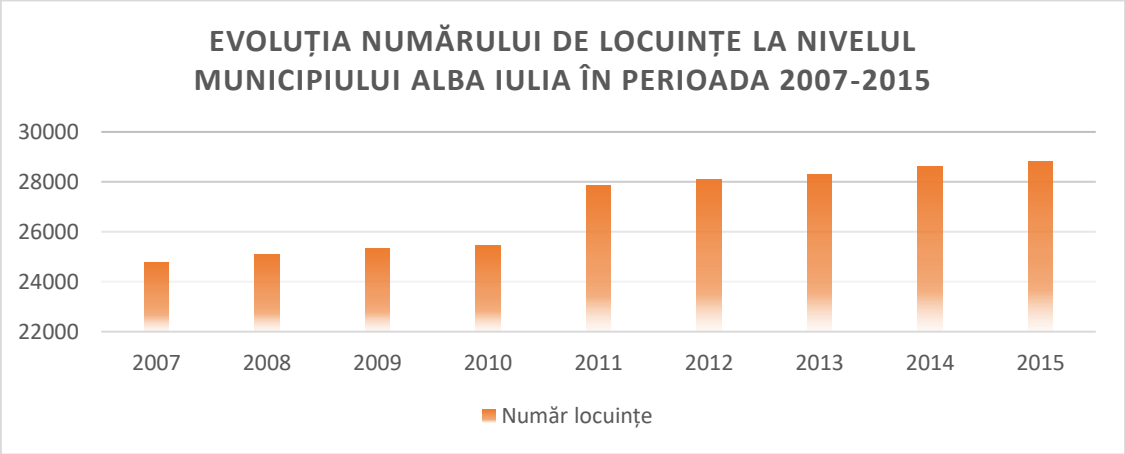

Figură 120 - Evoluția numărului de locuințe la nivelul Municipiului Alba Iulia 2007-2015

Indicatori importanți care pot oferi la rândul lor informații cu privire la nivelul de trai al populației unei localități sunt: suprafața locuibilă (atât per locuitor, cât și per locuință), numărul mediu de persoane/locuință și gradul de dotare al locuințelor.

În ultimii 15 ani, **suprafața locuibilă/locuitor** a crescut continuu la nivelul municipiului Alba Iulia, de la 14.7 m² /pers în 2002, la 15.3 m²/pers în 2007, ajungând în anul 2011 la 15.9 m²/pers, la şi la 21,97 m²/pers în anul 2015 (cf INS – Baza Tempo-Online – LOC103B - Suprafaţa locuibilă existentă la sfârşitul anului pe forme de proprietate, judeţe şi localităţi).

O creștere similară s-a înregistrat și în ceea ce privește **suprafața locuibilă/locuință**, de la 40.3 m²/loc în 2002 la 41.3 m²/loc în 2007, în 2011 la 42.6 m²/loc, ajungând în 2015 la 56,45 m²/loc.

Indicator	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2015
Suprafața locuibilă/ locuitor (m^2)	14.7	14.6	15.0	15.1	15.2	15.3	15.7	15.7	15.7	15.9	21.9
Suprafața locuibilă/ locuință (m^2)	40.3	40.4	40.6	40.8	41.0	41.3	41.8	42.2	42.4	42.6	56.4

Tabel 62 - Suprafața locuibilă în municipiul Alba Iulia în perioada 2002-2015

În ceea ce privește **numărul mediu de persoane per locuință** acesta a fost în 2011 de 2,68, cu -2,4% mai mic față anul 2002 (2,75 persoane/locuință în 2002). Analizând pe întreaga perioadă 2002-2011, numărul mediu de persoane/locuințe a fost de 2,71. Conform graficului de mai jos, se observă o evoluție fluctuantă a numărului de persoane per locuință la nivelul municipiului.

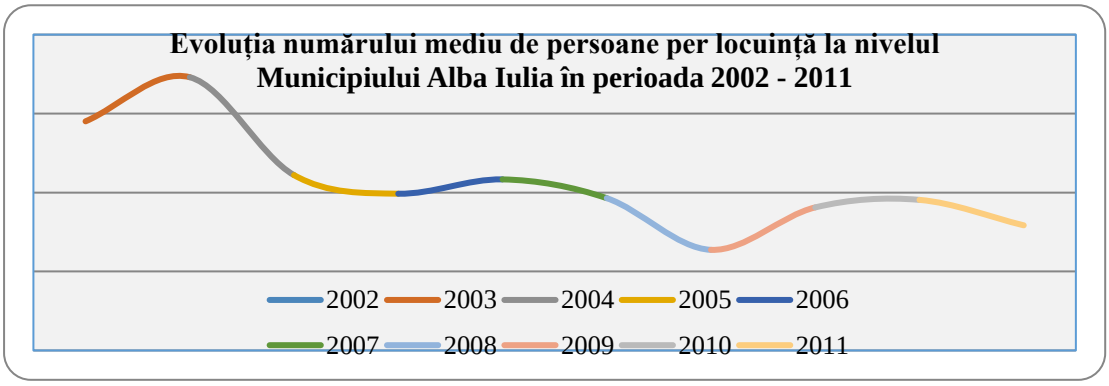

Figură 121 - Evoluția numărului mediu de persoane per locuință la nivelul Municipiului Alba Iulia

În ceea ce privește **gradul de dotare al locuințelor** la nivelul municipiului Alba Iulia, există câteva diferențe destul de evidente dacă analizăm perioada dintre ultimele două recensăminte. Cea mai mare diferență s-a observat în cazul locuințelor cu baie în locuință, numărul acestora a crescut cu +5,7% în 2011 față de 2002 (de la 90,0% de locuințe cu baie în 2002 la 95,1% de locuințe cu baie în 2011), urmată de ponderea locuințelor cu încălzire centrală, care a crescut cu +3,3% timp de un deceniu (de la 87,0% locuințe în 2002 la 89,9% locuințe în 2011), iar apoi de ponderea locuințelor care dețin instalații de alimentare cu apă în locuință, aceasta fiind de +3,1% (de la 93,8% locuințe în 2002 la 96,7% locuințe în 2011). Cea mai mică creștere s-a înregistrat în cazul locuințelor cu bucătărie în locuință, de +1,1% (de la 94,4% locuințe în 2002 la 95,5% locuințe în 2011).

Menționăm faptul că în urmă cu un deceniu, la recensământul din 2002, jumătate din locuințe au beneficiat de încălzire centrală din sistemul de termoficare (50,0%, 12163 locuințe), 37,1% din locuințe aveau centrală termică proprie (9018 locuințe), 9,9% din locuințe încălzirea era asigurată prin intermediul sobei (2410 locuințe), iar 3,1% din locuințe au fost încălzite din alte surse.

O singură descreștere s-a înregistrat în cazul locuințelor cu instalație electrică din sistemul public, de -1,7% (de la 99,6% locuințe în 2002 la 97,9% locuințe în 2011).

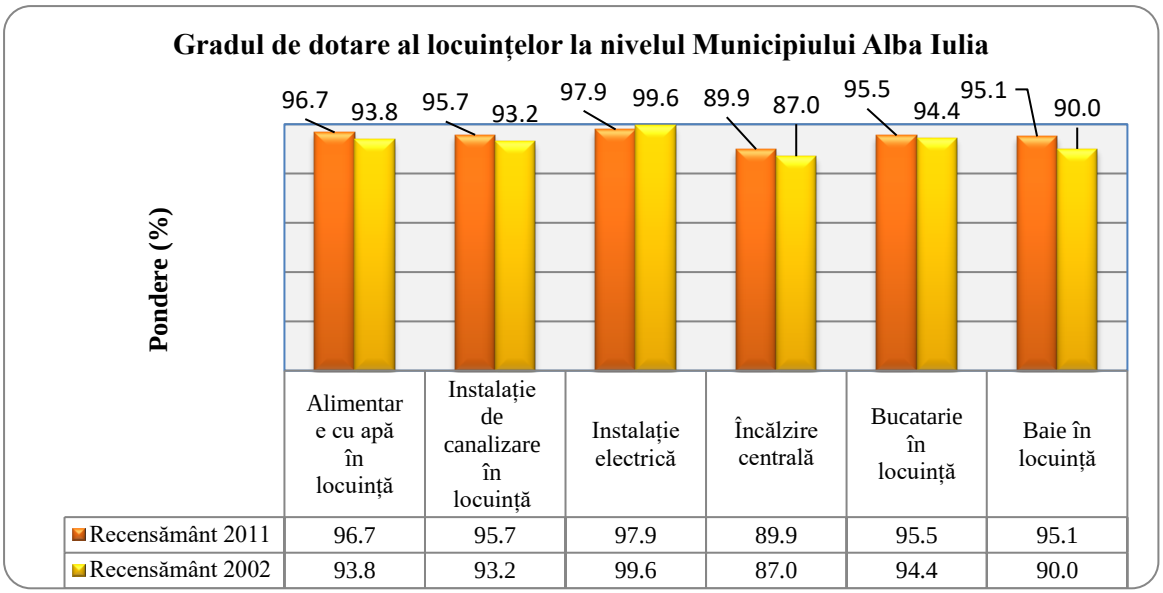

Figură 122 - Gradul de dotare al locuințelor la nivelul Municipiului Alba Iulia

Considerăm relevant menţionarea câtorva date statistice la nivelul Uniunii Europene şi identificarea locului pe care România îl ocupă în ceea ce priveşte calitatea şi accesibilitate locuinţelor.

În anul 2015, la nivelul Uniunii Europene, mai mult de 4 din 10 persoane locuia în locuințe de tip apartament (42%), aproape un sfert (24,1%), în case semi-decomandate si o treime (33,3%), în case. La nivel de țări, cele mai mari ponderi ale populației care locuia în apartamente a fost în Spania (65.9 %), Letonia (65 %) și Estonia (62,6%), iar cel mai mare procentaj ale aceleia care locuia în case individuale a fost în Croația (73,4%), Slovenia (65,1%), Ungaria (62,1%), România (60,1%) Norvegia (61,2%).

Unul dintre aspectele fundamentale luate în considerare în evaluarea **calității locuințelor** este disponibilitatea unui spațiu suficient, acesta fiind cel mai bine pus în evidența de un indicator complex numit ***rata de supraaglomerare***[158]**.** În 2015, la nivelul Uniunii Europene, 17,1% din populație locuia în locuințe supraaglomerate, cea mai mare pondere fiind în România ((49.7 %), Bulgaria (47,4%) și Polonia (43.4 %), urmate de Ungaria (47,1%), Croația (45,1%) Letonia (44,3%) și Slovacia (39,5%). La polul opus se situează Olanda (3,3%), Belgia (1,6%), Irlanda (3,4%) și Cipru (1,4%).[159] Un alt indicator relevant care oferă informații cu privire la calitatea locuințelor este ***rata de deprivare severă a condițiilor de locuire***[160]. În anul 2015, media la nivelul Uniunii Europene privind rata de deprivare severă a condițiilor de locuire, evidențiată prin ponderea populației afectată de condiții neadecvate de locuire a fost

[158] ***Rata de supraaglomerare*** descrie ponderea populației care locuiește în locuințe supraaglomerate, definite prin numărul de camere de care dispune, prin mărimea locuinței, precum și prin vârstele și situația familială a membrilor acesteia.
[159] EUROSTAT, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Housing_statistics
[160] ***Rata de deprivare severă a condițiilor de locuire*** este definită de ponderea populației unei locuințe care este considerată ca fiind supraaglomerată și care prezintă în același timp cel puțin unul din criteriile de deprivare a locuinței. Deprivarea la nivel de locuință are la bază criterii privind facilități sărace de locuire și se calculează având în vedere acele locuințe care fie: au un acoperiș care permite infiltrații, nu au nicio baie sau duș, nu au toaletă în interior sau este o locuință considerată prea întunecată. Sursa: EUROSTAT, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Glossary:Severe_housing_deprivation_rate

de 4,9%, la nivel de țară cea mai mare pondere, fiind în România (19,8%), urmată de Letonia și Ungaria (15,5%), iar la polul opus, cu rate de sub 1% fiind Finlanda, Belgia, Cipru și Olanda.[161]

Un alt indicator important care oferă informații cu privire la **accesibilitate locuințelor** este cel definit de ***ponderea populației care plătește mai mult de 40% din venitul lunar pe locuință***. La nivelul Uniunii Europene, în anul 2015, cele mai mari ponderi ale populației care plăteau peste 40% din venitul lunar pe locuință a fost cel din rândul chiriașilor (27%), iar cele mai mici ponderi în rândul persoanelor care dețin o locuință în proprietate privată fără niciun credit ipotecar (6,7%). La nivel de țări, un sfert din populație plăteau peste 40% din venitul lunar pe locuință în Grecia (24,2%) și aproximativ o cincime din populație în Danemarca (15,1%), Germania (15,6%) și Olanda (14,5%). La polul opus se situează Cipru (3,9%), Malta (1,1%), Irlanda (4,6%), Finlanda (4,9%), Slovenia (4,7%). În România ponderea populației care plătesc peste 40% din venitul lunar pe locuință a fost în anul 2015 de 15,9%.[162]

h) Societatea civilă

Societatea civilă este ansamblul formelor de organizare care asigură "o solidaritate și o capacitate de reacție spontană a indivizilor și a grupurilor de indivizi față de deciziile statului și, mai în general, față de tot ce se petrece în viața de zi cu zi a țării."[163]

Prin urmare, se poate afirma că din societatea civilă fac parte: mass-media, sindicatele, bisericile, organizaţiile neguvernamentale şi familia.

MEDIA LOCALĂ

Mass-media reprezintă o componentă importantă a societăţii civile. Rolul său primordial este de a informa oportun şi corect cetăţenii cu privire la activităţile pe care le desfăşoar ă statul, respectiv instituţiile sale politice, juridice şi administrative, în scopul promovării şi prezervării intereselor tuturor cetăţenilorsăi.

La nivelul municipiului Alba Iulia, mass media este reprezentată astfel:

- *Ziare tipărite* - Unirea, Nr de ex. 26000 ex. zilnic:
- *Ziare/reviste on-line:* Unirea, Alba24, UrbeaMea, Informația de Alba, Revista de Alba, Plaiu Luminatu
- *Posturi de televiziune:* Alba Carolina TV, Kapital TV – local, Pro TV Alba Iulia, Antena 1 Alba Iulia, Realitatea TV Alba, Digi TV.
- *Posturi de radio locale:* Reintregirea, Radio Unirea FM.
- *Posturi de radio naţionale:* Europa FM - Alba Iulia: **97.10 Mhz,** http://www.europafm.ro, Info Pro – Alba Iulia: **92.4 FM,** http://www.infopro.ro, Pro FM - Alba Iulia: **88.1 FM,** , http://www.profm.ro, Radio Virgin - Alba Iulia: **97.7 FM** http://virginradio.ro.

[161] EUROSTAT, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Housing_statistics
[162] EUROSTAT, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php?title=File:Housing_cost_overburden_rate_by_tenure_status,_2011_%28%25_of_population%29_YB14.png&filetimestamp=20131210161912
[163] România literară numarul 39 din 2002 "Societatea Civilă de Nicolae Manolescu" accesat 10 Aprilie 2012

BISERICILE

Bisericile existente în România sunt o altă componentă esenţială a societăţii civile româneşti. În acest sens, se cuvine făcută menţiunea că majoritatea românilor (87%) sunt creştini ortodocşi (greco-catolicii şi romano-catolicii reprezintă doar 5% din populaţia ţării, ceilalţi cetăţeni aparţin altor culte şi secte)[164]. La nivelul municipiului Alba Iulia și proximitate, structurile bisericești sunt reprezentate astfel:

- *Biserica ortodoxă:* Organizaţii: Arhiepiscopia Ortodoxă de Alba Iulia, Protopopiatul Ortodox de Alba Iulia, Lăcaşuri de cult: Catedrala Arhiepiscopală Ortodoxă (Încoronării), Educaţie: Facultatea de Teologie, Seminar teologic, ONG: Asociaţia Filantropia Ortodoxă, Centrul de cercetare în pedagogie pastorală şi psihoterapie ortodoxă, Editura şi tipografia, Asezăminte sociale: 2 asezăminte pentru bătrâni în cartierul Bărăbanţ.
- *Biserica romano – catolică:* Instituții: Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia, Lăcaşuri de cult: Catedrala Romano-Catolică, 2 biserici, Educație: Institut Teologic de rang universitar, Seminar teologic romano-catolic, Aşezăminte sociale, Organizaţii: Caritas Alba Iulia.
- *Biserica greco-catolică:* Instituţii: Protopopiatul greco-catolic de Alba Iulia, 2 parohii, Lăcașuri de cult; 2 biserici noi, Educație-Institutul greco-catolic Blaj, Aşezăminte sociale, Organizaţii: Caritas Blaj.
- *Bisericile protestante:* Biserica Luterană Parohia Alba Iulia, Lăcaşuri de cult: Biserica Luterană lângă Romtelecom, Educaţie, Aşezăminte sociale: 7 locuinţe de tip familial pentru copii abandonaţi
- *Cultele neoprotestante:* Biserica Penticostală, Biserica Baptistă, Martorii lui Iehova.

PARTIDELE POLITICE

Specifică unei societăţi democratice este existenţa pluripartidismului în stat. Partidele politice sunt organizaţii voluntare, care fac legătura între popor şi guvern. La nivelul municipiului Alba Iulia, situția se prezintă astfel:

1. *Partidul Național Liberal*

Organizații politice:

- Organizaţia judeţeană Alba: Preşedinte Mircea Hava
- Organizaţia municipală Alba Iulia: Preşedinte Paul Voicu

Personalități:

- Senator de Alba: Alexandru Pereş
- Deputat de Alba: Florin Roman
- Deputat de Alba: Corneliu Olar
- Deputat de Alba: Claudiu Răcuci
- Deputat de Alba: Sorin Bumb
- Primarul municipiului Alba Iulia: Mircea Hava
- Viceprimarul municipiului Alba Iulia: Paul Voicu
- Viceprimarul municipiului Alba Iulia: Gabriel Pleșa

[164] Dobrescu, M. Emilian, op.cit., pp.56-58

- Preşedintele Consiliului Judeţean Alba: Ion Dumitrel
- Vicepreşedintele CJ Alba: Alin Cucui
- Vicepreşedinte CJ Alba: Dumitru Fulea

2. *Partidul Social Democrat*

Organizaţii politice:

- Organizaţia judeţeană Alba: Preşedinte Ioan Dârzu
- Organizaţia municipală Alba Iulia: Preşedinte Bogdan Medrea

Personalităţi:

- Senator de Alba: Daniel Breaz
- Deputat de Alba: Ioan Dârzu

3. *Partidul Mişcarea Populară*

- Preşedinte: Clement Negruţ

4. *Partidul Alianța Democraților și Liberalilor*

- Președinte: Ioan Lazăr

5. *Uniunea Națională pentru Progresul României*

- Președinte: Ionel Nicolae

6. *Partidul România Mare*

- Președinte: Monica Sima

7. *Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat*

- Președinte: Popa Ioan Alin

8. *Partidul Social Românesc*
9. *Partidul Verde*
10. *Partida Romilor „Pro-Europa”*

SINDICATELE (CENTRALE ŞI FEDERAŢII) ŞI PATRONATELE CU REPREZENTARE ÎN ALBA IULIA

Sindicatele, o altă componentă de seamă a societăţii civile, au rolul de a apăra şi promova, înainte de toate, interesele permanente ale membrilor săi. Ele fac acest lucru printr-o paletă largă de metode legale, atât la nivel local, cât şi al întregii ţări. La nivelul municipiului Alba Iulia își desfășoară activitatea: C.N.S. Cartel-Alfa, Blocul Naţional Sindical, C.S.D.R., C.N.S.L.R. Frăţia, C.N.S. Meridian, Cele mai active sunt Cartel Alfa şi Federaţia Sanitas. De asemenea se regăsesc și umătoarele patronate: U.G.I.R 1903, U.N.P.R. și Patronatul Român.

FUNDAŢII ŞI ORGANIZAŢII NONGUVERNAMENTALE (ONG)

Asociaţiile voluntare sunt formate din persoane care pot, vor şi se angajează conştient la o activitate neremunerată care prezintă interes pentru ei sau comunitatea din care fac parte. La nivelul municipiului Alba Iulia, acestea sunt structurate astfel:

- *Organizaţii profesionale:* Ordinul arhitecţilor filiala Alba, Asociatia restauratorilor filiala Alba etc.
- *Cluburi civice*: Rotary Alba Iulia, Rotary Civitas Solis
- *Organizatii de binefacere*: Asociaţia Filantropia Ortodoxă
- *Organizaţii ecologiste:* Albamont, ș.a.
- Asociaţia Producătorilor de Produse Tradiţionale şi Ecologice Alba Transilvania

- *Clustere:* PrelMet Transilvania, Energ;
- *Cluburi de turism şi mişcare în aer liber:* Albamont, AGVPS Alba, Scobarul, Clubul Pescarilor Sportivi, Federația Pescarilor Sportivi din România
- *Organizații comunitare:* PAEM Alba, AIDA, Fundația pentru dezv. I.M.M. Alba, Pro-Arieșeni;
- *Organizații culturale*: Dacoromania, UAIFMR (Uniunea Interpreților de Folclor Muzical din România), „Asociația Culturală Obârşia" etc.
- *Cluburi sportive:* C.S. Unirea Alba Iulia, C.S.Universitarea 1 Decembrie 1918, C.S. Apulum Arena Alba Iulia fotbal, Performanța Alba Iulia, Cluburile școlare

1.1.7.i Dezvoltarea și extinderea infrastructurii municipiului Alba Iulia în urma proiectelor de investiții ale Primăriei

În cadrul acestui subcapitol sunt prezentate sintetic **principalele rezultate privind dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor aferente din municipiul Alba Iulia în urma proiectelor derulate sau aflate în implementare în cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia în ultimii ani.** Pentru a facilita conturarea unei imagini de ansamblu, informațiile sintetizate au fost prezentate structurat, în funcție de tipul de infrastructură.

INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

În perioada 2007-2013 Primăria Municipiului Alba Iulia a acordat o atenție deosebită dezvoltării și implementării de proiecte de investiții în infrastructura de transport având ca principal scop îmbunătățirea accesibilității centrului urban Alba Iulia și a legăturilor sale cu zonele limitrofe.

Prin ***Programul Operațional Regional 2007-2013*** Primăria Municipiului Alba Iulia a accesat și implementat ***4 proiecte*** în valoare totală de 105,3 milioane de lei. Tot în această perioadă, Primăria Municipiului Alba Iulia a implementat peste ***13 proiecte*** de investiții în infrastructura de transport finanțate din ***surse proprii*** în valoare totală de peste 72 milioane de lei. Menționăm faptul că în foarte multe situații, proiectele care au vizat reabilitarea și modernizarea străzilor (carosabil, acces pietonal, parcaje) au inclus și lucrări de amenajare de spații verzi sau zone de agrement. În plus, s-au realizat și niște investiții în infrastructura de transport (străzi) a căror beneficiari principali sunt persoane de etnie romă, lucrările fiind finanțate din Fondul Român de Dezvoltare Socială (Programul de Intervenții Prioritare pentru Comunități Rome).

În momentul de față infrastructura de transport a municipiului și a localităților aparținătoare prezintă un grad ridicat de dezvoltare, datorat în special importantelor lucrări de reabilitare, modernizare și dezvoltare realizate, printre care amintim:

- ***Reabilitarea și modernizare a 2 pasaje peste calea ferată***: pasajul superior peste calea ferată din Alba Iulia – Vințu de Jos (DN1/E81, km 378+020) - importantă arteră de

circulație din municipiu care relaționează accesul general al orașului cu localitățile limitrofe și pasajul peste calea ferată situat pe DN1/E81 la ieșirea din Alba Iulia către Cluj Napoca

- ***Reabilitarea a 2 poduri peste râu***: podul peste râul Ampoi ce traversează municipiul Alba Iulia și podul peste râul Sebeș la Oarda de Jos (pe DJ107C km 12+753)
- ***Modernizare de străzi pentru artere de circulație importante din municipiul Alba Iulia care relaționează***: cartierul rezidențial Bărăbanț, zona de dezvoltare economică cu centrul orașului (Str. Alexandru Ioan Cuza); cartierul rezidențial Cetate cu centrul orașului (Str. Calea Moților); cartierul rezidențial Micești cu centrul orașului (Str. Zlatnei)
- ***Dezvoltarea și reabilitarea rețelei stradale prin lucrări de reparații capitale:*** 24 de străzi situate în cartierul vechi al municipiului Alba Iulia (străzi urbane de categoria III, în lungime totală de 12696,5 ml), străzi zona Schit, străzi din cartierul Ampoi III, Bulevardul Transilvaniei, străzi din cartierul Cloșca III și Cloșca IV, străzi din cartierul Lumea Nouă a căror beneficiari sunt persoane de etnie romă (Str. Almașului, Str. Helești eului), alte străzi precum: Octavian Goga, Marcus Aurelius, Olteniei, Ceferiștilor, Regina Maria, Moldovei, Cabanei, Nazareth Illit, Lalelelor. De asemenea, s-au ***modernizat străzile din localitățile aparținătoare municipiului Alba Iulia***: Micești, Bărăbanț, Oarda de Jos, Oarda de Sus și Partoș, în lungime totală de 26910 m.

Suprafața totală a ***carosabilului*** drumurilor (străzilor) reabilitate, modernizate în ultimii 5 ani este de aproximativ 323.090 m^2. Pe lângă aceste lucrări de reabilitare a străzilor, s-a modernizat și o suprafață totală de aproximativ 135.300 m^2 destinată ***accesului pietonal*** (trotuare). De asemenea, s-a reabilitat, modernizat sau destinat o suprafață totală de aproximativ 130.000 m^2 pentru ***parcaje.*** În prezent, există ***12943 de locuri de parcare, din care 7061 parcări sunt marcate, numerotate şi închiriate.***

Este important de menționat faptul că lucrările de modernizare de străzi sau artere principale de circulație au vizat atât circulația rutieră cât și cea pietonală sau pentru bicicliști. Astfel, s-au realizat ***peste 1000 ml de piste pentru biciclete***.

O atenție deosebită s-a acordat și transportului urban, achiziționându-se ***stații de autobuz cu scopul protejării călătorilor:*** 125 module de stații cu bancă, copertine, panouri publicitare și afișaj electronic.

În afară de lucrările realizate până în prezent, menționăm faptul că în anul 2017, mai este în execuţie strada Barbu Catargiu pentru modernizare. Lucrările de pe străzile Aurel Vlaicu, Cetăţii, Crişan, Aron Pumnul Pentru au fost recepționate și redate spre folosință.

INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARĂ

În ultimul deceniu, în perioada 2003-2013, Primăria Municipiului Alba Iulia a inițiat și implementat ***19 proiecte de investiții în infrastructura tehnico-edilitară***, în valoare totală de

43 milioane de lei, echivalentul a aproximativ 10 milioane de euro. Peste jumătate din banii investiți în infrastructură au fost din surse proprii ale primăriei, iar restul din Programul PHARE 2001, Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CEE) și Programul SAMTID (Schema multianuală de finanțare a proiectelor de reabilitare a infrastructurii de apă din orașele mici și mijlocii).

În urma acestor investiții **s-a realizat**:

- ***Reabilitarea, modernizarea sau extinderea rețelei de alimentare cu apă în***: zona istorică - Cetatea Alba Iulia, zona Orașul de jos (Centru), zona centrală Iuliu Maniu, zona Craivei, zona Dealul Furcilor - Izvorului, zona Lalelelor - Carpenului, zona Schit, cartier Bărăbanț, zona Platoul Romanilor, zona Sub vii, zona În vii, Oarda de Sus, precum și pe o serie de străzi dintre care amintim: Gheorghe Doja, Andrei Mureșanu, Plevnei, etc. din Alba Iulia sau străzi din localitatea Oarda: Merișor, Gloriei, Lăcrămioarei, Câmpului, Bucegi, Castanilor, Trifoiului, Cocorilor, Cărăbușilor, Duzilor
- ***Reabilitarea, modernizarea sau extinderea rețelei de canalizare (colectare de ape uzate) în:*** zona istorică - Cetatea Alba Iulia, zona Craivei, zona Dealul Furcilor - Izvorului, zona Platoul Romanilor, zona Sub vii, zona În vii, zona Orașul de jos (Centru), precum pe o serie de străzi din municipiu printre care amintim: Lalelelor, Pinului, Nicolae Grigorescu, Turnătoriei, Gheorghe Doja, Andrei Mureșanu, Regina Maria, Vasile Alecsandri, etc.
- ***Reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public în vederea funcționării corespunzătoare a acestuia în:*** Bulevardele: Transilvaniei, 1 Decembrie 1918 și Revoluției și străzile: Alunului (Pâclișa), Septimius Severus (cartier Tolstoi) sau cele din zona Alba Iulia - Micești.
- ***Asigurarea sustenabilității energetice din surse regenerabile de energie pentru 4 instituții publice din municipiu***: Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel”, Căminul pentru Persoane Vârstnice (de pe strada Lalelelor), Centrul de Zi pentru Vârstnici, Direcția Programe din subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia. În urma investițiilor realizate a fost posibil energie electrică necesară să fie asigurată prin valorificarea potențialului solar.

Proiectul care a avut ca principal scop organizarea și funcționarea corespunzătoare a serviciului de iluminat public în zonele amintite anterior a constat în reabilitarea și modernizarea ***rețelei de iluminat public*** în lungime totală de ***6 km***, investindu-se în special în cabluri, stâlpi și corpuri de iluminat.

În vederea asigurării energiei electrice din surse alternative pentru cele 4 instituții publice s-au achiziționat și instalat ***1714 de panouri fotovoltaice*** cu o ***putere instalată cumulată de 257 kW***. Peste jumătate din aceste panouri 53,7% au fost instalate la Colegiul Tehnic ”Dorin Pavel” (920 panouri), iar o treime, 30,5% la Căminul pentru Persoane Vârstnice (524 panouri). Investiția totală pentru cele 4 instituții publice s-a ridicat la aproximativ 8,87 milioane de lei.

Energia produsă ca urmare a implementării proiectului este de 307 MW/oră ce este utilizată în întregime în scop public.

INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

Principalele investiții în infrastructura socială și serviciile aferente s-au realizat în cadrul a ***11 proiecte în valoare de aproximativ 18 milioane de lei,*** echivalentul a peste 5 milioane de euro. Principalele surse de finanțare au fost: Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR 2007-2013), Agenția Națională pentru Locuințe (ANL), Bugetul local, Bugetul de Stat prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) și Ministerul Muncii, Familie și Protecției Sociale (MMFPS), Guvernul României prin MMFPS, PHARE 2004-2006 și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei.

În urma implementării celor 11 proiecte s-a realizat:

- ***Construcția a 65 de locuințe sociale*** (apartamente): 40 de apartamente pentru tineri cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani și care nu își permit să cumpere sau să închirieze o locuință pe piața liberă; iar 25 de apartamente pentru chiriașii evacuați sau care urmează să fie evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari din Bloc A3 din municipiu
- ***Înființare, construcție, reabilitare, extindere sau dotare de centre sociale care oferă sprijin și servicii de specialitate*** pentru ***4 categorii de grupuri vulnerabile***:
  - ***Persoane vârstnice:***
    - *2 centre rezidențiale* (pentru 124 de persoane): Căminul pentru persoane vârstnice Alba Iulia pentru care s-au investi aproximativ 4,7 milioane de lei în infrastructura necesară asigurării celor mai bune condiții de locuire și servicii de specialitate (100 de persoane vârstnice beneficiază de servicii sociale calitativ superioare și în corelație cu nevoile identificate) și Așezământul pentru persoane vârstnice în situații de vulnerabilitate socială ”Sfântul Andrei” (24 beneficiari)
    - *1 centru de informare și consiliere* (Centrul de Informare și Consiliere pentru Drepturile de Protecție Socială ale Persoanelor Vârstnice din Alba Iulia – dispune de o capacitate de a furniza servicii unui număr de 500 de persoane vârstnice din municipiu)
  - ***Persoane cu dizabilități***:
    - *1 centru rezidențial* (Centrul rezidențial pentru copii cu dizabilități multiple Alba – pentru 30 de copii cu dizabilități multiple și 100 de familii aparținătoare din județul Alba)
    - *1 centru de servicii specializate* (Centrul Pilot pentru Persoane cu Dizabilități Alba dispune de o capacitate de a oferi servicii specializate de formare profesională, consiliere și mediere pentru 80 de adulți cu deficiențe locomotorii, auditive și vizuale și 160 de familii aparținătoare din județul Alba)
  - ***Persoane fără adăpost***: *1 centru sub formă de adăpost pentru o perioadă determinată,* de tip pensiune cu o capacitate de 50 de locuri și care se adresează unui număr cel puțin de 150

de beneficiari unici/an (Centrul Social de Urgență Alba - oferă servicii de găzduire temporară și hrană, consiliere și suport în vederea integrării sociale și ocupaționale)

- ***Familii cu copii aflate în vulnerabilitate socială***: *1 centru de consiliere și sprijin* (Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii "Sfânta Maria" din Alba Iulia – oferă servicii de consiliere atât pentru părinți cât și copii pentru a face mai ușor față dificultăților psiho-sociale, pentru dezvoltare competențelor paternale, prevenirea separării copilului de familie, sprijin pentru copii, etc.)

INFRASTRUCTURA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Importante investiții în infrastructura de învățământ s-au realizat în cadrul a ***7 proiecte*** în valoare de aproximativ 13 milioane de lei, echivalentul a peste 3 milioane de euro. Principalele surse de finanțare au fost: Bugetul de Stat prin Ministerul Educației și Cercetării (MEC), PHARE 2003 CES, Bugetul local, bugetul Consiliului Județean Alba, Compania Națională de Investiții din București și alte surse proprii primăriei.

În urma implementării celor 7 proiecte s-a realizat:

- ***Amenajarea unei crește pentru copii***: o creșă amenajată la nivel P+E (la parter: 2 săli de clasă, cabinet medical, bucătărie + depozit de alimente, vestiare, grupuri sanitare, iar la etaj: 2 săli de clasă, o sală multifuncțională, birouri, spălătorie, călcătorie, oficiu, grupuri sanitare). Investiția s-a realizat în urma schimbării destinației a unui centru de dializă
- ***Construcție, reconstrucție sau extindere a 3 grădinițe pentru copii***:
  - o grădiniță nouă în urma demolării unei centrale termice și eliberare a amplasamentului (Grădinița cu Program Normal Nr. 15 din Alba Iulia),
  - o grădiniță reconstruită (Grădinița din Bărăbanț),
  - o grădiniță extinsă de la nivelul P la P+E cu 5 săli de clasă la etaj, sală multifuncțională la parter, cabinet medical, grupuri sanitare, vestiare și birouri. (Grădinița cu Program Normal Nr. 10 din Alba Iulia),
- ***Mansardare liceu*** în vederea asigurării spațiului corespunzător pentru organizarea activităților educaționale: 1 liceu (Liceul de Muzică și Arte Plastice din Alba Iulia)
- ***Construcție și dotare a 2 săli de sport***: o sală de sport cu o capacitate de 150 de locuiri în cartierul Ampoi III și o sală de sport în incinta Școlii Generale Nr.7 "Mihai Eminescu", investiția celei din urmă realizându-se în urma schimbării destinației centralei termice din vecinătatea școlii. Dotarea sălilor de sport a constat în: vestiare pentru fete și băieți, spațiu de depozitare material sportiv, birouri (în special pentru profesori), terasă, etc.

Potrivit informațiilor din cadrul Inspectoratului Școlar Judeţean Alba, ***situația unităților de învățământ din municipiul Alba Iulia*** la data de 5 noiembrie 2013 pentru care s-au elaborat documentații de specialitate (studiu de fezabilitate (SF), proiect tehnic (PT)) în vederea unor ***lucrări de reabilitare, modernizare, dotare sau de noi construcții***[165]:

[165] Conform datelor statistice obținute de la Inspectoratul Școlar Județean Alba, situație întocmită de ing. Mircea Duca, Departamentul Tehnic Investiții

- *Reabilitare clădire:* Liceul de Arte din Alba Iulia, Școala Generală ”Ion Agârbiceanu” din Alba Iulia,
- *Reabilitare termică și utilități***:** Centrul Școlar de Educație Incluzivă din Alba Iulia**,**
- *Clădire nouă (și dotări aferente), construcţie cantină şi construcţie biserică:* Seminarul Teologic Ortodox ”Mitropolit Simion Ștefan”
- *Reparaţii capitale*: Grădinița cu Program Normal Nr. 6 din Alba Iulia

INFRASTRUCTURA DE SITUAȚII DE URGENȚĂ

Primăria Municipiului Alba Iulia a dezvoltat și implementat două proiecte în domeniul infrastructurii de situații de urgență și a serviciilor aferente în valoare totală de 1,16 milioane de lei. Un proiect a fost finanțat de Guvernul României prin Programul PHARE 2005-2006 și a vizat modernizarea și funcționarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență (în special dotarea cu echipamente de specialitate și formarea și perfecționarea profesională a resurselor umane din administrația publică a municipiului Alba Iulia). Al doilea proiect, finanțat din bugetul local al primăriei municipiului a avut ca principal scop proiectarea, executarea, dotarea și echiparea unui punct de comandă de apărare civilă la subsolul blocului 32D.

Imegini reprezentative privind infrastructura Municipiului Alba Iulia în urma unor proiecte investiții[166]

Figură 123 - Pasaj rutier peste calea ferată (sector de drum la ieșirea din Alba Iulia spre Sebeș - Sibiu)

Figură 124 - Stația de epurare a Municipiului Alba Iulia

Figură 126 - Centrul pentru Persoane Vârstnice din Alba Iulia (”Casa celor 100 de suflete”)

Figură 125 - Sector de drum modernizat la intrarea în Alba Iulia dinspre Cluj Napoca (DN1-E81)

[166] Foto: Primăria Municipiului Alba Iulia

Figură 130 - Spațiu de recreere în zona Mamut

Figură 129 - Infrastructură rutieră (drum, acces pietonal și pentru biciclete) în zona Mamut

Figură 128 - Centrul Social de Urgență Alba

Figură 127 - Grădinița Nr.15 din Municipiul Alba Iulia

1.1.7. ii. Necesități de extindere, dezvoltare sau modernizare a infrastructurii și serviciilor aferente la nivelul municipiului Alba Iulia. Probleme, disfuncţionalităţi şi condiţii restrictive în dezvoltare

În urma documentărilor în cadrul acestei diagnoze, a cercetărilor în teren şi a rezultatelor în urma unor discuţii cu reprezentanţi ai unor instit uţii din municipiul Alba Iulia, s-a identificat un set de necesităţi la nivelul infrastructurii şi serviciilor aferente.

Acestea sunt considerate o prioritate pentru următoarea perioadă de programare 2014-2020, fiind necesară identificarea de soluţii potrivite sau implementarea de proiecte cu finanţare nerambursabilă.

Menţionăm faptul că aspectele identificate și prezentate mai jos reprezintă doar o selecție, o bază de pornire, această secțiune fiind considerată foarte utilă în elaborarea strategiei municipiului Alba Iulia pentru următoarea perioadă de programare.

INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

Principalele investiţii şi soluţii necesare în infrastructura de transport şi creşterea accesibilităţii şi mobilităţii identificate sunt (conform Geoblog Alba Iulia[167], Proiect STATUS, 2013):

- Construirea pasajului subteran pentru autoturism, sub calea ferată şi şoseaua de centură, pe strada Mărăşeşti, pe drumul spre Drâmbar (permite o mai bună fluidizare a traficului şi o diminuare a riscului de accidente)
- Îmbunătăţirea accesului de pe centura ocolitoare a municipiului
- Fluidizarea traficului şi creşterea siguranţei rutiere în zona Detunata – Calea Moţilor (în special la ieşirea din parcarea Kaufland)
- Sens giratoriu pe Calea Moţilor, după staţia de autobuz din Micesti
- Soluţii de fluidizare a traficului auto pe strada Vasile Goldiş şi străzile adiacente
- Trecere de pietoni în apropierea sensului giratoriu de pe Calea Moţilor cu intersecţia Străzii Doinei
- Fluidizarea traficului pe Bulevardul Revoluţiei (ambuteiajele frecvente determină ca o distanţă de aproximativ 400 de metri să fie parcursă în timpul zilei în aproximativ 15-20 de minute cu mijloace auto)
- Creşterea accesibilităţii în jurul Cetăţii Alba Carolina
- Mai multe străzi în cartierele noi care înregistrează o dezvoltare spaţială accentuată
- Reabilitarea şi modernizarea de străzi (ex. cartier Bărăbanţ)

De asemenea, ***esențial pentru descongestionarea traficului din municipiu este realizarea inelului de centură pe latura de nord-vest*** a municipiului care să preia parte din traficul de tranzit și asigurarea legăturii mai directe între cele două drumuri de interes național DN1 și DN74, obiectiv cuprins în Planul General de Urbanism al Municipiului Alba Iulia, document finalizat în 2012. (Moldovan, Silvia, 2014).

O altă necesitate identificată este găsirea unor soluții de scoaterea în afara zonei rezidențiale a traficului de tranzit și ***interzicerea traficului greu în oraș***, cum este de pildă cel pe Bulevardul 1 Decembrie 1918, prin fața blocurilor M-uri spre Sebeș. (Duca, M., 2014).

De asemenea, ***este nevoie de o mai bună interconectare a municipiului Alba Iulia cu coridorul Pan European IV şi variantele ocolitoare***.

În altă ordine de idei, problemele legate de insuficiența locurilor de parcare ar putea fi soluționate prin ***construirea de parcări etajate***.

La nivelul localităților aparținătoare municipiului, o problemă comună și foarte accentuată este legată de accesibilitate privită prin prisma corelației între străzi și teritoriu.

[167] Platformă informatică online dezvoltată în cadrul Proiectului Strategic Territorial Agendas for "Small and Middle-Sized Towns" Urban Systems – STATUS (http://www.seecityplatform.net/) și completată de actori locali în cadrul unui workshop dedicat identificării problemelor urbane din cadrul Municipiului Alba Iulia, 2013, http://www.seecityplatform.net/albaiuliamap

Extinderea suprafeței rezidențiale este invers proporțională cu extinderea tramei stradale. Pentru a echilibra această disproporție, este necesară identificarea și implementarea de soluții imediate și fezabile, având în vedere accentuarea acestei dinamici de mai bine de un deceniu.

De asemenea, este necesară ***reabilitarea și modernizarea gării din Bărăbanț, destinată mărfurilor.***

INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARĂ

În afară de o serie de aspecte existente și la nivel național privind infrastructura de utilități publice, s-au identificat la nivelul municipiului Alba Iulia câteva necesități considerate o prioritate pentru următoarea perioadă de programare.

Menționăm ***cele mai importante probleme și necesități identificate*** (Moldovan, Silvia, 2014):

- ***Zonele nou dezvoltate în ultimii 10 ani*** la nivelul unității administrativ – teritoriale a municipiului Alba Iulia ***se confruntă cu o lipsă de coerență în ceea ce privește asigurarea utilităților tehnico-edilitare principale***. Acest aspect este resimțit în mod special în privința distribuției și alimentării cu ***energie electrică.*** Acest lucru este cauzat în special de faptul că ***operatorii nu au planuri strategice și interes strategic pentru crearea de noi capacități în aceste zone***, iar cadrul legislativ actual nu îi obligă.
- ***Principalele tipuri de infrastructuri tehnico-edilitare pentru care se întâmpină cele mai mari probleme*** (de cost, de acces, de dezvoltare, etc.) sunt cele pentru energie electrică și gaze naturale. Din acest punct de vedere, ***cele mai afectate zone*** sunt:
  - Zona dintre Alba Iulia și Micești
  - Zona din Bărăbanț dintre străzile Emil Racoviță – Alexandru Odobescu
  - Cartierul Dealul Furcilor
  - Zona șoselei de centură
  - Zonele prevăzute prin PUG
  - Viitoare noi zone de dezvoltare economică și zone rezidențiale (în special cele dintre Alba Iulia și Drâmbar)
- Este nevoie de un cadrul legislativ mai favorabil către investitori și mai direcționat către furnizori

De asemenea, din raționamente atât de estetică urbană cât și de funcționalitate optimă, este necesară identificarea de soluții pentru modernizarea și mascarea țevilor.

INFRASTRUCTURA DE SĂNĂTATE

În general, problemele legate de infrastructura de sănătate și serviciile aferente la nivelul unității administrativ – teritoriale a municipiului Alba Iulia ***sunt cele specifice și la nivel național***.

În plus, este nevoie de crearea unui ambulatoriu nou cu o capacitate suficientă care să permită funcționarea în condiții optime atât a policlinicii (Str. Mușețelului), cât și a Spitalul de Neurologie - Psihiatrie și a Ambalatorului Psihiatrie (Str. Unirii) și a Secției de Boli Infecțioase (Str. Decebal).

Deși s-au modernizat și dotat câteva secții din cadrul Spitalului Județean de Urgență Alba, este nevoie ca toate secțiile să dispună cele mai optime condiții și să ofere cele mai bune servicii medicale posibil.

O necesitate o reprezintă extinderea, amenajarea, modernizarea și dotarea unităților medicale din localitățile aparținătoare municipiului Alba Iulia (localități cu specific rural).

INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

Având în vedere complexitatea problemelor şi a necesităţilor din domeniul social (în special domeniul incluziunii sociale), se vor trece în revistă cele mai importante aspecte. Pentru acestea este nevoie de sprijin pentru identificarea şi dezvoltarea de soluţii potrivite. Înainte de a prezenta succint aceste necesităţi, menţionăm faptul că, în ultimii ani, autorităţile publice locale au făcut un efort considerabil şi susţinut în dezvoltarea şi implementarea unui număr relativ mare de acţiuni şi proiecte de incluziune socială (prezentate pe larg în subcapitolul 5.2).

Pentru următoarea perioadă de programare este ***necesară extinderea infrastructurii sociale şi a serviciilor aferente, câteva priorităţi în acest sens fiind***:

- ***Centre de zi sau "After School"*** pentru ***copii şi elevi cu potenţial mental şi creativ ridicat*** (în special pentru copii şi elevi supradotați sau talentați), dar pentru care părinții sau aparținătorii legali nu dispun de fonduri financiare necesare ca aceștia să-și dezvolte şi valorifice abilităţile
- ***Cantine sociale*** amplasate în apropierea unităților de învățământ pentru ***elevi și studenți*** ai căror părinți sau aparținători legali dispun de venituri foarte mici, fiind la limita sau sub pragul sărăciei
- ***Centru de zi și servicii integrate de consiliere și dezvoltare*** pentru ***copii şi elevi cu părinți plecați la muncă în străinătate***
- ***Centru de zi și servicii integrate de incluziune socială*** pentru ***persoane de etnie romă***
- ***Centre de respiro pentru persoane vârstnice şi persoane cu handicap***
- ***Centru de prevenţie***

Un proiect integrat de o deosebită necesitate la nivelul municipiului Alba Iulia (conturat pe baza unui cumul de necesităţi, factori şi efecte), propus (Chirilă, V.S[168]., 2013) este ***construirea şi dezvoltarea unui campus/centru social multifuncţional destinat persoanelor defavorizate. Rolul principal al acestuia este atât îmbunătăţirea calităţii vieţii şi incluziunii sociale cât şi asigurarea de servicii suport (materiale, financiare, emoţionale, educaţionale, de dezvoltare) persoanelor dezavantajate.*** În linii mari, această infrastructură socială integrată

[168] prof. Sorin Valerian Chirilă, Director General în cadrul Direcţiei de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Alba

cuprinde: un centru de zi pentru persoane cu handicap psihic şi mintal (aproximativ 20-30 de locuri); un centru de respiro pentru persoanele aparţinătoare (se poate negocia un cost/persoană); locuinţe sociale pe categorii de beneficiari (infrastructură adaptată educaţional[169]); o creşă pentru copii; o cantină pentru adulţi pe bază de voucher; un centru pentru persoanele victime ale violenţei; un cabinet de consiliere şi orientare: educaţională, socială, profesională şi integrare.

Succint, serviciile oferite în cadrul acestui centru multifuncţional au la bază următoarele principii şi obiective:

- ***Conștientizarea că munca în folosul comunității nu este gratuită***, ci pot primi vouchere prin intermediul cărora îşi pot acoperi diferite necesităţi (de pildă, hrana zilnică)
- ***Persoanele vulnerabile sunt ajutate, sprijinite şi motivate pentru a-şi redefini sau completa aria de valori şi nu doar supravegheate de cadrele de specialitate***. În general aceste persoane nu-şi pot organiza timpul (pentru că acesta nu a fost o resursă pentru ei), banii (pentru că a fost mereu o privaţiune), etc. Astfel, facilitarea şi monitorizarea activităților de muncă a acestor persoane de către cadrele specializate reprezintă o necesitate.
- ***Formarea valorilor morale pe care individul ar trebui să le aibă, precum şi atingerea echilibrului*** de viaţă şi familie. Servicii advocacy de calitate pot fi un real suport în acest sens.
- ***Facilitarea accesului persoanelor defavorizate la condiţii de viaţă decente din punct de vedere material***

De asemenea, menţionăm câteva aspecte identificate la nivel naţional, dar care se resimt destul de acut şi la nivelul municipiului Alba Iulia, pentru acestea fiind nevoie de soluţii (Chirilă, V.S[170]., 2013),:

- Disfuncţionalităţile sistemului de protecţie socială sunt accentuate de depersonificarea/ devalorizarea solidarităţii sociale. O propunere în acest sens este găsirea unei soluţii prin care toate ajutoarele sociale să fie asigurate dintr-o singură sursă pentru ca beneficiarul să conştientizeze că este ajutat de comunitate
- Dificultăţi în asigurarea cofinanțării în iniţierea şi dezvoltarea de proiecte cu finanțare europeană nerambursabilă

INFRASTRUCTURA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Pe lângă o serie de aspecte cunoscute la nivel naţional privind sistemul şi infrastructura de învățământ pentru care este nevoie de sprijin, în special financiar, s-au identificat la nivelul municipiului Alba Iulia câteva necesităţi considerate o prioritate pentru îmbunătăţirea calităţii actului educaţional.

Menţionăm cele mai importante necesităţi identificate (Popa, Alexandra[171], 2014):

[169] De pildă, pentru romi sunt necesare case cu dependinţe care sunt în concordanţă cu stilul de viaţă al acestora (ex. suprafaţa locuită: 6 m^2/membru de familie)
[170] Prof. Sorin Valerian Chirilă, Director General în cadrul Direcţiei de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Alba
[171] D-na Alexandra Popa, Inspector şcolar de specialitate - Învăţământ tehnic în cadrul Inspectoratului Şcolar Judeţean Alba

- ***Dezvoltarea de infrastructură cu bază materială*** pentru instruirea practică şi laborator tehnologic
- ***Formarea cadrelor didactice la angajatori*** în vederea perfecţionării competenţelor şi facilitării adaptării activităţilor didactice la noile tehnologii. Este necesară formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile
- ***Pentru diminuarea efectelor abandonului şcolar*** este necesară organizarea de ***programe "a doua şansă***" cu stagii de pregătire practică în vederea obţinerii nivelului II de calificare. Aceste programe sunt utile pentru cei care au abandonat şcoala şi au depăşit vârsta clasei respective
- Dezvoltarea de ***programe de recuperare a materiei dedicate elevilor cu risc de abandon şcolar***
- ***Extinderea de infrastructură de învăţământ pentru nivelul preşcolar şi primar în cartierele noi de locuinţe şi zonele defavorizate*** ale municipiului
- ***Investiţii în infrastructura informatică în toate unităţile de învăţământ*** din municipiu pentru a răspunde cerinţelor curriculumului naţional şi a asigura acces egal la informaţie
- Pentru ***facilitarea integrării persoanelor cu cerinţe educative speciale*** (CES) în învăţământul de masă este necesară infrastructură adaptată în cadrul tuturor unităţilor de învăţământ. În urma situaţiilor transmise la Inspectoratul Şcolar Judeţean Alba de către unităţile de învăţământ, pentru anul şcolar 2013/2014 la nivelul municipiului Alba Iulia sunt înregistraţi 77 de copii cu cerinţe educative speciale integraţi în învăţământul de masă

Există la nivelul municipiului Alba Iulia ***grădiniţe şi şcoli insuficiente comparativ cu numărul în creştere de copii şi elevi din zonă***. Un exemplu în acest sens este suprasolicitarea Şcolii Generale Nr.7 „Mihai Eminescu" de pe strada Toporaşilor, unde în perioada 2011 – 2013 numărul de elevi a crescut cu aproximativ 35%. Este nevoie de identificarea de soluţii potrivite în acest sens.

Este necesar ***introducerea transportului şcolar acolo unde este cerere***.

Una dintre problemele la nivel naţional, dar care se resimte accentuat şi la nivelul municipiului Alba Iulia este aceea ca ***unităţile de învăţământ tehnologice şi profesionale nu sunt competitive pe piaţa muncii***. Este nevoie de restructurarea și adaptarea programelor şcolare pentru profilurile tehnologic şi profesional pentru a facilita dobândirea competenţelor adecvate în rândul elevilor. În plus, nevoie ca ***oferta curriculară a acestor unităţi de învăţământ să se regăsească în nomenclatorul calificărilor profesionale pentru care există cerere pe piaţa forţei de muncă atât la nivelul municipiului Alba Iulia cât şi în zona de influenţă a acestuia***. Un aspect important de menţionat este acela că Inspectoratul Şcolar Judeţean Alba ţine strâns legătura cu agenţii economici şi încearcă permanent identificarea celor mai potrivite soluţii, însă este nevoie de mai mult sprijin pentru acesta. În urma unor discuţii, în special cu Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social în Formare Profesională, s-a ajuns la concluzia că principalele calificări care sunt necesare sunt în primul

rând: ospătari, bucătari, instalatori, mecatronişti de industrie, electromecanici, turnători, modelieri, operatori pe maşini de comandă numerică, etc.

O altă prioritate ar trebui să o reprezinte încurajarea şi sprijinirea dezvoltării unei infrastructuri dedicate elevilor cu rezultate şcolare şi extraşcolare deosebite, acelora cu un potenţial metal şi creativ foarte ridicat. Existenţa unor posibilităţi şi oportunităţi de încurajare, valorificare şi dezvoltare a potenţialului mental şi creativ al elevilor reprezintă pe termen lung un pas important în creşterea autentică a calităţii capitalului uman.

Este de asemenea necesară ***încurajarea și sprijinirea cadrelor didactice în proiecte de mobilitate teritorială la nivelul Uniunii Europene,*** facilitând transferul de know-how și flexibilitatea în desfășurarea activităților didactice centrate pe dobândirea de competențe în rândul elevilor. ***Menționăm faptul că în contextul schimbărilor economice actuale și a cerințelor de competitivitate, importanța creșterii calității competențelor în rândul elevilor este resimțită într-o arie mut mai mare, dincolo de învățământul tehnic și profesional care este centrat pe dobândirea de abilități practice.*** Este nevoie de o susținere și o mai mare implicare în acest sens în special în cadrul liceelor teoretice (în special pentru secțiile axate pe științe exacte (informatică, matematică, fizică, chimie, fizică, etc.). În acest sens, este ***nevoie de sprijinirea proiectelor care vizează creșterea creativității și dobândirea de abilități practice în rândul elevilor în urma unor tabere, stagii de practică, etc. în școli din țări de pe teritoriul Uniunii Europene***. Trebuie ***încurajată participarea la astfel de activități a unui număr cât mai mare de tipuri de elevi, nu numai a celor cu rezultate școlare deosebite, ci acordată o șansă și elevilor cu performanțe școlare mai modeste sau dificultăți de adaptare și integrare***. Precizăm faptul că, în acest context, cea din urmă categorie de elevi amintită nu se referă la cea cu cerințe educative speciale, dizabilități, care a fost abordată într-o altă secțiune. Studii și cercetări științifice în domeniul psihologiei au arătat faptul că un context favorabil pentru un elev îi poate schimba semnificativ, contribuind la o creștere a performanței școlare a acestuia.

INFRASTRUCTURA DE CERCETARE

Unele dintre cele mai mari necesități este o mai bună colaborare între mediul de cercetare și mediul economic din municipiul Alba Iulia. În prezent aceasta reprezintă o provocare și ar trebui privită cu mai mult interes prin prisma a cel puțin două aspecte foarte importante:

- ***transferul de know-how***, care ar trebui ***să impulsioneze mediul de afaceri local în dezvoltarea și inovarea de servicii și produse***, care la rândul lor vor avea o contribuție în creșterea competitivității economice. În același timp, încurajarea și sprijinirea transferului de know-how ***ar putea facilita o flexibilitate și o mai mare relevanța în concentrarea universității pe cercetare aplicată și valorificarea oportună a acesteia***. În acest sens, este nevoie de sprijin pentru inițierea și dezvoltarea de către mediul de cercetare a unor proiecte strategice fezabile și oportune axate pe cercetare aplicată și valorificarea inteligentă a acesteia, care la rândul lor să fie ”piesa de puzzle” potrivită în procesul de dezvoltare durabilă a municipiului Alba Iulia și zona de influență. Este nevoie ca aceste proiecte strategice să poată contribui autentic în special la dezvoltarea

socială și economică locală, termenii care ar trebui să definească aceste proiecte fiind: rezultate de impact, calitate și inovare.

- ***accesul studenților atât la stagii de practică de calitate la angajatori din municipiul Alba Iulia și zona de influență cât și la internship-uri la instituții și corporații naționale și internaționale***. Este nevoie de sprijinirea accesului studenților la stagii de practică orientate pe dobândirea și dezvoltarea de competențe adecvate cererii de pe piața forței de muncă . În ceea ce privește facilitarea accesului studenților la stagii de practică în străinătate, având ca scop principal dobândirea de înalte calificări, direcțiile de acțiune în acest sens ar trebui corelate cu dezvoltarea de oferte și soluții de aplicabilitate pe plan local a tipurilor de competențe dobândite, astfel încât să fie suficient de atrăgătoare și motivante ca studenții să se reîntoarcă în țară .

O altă provocare a mediului de cercetare din municipiul Alba Iulia este creșterea vizibilității la nivel național și internațional. În acest sens, este nevoie de sprijin financiar pentru dezvoltarea de proiecte care să asigure atât infrastructura materială necesară cadrelor universitare, cât și perfecționării competențelor acestora. Astfel, accesul la o infrastructură de cercetare la standarde europene este un pas important în creșterea vizibilității universității pe plan național și internațional, în special prin publicarea unui număr cât mai mare ale rezultatelor cercetărilor în publicații științifice cu factor de impact cât mai mare.

De asemenea, ***este necesară înființarea și dezvoltarea unei structuri integrate care să permită o mai bună conectivitate a mediului de afaceri și a mediului de cercetare pe niște domenii specifice***. În prezent oferta universității pentru mediul de afaceri se bazează în special pe servicii (studii și cercetări de specialitate). Este nevoie ca acestea să fie extinse și pe partea de dezvoltare de servicii sau produse. Este necesară identificarea a maxim 3-4 domenii cu aplicabilitate practică în mediul economic la nivel local și județean și identificate câteva direcții strategice de creștere a calității transferului de know-how (inclusiv dezvoltarea și valorificarea de parteneriate internaționale).

Un exemplu de succes în acest sens poate fi considerat Parcul Științific din Lahti (Finlanda). Foarte pe scurt, municipiul Lahti este capitala Regiunii Päijänne Tavastia din Finlanda. Cu o populație puțin peste 100.000 de locuitori, municipiul este situat în partea de sud a țării, la aproximativ 100 km de capitala Helsinki. Municipiul are un profil economic industrial cu tradiție. Este recunoscut prin ascensiunea rapidă pe care a cunoscut-o în domeniul cercetării aplicate:

- *Lahti University of Applied Sciences*. De exemplu, *Institute of Design* a câștigat recunoașterea internațională, în special pentru bijuterii și design industrial. Alte domenii de expertiza includ metalice, prelucrarea lemnului și a mobilei
- *Faculty of Biosciences* (Department of *Environmental and Ecological Sciences*), extensie Helsinki University

Direcțiile strategice îndreptate spre transferul de know-how, în vederea unei mai bune și oportune valorificări a cercetării aplicate în mediul de afaceri, au avut ca rezultat înființarea și

dezvoltarea ***Lahti Science & Business Park***[172]**.** În prezent acesta este cel mai important centru de cercetare, educație, clustere și firme în sectorul de mediului înconjurător din Finlanda. A fost inaugurat în 2006, având în prezent o suprafață de 36.000 m², parcul științific fiind finalizat în 3 etape: 2006, 2008, 2012. Este foarte important de precizat faptul că ***în cadrul Lahti Science & Business Park aproximativ 50 de firme și clustere își desfășoară activitatea, iar creșterea anuală a cifrei de afaceri este de 18%.***[173]

Figură 132 - Clădirea Parcului științific și de afaceri din Lahti

Figură 131 - Detaliu din interiorul clădirii

Spre exemplu, la parter sunt firmele care activează în cadrul instituţiei, iar la etaje este infrastructura dedicată mediului academic şi de cercetare în domeniile specifice. În plus mai există şi alte tipuri de infrastructuri dedicate activităţilor legate de networking pentru business, activităţi socio-culturale, recreative şi creative, etc.).

O oportunitate de pentru dezvoltarea a municipiului Alba Iulia este identificarea şi implementarea unui ***proiect integrat axat o infrastructură conectivă, în special prin creşterea accesibilităţii prin integrare de sisteme TIC şi valorificarea de volume mari de date pentru îmbunătăţirea condiţiilor de trai şi muncă în oraş***. O astfel de iniţiativă este încurajată şi sprijinită financiar de Comisia Europeană în cadrul Programului de cercetare „ORIZONT 2020", prin Parteneriatul european pentru inovare (PEI) din cadrul iniţiativei „***Oraşe şi comunităţi inteligente***".[174]

FONDUL DE LOCUINȚE

O atenție deosebită ar trebui acordată esteticii urbane pentru că imaginea urbană creează prima impresie.

Programul de reabilitare termică a locuințelor a avut, pe lângă rezultate pozitive (diminuarea pierderilor de căldură din locuințe) și consecințe negative cum este, de pildă, ***alterarea imaginii urbane de ansamblu***. În toate cartierele municipiului Alba Iulia există blocuri care au fost, la finalul lucrărilor de finisaje exterioare sau a lucrărilor de reabilitare termică, zugrăvite în diverse culori, o paletă de culori mai mult decât generoasă, în multe

[172] Website-ul oficial: http://www.ladec.fi/en
[173] http://www.fyc.uma.es/repository/fileDownloader?rfname=280a6f70-63a0-4ff4-8bc5-95589490f9a0.pdf pagina 7
[174] Comunicatul de presă al Comisiei Europene „Proiecte urbane mai inteligente în Europa", noiembrie 2013, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1159_ro.htm

situații combinația acestora nefiind cea mai potrivită. Pe lângă faptul că la nivelul unui singur cartier au fost folosite destul de multe nuanțe de culori, multe blocuri au fost reabilitate parțial, contrastul inestetic fiind și mai evident. Menționăm că există și zone din municipiu în care aceste aspecte au fost evitate și prin urmare imaginea estetică este una foarte plăcută. Un exemplu în acest sens este zona blocurilor ”M-uri” din fața parcului din cartierul Cetate.

Figură 135 - Exemplu de estetică urbană pusă în evidență de fațada blocurilor de locuit (puține culori și atent alese): Municipiul Lahti din Finlanda

Figură 134 - Exemplu de estetică urbană privind fațada blocurilor de locuit (cartierul Cetate, Bulevardul 1 Decembrie 1918, zona blocurilor”M-uri”)

Figură 133 - Bloc de locuințe cu fațadă multicoloră și inestetică în urma reabilității termice a unor locuințe (cartier Ampoi 1

La nivelul Consiliului Local și a Comisiei de Urbanism din municipiul Alba Iulia s-au luat deja măsuri în acest sens, prin proiectul de hotărâre aprobat în ședința din 30 mai 2013, însă se consideră potrivită o actualizare a măsurilor legislative cu privire la numărul și nuanțele de culori ce pot fi folosite pentru estetica locuințelor, dar și a unor elemente de arhitectură a locuințelor care să se integreze mai bine în specificul orașului și imaginii de ansamblu care se dorește.

Propunerea este ca beneficiarii să poată opta pentru maxim 1-2 culori dintr-o paletă cromatică formată din maxim 4 culori disponibile pentru intregul fond de locuinţe din municipiul Alba Iulia (maxim 3 culori disponibile pentru faţada blocurilor şi maxim 4 culori dispobibile pentru faţada caselor particulare), iar nuanțele acestora ar trebui să fie în acord cu nuanțele cromatice ale celui mai reprezentativ element al orașului, care pe lângă faptul că

reușește să păstreze identitatea istorică, este și un brand turistic cu un imens potențial în prezent și viitor: Cetatea Alba Carolina. În prezent proiectul administrației locale asupra asupra regulilor ce trebuie respectate în cazul unor intervenţii la faţadele blocurilor de locuit, prevede alegerea a ”maxim două culori pe care le vor putea alege dintr-un paletar agreat de oameni de specialitate”[175] la nivelul unui singur bloc de locuințe. În schimb, imposibilitatea eliberării avizului tehnic favorabil pentru zugrăvelile exterioare pe care se vor ”aplica desene pe fațadă de tipul: șah, romburi, coloana infinitului, benzi orizontale sa verticale și/sau alte modele similare”[176] este o decizie foarte bună a Consiliului Local și a Comisiei de Urbanism a municipiului. În prezent, asemenea desene pe fațadele exterioare ale locuințelor sunt mult prea multe și stridente. De asemenea, și celelalte măsuri prevăzute de administrația publică locale sunt unele foarte potrivite și ilustrează intenția protejării și stopării lucrărilor ce pot afecta imaginea estetică urbană de ansamblu.

Însă, se consideră foarte important, nu doar evitarea în pezent și viitor a lucrărilor neadecvate de finisaje a fațadelor exterioare a locuințelor, ci și repararea pe cât este posibilă a imaginii urbane alterate de asemenea lucrări în trecut. Prin urmare, un ***al doilea pas*** ar putea fi o campanie de conștientizare și educare a cetățenilor cu privire la importanța esteticii urbane care, de fapt, reflectă și imaginea populației. ***Un al treilea pas*** ar putea fi identificarea unor soluții și proiecte de încurajare și susținere a cetățenilor în renovarea, refacerea finisajelor exterioare ale locuințelor, contribuind astfel la repararea, îmbunătățirii imaginii urbane de ansamblu a municipiului.

De asemenea, se consideră oportună oferirea de consiliere din partea Comisiei de Urbanism pentru locuitorii care doresc sa inițieze și dezvolte proiecte personale de construcție sau renovare a locuințelor individuale pentru a se integra mai bine în specificul urban. Dacă acest aspect este, poate, mai dificil de pus în practică datorită numărului mare de potențiali beneficiari, o soluție ar putea fi ***dezvoltarea unei aplicații informatice ușor de accesat*** (de exemplu, în cadrul website-ului oficial al primăriei) prin intermediul căreia aceștia se pot informa cu privire la recomandările administrației, se pot clarifica prin aflarea de răspunsuri potrivite la întrebări precum ”De ce?”, ”Cum?”, ”Ce?”,etc., pentru inspirație pot avea acces la niște imagini sau povești de bune practici, adică modele din România sau din străinătate de arhitectură urbană în acord cu specificul municipiului Alba Iulia, acces la o secțiune de tip ”Forum” prin intermediul căreia cetățenii pot interacționa, inspira, clarifica, etc. pe această temă.

În măsura în care vor exista pe viitor niște oportunități, poate nu ar fi de neglijat nici ideea unui proiect în domeniul inovației în arhitectura urbană. Mai concret, ideea unui astfel de proiect ar putea fi reflectată în designul unui concept inovator de arhitectură urbană, design dezvoltat în urma unui set de obiective precum: o mai bună și rafinată integrare a Cetății Alba Carolina în estetica urbană de ansamblu a municipiului, o diversificare privind aspectele care contribuie la creșterea atracției municipiului (de exemplu, o investiție în calitatea și imaginea

[175] http://www.realitatea.net/orasul-care-renunta-la-kitsch-blocurile-vor-fi-vopsite-in-maxim-doua-culori_1120781.html
[176] http://www.ziarulunirea.ro/fara-blocuri-in-culori-stridente-in-alba-iulia-vezi-reglementarile-aprobate-de-consiliul-local-188973.html

estetică a orașului ar putea avea o contribuție în creștere turismului de afaceri care la rândul său se reflectă în creșterea economiei locale), întărirea spiritului comunitar (care se va reflecta în viitor într-o mai bună și activă participare a populației la rezolvarea problemelor comunității), etc. ***Dar, poate cel mai important este faptul că un asemnea proiect va face diferit municipiul Alba Iulia de restul orașelor din România, fiind în același timp și un pioner în redefinirea, în mod practic, a ceea ce înseamnă specificul orașelor din România reflectat într-o imagine urbană atent creată, inspiată și unică.***

La nivel internațional există o serie de inovații în domeniul arhtecturii urbane. Pentru exemplificate, s-a optat pentru două idei puse în practică în acest domeniu. Menționăm faptul că ***alegerea pentru exemplificare a unor idei transformate în realitate nu au nicio legătura cu specificul municipiului Alba Iulia, motivul principal fiind acela de a nu influența gândirea și creativitatea arhitecților și a altor speciliști*** din zona municipiului Alba Iulia (ei cunoscând cel mai bine realitatea, nevoile, restricțiile dar și potențialul și oportunitțile orașului) în colaboare cu a altor experți naționali sau internaționali, în eventualitate că ideea unui proiect inovator la nivelul municipiului în domeniul arhitecturii urbane va fi pusă în practică.

Cele două exemple alese în domeniul inovației în arhitectura urbană sunt:

- *Complexul rezidențial "Iceberg"***,** un proiect ambițios și inovator a oferit o mare oportunitate pentru *Aarhus*, al doilea cel mai mare oraș din *Danemarca*. Obiectivul proiectului a fost dezvoltarea portului prin reamenajarea și transformarea vechiului terminal abandonat într-un nou cartier cu o vocație socială și culturală.[177]
- *Localități spectaculoase într-o singură culoare***,** care au avut o importantă contribuție în creșterea atractivității orașelor la nivel internațional. Amintim în acest sens orașe precum: Santorini (Grecia), Juzcar (Spania), Ubrique (Spania), Arganil prin parohia Piodao (Portugalia), Jodhpur (India), Jaipur (India), Izamal (Mexic), Chefchaoen (Maroc), etc. Deși nu este o localitate urbană, ci una rurală, merită amintit și satul Collonges-la-Rouge din Franţa care se remarcă prin casele construite în același stil și aceeași culoare, folosind ca material de construcție o gresie locală de culoare roșie, contribuind și susținând astfel la dezvoltarea economiei locale.

[177] Website-ul oficial al JDS ARCHITECTS (Julien De Smedt Architects) un birou multidisciplinar orientat pe arhitectură și design, de la planificare pe scară largă până la mobilier. Compania își desfășoară activitatea în Danemarca, Belgia și China, http://jdsa.eu/tad/

Figură 137 - Complexul rezidențial "Iceberg" din orașul Aarhus (Danemarca)

Figură 136 - Case din localitatea rurală Collonges-la-Rouge (Franţa)

În altă ordine de idei, la nivelul municipiului Alba Iulia, ca de altfel şi la nivelul Romîniei, ***s-au înregistrat câteva tendinţe negative în ceea ce priveşte fondul de locuinţe, afectând mediul urban***. "Criza fondului de locuit și accentuarea dependențelor generațiilor în nevoie de o locuință se manifestată prin: degradarea fondului public de locuințe, inexistența unor alternative accesibile finanțate public, creșterea riscului debranșării de la diferite sisteme de utilități publice, pierderea locuinței de către populația cu venituri mici, apariția unei piețe imobiliare generatoare de excluziune.[178] ***Pentru aspectele amintite anterior sunt necesare proiecte de identificare și implementare de soluții potrivite în vederea diminuării acestor efecte negative .***

1.1.8 Imaginea municipului Alba Iulia

a) *Percepția locuitorilor privind municipiul Alba Iuia*

Barometrul comunităţii locale (BCL) este un program de analiză şi suport pentru dezvoltarea locală în vederea analizării percepţiei locuitorilor privind Municipiul Alba Iulia. Acesta reprezintă un complex de activităţi de cercetare, de diseminare a rezultatelor lor şi forme de stimulare a participării civice în Alba Iulia care se desfăşoară conform unui protocol între Universitatea „1 Decembrie 1918" şi Municipiul Alba Iulia. În momentul de faţă, protocolul prevede ca Barometrul să se realizeze din 2014 până în 2017.

Atunci când li s-a propus să ia în considerare opt aspecte unde ar putea apărea **probleme pe strada lor (și care ar necesita schimbare)**, cei mai mulți dintre respondenți au indicat renovarea fațadelor blocurilor / izolarea termică a acestora și aspectul străzii. Pe locul doi ca frecvență a problemelor identificate se situează starea trotuarelor și a canalizării iar pe a treia poziție, iluminatul stradal împreună cu rețeaua de electricitate. Cele mai puține probleme sunt semnalate pentru alimentarea cu apă și rețeaua de gaz, deși la întrebările deschise s-au formulat destul de multe propuneri vizând, în special, calitatea și prețul apei curente. Este de notat faptul că, exceptând renovarea/izolarea termică a blocurilor, cei ce locuiesc în zona de regenerare

[178] Aceste concluzii au fost preluate în urma unei cercetări științifice în cadrul tezei de doctorat " "Diferențieri geografice în nivelul de dezvoltare a orașelor României", elaborată de Amalia Vârdol, coordonator științific prof.univ.dr. Ioan Ianoș, 2008

urbană identifică mai puține probleme pe strada lor decât restul populației. În momentul în care locuitorii din Alba Iulia au răspuns liber la întrebarea vizând chestiunile cele mai stringente cu care se confruntă pe strada unde locuiesc, ei s-au referit, în primul rând, la pavarea/asfaltarea drumurilor și trotuarelor și apoi la reabilitarea termică a clădirilor (cu specificarea făcută de câțiva respondenți că procedura trebuie aplicată întregii clădiri, nu doar unor părți ale acesteia)

Dintre cele opt aspecte puse în discuție **la nivel de cartier**, nevoia de schimbare pare să fie maximă privitor la locurile de joacă și spațiile verzi după care urmează, la distanța destul de mare, problema aleilor. Îmbunătățirea situației școlilor/grădinițelor, a colectării gunoiului și a magazinelor e considerată necesară cam de același număr de subiecți (ceva mai mic decât al celor care s-au referit la amenajarea aleilor). Transportul public (linii și stații de autobuz/microbuz) e perceput ca necesitând în cea mai mică măsură schimbare, cel puțin la nivelul cartierelor în care locuiesc subiecții. Atunci când respondenții și-au exprimat liber opinia sau au făcut propuneri în cazul primului aspect menționat (din cele patru analizate de noi), chestiunea care a apărut în prim plan a fost amenajarea spațiilor verzi (26% dintre opțiuni) respectiv întreținerea și curățenia acestora (4%) urmată de amenajarea spațiilor de joacă (15%) și reabilitarea / curățenia lor (5,3%).

Perccepția locuitorilor față de orașul în care trăiesc.

Problema semnalată cel mai frecvent de către respondenți o constituie lipsa aleilor pentru bicicliști, fapt care ar ilustra și deschiderea locuitorilor Albei Iulia către un stil de viață centrat pe sănătatea individului și a mediului înconjurător. Parcările sunt vizate atât pe locul al doilea (cele fără plată) cât și pe al patrulea (cele cu plată) urmate de parcuri, sensurile giratorii și semafoarele. Cele mai puține probleme (și, implicit, nevoia de schimbare cea mai scăzută) a fost înregistrată privitor la supermarketuri, restaurante și proiectele Cetății istorice Alba Carolina.

Comparația (per ansamblul populației) dintre răspunsurile subiecților la întrebările închise vizând problemele de la nivelul străzii / cartierului / orașului și cele formulate liber (răspunsurile la întrebările deschise) au condus, de obicei, la nuanțări / explicitări și nu la identificarea unor chestiuni complet noi.

Pentru a analiza gradul de mulţumire referitor la aspectul general al Municipiului Alba Iulia, a fost utilizată întrebarea:

1. **Cât de mulțumiți sunteți de felul cum arată municipiul Alba Iulia?** După centralizarea răspunsurilor, 48% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți, 23% dintre respondenți s-au declarat puțin mulțumiți, 12,4% sunt nemulțumiți și 16,5% foarte mulțumiți. Apreciem că entuziasmul legat de imaginea municipiului este legat de recentele investiții în reabilitarea și punerea în valoare a cetății medievale, dar și de politica de promovare a orașului în mass-media. În general, răspunsurile la astfel de sondaje sunt influențate de păreri subiective, bazate pe experiența personală a locuitorilor.

Percepția generală asupra municipiului, a fost cuantificată cu ajutorul răspunsurilor la întrebarea:

2.Cât de mulțumiți sunteți de aspectul zonelor rezidențiale? Cu referire la arhitectura urbană, unde 49,4% s-au declarat mulțumiți, 46,6% s-au declarat nemulțumiți și 4,2% nu au răspuns la întrebare. Aceste răspunsuri trebuie corelate și cu distribuția respondenților în teritoriul municipiului Alba Iulia.

Percepția privind calitatea serviciilor publice: în spațiul analizat, calitatea serviciilor publice este considerată de nivel bun, datorită dotărilor caracteristice mediului urban și bunei legături dintre comunele suburbane cu orașul.

3. Apreciați calitatea serviciilor publice din municipiul Alba Iulia,

a)serviciul de alimentare cu apă potabilă? 86,4% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți de acesta, în timp ce 11% dintre aceștia s-au declarat nemulțumiți, 2,8% dintre respondenți au decis să nu răspundă la această întrebare.

b)Calitatea serviciului de canalizare este este mulțumitoare pentru majoritatea rezidenților interogați în timp ce un procent de 12,4% se declară nemulțumiți de aceasta, probabil acei respondenți domiciliați în comunele componente unde se semnalează probleme legate de sistemul de canalizare public care este insuficient sau inexistent punctual pe anumite străzi.

Percepția privind calitatea sectorului de drumuri şi străzi:

4.Părerea cetățenilor participanți la studiu, față de calitatea drumurilor de pe raza municipiului, arată că 48% sunt mulțumiți de calitatea acestora și 49,4% sunt nemulțumiți, diferența fiind mică (doar 1,4% mai mult). Din observațiile efectuate pe teren, putem adăuga că rețeaua de drumuri principale se află într-o stare relativ bună, în schimb rețeaua de drumuri de nivel III, se află într-o stare precară, majoritatea drumurilor care asigură accesul către obiectivele economice în special cele din zonele industriale sunt într-o stare avansată de degradare. De asemenea, mai putem adăuga că în zonele rezidențiale care în majoritatea lor s-au extins haotic, majoritatea drumurilor de acces sunt în stare precară, multe dintre ele nebeneficiind de îmbrăcăminte asfaltică adecvată sau fiind la stadiul de drum de pământ.

5. Percepția privind calitatea și protecția mediului: în analiza percepției locuitorilor municipiului Alba Iulia, cu privire la calitatea și protecția mediului,în ansamblu, am ținut cont de tipurile de poluare cele mai deranjante în accepțiunea locuitorilor, numărul și calitatea spațiilor verzi. La întrebarea **„Care este tipul de poluare care vă deranjează cel mai tare în municipiul Alba Iulia?”,** 28,4% indică principalul tip de poluare deranjante, ca fiind poluarea cu deșeuri menajere, 25,8% dintre respondenți au indicat poluarea aerului, 23,9% au indicat poluarea fonică, 8,9% au indicat poluarea solului, 8,2 poluarea apelor de suprafață și 5,1% au indicat radiațiile.

6. Locurile de muncă, nivelul salariilor și percepția privind nivelul prețurilor: La întrebarea ”**Cât de mulțumiți sunteți de numărul locurilor de muncă disponibile în municipiu?”,** 80% dintre respondenți se declară nemulțumiți, 9,65 sunt mulțumiți, iar 9,6% aleg să nu răspundă sau nu sunt interesați sau informați în legătură cu subiectul. Majoritatea nemulțumită, de 80% arată starea economică modestă a municipiului, efectele crizei economice din ultimi ani, dar mai ales închiderea unor întreprinderi care absorbeau o parte însemnată a

forței de muncă ce este calificată în domeniile respective. Închiderea acestor întreprinderi nu a adus în peisajul economic albaiulian alte unități care să atragă forța de muncă specializată, generând astfel nemulțumirile continue ale populației. Aceste răspunsuri pot fi puse și pe seama lipsei diversificării în ceea ce privește locurile de muncă din municipiu.

7. Întrebarea legată de calitatea locurilor de muncă din municipiu, sondajul arată aceeași nemulțumire, ca și cea legată de numărul locurilor de muncă. 71,35 sunt nemulțumiti de calitatea acestora în timp ce doar 15,1% sunt mulțumiți, iar 13,7% nu sunt interesați de subiect. Comparația dintre nivelul salariilor și nivelul prețurilor arată un procent de 80,9% din totalul participanților la sondaj, care sunt nemulțumiți în timp ce 16,5% sunt mulțumiți. **Aceste informații sunt în corelație cu nivelul salariilor respondenților unde doar 12,4% declară venituri lunare peste 2000 de lei**.

8. Percepția privind calitatea sistemului educațional Sistemul educațional calitatea și oferta acestuia sunt considerate în ansamblu mulțumitoare de către cetățenii municipiului. Calitatea sistemului educațional preșcolar arată că 54.8% sunt mulțumiți, iar 22% dintre cei intervievați sunt nemulțumiți. Calitatea sistemului educațional preuniversitar este considerată bună de către 54,8% dintre cei care au răspuns la chestionar, doar 22% considerând că sunt nemulțumiți de acesta, iar 23,3% nu sunt interesați de subiect, 59% se declară mulțumiți de calitate și condițiile oferite în cadrul învățământului universitar în timp ce 30,2% sunt nemulțumiți.

9. Percepția privind evenimentele culturale, sportive și petrecerea timpului liber:
Domeniul cultural și sportiv se reflectă în această cercetare prin întrebările legate de calitate evenimentelor culturale desfășurateîn municipiu, numărul și calitatea acestora, posibilitățile de petrecere a timpului liber, numărul și calitatea terenurilor sportive. În ansamblu,respondenții au considerat nemulțumitoare toate aceste activități. În cazul **calității evenimentelor culturale**, 50,75% se declară nemulțumiți, iar 39,8% sunt mulțumiți. În ceea ce privește **numărul acestora** 56,2% se declară nemulțumiți în timp ce doar 38,4% sunt mulțumiți. **Posibilitățile de petrecerea timpului liber** sunt considerate nesatisfăcătoare de către 67,1%,în timp ce doar 31,65 se declară mulțumiți.

Sondajul reflectă imaginea municipiului Alba Iulia așa cum este ea percepută de către locuitorii acestuia, subliniind punctual problemele cu care se confruntă. Reiese din aprecierile locuitorilor, că principalele disfuncționalități identificate sunt cele legate de imaginea arhitecturală, dezvoltarea haotică, problemele din domeniul protecției mediului,în special cele legate de poluarea fonică, poluarea aerului și cea cu deșeuri. Alte disfuncționalități resimțite din plin de locuitori sunt cele ce privesc sectorul economic, diversitatea locurilor de muncă și calitatea acestora, problemele legate de nivelul salariilor comparativ cu al prețurilor și efectele crizei economice. Dimensiunea culturală este reflectată în nemulțumirile legate de numărul și calitatea evenimentelor culturale publice, iar petrecerea timpului liber și posibilitatea de a face sport sunt prezente în opțiunile locuitorilor.

b) *Performanţele Municipiului Alba Iulia*

Alba Iulia este prima municipalitate din România care a primit rating de la Moody's, devenind astfel oraşul cu cea mai transparentă administraţie din România, un factor cheie în perspectiva atragerii fondurilor europene în perioada 2014-2020. „Nota" obţinută de Ba1 plasează oraşul pe aceeaşi treaptă cu Budapesta, capitala Ungariei, şi va ajuta autorităţile locale să se finanţeze mai ieftin de pe bursă şi de la bănci pentru a-şi confinanţa investiţiile din fonduri europene. Nota Ba1 plasează oraşul în categoria de investiţii speculative, cu o treaptă sub cea recomandată investiţiilor. Pentru ca Alba Iulia să primească „investment grade" ar trebui să fie îmbunătăţit rating-ul de ţară şi oraşul să îşi scadă nivelul datoriilor. Cel mai bine cotată municipalitate de către Moody's din Europa Centrală şi de Est este Praga (A1), urmată de Varşovia (A2), iar cel mai slab cotată este Kiev (Caa1). Primăria Bucureştiului nu are rating.

Alba Iulia a atras fonduri europene de peste 150 de milioane de euro în ultimii cinci ani, având una dintre cele mai mari rate de absorbţie din rândul municipalităţilor locale. Aceşti bani europeni au fost atraşi participând cu rată de cofinanţare de circa 10%, iar primăria Alba Iulia a folosit piaţa de capital prin emisiunea de obligaţiuni şi creditul bancar pentru a obţine banii de cofinanţare, dar şi pentru investiţii.

Bugetul local al municipiului Alba Iulia în 2016 este de 188,750,950 lei. Din 2002 până în 2016 veniturile proprii au crescut. Fondurile europene atrase au asigurat resursele necesare construirii sau modernizării a peste 23 km drumuri, a peste 55.000 metri pătraţi zone pietonale, peste 20.000 metri pătraţi de parcări şi a peste 15 hectare de spaţii verzi noi.

Municipiul a reușit să contracteze și să implementeze în ultimii ani proiecte finanțate cu fonduri nerambursabile în valoare de peste 150 milioane de euro. Aceasta înseamnă 2.500 de euro/cap de locuitor, 1500 de locuri de muncă create și o rată a șomajului mai mică de 4%. Primăria a fost cel mai mare investitor din Alba Iulia în perioada crizei economice care a gestionat investiții în dezvoltarea comunitară a orașului însemnând regenerarea celei mai mari cetăți din România și Europa Centrală și de Sud Est care a fost și cea mai mare investiţie făcută de primărie din bani europeni, proces care a durat circa 10 ani şi care a necesitat investiţii de 70 de milioane de euro. Repunerea în circuitul turistic a cetăţii medievale, una dintre cele mai frumoase din ţară, va creşte veniturile proprii ale primăriei, însă nu cu un nivel semnificativ.

Investițiile au presupus, printre altele, modernizarea centrului civic al orașului, reabilitarea, modernizarea și extinderea a peste 23 de km de străzi urbane, 15 km de piste de biciclete, 15 ha de zone verzi și 1.700 de panouri solare și fotovoltaice, prin care 4 instituții publice subordonate și-au redus cu 60% facturile la energie.

1.2Strategii și politici sectoriale existente ce stau la baza elaborării SIDU

a) **La nivel european**

Strategia Europa 2020: subliniază necesitatea transformării UE într-o economie inteligentă, ecologică şi favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării

forţei de muncă, al productivităţii şi pentru a asigura coeziunea economică, socială şi teritorială. Cele trei priorităţi stabilite în cadrul acestei strategii sunt: creştere inteligentă; creştere durabilă; creştere favorabilă incluziunii sociale.

Cadrul Financiar Multianual 2014-2020: definește prioritățile în materie de cheltuieli care sunt orientate către creștere economică durabilă, locuri de muncă și competitivitate, în conformitate cu strategia UE de creștere economică „Europa 2020".

Agenda Teritorială a Uniunii Europene 2020: sprijină toate eforturile care contribuie la transformarea oraşelor în motoare de dezvoltare inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii şi în locuri atractive pentru locuit, muncă, turism şi investiții.

Cartea Verde a Coeziunii Teritoriale: insistă pe nevoia unei abordări teritoriale puternice în noile exerciții de programare pentru maximizarea rezultatelor investițiilor UE din fonduri structurale.

Carta Alba a Transporturilor: stabileşte următoarele obiective de atins până în anul 2050: eliminarea autoturismelor cu combustibili convenţionali din oraşe; reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim; trecerea a 50% dintre pasagerii şi mărfurile de pe relaţiile interurbane de distanţă medie de pe modul rutier pe modul feroviar şi naval; reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE: scopul general al strategiei este de a identifica și dezvolta acțiunile care permit UE să obțină o îmbunătățire continuă a calității vieții atât pentru generațiile prezente, cât și pentru cele viitoare, prin crearea de comunități durabile capabile să-şi administreze şi să-şi folosească eficient resursele, precum şi să valorifice potențialul inovator social şi ecologic al economiei, asigurarea prosperității, a protecției mediului și coeziunii sociale.

Strategia Europeană privind Ocuparea Forței de Muncă: are ca principal scop să creeze locuri de muncă mai multe și mai bune pentru toți cetățenii Uniunii.

b) **La nivel național**

Acordul de Parteneriat 2014-2020: are ca și obiectiv global reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială între România și statele membre ale UE. Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică și pentru a avea o economie modernă și competitivă, România trebuie să răspundă următoarelor provocări: competitivitatea și dezvoltarea locală, oamenii și societatea, infrastructura, resursele și administrația și guvernarea.

Programul Național de Reformă: reprezintă platforma-cadru pentru definirea reformelor structurale şi a priorităţilor de dezvoltare care ghidează evoluţia României până în anul 2020, în concordanţă cu traiectoria de atingere a obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Planul de Amenajare a Teritoriului Naţional: urmărește optimizarea resurselor naturale ale solului și subsolului, a resurselor de muncă și a modului de repartiție a populației în scopul asigurării unui echilibru permanent între modul de valorificare a acestora și condițiile de protecție a mediului natural, în concepția dezvoltării durabile a teritoriului și localităților.

Strategia pentru Transport Durabil pentru perioada 2007-2013 şi 2020, 2030: obiectivele acestei strategii vizează modernizarea şi dezvoltarea reţelei de transport de interes european şi naţional; creşterea condiţiilor de siguranţă şi a calităţii serviciilor; liberalizarea pieţei interne de transport; stimularea dezvoltării economiei şi a competitivităţii; întărirea coeziunii sociale şi teritoriale la nivel regional şi naţional; compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă 2020: obiectivele pentru 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al ţărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

c) **La nivel regional**

Strategia de Dezvoltare Regională Centru 2014-2020: urmărește dezvoltarea echilibrată a Regiunii Centru prin stimularea creșterii economice bazate pe cunoaștere, protecția mediului înconjurător și valorificarea durabilă a resurselor naturale precum și întărirea coeziunii sociale.

Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 – 2020: reprezintă principalul document de planificare și programare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru prin care se stabilesc viziunea de dezvoltare, obiectivul global și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare, propunând direcțiile de acțiune și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor.

d) **La nivel județean**

Strategia de Dezvoltare a județului Alba 2014-2020: în cadrul acestui document strategic **sunt propuse o serie de proiecte care pot fi implementate din bugete proprii ale administrației publice locale și din cele ale UE prin fondurile europene.**

Masterplanul Energetic, Județul Alba: reprezintă pasul esențial în stabilirea unei strategii la nivel local și regional de creștere a eficienței utilizării energiei.

Planul de analiză şi acoperire a riscurilor, Județul Alba: scopul planului este de a asigura cunoaşterea de către toţi factorii implicaţi a sarcinilor şi atribuţiilor ce le revin premergător, pe timpul şi după apariţia unei situaţii de urgenţă, de a crea un cadru unitar şi coerent de acţiune pentru prevenirea şi gestionarea riscurilor generatoare de situaţii de urgenţă şi de a asigura un răspuns optim în caz de urgenţă, adecvat fiecărui tip de risc identificat.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Alba: va servi la reglementarea activităților de amenajare a teritoriului și de urbanism în zona Văii Mureșului, contribuind la dezvoltarea durabilă a zonei.

Strategia Județeană de Sănătate 2017-2020: este integrată direcțiilor strategice având ca primordial obiectiv reducerea decalajului sau a inegalităților în sănătate, formulate în „Strategia Europa 2020", a Organizației Mondiale a Sănătății Regiunea Europa și în Strategia Națională de Sănătate 2014-2020.

e) **La nivel local**

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba (versiunea 2014): este un instrument de planificare în vederea dezvoltării urbane durabile a municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2020.

Prioritizarea Proiectelor pentru perioada 2014-2020: realizată prin acordul de asistență cu Banca Mondială. Parteneriatul strategic dintre municipalitate și Banca Mondială s-a concretizat în evaluarea planurilor de dezvoltare pe termen lung, strategiilor și proiectelor orașului.

Alba Iulia 2030 „Repertoriu de Investiții": prezintă în ansamblu dezvoltarea recentă a oraşului Alba Iulia şi a zonei limitrofe în paralel cu expunerea obiectivelor ambiţioase privitoare la viitorul acestuia.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă: întocmit la nivelul UAT Municipiul Alba Iulia are aplicare pentru perioada 2016-2030 și urmărește asigurarea accesibilităţii şi furnizarea de servicii de mobilitate şi transport durabile către, prin şi în zona urbană a municipiului Alba Iulia.

Planul Urbanistic General al Municipiului Alba Iulia: prefigurează devoltarea orașului Alba Iulia pe termen lung, scopul prioritar fiind asigurarea infrastructurii specifice structurii afaceri – evenimente – turism.

Actualizare Plan Urbanistic Zonal – Zona Protejată Cetatea Alba Iulia: este gândit să fie o documentație tehnică ce reunește toate documentațiile care s-au făcut până în acest moment, să creeze o unitate de abordare în Cetate, astfel încât să nu mai existe dubii și suspiciuni asupra calității spațiilor abordate, funcțiunilor sau modului cum acestea sunt autorizate.

Plan urbanistic zonal: va detalia modul de dezvoltare zonal, în corelare cu necesităţile actuale ale localităţii, stabilind obiectivele, priorităţile şi reglementările de urbanism ce vor fi aplicate în utilizarea terenului .

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă: reprezintă documentul de angajament al administrației publice locale Alba Iulia pentru următorii 4 ani, cu scopul reducerii emisiilor de CO2 pe întreg teritoriul municipiului, conform țintelor voluntar asumate.

Raport Gehl Architects *Alba Iulia – Un oraș pentru oameni și cultură*: reprezintă un instrument de lucru relevant care va contribui la performanța orașului în ceea ce privește dinamica urbană, fiind primul pas făcut de către Municipiul Alba Iulia în ceea ce privește regenerarea și revitalizarea spațiilor publice urbane din municipiul Alba Iulia, în colaborare cu experți de talie mondială. Scopul analizei a fost de a exploata relațiile dintre spațiile publice și spațiile private și modalitatea în care acestea pot influența și dezvolta comportamentul de lungă durată al societății umane. Soluțiile de îmbunătățire a calității vieții în orașe, în domeniul proiectării și regenerării urbane, rezultate în urma procesului de analiză, vor deveni documentul cadru de referință pentru proiectele viitoare de dezvoltare urbană durabilă ale autorității publice locale. Acest aspect este relevant pentru municipalitate în contextul surselor de finanțare nerambursabilă existente și viitoare, cu focus pe proiectele care vizează dezvoltarea și regenerarea urbană și derularea procesului de umanizare a orașului.

Ghid de Mobilitate Urbană Durabilă (livrabil proiect SEE RO18): este axat pe dezvoltarea echilibrată și integrată a formelor de transport de la nivel urban, inclusiv transportul public şi privat, de pasageri şi de marfă, motorizat și nemotorizat, deplasare și parcare și poate deveni parte integrantă a politicilor climatice și de mobilitate pe care municipalitatea le promovează și de care ține cont în dezvoltarea comunității locale. Pe termen mediu și lung, municipalitatea va dezvolta parteneriate cu actori locali și va identifica potențiale surse de finanțare nerambursabile în vederea punerii în practică la nivelul comunității locale a soluțiilor propuse în cadrul ghidului.

Diagnoza urbană privind cartierele municipiului Alba Iulia: cuprinde analiza informațiilor relevante cu privire la provocările economice, sociale, climatice, demografice și de mediu din municipiul Alba Iulia.

Barometrul Comunitar 2015: Analizând rezultatele barometrului, cetățenii consideră esențială prioritizarea investițiilor municipalității în domeniul mobilității urbane. În acest sens, persoanele chestionate au evidențiat importanța amenajării mai multor parcări, construirea de piste pentru bicicliști și au pus accent pe necesitatea fluidizării traficului motorizat și nemotorizat din interiorul orașului.

Barometrul Comunitar 2014 – cuprinde fundamentări pentru investiţii din municipiul Alba Iulia propuse pentru POR 2014 - 2020

Pregătindu-se pentru perioada de programare 2014-2023, municipiul Alba Iulia a elaborat documentele de planificare strategică: Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) și Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) în vederea atragerii fondurilor de dezvoltare regională. Conform prevederilor Comisiei Europene municipiile sunt încurajate să elaboreze aceste planuri într-o manieră complementară și integrată.

Importanța elaborării acestor documente de planificare strategică este reflectată în contextul exerciţiului financiar din perioada 2014-2023 din domeniul mobilităţii și dezvoltării urbane, respectiv în cadrul Programului Operațional pentru Dezvoltare Regională 2014 –2020, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Axa prioritară 4, care vizează existenţa acestor documente strategice ca fiind parte integrantă din strategia de dezvoltare a oraşelor.

Aceste documente strategice au fost gândite și elaborate de municipalitatea Alba Iulia sub forma unor instrumente de lucru pentru administrația orașului de a acoperi toate necesitățile comunității locale, pentru ca Alba Iulia să devină un oraș INTELIGENT; un oraș VERDE; un oraș COMPETITIV și CREATIV; un OBIECTIV CULTURAL și TURISTIC european.

În cadrul celor două documente sunt planificate și fundamentate în mod coerent și fezabil intervenții ce vor viza dezvoltarea sistemului de transport local; dezvoltarea economică, dezvoltarea energetică, dezvoltarea infrastructurii sociale, creșterea ocupării și îmbunătățirea calității resurselor umane, calitatea locuirii și a vieții, schimbări climatice și protecția mediului.

În acest context, Planul de Mobilitate Urbană Durabilă și Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba Iulia, reprezintă şi soluţia specialiştilor, nu doar o condiție de bază pentru finanțarea investițiilor legate de transportul public urban și de infrastructura aferentă – activități care sunt eligibile prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane durabile, prioritatea 4.1 – Planuri de mobilitate urbană durabilă.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) întocmit la nivelul UAT Municipiul Alba Iulia are aplicare pentru perioada 2016-2030 și urmărește asigurarea accesibilităţii şi furnizarea de servicii de mobilitate şi transport durabile către, prin şi în zona urbană a municipiului Alba Iulia. Acest plan este gândit pentru oameni nu pentru mașini și contribuie la dezvoltarea unui sistem de transport urban integrat, interconectat, durabil și sigur, accesibil pentru toți locuitorii.

Planul de mobilitate urbană durabilă pentru municipiul Alba Iulia transpune în plan local prevederile documentelor de planificare europeană, națională, regională și județeană, având ca principal obiectiv identificarea nevoilor de investiţii / măsuri pe termen scurt, mediu şi lung până în 2030, care să ducă la realizarea unui sistem de transport durabil prin:

- Asigurarea accesibilității și satisfacerea nevoilor de mobilitate ale tuturor cetățenilor;
- Creșterea gradului de siguranţă şi securitate în trafic;
- Îmbunătățirea calității vieții populației prin limitarea emisiilor de poluanți în atmosferă, a zgomotului și consumului energetic;
- Creşterea eficienţei şi a eficacităţii serviciilor de transport;
- Îmbunătățirea atractivităţii şi a calităţii mediului urban.
- Planul de mobilitate urbană durabilă al Municipiului Alba Iulia se axează pe 6 obiective strategice[179]:
- OS.1 Asigurarea accesibilităţii tuturor categoriilor de persoane, inclusiv pentru persoanele cu dizabilităţi;
- OS.2 Asigurarea unui mediu sigur pentru populaţie;
- OS.3 Asigurarea unui nivel optim de accesibilitate în cadrul localităţii şi în cadrul zonei de deservire a municipiului Alba Iulia;
- OS.4 Îmbunătăţirea eficienţei serviciilor şi infrastructurii de transport;

[179] Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al municipiului Alba Iulia, SC Alter Ego Concept SRL

- OS.5 Implementarea de sisteme intregrate de utilizare teritorială la nivelul zonei de influență a municipiului Alba Iulia;
- OS.6 Reducerea necesităţilor de transport motorizat, reducerea impactului asupra mediului şi reducerea consumului de energie pentru activităţile de transport.

Pe baza celor 6 obiective strategice generale ale Planului de Mobilitate Urbană Durabilă,s-au emis direcții de acțiune, măsuri, programe și proiecte care să conducă la o dezvoltare teritorială armonioasă și la o îmbunătățire a modalității și accesibilității în teritoriu. Astfel s-au propus pe baza obiectivelor strategice 6 proiecte principale și 40 de proiecte secundare. Aceste proiecte se încadrează în bugetul operațional alocat de 69 de milioane EUR, municipiului Alba Iulia. În acest moment, este important de menționat faptul că 69 de milioane EUR nu reprezintă un prag superior pentru investiții de capital pentru Primăria municipiului Alba Iulia, ci mai degrabă un reper și un instrument de ordonare și prioritizare. Această listă de proiecte nu cuprinde neapărat toate prioritățile municipalității. Așa cum se indică în Strategia de dezvoltare a municipiului Alba Iulia, orașul are multe nevoi, iar în anii următori pot apărea altele noi, în acest context.

Proiectele prioritare spre finanțare din FEDR în cadrul exercițiului financiar 2014-2023 din cadrul PMUD Alba Iulia - care pot fi abordate pe termen scurt şi mediu şi care vor contribui la realizarea viziunii asupra oraşului în 2030 sunt:

- Proiectul prioritar 1. Proiect de îmbunătățire a rutelor și traseelor trasportului public din municipiul Alba Iulia;
- Proiectul prioritar 2. Proiect de amenajare și reamenajare a spațiilor verzi din cadrul municipiului Alba Iulia integrat cu sistemul integrat de piste pentru bicicliști;
- Proiect prioritar 3. Proiect de amenajare piste pentru bicicliști și zone de stocare în cadrul municipiului Alba Iulia integrat cu sistemul integrat a spațiilor verzi;
- Proiect prioritar 4. Proiect privind incluziunea socială prin accesibilitate la spațiile publice din oraș;
- Proiect prioritar 5. Proiect de realizare Park & ride/bike pentru vizitatori, rezidenți și navetiști;
- Proiect prioritar 6. Proiect de fluidizare a traficului în oraș.

Toate proiectele și măsurile incluse în cadrul PMUD municipiul Alba Iulia (capitolul 6) sunt în concordanţă cu priorităţile-cheie ale exerciţiului financiar la nivel european (perioada de programare 2014-2023), ceea ce înseamnă că toate pot fi raportate la oportunităţi concrete de finanţare din partea UE.

Proiectele avute în vedere de municipiul Alba Iulia pentru eficientizarea şi dezvoltarea infrastructurii din oraş, în perioada 2015-2030 și care se regăsesc în Planul de Mobilitate Urbană Durabilă sunt următoarele:

P1 PROIECT DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A RUTELOR ȘI TRASEELOR TRASPORTULUI PUBLIC DIN MUNICIPIUL ALBA IULIA

- **P1.1** Proiect de mentenanță, monitorizare și gestionare a sistemului de transport;

- **P1.2** Achiziția de autobuze mai puțin poluante adaptate pentru transportul persoanelor cu mobilitate redusă Low Floor și autobuze electric;
- **P1.3** Proiect de implementarea sistemului afișaj electronic în stațiile de transport în comun;
- **P1.4** Proiect de modernizare a stațiilor de transport public (mobilierul urban);
- **P1.5** Proiect de implementare de către CJ Alba a sistemului de e-ticketing în transportul public județean pentru asigurarea intermodalității călătoriilor și acordarea de facilități tarifare prin ducerea la indeplinire a obligațiilor prevăzute la punctul 2, Măsura 2, Obiectivul 2 din Strategia de Dezvoltare a Transportului Public Județean aprobată prin HCJ 76/2012 și având termen de ducere la îndeplinire 31.12.2012.

P2 PROIECT DE AMENAJARE ȘI REAMENAJARE A SPAȚIILOR VERZI DIN CADRUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA INTEGRAT CU MASTERPLANUL DE AMENAJARE PISTE PENTRU BICICLIȘTI

- **P2.1** Proiect de reabilitare a spațiilor verzi dintre blocuri;
- **P2.2** Proiect de reabilitare și remodelare a spațiilor verzi de aliniament aferent pistelor pentru bicicliști;
- **P2.3** Proiect de realizare de squar-uri în urma remodelării intersecțiilor nemaforizate sau cu prospecte stradale variabile;
- **P2.4** Proiect de reabilitare a spațiilor de joacă pentru copii din zonele rezidențiale din cadrul municipiului Alba Iulia;
- **P2.5** Proiect de amenajare spații noi de joacă pentru copii în zonele rezidențiale;
- **P2.6** Proiect de mentenață, monitorizare și gestioare a sistemului integrat de spații verzi amenajate, locuri de agrement, sport și loisir;
- **P2.7** Proiect de reabilitare și reamenajare a zonelor de agrement, sport și loisir.

P3 PROIECT DE AMENAJARE PISTE PENTRU BICICLIȘTI ȘI ZONE DE STOCARE ÎN CADRUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA INTEGRAT CU MASTERPLANUL DE AMENAJARE A SPAȚIILOR VERZI

- **P3.1** Proiect de realizare pistă pentru bicicliști pe următoarele artere de circulație: strada Take Ionescu, Bd. Încoronării, Bd. 1 Decembrie 1918, Bd. Horea, Calea Moților (de la intersecția cu Bd. Revoluției 1989 spre centrul orașului), strada Marcus Aurelius, strada Nicolae Bălcescu, strada Decebal, strada Octavian Goga, strada Mihai Viteazul, Bd. Ferdinand I, strada București, strada Avram Iancu, strada Morii, strada Mărășești, Calea Ciugudului, strada Tudor Vladimirescu (de la râul Ampoi spre centru orașului), strada Alexandru Ioan Cuza, Bd. Republicii, Bd. Revoluției 1989, strada Colșca, strada Ion Agârbiceanu, strada Toporașilor, strada Constantin Noica, strada Nazareth Illit, strada Constantin Galeriu, strada Varese, strada Muncel, strada Bayonne, strada Mureșului și strada Turnătoriei (Bărăbanț), strada Vasile Goldiș, strada Aurel Vlad, strada Lăcrănjan, Strada Izvorului, strada Brândușei și strada Carpenului (Pâclișa);
- **P3.2** Proiect de realizare zone de stocare (închiriere biciclete) la nivelul municipiului Alba Iulia;

- **P3.3** Proiect de mentenață, monitorizare și gestioare a sistemului integrat de piste pentru bicicliști implementate etapizat respectiv extinderea proiectelor, de amenajare piste pentru bicicliști, pe străzi de categoria a III-a (dacă prospectul permite);
- **P3.4** Proiect de reamenajare a spațiilor verzi și trama pietonală pe traseele pistelor pentru bicicliști; până în zona râului Mureș (zonă situată la sud de municipiul Alba Iulia).

P4 PROIECT PRIVIND INCLUZIUNEA SOCIALĂ PRIN ACCESIBILITATE LA SPAȚIILE PUBLICE DIN ORAȘ

- **P4.1** Proiect de prelungire a pietonalului de la intersecția bd. Transilvaniei cu Bd. Revoluției 1989 spre Catedrala Unității Naționale;
- **P4.2** Proiect de amenajare a pietonalului dintre Parcul Unirii și Stadionul municipal Victoria, amenajarea pietonalului de la centru comercial Alba Mall până la intersecția cu strada Henri Coandă;
- **P4.3** Proiect de amenajarea a pietonalului de la intersecția Calea Moților cu Bd. Ferdinand I, până la intersecția dintre strada Primăverii și Bd. Ferdinand I, inclusiv pe strada Mihai Viteazul;
- **P4.4** Proiect de amenajare a pietonalului de la intersecția dintre strada Primăverii cu Bd. Ferdinand I până în zona stației CFR Alba Iulia;
- **P4.5** Proiect de amenajare a pietonalului din Parcul Unirii până la Biserica Sf. Ecatherina.

P5 PROIECT DE REALIZARE PARK & RIDE/BIKE PENTRU VIZITATORI, REZIDENȚI ȘI NAVETIȘTI

- **P5.1** Proiect de realizare terminal intermodal de transport public și parcare subterană/supraterană în cadrul proiectului de remonitorizare și gestionarea spațiului din fața gării ce cuprinde și zona de autogară din str. Iașilor;
- **P5.2** Proiect de realizare a unei parcări subterane (în cadrul proiectului Park & Bike - OS.5), prin reconfigurare Bd. Transilvaniei;
- **P5.3** Proiect de remodelare spațială (în cadrul proiectului Prak & Bike - OS.5) a zonei din fața gării ce cupriunde și zona de autogară din str. Iașilor;
- **P5.4** Proiect de realizare a unei parcări subterane (în cadrul proiectului Park & Bike - OS.5), în zona Piața I.C. Brătianu;
- **P5.5** Proiect de realizare a unei parcări subterane/supraterane (în cadrul proiectului Park & Bike - OS.5), pe calea Ciugudului, între Șoseaua de Centură și râul Ampoi;
- **P5.6** Proiect de realizare a unei parcări subterane/supraterane (în cadrul proiectului Park & Bike - OS.5), pe strada Alexandru Ioan Cuza (Bărăbanț);
- **P5.7** Proiect de realizare a unei parcări subterane/supraterare (în cadrul proiectului Park & ride - OS.5), pe Calea Moților la intersecție cu strada Varese;
- **P5.8** Proiect de realizare a unei parcări subterane/supraterare (în cadrul proiectului Park & ride - OS.5), la descărcare de pe autostrada Sebeș-Turda;
- **P5.9** Proiect de realizare parcaje subterane sub terenurile libere din curțile școlilor și amenajarea suprateranului în concordanță cu funcțiunea de educație/învățământ;

- **P5.10** Proiect de informare și prezentare a concepetelor de Park & ride și Park & bike.

P6 PROIECT DE FLUIDIZARE A TRAFICULUI ÎN ORAȘ

- **P6.1** Proiect de conectare a Bd. Revoluției 1989 cu descărcarea de pe autostrada Sebeș-Turda (în dreptul străzii Rogozului) prin strada Ion Lăncrănjan și strada Izvorului;
- **P6.2** Proiect de stabilire a zonelor de încasare diferențiată a tarifului pentru parcarea vehiculelor;
- **P6.3** Proiect de modernizare a străzilor: strada Mircea Eliade și strada Pinului până la intersecția cu strada Brândușei;
- **P6.4** Proiect de modernizare a străzilor: strada Stejarului, strada Pescarilor și strada Cabanei și strada Turnătoriei (Bărăbanț);
- **P6.5** Proiect de modernizare a străzilor: strada Tarnița, strada Gilău, strada Pădurii, strada Nazareth Illit, strada Varese, strada Constantin Galeriu, strada Ana Aslan, strada Francisca, strada Rojomal, strada Valea Plopilor, strada Pinului și strada Lalelelor;
- **P6.6** Proiect de realizare poduri peste râul Ampoi pentru extinderea și moderniozarea tramei stradale: pod pentru drumul ocolitor E81- localitatea Șarand (spre Zlatna), pod pentru strada Gorunului (spre strada Emil Racoviță);
- **P6.7** Proiect de implementare, monitorizare și gestionare a orarului de funcționare a sistemului de colectare deșeuri menajere, acesta realizându-se până la ora 7:00 dimineața;
- **P6.8** Proiect de implementare, monitorizare și gestionare a orarului de funcționare a sistemului de salubrizare a spațiilor publice (trotuare, spații verzi și carosabil), acesta realizându-se până la ora 7:00 dimineața;
- **P6.9** Proiect de realizare străzi cu sens unic, pe strada Marcus Aurelius, strada Dr. Ion Rațiu, strada Vânătorilor, strada Toporașilor, strada Timotei Cipariu, strada 9 Mai, strada Ion Agârbiceanu, strada Cloșca, strada Vasile Goldiș, strada Lalelelor, strada Henri Coandă, strada Doinei, strada Nicolae Bălcescu, strada Decebal, strada Octavian Goga, strada Mihai Viteazul, strada Basarabiei și Bd. Ferdinand I;
- **P6.10** Proiect de implementare a sistemului integrat de semaforizare;
- **P6.11** Proiect de realizarea a 7 (șapte) noduri de transfer a populației la intrarea în oraș;
- **P6.12** Proiect de realizare a graficului de timp privind livrarea mărfurilor în zona istorică și centrală.

Proiectele rezultate din PMUD au fost transpuse și în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană Durabilă SIDU și asigură premisele implementării strategiei.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba Iulia este un instrument de planificare în vederea dezvoltării urbane durabile a municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2023 și va urmari trasarea orientărilor generale ale dezvoltării urbane durabile a orașului în domenii precum infrastructură, planificare teritorială, economie, transport, mediu, dezvoltate și în cadrul Planului de Mobilitate Urbană a Municipiului Alba.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) include și informații relevante în domeniile infrastructură, planificare teritorială, economie, transport, mediu, dezvoltate și în cadrul Planului de Mobilitate Urbană a Municipiului Alba, precum și adaptarea la conținutul

și orientările actualelor documente de programare, corespunzătoare perioadei 2014-2023 și la tendințele internaționale în domeniul dezvoltării urbane.

1.3. Analiza nevoilor și a soluțiilor aferente

1.3.1. Economie

EVOLUȚIA PIB-ULUI ȘI ÎNCADRAREA ÎN EVOLUȚIA PE PLAN NAȚIONAL

Conform Eurostat, Regiunea Centru a ajuns în 2014 la un PIB pe cap de locuitor de 52% din media UE, pe locul 3 între regiunile din România. PIB-ul pe cap de locuitor, corelat cu valoarea câștigului salarial net lunar, poziționează județul Alba pe locul 4 în cadrul regiunii Centru, la nivelul anului 2015, cu o valoare a salariului de 85,42% din media la nivel național.

Județul Alba, așadar, se încadrează în media națională și regională, neocupând însă un loc de top nici la PIB-ul pe cap de locuitor, nici la câștigul salarial mediu net.

Printre soluțiile propuse pentru a îmbunătăți acești parametri menționăm încurajarea unor ramuri economice cu valoare adăugată mare și a specializărilor inteligente. La ora actuală, cea mai mare contribuție la formarea Valorii Adăugat Brute în regiunea Centru o au industriile extractive, prelucrătoare și domeniile conexe (34,22%), urmată la distanță considerabilă de activitățile comerciale (17,02%). Se recomandă încurajarea industriilor și a serviciilor, care au un potențial de creștere sustenabilă mai ridicat decât sectorul comerțului.

MEDIUL DE AFACERI ȘI IMM-URILE ÎN ALBA IULIA

Sprijinirea IMM-urilor din Alba Iulia se impune ca o necesitate, ca peste tot în România, deoarece capacitatea de adaptare a acestor actori economici este mult mai mare decât cea a întreprinderilor mari.

Pe de o parte, printre dificultățile cu care se confruntă întreprinzătorii mici și mijlocii se numără: birocrația, fiscalitatea excesivă, corupția, controalele excesive, concurența neloială, scăderea cererii interne, angajarea, menținerea și pregătirea personalului, creșterea cheltuielilor salariale, inflația, concurența produselor din import, întârzieri la încasarea contravalorii facturilor sau neplata acestora de către instituțiile statului, infrastructura de slabă calitate, creditele scumpe și accesul dificil la ele, instabilitatea relativă a monedei naționale, diminuarea cererii la export, obținerea de consultanță și training, integrarea acquis-ului comunitar, gradul redus de absorbție a fondurilor europene care ar putea susține investițiile.

În această multitudine de probleme una dintre cele mai stringente identificate în Alba Iulia este legată de specializarea angajaților. Micii întreprinzători nu investesc în perfecționarea resursei umane. Dat fiind faptul că aproximativ două treimi din locurile de muncă la nivel național sunt create de această categorie de firme, sprijinirea lor devine o nevoie imperativă.

Un alt aspect problematic este legat de faptul că majoritatea firmele mici și mijlocii din regiunea Centru (implicit din Alba Iulia) se adresează doar pieței locale, cel mult naționale, nefiind astfel pregătite să facă față concurenței de pe piața comună sau ofertelor concurente ale unor firme străine care au penetrat piața locală.

Mai mult, faptul că numărul agenților economici este în scădere la nivelul Municipiului Alba Iulia (4015 în anul 2015 față de 4223 în anul 2013) nu este de natură să fie benefic în acest context. Scăderea numărului de agenți economici echivalează în general cu o piață

instabilă, cu un mecanism cerere-ofertă imprevizibil și denotă un nivel scăzut al educației antreprenoriale în rândul agenților economici.

Un aspect îmbucurător vine însă din faptul că, la nivelul municipiului Alba Iulia, ponderea persoanelor cu vârsta până în 29 de ani care dețin o afacere este relativ ridicată (16,74%), ceea ce arată dorința de antreprenoriat în rândul tinerilor.

Nu este mai puțin adevărat, însă, că se resimte nevoia de a încuraja implicarea femeilor la mediul de afaceri local, întrucât ponderea acestora printre titularii de firme la nivel local este de 39%, comparativ cu 61% în rândul bărbaților.

Pe de altă parte, elementele cu potențial de dezvoltare, așa cum sunt ele identificate chiar de firme sub forma oportunităților de afaceri, cuprind: asimilarea de noi produse, creșterea cererii pe piața internă, intrarea pe noi piețe, realizarea de parteneriate, utilizarea de noi tehnologii, obținerea unui grant sau sporirea exporturilor. În vederea creării unui mediu de afaceri competitiv, adaptabil și inovator, se recomandă ca – dintre aceste oportunități identificate chiar de firme – să fie încurajate realizarea de parteneriate, utilizarea de noi tehnologii și accesarea granturilor nerambursabile din cadrul programelor care oferă fonduri structurale.

Între aceste oportunități potențiale, cele care se manifestă cel mai des sunt, în ordine descrescătoare: creșterea cererii pe piața internă, creșterea exporturilor, asimilarea de noi produse, realizarea de parteneriate, utilizarea de noi tehnologii, obținerea unui grant și intrarea pe piețe noi.

În afara oportunităților de afaceri existente și potențiale pentru firme, se remarcă necesitatea unor politici care să ajute la diminuarea efectelor negative ale contextului identificat mai sus. Vom menționa aici câteva exemple de politici care sunt la îndemâna unei administrații publice locale. De pildă, specializarea deficitară a angajaților poate fi îmbunătățită prin facilitarea accesului acestora la cursuri de formare și prin stimularea angajatorilor care oferă asemenea programe de pregătire. Facilitarea accesului la servicii de consultanță este și ea o măsură care poate ajuta firmele pe mai multe paliere: depunerea de cereri de finanțare pentru granturi nerambursabile, înțelegerea și integrarea acquis-ului comunitar, dezvoltarea spiritului antreprenorial, însușirea unor concepte și bune practici privind egalitatea de șanse și de gen etc. Asemenea măsuri relativ simple și care nu depășesc capacitatea operațională a Primăriei Municipiului Alba Iulia pot fi susținute financiar prin accesarea de fonduri prin programe operaționale (Start Up, Programul Operațional Competitivitate, Programul Operațional Capital Uman) sau prin programe transnaționale (Cosme, Horizon 2020). Investițiile în infrastructură de calitate sunt, într-o oarecare măsură, accesibile și ele pentru Primăria Municipiului Alba Iulia, tot prin fonduri nerambursabile (de pildă, prin Programul Operațional Regional 2014-2020 va fi posibilă reabilitarea unei proporții importante a infrastructurii de transport de la nivelul orașului). Alte soluții, de la cele mai simple – eficientizarea procesului de plată a facturilor către furnizorii Primăriei – până la cele mai complexe – combaterea corupției – sunt de asemenea, într-o mai mare sau mai mică măsură la îndemâna administrației publice locale.

Soluțiile necesare pentru alte provocări semnalate mai sus (fiscalitate excesivă, inflația, concurența neloială și a produselor din import, scăderea cererii interne și a cererii la export, costurile ridicate la credite sau instabilitatea relativă a monedei naționale, gradul redus de absorbție a fondurilor europene) depășesc, din păcate, capacitatea de acțiune și de decizie a

administrației publice locale, ele fiind de competența administrației centrale și depinzând de politici macroeconomice la nivel național.

CIFRA DE AFACERI A FIRMELOR DIN ALBA IULIA

Conform datelor publicat de revista Capital în 2017, se consideră că cifra de afaceri la nivelul județului Alba a crescut cu 123% în ultimii șapte ani.

Cifra de afaceri în Alba Iulia a crescut în perioada 2013-2015 pentru toate ramurile economiei. Contribuția cea mai însemnată la formarea cifrei de afaceri este dată de industrie (38,84%), urmată de comerț (17,9%). Acesta din urmă are o pondere relativ însemnată, însă ar fi preferabil ca o altă ramură cu potențial de creștere sustenabilă (de pildă, agricultura, pe lângă industrie) să fie încurajată, în așa fel încât să contribuie mai mult decât comerțul la formarea cifrei de afaceri.

În acest context, o soluție ar fi acordarea unei atenții sporite micilor producători din cartierele municipiului Alba Iulia unde se practică agricultura pe scară mică (Oarda de Jos, Oarda de Sus, Bărăbanț, Pâclișa, Micești). Introducerea unor soluții inteligente pentru eficientizarea practicilor agricole în aceste zone ar constitui atât un factor de creștere a productivității, cât și o încurajare a micilor producători, pentru ca aceștia să nu se re-orienteze spre alte ramuri ale economiei.

PIAȚA MUNCII ȘI CEREREA DE MUNCĂ ÎN ALBA IULIA

La nivelul anului 2015, în Regiunea Centru media persoanelor nou angajate (1,26/ întreprindere) a fost similar cu cel înregistrat în alte trei regiuni. Din perspectiva angajatorilor, calitatea salariaților se traduce în primul rând prin experiență, cunoștințe și abilități de specialitate sau fidelitatea față de firmă.

Privitor la cererea de muncă în municipiul Alba Iulia, la finalul anului 2016 cea mai mare cerere de muncă era pentru persoane calificate cu studii superioare (economiști, contabili) urmați de personal din unități medico-sociale, apoi personal din comerț și, în ultimă instanță, lucrători necalificați în industria ușoară.

TIPURILE DE PROPRIETATE ÎN ECONOMIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

La acest capitol, situația locală este similară cu cea de la nivel național: 97% din totalul agenților economici în Alba Iulia sunt agenți privați. De aici pot fi deduse mai multe concluzii, cum ar fi: importanța dezvoltării spiritului antreprenorial, în special în rândul tinerilor dar nu numai; importanța creării unui mediu competitiv, care să permită o creștere durabilă și care să ajute micii întreprinzători în a intra și a se menține pe piață (dat fiind că aceștia au cea mai mare pondere în economia municipiului Alba Iulia).

PROCESUL DE INVESTIȚII ÎN ALBA IULIA

La nivel național, capitalul românesc este insuficient dezvoltat pentru a susține o creștere sustenabilă pe termen lung. În anul 2015, companiile românești au investit peste hotare mai puțin de 0,5% din PIB, în raport cu Ungaria, de pildă, care a ajuns la 30% din PIB. În concluzie, firmele românești nu sunt interesate să investească în afara granițelor țării și evită competiția la nivel european, ceea ce denotă o economie încă imatură și nepregătită pentru piața comună.

Pe de altă parte, companiile străine care investesc în România scot peste granițe, sub formă de profit care nu este reinvestit, o valoare sensibil mai mare decât valoarea investită în țara noastră.

La nivel local, se remarcă prezența unor investitori care sunt lideri naționali în domeniul lor economic – industrie alimentară, industrie usoară, prelucrarea lemnului etc: Transavia, Albalact, Agra's; Apulum, IPEC, iar în imediata vecinătate – Holzindustrie și Kronospan.

Un aspect problematic la capitolul investiții îl reprezintă investițiile în cercetare – dezvoltare – inovare. Cu toate că ar fi nevoie de investiții în dezvoltarea de noi produse, în abordări manageriale și de marketing modernizate, în dezvoltarea de noi tehnologii, modernizarea sistemului informatic și în pregătirea resurselor umane, analiza – diagnoză a orașului Alba Iulia arată că un număr relativ însemnat de companii consideră că investiția în inovare nu este rentabilă. Chiar și atunci când are loc, inovarea se realizează prin cercetare și dezvoltare individuală, prin adoptarea de soluții ale altor organizații, în timp ce puține firme recurg la cooperare și dezvoltare de parteneriate cu alte firme. Teoriile economice au demonstrat însă că interacțiunea și schimbul între agenți economici din aceeași ramură de activitate este departe de a fi dăunătoare, ci din contră: ea facilitează transferul tehnologic și de know-how, ceea ce pe termen lung este benefic firmelor implicate deoarece competitivitatea și potențialul lor de creștere inteligentă va crește.

În acest sens, înființarea la Alba Iulia a unui centru care să joace rolul unui hub de IT&C, al unui centru de transfer tehnologic și al unui incubator de afaceri este văzută ca o soluție pentru creșterea competitivității, dar și pentru încurajarea investițiilor la nivel local.

Se remarcă de asemenea nevoia de creștere a ponderii investițiilor în CDI prin intermediul fondurilor europene. Această sursă de finanțare se situează doar pe locul trei, în urma surselor proprii și a creditelor bancare. Pentru a se ajunge la o utilizare eficientă a fondurilor europene, este nevoie – din nou – de educarea mediului antreprenorial sau măcar de facilitarea accesului companiilor la serviciile firmelor de consultanță, care se ocupă de toate aspectele obținerii de fonduri structurale – de la scrierea cererii de finanțare până la implementarea proiectului și raportarea către finanțator.

Nu în ultimul rând, este necesar ca sursele de informare folosite cu precădere pentru identificarea soluțiilor inovatoare să nu fie doar clienții, propria organizație sau furnizorii, ci și competitori (in)direcți, publicații de specialitate, expoziții și târguri, consultanți sau organizații private de cercetare. În acest mod, se va încuraja mult necesarul dialog între diferiții actori sociali/ stakholderi responsabili, între sectorul public și cel privat și între toți cei interesați de un mediu de afaceri competitiv și performant.

O abordare precum cea de mai sus poate fi de natură să atenueze anumite dificultăți sau riscuri asociate, din perspectiva întreprinzătorilor, cu procesul de inovare, și anume: costul ridicat al activităților de CDI, incertitudinea privind cererea de produse inovatoare sau insuficiența fondurilor proprii.

INDUSTRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Principala provocare identificată la acest capitol este scăderea ponderii pe care o ocupă industria în formarea cifrei de afaceri, în detrimentul comerțului. De aici rezultă nevoia de a sprijini industria, pentru a consolida structura economică a județului pe baze solide, cu potențial de creștere durabilă și inteligentă.

Mai apoi, se remarcă nevoia adaptării ofertei educaționale la cererea pieței de muncă, dar și consolidarea legăturilor dintre mediul economic și mediul universitar local (Universitatea „1 Decembrie 1918", extensia Alba Iulia a Universității Tehnice din Cluj-Napoca sau centrul de cercetare științifică Apulum de pe lângă compania omonimă). Acest parteneriat este unul vital, contribuind la un mediu economic creativ, relațional și competitiv pe plan regional, național și chiar european.

O altă nevoie, care de fapt cuprinde în esența ei și soluția aferentă, este valorificarea resurselor și a forței de muncă locale în toate zonele economice semnificative pentru economia și industria municipiului Alba Iulia: industria alimentară, industria producătoare de îmbrăcăminte și încălțăminte, industria pielăriei etc. O asemenea abordare va reduce costurile de producție, va permite crearea de locuri de muncă și va facilita, în ansamblu, intrarea în circuitul economic al unei zone care altfel riscă să intre în declin – zona micilor producători locali de alimente și crescătorii locali de animale.

AGRICULTURA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Diversificarea economiei rurale, prin oferirea de servicii turistice, de cazare pentru turiști sau prin prelucrarea produselor agricole, pe lângă producția propriu-zisă, reprezintă cel mai nou și mai benefic proces din agricultura europeană la acest moment.

Adoptarea unor asemenea practici la nivelul municipiului Alba Iulia ar aduce avantaje precum creșterea dinamismului exploatațiilor agricole familiale, motivarea tinerilor pentru a nu părăsi sectorul agricol, creșterea durabilă a agriculturii, dar și dezvoltarea integrată a sectorului turistic în localitate și în zona învecinată.

COMERȚUL ȘI SERVICIILE

Economia națională și locală sunt inevitabil influențate de contextul global: criza euro, tensiunile geopolitice și alte asemenea evoluții îngrijorătoare.

În ceea ce privește nivelul municipiului Alba Iulia, se remarcă în ultimii ani tendința de creștere a cifrei de afaceri generate de sectorul serviciilor și cel al comerțului: sectorul HORECA (are o evoluție ascendentă), informațiile și comunicațiile, serviciile administrative, activități de spectacole și activități profesionale.

TURISMUL ÎN ALBA IULIA

Turismul cultural și antropic a cunoscut o dezvoltare semnificativă în ultimii ani, odată cu atragerea mai multor zeci de milioane de euro investiți în reabilitarea și reconversia funcțională a Cetății Alba Carolina, dar și datorită semnificației istorice și culturale deosebite pe care o prezintă orașul. Alba Iulia oferă posibilități de petrecere a timpului liber pe tot parcursul anului.

O nevoie semnificativă este reprezentată, la nivel micro, de crearea unei oferte gastronomice, care în prezent este destul de limitată în zona Cetății. Tot la nivel de oraș, ar fi binevenit un sistem care să poată contoriza numărul de turiști ce vin în oraș fără să înnopteze, și care în prezent nu pot fi cuantificați, precum și un sistem de inventariere a diferitelor categorii de turiști. În acest sens, dezvoltarea unei soluții inteligente, care să poată fi cuprinsă, de pildă, în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018", poate fi luată în calcul.

La nivel mai general, pentru promovarea eficientă a turismului albaiulian este de asemenea nevoie de coordonarea strategiei de promovare cu alte localități din regiune și a atracțiilor turistice aferente, pentru o promovare reciprocă și care va deveni reciproc avantajoasă (Sighișoara, Sibiu, Oradea, Cluj Napoca, Târgu Mureș etc.)

Tot aici trebuie luat în calcul și patrimoniul natural din regiunea învecinată municipiului, care este unul deosebit de pitoresc și care oferă posibilități însemnate de agroturism. Pentru valorificarea la adevărata sa valoare a acestui patrimoniu natural, una dintre nevoile cele mai importante în acest moment este realizarea unei infrastructuri de transport și de cazare cu dotări minime, precum și realizarea de circuite turistice. Este binevenită de asemenea crearea unei oferte turistice agregate, includerea municipiului Alba Iulia și a atracțiilor din jur în circuite turistice consacrate și oferite de agențiile de turism regionale și naționale.

1.3.2 Societate

Capitalul uman contribuie decisiv la dezvoltarea unei comunități, iar elementele care trebuie luate în considerare la analizarea acestui domeniu sunt: mărimea forței de muncă, structura acesteia, distribuția teritorială, precum și tendințele în curs.

De aceea, analiza forței de muncă și utilizarea ei la nivelul municipiului Alba Iulia vizează în principal următoarele aspecte: structura și caracteristicile forței de muncă, aspecte referitoare la oferta de muncă, șomajul, interacțiunea pieței muncii din municipiul Alba Iulia cu mediul de afaceri, formarea profesională şi procesul de învăţare pe parcursul întregii vieţi, calitatea forței de muncă și potențialul de creștere a acesteia, evidențierea punctelor slabe sub aspectul forței de muncă.

STRUCTURA POPULAȚIEI DUPĂ PARTICIPAREA LA ACTIVITATEA ECONOMICĂ, RESURSELE DE MUNCĂ

Structura socio-economică a populației municipiului Alba Iulia, potrivit datelor de la Recensământul Populaţiei și Locuințelor din anul 2011, arată că populaţia activă economic înregistrează o rată de 50,7%. Comparativ cu rata globală de activitate de la nivel naţional (45,6%), cea înregistrată la nivel judeţean (45,2%), sau ponderea populaţiei active din mediul urban național (46,9%), cifra înregistrată la nivelul municipiului este sensibil superioară, iar raportată la recensământul anterior, a crescut cu 2 puncte procentuale.

Datele INS relevă și faptul că rata de ocupare la nivelul municipiului Alba Iulia este de 47%, fiind superioară ratei județene și celei naționale, de asemenea crescând cu aproximativ 4 procente față de rata înregistrată în cadrul recensământului anterior (de la 43,4% la 47%).

Cu privire la ponderea populației inactive, aceasta totalizează 49,3%, în cadrul căreia valorile cele mai mari sunt deținute de pensionari (21,2%), elevi și studenți (14,3%), precum și de populația aflată în întreținerea familiei (8,1%).

Considerând categoria de populație cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani, Alba Iulia înregistrează o rată de activitate de 68,4% și o rată de ocupare de 63,3%, rate apropiate ratelor de activitate și de ocupare înregistrate la nivel național (67,1% rata de activitate, 62,2% rata de ocupare) sau la nivel județean (66,9% rata de activitate, 61,1% rata de ocupare).

Rata șomajului la nivelul municipiului Alba Iulia, conform recensământului din 2011, înregistrează 7,4%, cu o valoare apropiată nivelului național (7,3%). Rata șomajului înregistrată la nivelul județului Alba este sensibil mai mare (8,7%).

Soluții: dat fiind procentul destul de ridicat al pensionarilor în rândul populației inactive din municipiul Alba Iulia, se impune implementarea unor măsuri de recuperare/reabilitare funcțională (psihică și/sau fizică) de integrare/reintegrare socială în vederea încurajării vieții active și independente a acestora.

STRUCTURA POPULAȚIEI ACTIVE

Potrivit datelor Recensământului Populației din 2011, privind municipiul Alba Iulia, și raportată la numărul locuitorilor, populația activă reprezintă peste jumătate din total, în cadrul acesteia, populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani reprezentând 71,7%.

Privind populația inactivă, în proporție de 49,3%, din totalul de 31,3 mii persoane, aproximativ 18,8 mii reprezintă categoriile de vârstă sub 19 ani și peste 65 ani, iar 12,5 mii de persoane au vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani. În cadrul populației inactive, ponderea cea mai mare este deținută de pensionari (43%), elevi și studenți (29,4%) și persoanele întreținute de alte persoane (16,5%).

Privind populația din grupa de vârstă 35-39 ani, se constată o rată de activitate de 90,2%, șomajul afectând la data recensământului aproximativ 270 persoane, adică 5,2% din numărul total al populației din această grupă de vârstă.

Din punctul de vedere al studiilor absolvite în rândul populației active, datele INS arată că ponderea cea mai ridicată este reprezentată de categoria persoanelor care au absolvit studii superioare de lungă durată, urmată de categoria de persoane cu studii profesionale, respectiv persoane care au absolvit studii superioare de scurtă durată.

Soluții: dată fiind situația ratei majoritare în rândul populației inactive deținută de categoria persoanelor sub 19 ani și peste 65 ani, se recomandă implementarea unor soluții de încurajare a vieții profesionale active, după cum urmează: activitate de volutariat și stagii de practică în rândul tinerilor, respectiv promovarea și implementarea soluțiilor de îmbătrânire activă în rândul persoanelor vârstnice, care vor fi astfel încurajate să rămână în câmpul muncii și să se implice voluntar în diverse activități ale comunității (economice, culturale etc.), beneficiind de o viață sănătoasă și independentă.

POPULAȚIA OCUPATĂ

a) Situația populației ocupate

Privind distribuția populației ocupate pe sectoare de lucru, din datele INS de la Recensământul Populației și Locuințelor din 2011, reiese faptul că din totalul populației ocupate, majoritatea persoanelor lucrează în sectorul economic (76,2%), urmând categoria persoanelor care lucrează în instituții bugetare (19,6%) din municipiu. Restul persoanelor din rândul populației ocupate lucrează în cadrul instituțiilor non-profit în serviciul populației (asociații, fundații etc.). Aproximativ 3% dintre persoanele ocupate practică auto-ocuparea în gospodării proprii.

Privind repartiția populației ocupate pe activități economice, profilul ocupațional al municipiului Alba Iulia reiese a fi puternic orientat spre domeniile industriei și serviciilor. Astfel, 60,6% din forța de muncă a municipiului Alba Iulia este atrasă de sectorul economic terțiar, 35,6% de sectorul secundar și doar 3,8% de sectorul primar, persoanele ocupate fiind implicate după cum urmează: 15 mii persoane în industria prelucrătoare, 4,5 mii în comerț, 2,4 mii în construcții, 1,6 mii în transport și depozitare, iar 1,1 mii în agricultură și silvicultură. Cât privește sectorul bugetar, acesta este bine reprezentat în municipiu: 3,3 mii în administrația publică și apărare, 1,9 mii în sănătate și asistență socială, 1,8 mii în învățământ. O pondere

relativ mică a forței de muncă este specifică domeniilor comunicațiilor și informaticii sau cel al hotelurilor și restaurantelor (un număr aproximativ de 500 persoane).

Privind situația mobilității în vederea locului de muncă (navetism), aproximativ 13% din populația ocupată deține loc de muncă în afara localității de domiciliu.

b) Nevoi și soluții privind ocuparea

Nevoile centrale privind ocuparea sunt legate de sustenabilitatea și calitatea locurilor de muncă, precum și sprijinirea mobilității forței de muncă. De asemenea, este necesară dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional dual și extinderea programelor de învățare pe tot parcursul vieții, în scopul creșterii pregătirii forței de muncă, cu accent pe sporirea procentului populației cu un nivel ridicat de pregătire profesională și pe creșterea ocupării în rândul tinerilor și a persoanelor cu vârsta peste 55 de ani.

Soluții:

- *Realizarea ocupării într-un mod integrat*, în relație cu educația, formarea profesională și necesarul de pe piața muncii. Trebuie acordată atenție tinerilor fără loc de muncă și neintegrați într-un program educațional, vârstnicilor, femeilor, persoanelor de etnie romă și a persoanelor cu dizabilități sau dezavantajate, în concordanță cu oportunitățile de angajare;
- *Încurajarea productivității*. În contextul interdependenței economiei Municipiului Alba Iulia de rata de ocupare (numărul de persoane ocupate) şi nivelul productivităţii (valoarea generată de fiecare oră de muncă), sunt necesare intervenții care vizează următorii cheie: calificare (pregătirea persoanelor fără calificare şi ameliorarea abilităților persoanelor ocupate), inovare (încurajarea investiţiilor în cercetare-dezvoltare-inovare în domeniul întreprinderilor, în special a celor mici şi mijlocii), dezvoltare (încurajarea înființării de firme şi întreprinderi noi și creșterea ratei de supraviețuire a acestora), investiţii (încurajarea investiţiilor autohtone, dar şi atragerea de investiţii străine). De asemenea, având în vedere că municipiul Alba Iulia beneficiază de potențial de dezvoltare turistică, se vor implementa măsuri de încurajare a domeniului hotelurilor și restaurantelor pentru crearea locurilor de muncă.

FORȚA DE MUNCĂ SALARIATĂ

Conform datelor INS de la recensământul din 2011, ponderea majoritară în rândul populației ocupate este reprezentată de persoanele salariate (28304 persoane, respectiv 95% din populația ocupată a municipiului Alba Iulia), urmând categoriile de patroni, lucrători pe cont propriu, lucrători familiali neremunerați și membrii societăților agricole.

Majoritatea salariaților din Alba Iulia activează în cadrul sectorului serviciilor, iar 18% dintre salariați lucrează în comerț, 13,1% activează în industria hotelieră, iar 7,3% în domeniul telecomunicațiilor.

Sectorul industriei prelucrătoare și domeniul construcțiilor deține o pondere de 35,2% în totalul populației salariate, dintre care 27,3% în industrie, respectiv 8% din forța de muncă salariată din Alba Iulia.

O pondere redusă activează în cadrul sectorului primar al economiei municipiului Alba Iulia (agricultură, silvicultură, pescuit și industria extractivă) și anume 1,7%, mai ales în agricultură, cu mențiunea că domeniile agricultură și forța de muncă salariată, întrebuințează cu precădere lucrători pe cont propriu, fără statut de salariat.

Cât privește evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2006-2015, datele INS arată că anul 2008 a fost anul cu cel mai mare număr mediu de salariați (34343 persoane salariate), iar cel mai mic număr mediu a fost înregistrat în anul 2013 (28952 persoane salariate), adică cu aproximativ 16% mai puțin în comparație cu anul 2008.

Soluții: municipiul Alba Iulia beneficiază de potențial turistic și prin urmare se vor implementa soluții de încurajare a sectorului privat din domeniul serviciilor de turism, hotelier și restaurante, pentru creșterea numărului locurilor de muncă.

ASPECTE ALE ȘOMAJULUI ÎN ALBA IULIA

Conform celor mai recente date INS, numărul șomerilor cu domiciliul în Alba Iulia, înregistrați la AJOFM Alba, este în scădere. Astfel, dacă în anul 2012 au fost înregistrate 1652 persoane, în anul 2014 erau 1041 persoane, respectiv 772 persoane în anul 2016. Situația șomajului a fost influențată de evoluția economiei, astfel că anul 2008 a cunoscut efectele crizei economice, un număr mare de lucrători fiind disponibilizat ca urmare a închiderii mai multor întreprinderi, vârful de scădere fiind înregistrat în anul 2009. De atunci, rata șomajului s-a aflat în scădere, în anul 2011 ajungându-se la un număr de 1331 persoane șomere, urmând din nou o ușoare creștere în perioada 2012-2013, cu un număr de 1919 șomeri.

Începând cu anul 2014, rata șomajului a înregistrat din nou o scădere semnificativă, cu mai mult de o jumătate, atingându-se numărul de 772 persoane șomere la finele anului 2016, conform evidențelor AJOFM Alba. Scăderea șomajului a reflectat astfel o revigorare a economiei locale, creându-se locuri de muncă, precum și un rezultat al eforturilor depuse prin intermediul proiectelor europene de calificare și recalificare a persoanelor apte de muncă, cu accent pe persoanele defavorizate.

a) Structura șomajului

Conform datelor INS de la recensământul din 2011, reiese faptul că șomajul afectează în primul rând tinerii cu vârsta cuprinsă între 20 și 34 de ani, prin raportare la numărul total al șomerilor din Alba Iulia, înregistrându-se 22% șomeri din grupa de vârstă 20-24 ani, 15,5% șomeri din grupa de vârstă 25-29 ani, respectiv 14% șomeri din grupa de vârstă 30-34 ani.

b) Situația șomajului la nivelul Municipiului Alba Iulia – 2016

Privind situația șomajului la nivelul Municipiului Alba Iulia în anul 2016, se constată înregistrarea unui număr de 695 șomeri, distribuția acestora pe categorii de gen, vârstă, studii, tip de indemnizație și perioada șomajului fiind următoarea:

- la categoria de gen, preponderent este numărul persoanelor de gen masculin, înregistrându-se 414 bărbați și 281 femei;
- la categoria de vârstă au fost înregistrate 32 persoane (sub 25 ani), 56 persoane (25-29 ani), 177 persoane (30-39 ani), 213 (40-49 ani), 127 persoane (50-55 ani), respectiv 90 persoane (peste 55 ani); se remarcă preponderența ratei șomajului în categoriile de vârstă 40-49 ani și respectiv 30-39 ani. Cei mai puțini șomeri provin din categoriile de vârstă sub 29 ani, fapt îmbucurător;
- privind categoria de studii, este preponderentă categoria persoanelor cu studii liceale (183 persoane), urmată de categoria persoanelor cu studii universitare (180 persoane), categoria celor cu studii profesionale (133 persoane) și categoria celor cu studii primare (101). Cele mai puține persoane șomere provin din categoria studiilor gimnaziale (85 persoane), respectiv postliceale (13 persoane);
- privind distribuția șomerilor în funcție de tipul de indemnizație primită: 470 cu șomaj 75%, 221 persoane neindemnizate și 4 persoane cu șomaj 50%;
- în funcție de durata șomajului, datele INS arată o preponderență a categoriei șomajului cu o durată mai mică de 6 luni (411 persoane), fiind urmată de categoriile 6-9 luni și 9-27 luni (126 persoane, respectiv 98 persoane), iar categoria șomajului pe o perioadă mai mare de 27 de luni se clasează pe ultimul loc (60 persoane).

Soluții: menținerea trendului descendent al ratei șomajului la nivelul municipiului Alba Iulia, cu accent pe identificarea unor soluții eficiente de scădere a șomajului în special în rândul tinerilor, precum:
- cursuri de calificare și recalificare profesională;
- activități de informare și consiliere profesională acordate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- oferirea de consultanță în vederea încurajării dezvoltării unor proiecte-pilot și a înființării de IMM-uri;
- stimularea mobilității forței de muncă.

FORMARE PROFESIONALĂ ȘI ÎNVĂȚARE PE PARCURSUL ÎNTREGII VIEȚI

Reconversia profesională și încurajarea mobilității teritoriale a forței de muncă sunt premise necesare pentru diminuarea ratei șomajului care se datorează inadecvării dintre cererea și oferta pe piața forței de muncă. Prin urmare, sistemul de învățământ trebuie să asigure pregătirea profesională de calitate, în concordanță cu cererea de pe piața muncii, dar și oportunitatea unor programe de educație pe parcursul întregii vieții (life long learning), care să vină în întâmpinarea evoluției specificului economic al comunității. Mai mult, este necesară cointeresarea și implicarea mediului de afaceri local în elaborarea ofertei educaționale și de pregătire profesională, pentru sprijinirea gradului de adecvare a formării profesionale la cerințele manifestate reale ale mediului socio-economic al comunității.

Pentru conturarea unui profil al situației pregătirii profesionale și învățării pe parcursul întregii vieți, ne vom rapoarta la datele statistice disponibile la nivel național, acestea fiind specifice și municipiului Alba Iulia. Astfel, în anul 2010, salariați din doar un sfert din

întreprinderile din România au participat la cursuri de formare profesională, o pondere semnificativ mai mică prin raportare la anul 2005.

Se remarcă faptul că pe primul loc la participarea la cursuri de formare profesională continuă s-a înregistrat în cadrul firmelor mijlocii (50-249 salariați), iar cea mai scăzută participare a fost din rândul angajaților întreprinderilor mari. Cea mai ridicată rată de participare la cursuri de formare este reprezentată de tineri, cu vârsta sub 25 ani, iar la polul opus, este înregistrată o rată scăzută de participare în rândul salariaților vârstnici.

Soluții: încurajarea adaptării ofertei sistemului educațional la cerințele pieței muncii și co-interesarea mediului de afaceri local în sistemul de pregătire profesională; încurajarea stagiilor practice și programelor de formare profesională de înaltă calitate.

RAPORTUL DE DEPENDENȚĂ ECONOMICĂ

Prin compararea datelor recensămintelor populației din 2002 și 2011, rezultă faptul că raportul de dependență economică s-a redus în perioada 2002-2011, ajungând la 1129‰, o valore mai scăzută decât mărimea indicatorului calculată la nivelul județului Alba pentru anul 2011 (1322‰). Din raportul de dependență economică de la nivelul Albei Iulia, fiecare persoană activă susține în medie 1,1 persoane inactive sau în șomaj.

Soluții: încurajarea voluntariatului în rândul tinerilor și persoanelor vârstnice, îmbătrânirea activă, crearea de facilități pentru integrarea în câmpul muncii a persoanelor de etnie romă și a persoanelor cu dizabilități, în scopul continuării scăderii dependenței economice până la un raport de 1 persoană activă care susține 1 persoană inactivă sau aflată în șomaj.

Pe lângă prezentarea aspectelor de mai sus, am considerat relevant să efectuăm și o analiză – din aceeași perspectivă a nevoilor, problemelor și soluțiilor – a unor aspecte din secțiunea 1.1.7 a prezentului document – partea de diagnoză dedicată diferitelor tipuri de infrastructuri și servicii care deservesc populația municipiului Alba Iulia – întrucât le considerăm relevante din punct de vedere social.

ZONE URBANE MARGINALIZATE

Conform criteriilor de definire a zonelor urbane marginalizate și dezavantajate în cadrul unei comunități, la nivelul Municipiului Alba Iulia, se constată faptul că din totalul populației, un procent de 13,49% trăiește în zone marginalizate sau defavorizate.

Privind acest procent, precum reiese din Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, o pondere de 2,74% din totalul populației locuiește în zone dezvantajate din punctul de vedere al locuirii, 5,88% locuiește în zone dezavantaje la nivelul capitalului uman, 1,06% locuiește în zone dezavantajate pe ocupare. De asemenea, un procent de 1,28% din populație locuiește în zone marginalizate.

În cadrul Municipiului Alba Iulia, se pot delimita patru zone marginalizate, unele dintre acestea cuprinzând la rândul lor mai multe comunități care solicită intervenții pe programe operaționale precum POCU 2014-2020 sau POR 2014-2020.

a) Nevoile comunităților marginalizate din Municipiul Alba Iulia

Pentru constatarea nevoilor reale de la nivelul comunităților marginalizate și pentru a se răspunde în mod concret și punctual la acestea în cadrul unor viitoare proiecte, s-au efectuat o serie de cercetări, ce au constat în aplicarea de chestionare la nivel de gospodărie și în realizarea de focus-grupuri cu membri și actori importanți din comunitățile investigate și cu reprezentanți ai autorităților locale. S-au efectuat vizite de teren, pentru a fi purtate discuții cu membrii comunităților și pentru observarea directă a situației locative a acestora, în vederea identificării gospodăriilor care se încadrează în profilul de risc de sărăcie și excluziune socială. Pentru colectarea datelor pe teren, s-au folosit metode participative, membrii comunităților studiate fiind implicați în mod activ în determinarea nevoilor specifice locuitorilor și a soluțiilor posibile.

Conform datelor colectate, analizate și centralizate în urma cercetării efectuate, situația nevoilor și soluțiilor specifice fiecărei comunități este următoarea:

❖ ***Zona 1*** - Aceasta cuprinde cinci comunități rome, localizate în puncte diferite ale orașului, dar care prezintă particularități similare: Comunitatea Trandafirilor, Comunitatea Barbu Lăutaru, Comunitatea Ciocârliei-Pompieri, Comunitatea Zgură și Comunitatea Partoș. Comunitățile sunt formate din populație preponderent romă și sunt caracterizate de atitudine în general tolerantă, fără incidența unor conflicte etnice majore. Totuși, între grupurile de români și romi nu există inițiative de colaborare. Aceștia nu interacționează în vederea dezvoltării unor proiecte comune, iar atitudinea membrilor comunităților rome rămâne una pasivă, de indiferență și neimplicare în ameliorarea condițiilor de trai atât la nivel personal, cât și la nivelul întregii comunități.

Nevoile identificate la nivelul acestei zone sunt diverse, dar cele mai importante vizează lipsa încadrării persoanelor apte de muncă pe piața formală a muncii și educația deficitară, majoritatea membrilor comunității având absolvite cel mult 8 clase și nici nu urmează o formă de învățământ în prezent. Adulți și copii se confruntă cu abandonul școlar la vârste fragede, iar o parte dintre aceștia nu urmează nicio formă de școlarizare. Acest fapt atrage după sine dificultatea calificării într-o meserie prin forțe proprii, fiind priviți cu neîncredere și scepticism de către societate. Prin urmare, o nevoie presantă a persoanelor din comunitate este de a primi suport în obținerea unei calificări pentru găsirea unui loc de muncă, din discuțiile purtate cu membrii comunității, aceștia exprimându-și interesul în dobândirea unor calificări în domenii precum: construcții, industrie textilă, alimentație publică și comerț, îngrijire la domiciliu, organizarea unei afaceri pe cont propriu etc.

Femeile, în general casnice, îngrijesc mulți copii, însă nu se preocupă de supravegherea atentă sau educația acestora. De asemenea, mulți locuitori au nevoie de suport în înscrierea la medicul de familie și dezvoltarea obiceiului de a apela la acesta în cazul unei probleme medicale și nu la Serviciul Urgențe, așa cum procedează în prezent. În vederea schimbării mentalității tradiționale în ceea ce privește importanța educației acordate propriilor copii, părinții au nevoie de acordarea unor servicii de informare, consiliere și mentorat pentru a se asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în raport cu oportunitățile de angajare, dar și de acțiuni care contribuie la creșterea stimei de sine.

Comunității de romi îi este specifică o incidență mai mare a bolilor cronice și a numărului de persoane cu dizabilități, fiind necesar sprijinul acestora pentru integrarea în programe de tratamente medicale, fiind necesară și acordarea de sprijin persoanelor care nu dețin acte medicale în vederea încasării unor drepturi care li se cuvin. În cazul persoanelor vârstnice, este necesar suportul în obținerea drepturilor de asistență socială și de asistență medicală specializată la domiciliu.

Privind situația locuințelor, aproape toate locuințele analizate sunt supraaglomerate și este necesar suport pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit prin consolidări structurale, izolație termică și încălzire. De asemenea, se observă, în unele cazuri, nevoia reglementării actelor de proprietate.

❖ **Zona 2** - Zona cuprinde trei comunități non-rome de pe teritoriul orașului, situate în puncte diferite geografic: Comunitatea Goldiș, Comunitatea Chicago (aflate în aria centrală, în partea de sus a orașului, denumită Cetate) și Comunitatea Pâclișa (în aria periferică). Populația majoritară a zonei nu este de etnie romă, populația de etnie romă reprezentând sub 10%.

În urma analizei, s-a constatat că aceste comunități prezintă caracteristici similare, problemele dominante specifice acestora fiind legate de lipsa unui venit lunar stabil și condițiile de locuit, care sunt departe de a fi satisfăcătoare pentru un trai decent. Prin urmare, o nevoie presantă a persoanelor din fiecare comunitate este de a primi suport în obținerea unei calificări/reconversie profesională și în găsirea unui loc de muncă, ceea ce le va permite ulterior o ridicare a nivelului general de trai. Mai ales în comunitatea Pâclișa, marcată de constrângeri naturale și de infrastructură, s-a constatat faptul că oamenii sunt întreprinzători și inovativi, existând potențial pentru înființarea de mici afaceri sau ocuparea pe cont propriu.

În comunitatea Goldiș, locuiesc multe familii formate din adulți și copii, uneori împreună cu vârstnici, iar problema legată de pierderea locului de muncă stabil şi implicit a venitului regulat reprezintă un factor declanşator de probleme în familii: certuri între soţi, neînţelegeri, alcoolism, transformarea locuinţei într-o povară din pricina cheltuielilor aferente și, în unele cazuri, ajungându-se la destrămarea familiei sau plecarea unuia dintre/ambilor părinți la muncă în străinătate. Există în comunitate multe familii monoparentale și oameni divorțați, această situație putând conduce la scăderea performanțelor școlare.

Comunitatea Chicago se remarcă prin existența unor blocuri cu un număr mare de garsoniere aglomerate, unde locuiesc persoane care provin din familii sărace, fără o cultură a educației și tocmai de aceea, comunitatea are un număr mare de persoane care se confruntă cu problema abandonului școlar la vârste fragede sau a neabsolvirii niciunei forme de educație.

Comunitatea Pâclișa se întinde pe o suprafață mare din punct de vederea geografic, cu gospodării răsfirate care nu sunt racordate la rețeaua de apă și fără drumuri adecvate. Și în această zonă există problema abandonului școlar la vârste fragede sau neabsolvirea niciunei școli, datorită constrângerilor legate de infrastructură.

Privind situația femeilor, s-a constatat că în toate comunitățile analizate, acestea au nevoie de informare și consiliere în legătură cu sănătatea familiei și planificarea familială. Cercetările au arătat faptul că lipsa resurselor financiare determină amânarea efectuării investigațiilor necesare prevenirii unor boli grave cu incidență ridicată (ex: teste Papanicolau, ecografii mamare), fiind necesar suport în acest sens.

În toate comunitățile se observă o nevoie de suport în obținerea drepturilor de asistență socială și medicală. Comunitățile se confruntă cu probleme de natură medicală și tratarea acestora este anevoioasă datorită lipsei resurselor financiare.

Condițiile de locuit sunt precare în toate comunitățile analizate, veniturile reduse ale locuitorilor din cele trei comunități limitând posibilitatea de a investi în dotarea gospodăriei.

❖ **Zona 3 -** Zona este reprezentată de blocul G2 - Turturica, situat în cartierul Cetate, care cuprinde apartamente cu un profil cu totul diferit față de restul apartamentelor din zonă. Acestea sunt garsoniere cu o suprafaţă totală de 11,5 m2, formate dintr-o cameră și o baie (fără cadă, duş şi, în cele mai multe cazuri, nici chiuvetă). Deși condițiile de locuit sunt improprii atât din punctul de vedere al spațiului, cât și al igienei, în garsoniere locuiesc familii numeroase de până la 11 persoane. În general, bucătăria este improvizată în spațiul pentru baie, iar apa curentă se ia direct de la ţeava de alimentare, lipsind instalațiile sanitare. Infrastructura de alimentare cu apă și cea de canalizare sunt deficitare, iar apa rece și electricitatea sunt singurele utilități disponibile. Toate activităţile vitale au la bază curentul electric, dar există situații în care branșarea la energia electrică lipsește. Majoritatea camerelor sunt umede, prezentând infiltraţii de apă și igrasie, iar vara se supraîncălzesc. De asemenea, situaţia spaţiilor verzi din jurul blocului este „foarte proastă". În ciuda familiilor numeroase și a numărului mare de copii, blocul dispune doar de o curte mică, betonată, iar spaţiul din jur este plin de mizerie.

Prin urmare, acest bloc de apartamente se află într-o stare critică, fiind necesare intervenții majore pentru facilitarea unor condiții proprii de locuit. Spațiile locative trebuie curățate, reabilitate, branșate la utilități și dotate cu instalații sanitare, iar la exterior sunt necesare intervenții de izolare termică.

În cazul locatarilor din blocul G2-Turturica, problemele de locuire sunt acompaniate de sărăcie, principalele surse de venit ale gospodăriilor provenind din munca informală cu ziua sau ocazională, venitul minim garantat, alocaţii şi ajutorul de şomaj. Locatarii blocului G2-Turturica întâmpină dificultăți în găsirea locurilor de muncă din cauza nivelului redus de şcolarizare şi calificare. Situația financiară este gravă, gospodăriile cu copii fiind expuse la foamete.

Datorită condiţiilor mizere, sărăciei şi foametei, un număr semnificativ de locatari ai blocului G2 suferă de boli grave: hepatită, diabet, boli respiratorii, boli cardiace, malformaţii congenitale, handicapuri fizice, boli mintale etc.

Deși aflată în mijlocul unui cartier de locuințe, zona este segregată, locatarii acestui bloc fiind marginalizați. Sunt necesare implementarea unor acțiuni și aflarea soluțiilor pentru combaterea segregării și reintegrarea locatarilor în viața comunității.

❖ **Zona 4 -** Zona este reprezentată de cartierul Lumea Nouă, situat în N-E oraşului, în vecinătatea unei zone industriale. Este constituit în majoritate din romi, care locuiesc în general în case sau barăci.

Cartierul Lumea Nouă, descris ca un cartier cu oameni săraci și marginalizați și cu un nivelul de dezvoltare economică foarte redus, neexistând decât un număr mic de magazine în interiorul propriu-zis al zonei. Interviurile au relevat problema dominantă a lipsei locurilor de

muncă şi percepţia acută a discriminării la angajare, fie direct prin refuzul de a fi angajaţi, fie indirect prin faptul că pregătirea educațională și calificarea profesională sunt deficitare.

Sunt necesare programe de calificare profesională pentru adulți, iar pentru facilitarea accesului la educație în cazul copiilor, este necesară construcţia unei şcoli și a unei grădiniţe în zonă.

Lumea Nouă este o zonă foarte murdară, plină cu gunoaie și cu provocări legate de existența locuințelor insalubre (cocioabe, barăci), fiind necesare intervenții de salubrizare și de îmbunătăţire a condițiilor de locuire atât la nivel de locuințe individuale, cât și la nivel de cartier.

Lipsa locurilor de muncă, degradarea stării de sănătate, acumularea de frustare şi deprivare şi deversarea ei în agresiune şi delincvenţă sunt probleme urgente care necesită intervenţii integrate într-o viziune unitară pe termen mediu şi chiar lung.

b) Soluții la nevoile identificate

Privind sprijinul acordat persoanelor care locuiesc în zonele marginalizate din municipiul Alba Iulia, cu accent pe populația aparținând minorității romă, se impune implementarea unor proiecte destinate comunităților marginalizate urbane, printr-o abordare integrată, în completarea investițiilor în infrastructură și a investițiilor în educație și formare/reformare profesională, ocupare, servicii sociale și socio-medicale etc.; se vor viza soluții integrate și personalizate care să contribuie la ameliorarea situațiilor de vulnerabilitate.

Privind soluții distincte pentru fiecare din cele patru zone:

❖ Zona 1

- suport pentru evitarea abandonului școlar, continuarea studiilor și includerea în activități educative efectuate în regim școală după școală, care să prevină părăsirea timpurie a școlii;
- programe de calificare și recalificare profesională în domenii precum: construcții, industrie textilă, alimentație publică și comerț, îngrijire la domiciliu, organizarea unei afaceri pe cont propriu etc.;
- activități integrate de informare, consiliere și mentorat, pentru schimbarea tiparului de gândire privind rolul educației în raport cu oportunitățile de angajare;
- acțiuni de educație în ceea ce privește sănătatea reproducerii, planificarea familială, prevenirea sarcinii la minore;
- programe de educație privind regulile de igienă;
- suport în obținerea documentelor medicale în vederea încasării drepturilor medicale și pentru înscrierea la medicul de familie și acțiuni de încurajare a obiceiului de a apela la medicul de familie în cazul unei probleme de sănătate;
- servicii de monitorizare și de îngrijire medicală la domiciliu în cazul persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate;
- acțiuni care contribuie la creșterea stimei de sine în rândul persoanelor marginalizate;
- suport pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit prin consolidări structurale, izolație termică și încălzire;

- suport pentru reglementarea actelor de proprietate;
- campanii de combatere a discriminării și promovarea multiculturalismului.

❖ Zona 2

- suport pentru evitarea abandonului școlar, continuarea studiilor și includerea în activități educative efectuate în regim școală după școală, care să prevină părăsirea timpurie a școlii;
- servicii de informare, consiliere și mentorat pentru a se asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în raport cu oportunitățile de angajare;
- programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar;
- suport în vederea creșterii accesului și participării la educația școlară, inclusiv prin asigurarea/ dezvoltarea de servicii locale (mai ales în cazul comunității Pâclișa);
- suport pentru femei, privind efectuarea investigațiilor necesare prevenirii unor boli grave cu incidență ridicată (ex: teste Papanicolau, ecografii mamare);
- suport în obținerea drepturilor de asistență socială și medicală, în vederea efectuării unor controale medicale de rutină, pe care, datorită problemelor familiale, financiare, nu le efectuează, ceea ce poate conduce ulterior la probleme grave (ex: control oftalmologic, control tensiune arterială etc.);
- suport în tratarea problemelor medicale;
- asistență medicală specializată la domiciliu în situația persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate;
- programe de calificare/reconversie profesională în domenii precum: construcții, alimentație publică și comerț, îngrijire la domiciliu, organizarea unei afaceri pe cont propriu etc.;
- măsuri de susținere a întreprinderilor sociale și promovare a economiei sociale;
- acțiuni de încurajare a inițiativelor și inovațiilor antreprenoriale și suport pentru înființarea de mici afaceri (mai ales în comunitatea Pâclișa); încurajarea activităților economice prin dezvoltarea produselor şi servicii turistice (agreement şi recreere), prin valorificarea imaginii de brand pe care o are Cetatea Alba Carolina, mai ales în cazul comunităților Goldiș şi Chicago;
- suport pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit prin consolidări structurale, izolație termică și încălzire;
- suport în vederea reglementării actelor de proprietate;
- modernizarea infrastructurii, în special în zona Pâclișa.

❖ Zona 3

- acțiuni de reabilitare a locuințelor, pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit;
- suport pentru evitarea abandonului școlar, continuarea studiilor și includerea în activități educative efectuate în regim școală după școală, care să prevină părăsirea timpurie a școlii;
- activități integrate de informare, consiliere și mentorat, pentru schimbarea tiparului de gândire privind rolul educației în raport cu oportunitățile de angajare;
- programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar;

- programe de calificare și recalificare profesională și consiliere în aflare locurilor de muncă;
- acțiuni de educație în ceea ce privește sănătatea reproducerii, planificarea familială, prevenirea sarcinii la minore;
- programe de educație privind regulile de igienă;
- suport în obținerea documentelor medicale în vederea încasării drepturilor medicale și pentru înscrierea la medicul de familie și acțiuni de încurajare a obiceiului de a apela la medicul de familie în cazul unei probleme de sănătate;
- suport în obținerea drepturilor de asistență socială și medicală, în vederea efectuării unor controale medicale de rutină, pe care, datorită problemelor familiale, financiare, nu le efectuează, ceea ce poate conduce ulterior la probleme grave (ex: control oftalmologic, control tensiune arterială etc.) și facilitarea accesului la serviciile medicale și tratament în cazul problemelor de sănătate;
- servicii de monitorizare și de îngrijire medicală la domiciliu în cazul persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate;
- curățarea zonei din jurul blocului și amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii;
- măsuri integrate de creştere a calităţii vieţii persoanelor defavorizate (şomeri, persoane aflate sub pragul sărăciei, persoane aflate în risc de excluziune socială, persoane de etnie romă etc.);
- campanii de acțiuni pentru combaterea segregării și reintegrarea locatarilor blocului G2-Turturica în viața comunității;
- campanii de acțiuni care să contribuie la creșterea stimei de sine în rândul persoanelor marginalizate;
- campanii de combatere a discriminării.

❖ **Zona 4**

- investiţii în infrastructura de învăţământ (construcția unei școli și a unei grădinițe în zonă);
- suport pentru evitarea abandonului școlar, continuarea studiilor și includerea în activități educative efectuate în regim școală după școală, care să prevină părăsirea timpurie a școlii;
- activități integrate de informare, consiliere și mentorat, pentru schimbarea tiparului de gândire privind rolul educației în raport cu oportunitățile de angajare;
- programe de calificare și recalificare profesională și consiliere în aflarea locurilor de muncă;
- acțiuni de salubrizare a cartierului și de reabilitare a locuințelor;
- amplasarea mai multor containere și pubele în zonă;
- programe de educație privind regulile de igienă;
- construirea unui complex multifuncțional de servicii sociale în zonă;
- reabilitarea căilor de circulaţie şi pietonale care sunt degradate;
- măsuri integrate de creştere a calităţii vieţii persoanelor defavorizate (şomeri, persoane aflate sub pragul sărăciei, persoane aflate în risc de excluziune socială, persoane de etnie romă etc.);
- stimularea antreprenorială pentru crearea de noi activităţi economice în zonă şi noi locuri de muncă (în special în domenii: comerţ, servicii, petrecerea a timpului liber etc.);

- încurajarea şi stimularea agenţilor economici din zonă pentru încadrarea în muncă a persoanelor defavorizate sau vulnerabile prin facilităţi fiscale acordate;
- dezvoltarea de politici și acțiuni în vederea promovării incluziunii și întăririi coeziunii sociale (ex. dezvoltare de proiecte în domeniul creșterii ocupării și formării profesionale continue pentru grupuri vulnerabile, în special pentru persoanele de etnie romă);
- suport în obținerea documentelor medicale în vederea încasării drepturilor medicale și pentru înscrierea la medicul de familie și acțiuni de încurajare a obiceiului de a apela la medicul de familie în cazul unei probleme de sănătate;
- suport în obținerea drepturilor de asistență socială și medical, în vederea efectuării unor controale medicale de rutină, pe care, datorită problemelor familiale, financiare, nu le efectuează, ceea ce poate conduce ulterior la probleme grave (ex: control oftalmologic, control tensiune arterială etc.) și facilitarea accesului la serviciile medicale și tratament în cazul problemelor de sănătate;
- servicii de monitorizare și de îngrijire medicală la domiciliu în cazul persoanelor vârstnice cu probleme de sănătate;
- măsuri integrate de creştere a calităţii vieţii persoanelor defavorizate (şomeri, persoane aflate sub pragul sărăciei, persoane aflate în risc de excluziune socială, persoane de etnie romă etc.);
- campanii de acțiuni care să contribuie la creșterea stimei de sine în rândul persoanelor marginalizate;
- campanii de combatere a discriminării.

SERVICII SOCIALE ŞI INCLUZIUNE

Nevoile de dezvoltare identificate în cadrul analizei corespund inclusiv obiectivelor specificate în trei documente strategice destinate reducerii sărăciei și promovării incluziunii sociale: *Strategia națională pentru vârstnici și îmbătrânire activă 2014-2020, Strategia de promovare a incluziunii sociale și de combatere a sărăciei 2014-2020 și Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020.*

Principalele nevoi de dezvoltare în domeniul incluziunii sociale și al sărăciei sunt următoarele:

- dezvoltarea economiei sociale;
- sprijinirea incluziunii sociale;
- reducerea sărăciei în cadrul grupurilor vulnerabile, în special în zonele mai puțin dezvoltate;
- încurajarea implicării serviciilor comunitare și asigurarea infrastructurii pentru centre integrate de îngrijire comunitară;
- implicarea autorității locale ca principal actor în combaterea sărăciei și efectelor acesteia la nivel local, prin sprijinirea procesului de educație, formare continuă și integrare pe piața muncii;
- susținerea întreprinderilor sociale la nivel local;

- ameliorarea calității serviciilor de asistență medicală acordate populației locale, cu accent pe grupurile vulnerabile;
- dezvoltarea la nivel local a infrastructurii destinate serviciilor de asistență medicală moderne și sustenabile;
- facilitarea accesului la servicii de asistență medicală și sociale, în special în zonele mai puțin dezvoltate;
- încurajarea dezvoltării TIC în domeniile educației, sănătății și asistenței sociale.

Soluții:

- optimizarea calităţii şi capacităţii infrastructurii sociale prin investiţii în infrastructura socială și în programe de prevenţie (prin informare, consiliere și mediere), precum și prin promovarea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile;
- asigurarea de investiţii în centrele rezidenţiale care asigură servicii de găzduire şi îngrijire pentru persoanele aflate în dificultate; sunt necesare intervenții de modernizare, reabilitare și dotare a centrelor pentru oferirea unor standarde adecvate calitativ a serviciilor sociale și implicit a creșterii calității serviciilor oferite persoanelor asistate social; identificarea și implementarea de proiecte de modernizare a infrastructurii sociale (rezidențiale și nerezidențiale) în concordanță cu prioritățile locale, județene și cele stabilite prin Strategia naţională de dezvoltare a serviciilor sociale;
- dezvoltarea de centre sociale cu destinaţie multifuncţională, care să ofere o gamă variată de servicii persoanelor aflate în dificultate, care se confruntă cu probleme specifice, temporar sau permanent, de natură financiară, materială, medicală, ocupațională, juridică etc.;
- încurajarea sistemului educativ de formare profesională și de învățare pe parcursul întregii vieți, prin asigurarea de programe de calificare și recalificare ocupațională;
- promovarea incluziunii sociale a comunităților marginalizate (inclusiv a comunității rome) prin facilitarea accesului acestora la servicii esențiale necesare traiului (reabilitarea/modernizarea condițiilor de locuire; modernizarea infrastructurii de educație, sănătate, servicii sociale și de ocupare a forței de muncă; stimularea ocupării, cu accent pe activități de economie socială; activități de informare, consiliere și mediere);
- promovarea unor planuri integrate de măsuri în scopul non-discriminării etnice a populației rome, precum: rezolvarea problemelor juridice cu care se confruntă o parte a membrilor acesteia, integrarea acestora în sistemul de educație național, soluționarea problemei locurilor de muncă, stabilirea locurilor pentru amplasarea locuințelor acestora în așa fel încât să existe proximitate față de unități sanitare, de educație etc.

SERVICII URBANE

Dezvoltarea urbană presupune un management modern și integrat al rețelelor de apă potabilă și de canalizare, al rețelei stradale și al spațiilor de recreere, pentru asigurarea unor condiții de locuire adecvate, în conformitate cu cerințele normelor europene în vigoare.

Prin urmare, sunt necesare investiții în rețelele de alimentare cu apă potabilă, inclusiv extinderea sau reabilitarea acestora la nivel local. De asemenea, este necesară îmbunătățirea

sistemului de canalizare și de tratare a apei, conform standardelor calitative și în condiții tarifare acceptabile.

Managementul eficient al resurselor de apă necesită și soluții de eficientizare și utilizare durabilă a acestora și va respecta strategia și politica națională în domeniul gospodăririi apelor.

Soluții: acțiuni de modernizare și extindere a infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și stații de epurare. Operaţiunile vizate vor fi bine coordonate și sustenabile financiar, în scopul maximizării eficienţei costurilor, și sunt următoarele:

- reabilitarea/extinderea reţelei de apă potabilă;
- reabilitarea/extinderea reţelei de canalizare la nivel local;
- extinderea alimentării cu apă şi a reţelei de canalizare pe Măgura Mamut în vederea alimentării noilor cartiere rezidenţiale;
- extinderea reţelei stradale în noile cartiere;
- continuarea decontaminării şi reconstruirii siturilor industriale Centru şi Refractara cu funcţii specifice;
- atingerea nivelului mediei europene de 26 mp/locuitor în domeniul spaţiilor verzi;
- continuarea amenajării pentru sport şi recreere a zonei Măgura Mamut;
- dotarea cu echipamente pentru situaţii de urgenţă a ISU Alba;
- măsuri de prevenire a situaţiilor de urgenţă prin construirea de diguri, împăduriri ale terenurilor degradate în zona vecinătatea municipiului Alba Iulia.

LOCUIRE

Nevoia centrală vizează asigurarea unor condiții de locuire de calitate şi durabile, iar la nivelul Municipiului Alba Iulia, se constată necesitatea creșterii eficienței energetice, atât la nivelul clădirilor publice, cât și al celor rezidențiale. Este necesară îmbunătățirea confortului termic, concomitent cu reducerea costurilor cu energia, cu accent pe ameliorarea situației clădirilor instituțiilor publice (primărie, instituții de învățământ, spitale etc.). Eficientizarea energetică va ține cont de țintele stabilite conform Strategiei Europa 2020 UE pentru România: creştere cu 19% a eficienţei energetice și scăderea cu 19% a nivelului de emisii de CO2.

Pentru creșterea eficienței energetice, este necesară implementarea sistemelor inteligente de monitorizare a consumului, spațiile devenind totodată atractive pentru locuit.

Soluții:

- elaborarea de planuri de regenerare urbană bazată pe eficientizare energetică;
- accesarea de programe de finanțare pentru proiecte de reabilitare și eficientizare energetică;
- implementarea de sisteme de evaluare a eficienței energetice/sustenabilitate a clădirilor;
- reabilitarea-eficientizarea termică a clădirilor și a sistemelor de alimentare cu căldură şi apă caldă menajeră prin acţiuni de: anvelopare-reabilitare, izolaţii, sisteme de ventilaţie;
- aplicarea de sisteme inteligente în domeniul locuirii, pentru monitorizarea consumului energetic;
- construirea de acoperișuri cu verdeață și acoperirea cu vegetație a celor existente;
- revitalizarea spațiilor publice la nivelul cartierelor;
- testarea unor soluții de eficiență energetică pe clădiri din municipiu;

- educarea și promovarea eficienței energetice în rândul consumatorilor;
- încurajarea implementării și recompensarea tehnologiilor inovative elaborate la nivel local;
- revitalizarea locuirii în zonele cu valoare istorică, culturală;
- ameliorarea densității locuințelor din cartierele noi ale municipiului, în scopul sporirii coeziunii urbane.

La acestea se adaugă soluțiile de eficientizare energetică:

- ameliorarea aspectului și confortului clădirilor;
- reabilitarea termică a clădirilor (publice, private), respectiv eficientizarea energetică a acestora;
- scăderea amprentei de CO2 a clădirilor;
- scăderea procentuală a temperaturii în orașe;
- creșterea suprafeței totale a acoperișurilor verzi;
- încurajarea soluțiilor tehnice inovative de reabilitare și eficientizare energetică a clădirilor;
- reducerea procentuală a costului cu încălzirea-răcirea clădirilor;
- creșterea numărului specialiștilor în implementarea sistemelor de eficiență energetică;
- încurajarea și implementarea de tehnologii și soluții verzi la nivel local;
- educarea și promovarea soluțiilor verzi în rândul consumatorilor locali.

SĂNĂTATE

Pespectiva noului deceniu trebuie să aducă pentru Alba Iulia investiții de modernizare a serviciilor de asistență medicală, în vederea creșterii accesului rezidenților la acestea pentru menținerea unei stări de sănătate corespunzătoare. Sănătatea este un factor important și un stimulent al creșterii economice, starea bună de sănătate a populației contribuind la potențialul economic local în raport cu productivitatea și competitivitatea.

Dezvoltarea urbană a ultimilor ani și aglomerarea urbană impun necesitatea tot mai acută pentru construirea unui spital de urgență modern în Alba Iulia. Mai mult, presiunea pe serviciile de sănătate se va accentua în situația creșterii populației municipiului. Prin urmare, este necesară dezvoltarea și a unor noi modalități de asistență primară bazată pe un personal medical multidisciplinar bine pregătit: medici de familie, asistenți medicali, asistenţi sociali şi fizioterapeuţi.

De asemenea, este necesară atragerea unei forțe de muncă înalt calificată în domeniul medical, dar și oferirea de programe de formare profesională specializată, în vederea creșterii calității serviciilor de sănătate.

Soluții:

- continuarea modernizării spitalului județean actual (dotarea cu tehnologie medicală de ultimă generație);
- asigurarea investițiilor pentru anii 2014-2035, necesare construirii noului spital de urgență județean;
- reabilitarea, modernizarea, extinderea și construcția de ambulatorii și centre preventorii și dotarea acestora cu echipamente medicale de ultimă generație;

- asigurarea unor programe de formare profesională specializată în scopul ameliorării calităţii serviciilor medicale.

EDUCAŢIE

La nivelul Municipiului Alba Iulia se constată următoarele nevoi:

- măsuri de îmbunătățire a accesului și participării la sistemul de educație național pentru copiii preșcolari, prin flexibilizarea programei, pregătirea cadrelor didactice, îmbunătățirea calității serviciilor și promovarea accesului comunităților defavorizate și al grupurilor cu risc de abandon timpuriu al școlii;
- sporirea calității și rezultatelor educaționale ale învățământului obligatoriu, precum și consolitarea accesului la acesta prin măsuri de prevenție și intervenție timpurie în cazul absenteismului la ore, lipsei performanței școlare și neînscrierii în sistemul de învățământ obligatoriu;
- consolidarea învățământului primar și secundar și sporirea atractivității acestuia în rândul elevilor prin măsuri de furnizare a unui învățământ obligatoriu mai relevant, privind o integrare mai bună pe piața muncii, inclusiv prin încurajarea creării de noi oportunități de formare profesională pentru adulți, învățământ profesional și tehnic;
- oferirea unor programe educaționale menite să ofere oportunități egale și măsuri de incluziune;
- adecvarea calitativă între cererea și oferta pe piața forței de muncă, respectiv reconversia profesională a populației prin programe de calificare și recalificare profesională;
- asigurarea pregătirii profesionale de calitate și a accesului la programe de educație pe parcursul întregii vieți, în concordanță cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii;
- identificarea nevoilor de integrare a TIC în sistemul educativ și facilitarea dezvoltării unui învățământ atractiv și motivant prin utilizarea resurselor digitale puse la dispoziție în școli, universități și centre de formare profesională
- implicarea mediului de afaceri în elaborarea ofertei educaționale și în desfășurarea procesului de pregătire profesională, pentru o formare profesională adaptată la necesitățile reale ale economiei locale;
- implicarea unor actori din afara sistemului școlar, din rândul serviciilor sociale și pentru tineret a comunității locale, precum și a altor furnizori de educație și formare;
- facilitarea accesului și participării comunităților defavorizate, în special a celei de etnie romă, la programele învățământului terțiar, respectiv promovarea derulării unor programe de formare profesională flexibile și adaptate la cerințele actuale ale pieței muncii;
- crearea unui cadru eficient pentru facilitarea accesului adulților la programe educaționale care pun accent pe dezvoltarea competențelor de bază prin activități formale și non-formale;
- dezvoltarea infrastructurii din educație și formare, în vederea atingerii obiectivelor propuse pentru scăderea nivelului de părăsire timpurie a școlii, dar și pentru încurajarea învățământului terțiar și a IPV;
- investirea în infrastructura educațională în rândul comunităților defavorizate, în special a celei de etnie romă, cu acordarea unei atenții deosebite tendințelor demografice și a prognozei în ceea ce privește numărul elevilor.

Soluții:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaţionale;
- reabilitarea și modernizarea centrelor de formare profesională continuă;
- asigurarea unor programe de formare profesională specializată;
- dezvoltarea Universităţii „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia privind oferta educațională adaptată la cerințele pieței muncii la nivel local și regional, îndeosebi în domeniile tehnic și agricol;
- dezvoltarea unui Centru de Excelență al Universităţii „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

CULTURĂ

Conservarea și valorificarea patrimoniului cultural înseamnă deopotrivă respect pentru valorile culturale și istorice, dar și angrenarea unor beneficii de ordin educativ și economic. În urma demersurilor de reabilitare a patrimoniului cultural material local, îndeosebi a Cetății Alba Carolina, municipiul Alba Iulia poate juca un rol marcant pe scena cultural-artistică națională, dar și internațională.

Percepția predominantă asupra orașului nostru – capitala simbolică a Unirii, unde s-a desăvîrșit formarea statului român modern – ne onorează și este extrem de importantă. Dar Alba Iulia este mai mult decît atât. Este un oraș multicultural, în care se intersectează istorii și culturi diferite.

Centru al tradiției și al istoriei, Alba Iulia poate oferi un model de reinterpretare și valorificare a culturilor europene în cheie contemporană. Zona adiacentă cuprinde un tezaur antropologic, etnologic și arheologic de mare valoare, iar tradițiile sînt încă vii. O direcție este orientată spre aducerea în atenția publicului a acestor tradiții, în contextul unei Europe care participă la procesul globalizării și în care identitățile locale, regionale și naționale se redescoperă în spirit contemporan.

Astăzi, redescoperirea tradițiilor culturale – de la îmbrăcăminte la gastronomie, de la vechile materiale de construcție și modele arhitectonice (eco) la muzică – face parte din viața cotidiană. Noile tehnologii permit comunicare și difuzarea lor mai bună și mai eficientă. Alba Iulia are experiența organizării unor festivaluri dedicate artelor și meseriilor tradiționale. Dar tradiția culturală este doar baza pe care s-au construit valorile europene de azi. *Revisitng Cultures* înseamnă și explorarea semnificațiilor pe care le-a construit cultura europeană de-a lungul timpului. De la Renaștere și Baroc pînă la artele contemporane, toate marile curente culturale sunt reprezentate în Alba Iulia.

În conformitate și urmând și obiectivele din Strategia Națională de Dezvoltare Teritorială, Alba Iulia a ajuns în topul primelor 5 orașe din România ca indice de vitalitate culturală și între primele 6 municipii unde populația a crescut începând cu 2008. Luând în calcul toate informațiile deja reliefate se poate observa că Alba Iulia se dezvoltă prin filonul serviciilor universitare, pin cultură și patrimoniu, prin comerț și prin creșterea numărului locurilor de muncă, primit anul trecut, din partea Trip Advisor, certificatul de excelență, ca urmare a recenziilor exprimate de către turiștii care au vizitat Cetatea Alba Carolina în ultimul an.

Lista monumentelor istorice din Alba Iulia

1. Ansamblul fortificaţiei "Cetatea Alba municipiul Alba Iulia cartier Cetate Carolina", cu toate componentele: ziduri, bastioane, porţi, curtine, raveline, contragărzi, terase bastionare, şanţuri interioare şi exterioare, contraescarpe
2. Poarta I a Cetății Vauban, Poarta Carol de Jos
3. Poarta a II-a
4. Poarta a III-a a Cetății Vauban “Poarta Carol”
5. Poarta a IV-a a Cetății Vauban “Poarta Episcopului”
6. Poarta a V-a
7. Poarta a VI-a
8. Poarta a VII-a
9. Fosta pulberărie nr. 1 – actualul PUB 13, Bastionul Sf. Capistrano (ulterior bastionul Transilvaniei)
10. Fostul Colegiu Bethlen
11. Biserica de Lemn Mihai Viteazul
12. Casa Velican
13. Piața Cetății
14. Piața Tobosarului (traseul Nordic al Cetății)
15. Poarta Monetăriei de la Alba Iulia
16. Fostul Hotel Ungaria
17. Loc de executie a condamnaților din perioada Imperiului Hasburgic – Monumentul de pe Dealul Furcilor
18. Traseul celor 3 Fortificații: Sala Armelor, Sala Cavalerilor, Închisoarea condamnaților, Poarta de sud a castrului
19. Fosta mănăstire a trinitarienilor, azi Biblioteca documentară Batthyaneum
20. Casa "Nicolae Bethlen" – azi Facultatea Teologică Romano-Catolică
21. Palatul Apor, azi Universitatea 1 Decembrie 1918-rectorat
22. Fosta Prefectură, azi Inspectorat Școlar Județean Alba
23. Sediul actual al Prefecturii/Palatul Justiției
24. Biserica franciscană
25. Biserica “Buna Vestire”
26. Cimitirul Maieri
27. Biserica “Sf. Treime” Maieri I
28. Fostul palat “Gisella”
29. Biserica “Adormirea Maicii Domnului”- Lipoveni
30. Biserica de Lemn “Învierea Domnului”
31. Muzeul Național al Unirii, fosta clădire “Babilon”
32. Sala Unirii, fosta Cazină Militară
33. Ansamblul Reîntregirii Neamului-Catedrala Încoronării
34. Fosta Cazarmă a Pionierilor
35. Catedrala “Platoul Romanilor”
36. Catedrala Romano-Catolică Sf. Mihail
37. Palatul Episcopiei romano-Catolice, azi sediul Arhiepiscopiei romano-catolice
38. Ruinele bisericii de secol X

39. Manutanță (Hotelul Medieval)
40. Comisariat
41. Palatul Principiilor
42. Biblioteca Universității "1 Decembrie 1918"
43. Fostul Spital militar, azi Spitalul de Neurologie şi Psihiatrie, viitorul „Museikon"
44. Fostul colegiu iezuit (corpul B al Universității)
45. Biserica de lemn "Sf. Nicolae"
46. Obeliscul închinat eroilor din Regimentul 50 Infanterie căzuți în lupta de la Custozza
47. Monumentul lui Ludovic Losy von Lossenau căzut la 9 noiembrie 1849 la Simeria
48. Obeliscul închinat memoriei lui "Horea, Cloșca și Crișan"
49. Statuia Ecvestră a lui Mihai Viteazul

Clădiri şi imobile definite ca obiective de interes național

1. Casa de cultură a sindicatelor Alba Iulia
2. Casa de Cultură a Studenților
3. Statuia Lupoaicei" ("Lupa Capitolina")
4. Sinagoga evreiască
5. Cimitirul evreiesc
6. Biserica Lutherană
7. Biserica Reformată (de pe str. Regina Maria)
8. Colegiul "Horea, Cloșca și Crișan"
9. Biserica Maieri II
10. Școala Generală nr. 3 "Avram Iancu"
11. Liceul de Muzică "Regina Maria"
12. Corpul C al Universității "1 Decembrie"
13. Muzeul Principia

NEVOI CENTRALE:

- **dezvoltarea culturii înalte**

Datorită publicului din ce în ce mai numeros (localnici, dar și turiști) la reprezentațiile artistice din ultimii ani și cererii tot mai mari pentru evenimente culturale, municipiul Alba Iulia resimte necesitatea instituțiilor de cultură înaltă care să le găzduiască (teatru, filarmonică, operă).

- **dezvoltarea industriilor creative și artistice**

Trebuie identificate soluții pentru atragerea investitorilor în domeniul cultural și de încurajare a industriilor creative, a căror activitate poate contribui la animarea vieții urbane și implicit la creșterea performanțelor economice locale.

Soluții:

- încurajarea industriilor creative și culturale locale;
- atragerea de investitori și implicarea de capital uman valoros în domeniul industriilor creative și culturale locale;
- continuarea demersurilor de conservare și reabilitare a clădirilor istorice, prin intermediul politicilor publice și diverselor programe de finanțare;
- valorificarea patrimoniului local material și imaterial al orașului;
- promovarea imaginii orașului prin valoriile culturale locale și un program cultural bogat, permanent conectat la tendințele culturale naționale și internaționale;
- asigurarea unei game diverse de activități socio – culturale de interes local, regional și național;
- elaborarea unui regulament de organizare a evenimentelor culturale;
- elaborarea și promovarea unei agende de activități culturale la începutul fiecărui an calendaristic;
- necesitatea constituirii, în actualul exercițiu bugetar, a unui teatru municipal;
- înființarea unei filarmonici în perioada 2021-2028;
- înființarea unui teatru de operă în perioada 2028-2035.

1.3.3. Schimbări climatice

Impactul schimbărilor climatice este foarte puternic în agricultură, natură și biodiversitate, sănătate și bunăstare umană. Schimbările climatice au și vor avea consecințe diferite asupra noastră, asupra locuitorilor din orașul Alba Iulia, asupra locuitorilor din România și din întreaga lume.

La nivelul UE ținta relevantă stabilită este limitarea creșterii temperaturii la sub 1,2°C raportat la nivelul actual. Si România și-a asumat aceeași țintă, și la fel și Alba Iulia: limitarea creșterii temperaturii la sub 1,2°C raportat la nivelul actual. De subliniat în acest sens este faptul că noua formă a Convenției Primarilor impune ca țintă reducerea emisiilor cu minim 40% până în 2030. Acordul de la Paris, din anul 2015, privind schimbările climatice și-a propus limitarea încălzirii globale „mult sub" 2 °C. În acest sens 195 de țări din întreaga lume și-au luat angajamentul de a acționa în ceea privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Alba Iulia este un oraș de talie mijlocie, care este într-o continuă dezvoltare și așa cum s-a specificat în cadrul diagnozei la partea *Date statistice și analize*, orașele sunt un factor poluant, care contribuie la schimbările climatice.

Autoritățile locale, cunoscând specificul fiecărei zone, au datoria de a interveni asupra schimbărilor climatice, deoarece dețin puterea (prin diferite competențe și capacități) de a schimba, de a acționa. Plecând de la acest context se conturează nevoile din acest sector și necesitatea de a găsi soluțiile adecvate.

Ca **nevoie centrală în ceea ce privește intervenția asupra schimbărilor climatice** putem identifica**:** gestionarea riscurilor şi creşterea capacităţii de intervenţie în situaţii de urgenţă.

a) Gestionarea riscurilor

Alba Iulia, ca de altfel orice localitate din România sau din lume, este vulnerabilă în fața pericolelor climatice, cum ar fi inundații, secetă, temperaturi extreme, ploi torențiale și vijelii, etc. Astfel de riscuri sunt greu de gestionat. Tocmai din acest motiv este necesar un management al riscurilor și măsuri de prevenire și protecție pentru diminuarea riscurilor.

Soluții: pentru a veni în întâmpinarea acestei nevoi de gestionare a riscurilor, nevoie identificată și prin diagnoza realizată pentru prezenta strategie, se pot contura câteva soluții sub forma unor acțiuni:

- Evaluarea ricurilor climatice la nivelul municipiului Alba Iulia și realizarea unui plan de management al riscurilor climatice;
- Realizarea de studii și cercetări a riscurilor climatice la nivelul municipiului Alba Iulia și împrejurimi;
- Crearea unor sisteme de comunicare eficiente pentru a preîntâmpina posibile riscuri;
- Analiza activităților economice care au impact asupra mediului și limitarea celor care presupun riscuri majore;
- Formarea personalului cu atribuții în gestionarea situaţiilor de risc de mediu în vederea intervenţiei;
- Informarea persoanelor/comunităţilor care sunt vulnerabile la riscuri de mediu pentru a adopta un comportament adecvat în situații de urgență;
- Contracararea riscurilor prin măsuri adecvate și eficiente: crearea unui sistem de transport intermodal, realizarea de spații verzi și stoparea/limitarea tăierii pădurilor, etc.

b) Creșterea capacităţii de intervenţie în situaţii de urgenţă

Pentru a răspunde în mod eficient și tempestiv unor nevoi în situații de urgență este necesară o colaborarea inter-instituțională. Un context ideal prin care să se atenueze efectul schimbărilor climatice este efortul comun al instituțiilor publice, al societății civile și al comunităților aflate la risc. Astfel pot fi limitate pierderile materiale și se pot salva vieți omenești.

Capacitatea de intervenție în situații de urgență și gestionarea riscurilor în cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia se realizează prin prognoză/prevenție și intervenție. La aceste desiderate răspunde **Serviciul voluntar pentru situații de urgență al Municipiului Alba Iulia împreună cu alte departamente din cadrul Primăriei Municipiului Alba Iulia.**

Demersuri în ceea ce privește atenuarea efectelor schimbărilor climatice se fac fie la nivel internațional, fie la nivel național, regional sau local.

Un sprijin pentru România în vederea atingerii obiectivelor „Strategiei Europa 2020” este Programul privind schimbările climatice și o creștere economică verde, cu emisii reduse de carbon[180], un program realizat în anul 2014 de către Banca Mondială în colaborare cu Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice.

[180] http://www.worldbank.org/en/country/romania/brief/romania-climate-change-and-low-carbon-green-growth-program

Soluții: câteva operaţiuni orientative prin care să se întărească capacitatea de intervenţie în situaţii de urgenţă vizează:

- Dotarea cu echipamente pentru situaţii de urgenţă;
- Identificarea zonelor în situaţii de risc şi realizarea unor planuri de intervenţie;
- Parteneriate, dialog și acțiune în domeniul schimbărilor climatice;
- Crearea unui sistem eficient de alertare precoce a comunităților expuse riscurilor și a organelor abilitate să intevină;
- Realizarea unor acțiuni de prevenire a situațiilor de urgență (realizarea de diguri pentru cele trei râuri Mureș, Ampoi, Sebeș, crearea de spații verzi, etc.);
- Politici și proiecte orientate către prevenție și către atenuarea efectelor schimbărilor climatice.

1.3.4. Demografie

În România, la fel ca în foarte multe țări europene se remarcă un proces de îmbătrânire a populației. Pe măsură ce trece timpul și crește vârsta medie, crește și procentul populației cu vârstă de pensionare. Această tendință are consecințe semnificative pentru societate, pentru familie și indivizi.

Dezvoltarea economico-socială a oricărei localități este influențată în mod decisiv de modificările demografice. O evoluție demografică echilibrată favorizează dezvoltarea oraşelor și a localităţilor din zona lor de influenţă, în timp ce un proces demografic negativ pune serioase probleme în calea dezvoltării. După anul 1989, țara noastră s-a confruntat cu un declin demografic accentuat și doar puține localități din România au putut evita intrarea în această situație.

În acest context se conturează **nevoia centrală de încurajare a natalității și spijinirea tinerilor și a familiilor tinere, precum și sprijinirea persoanelor vârstnice.**

Pentru contracararea evoluțiilor demografice negative se impune o politică proactivă care să aibă ca obiectiv sprijinirea tinerilor și a familiei. Avându-se în vedere realitățile specifice României, dificultățile cu care se confruntă tinerii și reticența acestora de a-şi întemeia familii, se impune ca necesitate sprijinirea eficientă a tinerelor familii, în special a celor cu copii. Măsuri în favoarea tinerilor precum: facilitarea accesului la locuinţe sociale, dezvoltarea infrastructurii de îngrijire, educaţie şi recreere pentru copii, diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber etc. sunt foarte importante pentru motivarea tinerilor de a rămâne sau a se stabili în Alba Iulia.

Oferta de locuri de muncă bine plătite și formarea profesională de calitate, adecvată nevoilor pieței muncii sunt probabil motivele cele mai puternice care sunt luate în calcul într-o decizie privind stabilirea într-o anumită localitate. Vom aminti aici doar faptul că municipiul Alba Iulia este situat în vecinătatea unor centre urbane mari (Cluj Napoca, Sibiu) cu o putere de atracție economică și demografică superioară, iar tendințele centrifuge spre aceste orașe sunt greu de contracarat.

Deşi este nu se confruntă încă cu situația îmbătrânirii demografice, municipiul Alba Iulia este reședința administrativă a unui județ aflat într-un proces accelerat de îmbătrânire. Datele statistice arată că populaţia de peste 65 ani avea, conform recensământului din 2011, o pondere de circa 11% la nivelul municipiului. Alba Iulia are, raportat la totalul populaţiei, cei mai puţini vârstnici. Situaţia este net diferită în comune precum Berghin (27,5% populaţie vârstnică) sau Meteş (24,8%). Toate previziunile demografice arată că structura pe grupe de vârste se va modifica, ponderea populaţiei vârstnice crescând în paralel cu reducerea ponderii populaţiei tinere.

Ca urmare a acestui proces se anticipează o serie de consecințe deloc de neglijat, dintre care menționăm creşterea cererii pentru servicii sociale şi medicale pentru vârstnici, solicitarea altor tipuri de servicii (ex. transport urban), amplificarea unor probleme legate de condiţiile de locuire ale persoanelor vârstnice etc. Toate aceste evoluții prognozate au nevoie de un răspuns adecvat din partea comunității.

Persoanele vârstnice au adesea nevoi specifice ce țin de asigurarea unei stări corespunzătoare de sănătate, siguranța veniturilor, condițiile de locuire, asigurarea unei bune mobilități a vârstnicilor. Instituțiile publice trebuie să ia în considerare aceste cerințe și să își adapteze în consecință serviciile. Serviciile medicale trebuie dimensionate pentru a fi în concordanță cu nevoile unei populații îmbătrânite, transportul urban trebuie dezvoltat pentru a asigura o mobilitate mai mare pentru toți locuitorii, comerțul trebuie să se adapteze pentru a deveni mai accesibil, trebuie create alternative de locuire pentru vârstnici pe care aceştia să și le poată permite.

Retragerea completă din viața activă odată cu atingerea vârstei de pensionare nu mai este privită ca singurul mod de viață, mulți vârstnici dorind să rămână activi pentru o perioadă mai lungă de timp, în condiții adaptate vârstei acestora și a stării de sănătate. Persoanele vârstnice au o experiență foarte valoroasă în diferite domenii, experiență care se cere să fie împărtășită generației tinere. Este de dorit, de asemenea, o participare mai mare a tuturor categoriilor de vârstă la activități culturale de calitate.

Soluții: în ceea ce privește evoluția demografică, se propun soluții care vizează următoarele aspecte:

- Programe, politici și proiecte de încurajare a natalității și de susținere a familiei
- Extinderea programului de construire a locuințelor sociale pentru tineri și familiile tinere
- Extinderea și modernizarea infrastructurii de îngrijire a copiilor de vârstă preșcolară (inclusiv construirea de creșe și grădinițe în cartierele în care nu este acoperită cererea)
- Extinderea programelor after – school
- Dezvoltarea transportului școlar și îmbunătățirea transportului public în vederea creșterii mobilității persoanelor vârstnice
- Sprijinirea programelor flexibile de muncă pentru angajații cu copii preșcolari și școlari
- Extinderea și modernizarea spațiilor de agrement și joacă pentru copii
- Extinderea și diversificarea programelor de medicină preventivă pentru tineri
- Extinderea și diversificarea programelor sociale și culturale și sportive pentru tineri
- Susținerea programelor de voluntariat
- Modernizarea și extinderea centrelor rezidențiale și nerezidențiale pentru vârstnici

- Diversificarea programelor cultural- recreative pentru vârstnici, inclusiv în mediul rural
- Promovarea legăturilor inter-generații și sprijinirea schimburilor de experiență inter-generații
- Extinderea și diversificarea serviciilor socio-medicale având ca beneficiari vârstnicii (îngrijirea la domiciliu, asistență medicală de specialitate, etc)
- Îmbunătățirea serviciilor administrației publice în vederea creșterii accesibilității acestora inclusiv pentru vârstnici
- Dezvoltarea de parteneriate cu ONG-urile active în domeniul social în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale vârstnicilor.

1.3.5. Mediu

În contextul urban al municipiului Alba Iulia analiza nevoilor ne conduce către o altă dimensiune importantă a vieții urbane și anume cea a mediului. Protecția mediului a devenit o problema tot mai dezbătută în zilele de azi, activitățile omului amenințând echilibrul natural al mediului înconjurător.

Indicatorii de mediu ne comunică informații legate de starea mediului, evaluarea eficienței politicilor de mediu, precum și partea de informare către publicul larg[181]. Astfel indicatori precum aerul, apa, solul, etc. influențează calitatea și existența vieții. Plecând de la diagnoza realizată la subcapitolul *Date statistice și analize* vom identifica nevoile legate de energie și eficiența resurselor, educație ecologică și dezvoltare durabilă, la nivelul municipiului Alba Iulia.

Implicarea municipiului Alba Iulia în sectorul energiei și eficienței resurselor se reflectă în două documente strategice care stau la baza dezvoltării pe termen lung a orașului: PAED (Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă) și PIEE (Planul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice).

Întrucât administrația publică reprezentată de primărie are un rol complex, de consumator, și de producător de energie, de reglementator, dar și de promotor al unor acțiuni de eficiență energetică, se impune ca domeniul public să devină o zonă exemplară, atât în privința consumului eficient energetic, cât și a producerii de energie ”verde”.

ENERGIE ȘI EFICIENȚA RESURSELOR

În trecut resursele regenerabile acopereau nevoile întregii lumi. Astăzi din păcate cu progresul și explozia demografică, necesarul de energie este tot mai mare iar resursele sunt exploatate tot mai mult, totul conducând către un dezechilibru tot mai evident. Resursele regenerabile: aerul, apa, solul, flora și fauna sunt tot mai afectate de procesul de industrializare, de poluare, de folosirea irațională a resurselor.

[181] Jaeger, J. A., R. Bertiller, C. Schwick & F. Kienast (2010) Suitability criteria for measures of urban sprawl. Ecological Indicators, 10, 397-406.

Utilizarea mai eficientă a resurselor este o componentă esențială a Strategiei Europa 2020. Pentru a limita folosirea irațională a resurselor sunt necesare câteva reguli: economisire, reciclare, înlocuirea resurselor primare cu resurse alternative, valorificare. Utilizarea eficientă a resurselor și monitorizarea poluării pot contribui la dezvoltarea economiei.

Nevoia centrală identificată în ceea ce privește energia și eficiența resurselor înseamnă: valorificarea resurselor pentru producerea și utilizare energiei regenerabile, precum și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele.

Soluții: câteva măsuri necesare pentru sectorul energiei și al eficienței resurselor sunt următoarele:

- -Analiza aprofundată a mediului și a legăturii dintre sistemul economic și sistemele naturale
- -Utilizarea rațională a resurselor
- -Formarea și implicarea experților în implementarea sistemelor de valorificare a energiilor regenerabile
- -Educarea și motivarea consumatorilor în ceea ce privește eficiența energetică
- -Tehnologii și soluții verzi la nivel regional și local
- -Regenerare punctuală a unor zone prin transformarea acestora în zone cu eficiență energetică
- -Elaborarea unor politici și programe de protecție a mediului.

EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI DEZVOLTARE DURABILĂ

Nevoia centrală care se conturează în ceea ce privește educația ecologică și dezvoltarea durabilă presupune ne conduce spre regândirea societății, economiei și stilului de viață cu impact major asupra ecosistemului și a calității vieții. Aceste acțiuni presupun educație ecologică pentru o dezvoltare durabilă.

Atenție și protecție pentru mediul înconjurător nu înseamnă doar folosirea rațională a resurselor, ci un proces mult mai complex care presupune corelarea activităților economice cu protejarea mediului, limitarea consecințelor activității omului asupra mediului, reducerea poluării, etc. În acest proces de protejare a mediului înconjurător educația ecologică are un rol foarte important.

Educația ecologică este un instrument ideal de sensibilizare a locuitorilor unei comunități pentru a proteja mediul înconjurător și pentru a desfășura acțiuni responsabile în acest sens. Educația ecologică pentru o dezvoltare durabilă nu înseamnă numai protejarea mediului înconjurător, ci un proces care susține economia și societatea. Astfel vorbim de reducerea consumului, de sănătate, drepturi, respect pentru generațiile viitoare, etc.

Dezvoltarea durabilă înseamnă păstrarea calității vieții la nivel actual pentru generațiile viitoare, prin găsirea unui echilibru între dezvoltarea economică și protejarea mediului înconjurător. În alte cuvinte dezvoltarea durabilă este capacitatea speciei umane de a trăi în mod demn și în respect față de mediul înconjurător, fără a-l distruge pentru a prelua resursele necesare traiului.

Soluții: se pot creiona câteva soluții pentru nevoile identificate în ceea ce privește educația ecologică și dezvoltarea durabilă:

- Informarea și educarea comunităților pentru a determina schimbări în concepții și comportament, realizarea de acțiuni educative de tipul *life long learning;*
- Schimbarea mentalității dinspre prezentul egocentric spre viitorul colectiv;
- Încurajarea participării active la viața comunitară și implicare în acțiuni destinate protejării mediului la nivel de comunitate;
- Limitarea producerii de deșeuri și amenajarea de depozite de deşeuri industriale, în condiţii ecologice;
- Tutelarea și conservarea biodivesității;
- Atenție sporită în ceea ce privește utilizarea resurselor neregenerabile;
- Limitarea intervenției umane asupra sistemelor naturale pentru a conserva vitalitatea și reziliența acestora.

REGENERAREA URBANĂ

Regenerarea urbană înseamnă revitalizarea spațiilor urbane prin implicarea actorilor relevanți în vederea îmbunătățirii calității mediului, a climatului social și economic al unui oraș. Scopul procesului de regenerare urbană este îmbunătățirea condițiilor de locuire, urbanistice, socio-economice, de mediu și culturale prin intervenții specifice.

Nevoia centrală care se creionează în ceea ce privește regenerarea urbană a orașului Alba Iulia este reabilitarea spațiului fizic. Satisfacerea acestei nevoi are consecințe pozitive asupra mediului social și a dezvoltării economice la nivelul orașului.

Schimbările sociale și economice din ultimii ani cer ca orașele să modifice și să reorganizeze spațiile în funcție de noi direcții de dezvoltare. Astfel spațiile “goale” sau deteriorate din orașe prin intermediul procesului de regenerare urbană primesc o nouă destinație. Orașul primește un aspect nou și competitiv.

Carta de la Leipzig pentru Oraşe Europene Durabile susține că Europa are nevoie de oraşe şi regiuni puternice şi bune de locuit. Și în acest sens recomandă următoarele:

- Utilizarea unor abordări integrate în dezvoltarea urbană
- Amenajarea unor spații publice de calitate
- Modernizarea infrastructurii și creșterea eficienței energetice
- Inovație și politici educaționale
- Atenție sporită spre zonele devaforizate încadrate în contextul orașului
- Strategii de dezvoltare a spațiului fizic
- Consolidarea economiei locale şi politici locale legate de piața forței de muncă
- Politici de educație orientate spre copii și tineri
- Promovarea unui transport urban eficient

Procesul de regenerare urbană trebuie să respecte câteva principii: să păstreze/conserve caracterul și identitatea locului; să realizeze o revitalizare durabilă; să implice realizarea unui

parteneriat între diferiți actori implicați; să includă o planificare integrată a operațiunilor procesului.

Procesul de regenerare urbană este influențat de actorii implicați: primării, locuitori, comunitate, agenți economici, etc. Fiecare dintre acești actori are rolul său, și doar printr-un efort colectiv și un management integrat se poate realiza procesul de regenerare urbană.

Obiectivele publice trebuie să se alineeze obiectivelor private și să țină cont de resursele sociale, de piața locală și de oportunitățile teritoriale.

Regenerarea urbană nu este un instrument, ci o metodă, nu înseamnă reguli preconfecționate și analize aprofundate, nu oferă soluții imediate, ci este nevoie de timp ca să fie vizibile rezultatele.

Regenerarea urbană nu însemnă doar intervenție asupra spațiilor într-un oraș, ci îmbunătățirea calității vieții, dezvoltare sustenabilă, reducerea emisiilor de CO2, implicarea/participarea fiecărui cetățean, forme active de parteneriat public-privat.

Regenerarea urbană a orașului Alba Iulia este în atenția municipalității de mai mulți ani prin diferite proiect și prin expertiza unor specialiști naționali și internaționali din domeniul arhitectural, urbanistic, social și financiar. În acest sens arhitectul danez Jan Gehl, specializat în domeniul proiectării și regenerării urbane a fost oaspetele municipiului Alba Iulia în anul 2016. În cadrul vizitei de lucru Jan Gehl a făcut câteva recomandări pentru a transforma Alba Iulia într-un oraș pentru oameni și cultură.

Soluții: în ceea ce privește regenerarea orașului Alba Iulia, se impun următoarele măsuri:

- Cunoașterea realității locale în vederea identificării nevoii de regenerare urbană;
- Crearea și aplicarea unor politici, programe și proiecte specifice și realiste de regenerare urbană;
- Reducerea și fluidizarea traficului auto prin amenajarea de trasee pietonale și îmbunătățirea sistemului de transport public;
- Înfrumusețarea și amenajarea spațiilor publice din diferite locații ale orașului;
- Campanii de sensibilizare a opiniei publice în vederea implicării în amenajarea spațiilor publice;
- Crearea de spații verzi în diferite locații din oraș, în vederea înfrumusețării spațiului și a protejării mediului;
- Reabilitarea unor imobile și spații din orașul Alba Iulia.

1.4 Analiza SWOT integrată

1.4.1. Analiza mediu intern

Analiza SWOT a mediului intern ia în considerare factorii endogeni ce determină fie atuuri ale Municipiului Alba Iulia, ce pot sprijini obiectivele strategiei (punctele tari), fie disfuncții ce trebuie adresate prin obiective și direcții de acțiune pentru a nu deveni bariere în calea dezvoltării zonei metropolitane.

Puncte tari	Puncte slabe
❖ Rate de activitate și de ocupare în creștere la nivelul orașului Alba Iulia ❖ Pondere ridicată a populației active cu studii superioare ❖ Sectorul terțiar al economiei concentrează majoritatea populației ocupate ❖ Raport de dependență economică în municipiul Alba Iulia mai redus decât la nivel județean ❖ Raport de dependență economică în diminuare față de anii anteriori ❖ Forță de muncă calificată în creștere în ultimii 3 ani	❖ Insuficienta utilizare a oportunităţilor de dezvoltare economică şi consolidare a competitivităţii la scara adecvată; ❖ Lipsa informaţiei transparente şi actualizate privind actorii economici şi performanţele lor ❖ Piaţă de desfacere neorganizată pentru produsele agricole, care creează dificultăţi în valorificarea produselor agricole; ❖ Preţuri necompetitive la produsele agricole; ❖ Utilizarea de utilaje agricole slab performante; ❖ Lipsa unui plan de acţiune continuu şi cu ţinte corelate în domeniul agricol.
❖ Structură demografică relativ echilibrată pe grupe de vârstă ❖ Proces de îmbătrânire mai lent comparativ cu evoluţia la nivel judeţean, regional şi naţional ❖ Raport de dependență demografic redus ❖ Spor natural pozitiv pe tot parcursul perioadei 2000-2016 la nivelul municipiului Alba Iulia ❖ Pondere a populaţiei cu studii superioare faţă de media judeţeană şi naţională	❖ Rata globală de activitate și rata de activitate a populației în vârstă de muncă au niveluri scăzute; ❖ Rata globală de ocupare și rata de ocupare a populației în vârstă de muncă au niveluri scăzute; ❖ Rate scăzute ale ocupării ale tinerilor sub 25 ani și ale populației de peste 55 ani; ❖ Rata șomajului este încă superioară mediei naționale la nivelul Alba Iuliei, dar în scădere faţă de ceilalţi ani anteriori; ❖ Pondere ridicată a șomerilor tineri; ❖ Pondere ridicată a șomerilor cu studii superioare; ❖ Oferta limitată de locuri de muncă (pentru tineri dezinstituţionalizaţi, şomeri de lungă durată, persoane cu vârsta mai mare de 45 ani, lucrători sezonieri, angajaţi cu normă fracţionată); ❖ Număr redus de angajaţi rromi pe piaţa muncii; ❖ Calificări profesionale inadecvate pe piaţa muncii; ❖ Discrepanţa între oferta educaţională şi necesitățile pieței muncii; ❖ Colaborarea deficientă între firme şi AJOFM; ❖ Populaţia municipiului Alba Iulia este mică în raport cu principalele centre urbane din România, dar este în creştere. Polii actuali de dezvoltare urbană au peste 100 000 locuitori; ❖ Tendința de segregare a comunităților rrome din oraș.
❖ Dezvoltarea infrastructurii care oferă oportunităţi de petrecere a timpului liber şi activităţi sportive (SkatePark, complexul Dynamis, Parcul Dendrologic, terenuri de sport, puncte de închiriere biciclete, patinoar în timpul iernii, Cinema Colours) ❖ Evoluție pozitivă a infrastructurii de servicii sociale, prin înființarea de noi centre sociale și comunitare în ultimii ani ❖ Modernizarea infrastructurii de sănătate (secţii din Spitalul Judeţean şi UPU)	❖ Gestionarea defectuoasă a spaţiilor pentru locurile de parcare şi numărul insuficient al acestora ❖ Neutilizarea parcărilor plătite din oraș ❖ Rețeaua de piste de biciclete insuficient dezvoltată ❖ Folosirea autoturismelor personale în detrimentul mijloacelor de transport în comun şi a bicicletelor

❖ Modernizarea infrastructurii de transport public ❖ Creşterea lungimii totale a pistelor pentru biciclete ❖ Staţii de monitorizare a calităţii aerului ❖ Existența de hot-spoturi pentru acces la internet în diferite puncte din oraș ❖ Existența a două unități de învățământ superior în infrastructura de învățământ	❖ Lipsa transportului intermodal (park & ride, staţii de biciclete integrate coerent în rețeaua stațiilor de transport public etc.) ❖ Neutilizarea mijloacelor de transport alternativ şi a bicicletelor din lipsă de spaţii amenajate şi politici locale de trafic, din lipsă de piste pentru biciclete; ❖ Existența unor secții ale Spitalului Județean care nu sunt încă modernizate ❖ Amplasarea secției de psihiatrie a Spitalului Județean în perimetrul Cetății, într-o clădire aflată în stare avansată de degradare ❖ Concentrarea problemelor de calitate a aerului în zonele industriale (Alba-Iulia); ❖ Poluare continuă a unor cursuri de apă prin activităţi permise pe râurile Ampoi, Mureş, Sebeş; ❖ Ape uzate insuficient epurate deversate în receptorii naturali; ❖ Lipsa unei staţii de epurare complete în municipiul Alba Iulia; ❖ Poluarea unor ape subterane din activităţi agricole; ❖ Colectarea redusă a deşeurilor electronice, a fierului, a plasticului, a pet-urilor, a sticlei; ❖ Depozitare necontrolată a unor deşeuri industriale şi menajere; ❖ Dezvoltarea relativ redusă a sistemului de reciclare a deşeurilor; ❖ Numărul mic de unităţi de valorificare a deşeurilor la nivel local şi regional; ❖ Lipsa instalaţiilor de producere a compostului; ❖ Lipsa unei instalaţii de incinerare a deşeurilor; ❖ Lipsa depozitelor de deşeuri ecologice; ❖ Exploatarea iraţională a pădurilor private; ❖ Depăşiri ale nivelului de zgomot şi vibraţii în zonele cu trafic rutier şi feroviar intens şi mediu; ❖ Eficienţă energetică scăzută pentru blocurile vechi din anumite zone ale orașului ❖ Extinderea necontrolată a intravilanului. ❖ Existența unor zone foste industriale dezafectate, insalubre și nevalorificate, cu toate că poziționarea lor în apropierea unor artere de circulație prezintă potențial.
❖ Turism cultural și antropic facilitat de patrimoniul cultural și istoric al orașului ❖ Diversificarea spaţiilor muzeale prin înfiinţarea Muzeului Icoanei, Muzeul Principia, Drumul Roman ❖ Evoluția ascendentă a sectorului HORECA ❖ Ofertă variată de evenimente culturale.	❖ Lipsa unui mecanism durabil de finanţare pe termen lung a turismului din zonă; ❖ Numărul relativ mic şi lipsa de diversitate a unităţilor de alimentaţie publică existente în perimetrul Cetăţii sau în imediata vecinătate a acestuia; ❖ Lipsa de interes a agenților economici pentru cele 8 spații disponibile în

	zona şanţurilor Cetăţii Alba Carolina și care pot fi luate în concesiune; ❖ Lipsa unor galerii de artă şi a unor spaţii constante unde artiștii locali să-și poată expune lucrările; ❖ Lipsa infrastructurii de cultură (teatru, sală polivalentă, galerii de artă permanentă pentru artiștii locali etc.); ❖ Existenţa în Cetate a unor spații care nu sunt încă redate circuitului turistic (Palatul Principilor și Unitatea Militară 136 Geniu „Apulum”).

1.4.2. Analiza mediului extern

Riscuri	Oportunități
❖ Apropierea geografică a unor centre urbane mari (Cluj Napoca, Sibiu) cu o putere superioară de atracţie a forței de muncă (în primul rând a forței de muncă specializate) ❖ În ceea ce privește piaţa internaţională, o ameninţare o poate reprezenta imaginea nefavorabilă a României peste hotare; ❖ Dificultatea demarării unui proces masiv de ridicare a standardelor de cazare, necesar pentru a putea concura cu succes pe piaţa internaţională; ❖ Dificultatea implicării întregului sector turistic în sprijinul unui program de marketing turistic care vizează întreaga comunitate. ❖ Lipsa de receptivitate şi flexibilitate la cerinţele pieţei determină decalaje economice mari, greu de recuperat; ❖ Fluctuaţii ale preţurilor la materii prime, materiale, energie electrică, gaze naturale, generate de procese inflaţioniste sau rate de schimb Leu/Euro nefavorabile; ❖ Modificări frecvente ale Codului Fiscal şi ale legislaţiei în domeniu; ❖ Lipsa eforturilor conjugate și intersectoriale din partea tuturor stakeholderilor ar putea conduce la performanţe slabe în domeniul dezvoltării economice; ❖ Lipsa unei abordări intersectoriale a dezvoltării de tipul privat – academic (cercetare-dezvoltare-inovare) – public în favoarea dezvoltării economice şi a consolidării competitivităţii. ❖ Incapacitatea producătorilor agricoli de a-şi valorifica producţia; ❖ Îmbătrânirea populaţiei şi manifestarea tot mai accentuată a fenomenului de brain-drain.	❖ Transpunerea și implementarea Directivelor Uniunii Europene în legislaţia naţională; ❖ Interesul Uniunii Europene de a susţine competitivitatea între regiuni şi oraşe; ❖ Existenţa unor programe de finanţare pentru întreprinderile mici şi mijlocii; ❖ Accesarea programelor specifice care să conducă la valorificarea spiritului antreprenorial; ❖ Posibilitatea solicitării de asistenţă tehnică pentru pregătirea proiectelor de gestionare a calităţii aerului, a deşeurilor etc.; ❖ Dezvoltarea de relaţii de parteneriat economic şi administrativ cu unităţi teritoriale (similare sau asemănătoare) din ţară şi străinătate; ❖ Posibilitatea de asocierea a consiliilor locale ale oraşului Alba Iulia, Sebeş şi a mai multor comune învecinate în asociaţii cu statut juridic, în vederea realizării proiectelor de investiţii în infrastructura de mediu, agricultură, industrie; ❖ Administraţie publică locală performantă, care a condus Alba Iulia în topul oraşelor din ţară la capitolul absorbției fondurilor europene.

❖ Lipsa unor măsuri sociale mai accentuate pentru sprijinirea populaţiei rome şi a persoanelor defavorizate; ❖ Scăderea implicării în sprijinirea învăţământului de tip a doua şansă pentru persoanele cu mai puţin de 8 clase şi excluderea lor din viaţa socială şi de pe piaţa muncii prin lipsa unor stimulente pentru continuarea şcolii; ❖ Lipsa educaţiei privitoare la normele de igienă şi planning familial în rândul persoanelor defavorizate; ❖ Izolarea unor comunităţi restrânse de persoane de etnie romă în condiţiile lipsei unor măsuri accentuate de incluziune în viaţa socială şi pe piaţa muncii; ❖ Agravarea deficienţelor educaţionale la grupurile sociale dezavantajate (comunităţi de romi, persoane cu venituri reduse) ar putea acutiza fenomenul de excludere economică şi de pe piaţa muncii; ❖ Sistem informatic nefuncţional la nivelul AJOFM.	❖ Ponderea în creştere a populaţiei cu un nivel ridicat de pregătire profesională; ❖ Creşterea ponderii populaţiei ocupate în sectoarele economice cu o valoare adăugată ridicată; ❖ Creşterea ocupării în rândul tinerilor şi a persoanelor de peste 55 ani poate duce la o utilizare mai bună a capitalului uman din Alba Iulia; ❖ Prelungirea duratei medii de viaţă activă („îmbătrânirea activă”); ❖ Tendința de creștere continuă a populației în următorii ani.
❖ Continuarea evoluţiei negative în ce priveşte migraţia, în special a cadrelor şi a populaţiei tinere cu un nivel ridicat de pregătire profesională, poate periclita dezvoltarea rapidă a municipiului ❖ Pe termen mediu, îmbătrânirea demografică va începe să fie resimţită la nivelul municipiului impunând creşterea adaptabilităţii la schimbare şi politici eficiente de contracarare a consecinţelor îmbătrânirii demografice ❖ Raportul populație activă – populație inactivă va creşte în favoarea celei de a doua categorii. ❖ Participare scăzută a forței de muncă la programe de formare profesională continuă ❖ Fonduri bugetare locale reduse, care ar putea periclita capacităţile de cofinanţare ale autorităţilor locale a unor proiecte de mediu; ❖ Schimbările repetate a guvernelor de la Bucureşti şi întârzierea punerii în aplicare a unor legi, măsuri, întârzierea absorbţiei de fonduri europene, schimbări legislative dese ❖ Personal insuficient pentru a rezolva şi gestiona problemele de mediu; ❖ Presiune crescută asupra factorilor de mediu în directă corelare cu creşterea economică; ❖ Grad scăzut de conştientizare în rândul populaţiei cu privire la impactul activităţilor umane asupra mediului; ❖ Posibilitatea ca agenţii poluatori sursă să nu implementeze programe de gestionare a calităţii factorilor de mediu ❖ Riscuri datorate fenomenelor meteorologice extreme (inundaţii, secetă, îngheţ).	❖ Tradiţia în industria uşoară poate fi dezvoltată în contextul atractivităţii turistice cu produse specifice cu valoare adăugată mare; ❖ Dezvoltarea producţiei handmade şi produselor locale şi particularizarea acestora cu logo-ul oraşului sau imagini cu obiective istorice din oraş; ❖ Cererea la export pentru produse tradiţionale, agricole ecologice şi naturiste; ❖ Atragerea de investitori străini şi existenţa de terenuri adecvate pentru dezvoltarea de noi investiţii; ❖ Învăţământul tehnic şi cel continuu pot sprijini adecvarea forţei de muncă la cererea pieţei; ❖ Dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional dual și extinderea programelor de învățare pe tot parcursul vieții pot duce la creșterea pregătirii forței de muncă ❖ Cooperarea între sectorul privat și instituții de învățământ din oraș ❖ Creşterea nivelului de pregătire a personalului din sectorul HORECA; ❖ Evoluție ascendentă a numărului de locuri de cazare și a sectorului HORECA ❖ Impactul pozitiv al campaniilor naţionale, locale de informare cu privire la mediu; ❖ Implicarea organizaţiilor non-guvernamentale în gestionarea unor programe de mediu; ❖ Achiziţionarea de tehnologii „curate” de către agenţii economici poluatori, în conformitate cu programele de conformare; ❖ Aplicarea principiului „poluatorul plăteşte”.

❖ În ceea ce priveşte piaţa internaţională o ameninţare o poate reprezenta imaginea nefavorabilă a României peste hotare; ❖ Utilizarea ineficientă a unor fonduri destinate dezvoltării turismului local; ❖ Dificultatea demarării unui proces masiv de ridicare a standardelor de cazare, necesar pentru a putea concura cu succes pe piaţa internaţională; ❖ Dificultatea implicării întregului sector turistic în sprijinul unui program de marketing turistic care vizează întreaga comunitate.	❖ Existenţa unui patrimoniu cultural, istoric și artistic semnificativ; ❖ Valorificarea superioară a potenţialului turistic al Cetăţii Alba Iulia; ❖ Dezvoltarea incipientă a industriilor creative (Cartierul Creativ Carolina); ❖ Debutul implementării de soluții urbane inteligente prin intermediul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”.

II. Viziunea de dezvotlare și obiectivele S.I.D.U.

2.1 Viziunea de dezvoltare a Municipiului Alba Iulia

Viziunea de dezvoltare pentru Alba Iulia 2023 conturează un oraș incluziv, deschis și inteligent. Un teritoriu unde managementul urban strategic facilitează creșterea, îmbunătățirea standardelor de viață și a competitivității. Un spațiu în care calitatea urbană, sub diferitele sale fațete, atrage și menține companiile, precum și o forță de lucru talentată și pregătită să concureze la diferite scări teritoriale. Un spațiu în care locurile de muncă sunt create prin intermediul unor forme de dezvoltare durabilă, coerentă și rezilientă, promovate chiar de politicile teritoriale și urbane ale Uniunii Europene. Un spațiu unde buna guvernanță, colaborarea și angajamentul comunitar constituie pilonii dezvoltării, unde dialogul este asigurat prin intermediul unor spații creative destinate convergenței sociale, economice, ecologice și culturale.

În creionarea acestei viziuni de dezvoltare, **un prim aspect** de care s-a ținut seama este reprezentat de nevoile orașului Alba Iulia (identificate ca atare în diagnoza de la capitolul 1.1 al prezentului document și structurate în jurul celor 5 domenii de referință din art. 7 al Regulamentului FEDR în domeniul dezvoltării urbane durabile: economie, societate, schimbări climatice, demografie și mediu) dar și de avantajele structurale evidențiate în diagnoză. Menționăm în acest sens: avantajul dat de diversitatea sectoarelor economice, dar și necesitatea de a consolida capacitatea de inovare a acestora; avantajul poziţional al orașului, de a fi situat într-una dintre zonele cu cel mai ridicat potenţial turistic din România, între două oraşe cu performanţe mari din punct de vedere economic în regiune (Cluj-Napoca şi Sibiu) şi înconjurat de patru aeroporturi (Timişoara, Cluj-Napoca, Sibiu, Tg.Mureş), dar și necesitatea aferentă de a-și consolida poziția în acest context dominat de centre urbane mai mari; avantajul competitiv dat de prezența Citadelei de tip Vauban, cea mai mare şi cea mai importantă din Europa de Est, în domeniul turismului; moştenirea culturală relevantă și variată, care cuprinde două milenii de istorie și evenimente; calitatea şi accesibilitatea spaţiului public; valoarea culturii, a know-how-ului şi a diversităţii în promovarea unor forme noi de economii inovatoare bazate pe evenimente, manufactură, industrii creative; existența unor infrastructuri de servicii (de educație, sănătate, cultură, servicii sociale, infrastructură tehnico-edilitară etc.) în care au fost deja realizate investiții și care încă urmează să fie îmbunătățite în perspectiva unei mediu coerent, incluziv și performant; continuarea investițiilor în direcția regenerării urbane și a protejării mediului înconjurător.

Un al doilea aspect de care s-a ținut seama sunt obiectivele definite de Uniunea Europeană pentru perioada de programare 2014-2020 în diferite documente programatice : Strategia Europa 2020 (o creştere inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii), Agenda Teritorială 2020, Carta Verde a Coeziunii Teritoriale, Cadrul Strategic Comun 2014-2020, în Cadrul Financiar Multianual 2014-2020. Alte documente relevante (la nivel național, regional și județean) care fundamentează viziunea de dezvoltare a SIDU se regăsesc în secțiunea dedicată din prezentul document.

Un al treilea aspect, pe care îl vom prezenta în cele ce urmează, este modul în care viziunea de dezvoltare pentru perioada 2014-2023 a fost inspirată, la nivel local, de parteneriate încheiate de Primăria Municipiului Alba Iulia (cu instituții internaționale, cu experți de peste hotare din diferite domenii, cu companii private de talie națională, europeană și mondială), de rapoarte și concluzii rezultate în urma acestor parteneriate, de experiențele acumulate și produsele realizate în cadrul unor proiecte transnaționale cu finanțare nerambursabilă în care Primăria a fost sau este partener ș.a.

Astfel, unul dintre elementele care a inspirat viziunea de dezvoltare este un parteneriat pentru asistență tehnică încheiat între Municipiul Alba Iulia și Banca Mondială în anul 2015. In cadrul parteneriatului a fost realizată o metodologie de prioritizare a proiectelor de dezvoltare pe termen lung, iar în urma prioritizării au rezultat o listă lungă, o listă intermediară și o listă scurtă de proiecte. Raportul care conține metodologia și listele de proiecte oferă de asemenea repere privind analiza nevoilor unui oraș, sub trei aspecte fundamentale : nevoile cetățenilor, nevoile turiștilor și nevoile companiilor care constituie mediul de afaceri.

Un alt element care a inspiră viziunea de dezvoltare pentru 2014-2023 este modul în care Primăria Municipiului Alba Iulia a fructificat și fructifică evoluția fulminante a orașului ca destinație turistică națională și europeană, la un nivel cae depășește cu mult simpla promovare turistică.

La un nivel primar, în acest sens, Alba Iulia are toate avantajele competitive necesare pentru a deveni până în 2023 o destinație turistică și culturală de top din țară și străinătate, pe fondul eforturilor depuse pentru valorificarea patrimoniului și a istoriei locale. Orașul și-a început călătoria ca destinație turistică imediat după intrarea României în Uniunea Europeană. Întregul centru istoric al orașului a fost refăcut, cetatea Alba Carolina – cea mai mare de tip Vauban din sud-estul Europei – fiind supusă unui amplu proces de reabilitare, renovare și reconversie funcțională cu ajutorul fondurilor nerambursabile provenind de la Uniunea Europeană, Banca Mondială, Guvernul Japoniei, Regatul Norvegiei, Organizația Națiunilor Unite și Guvernul României. Restaurarea și repunerea în circuitul turistic a Cetăţii Alba Carolina este considerată o poveste de succes în ceea ce privește absorbția fondurilor UE în România. DG Regio promovează Alba Iulia ca un exemplu de succes în atragerea de fonduri destinate regenerării vieții orașului prin valorificarea moștenirii sale culturale și istorice.[182] Efectul acestor investiţii s-a văzut aproape instantaneu şi în numărul turiştilor care au vizitat Alba Iulia. Dacă în 2009 Alba Iulia atrăgea puţin peste 18.000 de turişti şi 40.000 de înnoptări, în 2013 oraşul s-a apropiat de pragul de 40.000 de turişti şi aproape 82.000 de înnoptări. Durata medie de şedere este de 2 zile, oraşul fiind o destinaţie de city break din ce în ce mai căutată în România. Un număr foarte mare de turişti vizitează oraşul pentru o zi sau pentru câteva ore, nefiind aşadar contabilizabili după criteriul înnoptărilor în unităţile de cazare. Conform estimărilor municipalităţii, în anul 2013 numărul turiştilor care au vizitat Alba Iulia, inclusiv cei care au participat la diferite evenimente, s-a ridicat la 400.000 de persoane.

Pe acest fundal, dar la un nivel care deja depășește direcțiile tradiționale ale promovării turistice, Primăria Municipiului Alba Iulia deschide un nou capitol în dezvoltarea orașului, și anume strategiile de city-branding. Astfel, a fost fructificat contextul proiectului transnațional

[182] http://www.capitalaculturala2021.ro/Files/dosare/alba%20iulia/Alba_Iulia_CCE_RO_scan.pdf

CityLogo din cadrul programului european URBACT II 2007-2013 finanțat prin FEDR, unde a fost partener alături de metropole precum Zaragoza, Utrecht, Genova și Oslo, pentru a realiza – în premieră în România – un manual de brand al orașului. Manualul de brand conține informații, reguli tipografice și cromatice legate de folosirea blazonului în formă de stea al Cetății Alba Carolina, dar nu numai. Documentul merge mai departe: brandul are ca punct central promovarea turistică a orașului, dar acesta va fi adaptat în funcție de nevoi pentru a promova Alba Iulia ca brand economic, brand cultural sau brand politic, în funcție de nevoile orașului.[183] În anul 2015 Alba Iulia a dus acest concept mai departe, fiind de asemenea primul oraș din România care a lansat un pachet complet de instrumente de promovare turistică format din broșuri turistice, un blog de informare turistică și aplicația mobilă Visit Alba Iulia.

Aceste soluții de promovare a orașului, care fundamentează și inspiră viziunea de dezvoltare, au fost validate – prin apreciere pozitivă – și de către Julian Stubbs, brand manager al orasului Stockholm și specialist de talie internațională în strategii de branding. Julian Stubbs a fost invitat la Alba Iulia pentru a cunoaște realitățile locale și pentru a emite recomandări. În septembrie 2016, el a conferențiat la Alba Iulia și a susținut faptul că Alba Iulia poate deveni un brand de talie europeană. Expertul a susținut prezentarea "Targeting audience in city and place branding, inbound and Content Marketing – through social media platforms", în cadrul căreia a fost dezbătut modul în care mijloacele de mass-media sociale pot susţine promovarea cetăţii istorice.

O altă validare, foarte recentă, a direcției de dezvoltare a orașului vine din faptul că Alba Iulia a fost premiată în cadrul apelului competitiv de bune practici organizat de Secretariatul Programului European URBACT, cu titlul "URBACT Good Practice". Aplicația depusă de municipalitatea Alba Iulia, "O inițiativă de branding focusată pe turismul cultural – de la concept la implementare și impact", a convins juriul și a fost apreciată ca un exemplu de impact și de urmat. Tematica aplicației câștigătoare s-a axat pe modelul de city branding al Municipiului Alba Iulia și impactul acestuia ca și argumente de creștere a vizibilității și atractivității orașului pentru cetățeni, turiști și investitori.

Direcția regenerării urbane a municipiului Alba Iulia, sub toate formele ei, a fost de asemenea inspirată de un parteneriat cu un expert de talie internațională. Jan Gehl, arhitect danez inventator al conceptului de *orașe pentru oameni*, a conferențiat la Alba Iulia în anul 2016. A urmat apoi o colaborare cu firma de consultanță fondată de el – Gehl Architects, o companie specializată în elaborarea și implementarea de strategii de proiectare urbană, axată pe același concept central de „orașe pentru oameni". Gehl Architects a elaborat raportul *Alba Iulia - către un oraș pentru oameni și cultură*. În acest document, efortul municipalității de a transforma Cetatea Alba Carolina într-o atracție turistică este validat și confirmat. Pentru aspectul redefinirii culturale și turistice a orașului, în cadrul raportului sunt prevăzute direcții de dezvoltare ce pot fi adoptate pentru ca Cetatea Alba Carolina să devină, de asemenea, un Hub de Creație. Industriile creative vor folosi potențialul întregului oraș și al diverselor sale cartiere, nu doar zona Cetății. Raportul creat de Gehl Architects contribuie la performanța orașului în ceea ce privește dinamica urbană, regenerarea și revitalizarea spațiilor publice

[183] Alba Iulia Rebranding Project, Adrian Docea, https://www.slideshare.net/adriandocea/alba-iulia-rebranding-project?

urbane din municipiul Alba Iulia, confirmând în același timp că direcțiile de acțiune pe aceste paliere sunt cele corecte.

În domeniul deschiderii către soluții inteligente și către tehnologiile viitorului, municipiul Alba Iulia are de asemenea potenţialul de a deveni până în 2018, cu ocazia Centenarului României Mari, primul oraș din țară care găzduiește o expoziție vie de soluții smart. Pentru a întâmpina adecvat centenarul Marii Uniri petrecute în 1918 la Alba Iulia, municipalitatea își propune ca prin digitalizare și prin puterea exemplului să plaseze Alba Iulia pe harta orașelor turistice digitalizate din lume. În acest sens, prin HCL nr. 195/26.07.2016 s-a aprobat protocolul de colaborare între Municipiul Alba Iulia şi Ministerul Comunicaţiilor și pentru Societatea Informațională, în vederea cooperării în cadrul proiectului pilot ”Alba Iulia Smart City 2018”. Acest proiect presupune implementarea, la nivel local, de soluţii inovative, pliabile pe nevoile oraşului, dezvoltate de către sectorul privat, fără vreun cost pentru municipalitate şi puse la dispoziţia oraşului, gratuit, ca platformă de testare a operabilității. Primăria Municipiului Alba Iulia a încheiat o serie de protocoale de colaborare cu companii mici și mari din zona de IT&C care și-au arătat interesul de a veni pentru a cunoaște realitățile din orașul Alba Iulia și modalitatea prin care pot să răspundă nevoilor municipiului – de la produse până la servicii. Printre aceste companii se numără Orange România, Microsoft, Siemens, Philips, Telekom România, Cloud Soft, Solar Eco, Fast Order, Schreder, Flash Lighting, ZTE, APERO (Asociația Procesatorilor de Plăți Electronice), Hypermedia, Arxia, Parking Plus, Asociaţia IT Center for Community Solutions, WhiteCity Code SRL, Asociaţia Cluj IT, Compania Euro Job, etc. Municipiul Alba Iulia se află în dialog cu alte peste 50 de companii, cu care intenționează să încheie de protocoale de colaborare. Obiectivul acestor cooperări este de a transforma oraşul Alba Iulia într-un oraş inteligent, o expoziţie a soluţiilor smart care să poată fi vizitată de turişti şi de cel puțin o mie de primari pe tot parcursul anului 2018, când municipiul va fi în centrul tuturor evenimentelor dedicate sărbătoririi a 100 de ani de la Marea Unire. Beneficiile pe termen lung ale acestor proiecte se vor traduce în creşterea calităţii serviciilor publice dedicate cetăţenilor, creşterea eficienţei gestionării resurselor existente (de la resurse energetice, materiale, financiare, logistice la resurse umane şi altele), utilizarea de instrumente şi facilităţi care să atragă noi investitori, creşterea vizibilităţii oraşului şi a numărului de turişti, plasarea destinaţiei turistice Alba Iulia pe harta oraşelor turistice din lume, creşterea gradului de satisfacţie a utilizatorilor finali cărora li se adresează soluţia. Dezvoltarea orașului Alba Iulia ca oraș inteligent ar putea genera beneficii totale de 532 de milioane de euro pe parcursul a 35 de ani, potrivit studiului realizat de compania Siemens.[184] ”The Business Case for Smart Cities: Alba Iulia” a fost iniţiat cu scopul de a analiza modelele financiare și beneficiile care pot fi obținute pe mai multe axe de infrastructură inteligentă, în funcție de prioritățile și nevoile orașului Alba Iulia. Axele de infrastructură analizate în acest studiu sunt: energie, clădiri, management al traficului, transport public și siguranță publică. Proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018” a fost premiat în cadrul Competiției European Public Sector Award 2017 la Maastricht alături de orașe precum Viena, Toulouse, Dortmund, Barcelona sau Londra.

Un al patrulea aspect luat în considerare pentru definirea viziunii de dezvoltare 2014-2023, de importanță cel puțin egală cu cele trei aspecte prezentate mai sus, se bazează pe

[184] The Business Case for Smart City Infrastructure: Alba Iulia, realizat de către Siemens

rezultatele și concluziile perioadei de programare 2007-2013. Alba Iulia, oraș de mărime medie cu aproximativ 60.000 de locuitori în perioada respectivă, a reuşit să atragă 150 de milioane de euro din fondurile europene şi naţionale, aproximativ 2500 de euro / locuitor, 500 de euro / cap de locuitor / an. Suma reprezintă de 5 ori bugetul anual al veniturilor totale din surse guvernamentale (preponderent cheltuieli de funcționare) şi de 25 de ori venitul din surse locale (taxe și impozite locale, etc.). Proiectele de dezvoltare urbană din Alba Iulia au menţinut sau au creat 1500 de locuri de muncă temporare şi permanente pe parcursul perioadei respective. Primăria Alba Iulia a fost de asemenea cel mai mare investitor în dezvoltarea municipiului pe durata crizei economice şi financiare. O capacitate instituţională solidă, axată pe planificarea dezvoltării urbane şi atragerea resurselor de finanţare pentru politici urbane şi proiecte (Banca Mondială, Moody's, 2013) a dat posibilitatea Albei Iulia de a se situa pe locul al cincilea în topul oraşelor din România în ceea ce priveşte atragerea şi absorbţia de fonduri europene (Institutul de Politici Publice, 2011), având implementate 35 de proiecte de investiţii în oraş şi orașele și comunele vecine.

Conform strategiei sale precedente, oraşul Alba Iulia s-a axat pe 3 direcţii principale de dezvoltare:

I. Îmbunătăţirea calităţii locuirii durabile în oraş

II. Alba Iulia – destinaţie turistică atractivă de excelenţă

III. Dezvoltarea unui mediu de afaceri de înaltă calitate, sprijinirea antreprenoriatului inovator şi competitiv

DIRECŢII DE DEZVOLTARE

I. Îmbunătăţirea calităţii locuirii în oraş

Prima prioritate de investiţie se referă la proiectarea, construirea, renovarea şi modernizarea infrastructurii locale. Aceasta cuprinde 3 subteme:

A. Transport şi mobilitate - În cadrul subtemei de mobilitate şi transport durabil în oraş, autorităţile locale au vizat îmbunătăţirea accesibilităţii şi siguranţei pentru transportul de persoane şi mărfuri prin abordarea următoarelor aspecte:

- Conectivitate optimă a oraşului la reţelele de transport regionale şi europene;
- Reabilitarea şi modernizarea reţelei de drumuri locale;
- Managementul traficului (optimizare și siguranţă);
- Principalele realizări din exerciţiul financiar precedent, au fost;
- 25 km de drumuri modernizate şi extinse şi reţelele de utilităţi aferente;
- 3 poduri şi 2 pasaje construite sau modernizate;
- 3,9 km de sisteme de drumuri modernizate,
- 3 poduri şi 1 pasaj rutier peste calea ferată.

B. Mediul - Pentru a asigura un mediu durabil şi mai sănătos pentru locuitorii din Alba Iulia, administraţia publică locală şi-a propus să dezvolte şi să îmbunătăţească serviciile de utilităţi din oraş, în special din zonele recent dezvoltate şi să înfiinţeze infrastructuri moderne de management al deşeurilor. Mai mult, problema educării locuitorilor în privinţa reciclării şi a colectării diferenţiate a deşeurilor a fost încă de pe atunci considerată o prioritate.

Principalele realizări din perioada 2007-2013 în cadrul acestei priorităţi sunt:

- Asigurarea în proporție de 100% a accesului la rețeaua de distribuție a apei potabile;
- Asigurarea în proporție de 87% a conectării gospodăriilor la sistemul de canalizare şi o nouă instalaţie de epurare funcţională începând din 2014;
- 3 km de reţele de colectare, canalizare şi distribuție a apei potabile.

C. Sustenabilitate energetică - Un oraş sustenabil trebuie să fie durabil şi din punct de vedere energetic. Pentru a scădea amprenta de carbon a oraşului asigurând în acelaşi timp un mediu urban de bună calitate, autoritatea locală a realizat:

- 1700 de panouri solare şi fotovoltaice pentru asigurarea durabilităţii energetice pentru 4 clădiri publice;
- Un sistem public de iluminat modernizat.

D. Regenerare urbană şi îmbunătăţirea calităţii serviciilor publice - Primul obiectiv al abordării strategice pentru Alba Iulia s-a axat pe crearea unei comunităţi şi a unui mediu rezidenţial liniştit şi sustenabil precum şi pe creşterea atractivităţii domeniului public prin implementarea unor proiecte transversale pentru infrastructuri urbane, sănătate, educaţie şi servicii publice, siguranţă publică şi resurse umane.

O serie de proiecte-cheie au fost implementate cu succes în perioada 2009-2015:

- 55.000 m2 de zone pietonale şi pieţe publice;
- 20.000 m2 de parcări noi;
- 15 km de piste ciclabile noi;
- 4.7 km de alei pietonale;
- 179 de piese de mobilier urban şi amenajări;
- 3410,51 m2 de pavaje, pieţe publice şi zone verzi;
- Zona de agrement - parcul dendrologic de pe dealul Mamut;
- 1 centru modernizat pentru persoanele în vârstă;
- implementare SIG, un centru de apeluri, aplicaţii noi şi infrastructură TIC pentru primărie.

II. Sporirea atractivităţii pentru Alba Iulia ca destinaţie turistică de excelenţă

Turismul este un sector-cheie din punct de vedere economic pentru Alba Iulia; prin urmare, au fost depuse eforturi considerabile în vederea dezvoltării cadrului şi a instrumentelor necesare pentru a beneficia la maximum de valoarea patrimoniului şi a istoriei locale prin:

- Crearea unei mărci şi a unui logo pentru oraş;
- Reabilitarea şi renovarea completă a Cetății Alba Carolina;
- Punerea în valoare a patrimoniului istoric şi a siturilor arheologice;
- Modernizarea completă a 24 de străzi din centrul civic din Alba Iulia;
- Amenajarea a 15 hectare de spaţii verzi noi (cel mai mare sistem de spaţii verzi urbane din interiorul unei cetăți medievale din România).

III. Sprijinirea antreprenoriatului local şi a dezvoltării afacerilor

În cadrul celui de-al treilea pilon de dezvoltare, autorităţile locale din Alba Iulia au iniţiat un proces pentru crearea cadrului adecvat pentru deținătorii de afaceri şi dezvoltatori prin: conversia siturilor industriale în situri amenajate corespunzător pentru dezvoltarea afacerilor; crearea de stimulente financiare şi pentru politici de sprijinire a antreprenorilor; dezvoltarea incubatoarelor şi programelor de afaceri pentru crearea unor noi locuri de muncă.

De asemenea, Municipiul Alba Iulia este prima autoritate locală română care a semnat contracte de finanţare în cadrul Axei Prioritare (AP 1) a Programului Operaţional Regional REGIO 2007-2013. Datorită abordării proactive în privinţa utilizării fondurilor europene, Alba Iulia a reuşit să fie un municipiu fruntaş în implementarea de proiecte finanţate prin AP 1 a POR REGIO 2007-2013. În cadrul acestui program, Municipalitatea Alba Iulia a reuşit să implementeze un portofoliu impresionat de lucrări compus din următoarele 7 proiecte integrate majore:

- PROIECTUL 1. Reabilitarea centrului istoric din Alba Iulia – Fortificația Vauban – acces, iluminat public şi mobilier urban;
- PROIECTUL 2. DN 1 Sebeş – Alba Iulia, Km 378+020, pasaj superior peste calea ferată din Alba Iulia;
- PROIECTUL 3. DN1-E81 de la Km 382+400 la Km 385+160 – modernizare, strada Al.I.Cuza, pod peste râul Ampoi şi pasaj superior peste calea ferată;
- PROIECTUL 4. Modernizare DN74 între Km 99+870 şi Km 103+175, strada Zlatnei şi Calea Moţilor;
- PROIECTUL 5. Reparaţii capitale ale străzilor, realizarea unei infrastructuri tehnice în Alba Iulia;
- PROIECTUL 6. Reabilitarea şi modernizarea accesului dinspre vest al Cetăţii Alba Carolina, Fortificaţia Vauban;
- PROIECTUL 7. Reabilitarea şi modernizarea căminelor de bătrâni din Alba Iulia – serviciu social de interes regional.

În concluzie, viziunea de dezvoltare 2014-2023 se fundamentează pe nevoile și oportunitățile identificate în diagnoză, pe documente relevante la nivel european/ național/

regional/ județean, este inspirată cele mai recente evoluții și preocupări de la nivelul Primăriei Municipiului Alba Iulia și vine să consolideze rezultatele perioadei de programare 2007-2013, fructificându-le și clădind pe acestea pentru mai departe.

2.2. Obiectivele generale și domenii de intervenție pentru dezvoltarea municipiului Alba Iulia în perioada 2014-2023

Dezvoltarea orașului este gândită în jurul a **cinci obiective generale de dezvoltare,** aliniate celor 5 provocări specificate în art. 7 din Regulamentul (UE) nr 1301/2013:

1. **Creștere durabilă, inteligentă, și competitivitate economică;**
2. **Dezvoltare socială performantă și incluzivă;**
3. **Adaptare la schimbările climatice;**
4. **Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime;**
5. **Un mediu urban durabil, curat și nepoluant.**

Aceste obiective sunt dezvoltate, la rândul lor, în **15 domenii de intervenție** care sunt, și ele, aliniate celor 5 cinci provocări din art. 7 al Regulamentului (UE) nr. 1301/2013. Aceste direcții de acțiune sunt detaliate mai jos și se regăsesc sub o denumire sintetică în tabelul de la secțiunea 3.1.1:

1. Creștere durabilă, inteligentă, și competitivitate economică

- *Domeniul de intervenție 1*: Dezvoltare economică inteligentă prin activități de cercetare - dezvoltare - inovare
- *Domeniul de intervenție 2*: Consolidarea și dezvoltarea infrastructurii TIC pentru populația din Alba Iulia și pentru turiștii care vizitează orașul
- *Domeniul de intervenție 3*: Dezvoltarea sustenabilă a turismului cultural, de afaceri și de conferințe, în paralel cu utilizarea eficientă a strategiilor de city branding, în vederea consolidării poziției municipiului Alba Iulia ca destinație turistică de excelență

2. Dezvoltare socială performantă și incluzivă

- *Domeniul de intervenție 4***:** Dezvoltare socială prin investiții în infrastructura de educație, creșterea calității actului educațional, facilitarea accesului la educație timpurie și la a doua șansă, precum și prevenirea abandonului școlar;
- *Domeniul de intervenție 5*: Investiții în infrastructura de sănătate, inclusiv infrastructura TIC și e-Sănătate, sprijinirea creșterii calității actului medical și creșterea gradului de informare a populației despre un stil de viață sănătos;
- *Domeniul de intervenție 6*: Infrastructură de servicii sociale performante și incluzive, care să asigure eliminarea discriminării șiasigurarea egalității pentru toți locuitorii din Alba Iulia și împrejurimi
- *Domeniul de intervenție 7*: Dezvoltarea unei infrastructuri culturale și sportive care să ofere oportunități de petrecere a unui timp liber de calitate în spațiul public din Alba Iulia

- *Domeniul de intervenție 8*: Asigurarea unei administrații publice eficiente și transparente, care să asigure guvernanță eficientă, capacitate de răspuns în situații de urgență, o rată a criminalității scăzută și o gestionare inteligentă a spațiului public, prin soluții de tip smart
- *Domeniul de intervenție 9*: Locuințe de calitate pentru toți și asigurarea unor condiții decente de locuire, în vederea creșterii calității vieții și a combaterii excluziunii sociale

3. Adaptare la schimbările climatice

- *Domeniul de intervenție 10*: Adoptarea de măsuri și realizarea de acțiuni în vederea combaterii schimbărilor climatice și a impactului acestora

4. Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime

- *Domeniul de intervenție 11*: Crearea de politici demografice care să încurajeze natalitatea, să sprijine tinerii și să susțină persoanele vârstnice

5. Un mediu urban durabil, curat și nepoluant

- *Domeniul de intervenție 12*: Dezvoltarea mobilității urbane ca serviciu, prin asigurarea unei infrastructuri moderne, a unui sistem de transport eficient, accesibil și integrat
- *Domeniul de intervenție 13*: Regenerare urbană prin reconversia/refuncționalizarea unor zone urbane degradate, prin gestionarea eficientă a deșeurilor, prin investiții de modernizare a spațiului public și prin gestionarea acestuia datorită unor soluții smart.
- *Domeniul de intervenție 14*: Protejarea mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice și dezvoltarea de soluții pentru energie „verde”, inclusiv prin investiții în infrastructura aferentă
- *Domeniul de intervenție 15*: Asigurarea unui mediu urban durabil prin regenerarea fostelor zone industriale, prin managementul ariilor protejate, reciclare și investiții în rețeaua de apă

II. Calendar de activități și portofoliu de proiecte

CAPITOLUL III. CALENDAR DE ACTIVITĂȚI PENTRU IMPLEMENTAREA SIDU ȘI PORTOFOLIU DE PROIECTE

3.1 Activități și domenii de intervenție

3.1.1 Planificarea domeniilor de intervenție vizate în vederea atingerii obiectivelor strategice

Obiectivul general nr. 1: Creștere durabilă, inteligentă, și competitivitate economică

Domeniul de intervenție 1: Cercetare - dezvoltare - inovare (2017-2023)
Programul 1.1: Crearea de clustere în sectoarele economice majore
Programul 1.2: Utilizarea instrumentelor TIC în consolidarea sectorului comercial local
Programul 1.3: Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor
Domeniul de intervenție 2: Infrastructura TIC (2017-2019)
Programul 2.1: Infrastructură Internet de mare viteză
Programul 2.2: Telecomunicații
Domeniul de intervenție 3: Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014-2023)
Programul 3.1: Promovare turistică intersectorială în parteneriat cu operatori economici
Programul 3.2: Oferta culturală de evenimente anuale
Programul 3.3: Integrarea în rețele de orașe din România și din Europa
Programul 3.4: Sprijinirea și promovarea meșteșugurilor tradiționale
Programul 3.5: Crearea de trasee culturale

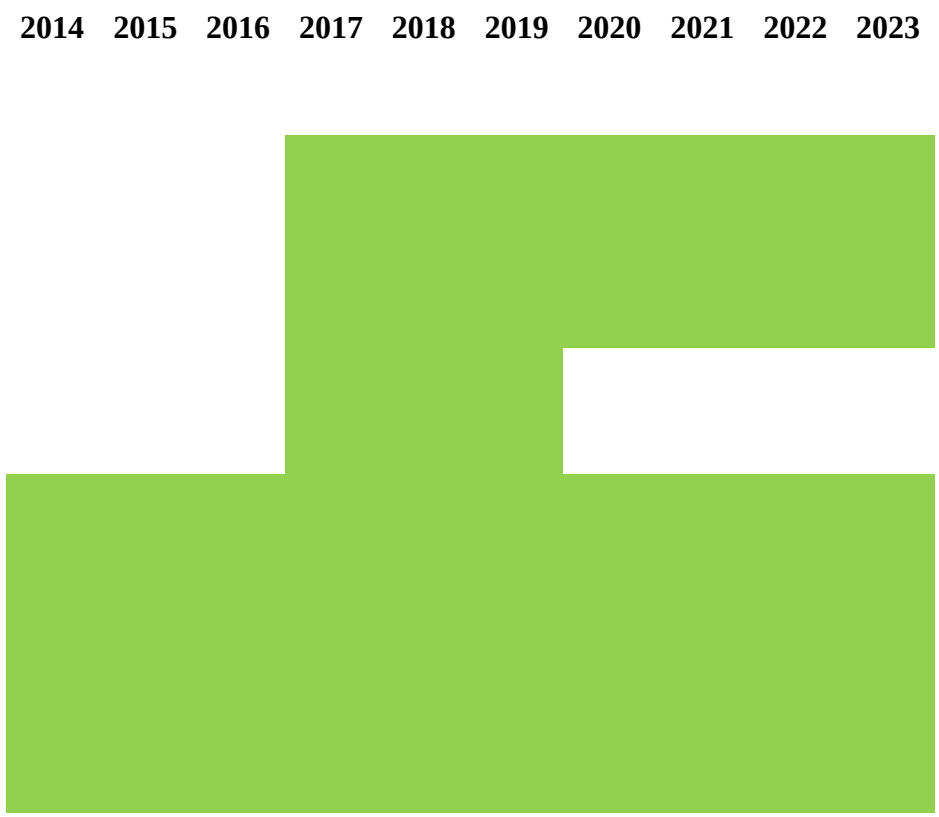

Obiectivul general nr. 2: Dezvoltare socială performantă și incluzivă

Domeniul de intervenție 4: Educație (2017-2021)
Programul 4.1: Infrastructura educațională preuniversitară
Programul 4.2: Investiții în infrastructura educațională
Programul 4.3: Infrastructura terțiară și de cercetare
Programul 4.4: Infrastructura educațională vocațională
Programul 4.5: Adaptarea la cerințele pieței
Programul 4.6: e-Educație
Programul 4.7: Infrastructura educațională TIC

Domeniul de intervenție 5: Sănătate (2016-2022)
Programul 5.1: Infrastructura de sănătate
Programul 5.2: Servicii medicale eficiente, sigure și de bună calitate
Programul 5.3: Asistență pentru cabinetele de medicină de familie
Programul 5.4: e-Sănătate
Programul 5.5: Infrastructura de sănătate TIC

Domeniul de intervenție 6: Infrastructura de servicii sociale (2015-2021)
Programul 6.1: Îmbunătățirea calității serviciilor sociale
Programul 6.2: Complex multifuncțional în cartierul „Lumea Nouă”
Programul 6.3: Cantina socială
Programul 6.4: Metode PPP pentru furnizarea serviciilor sociale
Programul 6.5: Managementul calității în serviciile sociale

Domeniul de intervenție 7: Cultură, sport și recreere (2016-2023)
Programul 7.1: Infrastructura culturală
Programul 7.2: Infrastructura sportivă

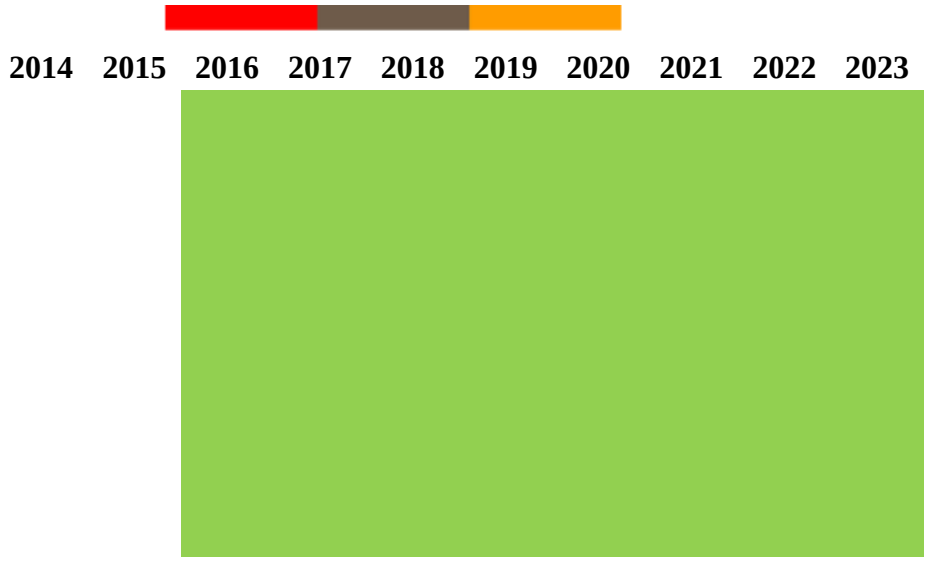

Domeniul de intervenție 8: Administrația Publică (2016-2023)
Programul 8.1: Infrastructura GIS
Programul 8.2: Orașul digital Alba Iulia
Programul 8.3: Resursele umane
Programul 8.4: Servicii publice eficiente
Programul 8.5: Guvernanță eficientă
Programul 8.6: Scăderea ratei infracționale și contravenționale
Programul 8.7: O mai bună supraveghere a spațiului public
Programul 8.8: Lupta împotriva criminalității
Programul 8.9: Infrastructura pentru situații de urgență
Programul 8.10: Dezvoltarea sistemelor urbane

Domeniul de intervenție 9: Locuințe de calitate pentru toți (2017-2020)
Programul 9.1: Mai multe locuințe
Programul 9.2: Locuințe de calitate mai bună
Programul 9.3: Locuințe verzi
Programul 9.4: Îmbunătățirea fondului construit existent

Obiectivul general nr. 3: Adaptare la schimbările climatice

Domeniul de intervenție 10: Schimbările climatice (2014-2023)
Programul 10.1: Protecția și extinderea suprafeței forestiere municipale
Programul 10.2: Construcția barajului pe râul Mureș
Programul 10.3: Finalizarea barajului pe râul Sebeș
Programul 10.4: Scăderea riscurilor de alimentare cu apă
Programul 10.5: Diguri pentru protecția râurilor

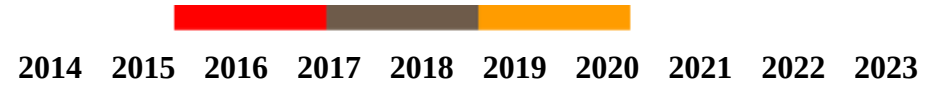

Obiectivul general nr. 4: Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime

Domeniul de intervenție 11: Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017-2021)
Programul 11.1: Programe pentru persoanele cu dizabilități
Programul 11.2: Complex multifuncțional pentru tineri
Programul 11.3: Infrastructura pentru îngrijirea vârstnicilor

Domeniul de intervenție 12: Transport (2017-2023)
Programul 12.1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii naționale și regionale
Programul 12.2: Dezvoltarea unui sistem eficient și durabil de transport public
Programul 12.3: Implementarea unor sisteme de transport inteligente

Obiectivul general nr. 5: Un mediu urban durabil, curat și nepoluant

Domeniul de intervenție 13: Regenerarea urbană (2014-2023)
Programul 13.1: Urbanism
Programul 13.2: Patrimoniu Cultural
Programul 13.3: Situri arheologice
Programul 13.4: Monumente publice
Programul 13.5: Parcare urbană
Programul 13.6: Reabilitarea și modernizarea spațiului comun în cartierele de blocuri
Programul 13.7: Cimitire
Programul 13.8: Piețe de produse agricole
Programul 13.9: Spații verzi

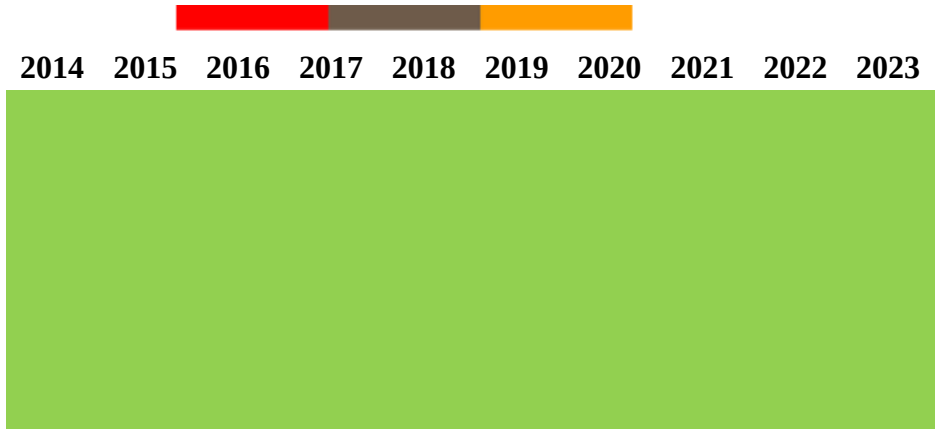

Programul 13.10: Clădiri publice rezidențiale
Programul 13.11: Piste pentru biciclete
Programul 13.12: Accesul îmbunătățit pentru persoanele cu dizabilități
Programul 13.13: Infrastructura GIS
Programul 13.14: Orașul digital Alba Iulia
Programul 13.15: Zona recreativă Măgura Mamut
Programul 13.16: Spațiul public din zona Măgura Mamut
Programul 13.17: Spațiul public din zona Centura Verde

Domeniul de intervenție 14: Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică
Programul 14.1: Infrastructura de apă și apă uzată
Programul 14.2: Serviciul de alimentare cu apă sigur și continuu
Programul 14.3: Izolarea termică a blocurilor de apartamente construite înainte de 1990
Programul 14.4: Un sistem modernizat de iluminat public
Programul 14.5: Un sistem modernizat de iluminat artistic și decorativ
Programul 14.6: Infrastructura energetică eficientă (de exemplu, panouri solare)
Programul 14.7: Producția de energie verde
Programul 14.8: Programul „Casa Verde”

Domeniul de intervenție 15: Un mediu urban durabil (2014-2023)
Programul 15.1: Redezvoltarea zonelor industriale dezafectate
Programul 15.2: Planul de management pentru ariile protejate
Programul 15.3: Reciclarea
Programul 15.4: Lucrări la rețeaua de apă

3.1.2 Măsuri de atenuare a riscurilor implementării SIDU

Nr. crt.	Risc identificat	Probabilitate (P)/ Impact (I)	Măsuri de atenuare a riscului
1	Planificare eronată a activităților -Nerespectarea graficului de activități prin neidentificarea etapelor de realizare și estimării greșite a încadrării în timp;	P = redusă I = semnificativ	Realizarea unor planificări continue, detaliate în timp și spatiu a fiecărei etape de realizare
2	Alocare ineficientă/ insuficientă de resurse umane- Estimarea greșită a necesarului de resurse umane, nealocarea corespunzătoare și insuficiența sarcinilor și responsabilităților pt fiecare membru al echipei de implementare	P = redusă I = semnificativ	Revizuirea fișelor de post în concordanță cu necesitățile strategiei și redistribuirea sarcinilor nou apărute către experții angajați
3	Întârzieri de finanțare - Întârzieri în procesarea și depunerea cererilor de prefinanțare, plata și rambursare, resurse insuficiente pentru cofinanțarea și susținerea financiară a proiectului	P = redusă I = semnificativ	Întocmirea și respectarea unui grafic al prefinanțărilor, cererilor de plată și rambursărilor, întocmirea și respectarea unui cashflow al proiectului.
5	Vid legislativ – procedurile de evaluare ale achizițiilor, listele de cheltuieli eligibile și alte documente/ proceduri strict necesare în implementarea proiectelor nu sunt comunicate sau sunt comunicate cu întârziere de către Autoritățile de Management ale programelor operaționale din perioada 2014-2020	P = ridicată I = foarte mare	Eficientizarea procedurilor de lucru ale AM-urilor, îmbunătățirea comunicării cu beneficiarii proiectelor
6	Managementul proiectului – insuficientă cunoaștere a planificarii globale a tuturor activităților componente, în succesiunea lor firească, de către toți membrii echipei	P = ridicată I = foarte mare	Afișarea graficului de implementare a proiectului (diagrama Gantt în format A0) la sediile de implementare a stategiei, pentru urmărirea termenelor stabilite
7	Nerespectarea eligibilității cheltuielilor prin cunoașterea insuficientă a regulilor de eligibilitate (efectuarea de plăți neprevăzute, cheltuieli care nu se regăsesc în ordinul cheltuielilor eligibile, încadrarea greșită în buget, neîntocmirea documentelor care justifică plata, depășiri ale bugetului)	P = medie I = semnificativ	Realizarea unei proceduri privind eligibilitatea cheltuielilor; identificarea și asumarea prevederilor din Ghidul Solicitantului condiții generale și condiții specifice
8	Întârziere în rapoartele cu furnizorii - Materialele necesare sunt primite cu întârziere, nu corespund standardelor de	P = ridicată I = foarte mare	Adăugarea unor clauze clare în contractele cu furnizorii, demararea anticipată a achizițiilor

Nr. crt.	Risc identificat	Probabilitate (P)/ Impact (I)	Măsuri de atenuare a riscului
	calitate impuse, rezultând în costuri suplimentare		
10	Echipa suport ineficientă - Există riscul ca echipa suport să nu își îndeplinească la timp sarcinile și responsabilitățile, ceea ce poate conduce la realizarea deficitară sau nerealizarea activităților administrative	P = redusă I = mare	Punerea la dispoziție pentru implementarea strategiei de personal calificat, cu experiență vastă, care poate organiza cu success activitățile, evaluarea periodică a performanței echipei, înlocuirea angajaților care nu-și realizează sarcinile
11	Corelarea inadecvată a activităților proiectului cu alte activități care vor fi derulate de către beneficiar sau partener și nu sunt identificate în acest moment	P = foarte mare I = semnificativ	Se vor stabili punți de comunicare cu structurile responsabile de respectivele activități, pentru a se realiza o interconectare optimă între activități și a facilita, prin construirea unui cadru comun, dezvoltarea unitară a activităților în strategie.
12	Previzionarea necorespunzătoare a rezultatelor - În efectuarea activității de monitorizare a rezultatelor, setul de rezultate și așteptări poate să nu fie în concordanță cu ceea ce se reușește să se realizeze.	P = redusă I = foarte mare	Suplinirea resurselor umane în momentele cheie ale proiectului din resurse proprii pentru realizarea activităților. O componentă importantă în identificarea acesui risc este monitorizarea
13	Proiectele din strategie nu respectă măsurile de informare și publicitate minime prevăzute în Manualul de identitate vizuală instrumente structurale 2014-2020 în România	P = redusă I = redus	În afara promovării activităților specifice prevăzute în strategie pentru a aduce la cunoștință publicului acțiunile derulate, va fi făcută câte o secțiune specifică pentru fiecare proiect finanțat prin POR pe site-ul Municipiului Alba Iulia și ale partenerilor de implementare.

3.2 Portofoliul proiectelor necesare pentru realizarea viziunii și atingerii obiectivelor SIDU

Calitatea vieții și dezvoltarea armonioasă a Municipiului Alba Iulia este condiționată într-o măsură semnificativă de nivelul de dezvoltare al infrastructurii de transport, utilități publice, de educație, de cercetare, de sănătate sau a celei sociale. Coeziunea teritorială, concept complex, cu referire în special la dezvoltarea echilibrată a teritoriului, reducerea disparităţilor dintre diferite zone şi valorificarea potenţialului teritorial, reprezintă una dintre preocupările principale ale Uniunii Europene. Municipiul Alba Iulia va avea de asemenea rolul de centru de polarizare a activităţilor economico-sociale pentru localitățile din arealul învecinat.

Proiectele vor fi abordate pe termen scurt și mediu și vor contribui la realizarea viziunii orașului în 2023. Proiectele propuse sunt raportate la oportunități concrete de finanțare din partea Uniunii Europene și au fost evaluate în mod critic în termeni de durată, complexitate și investiție. Modul de clasificare și prioritizare a proiectelor au la bază obiective strategice general și specifice și specifice din cadrul documentelor strategice la nivel European, naţional, regional, județean pentru a asigura un start bun în implementarea acestora și pentru a susține într-un mod integrat zonele afectate de provocări urbane specifice în materie de economie, schimbări climatice, incluzine socială, demografie și mediu.

<table>
<tr><th colspan="4">Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică</th></tr>
<tr><th colspan="4">Domeniu de intervenţie nr. 1. Creștere – dezvoltare – inovare (2017 – 2023)</th></tr>
<tr><td colspan="4">Programul 1.1: Crearea de clustere în sectoarele economice majore</td></tr>
<tr><th>Proiect propus</th><th>Entitate responsabilă</th><th>Surse potenţiale pentru finanţare</th><th>Perioada de implementare</th></tr>
<tr><td>Proiect 1. Cluster pentru valorificarea sectorului de prelucrări metale și automotive</td><td rowspan="7">Operatori economici, Extensia Alba Iulia a Universității Tehnice din Cluj-Napoca (UTCN), Universitatea „1 Decembrie 1918”, Asociaţia Polul de Competitivitate Prelucrări Metale Transilvania, Primăria Municipiului Alba Iulia, Camera de Comerț și Industrie Alba, organizații non-guvernamentale, alte entități relevante</td><td rowspan="7">Programul Operațional Regional, Axa prioritară 1
Programul Operaţional Competitivitate, Axa prioritară 1
Subprogramul 2.1 (Competitivitate prin cercetare, dezvoltare şi inovare) al Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UE FISCDI)
Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME)
Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020)
Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi</td><td>2018 – 2023</td></tr>
<tr><td>Proiect 2. Cluster pentru industria alimentară – Aliment Transilvania</td><td>2018 – 2023</td></tr>
<tr><td>Proiect 3. Cluster pentru ceramică și materiale de construcţii</td><td>2018 – 2023</td></tr>
<tr><td>Proiect 4. Cluster pentru turism</td><td>2018 – 2023</td></tr>
<tr><td>Proiect 5. Cluster în industria de prelucrare a lemnului</td><td></td></tr>
<tr><td>Proiect 6. Centru de resurse pentru dezvoltarea clusterelor</td><td>2018 – 2023</td></tr>
<tr><th colspan="4">Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică</th></tr>
<tr><th colspan="4">Domeniu de intervenţie nr. 1. Creștere – dezvoltare – inovare (2017 – 2023)</th></tr>
<tr><td colspan="4">Programul 1.2: Utilizarea instrumentelor TIC în consolidarea sectorului comercial local</td></tr>
<tr><th>Proiect propus</th><th>Entitate responsabilă</th><th>Surse potenţiale pentru finanţare</th><th>Perioada de implementare</th></tr>
<tr><td>Proiect 1. Alba Iulia Smart City Living Labs - Înființarea sediului Centrului de management al proiectului de oraș inteligent</td><td>Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații non-guvernamentale</td><td rowspan="2">Programul Operaţional Competitivitate, Axa prioritară 1
Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME)
Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020)
Programul România HUB
Programul Acces al Ministerului Culturii
Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi
Finanțări nerambursabile de la Administrația Fondului Cultural Național
Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 3 (România Creativă)</td><td>2018-2020</td></tr>
<tr><td>Proiect 2. Hub de industrii creative și IT&C</td><td>Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații non-guvernamentale</td><td>2017-2023</td></tr>
</table>

Proiect 3. Implementarea serviciilor specifice de *E-commerce* în firmele din Municipiul Alba Iulia	Operatori economici	Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2018 – 2019
Proiect 4. Implementarea serviciilor specifice de *E-business* în firmele din Municipiul Alba Iulia	Operatori economici		2018 – 2019
Proiect 5. Refuncționalizarea zonei de lângă moară prin creșterea acccesibilității și îmbunătățirea factorilor ecologici prin amplasarea unei piețe en gros.	Primăria Municipiului Alba Iulia în parteneriat cu Operatori economici		2018 – 2019
Proiect 6. Eficientizarea activităților de branding şi marketing al produselor și serviciilor locale la nivel naţional şi internațional	Operatori economici		2017 – 2023
Proiect 7. Portal de promovare al potențialului de business al Primăriei Municipiului Alba Iulia și al celorlalte UAT-uri din Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Alba	Primăria Municipiului Alba Iulia, Operatori economici şi reprezentanţi ai cetăţenilor	Programul Operaţional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 – Administrație publică și sistem judiciar eficiente Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi	2018-2019
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenţie nr. 1. Creștere – dezvoltare – inovare (2017 – 2023)			
Programul 1.3: Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Înființarea unei rețele suport pentru meșteșuguri tradiționale și artizanat local	Camera de Comerţ, Industrie şi Agricultură Alba Operatori economici	Programul naţional multianual pentru susţinerea meşteşugurilor şi artizanatului Programul Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 7: Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale	2017 – 2023

		Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	
Proiect 2. Dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul femeilor manager	Operatori economici	Programul naţional multianual pentru dezvoltarea antreprenoriatului în rândul femeilor din sectorul întreprinderilor mici şi mijlocii (Femeia Manager 2016) Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2017 – 2023
Proiect 3. Dezvoltarea si modernizarea activităţii de comercializare a produselor şi serviciilor de piaţă	Operatori economici	Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2017 – 2023
Proiect 4. Dezvoltarea abilităţilor antreprenoriale în rândul tinerilor şi facilitarea accesului acestora la finanţare	Operatori economici, Camera de Comerţ, Industrie şi Agricultură Alba	Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2017 – 2023
Proiect 5. Dezvoltarea şi extinderea structurilor suport pentru sprijinirea afacerilor prin extinderea gamei de servicii furnizate	Operatori economici	Programul Operaţional Regional, axa prioritară 1 Programul Operaţional Regional, axa prioritară 2.1 B Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2018 – 2023
Proiect 6. Stimularea înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor de către tineri	Camera de Comerţ, Industrie şi Agricultură Alba Operatori economici	Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.)	2017 – 2023
Proiect 7. Stimularea creării, dezvoltării şi promovării	Camera de Comerţ, Industrie şi Agricultură Alba Operatori economici	Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017, Programul	2017 – 2023

brandurilor sectoriale, subsectoriale şi de produs		naţional multianual pentru stimularea creării, dezvoltării şi promovării brandurilor sectoriale, sub-sectoriale şi de produs)	
Proiect 8. Implementarea unor măsuri de facilitare pentru marii investitori în Alba Iulia (terenuri, infrastructură, utilităţi etc.)	Primăria Municipiului Alba Iulia, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba, operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații non-guvernamentale, alte instituții publice și private relevante	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 1 Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 2.1 B Fonduri atrase din investiţii private de la operatori economici relevanţi/interesaţi Programe de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.) Buget local, bugetul altor instituții relevante	2018 – 2023
Proiect 9. Implementarea unor măsuri de atragere a elitelor tehnice și din zona industriilor creative în municipiul Alba Iulia prin oferirea de facilităţi: locuri de muncă în colaborare cu agenţii economici, locuinţe	Primăria Municipiului Alba Iulia, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba, operatori economici, instituții de învățământ superior, organizații non-guvernamentale, alte instituții publice și private relevante		2017 – 2023
Proiect 10. Dezvoltarea sectorului IMM-urilor prin asigurarea serviciilor de innovare și cercetare	Instituții de învățământ superior Operatori economici	Programul Operaţional Competitivitate, Axa prioritară 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor, Acţiunea 1.2.1 – Întreprinderi inovatoare de tip start-up şi spin-off Ajutoare de stat și scheme de minimis gestionate de Ministerul Finanțelor Publice Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020)	2017 – 2023
Proiect 11. Sprijinirea creării de start-upuri si spin-offuri	Instituții de învățământ superior Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici		2017 – 2023
Proiect 12. Sprijinirea dezvoltării industriilor cu valoare adăugată mare: IT, electronică, mecatronică, construcţii de maşini, chimică	Instituții de învățământ superior Operatori economici		2017 – 2023
Proiect 13. Centrul de cercetare ştiinţifică, de excelenţă Alba Iulia	Instituții de învățământ superior Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operaţional Competitivitate, Axa prioritară 1 Ajutoare de stat și scheme de minimis gestionate de Ministerul Finanțelor Publice Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME)	2018 – 2020

		Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Ajutoare bilaterale: Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2009-2014	
Proiect 14. Incubatorul de Afaceri și Tehnologie Alba Iulia	Primăria Municipiul Alba Iulia Operatori economici	Programul Operaţional Regional, Axa prioritară 2: Îmbunătăţirea competitivităţii IMM-urilor Programul naţional multianual de înfiinţare şi dezvoltare a incubatoarelor tehnologice şi de afaceri	2017 – 2021
Proiect 15. Parc Tehnologic, Industrial și Științific Alba Iulia	Primăria Municipiul Alba Iulia Operatori economici	Programul Operaţional Competitivitate, Axa prioritară 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor	2018 – 2022
Proiect 16. Dezvoltarea de capacităţi de producţie şi logistice, inclusiv de noi locuri de muncă, în Zona de Dezvoltare Economică Alba Iulia	Operatori economici	Programul Operaţional Regional, Axa prioritară 2 Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operaţional Competitivitate, Axa prioritară 1 Ajutoare de stat și scheme de minimis gestionate de Ministerul Finanțelor Publice Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020) Ajutoare bilaterale: Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2009-2014 Surse private atrase de la agenţi economici locali	2017 – 2023
Poriect 17. Implementarea unor politici locale de natură fiscal pentru stimularea înființării de startup-uri în Alba Iulia	Primăria Municipiul Alba Iulia	Programul Operaţional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 – Administrație publică și sistem judiciar eficiente	2017 - 2023
Proiect 18. Implementarea de măsuri și politici locale care să atragă noi investiţii în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiul Alba Iulia Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba Consiliul Județean Operatori economici	Surse private atrase de la agenţi economici locali Bugetele instituțiilor relevante Programul Operațional Capital Uman Programul Operațional Competitivitate Programul Operațional Regional	2017 – 2023
Proiect 19. Achiziţionarea de capacităţi, instalaţii şi tehnici moderne de producţie, procesare şi comercializare produse şi servicii cu valoare adăugată mare, comercializabile în plan intern şi international	Operatori economici	Programul Operaţional Regional, Axa prioritară 2: Îmbunătăţirea competitivităţii întreprinderilor mici şi mijlocii Ajutoare de stat și scheme de minimis gestionate de Ministerul Finanțelor Publice Programme de finanțare ale Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (Start Up Nation, Program UNCTAD EMPRETEC, Programul de Internaționalizare 2017, Programul Comerț și Servicii 2017 etc.) Programul Uniunii Europene pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-urilor (COSME) Programul UE pentru sprijinirea inovării (HORIZON 2020)	2017 – 2023

		Ajutoare bilaterale: Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2009-2014 Surse private atrase de la agenţi economici locali	
Proiect 20. Realizarea de studii periodice de evaluare a nevoilor de angajare şi formare profesională a resurselor umane şi operatorilor economici din Alba Iulia, cu posibilitatea extinderii ariei şi la alte localităţi învecinate	Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba AJOFM Operatori economici Alte instituții publice și private relevante	Bugetele entităților implicate/ relevante	2017 – 2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenţie nr. 2. Infrastructura TIC (2017 – 2019)			
Programul 2.1: Infrastructură internet de mare viteză			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1 Alba Iulia Smart City 2018 – proiect pilot	Primăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Operatori economici relevanți de talie internațională și națională	Surse private atrase de la operatorii economici relevanți și implicați	2017-2018
Proiect 2. Dezvoltarea în Alba Iulia și în UAT-urile din zona de dezvoltare economică AIDA a infrastructurii broadband de generație nouă și respectiv penetrarea serviciilor de acces de mare viteză până la nivelul asumat prin Agenda Digitală pentru Europa pentru anul 2020	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăriile UAT-urilor din zona AIDA Consiliul Județean Operatori economici din domeniul telecomunicațiilor	Programul Operaţional Competitivitate, Axa Prioritară 2 Bugete locale, bugetul Consiliului Județean Surse private atrase	2018– 2019
Proiect 3. Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless în Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia în parteneriat cu operatori economici din domeniul telecomunicațiilor	Programul Operaţional Competitivitate, Axa Prioritară 2 Buget local Surse private atrase	2017 – 2019

Obiectiv strategic nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenţie nr. 2. Infrastructura TIC (2017 – 2019)			
Programul 2.2: Telecomunicații			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Dezvoltarea unei rețele integrate și camuflate (cabluri subterane) de telecomunicații în Alba Iulia : servicii de transfer date, internet, voce, date, televiziune	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăriile altor UAT-uri implicate Operatori economici Consoliul Județean	Programul Operaţional Competitivitate, Axa Prioritară 2 Surse atrase de la operatori economici privați Bugete locale, bugetul Consiliului Județean	2018 – 2019
Proiect 2. Dezvoltarea infrastructurii de internet de mare viteză și a conectivității de tip 4G și 5G pe raza municipiului Alba Iulia și în zona de dezvoltare economică AIDA			2018 – 2019
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenţie nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.1: Promovare turistică intersectorială în parteneriat cu operatori economici			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Înființarea și susținererea unei structuri de management turistic integrat și promovare la nivelul municipiului Alba Iulia și al zonei învecinate	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăriile altor UAT-uri din regiune Operatori economici din sectorul HORECA Consiliul Județean	Programul Operațional Regional Programul Operaţional Competitivitate Programul Operaţional Capital Uman Programul Naţional pentru Dezvoltare Rurală Programul Operaţional Capacitate Administrativă Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2009-2014 Bugete locale Bugetul Consiliului Județean Surse atrase de la operatorii economici privați	2016-2019
Proiect 2. Consolidarea și susținerea activităților Centrului de Informare Turistică Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici din sectorul HORECA		2016-2023

Proiect 3. Realizarea și actualizarea anuală a unui studiu privind piața turistică din Municipiul Alba Iulia, pentru un turism cultural, de afaceri și de conferințe	Primăria Municipiului Alba Iulia Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia		2018 – 2023
Proiect 4. Asigurarea unei promovări continue a Cetății Alba Iulia, în parteneriat cu agenţii economici din sectorul HORECA	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Bugete locale Bugetul Consiliului Județean Surse atrase de la operatorii economici privați	2014 – 2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenţie nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.2: Ofertă culturală de evenimente anuale			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Dezvoltarea unui centru cultural care să administreze activitatea culturală a municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alte instituții publice și private relevante	Buget local Contribuţii atrase de la agenţi economici locali Bugetul altor instituţii implicate în organizarea evenimentelor (de exemplu, Consiliul Judeţean)	2018 – 2020
Proiect 2. Realizarea și implementarea agendei culturale anuale a municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alte instituții publice și private relevante (de exemplu, Centrul menționat anterior la proiectul 1)	Buget local Contribuţii atrase de la agenţi economici locali Bugetul altor instituţii implicate în organizarea evenimentelor (de exemplu, Consiliul Judeţean)	2014-2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenţie nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.3: Integrarea în rețele de orașe din Europa și din România			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Dezvoltarea unor parteneriate cu orașe din Europa	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Europa pentru cetăţeni: Componenta 1: Memorie istorică europeană sau Componenta 2: Rețele de orașe	2014-2023

pentru a promova realizarea unor circuite turistice	Operatorii economici	Fonduri nerambursabile de la Administrația Fondului Cultural Național Surse de finanțare specifice pentru anumite rute și trasee recunoscute la nivel european : Transromanica, European Destination of Excellence (EDEN), Itinerariile culturale ale Consiliului Europei, Itinerariul Cetăților Vauban	
Proiect 2. Dezvoltarea unor parteneriate cu orașe - cetăți din România	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorii economici	Programul Operaţional Regional (POR), axa prioritară 5 Europa pentru cetățeni: Componenta 1: Memorie istorică europeană sau Componenta 2: Rețele de orașe Surse de finanțare specifice pentru anumite rute și trasee recunoscute la nivel european : Transromanica, European Destination of Excellence (EDEN), Itinerariile culturale ale Consiliului Europei	2018-2023
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenţie nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.4: Sprijinirea și promovarea meșteșugurilor tradiționale			
Proiect 1. Integrarea pachetelor turistice locale în strategii integrate pentru turism rural/montan la nivel regional	Consiliul Județean UAT-uri din zonele rurale Primăria Municipiului Alba Iulia Asociații de Dezvoltare Intercomunitară Operatori economici	Programul Operaţional Regional (POR), Axa prioritară 5 Programul Naţional de Dezvoltare Rurală, Măsura 7: Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale (Submăsura 7.6)	2018-2022
Proiect 2. Integrarea în rețele naționale de centre de informare turistică privind traseele posibile (inclusiv traseele montane și agroturismul în regiune)	Consiliul Județean Primăria Municipiului Alba Iulia UAT-uri din zonele rurale Operatori economici		2018 – 2021
Proiect 3. Înființarea unui centru pentru sprijinirea și promovarea meșteșugurilor tradiționale, prin corelare cu activitățile HUB-ului de industrii creative	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 2.1 referitoare la finanțarea incubatoarelor de afaceri Granturi SEE și Granturi Norvegiene 2009-2014	2018– 2020
Proiect 4. Crearea unei platforme de dezvoltare a activității turistice între Municipiul Alba Iulia și	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean UAT-uri din zonele rurale	Bugete locale Surse private atrase	2018-2023

rețeaua de informare pentru turismul montan/ rural din județul Alba			
Obiectiv general nr.1. Alba Iulia – Creștere durabilă, inteligentă și competitivitate economică			
Domeniu de intervenţie nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)			
Programul 3.5: Crearea de trasee culturale și de agrement			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Organizarea și promovarea traseelor și evenimentelor culturale: Expoziție în er liber Mocănița Traseul Mocăniței (linie feroviară turistică și de agrement Alba Iulia – Zlatna) Itinerariul bisericilor românești de lemn din judeţul Alba Itinerariul morilor şi mecanismelor tehnice din judeţul Alba Traseul cetăţilor dacice Itinerariul „Patrimoniul Mondial UNESCO” din judeţul Alba Itinerariul monumentelor săseşti din judeţul Alba Drumul Vinului Itinerariul troiţelor şi crucilor de hotar Itinerar eminescian în judeţul Alba Itinerariul personalităţilor culturale şi istorice din judeţul Alba Expoziţii itinerante de artă şi meşteşuguri locale	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alte UAT-uri din județ	Programul de elaborare sau actualizare a documentațiilor de amenajarea teritoriului și urbanism pentru zonele care cuprind monumente istorice înscrise pe lista patrimoniului mondial (pentru Câlnic, biserica fortificată aflată pe lista UNESCO) Programul Naţional de Dezvoltare Rurală, Măsura 7: Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale (Submăsura 7.6)	2014 – 2023

Proiect 2. Începerea construirii sistemului „Mureşul navigabil”	Consiliul Judeţean în parteneriat cu administraţiile locale din judeţ aflate pe cursul Mureşului; Administrația Națională „Apele Române”	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime Granturi SEE și Fonduri Norvegiene	2019-2023
Proiect 3. Crearea unor spaţii de agrement şi „campare” pentru nave turistice şi pontoane cu destinaţii comercial – turistice pe râul Mureș în zona Alba Iulia (porțiunea dintre podul de cale ferată și podul rutier).	Primăria Municipiului Alba Iulia alături de primăriile altor 14 UAT-uri din bazinul Mureșului, reunite într-un FLAG Consiliul Judeţean Operatori economici	Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime Alte surse publice și private	2019-2023
Proiect 4. Muzeul hidrologic al râului Mureș	Consiliul Judeţean Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional Granturi SEE și Fonduri Norevgiene Alte surse publice și private	2021-2023
Proiect 5. Amenajarea unei instalații de transport turiști la înălțime	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Buget local Surse private	2019-2020
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.1: Infrastructura educațională preșcolară			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Construire și dotare creșă și grădiniță în zona Schit	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4	2018-2021
Proiect 2. Reabilitare Grădinița nr. 2 Alba Iulia			2018-2021
Proiect 3. Reabilitare Grădinița nr. 7	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4	2018-2021
Proiect 4. Reabilitare și mansardare Grădinița nr. 12 Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4	2018-2021

Proiect 5. Reabilitare și amenajare dispensar grădinița din cartierul Oarda	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4	2018-2021
Proiect 6. Construire și dotare grădiniță nr. 16 în cartierul Ampoi (prin schimbare destinație clădire cantină din incinta Colegiului Tehnic Alexandru Domșa)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4	2018-2021
Proiect 7. Reabilitare, extendere și modernizare Grădinița nr. 9 și Grădinița nr. 13	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4	2018-2021
Proiect 8. Reabilitare, refațadizare, lucrări la acoperișuri la Grădinița nr. 11	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.4	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.2: Infrastructura educațională primară și gimnazială			
Proiect 1. Lucrări de extindere (sală de sport), modernizare, echipare Școala Generală nr. 3	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018 - 2020
Proiect 2. Reabilitare, și refațadizare Școala nr. 5 (incinta Colegiului Tehnic Alexandru Domșa)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018 – 2020
Proiect 3. Reabilitare școală clasele I–VIII, Bărăbanț	Primăria Municipiului Alba Iulia ISJ Alba	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018 – 2020
Proiect 4. Extindere clădire și amenajare curte Școala cu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018 - 2020

clasele I–VIII nr. 6 „Ion Agârbiceanu”			
Proiect 5. Reabilitare incintă Școala cu clasele I–VIII Micești	Primăria Municipiului Alba Iulia ISJ Alba	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018 – 2020
Proiect 6. Reabilitare școală Cartier Oarda	Primăria Municipiului Alba Iulia ISJ Alba	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018 – 2020
Proiect 7. Reabilitare clădire Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018 – 2020
Proiect 8. Reabilitare corp clădire clasele V-VIII Școala Generală nr. 1	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018 – 2020
Proiect 9. Construire teren de sport Școala generală nr. 7	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2016-2017
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.3: Infrastructura pentru educație non-formală			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Muzeul Copiilor	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Judeţean Operatori economici	Buget local Buget Consiliul Judeţean Bugete private	2017-2020
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.4: Infrastructura pentru educație teoretică în învățământul liceal			
Proiect 1. Modernizarea Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” în două etape: instalații electrice și construcții	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5	2017-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.5: Infrastructura pentru educație vocațională și profesională			

Proiect 1. Amenajare incintă reabilitare Școală clasele I–IV) - Colegiul Tehnic Alexandru Domșa.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5	2018-2021
Proiect 2. Amenajare incintă, Colegiul Tehnic Dorin Pavel	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5	2018-2021
Proiect 3. Reabilitare, extindere, modernizare Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian”	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018-2020
Proiect 4. Modernizare și amenajare incintă Colegiul Tehnic Apulum	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5	2018-2019
Proiect 5. Lucrări de extindere spații învățământ Liceul de Muzică și Arte Plastice „Regina Maria”	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018-2020
Proiect 6. Dezvoltarea infrastructurii educaționale a Seminarului Teologic Ortodox	Primăria Municipiului Alba Iulia Arhiepiscopia Ortodoxă Română de Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 10	2018-2019
Proiect 7. Reabilitare termică Colegiul Tehnic Dorin Pavel	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa prioritară 3.1 B	2017-2020
Proiect 8. Reabilitare termică Colegiul Tehnic Alexandru Domșa	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa prioritară 3.1 B	2017-2020
Proiect 9. Reablitare termică Liceul Sportiv	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa prioritară 3.1 B	2017-2020
Proiect 10. Reabilitare și modernizare ateliere-școală pentru colegiile tehnice: Al. Domșa, Dorin Pavel,	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 4.5	2018-2021

Apulum, Dionisie Pop Marțian			
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.6: Infrastructura terțiară și de cercetare			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Extinderea laboratoarelor și sălilor de curs aferente Universității „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	Bugetul Universităţii "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	2017-2021
Proiect 2. Dotarea și extinderea laboratoarelor de cercetare ale Universității „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 1 Bugetul Universităţii "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	2017-2021
Proiect 3. Amenajare și dotare sediu Universitatea Tehnică din Cluj Napoca – Filiala Alba Iulia	Universitatea Tehnică din Cluj Napoca	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 1 Bugetul Universităţii "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	2018-2019
Proiect 4. Dezvoltarea Campusului Universitar – Cetate al Universității „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia cu spații și funcțiuni dedicate studenților	Primăria Municipiului Alba Iulia și Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	Bugetul local Bugetul Universităţii "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	2018-2021
Proiect 5. Reabilitarea și îmbunătățirea dotării căminelor Universității „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	Bugetul Universităţii "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia	2017-2021
Proiect 6. Reabilitarea și dotarea Institutului Romano-Catolic din Alba Iulia	Institutul Romano-Catolic din Alba Iulia Arhidieceza Romano-Catolică de Alba Iulia	Surse private ale instituțiilor relevante	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			

Programul 4.7: Adaptarea la cerințele pieței			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Elaborare studiu privind evoluția pieții muncii în Municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia AJOFM Alba Operatori economici și clustere Universitatea „1 Decembrie 1918” Extensia Alba Iulia a Universității Tehnice Cluj-Napoca	Buget local Bugetele instituțiilor relevante Surse private atrase de la operatorii economici interesați	2018-2019
Proiect 2. Constituirea unui comitet consultativ – furnizori de formare, angajatori, angajați	Primăria Municipiului Alba Iulia AJOFM Alba Operatori economici Furnizori de formare profesională	Surse private atrase de la operatorii economici interesați Bugetele instituțiilor relevante Buget local	2018-2019
Proiect 3. Elaborarea unor programe de formare adaptate cerințelor pieței muncii	Primăria Municipiului Alba Iulia AJOFM Alba Operatori economici Furnizori de formare profesională	Surse private atrase de la operatorii economici interesați Bugetele instituțiilor relevante Buget local	2018-2020
Proiect 4. Înființarea unui Centru de resurse pentru carieră pentru profesori	Inspectoratul Școlar Județean (ISJ) Alba în parteneriat cu alte instituții publice	Bugetul ISJ Alba Guvernul României – Ministerul Educației Naționale	2019-2020
Proiect 5. Implementarea sistemelor de management al calității în învățământ	ISJ Alba	Bugetul ISJ Alba	2018-2021
Proiect 6. Sistem local pentru stimularea și premierea excelenței în educație, inclusiv inovare	Primăria Municipiului Alba Iulia, ISJ Alba, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Consiliul Județean, alte instituții publice și private	Bugetele instituțiilor implicate Surse atrase din fonduri private	2017-2021

Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)			
Programul 4.8: e-Educație			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Sistem funcțional catalog digital în municipiul Alba Iulia	Ministerul Educației Naționale ISJ Alba Companiile implicate în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2.2.3 – secțiunea e-educație Guvernul României Bugetul ISJ Alba Surse private atrase în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	2018-2019
Proiect 2. Platformă e-learning funcțională, inclusiv bibliotecă școlară virtuală, în municipiul Alba Iulia	Ministerul Educației Naționale ISJ Alba Companiile implicate în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2.2.3 – secțiunea e-educație Guvernul României Bugetul ISJ Alba Surse private atrase în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	2018-2020
Proiect 3. Achiziționarea de echipamente TIC pentru instituțiile de învățământ din Alba Iulia	Ministerul Educației Naționale ISJ Alba Companiile implicate în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2.2.3 – secțiunea e-educație Guvernul României Bugetul ISJ Alba Surse private atrase în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	2018-2020
Proiect 4. Îmbunătățirea accesului la internet prin implementarea de wirelesscampus în unitățile de învățământ din Alba Iulia	Ministerul Educației Naționale ISJ Alba Companiile implicate în proiectul pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	Programul Operațional Competitivitate, Axa Prioritară 2.2.3 – secțiunea e-educație Guvernul României Bugetul ISJ Alba Surse private atrase în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”	2017-2020
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)			
Programul 5.1: Infrastructura de sănătate			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**

Proiect 1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea construcțiilor ce asigură furnizarea de servicii de sănătate (clădire și echipamente)	Spitalul Județean de Urgență Alba Consiliul Județean	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3.1 B Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 8	2017-2022
Proiect 2. Modernizarea ambulatoriului Alba Iulia în vederea creșterii calităţii serviciilor medicale	Spitalul Județean de Urgență Alba	Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Bugetele instituțiilor implicate Surse private atrase	2018-2022
Proiect 3. Înființarea unui Centru de Permanență	Spitalul Județean de Urgență Alba Casa Națională de Asigurări de Sănătate Medici de familie Consiliul Județean Alba		2018-2021
Proiect 4. Construire secție de neuro-psihiatrie	Spitalul Județean de Urgență Alba Consiliul Județean		2018-2021
Proiect 5. Dezvoltare secție de fizioterapie	Spitalul Județean de Urgență Alba Consiliul Județean		2018-2021
Proiect 6. Dezvoltare centru de îngrijiri paleative	Spitalul Județean de Urgență Alba Consiliul Județean		2018-2021
Proiect 7. Îmbunătățirea rețelei medicale școlare	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Spitalul Județean de Urgență Alba Medici de familie	Bugetele instituțiilor publice și private implicate	2018 - 2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)			
Programul 5.2: Servicii medicale eficiente, sigure și de bună calitate			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**

Proiect 1. Implementarea managementului calității în toate serviciile de sănătate publică ale Municipiului Alba Iulia	Direcția de Sănătate Publică Alba Consiliul Județean Alba Spitalul Județean de Urgență Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4	2016 – 2022
Proiect 2. Investiții în pregătirea personalului medical specializat și creșterea calității serviciilor oferite în sistemul de sănătate	Consiliul Județean Alba AJOFM Alba Furnizori de formare profesională Direcția de Sănătate Publică Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4	2016 – 2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)			
Programul 5.3: Asistență pentru cabinetele de medicină de familie			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Implementarea legislației naționale privitoare la sprijinirea cabinetelor medicilor de familie	Direcția de Sănătate Publică Alba, Colegiul Medicilor Alba, Asociația Medicilor de Familie Alba	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4	2016 – 2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)			
Programul 5.4: e-Sănătate și telemedicină			
Proiect propus	**Proiect propus**	**Proiect propus**	**Proiect propus**
Proiect 1. Sistem funcțional E-sănătate în Municipiul Alba Iulia	Spitalul Județean de Urgență Alba	Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.11	2018-2020
Proiect 2. Achiziționare de hard și soft pentru a practica telemedicina	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean, operatori economici	Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 8 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.11	2018-2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)			
Programul 6.1.: Centre sociale			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**

Proiect 1. Construire, dotare și operaționalizare Complex multifuncțional de servicii sociale în Cartierul Lumea Nouă, (dispensar, centru cultural, poliție): activități educative, culturale, sportive, recreative, socio-culturale, cu scopul de a extinde serviciile publice de bază	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 4.3 Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6	2018-2021
Proiect 2. Înființarea centrului „Agape" pentru copii cu sindrom Down prin refuncționalizare CT 10	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6	2018-2020
Proiect 3. Infiinţare centru social prin refuncționalizare CT 18	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)			
Programul 6.2.: Cantina socială			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Reabilitarea și modernizarea Cantinei Sociale a Municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6	2018-2019
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)			
Programul 6.3.: Metode PPP pentru furnizarea serviciilor sociale			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**

Proiect 1. Plan de descentralizare, administrare, monitorizare şi evaluare a parteneriatelor public-private pentru administrarea serviciilor sociale	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici şi furnizori privaţi de servicii sociale	Programul Operațional Regional	2018-2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)			
Programul 6.4.: Măsuri integrate în beneficiul persoanelor defavorizate			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Intervenţii integrate vizând : acces la educaţie timpurie şi la învăţământul obligatoriu (inclusiv servicii after school), formare profesională şi continuă, sprijin pentru integrarea pe piaţa muncii, îmbunătăţirea condiţiilor de locuit, racordare la utilităţi, asistenţă juridică ş.a	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituţii publice şi privte	Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.1 şi 4.2	2015-2022
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 7. Cultură, sport şi recreere (2016 – 2023)			
Programul 7.1.: Infrastructura culturală			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Construire Centrul Cultural situat pe Bastionul Sfântul Mihail, care să cuprindă Teatrul, Filarmonica,	Consiliul Județean Alba Muzeul Național al Unirii Alba Iulia		2016-2023

Biblioteca Județeană, Museikon		Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 5 Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Finanțări nerambursabile de la Administrația Fondului Cultural Național Alte fonduri private	
Proiect 2. Dotarea zonei Cetatea Alba Carolina cu info chioşcuri, magazine de artizanat, posibilităţi de desfacere produse alimentare, răcoritoare, distracţie şi recreere.	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici		2016-2023
Proiect 3. Reabilitarea, modernizare și dotarea Casei de Cultură a Studenților	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2021
Proiect 4. Lucrări de reabilitare pentru Casa de Cultură a Sindicatelor	Sindicatele	Fonduri guvernamentale	2018-2023
Proiect 5. Transformarea cinematografului Dacia în centrul cultural multimedia.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 7. Cultură, sport și recreere (2016 – 2023)			
Programul 7.2.: Infrastructura sportivă			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Amenajare complex de agrement în zona Bazinului Olimpic (zone verzi de mici dimensiuni, scuaruri, locuri de joacă, facilități pentru activități sportive și recreaționale)	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.3	2018-2021
Proiect 2. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Unirea-Cetate	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2022

	Consiliul Județean Alba Operatori economici	Programul Operațional Regional Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) Buget local Buget Consiliul Județean Surse private	
Proiect 3. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Micești (baza sportivă Veza)	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Operatori economici		2018-2020
Proiect 4. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Oarda	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Operatori economici		2018-2020
Proiect 5. Construire Sală Polivalentă Alba Iulia	Guvernul României Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Primăriile altor UAT-uri din județ Operatori economici		2018-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenție nr. 7. Cultură, sport și recreere (2016 – 2023)			
Programul 7.3.: Infrastructura de recreere și petrecere a timpului liber			
Proiect 1. Intervenții facilități pentru recreere (amenajare locuri de joacă, echipamente de fitness în aer liber, hotspot-uri wifi în spații publice ș.a.) pe terenurile neutilizate din : zona istorică, zona locuințelor colective și zone de dezvoltare	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2 Buget local Surse private	2017-2023
Proiect 2. Intervenții de reconversie și refuncționalizare	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2 Buget local	2016-2023

terenuri și spații, pentru crearea unor zone de agrement, sport și loisir (inclusiv racordare la utilități)	Operatori economici	Surse private	
Proiect 3. Achiziționare și montare elemente precum : alei, foișoare, pergole, grilaje, grupuri sanitare, spatii pentru intretinere/vestiare	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2 Buget local Surse private	2017-2023
Proiect 4. Asanarea terenurilor de pe domeniul public de construcţii neautorizate	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2 Buget local Surse private	2017-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.1.: Orașul digital Alba Iulia			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Digitalizarea serviciilor publice în cadrul proiectului pilot „Alba Iulia Smart City 2018”, în conformitate cu 10 verticale strategice: mobilitate urbană sustenabilă; mediu de locuit sustenabil; infrastructură și procese integrate între ICT, energie/ utilități și transport; energie verde și mediu; siguranța publică; e-Sănătate; educație inteligentă; turism; e-Administrație; Smart Local Business - Afaceri Inovatoare	Primăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Operatori economici	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2016-2018

Proiect 2. Servicii de E-administratie	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean, operatori economici	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2017-2019
Proiect 3. Servicii de E–Cetățean implementate în instituțiile publice din Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2017-2023
Proiect 4. Dezvoltarea portalului www.albaiulia.eu/ și a altor soluții inteligente de dispecerat și comunicare cu cetățenii (aplicația Civic Alert, eAlba Iulia)	Primăria Municipiului Alba Iulia		2017-2023
Proiect 5. Implementare soft de planificare și monitorizare a investițiilor publice	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2018-2019
Proiect 6. Implementare soft de planificare și monitorizare a resurselor financiare ale municipiului și îmbunătățirea managementului financiar	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Surse private	2018-2019
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.2.: Resursele umane			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. „Alba Iulia ISO Smart” – introducerea de	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	

sisteme și standard commune în administrația publică locală pentru optimizarea proceselor orientate către beneficiar			2017-2018
Proiect 2. Activități de formare profesională continuă, dezvoltare, perfecționare și specializare în carieră a aleșilor locali și personalului angajat în administrație	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2016-2023
Proiect 3. Elaborarea unui sistem de evaluare transparentă a performanţelor managementului public şi executivului din municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2017-2019
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.3.: Servicii publice eficiente			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Implementarea ghișeului unic	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Judeţean	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2018-2019
Proiect 2. Barometru Comunitar anual (sistem de evaluare a satisfacției cetățenilor față de serviciile oferite de administrație)	Primăria Municipiului Alba Iulia Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1 Buget local Bugetul Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia	2016-2023
Proiect 3. Implicarea cetățenilor în guvernarea administrativă a administraţiei	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2016-2023

publice a municipiului Alba Iulia			
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.4.: Guvernanță eficientă			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Implementare sistem de gestionare și arhivare electronică a documentelor în Primăria Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa prioritară 1	2018-2021
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.5.: Scăderea ratei infracționale și contravenționale			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Dezvoltarea capacităţii operaționale a Poliției Locale a Municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2016-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.6.: O mai bună supraveghere a spațiului public			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Achiziționarea, montarea și operaționalizarea unor sisteme video de supraveghere a spațiilor publice urbane (intersecții, Cetate, piețe, parcuri, etc.)	Primăria Municipiului Alba Iulia Poliția Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1, 4.2	2016-2023

Proiect nr. 2. Achiziționare de mijloace de transport și patrulare dotate cu aparatură adecvată a serviciilor implicate în ordine și siguranță.	Primăria Municipiului Alba Iulia Poliția Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.7.: Lupta împotriva criminalității			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Implementarea de măsuri pentru reducerea ratei de infracționalitate la nivelul municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Poliția Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Bugetele instituțiilor implicate	2016-2023
Proiect 2. Operaționalizarea și utilizarea pe scară extinsă a serviciilor platformei de telecomunicații speciale	Primăria Municipiului Alba Iulia Poliția Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alte instituții competente	Bugetele instituțiilor implicate	2018-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.8.: Infrastructura pentru situații de urgență			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Reabilitare bază materială și logistică a Inspectoratului pentru Situații de Urgență Alba	Consiliul Județean Guvernul României Alte instituții publice competente	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 5 Guvernul României Bugetul Consiliului Județean Programele Comisiei Europene pentru situații de urgență	2018-2021
Proiect 2. Extindere bază materială și continuarea	Consiliul Județean Guvernul României	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 5 Guvernul României	

dotărilor Inspectoratului pentru Situații de Urgență Alba, demarate în perioada de programare 2007-2013	Alte instituții publice competente	Bugetul Consiliului Județean Programele Comisiei Europene pentru situații de urgență	2016-2023
Proiect 3. Extinderea bazei materiale, optimizarea capacității umane și profesionale de intervenție în caz de urgență a Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice competente	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 5 Programele Comisiei Europene pentru situații de urgență Buget local Alte surse atrase	2016-2023
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)			
Programul 8.9.: Dezvoltarea sistemelor urbane			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Crearea unei reţele urbane a oraşelor mici şi mijlocii din Transilvania (Cluster inovativ urban)	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Judeţean, în parteneriat cu alte UAT-uri din Transilvania, operatori economici	Programul Operaţional Competitivitate, Axa prioritară 1	2018-2023

Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 9. Locuințe de calitate pentru toți (2017 – 2020)			
Programul 9.1.: Mai multe locuințe			
Proiect 1. Realizarea unui cartier de locuințe între municipiul Alba Iulia și municipiul Sebeș	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăria Municipiului Sebeș Consiliul Județean Dezvoltatori imobiliari	Bugetul Consiliului Județea n Bugetele UAT-urilor implicate Surse private atrase	2018-2020
Proiect 2. Construirea de locuințe în zona istorică	Primăria Municipiului Alba Iulia Dezvoltatori imobiliari	Surse private atrase Buget local Credite	2018-2020
Proiect 3. Reparații curente locuințe	Asociații de proprietari Proprietari individuali	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4 Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa Prioritară 6	2018-2020
Proiect 4. Construcții locuințe pentru tineri destinate închirierii	Primăria Municipiului Alba Iulia Agenția Națională pentru Locuințe		2018-2020
Proiect 5. Construire locuințe sociale destinate chiriașilor evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2020
Proiect 6. Construire locuințe sociale – zona Anghel Saligny	Primăria Municipiului Alba Iulia Agenția Națională pentru Locuințe		2018-2020
Proiect 7. Locuințe sociale în cartier Lumea Nouă	Primăria Municipiului Alba Iulia Agenția Națională pentru Locuințe	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4 Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa Prioritară 6	2018-2020
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 9. Locuințe de calitate pentru toți (2017 – 2020)			

Programul 9.2.: Locuințe de calitate mai bună			
Proiect 1. Inventarierea blocurilor de locuințe și elaborarea Planului local de izolare termică	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2018-2019
Proiect 2. Elaborare audituri energetice, obținere certificate de performanță energetică, documentație de avizare a lucrărilor de intervenții, proiecte tehnice, detalii de execuție și caiete de sarcini	Primăria Municipiului Alba Iulia		2017-2020
Proiect 3. Lucrări de reparații clădiri, izolare termică a anvelopei și refacere fațade – etape de execuție dimensionate pe zone, ani bugetari, disponibilitate fonduri guvernamentale și locale	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2017-2020
Proiect 4. Reabilitarea temică a blocurilor construite înainte de anul 1990	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3.1 A	2017-2020
Proiect 5. Reabilitare şi reparaţii locuinţe ale persoanelor defavorizate, inclusiv racordarea la utilităţi în condiţii de legalitate	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Capital Uman, Axa prioritară 4.1 şi 4.2	2017-2020
Obiectiv general nr.2. Alba Iulia – Dezvoltare socială performantă și incluzivă			
Domeniu de intervenţie nr. 9. Locuințe de calitate pentru toți (2017 – 2020)			
Programul 9.3.: Locuințe verzi			

Proiect 1. Accesarea de către cetățeni a programului „Casa Verde”	Ministerul Mediului prin Agenția Fondului pentru Mediu	Programul „Casa Verde Plus”	2017-2020
Obiectiv general nr.3. Alba Iulia – Adaptare la schimbarile climatice			
Domeniu de intervenţie nr. 10. Adaptare la schimbările climatice (2017 – 2021)			
Programul 10.1: Protecția și extinderea suprafeței forestiere municipale			
Proiect 1. Regenerare urbană prin plantare de arbori și arbuști în zonele reglementate în PUG și afectate de eroziune	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2017-2021
Proiect 2. Amenajarea de spații verzi prin plantarea de aliniamente stradale formate din arbori și arbuști, pentru reducerea poluării și a zgomotului	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții competente	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2017-2021
Obiectiv general nr.3. Alba Iulia – Adaptare la schimbarile climatice			
Domeniu de intervenţie nr. 10. Adaptare la schimbările climatice (2017 – 2021)			
Programul 10.2: Diguri pentru protecția râurilor			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Lucrări de protecția mediului și îndiguiri ale râurilor Mureș	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliu Judeţean Alba, Primăria Sebeș, alte UAT-uri	Bugetele instituţiilor implicate Surse private atrase	2017-2021
Proiect 2. Lucrări de refacere a digurilor Râului Ampoi	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliu Judeţean Alba	Bugetele instituţiilor implicate Surse private atrase	2017-2021
Proiect 3. Lucrări de consolidare a malurilor Râului Sebeș	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliu Judeţean Alba	Bugetele instituţiilor implicate Surse private atrase	2017-2021

Obiectiv general nr.4. Alba Iulia – Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime
Domeniu de intervenţie nr. 11. Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017 – 2021)

Programul 11.1: Programe pentru persoanele cu dizabilități			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Furnizare servicii de informare, consiliere specializată și asistență socio-medicală pentru persoanele cu dizabilități.	Asociații non-guvernamentale care lucrează cu persoane cu dizabilități DGASPC Prmiăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Muncii și Justiției Sociale	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 8 Programul Operațional Capital Uman Programul de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități (Ministerul Muncii și Justiției Sociale)	2017-2021
Proiect 2. Inființarea și dezvoltarea unor ateliere de producție protejate pentru persoanele cu dizabilități (ateliere de economie socială), în conformitate cu analize de nevoi și planuri de afaceri.	Asociații non-guvernamentale care lucrează cu persoane cu dizabilități DGASPC Prmiăria Municipiului Alba Iulia Ministerul Muncii și Justiției Sociale	Programul Operațional Regional Programul Operațional Capital Uman Programul de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități (Ministerul Muncii și Justiției Sociale)	2017-2021
Obiectiv general nr.4. Alba Iulia – Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime			
Domeniu de intervenție nr. 11. Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017 – 2021)			
Programul 11.2: Complex multifuncțional pentru tineri			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Operaționalizarea unui Complex multifuncțional de servicii sociale pentru tineri (cu activități de consiliere, școală după școală, educație alternativă și practică, petrecerea timpului liber, socializare, etc.)	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici Instituții de învățământ Organizații de tineret	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 9 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.4 Programul Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 4.6	2018-2020

Obiectiv general nr.4. Alba Iulia – Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime			
Domeniu de intervenție nr. 11. Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017 – 2021)			
Programul 11.3: Infrastructura pentru îngrijirea vârstnicilor			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Înființarea Centrului de Îngrijiri Paleative Alba Iulia	Spitalul Județean Alba Operatori privați Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 8	2018-2021
Proiect 2. Amenajarea unui Centru de zi pentru vârstnici în cartierul Cetate	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 8	2018-2021
Proiect 3. Extinderea activității și funcțiunilor Centrului de Zi pentru Vârstnici prin înființarea Centrului Memoria (pentru combaterea demenței Alzheimer)	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2020
Proiect 4. Extindere, reabilitare și modernizare infrastructură serviciul social ”Centrul de zi pentru vârstnici” Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 8.3	2017-2020
Obiectiv general nr.5 Alba Iulia - Un mediu urban durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 12. Transport (2017 – 2023)			
Programul 12.1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii naționale și regionale			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Lucrări de reabilitare și modernizare - clădire Gara CFR Alba Iulia	Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” – S.A	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 2.7	2018 – 2020

Proiect 2. Informatizarea și modernizarea infrastructurii de comunicații (infrastructură wifi, multimedia, display-uri etc.) în gara CFR Alba Iulia	Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” – S.A	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 2.7	2017 – 2023
Obiectiv general nr.5 Alba Iulia - Un mediu urban durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 12. Transport (2017 – 2023)			
Programul 12.2: Dezvoltarea unui sistem eficient și durabil de transport public			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Reabilitare infrastructură rețea majoră de transport public urban din municipiul Alba Iulia. Lot 1: Regiment 5 Vânători – bd. Ferdinand I – str. I.I.C Brătianu – str. Ardealului – bd. Tudor Vladimirescu de la intersecția cu str. Petru Dobra până podul Ampoi – str. Turnătoriei de la intersecția cu str. Mureșului până la str. Cabanei – str. Cabanei de la intersectia cu str. Turnătoriei până la intersecția cu str. Saturn)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Proiect 2. Reabilitare infrastructură rețea majoră de transport public urban din municipiul Alba Iulia. Lot 2: Traseul cuprins între b-dul Republicii - b-dul Revoluției - str. Lalelelor (de la intersecția cu b-dul Revoluției până la str.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017 – 2023

Nicolae Grigorescu) - str. Nicolae Grigorescu - str. Francesca (de la intersecția cu str. Nicolae Grigorescu până la mănăstirea Sf. Lazăr) - str. Pinului - str. Gheorghe Băsești - b-dul Încoronării (până la gară)			
Proiect 3. Reabilitare infrastructură rețea majoră de transport public urban din municipiul Alba Iulia. Lot 3 : Traseul cuprins între Tache Ionescu - str. Octavian Goga - str. Decebal - str. Doinei - str. Henri Coandă - str. Calea Moților (de la intersecția cu str. Doinei până la b-dul Horea) - str. Cloșca - str. Vasile Goldiș - str. b-dul 1 Decembrie 1918 (de la str. Cloșca până la str. Gheorghe Pop de Băsești)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017 – 2023
Proiect 4. Reabilitare infrastructură rețea majoră de transport public urban îm municipiul Alba Iulia (amenajare circuite pietonale, piste de biciclete, reconfigurare	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023

zone verzi și reabilitare carosabil - străzile cuprinse între str. V. Goldiș – str. Lalelelor: str. V. Goldiș, str. Macului, str. Dr. Aurel Vlad (Jderului), str. Dr. Ioan Pop (Fântânele), str. Iederei, str. Gladiolelor).			
Proiect 5. Modernizare străzi zone de dezvoltare: zona Alba Iulia – Micești, zona Bărăbanț, zona Chip, zona Mihail Kogălniceanu, zona Lalelelor – Dealul Furcilor, zona Cartier Ana Ipătescu, zona Cartier Orizont, zona Pâclișa, zona Oarda de Sus.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 6. Modernizare drumuri zona Dealul Furcilor din municipiul Alba Iulia, str. Izvorului, str. Nicolae Labiș, str. Barbu Catargiu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018-2020
Proiect 7. Reabilitări str. Biruinței, str. Busuiocului, str. Dumbrăviței (cartier Oarda)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018-2020

Proiect 8. Reabilitare str. Brândușei	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	2018-2020
Proiect 9. Construire Centură Nord – Vest pentru municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Compania Națională de Administrare A Infrastructurii Rutiere UAT-urile vizate (ex: Primăria Ighiu)	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 10. Amenajare și reconstruire poduri rutiere peste Valea Orzii și Valea Satului (zona Pâclișa)	Primăria Municipiului Alba Iulia Compania Națională de Administrare A Infrastructurii Rutiere	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 11. Proiect de optimizare a rutelor și traseelor trasportului public din municipiul Alba Iulia și din conurbația AIDA*	Primăria Municipiului Alba Iulia Primăriile celorlalte UAT-uri din conurbația AIDA Operatorul de transport în comun	Bugetele instituțiilor implicate	2017-2023
Proiect 12. Intervenții pentru fluidizarea traficului în oraș*	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Proiect 13. Modernizarea stațiilor de transport public (mobilierul urban)*	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Proiect 14. Proiect de realizare terminal	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici privați	Surse publice și private	2018-2022

intermodal de transport public și parcare subterană/supraterană*			
Proiect 15. Realizarea a 7 (șapte) noduri de transfer a populației la intrarea în oraș*	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții relevante Operatori economici privați	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 16. Realizarea graficului de timp privind livrarea mărfurilor în zona istorică și centrală*	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici relevanți	Buget local Surse private ale operatorilor economici implicați	2018-2019
Proiect 17. Implementarea sistemului integrat de semaforizare*	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2018
Proiect 18. Achiziția de mijloace ecologice de transport în comun (autovehicule hibride), inclusiv stații de încărcare	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport public	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 19. Achiziția de mijloace de transport ecologice pentru serviciile de interes general pentru populație (curierat, poștă,	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private relevante	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Bugetele altor entități implicate	2018-2023

Poliția Locală, distribuție marfă etc.)			
Proiect 20. Achiziția de autobuze mai puțin poluante adaptate pentru transportul persoanelor cu mobilitate redusă Low Floor și autobuze hibrid	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori privați	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Buget local și surse private	2018-2023
Proiect 21. Creare/ extindere benzi separate pe carosabil, destinate exclusive transportului public de călători	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Obiectiv general nr.4. Un mediu urban durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 12. Transport (2017 – 2023)			
Programul 12.3: Implementarea unor sisteme de transport inteligente			
Proiect 1. Mentenanța, monitorizarea și gestionarea sistemului de transport*	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun	Buget local Bugetul operatorului de transport	2017-2023
Proiect 2. Implementarea sistemului de afișaj electronic și a altor instrumente multimedia și de comunicații în stațiile de transport în comun*	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2017-2023
Proiect 3. Implementarea de către CJ Alba a sistemului	Consiliul Județean	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1 Bugetul Consiliului Județean	2017-2019

de e-ticketing în transportul public județean pentru asigurarea intermodalității călătoriilor și acordarea de facilități tarifare prin ducerea la indeplinire a obligațiilor prevăzute la punctul 2, Măsura 2, Obiectivul 2 din Strategia de Dezvoltare a Transportului Public Județean aprobată prin HCJ 76/2012*			

Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.1: Urbanism			
Proiect 1. Măsuri de reducere a traficului auto prin amenajare de trasee pietonale	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 2. Prelungirea pietonalului de la intersecția bd. Transilvaniei cu Bd. Revoluției 1989 spre Catedrala Unității Naționale*	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023

Proiect 3. Amenajare a pietonalului dintre Parcul Unirii și Stadionul municipal Victoria, amenajarea pietonalului de la centru comercial Alba Mall până la intersecția cu strada Henri Coandă	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 4. Amenajare a pietonalului de la intersecția Calea Moților cu Bd. Ferdinand I, până la intersecția dintre strada Primăverii și Bd. Ferdinand I, inclusiv pe strada Mihai Viteazul	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 5. Amenajare a pietonalului de la intersecția dintre strada Primăverii cu Bd. Ferdinand I până în zona stației CFR Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 6. Amenajare a pietonalului din Parcul Unirii până la Biserica Sf. Ecatherina	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023

Proiect 7. Amenajare de trasee pietonale de legătură între zona Mamut și oraș (str. Francesca, str. Carpenului etc)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.1	2018-2023
Proiect 8. Amenajarea spațiului public din zona centrului civic al municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2018-2023
Proiect 9. Amenajarea spațiului public din zona stației CFR Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2018-2020
Proiect 10. Transformarea parcului Iuliu Maniu într-un parc lung și continuu prin eliminarea parcării	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2018-2020
Proiect 11. Introducerea băncilor sau a locurilor pentru odihnă de-a lungul tuturor străzilor, parcurilor și spațiilor publice cheie	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2014-2023
Proiect 12. Eliminarea semnelor comerciale mari și a aglomerării de-a lungul tuturor străzilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2014-2023
Proiect 13. Permiterea, pentru comunitatea de creație, a organizării unor evenimente și activități de artă și cultură în spațiile publice	Primăria Municipiului Alba Iulia Entități private din zona industriilor creative	Buget local Surse private	2016-2023
Proiect 14. Imbunătățirea orientării în interiorul și în jurul Cetății	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2014-2023
Proiect 15. Crearea mai multor spații verzi în Cetate	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2014-2023

Proiect 16. Lansarea programului pilot „o cursă gratuită cu autobuzul” pentru a reduce aglomerația la orele de vârf, în special în centrul orașului	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2018-2019
Proiect 17. Activarea teraselor clădirilor prin adăugarea/deschiderea fațadelor de la parter de-a lungul culoarelor pietonale principale	Primăria Municipiului Alba Iulia Entități private	Surse private	2014-2023
Proiect 18. Iluminarea permanentă a pasajelor subterane	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional	2018-2023
Proiect 19. Optimizarea design-ului străzilor și piețelor prin luarea în considerare a scării umane și a materialelor : design nou pentru Piața Primăriei, intrarea Gării, Piața Iuliu Maniu, Piața Consiliul Europei etc.	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4	2014-2023
Proiect 20. Constituirea sistemului de transport public ca o alternativă viabilă la autoturismul personal	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatorul de transport în comun Alte instituții publice și private	Surse publice şi private	2014-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat şi nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.2: Patrimoniul cultural			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Modernizarea și renovarea tuturor clădirilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Programul Național de Dezvoltare Locală	2014-2023

istorice și de reper din municipiul Alba Iulia	Alte instituții publice și private relevante	Ministerul Culturii și Identității Naționale Buget local Credite	
Proiect 2. Conservarea, restaurarea și valorificarea durabilă a ansamblului Palatului Principilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Granturi SEE și Fonduri Norvegiene Buget local Credite	2017-2023
Proiect 3. Amenajarea unui Amfiteatru în zona șanțurilor interioare ale Cetății (ravelinul Trinitarienilor)	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private relevante	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Buget local, bugetele altor entităţi implicate, surse private, credite	2018-2023
Proiect 4. Revitalizarea, conservarea şi refuncţionalizarea Caponierei situată între bastioanele Sfânta Elisabeta şi Carol.	Primăria Municipiului Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Buget local, bugetele altor entităţi implicate, surse private, credite	2018-2023
Proiect 5. Villa Romana: muzeu de epocă romană	Primăria Municipiului Alba Iulia Muzeul Național al Unirii Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Buget local, bugetele altor entităţi implicate, surse private, credite	2018-2021
Proiect 6. Traseu de acces Palatul Apor – Ravelinul Sf. Elisabeta	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private relevante	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Buget local, bugetele altor entităţi implicate, surse private, credite	2018-2020
Proiect 7. Reabilitare zidurile Estic şi Sudic al Cetăţii Alba Carolina	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private relevante	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Buget local, bugetele altor entităţi implicate, surse private, credite	2018-2023

Proiect 8. Inventarierea și cartarea fiecărui imobil de patrimoniu din Alba Iulia și operaționalizarea Casei Patrimoniului.	Primăria Municipiului Alba Iulia Alte instituții publice și private relevante	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 5.1 Buget local, bugetele altor entități implicate, surse private	2018-2023
Proiect 9. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a Institutului Batthyaneum și a Observatorului Astronomic	Ministerul Culturii Biblioteca Națională a României	Surse guvernamentale și private	2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.3: Situri arheologice			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Protejarea, semnalizarea și punerea în valoare a tuturor siturilor arheologice	Primăria Municipiului Alba Iulia, Muzeul Național al Unirii, alte instituții relevante	Bugete locale şi insituţii relevante Surse atrase	2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.4: Monumente publice și sărbătorirea Centenarului Marii Uniri			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Monument Memorial al Unirii de la 1918 cu o flacără veșnică și gardă militară de onoare	Primăria Municipiului Alba Iulia Guvernul României	Guvernul României	2018
Proiect 2. Curățare busturi personalitati ale Marii Uniri, monumente de for public, mici	Primăria Municipiului Alba Iulia Guvernul României	Guvernul României	2017-2018

reparații, intervenții de punere in valoare, iluminare ornamentală etc			
Proiect 3. Lucrări de conservare, restaurare și punere în valoare pentru Muzeul Național al Unirii Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Muzeul Național al Unirii Alba Iulia Consiliul Județean Alba	Programul Național de Dezvoltare Locală Guvernul României	2017-2020
Proiect 4. Lucrări de conservare, restaurare și punere în valoare pentru Sala Unirii din Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Muzeul Național al Unirii Alba Iulia Consiliul Județean Alba	Programul Național de Dezvoltare Locală Guvernul României	2017-2018
Proiect 5. Lucrări de consolidare pentru Catedrala Încoronării	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba	Guvernul României Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia	2017-2023
Proiect 6. Lucrări de reabilitare pentru imobil Casa Av. Camil Velican	Primăria Municipiului Alba Iulia Guvernul României	Buget local Fonduri guvernamentale	2017-2018
Proiect 7. Lucrări de reabilitare pentru monument Obeliscul lui Horea, Cloșca și Crișan	Guvernul României	Fonduri guvernamentale	2017-2018
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.5: Parcare urbană			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Refacerea, extinderea, modernizarea și dotarea cu mobilier urban a parcărilor publice din Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2017-2019

Proiect 2. Gestionarea integrată și unitară a spațiilor de parcare din cartierele municipiului (aplicarea regulamentului de închiriere prin licitație a parcărilor rezidențiale)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2014-2023
Proiect 3. Realizare a unei parcări subterane, prin reconfigurare Bd. Transilvaniei	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 4. Remodelare spațială a zonei din fața gării ce cupriunde și zona de autogară din str. Iașilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 5. Realizare a unei parcări subterane, în zona Piața I.C. Brătianu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 6. Realizare a unei parcări subterane/supraterane pe calea Ciugudului, între Șoseaua de Centură și râul Ampoi	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023

Proiect 7. Realizare a unei parcări subterane/supraterane, pe strada Alexandru Ioan Cuza (Bărăbanț)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 8. Realizare a unei parcări subterane/supraterare, pe Calea Moților la intersecție cu strada Varese	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Proiect 9. Realizare a unei parcări subterane/supraterare, la descărcare de pe autostrada Sebeș-Turda	Primăria Municipiului Alba Iulia	Surse publice și private	2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.6: Reabilitarea și modernizarea spațiului în cartierele de blocuri			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Refacerea și modernizarea acceselor auto și pietonale în spațiile rezidențiale dintre blocuri	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Credite	2014-2023
Proiect 2. Echiparea cu mobilier și opere de artă urbană a zonelor rezidențiale din Municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Credite	2018-2023

Proiect 3. Extinderea locurilor de joacă, a echipamentelor de fitness în aer liber, a mobilierului și amenajărilor specifice în toate cartierele municipiului	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Surse atrase Credite	2018-2023
Proiect 4. Amenajare zone verzi, plantare arbori, amplasare jardiniere, amenajare zone floricole și corecții vegetale în cartiere (abordare etapizată)	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Surse atrase Credite	2014-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.7: Cimitire			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Reabilitarea Cimitirului Eroilor	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean Alte instituții publice și private	Buget local Bugetul Consiliului Județean Bugetele altor instituţii competente Surse private	2018-2020
Proiect 2. Amenajarea Cimitirului memoriei evreiești	Primăria Municipiului Alba Iulia, Consiliul Județean Alba Comunitatea evreiască din Alba Iulia		2015-2023
Proiect 3. Amenajarea unui cimitir nou în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2018-2023

		Surse private	
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat şi nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.8: Piețe de produse agricole			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Amenajare piață agro-alimentară în zona Centru	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2016-2018
Proiect 2. Amenajare piață agro-alimentară în cartierul Cetate	Primăria Municipiului Alba Iulia Entități private	Buget local Surse private	2018-2020
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat şi nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.9: Spații verzi			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Zona perimetrală Cetatea Vauban – zona de acces, promenadă și agrement, exterioară a șanțurilor Cetății Alba Carolina	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2018-2022
Proiect 2. Reconversie și refuncționalizare spațiu public zona Schit		Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2018-2022
Proiect 3. Zonă de agrement str. Vasile Alecsandri		Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4.2	2018-2022
Proiect 4. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Unirii	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Guvernul României	2018-2022
Proiect 5. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul I.L.. Caragiale	Primăria Municipiului Alba Iulia	Credite Buget local	2018-2022

Proiect 6. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Iuliu Maniu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Guvernul României Credite	2018-2022
Proiect 7. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul I.C. Brătianu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Guvernul României Credite	2018-2022
Proiect 8. Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Alessandria	Primăria Municipiului Alba Iulia		2018-2022
Proiect 9. Finalizare Cadastru Verde: identificarea zonelor verzi din municipiu	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Guvernul României Credite	2018-2021
Proiect 10. Regenerarea, extinderea suprafeţei zonelor verzi și parcurilor, corecții vegetale, amenajare alei și echipare cu mobilier și opere de artă urbană a parcurilor în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Guvernul României Credite	2014-2023
Proiect 11. Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier aparținător Municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Ocolul Silvic Alba	Bugetele instituţiilor implicate	2017-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.10: Piste pentru biciclete			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**

Proiect 1. Amenajare piste pentru biciclete în Municipiul Alba Iulia : strada Take Ionescu, Bd. Încoronării, Bd. 1 Decembrie 1918, Bd. Horea, Calea Moților (de la intersecția cu Bd. Revoluției 1989 spre centrul orașului), strada Marcus Aurelius, strada Nicolae Bălcescu, strada Decebal, strada Octavian Goga, strada Mihai Viteazul, Bd. Ferdinand I, strada București, strada Avram Iancu, strada Morii, strada Mărășești, Calea Ciugudului, strada Tudor Vladimirescu (de la râul Ampoi spre centru orașului), strada Alexandru Ioan Cuza, Bd. Republicii, Bd. Revoluției 1989, strada Colșca, strada Ion Agârbiceanu, strada Toporașilor, strada Constantin Noica, strada Nazareth Illit, strada	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local	2014-2021

Constantin Galeriu, strada Varese, strada Muncel, strada Bayonne, strada Mureșului și strada Turnătoriei (Bărăbanț), strada Vasile Goldiș, strada Aurel Vlad, strada Lăcrănjan, Strada Izvorului, strada Brândușei și strada Carpenului (Pâclișa)		Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local	
Proiect 2. Amenajare piste de biciclete și reglementare circulație pe str. Viilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local	2018-2019
Proiect 3. Amenajare de facilități Rent a Bicycle și achiziționare biciclete, sistem ticketing, concesionare serviciu de administrare, monitorizare și întreținere	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local	2018-2021
Proiect 4. Mentenață, monitorizare și gestioare a sistemului integrat de piste pentru bicicliști implementate etapizat respectiv extinderea proiectelor, de amenajare piste pentru bicicliști, pe străzi de categoria a III-a	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local	2018-2021

Proiect 5. Reamenajare a spațiilor verzi și trama pietonală pe traseele pistelor pentru bicicliști; până în zona râului Mureș (zonă situată la sud de municipiul Alba Iulia).	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Buget local	
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.11: Accesul îmbunătățit pentru persoane cu dizabilități			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Amenajare rampe de acces sau achiziționare rampe mobile pentru accesul în instituțiile publice	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Programul de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități (Ministerul Muncii și Justiției Sociale) Buget local	2014-2023
Proiect 2. Aplicarea de corecții la accesele trotuar/trepte/străzi/treceri de pietoni, pentru facilitarea accesului persoanelor cu dizabilităţi	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa Prioritară 4.1 Programul de interes național în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități (Ministerul Muncii și Justiției Sociale) Buget local	2014-2023
Proiect 3. Măsuri de protecție și semnalizare aplicate pe zonele pietonale pentru avertizarea/protejarea persoanelor cu dizabilităţi	Primăria Municipiului Alba Iulia		2014-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenție nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			

Programul 13.12: Infrastructura GIS			
Proiect 1. Actualizarea și dezvoltarea sistemelor GIS din administrația publică locală	Primăria municipiului Alba Iulia Alte instituții relevante	Bugetele instituțiilor implicate Surse private	2014-2023
Proiect 2. Dezvoltarea unei baze de date urbane GIS integrate în municipiul Alba Iulia	Primăria municipiului Alba Iulia Alte instituții relevante	Bugetele instituțiilor implicate Surse private	2014-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.13: Orașul digital Alba Iulia			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Rețele de informare stradale de tip infochioşc	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici	Programul Operaţional Regional Buget local	2018-2020
Proiect 2. Panouri de informare digitale	Primăria Municipiului Alba Iulia Operatori economici		2018-2023
Proiect 3. Banca de date urbane	Primăria Municipiului Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918”		2018-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)			
Programul 13.14: Zona recreativă Mamut			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Zona de agrement Mamut – marketing și promovare turism de agrement	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici	Buget local Bugetele altor instituții implicate Surse private	2018-2023
Proiect 2. Inventarierea, captarea și amenajarea tuturor	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici		

izvoarelor de pe dealul Mamut cu locuri de odihnă şi refugiu (bănci şi copertine)			2018-2023
Proiect 3. Amenajarea unui traseu şcoală de orientare turistică şi a unui traseu de competiţie (ONG-uri)	Primăria Municipiului Alba Iulia, operatori economici, ONG-uri	Buget local Bugetele altor instituții implicate Surse private	2018-2023
Proiect 4. Amenajarea unor poteci turistice prevăzute cu marcaje circa 30 km pentru drumeție (hiking și trekking) și legarea acestora cu traseele turistice existente (ONG-uri şi Salvamont)	Operatori economici, ONG-uri, Salvamont Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Bugetele altor instituții implicate Surse private	2018-2023
Proiect 5. Continuarea şi finalizarea proiectului Parcului Dendrologic Mamut, inclusiv a pistelor de biciclete din zona de agrement adiacentă	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local Bugetele altor instituții implicate Surse private	2018-2023
Proiect 6. Finalizarea Parcului de Aventura Mamut (Asociaţia Filantropia Ortodoxă)	Primăria Municipiului Alba Iulia, Asociaţia Filantropia Ortodoxă		2018-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.1: Infrastructura de apă și apă uzată			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Reabilitarea, extinderea și modernizarea rețelei de apă a municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3.2 Buget local	2014-2021

Proiect 2. Decolmatarea, reabilitarea, extinderea și amenajarea canalelor de gardă ale Municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3.2 Buget local	2014-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.2: Serviciu de alimentare cu apă sigur și continuu			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Reabilitarea, extinderea și dezvoltarea sistemului local de colectare și epurare a apelor uzate	Primăria Municipiului Alba Iulia SC APA CTTA	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3.2 Buget local	2018-2021
Proiect 2. Achiziție echipamente de protecție și siguranță a alimentării continue cu apă potabilă în municipiul Alba Iulia și localitățile rurale aparținătoare și componente	Primăria Municipiului Alba Iulia, SC APA CTTA	Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa prioritară 3.2 Buget local	2018-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.3: Un sistem modernizat de iluminat public			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Lucrări de reabilitare, extindere și modernizare a iluminatului public urban (reducere putere instalată, achiziții aparate eficiente pentru reducere flux luminos în funcție de momentele zilei,	Primăria Municipiului Alba Iulia, SC Electrica	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3.1 C	2014-2021

telegestiune, sisteme de contorizare dublu tarif etc.)		Buget local	
Proiect 2. Lucrări de extindere și modernizare a iluminatului public urban în municipiul Alba Iulia – abordare etapizată pe mai multe loturi	Primăria Municipiului Alba Iulia, SC Electrica	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3.1 C Buget local	2017-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.5: Un sistem modernizat de ilumiat artistic și decorativ			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Modernizarea sistemului de iluminat de artă și decorativ în municipiul Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operațional Regional, Axa Prioritară 3.1 C Buget local	2018-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.6: Infrastructura energetică eficientă			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potenţiale pentru finanţare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile publice din Alba Iulia – unități de învățământ	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa prioritară 3.1 B Buget local	2017-2021
Proiect 2. Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile publice din Alba Iulia – sedii administrative	Primăria Municipiului Alba Iulia	Programul Operaţional Regional, Axa prioritară 3.1 B Buget local	2014-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			

Programul 14.7: Producția de energie verde			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Achiziționare de echipamente energetice performante pentru clădirile publice	Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba Alte instituții publice și private	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3.1 B Buget local Bugetele instituțiilor implicate Surse private	2018-2021
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)			
Programul 14.8: Programul "Casa Verde"			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Campanie anuală de educație pentru utilizarea rațională a resurselor de energie, achiziționarea de aparate eficiente și producție de energii verzi	Agenția Locală pentru Energie Alba Primăria Municipiului Alba Iulia Consiliul Județean Alba ISJ Alba Operatori economici	Buget local Surse private	2014-2021

Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 15. Un mediu urban durabil (2014 – 2023)			
Programul 15.1: Redezvoltarea zonelor industriale dezafectate			
Proiect propus	**Entitate responsabilă**	**Surse potențiale pentru finanțare**	**Perioada de implementare**
Proiect 1. Viabilizarea terenurilor din zona industrială a orașului	Operatori economici	Surse private	2014-2023
Obiectiv general nr.5. Alba Iulia – Un mediu durabil, curat și nepoluant			
Domeniu de intervenţie nr. 15. Un mediu urban durabil (2014 – 2023)			
Programul 15.2: Management integrat al deșeurilor			

Proiect propus	Entitate responsabilă	Surse potenţiale pentru finanţare	Perioada de implementare
Proiect 1. Măsuri pentru un sistem de management integrat al deșeurilor	Consiliul Județean Alba Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Salubris Pperatori economici Primăria Municipiului Alba Iulia	Continuarea finanțării din Programul Operațional Regional 2007-2013 Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa Prioritară 3.1 Buget local	2017-2023
Proiect 2. Amenajare platformă subterană de colectare selectivă a deșeurilor	Primăria Municipiului Alba Iulia	Buget local	2018-2019
Proiect 3. Colectarea deșeurilor electrice și electronice de pe raza municipiului Alba Iulia	Primăria Municipiului Alba Iulia Oeratori economici	Buget local Surse private	2014-2023
Proiectul 4. Pre-colectare, colectare și transport al deșeurilor reciclabile	Primăria Municipiului Alba Iulia Oeratori economici	Buget local Surse private	2014-2023

3.3. Hărți implementare proiecte

Proiecte:

Extinderea activității și funcțiunilor Centrului de Zi pentru Vârstnici

Reabilitarea și modernizarea Cantinei Sociale a Municipiului Alba Iulia

Construire, dotare și operaționalizare Complex multifuncțional de servicii sociale în Cartierul Lumea Nouă

Figure 9 - Domeniul de intervenție: Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică

Proiect: Achiziționare de echipamente energetice performante pentru clădirile publice (Bazinul Olimpic și Spitalul Județean de Urgență Alba Iulia).

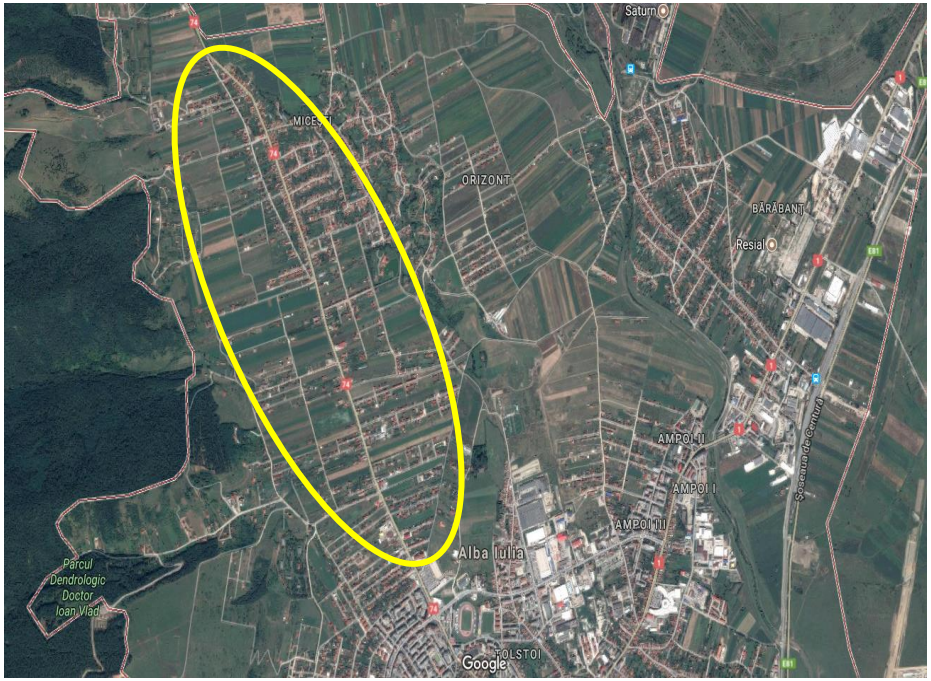

Figure 10 - Domeniul de intervenție: Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică

Proiect: Lucrări de extindere și modernizare a iluminatului public Alba Iulia – Micești

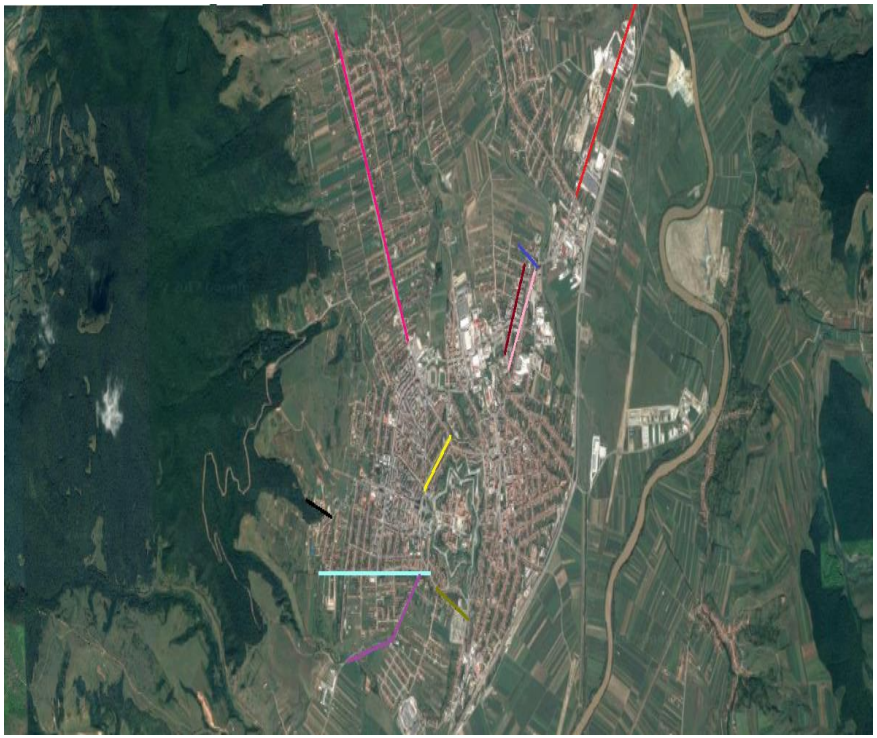

Figură 138 - Domeniul de intervenție: Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică

Proiect: Lucrări de extindere si modernizare a iluminatului public urban

Legendă:
***Roșu**: B-dul Horea cu Galben; Str. Alexandru Ioan Cuza;*
***Roz deschis**: Zona Ampoi II – Ampoi III;*
***Albastru**: Str. Orizontului;*
***Roșu închis**: Str. Arieșului;*
***Bleu Marin**: Schit cu Negru; Str. Lalelelor;*
***Crem**: Str. Brânduşei cu Mov; Dealul Furcilor;*
***Magenta**: Alba Iulia – Micești.*

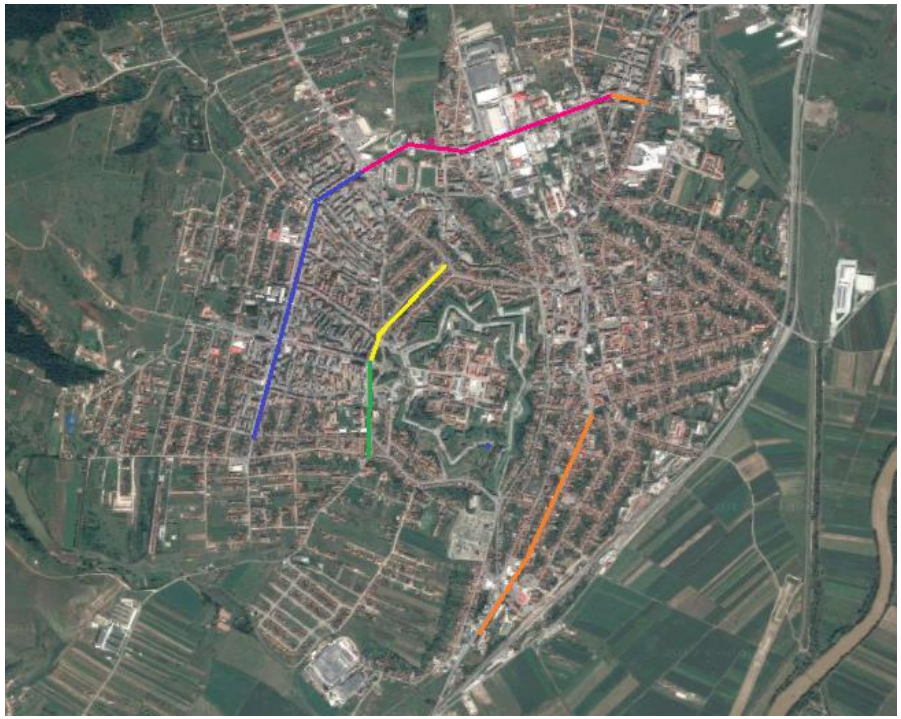

Figură 139 - Domeniul de intervenție: Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică

Proiect: Lucrări de reabilitare și modernizare a iluminatului public urban în zona bulevardelor principale

Legendă:
Galben: B-dul. Horea, B-dul. Ferdinand I;
Verde: B-dul. 1 Decembrie 1918;
Albastru: B-dul. Revoluției 1918;
Magenta: B-dul. Republicii.

Figură 140 - Domeniul de intervenție: Locuire de calitate pentru toți

Proiect: Construcții locuințe pentru tineri destinate închirierii

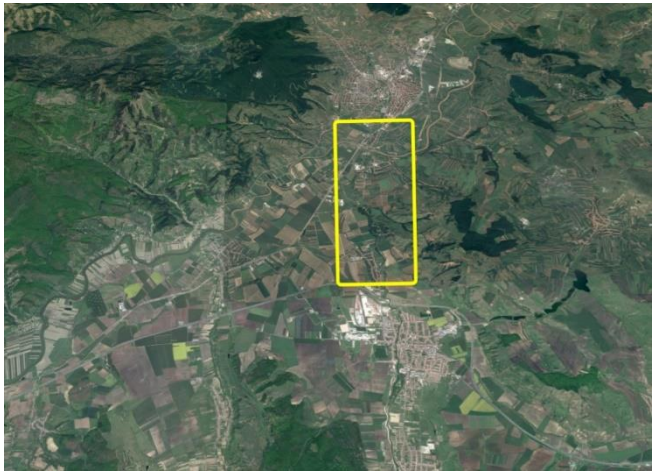

Figură 141 - Domeniul de intervenție: Locuire de calitate pentru toți

Proiect: Realizarea unui cartier de locuințe între municipiul Alba Iulia si municipiul Sebeș

Figură 142 - Domeniul de intervenție: Locuire de calitate pentru toți

Proiect: Reparații curente locuințe închiriate

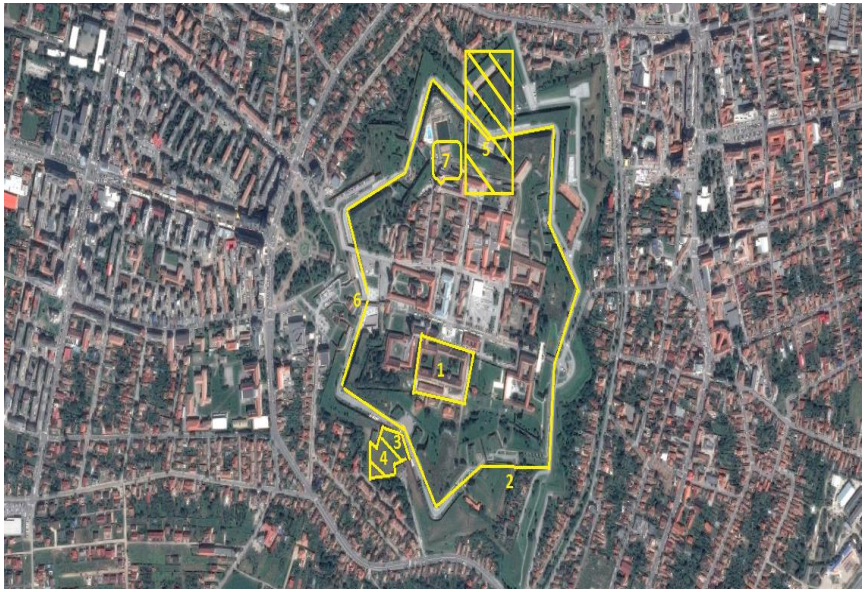

Figură 143 - Domeniul de intervenție: Regenerare urbană

Proiecte:

Conservarea, restaurarea și valorificarea durabilă a ansamblului Palatului Principilor

Zona perimetrală Cetatea Vauban – zona de acces, promenadă și agrement, exterioară a șanțurilor Cetății Alba Carolina

Amenajarea unui Amfiteatru în zona șanțurilor interioare ale Fortificației de Tip Vauban

Ravelinul Trinitarienilor

Traseu de acces Palatul Apor – Ravelinul Sf. Elisabeta

Reabilitare zidurile Estice si Sudice al Cetății Alba Carolina

Reabilitarea, securizarea fondului de patrimoniu și deschiderea pentru vizitare a Bibliotecii Batthyaneum, inclusiv a Observatorului Astronomic

Figură 144 - Domeniul de intervenție: Regenerare urbană

Proiect: Lucrări de reabilitare Bulevardul Revoluției – Pasaj

Figură 145 - Domeniul de intervenție: Regenerare urbană

Proiecte:

Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Unirii
Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul I.L. Caragiale
Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Iuliu Maniu
Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul I.C. Brătianu
Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul Alessandria
Lucrări de reabilitare și modernizare Parcul de pe str. Morii

Figură 146 - Domeniul de intervenție: Sănătate

Figură 147 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere

Proiecte:

Dotarea zonei Cetatea Alba Carolina cu info chioşcuri, magazine de artizanat, posibilităţi de desfacere produse alimentare, răcoritoare, distracţie şi recreere

Reabilitarea, modernizare și dotarea Casei de Cultură a Studenților (fostul teatru I.L. Caragiale); dezideratul este redarea destinației inițiale a clădirii, și anume transformarea ei în Teatru Municipal

Amenajare sistem Rent a bike

Figură 148 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere

Proiecte:

Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Unirea-Cetate

Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Micești

Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bazei Sportive Oarda

Figură 150 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere

Proiect: Continuarea și finalizarea proiectului parcului dendrologic mamut
Proiect: Finalizarea parcului de aventură Mamut

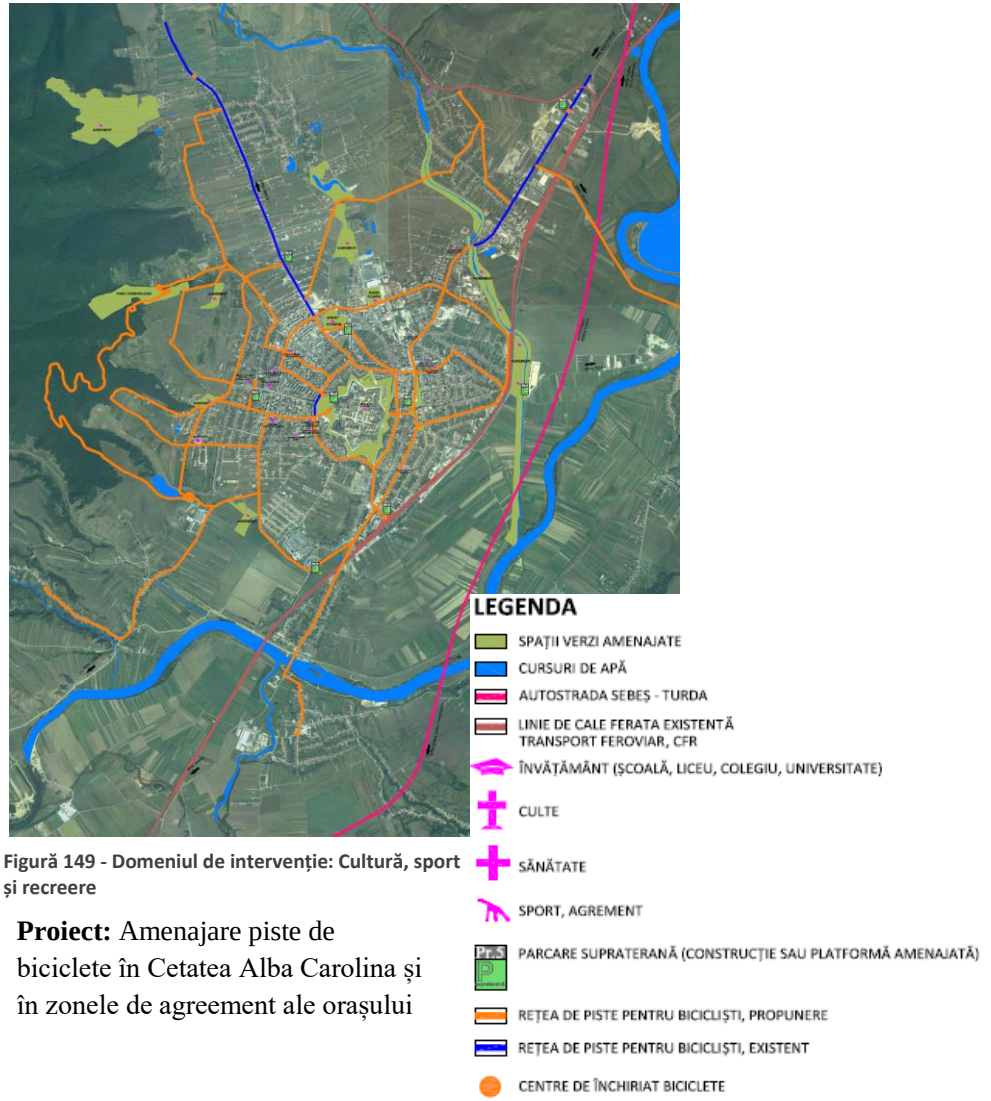

Figură 149 - Domeniul de intervenție: Cultură, sport și recreere

Proiect: Amenajare piste de biciclete în Cetatea Alba Carolina și în zonele de agreement ale orașului

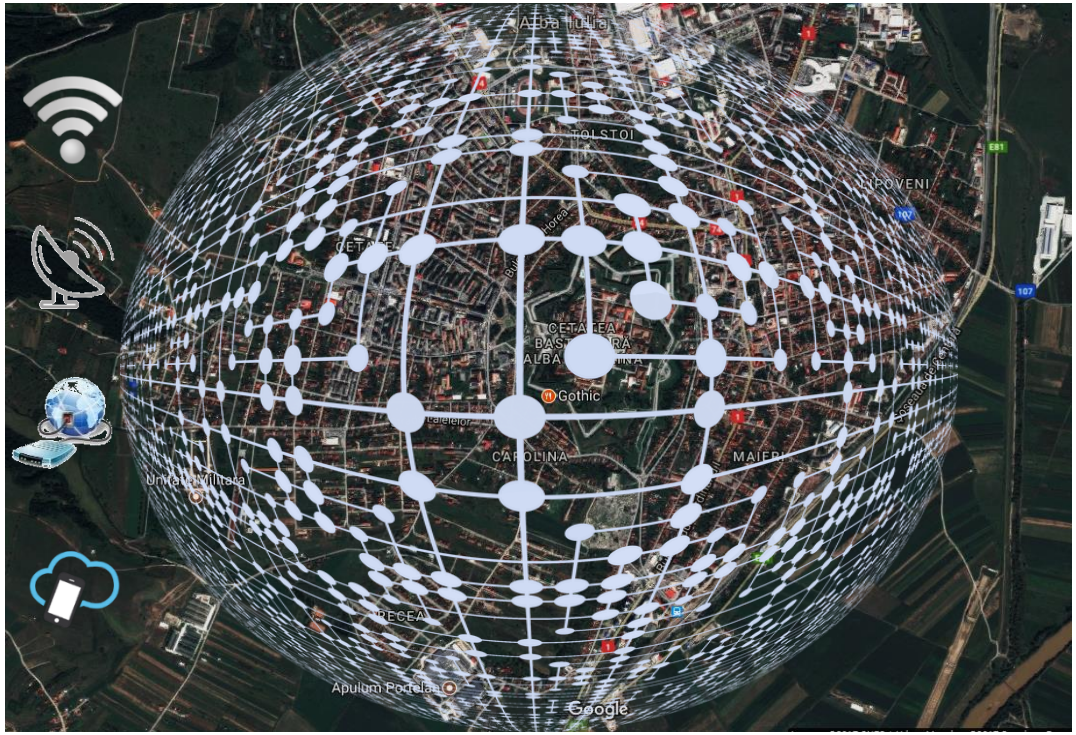

Figură 152 - Domeniul de intervenție: Infrastructura TIC

Proiect: Alba Iulia – Smart City 2018
Proiect: Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless
Proiect: Televiziune prin cablu – identificarea unei soluţii pentru sistemul cablurilor de televiziune prin cablu (pe sub pământ)
Proiect: Eficientizarea, diversificarea şi ieftinirea serviciilor de internet
Proiect: Rețele de telefonie fixă broadband și transmisiuni date (identificarea de soluţii pentru camuflarea acestor reţele de cabluri)
Proiect: Asigurarea acoperirii zonei Alba Iulia cu servicii de telefonie fixă și mobilă
Proiect: Asigurarea/ încurajarea unui sistem/ serviciu de poștă rapidă pentru zona Alba Iulia

Figură 151 - Domeniul de intervenție: Transport

Proiect: Lucrări de reabilitare clădire Gara CFR

Figură 154 - Domeniul de intervenție: Transport

Proiect: Revitalizarea rețelelor feroviare secundare și reorientarea lor către domeniile turistic sau marfă (calea ferată Alba Iulia – Zlatna)

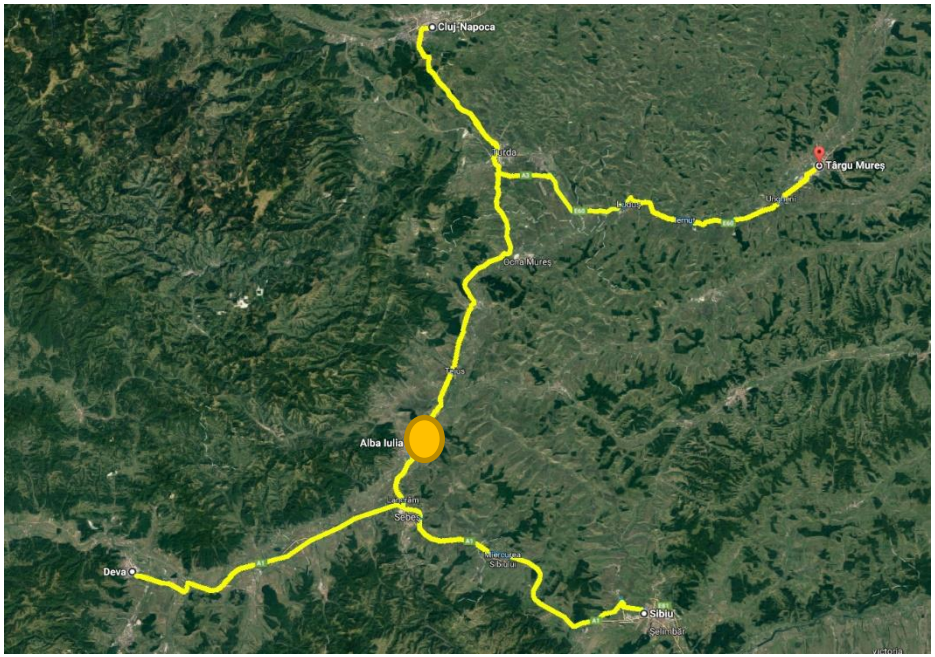

Figură 153 - Domeniul de intervenție: Transport

Proiect: Centru de transport multimodal în zona Alba Iulia (rutier-feroviar) pentru pasageri și marfă

Figură 155 - Domeniul de intervenție: Transport

Proiec: Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi urbane

Proiect: Reparații capitale străzi în municipiul Alba Iulia: Regiment 5 Vânători, Ferdinand I, Încoronării – Gară, I.C. Brătianu, Ardealului, Tudor Vladimirescu, Bd. Republicii, Bd. Revoluției, Vasile Goldiș, Take Ionescu, Octavian Goga, Decebal, Bd. Nicolae Bălcescu, Calea Moților, Bd. Horea, Bd. 1 Decembrie 1918, Viilor

Figură 156 - Domeniul de intervenție: Transport

Proiect: Creearea unor spații de agrement și „campare” pentru nave turistice și pontoane cu destinații comerciale și turistice în zona Alba Iulia

Proiect: Începerea construirii sistemului “Mureșul navigabil”, cu finanțare pe Strategia Dunării combinată cu fondurile pentru schimbări climatice

Figură 157 - Domeniul de intervenție: Un mediu urban durabil

Proiect: Viabilizarea terenurilor proprietate publică din zona industrială a orașului

Proiect: Decontaminarea sitului din zona centrală aparținător fostului SUT în parteneriat cu actualii proprietari

Figură 158 - Domeniul de intervenție: Un mediu urban

Proiect: Realizarea depozitului ecologic final la Galda și a stațiilor de transfer

Figură 159 - Domeniul de intervenție: Un mediu urban durabil

Galben: Râul Mureș
Magenta: Râul Sebeș
Albastru: Râul Ampoi
Proiect nr.1 Lucrări de protecția mediului și îndiguiri ale râurilor Mureș, Ampoi, Sebeș
Proiect nr.2 Lucrări de refacere a digurilor Râului Ampoi
Albastru: Râul Ampoi

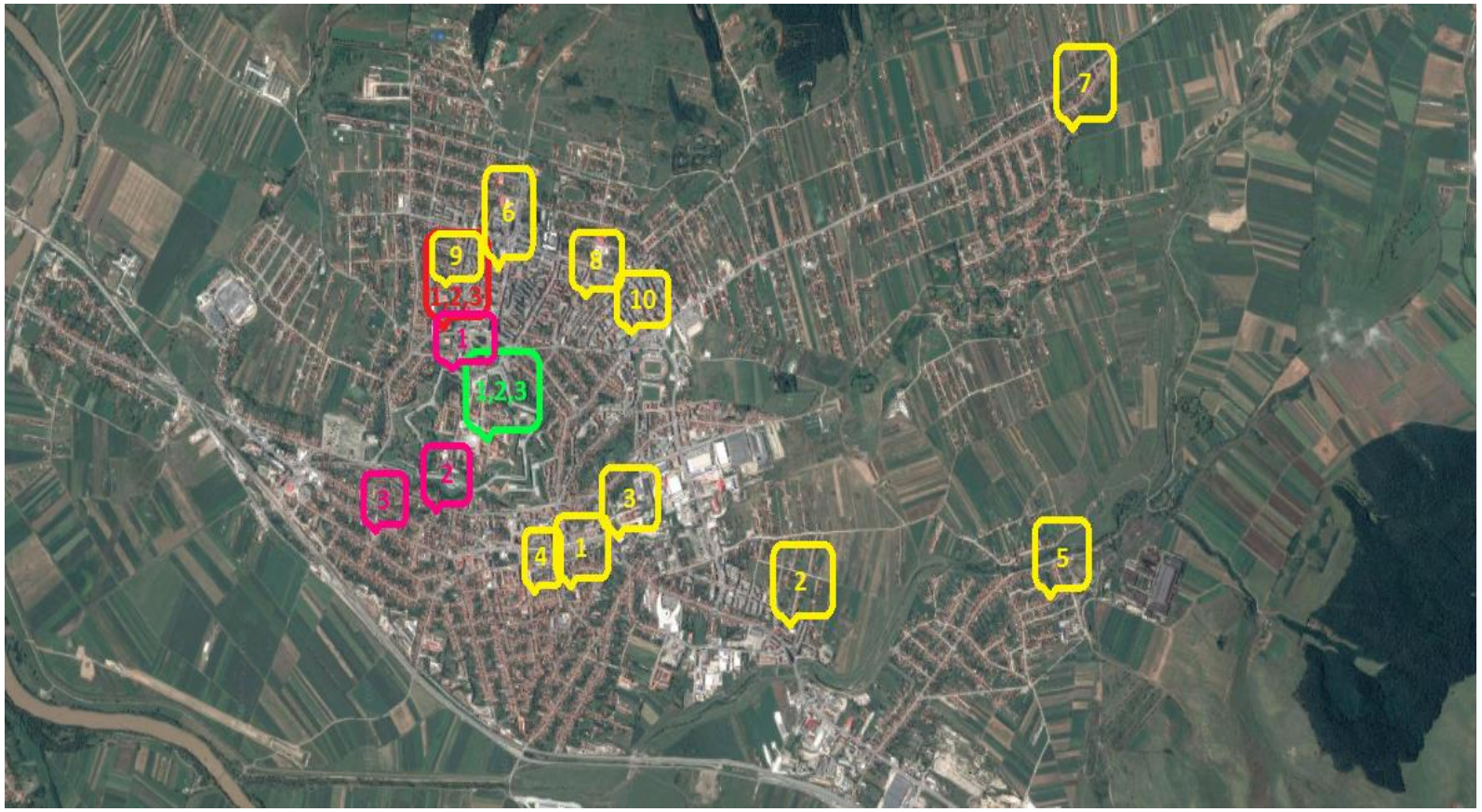

Figură 160 - Domeniul de intervenție: Educația

Proiecte de infrastructură educațională.

IV. Implementare, monitorizare și evaluare

4.1Contextul instituțional

Structura de implementare a SIDU

Managementul și implementarea acțiunilor SIDU se vor realiza de către o structură de implementare formată din reprezentanți ai Primăriei Municipiului Alba Iulia din cadrul diferitelor compartimente/ birouri/ servicii/ direcții din aparatul de specialitate al Primarului, reprezentanți ai serviciilor publice subordonate primăriei, cu atribuții conform fișelor de post, precum și reprezentanți externi, din partea diverselor instituții publice, companii, furnizori de utilități, instituții de învățământ de la nivel local, județean și regional. De asemenea, la nivelul Municipiului Alba Iulia funcționează și Autoritatea Urbană, care are responsabilitatea îndeplinirii atribuțiilor de selectare strategică a operațiunilor (proiectelor) aferente strategiei integrate de dezvoltare urbană.

a) Reprezentanții Primăriei Municipiului Alba Iulia - vor face parte din cadrul următoarelor structuri organizatorice:

❖ **APARATUL DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI MUNICIPIULUI ALBA IULIA**

- Conducerea Primăriei Municipiului Alba Iulia (primar, viceprimari, seretarul municipiului și administrator public);
- Direcția Urbanism, Amenajarea Teritoriului;
- Direcția Tehnică Dezvoltare;
- Direcția Cheltuieli;
- Direcția Venituri;
- Direcția Programe;
- Direcția Tehnică Dezvoltare;
- Serviciul Investiţii şi Lucrări Publice;
- Serviciul Verificare, Evaluare și Achiziții Publice;
- Serviciul Administrare Drumuri și Utilități Publice;
- Direcția Juridică Administrație Publică Locală.

❖ **SERVICII PUBLICE SUBORDONATE PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI ALBA IULIA**

- Serviciul Public „Administrarea Patrimoniului Local”, organizat în următoarea structură:
  - a) Serviciul Administrarea Activităților Domeniului Public;
  - b) Serviciul Întreținerea Domeniului Public;
  - c) Serviciul Administrarea Domeniului Public și Privat;
  - d) Serviciul Baze Sportive și Agrement;
  - e) Birou Deservire Generală.
- Serviciul Public Comunitar pentru Cadastru și Agricultură

- Serviciul Poliția Locală
- Serviciul Public Comunitar de Evidență a Persoanelor
- Direcția de Asistență Socială
- Direcția Creșe

Responsabilitățile structurii de implementare a SIDU vor consta în:
- Organizarea, coordonarea și monitorizarea activităților derulate în cadrul proiectelor implementate, conform graficului de activități;
- Planificarea bugetului în vederea asigurării surselor financiare corespunzătoare proiectelor implementate;
- Efectuarea achizițiilor necesare implementării proiectelor, conform bugetelor aprobate;
- Asigurarea vizibilității proiectelor implementate în cadrul SIDU, în conformitate cu cerințele finanțatorilor;
- Cooperarea cu responsabilii de management al proiectelor implementate în cadrul SIDU, în scopul întocmirii în condiții optime a cererilor de finanțare, rapoartelor de progres, a rapoartelor finale și cererilor de rambursare.

Structura de implementare SIDU Alba Iulia va fi numită prin dispoziția primarului, după declararea documentului ca fiind admisibil de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru. În vederea managementului și monitorizării SIDU, se vor completa fișele de post ale persoanelor desemnate responsabile.

Structura de implementare SIDU Alba Iulia va avea următoarea componență:
- **Management SIDU;**
- **Conducerea Primăriei Municipiului Alba Iulia** (primar, viceprimari, seretar al municipiului și administrator public);
- **Direcția Programe** – Director.

MANAGER SIDU – Administrator Public
- Planifică și coordonează toate activiățile care privesc implementarea proiectelor incluse în strategie, pentru a asigura atingerea obiectivelor stabilite;
- Monitorizează implementarea activităților și îndeplinirea indicatorilor conform prevederilor fiecărui contract de finanțare;
- Întocmește rapoarte de proges și alte documente administrative, după caz;
- Verifică rapoartele de progres ale proiectelor aflate în implementare;
- Aprobă graficele de depunere ale cererilor de rambursare;
- Convoacă și conduce întâlnirile privind implementarea SIDU și luarea deciziilor privind implementarea portofoliului de proiecte;
- Îndrumă compartiementele din cadrul structurilor organizatorice ale Aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Alba Iulia în vederea atingerii obiectivelor proiectelor implementate;
- Informează superiorii ierarhici referitor la progresul / stadiul proiectelor aflate în implementare.

ASISTENT MANAGER SIDU – Director Direcția Programe
- Asistă managerul SIDU îndeplinind sarcinile administrative legate de coordonarea proiectelor SIDU;
- Monitorizează împreună cu managerul SIDU implementarea activităților și îndeplinirea indicatorilor conform prevederilor fiecărui contract de finanțare;
- Întocmește rapoarte de progres și alte documente administrative, după caz;

- Convoacă și conduce întâlnirile privind implementarea SIDU și luarea deciziilor privind implementarea portofoliului de proiecte;
- Îndrumă compartiementele din cadrul structurilor organizatorice ale Aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Alba Iulia în vederea atingerii obiectivelor proiectelor implementate;
- Informează superiorii ierarhici referitor la progresul / stadiul proiectelor aflate în implementare;
- Sprijină organizarea activităților de comunicare și ședințelor / întâlnirilor de lucru sau ale altor evenimente.

RESPONSABILI DOMENIUL FINANCIAR

Direcția Cheltuieli - Director Executiv

- Organizează, îndrumă și coordonează activitatea de elaborare a bugetelor și de execuție a cheltuielilor din cadrul proiectelor aflate în implementare în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- Verifică și analizează legalitatea, necesitatea și oportunitatea cheltuielilor proiectelor implementate;
- Colaborează cu managerul SIDU și managerii proiectelor aflate în implementare privind întocmirea rapoartelor financiare / cererilor de rambursare;
- Asigură exercitarea controlului financiar preventiv pentru plățile efectuate din bugetele proiectelor aflate în curs de implementare;
- Întocmește și transmite documentele financiar-contabile privind execuția bugetară;
- Coordonează și verifică evidența contabilă distinctă a proiectelor implementate conform legislației în vigoare;
- Răspunde de gestiunea financiară a proiectelor și păstrarea documentelor contabile în conformitate cu regulamentele comunitare și naționale.

Direcția Venituri - Director executiv

- Organizează și conduce în conformitate cu legislația în vigoare activitățile de impozite și taxe locale în vederea respectării cerințelor din cadrul proiectelor în curs de implementare.

RESPONSABIL DOMENIUL JURIDIC

Direcția Juridică Administrație Publică Locală - Șef Serviciu

- coordonează juridic – verifică și avizează – activitățile de implementare a proiectelor și întocmirea documentației aferente acestora;
- urmărește respectarea legislației în vigoare privind implementarea activităților proiectelor și a contractelor de servicii și lucrări desfășurate în cadrul acestora;
- acordă consultanță de specialitate compartimentelor implicate în procesul de implementare și monitorizare a proiectelor;
- atribuții în procesul de gestionare juridică a asistenței financiare nerambursabile;
- asigură reprezentarea intereselor Consiliului local și ale Primăriei Municipiului Alba Iulia din punct de vedere juridic în contractele, parteneriatele, asocierile încheiate pentru implementarea proiectelor.

RESPONSABILI DOMENIUL TEHNIC

Direcția Tehnică Dezvoltare - Director Executiv

- conduce și coordonează activitățile de pregătire și urmărire a investițiior publice;
- colaborează cu managerul și asistentul SIDU în activitatea de management al proiectelor privind întocmirea rapoartelor tehnice / rapoartelor de progres;

- monitorizează graficul de implementare a lucrărilor tehnice din cadrul proiectelor;
- stabilește prioritățile investițiilor referitoare la proiectele de urbanism, amenajarea teritoriului și cadastru;
- coordonează și verifică elaborarea proiectelor de urbanism, amenajarea teritoriului și cadastru necesare pentru realizarea investițiior publice;
- urmărește respectarea legislației în vigoare privind implementarea contractelor de lucrări;
- verifică și coordonează evidența și gestionarea bunurilor publice (clădiri, rețele edilitare, dotări, etc.);
- coordonează și verifică activitatea de achiziții publice din cadrul proiectelor implementate;
- este responsabil de relația dintre beneficiari și instituțiile avizatoare (furnizori de utilități, etc.) în ceea ce privește avizele emise pentru lucrări.

Serviciul investiţii şi lucrări publice - Șef Serviciu
- organizează activitățile de investiții publice implementate prin proiecte;
- colaborează cu managerul și asistentul SIDU, precum și cu directorul executiv al Direcției Tehnice Dezvoltare în activitatea de management al proiectelor privind întocmirea rapoartelor tehnice / rapoartelor de progres;
- monitorizează graficul de investiții publice din cadrul proiectelor;
- stabilește prioritățile investițiilor publice.

Serviciul administrare drumuri și utilități publice – Șef Serviciu
- colaborează la elaborarea și implementarea programelor de dezvoltare de interes local, regional sau național și a contractelor de achiziție publică pentru realizarea clădirilor și rețelelor tehnico-edilitare aferente, lucrărilor de drumuri, modernizări, reabilitări;
- urmărește realizarea lucrările de întreținere și reparații la drumuri, străzi, rețele de alimentăre cu apă, canalizare, iluminat public și de gestionare a serviciilor publice din cadrul proiectelor implementate;
- conduce și coordonează activitatea de pregătire și urmărire în execuție a lucrărilor de întreținere și reparații curente din cadrul proiectelor la obiectivele pe care le are în administrare;
- verifică conformitatea lucrărilor efectuate în cadrul proiectelor cu prevederile legale în vigoare în domeniul administrării infrastructurii rutiere și edilitare;
- asigură eleaborarea notelor de fundamentare privind necesitatea cuprinderii în programele de investiții anuale a lucrărilor de reparații capitale.

RESPONSABIL ACHIZIȚII PUBLICE

Serviciul verificare, evaluare și achiziții publice – Șef Serviciu
- coordonează/urmărește activitățile de achiziții publice de bunuri, servicii și lucrări din cadrul proiectelor;
- aplică și execută legile și reglementările legale în vigoare privind achizițiile publice de bunuri, servicii și lucrări din cadrul proiectelor.

RESPONSABIL DOMENIUL URBANISM

Direcția Urbanism, Amenajarea Teritoriului - Arhitect Șef
- organizează, coordonează și conduce activitățile de avizare a documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism, a activităților de emitere a certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire, preum și activitățile privind nomenclatura stradală a Municipiului Alba Iulia;

- aplică și răspunde de respectarea legilor specifice activității de amenajare a teritoriului și urbanism.

RESPONSABILI COMUNICARE ȘI INFORMARE

Compartimentul Relații Internaționale, Relații cu Mediul de Afaceri și Societatea Civilă, Parteneriate (responsabil, Manager Public), alături de o structură de colaborare administrativă înființată la nivelul Primăriei Municipiului Alba Iulia (**Secretariat** – al cărui componență și regulament de organizare și funcționare vor fi aprobate prin hotărâre a Consiliului Local Alba Iulia), va avea atribuții de comunicare, informare și menținerea legăturii cu partenerii externi, actori implicați în implementarea proiectelor din cadrul SIDU.
Alte atribuții ale Secretariatului și ale Compartimentului Relații Internaționale, Relații cu

Mediul de Afaceri și Societatea Civilă, Parteneriate :

- Asigură comunicarea, informarea și menținerea legăturii cu actorii implicații în implementarea proiectelor din cadrul SIDU;
- Întocmeşte documentaţia, în colaborare cu celelalte direcţii de specialitate şi compartimente din cadrul aparatului de specialitate al Primarului, necesară elaborării și implementării proiectelor naţionale şi internaţionale;
- Oferă informaţii cetăţenilor privind implementarea proiectelor, precum și asupra modalității de a obține diverse documente, avize, aprobări care potrivit legii intră în competenţa Primăriei sau Consiliului Local;
- Sprijină serviciile responsabile cu efectuarea de anchete sociale;
- Elaborează rapoarte de specialitate şi proiecte de hotărâri privind cheltuirea unor sume de bani din bugetul local pentru organizarea de activităţi ştiinţifice, culturale, sportive şi artistice, implementate în cadrul proiectelor SIDU;
- Informează membrii din structura de implementare SIDU referitor la organizarea întâlnirilor privind implementarea portofoliului de proiecte din SIDU;
- Participă la organizarea întâlnirilor privind implementarea portofoliului de proiecte din SIDU.

RESPONSABILI SERVICII PUBLICE SUBORDONATE PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Serviciul Public „Administrarea Patrimoniului Local”
(Coordonarea serviciilor, birourilor şi compartimentelor se realizează de către şefii de servicii şi birou, care organizează, controlează şi răspund de activitatea funcţionarilor publici şi a personalului contractual aflaţi în subordinea lor, conform organigramei).

Serviciul Administrarea Activităților Domeniului Public - Șef Serviciu

- Coordonează și verifică implementarea proiectelor care vizează activități de: salubrizare și deszăpezire, servicii sanitar-veterinare pentru gestionarea câinilor fără stăpâni, depozitări materiale/reziduuri menajere, dezinsecție, deratizare, realizarea și întreținerea parcurilor de agrement și de joacă pentru copii și întreținerea curățeniei în aceste locații, amenajare și întreținere a zonelor verzi (întreținere, achiziționare material dendrologic, flori, jardiniere, toaletări, tăieri, etc.) și achizitionarea de mobilier urban (bănci, coșuri stradale, jardiniere, etc.) în municipiul Alba Iulia.
- Asigură gestionarea bazelor materiale pe criterii de eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului;
- Propune cerințe și criterii de participare la licitațiile organizate în vederea achiziționării de bunuri, lucrări, servicii necesare serviciului;

- Monitorizează și exercită controlul cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice și informează structurile superioare pentru a se lua măsurile necesare în cazul în care furnizorul/prestatorul nu asigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;
- Urmărește, verifică şi controlează activitatea serviciilor prestate în domeniile: salubritate, spaţii verzi, colaborează cu partenerii contractuali;
- Face propuneri conducerii autorităţiilor locale pentru îmbunătăţirea dotării, înfrumuseţării şi utilizării domeniului public;
- Urmărește reamenajările peisagistice, conform HCL-urilor în vigoare: studii peisagistice, stabilire amplasament, suprafață, avizare, control;
- urmăreşte, verifică şi controlează activitatea serviciilor prestate în domeniile: maşini abandonate, parcări pe domeniul public și privat al statului, depozite necontrolate a diverselor tipuri de deșeuri pe domeniul public, colaborează cu partenerii contractuali;
- face propuneri conducerii autorităţiilor locale pentru îmbunătăţirea calității mediului ambiant;
- ține legătura cu societățile și instituțiile care au ca specific lucrări sau domenii ce aparțin de protecția mediului (Agenția de protecția mediu, Garda de mediu, Autoritatea de Sănătate Publică, etc.);
- gestionează dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor, demararea de activități de promovare în acest scop.

Serviciul Întreținerea Domeniului Public - Șef Serviciu
- Implementează proiectele care vizează activități de: salubrizare și deszăpezire, servicii sanitar-veterinare pentru gestionarea câinilor fără stăpâni, neutralizare deșeuri de origine animală, dezinsecție, deratizare, amenajare și întreținere a zonelor verzi în municipiul Alba Iulia.
- Întreține și repară: mobilierul urban, indicatoarele de circulație, echipementele din locurile de joacă pentru copii și parcurile de agrement, instalații stadioane (Unirea si Oarda de Jos), instalații cantină socială, instalații de apă și electrice șstrand;
- dezafectează spațiilor degradate, preluate de Primarie.

Serviciul Administrarea Domeniului Public şi Privat - Șef Serviciu
- organizează licitaţiile publice şi negocierile directe privind închirierea, concesionarea sau vânzarea unor bunuri din patrimoniul Municipiului Alba Iulia şi care sunt de competenţa Serviciului “Administrarea Domeniului Public şi Privat”;
- Întocmește contractele de închiriere, concesiune, asociere, comodat, etc. şi actele adiţionale la aceste contracte, care sunt de competenţa Serviciului “Administrarea Domeniului Public şi Privat”;
- administrează Cimitirul Municipal şi Cimitirul Eroilor din Alba Iulia; Hala Agroalimentară Centru, pieţele şi târgurile de pe raza Municipiului Alba Iulia; fondul locativ aflat în patrimoniul Municipiului Alba Iulia; pădurile şi păşunile aflate în patrimoniul Municipiului Alba Iulia; căminele culturale şi moara aflate în patrimoniul Municipiului Alba Iulia; terenurile aflate în patrimoniul Municipiului Alba Iulia pentru care s-au încheiat contracte de închiriere, concesiune, comodat, asociere;
- încasează taxele aferente folosinţei temporare a domeniului public şi privat al municipiului Alba Iulia.

Serviciul Baze Sportive și Agrement – Șef Serviciu
- Coordonează și verifică implementarea proiectelor care vizează activități sportive și de agrement;

- Asigură gestionarea bazelor materiale din domeniul sportiv și de agrement pe criterii de eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului;
- Supune spre aprobare autorităților administratiei publice locale, strategii proprii în vederea îmbunatățirii și dezvoltării serviciilor de sport și agrement în Municipiul Alba Iulia.

Serviciul Public Comunitar pentru Cadastru și Agricultură – Șef Serviciu
- coordonează și participă la acţiunea de delimitare a teritoriului administrativ al Municipiului Alba Iulia;
- asigură verificarea și ţinerea la zi a planurilor topografice si cadastrale, cu inventarierea, cadastrarea tehnico-imobiliară de pe teritoriul municipiului Alba Iulia;
- efectuează măsurători topografice pentru punerea în posesie pe amplasamentele stabilite de comisiile locale de aplicare a legii fondului funciar;
- face propuneri şi avizează proiectele de organizare şi funcţionare a exploataţiilor agricole şi aplică în teren elementele necesare pentru funcţionarea acestora - proiectarea şi amenajarea reţelei de drumuri şi de alimentare cu apă, de irigaţii;
- acordă consultanţă agricolă, urmărește aplicarea tehnologiilor adecvate şi ia măsuri de protecţie fitosanitară;
- întocmește documentaţiile necesare pentru acordarea de sprijin producătorilor agricoli, în condiţiile prevăzute de lege şi urmărește realizarea acestor acţiuni.

Serviciul Poliția Locală - Șef Serviciu
- în vederea implementării în condiții optime a proiectelor, organizează, planifică și conduce activități în scopul exercitării atribuţiilor privind apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale persoanei, a proprietății private şi publice, prevenirea şi descoperirea infracţiunilor, în următoarele domenii:
    a) ordinea şi liniştea publică, precum şi paza bunurilor;
    b) circulaţia pe drumurile publice;
    c) disciplina în construcţii şi afişajul stradal;
    d) protecţia mediului;
    e) activitatea comercială;
    f) evidenţa persoanelor;

Serviciul Public Comunitar de Evidență a Persoanelor - Șef Serviciu - sprijină implementarea proiectelor prin activități legate de:
- întocmirea, completarea, rectificarea, anularea sau reconstituirea și înregistrarea actelor de stare civilă, cărților de identitate, precum și prin adăugarea/furnizarea oricăror mențiuni pe actele de stare civilă și pe actele de identitate, în conditiile legii, după caz;
- actualizarea, utilizarea și valorificarea Bazei de Date Centrală, care conține datele de identificare și adresele cetățenilor care au domiciliul în România;
- furnizarea, în cadrul Sistemului Național Informatic de Evidență a Populației, datelor necesare pentru actualizarea "Registrului Național de Evidenăț a Persoanelor" (R.N.E.P.);
- furnizarea, în condițiile legii, la solicitarea autoritatilor și instituțiilor locale, a datele de identificare și de adresa ale populației.

Direcţia de Asistență Socială - Director Executiv
În vederea elaborării și implementării în condiții optime a proiectelor naţionale şi internaţionale în domeniu, planifică și coordonează următoarele activități:

- identifică nevoile sociale ale comunităţii şi le soluţionează în condiţiile legii;
- răspunde de înfiinţarea, organizarea şi furnizarea serviciilor sociale primare;
- dezvoltă şi gestionează servicii sociale specializate, după caz, în condiţiile legii;
- elaborează planuri și strategii referitoare la activitățile sociale și încheie convenţii de parteneriat şi iniţiază programe de colaborare cu alte autorităţi locale, instituţii publice şi private, structuri asociative, precum şi cu instituţii de cult recunoscute de lege, pentru furnizarea serviciilor sociale dezvoltate, în conformitate cu nevoile locale identificate;
- furnizează informaţiile şi datele solicitate de autorităţile publice locale cu responsabilităţi în domeniu;
- elaborează şi propune consiliului local al municipiului proiectul de buget anual pentru susţinerea serviciilor sociale şi a altor măsuri de asistenţă socială, în conformitate cu planul de acţiune propriu;
- efectuează anchete sociale și supraanchete prin sondaj;
- organizează întruniri cu instituțiile și organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități cu caracter social, în vederea dezvoltării serviciilor sociale pentru populație;
- participă la întâlnirile / ședințele privind elaborarea și implementarea proiectelor din domeniul serviciilor sociale.

Direcția Creșe - Director
- coordonează, îndrumă și monitorizează activitățile de educație timpurie, antepreșcolară, în conformitate cu legislația în vigoare.

b) Parteneri externi care vor avea în implementare proiecte din portofoliul SIDU de care nu este răspunzătoare Primăria Municipiului Alba Iulia sau proiecte implementate în parteneriat, între care menționăm:
- Consiliul Județean Alba;
- Universitate „1 Decembrie 1918”;
- Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Alba;
- Instituții de Cultură (Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Biblioteca Batthyaneum);
- Spitalul Județean Alba;
- Agenția de Furnizare a Energiei Electrice Alba;
- E.ON. România – Sucursala Alba;
- Agenția pentru Protecția Mediului Alba;
- Garda de mediu;
- Direcția de Sănătate Publică Alba;
- Sucursala Regională de Căi Ferate Brașov;
- S.C. Drumuri și Poduri Locale Alba S.A.

Modul de relaționare va consta în rapoarte anuale pe care Secretariatul din cadrul Primăriei Alba Iulia le va solicita, anual, de la partenerii externi cu privire la evoluția proiectelor de care aceștia sunt răspunzători.

c) Autoritatea Urbană - De asemenea, la nivelul Municipiului Alba Iulia, s-a stabilit prin HCL înființarea structurii cu rol de Autoritate Urbană, având rol de Organism Intermediar de rang II, în responsabilitatea îndeplinirii atribuțiilor de selectare strategică a operațiunilor (proiectelor) aferente strategiei integrate de dezvoltare urbană, atribuții delegate acesteia de către AM POR. Autoritatea urbană funcţionează în sediul Primăriei Municipiului Alba Iulia (str. Calea Moţilor nr. 5A) și își desfăşoară activitatea pe baza Regulamentului de organizare și funcționare aprobat prin HCL.

Autoritatea Urbană va fi alcătuită din personal al diferitelor compartimente/ birouri/ servicii/ direcții din aparatul de specialitate al Primarului, respectiv:

a) Direcția Urbanism, Amenajarea Teritoriului;
b) Direcția Tehnică, Dezvoltare;
c) Direcția Cheltuieli;
d) Direcția Programe.

Autoritatea urbană reprezintă Municipiul Alba Iulia în relație cu :

a) Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene;
b) Autoritatea de Audit;
c) Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional;
d) Comitetul de Monitorizare pentru Programul Operațional Regional;
e) Agenția de Dezvoltare Regională Centru;
f) Alte instituții nominalizate în Acordul de delegare
g) Alte instituții care dețin competențe și sunt implicate în derularea proiectelor prioritizate de Autoritatea Urbană

-

România
Județul Alba
Municipiul Alba Iulia
Consiliul Local

Anexa nr. 1 la HCL nr. 136/2017

ORGANIGRAMA
APARATULUI DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI MUNICIPIULUI ALBA IULIA

TOTAL FUNCȚII DEMNITATE PUBLICĂ: 3
TOTAL FUNCȚII PUBLICE: 267
TOTAL FUNCȚII PUBLICE CONDUCERE: 23
TOTAL FUNCȚII PUBLICE EXECUȚIE: 226
TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 7
TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE EXECUȚIE: 134

TOTAL FUNCȚII ÎN INSTITUȚIE: 401

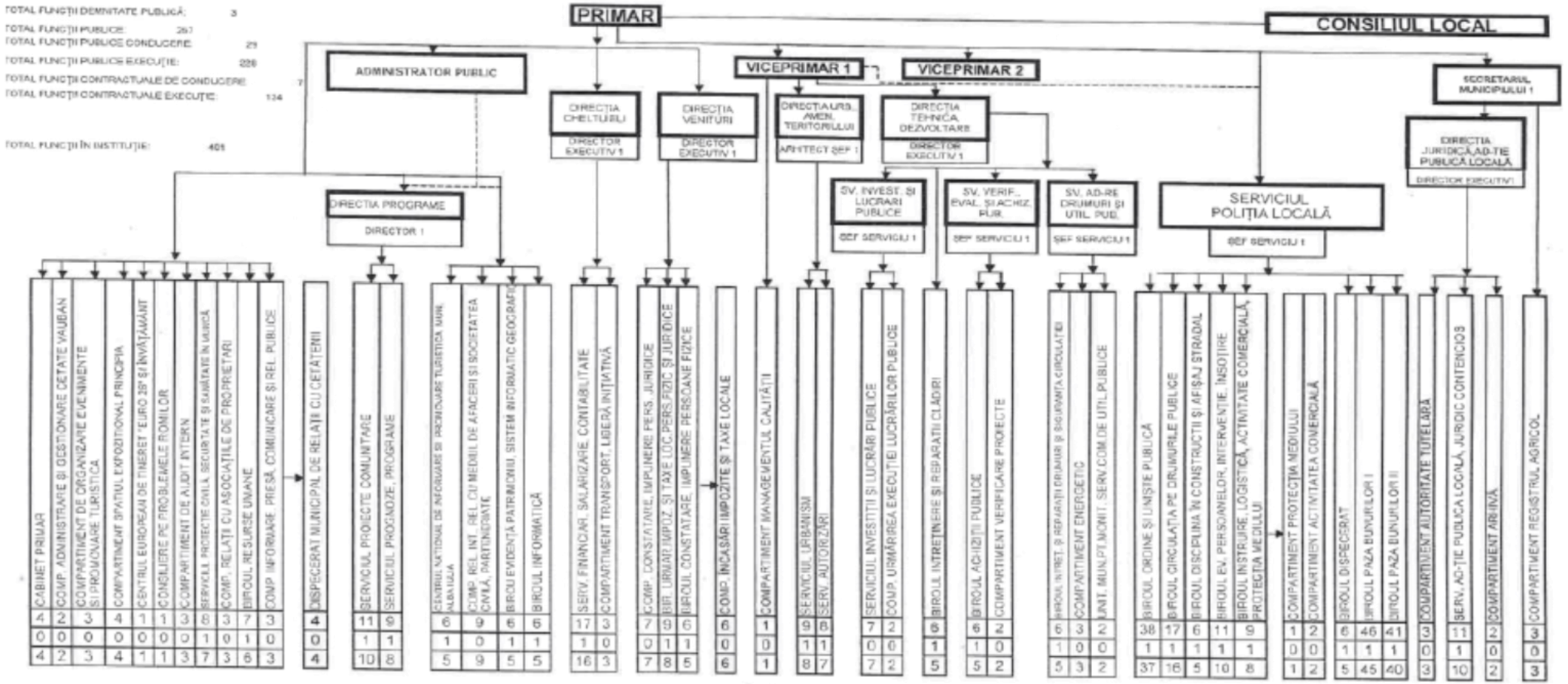

România
Județul Alba
Municipiul Alba Iulia
Consiliul Local

Anexa nr. 1 la HCL nr. 91/2017

NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE: 44
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE CONDUCERE: 7
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE EXECUȚIE: 37
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 1
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE EXECUȚIE: 100

NR. TOTAL FUNCȚII ÎN INSTITUȚIE: 145

ORGANIGRAMA
SERVICIULUI PUBLIC "ADMINISTRAREA PATRIMONIULUI LOCAL"

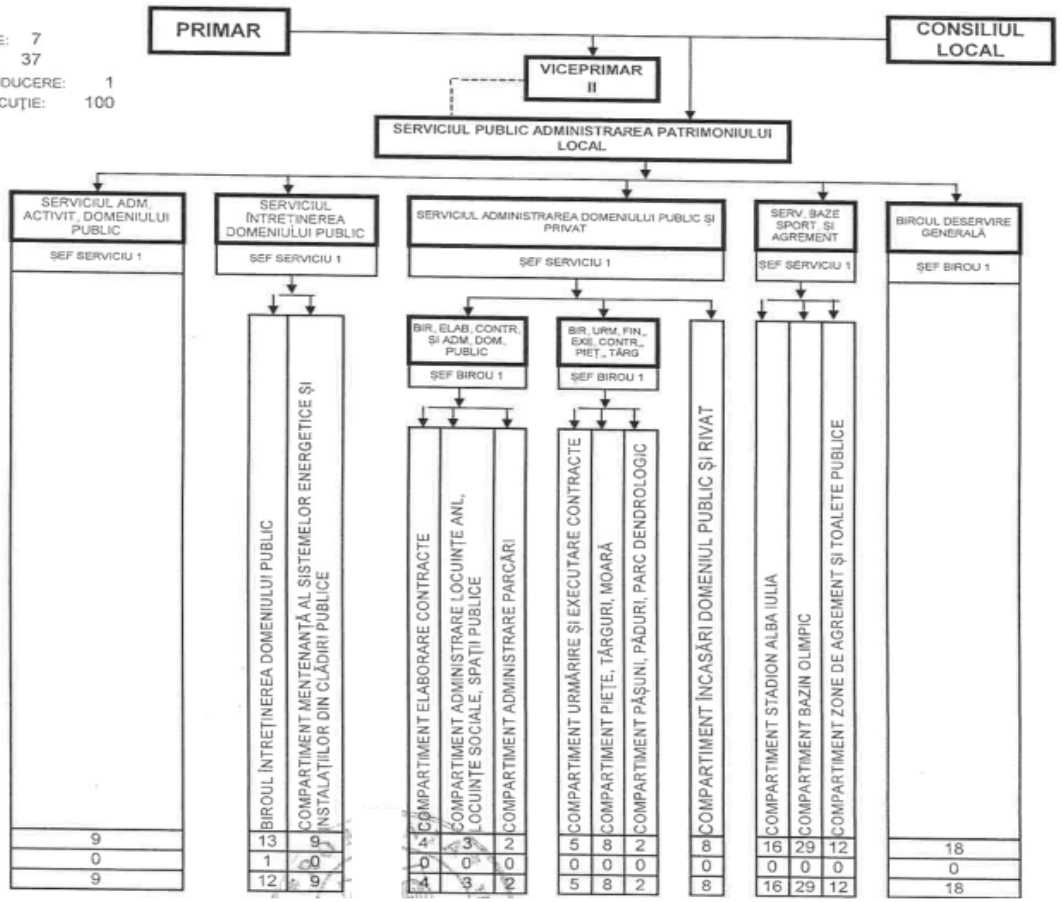

România
Judeţul Alba
Municipiul Alba Iulia
Consiliul Local

Anexa nr. 7 la HCL nr. 118/2015

NR. TOTAL FUNCTII DEMNITATE PUBLICA: 0
NR. TOTAL FUNCŢII PUBLICE: 36
NR. TOTAL FUNCŢII PUBLICE DE CONDUCERE: 3
NR. TOTAL FUNCŢII PUBLICE DE EXECUŢIE: 33
NR. TOTAL FUNCŢII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 0
NR. TOTAL FUNCŢII CONTRACTUALE DE EXECUŢIE: 36

NR. TOTAL FUNCŢII ÎN INSTITUŢIE: 72

ORGANIGRAMA
DIRECŢIA DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ

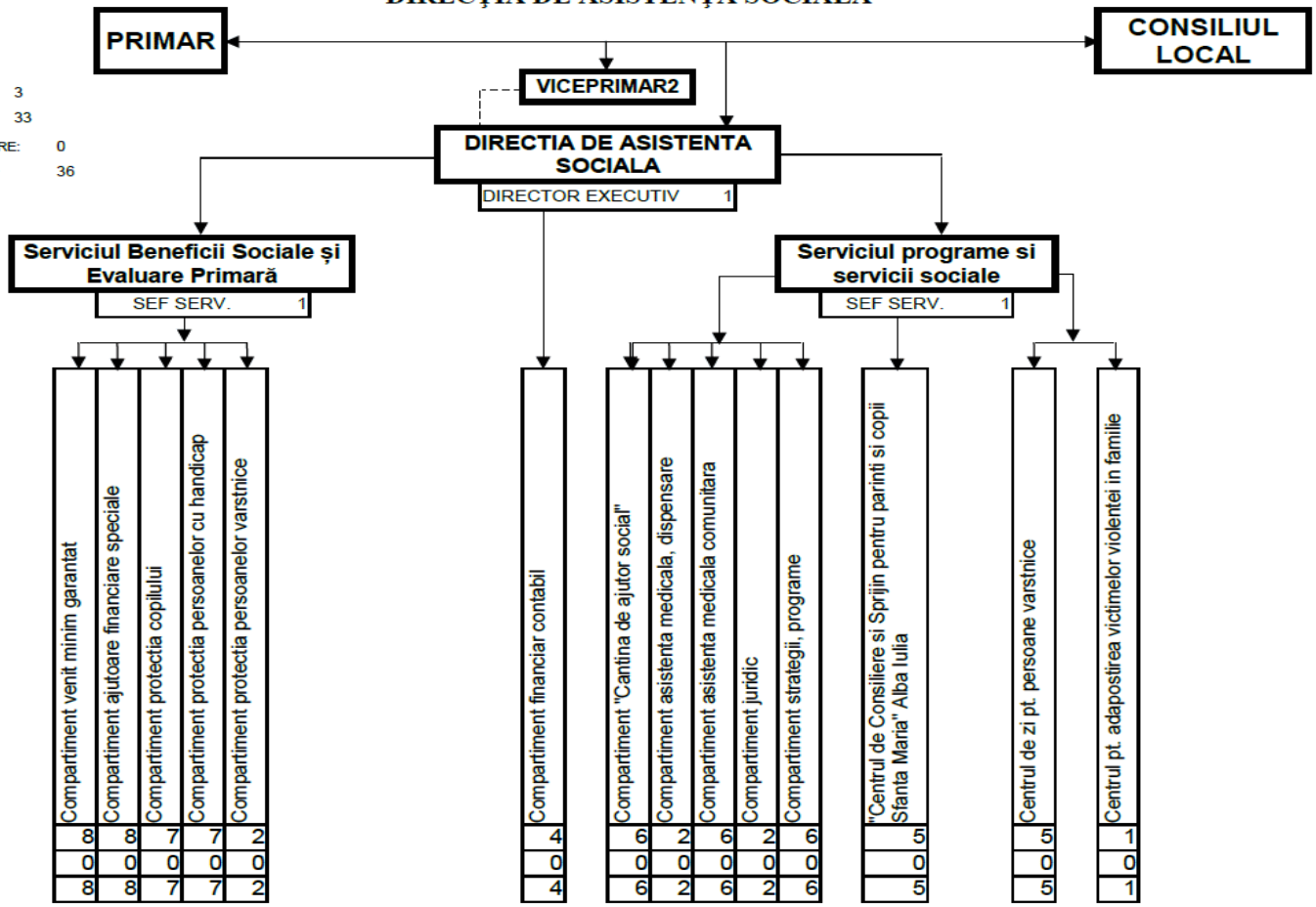

România
Județul Alba
Municipiul Alba Iulia
Consiliul Local

Anexa nr. 2 la HCL nr. 219/2016

ORGANIGRAMA
DIRECȚIA CREȘE

NR. TOTAL FUNCTII DEMNITATE PUBLICA: 0
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE: 0
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE CONDUCERE: 0
NR. TOTAL FUNCȚII PUBLICE DE EXECUȚIE: 0
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 1
NR. TOTAL FUNCȚII CONTRACTUALE DE EXECUȚIE: 67

NR. TOTAL FUNCȚII ÎN INSTITUȚIE: 68

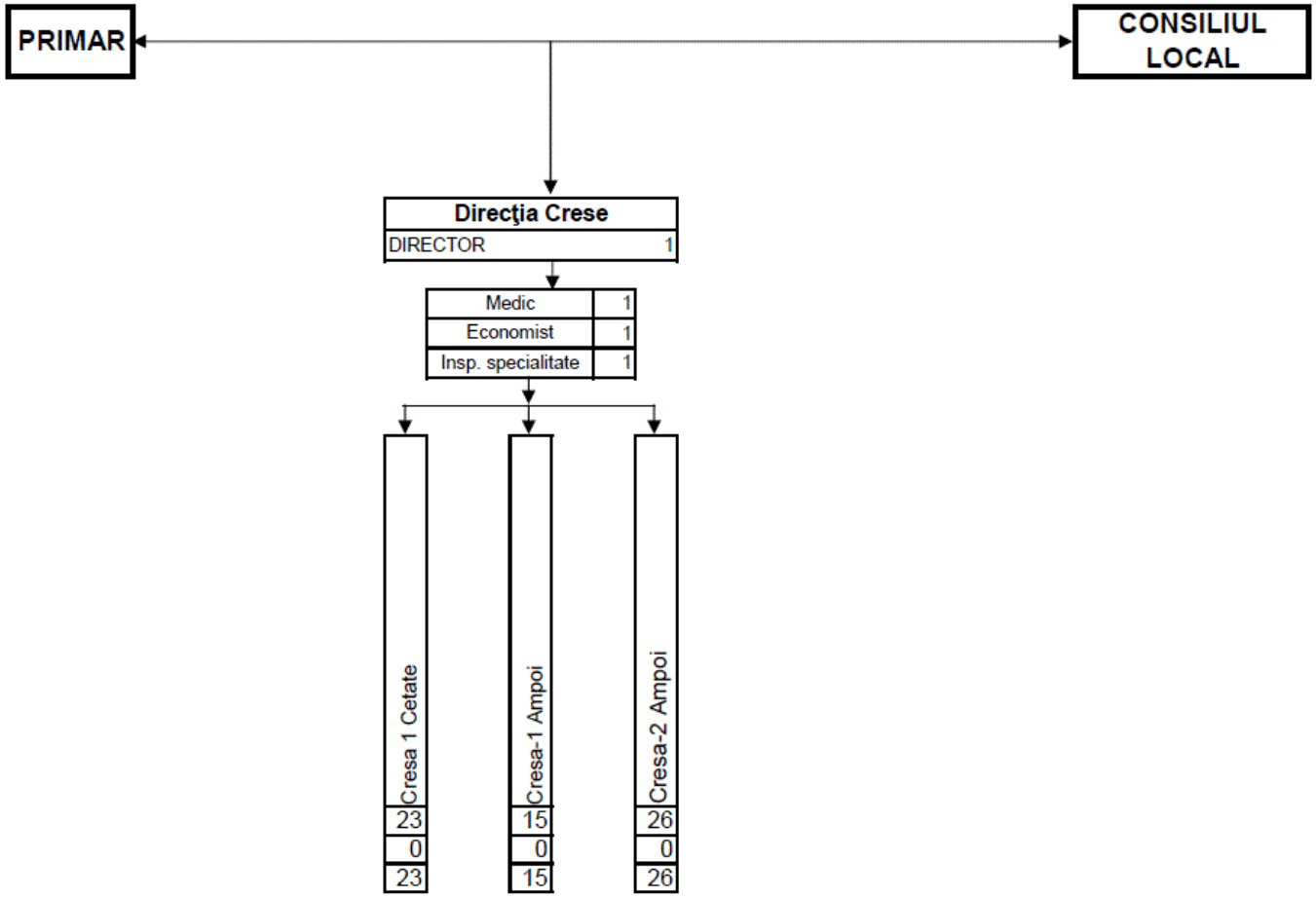

România
Judeţul Alba
Municipiul Alba Iulia
Consiliul Local

Anexa 15 la HCL nr.118/2015

ORGANIGRAMA
SERVICIULUI PUBLIC COMUNITAR LOCAL DE EVIDENŢĂ A PERSOANELOR

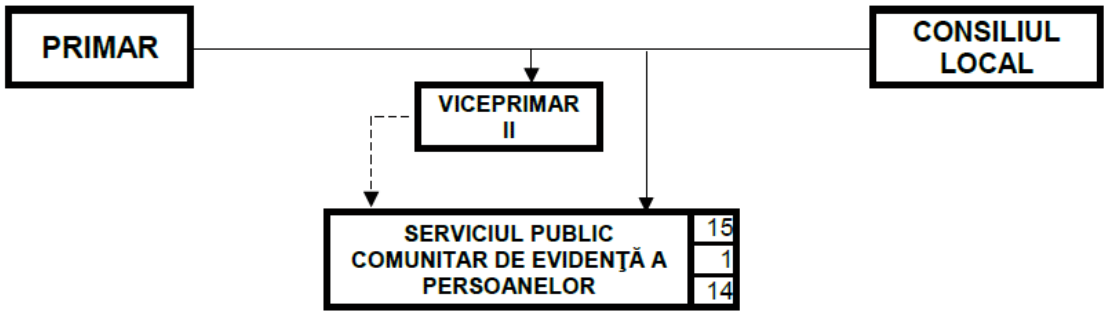

NR. TOTAL FUNCŢII PUBLICE: 14
NR. TOTAL FUNCŢII PUBLICE DE CONDUCERE: 1
NR. TOTAL FUNCŢII PUBLICE DE EXECUŢIE: 13
NR. TOTAL FUNCŢII CONTRACTUALE DE CONDUCERE: 0
NR. TOTAL FUNCŢII CONTRACTUALE DE EXECUŢIE: 1
NR. TOTAL FUNCŢII ÎN INSTITUŢIE: 15

4.2 Plan de acțiune pentru implementarea SIDU

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană pentru municipiul Alba Iulia reprezintă un angajament pe termen lung al Primăriei Municipiului Alba Iulia cu privire la realizarea unor obiective de investiţii de interes major pentru comunitate şi care urmăresc modernizarea oraşului prin intervenții specifice privind îmbunătățirea factorilor de mediu, reabilitarea și modernizarea sistemului de transport public, a rețelei de drumuri, modernizarea spațiilor publice, a infrastructurii sociale, educaționale, de sănătate, a serviciilor publice, creare de noi spații verzi, etc., care vor contribui la creșterea calității vieții și a atractivității economice a orașului Alba Iulia. Astfel Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană propune un portofoliu extins de proiecte, planificând eforturile municipalității pentru perioada 2014 – 2023, iar prin intermediul cadrului de evaluare și implementare sprijină autoritatea publică în activitățile ulterioare de selecție și prioritizare.

Pentru gestiunea corespunzătoare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană şi a proiectelor finanţate, Primăria municipiului Alba Iulia a inițiat demersurile pentru constituirea unei Structurii de Implementare, care va asigura monitorizarea implementării și derularea corespunzătoare a SIDU.

Structura de implementare SIDU este numită prin dispoziția primarului și este formată din departamentul de specialitate a Primăriei Municipiului Alba Iulia, în colaborare cu personalul tehnic din departamentele proprii, precum și din reprezentanți externi, din partea diverselor instituții publice, companii, furnizori de utilități, instituții de învățământ de la nivel local, județean și regional.

Legătura cu partenerii externi va fi asigurată prin intermediul Secretariatului – o structură de colaborare administrativă înființată la nivelul Primăriei Alba Iulia. Componența precum și regulamentul de organizare și funcționare al Secretariatului vor fi aprobate prin hotărâre a Consiliului Local Alba Iulia.

Secretariatul va fi compus din funcționari publici și personal contractual – membri ai Direcției Programe și ai Compartimentului Relații Internaționale, Relații cu Mediul de Afaceri și Societatea Civilă, Parteneriate. Modul de relaționare cu actorii externi va consta în organizarea de întâlniri periodice și anuale în cadrul cărora vor fi diseminate informații referitoare la exercițiul financiar 2017-2020.

Partenerii externi reprezintă acele entități care vor avea în implementare proiecte din portofoliul SIDU de care nu este răspunzătoare Primăria Alba Iulia. Printre aceştia se numără instituții din mediul economic, academic, cultural, furnizori de serivicii și utilități, societatea civilă, respectiv:

- Consiliul Județean Alba
- Universitatea „1 Decembrie 1918”
- Direcția Județeană pentru Cultură Alba
- Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
- Biblioteca Batthyaneum
- Spitalul Județean Alba
- Agenția de Furnizare a Energiei Electrice Alba
- E.ON România, Sucursala Alba
- Sucursala Regională de Căi Ferate Brașov

❖ S.C. Drumuri Si Poduri Locale Alba S.A.

Secretariatul din cadrul Primăriei Alba Iulia va solicita anual de la partenerii externi să raporteze informații relevante cu privire la progresul proiectelor de care aceștia sunt răspunzători.

Detalii complete despre structura de implementare a SIDU se regăsesc în secțiunea 4.1 a prezentului document.

De asemenea, pe parcursul procesului de gestionare a fondurilor alocate dezvoltării urbane durabile s-a înființat Autoritatea Urbană la nivelul municipiului Alba Iulia. Prin HCL nr. 85/24.03.2017, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, articolul 7 alineatul (4) și cu reglementările Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional 2014-2020. Acestea menționează că obligatoriu, autoritățile urbane sunt răspunzătoare pentru atribuțiile legate de prioritizarea și selectarea proiectelor propuse spre finanțare prin intermediul Axei prioritare 4 a POR 2014-2020 și vor îndeplini rolul de organisme intermediare secundare (rang II) și, în consecință, fiind incluse în sistemul de management și control al POR 2014-2020.

Autoritatea Urbană de la nivelul municipiului Alba Iulia va fi sprijinită în îndeplinirea responsabilităților de către SSDU – Structura de Sprijinire a Dezvoltării Urbane Durabile, în elaborarea procedurilor interne de lucru și în implementarea acordurilor de delegare de atribuţii încheiate cu AM POR.

Implementarea SIDU presupune atingerea tuturor obiectivelor definite și a domeniilor de intervenție în vederea atingerii viziunii pe termen scurt 2020 și termen lung 2023, fiind necesară transformarea resurselor disponibile (materiale, financiare, umane) în rezultate cantitative și calitative.

Pe durata întregii perioade de implementare a SIDU sunt necesare măsuri de evaluare pentru remedierea eventualelor probleme de management. În acest sens abordarea metodologică se va baza pe patru etape:

- **evaluarea ex-ante** – realizată cu scopul de a asigura fundamentarea Strategiei de Dezvoltare Integrată de Dezvoltare Urbană, pe informații riguroase și alocarea corespunzătoare a resurselor conform obiectivelor strategice și domeniilor de intevenții propuse pentru problemele, nevoile și soluțiile identificate;
- **evaluarea pe parcursul implementării** – efectuată cu scopul de a urmări progresul implementării strategiei, îndeplinirea obiectivelor strategice sau evidențierea îndepărtării de acestea, fiind propuse în acest caz acțiuni de remediere;
- **evaluarea intermediară** – întreprinsă cu scopul de a analiza relevanţa, eficienţa şi eficacitatea implementării strategiei, fiind stabilite două evaluări intermediare, prima în anul 2019 și cea de a doua în anul 2021.
- **evaluarea ex-post** – realizată cu scopul de a analiza dacă strategia și-a atins obiectivele, au fost generate rezultatele propuse și care a fost impactul implementării strategiei asupra mediului de afaceri, economiei, infrastructurii, mediului social-cultural, şi calităţii vieţii populaţiei din municipiul Alba Iulia și cum poate să fie strategia îmbunătățită pe viitor.

Pe parcursul procesului de evaluare al strategiei SIDU vor fi urmărite și următoarele aspecte:

- Relevanţa: modul în care proiectele propuse răspund nevoilor identificate în cadrul diagnozei și obiectivelor SIDU;
- Eficacitatea: măsura în care rezultatele obținute în urma implementării proiectelor propuse răspund obiectivelor SIDU;
- Eficienţa: raportul resurse investite – rezultate obţinute este mulţumitor, în raport cu obiectivele SIDU;

- Impactul: care sunt beneficiile vizibile, utilitatea strategiei asupra dezvoltării urbane durabile ca urmare a aplicării proiectele propuse și finanțate pe cele 5 domenii cheie: dezvoltare economică, demografie, societate, mediu și schimbări demografice
- Durabilitatea beneficiilor: cât de durabile în timp sunt beneficiile obţinute în raport cu obiectivele strategiei;
- Probleme apărute in implementare: analiza problemelor întâmpinate sau majore apărute în implementarea SIDU; evaluarea gradului de conformitate cu prevederile legale și procedurile administrative.

Implementarea SIDU Alba Iulia va fi monitorizată și evaluată prin intermediul unui set de indicatori raportați anual. Structura de implementare SIDU va realiza periodic (trimestrial/anual) rapoarte de monitorizare și evaluare ale SIDU până la finalul perioadei de implementare. Indicatorii care vor fi urmăriţi pe tot parcursul realizării strategiei de dezvoltare durabilă sunt de mai multe tipuri și sunt prevăzuți la articolul 27, alineatul (4) din Regulamentul UE 1303/2013:

- indicatori financiari referitori la cheltuielile alocate;
- indicatori de realizare referitori la operațiunile care primesc contribuții;
- indicatori de rezultat referitori la prioritatea în cauză.

În realizarea Rapoartelor de monitorizare și evaluare SIDU se vor lua în vedere normele specifice fondurilor ESI 2014-2020 care stabilesc indicatori comuni și formulează prevederi în legătură cu indicatori specifici fiecărui program. Se vor raporta indicatori cuantificabili ce fac referire la dezvoltarea urbană durabilă, schimbări climatice, schimbări demografice, dezvoltare economică, mediu și societate. În plus, se vor centraliza și indicatorii și rezultatele vizate de fiecare proiect din portofoliul de proiecte.

Scopul Raportului de monitorizare și evaluare este de a evidenția stadiul și impactul implementării SIDU 2014-2023 și de a propune recomandări pentru eficientizarea acesteia având următoarea structură:

- Introducere: secţiune introductivă în care se vor fi precizate informații cu privire la perioada de monitorizare, sursele de date utilizate pentru aprecierea evoluției implementării SIDU, probleme întâmpinate;
- Capitolul 1: secţiune descriptivă a activităţile derulate în procesul de monitorizare;
- Capitolul 2: secțiune de prezentare a măsurilor și acțiunilor care au făcut obiectul procesului de monitorizare în raport cu menționarea de recomandări de eficientizare a implementării fiecărei măsuri şi acţiuni în parte;
- Concluzii finale: apreciere generală privind progresul înregistrat în implementarea SIDU și identificarea de recomandări pentru eficientizarea implementării acesteia.

Pe parcursul implementării SIDU pot surveni o serie de riscuri de natură tehnică sau financiară, fiind necesare proceduri concrete de minimizare și înlăturare a acestora. Identificarea și gestionarea riscurilor, elaborarea și urmărirea aplicării procedurilor de management al riscurilor va implica mecanisme de comunicare şi consultare între structurile de implementare și monitorizare SIDU de la nivelul Municipiului Alba Iulia cât și cu actori externi. Secțiunea 3.1.2 a prezentul document detaliază riscurile care au fost prevăzute în planificarea implementării SIDU, precum și măsurile de atenuare ale acestora.

Procesul de implementare a SIDU va cuprinde următoarele faze:

FAZA 1 FINALIZARE, ASUMARE ȘI IMPLEMENTARE SIDU: cuprinde activități privind formularea strategiei, înființarea autorității urbane, etapa de consultare publică SIDU, obținerea avizului privind Evaluarea Strategică de Mediu, etapa de aprobare și asumare SIDU prin Hotărâre de Consiliu Local, raportul de pre-verificare emis de către SSDU, aprobare SIDU de ADR Centru; stabilirea structurii de management care este responsabilă cu implementarea, monitorizarea și evaluarea SIDU; elaborarea Documentului Justificativ de către Autoritatea

Urbană, elaborarea și finalizarea documentațiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții selectate în cadrul portofoliului, obținerea de avize ce însoțesc aceste documentații de la ministerele de resort/instituții relevante, însușirea indicatorilor prin Hotărâre de Consiliu Local.

FAZA 2 FORMULAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE PENTRU PERIOADA 2017-2023: cuprinde activitățile necesare completării și depunerii cererilor de finanțare, în conformitate cu ghidul solicitantului al fiecărui program operațional.

FAZA 3 SEMNAREA CONTRACTELOR DE FINANȚARE CU AUTORITĂȚILE DE MANAGEMENT: prespupune încheierea de contracte de finanțare nerambursabilă între AM/OI și beneficiari pentru proiectele propuse în portofoliu și declarate câștigătoare în urma participării la apeluri comune lansate în cadrul programelor operaționale și celor naționale.

FAZA 4 IMPLEMENTARE PROIECTE CONTRACTATE ȘI DERULARE ACHIZIȚII: cuprinde derularea propriu zisă a proiectelor aprobate și finanțate: managementul de proiect, coordonarea partenerilor, comunicarea cu autoritatea finanțatoare, precum și pregătirea proceselor de achiziții publice privind atribuirea contractelor de achiziții de produse, servicii sau lucrări aferente fiecărui proiect finanțat în parte.

FAZA 5 MONITORIZARE ȘI EVALUARE PROIECTELOR INDIVIDUALE constă în analiza procesului de implementare a proiectelor individuale pe baza specificațiilor de proiect, a indicatorilor, precum și a modului în care acestea răspund cerințele Programelor Operaționale.

În raport cu cele 5 faze ale procesului de implementare SIDU sunt stabiliți indicatorii de monitorizare.

INDICATORI PENTRU FAZA 1

- Depunerea SIDU la termenul solicitat de AM POR;
- Dovada constituirii Autorității Urbane la nivelul Municipiului Alba Iulia prin Hotărâre de Consiliu Local;
- Dovada desemnării membrilor din cadrul Autorității Urbane de la nivelul Municipiului Alba Iulia;
- Numărul de consultări publice;
- Numărul de problematici vizate în cadrul consultărilor publice;
- Dovada depunerii SIDU la Agenția pentru Protecția Mediului Alba;
- Numărul de clarificări de neaplicare sau aplicare incorectă a SIDU din partea Agenției pentru Protecția de Mediu Alba;
- Tip aviz emis de către Agenția pentru Protecția de Mediu Alba, favorabil / favorabil cu observaţii / nefavorabil;
- Dovada depunerii SIDU la Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru;
- Numărul de clarificări din partea Agenției de Dezvoltare Regională Centru; privind gradul de îndeplinire a specificațiilor cuprinse în Grila de verificare a conformității administrative și a admisibilității;
- Existența declarațiilor de admisibilitate SIDU de către ADR Centru;
- Dovada elaborării Documentului Justificativ de către Autoritatea Urbană și a prioritizării intervențiilor pentru perioada 2014-2023;
- Dovada realizării documentațiilor tehnico-economicie pentru proiectele de investiții selectate în cadrul portofoliului,
- Sinergia dintre proiectele abordate în SIDU;
- Dovada obținerii avizelor ce însoțesc aceste documentații de la ministerele de resort/instituții relevante și însușirea indicatorilor prin Hotărâre de Consiliu Local;
- Gradul de corelare între problemele/nevoile identificate și domeniile de intervenții propuse în SIDU;

- Gradul de corelare dintre obiectivele de dezvoltare formulate și portofoliul proiectelor SIDU;
- Adaptarea portofoliului de proiecte cu posibile surse de finanțare.

INDICATORI PENTRU FAZA 2

- Numărul total de cereri de finanțare completate și depuse;
- Număr de cereri de finanțare depuse de către beneficiari unici, lideri de parteneri și parteneri;
- Numărul de cereri de finanțare depuse pe domenii de activitate;
- Valoarea totală LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse;
- Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse pe programe cu finanțare europeană și națională;
- Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse per PO, axă prioritară și priorități de investiții;
- Numărul de cereri de finanțare eligibile în urma procesului de verificare;
- Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare eligibile per PO, axă prioritară și priorități de investiții;
- Numărul cererilor de finanțare depuse și neeligibile în urma procesului de verificare.

INDICATORI PENTRU FAZA 3

- Număr de contracte de finanțare semnate;
- Număr de contracte semnate per PO, axă prioritară și priorități de investiții;
- Valoare contracte semnate per PO, axă prioritară și priorități de investiții.

INDICATORI PENTRU FAZA 4

- Numărul persoanelor care lucrează la implementarea proiectelor contractante;
- Numărul de organizații implicate în implementarea proiectelor contractante;
- Numărul de activități derulate la nivelul fiecărui proiect;
- Gradul de satisfacție al beneficiarilor;
- Numărul de achiziții a serviciilor/bunurilor/lucrărilor la nivelul fiecărui proiect contractat;
- Număr de probleme / tip de problemă înregistrate pe perioada procesului de achiziție publică (descriere/cauză);
- Asigurarea transparenței în implementarea cu succes a proiectelor finanțate și atingerea obiectivelor stabilite prin SIDU.

INDICATORI PENTRU FAZA 5

- Gradul de corelare între planificarea aprobată, măsurile efectiv implementate și rezultatele obținute.
- Compararea rezultatelor planificate și a celor obținute;
- Procent de atingere a obiectivelor propuse la nivelul fiecărui proiect implementat;
- Rata de absorbție a resurselor;
- Impactul proiectelor implementate asupra comunității din orașul Alba Iulia;
- Numărul de rapoarte de monitorizare și evaluare periodice și finale anuale.

Sinteza planului de acțiune pentru implementarea SIDU și datele/ termenele cheie:

Acțiune	Termen
Actualizarea și formularea noii versiuni a SIDU în conformitate cu documentațiile emise de Autoritatea de	Iulie – august 2017

Management a Programului Operațional Regional 2014-2020	
Înființarea Autorității Urbane și semnarea Acordului cadru de delegare între AM POR și Municipiul Alba Iulia	Martie 2017
Lansare versiune preliminară a SIDU în consultare publică	Mai 2017
Depunerea SIDU la Agenția pentru Protecția Mediului Alba în vederea obținerii deciziei finale/ deciziei etapei de încadrare emisă privind Evaluarea Strategică de Mediu, conform HG nr. 1076/2004	Iulie 2017
Aprobarea și asumarea SIDU prin Hotărâre de Consiliu Local	21 iulie 2017
Transmiterea SIDU către Structura pentru Sprijinirea Dezvoltării Urbane Durabile în vederea emiterii Raportului de verificare preliminară	Iulie 2017
Depunerea SIDU la Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Centru	21 august 2017
Declararea SIDU drept conformă și admisibilă de către ADR Centru	20 septembrie 2017
Stabilirea structurii de management care este responsabilă cu implementarea, monitorizarea și evaluarea SIDU	Iulie 2017
Prioritizarea intervențiilor pentru perioada 2014-2023 și elaborarea Documentului Justificativ de către Autoritatea Urbană	17 noiembrie 2017
Derularea achizițiilor și semnarea contractelor pentru serviciile de întocmire a documentațiilor tehnico-economice pentru proiectele de investiții selectate din portofoliu	2015-2017
Obținerea avizelor necesare pentru lucrările de intervenție de la ministerele de resort și/ sau alte instituții relevante	2015-2017
Finalizarea documentațiilor tehnico-economice și însușirea indicatorilor prin Hotărâre de Consiliu Local	2017
Completarea și depunerea cererilor de finanțare pentru proiectele selectate	Conform calendarului anunțat ulterior
Semnarea contractelor de finanțare pentru proiectele aprobate	În funcție de termenul de la acțiunea anterioară
Implementarea propriu-zisă a proiectelor aprobate: managementul de proiect, derularea procesului de achiziții pentru serviciile necesare, coordonarea partenerilor, comunicarea cu autoritatea finanțatoare etc.	Anul 2023
Monitorizarea și evaluarea proiectelor individuale	Semestrial/ anual până în 2023
Asigurarea sustenabilității financiare și instituționale a proiectelor	Conform calendarului asumat în cererile de finanțare
Monitorizarea SIDU	2017-2023
Evaluarea gradului de implementare a SIDU de către Municipiul Alba Iulia și Structura pentru Sprijinirea Dezvoltării Urbane. Evaluarea îndeplinirii indicatorilor asumați pe parcursul orizontului de implementare.	Finalul perioadei de programare 2014-2020, respectiv după anul 2023

4.2Indicatori cuantificabili relevanţi pentru obiectivele specifice SIDU pe parcursul orizontului de implementare

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
1. Creștere durabilă, inteligentă, și competitivitate economică	Domeniu de intervenție nr. 1. Creștere – dezvoltare – inovare (2017 – 2023)	număr de clustere create în sectoarele economice majore
		1 hub de industrii creative și IT&C
		număr de firme în care s-au inplementat soluții de e-commerce și e-business
		număr de întreprinderi create în domeniul meșteșugurilor și artizanatului
		număr de firme cu vechimea de peste 12 luni care au fost înființate și sunt în prezent conduse de manageri femei
		număr de firme cu vechimea de peste 12 luni care au fost înființate și sunt în prezent conduse de tineri
		număr de investitori atrași din rândul companiilor mari, ca urmare a oferirii de facilități
		număr de startup-uri și spinoff-uri create
		număr de întreprinderi create în sectoare economice cu valoare adăugată mare
		1 centru de cercetare științifică de excelență
		1 incubator de afaceri si tehnologie
		1 parc tehnologic, industrial și științific
		1 Muzeu al Copiilor
	Domeniu de intervenție nr. 2. Infrastructura TIC (2017 – 2019)	număr de companii care investesc în soluții inteligente în cadrul proiectului „Alba Iulia Smart City 2018”
		suprafața zonelor publice cu semnal internet wireless
		numărul de km al cablurilor de televiziune, de telefonie fixă, broadband și transmisiuni date camuflate (sistem subteran)

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
	Domeniu de intervenție nr.3. Turism cultural, de afaceri și de conferințe (2014 – 2023)	1 studiu/ an privind piața turistică pentru un turism cultural, de afaceri și conferințe
		număr de agenți economici implicați în promovarea turistică, prin diferite forme juridice de cooperare cu Primăria Alba Iulia (protocoale de colaborare ș.a.)
		1 calendar/ an pentru evenimentele culturale din Alba Iulia
		număr de parteneriate cu orașe din Europa în vederea promovării circuitului turistic al cetăților Vauban
		număr de parteneriate stabilite cu orașe-cetăți din România
		crearea unei strategii integrate pentru turismul regional, inclusiv turismul rural/ montan
		număr centre de informare turistică înființate
		1 centru pentru sprijinirea meșteșugurilor
		număr de trasee culturale și expoziții itinerante create
		număr de studii privind patrimoniul cultural rural, realizate de școlile din regiunile rurale respective
		număr de obiective de patrimoniu cultural restaurate
2. Dezvoltare socială performantă și incluzivă	Domeniu de intervenție nr. 4. Educație (2017 – 2021)	număr de clădiri care deservesc infrastructura educațională preuniversitară construite/ amenajate/ reabilitate/ extinse
		număr de clădiri care deservesc infrastructura terțiară și de cercetare extinse/ dotate/ amenajate
		1 campus universitar creat
		1 Centru Regional de Meserii și Formare Profesională Continuă pentru Adulți
		1 centru de formare profesională permanentă în domeniile electronică și ITC
		1 studiu elaborat privind evoluția pieței muncii în Alba Iulia
		1 Centru de resurse pentru carieră pentru profesori
		1 sistem de management al calității implementat în unitățile de învățământ

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
		1 sistem funcțional e-educație
		număr de școli care ulitizează TIC în educația elevilor
		număr de școli care ulitizează TIC pentru formarea cadrelor didactice
	Domeniu de intervenţie nr. 5. Sănătate (2016 – 2022)	1 ambulatoriu modernizat
		1 Centru de formare profesională continuă a resurselor umane
		număr de cabinete medicale de familie sprijinite conform legislației în vigoare
		1 sistem funcțional e-sănătate
		număr de echipamente hard și soft achiziționate care permit practicarea telemedicinei
	Domeniu de intervenţie nr. 6. Infrastructura de servicii sociale (2015 – 2022)	1 Complex multifuncțional de servicii sociale în Cartierul Lumea Nouă
		1 cantină socială reabilitată/ modernizată
		1 sistem de management al calității în domeniul serviciilor sociale
	Domeniu de intervenţie nr. 7. Cultură, sport și recreere (2016 – 2023)	1 Centru cultural cuprinzând teatru, filarmonică, bibliotecă județeană
		1 muzeu arheologic în aer liber
		număr de chișcuri, magazine de artizanat și puncte de distribuție alimentară create în Cetatea Alba Carolina
		Casa de Cultură a Studenților reabilitată și modernizată
		Cinematograful Dacia reabilitat
		număr de baze sportive și de agrement create/ reabilitate
	Domeniu de intervenţie nr. 8. Administrația Publică (2016 – 2023)	număr de servicii e-administrație și e-cetățean implementate
		număr de softuri de planificare a investițiilor implementate
		1 sistem de evaluare transparentă a performanțelor managementului public

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
		1 sistem de ghișeu unic implementat
		număr de sisteme de supraveghere a spațiilor publice achiziționate și implementate
	Domeniu de intervenţie nr. 9. Locuințe de calitate pentru toți (2017 – 2020)	număr de locuințe închiriate care beneficiază de reparații curente
		număr de locuințe sociale construite, destinate tinerilor
		număr de locuințe sociale construite, destinate chiriașilor evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari
		1 cartier de locuințe între municipiul Alba Iulia și municipiul Sebeș
3. Adaptare la schimbările climatice	Domeniu de intervenţie nr. 10. Adaptare la schimbările climatice (2017 – 2021)	dimensiunea suprafeței pe care s-au realizat lucrări de îndiguire realizate pe râurile Mureș, Ampoi, Sebeș
		dimensiunea suprafeței pe care s-au realizat lucrări de consolidare a malurilor râului Sebeș
4. Încurajarea și menținerea unei situații demografice optime	Domeniu de intervenţie nr. 11. Sprijinirea categoriilor demografice vulnerabile (2017 – 2021)	număr de ateliere de producție create, care să fie corelate cu nevoile persoanelor cu dizabilități
		1 centru pilot pentru persoane cu dizabilități creat
		1 complex multifuncțional cu servicii sociale pentru tineri creat
		1 centru de îngrijiri paleative creat
		1 centru de zi pentru vârstnici creat în cartierul Cetate
		1 centru pentru combaterea bolii Alzheimer în cadrul centrului de zi pentru vârstnici
	Domeniu de intervenţie nr. 12. Transport (2017 – 2023)	număr de km al rețelelor feroviare revitalizate și reorientate către domeniul turistic sau marfă
		număr de km străzi urbane reabilitate și modernizate
		1 centru de transport intermodal deservind Alba Iulia și regiunea învecinată
		număr de stații de transport public modernizate cu mobilier urban

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
		1 terminal intermodal de transport public și parcare subterană/ supraterană creat
		7 noduri de transfer al populației realizate la intrarea în oraș
		1 sistem al graficului de timp privind livrarea mărfurilor în zona istorică și centrală creat
		1 sistem integrat de semaforizare creat
		1 sistem de mentenanță, monitorizare și gestionare a sistemului de transport
		1 sistem de afișaj electronic extins la toate stațiile de transport în comun
		1 sistem de e-ticketing în transportul public județean pentru asigurarea călătoriilor intermodale
		număr km de zone pietonale amenajate
		1 sistem de poduri peste râul Ampoi, care să permită extindere și modernizarea tramei stradale
		număr de km de străzi cu sens unic amenajate
5. Un mediu urban durabil, curat și nepoluant	Domeniu de intervenţie nr. 13. Regenerare urbană (2014 – 2023)	ansamblul Palatul Principilor - conservat, restaurat și modificat durabil
		număr de km reabilitați din zona perimetrală a șanțurilor Cetății
		număr de imobile de patrimoniu reabilitate și cartate
		număr de monumente istorice reabilitate
		număr de situri arheologice puse în valoare și semnalizate, în plus față de cele puse în valoare la momentul prezent
		suprafața parcărilor refăcute, extinse, modernizate și dotate cu mobilier urban
		număr de sisteme electronice de gestionare a accesului și de taxare implementate în parcările cu plată
		suprafața parcărilor subterane/ supraterane realizate în cadrul sistemului Park & Ride
		suprafața locurilor de joacă amenajate și extinse

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
		suprafață zone verzi amenajate (plantare arbori, amplasare jardiniere, amenajare zone floricole și corecții vegetale în cartiere), în cadrul unei abordări etapizate
		suprafață piețe agroalimentare amenajate, modernizate, dotate cu mobilier urban specific
		suprafață lucrări de amenajare, modernizare și reabilitare parcuri
		suprafață lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier aparținător municipiului Alba Iulia
		1 sistem integrat de mentenață, monitorizare și gestioare a spațiilor verzi amenajate, a locurilor de agrement, sport și loisir
		număr de km piste de bicicliști amenajate și reamenajate
		suprafață zone pietonale amenajate și semnalizate pentru persoane cu dizabilități
		număr de vehicule mai puțin poluante/electrice achiziționate
		număr de vehicule adaptate pentru accesul persoanelor cu dizabilități achiziționate
		1 traseu școală de orientare turistică amenajat
		1 traseu de competiție orientare turistică amenajat
		număr de km poteci turistice prevăzute cu marcaje
		1 sistem local de colectare și epurare a apelor uzate
	Domeniu de intervenție nr. 14. Servicii publice pentru mediu și eficiență energetică (2014-2021)	1 Plan local de izolare termică, incluzând inventarierea blocurilor din municipiul Alba Iulia
		număr de clădiri rezidențiale/ suprafață reabilitată termic și/ sau eficientizată din punct de vedere al consumului energetic
		număr de km deserviți de un sistem de iluminat public modernizat/ reabilitat/ eficientizat

OBIECTIV GENERAL	DOMENIU DE INTERVENTIE	INDICATORI
		număr de clădiri publice/ suprafață reabilitată termic și/ sau eficientizată din punct de vedere al consumului energetic
	Domeniu de intervenţie nr. 15. Un mediu urban durabil (2014 – 2023)	suprafață terenuri publice din zona industrială viabilizate
		suprafață situri decontaminate
		1 sistem de management integrat al deșeurilor creat și implementat
		număr de containere și pubele achiziționate și destinate colectării selective a deșeurilor
		1 depozit ecologic final realizat la Galda, precum și a stațiilor de transfer
		cantitate de ulei uzat/ deșeuri electrotehnice colectate

V. Cadrul parteneriat

5.1 Parteneri relevanți ai Municipiului Alba Iulia la nivel local / județean / regional

A.CONSULTAREA ȘI IMPLICAREA ACTORILOR LOCALI ÎN PROCESUL DE ELABORARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI ALBA IULIA

Asociația Intercomunitfară de Dezvoltare Alba Iulia – AIDA a implementat proiectul STATUS – "Strategic Territorial Agendas for < Small and Medium – sized Towns >", finanțat prin Programul de Cooperare Transnațională SEE, în parteneriat cu 17 state memebre ale Uniunii Europene. În cadrul acestui proiect a fost elaborată Strategia Municipiului Alba Iulia ca instrument pentru dezvoltarea integrată și sustenabilă aliniată la standardele secolului XXI.

Scopul strategiei integrate a orașului Alba Iulia este de a genera un plan de acțiune pe termen lung pentru a asista municipalitatea în dezvoltarea pe parcursul următorilor 15 ani, a capitalului social, economic și material, în concordanță cu potențialul pe care îl deține orașul.

Zonele cheie de intervenție au fost atât domeniile sectoriale cu avantaje competitive pentru Alba Iulia cât și areale în care intervenția este necesară pentru a permite o dezvoltare durabilă a activităților economice care să fie în același timp favorabile mediului înconjurător. S-a avut în vedere definirea unui plan realist, pragmatic și eficient care să conducă în cele din urmă la materializarea viziunii pentru Alba Iulia 2030: punctul de pornire, modalitățile de stabilire a priorităților, modalitățile de finanțare și de implementare, cât și colaboratorii.

Astfel a fost elaborată Strategia Integrată pentru Dezvoltare Urbană, o viziune globală care să asigure: conectarea, integrarea și valorificarea investițiilor punctuale precedente, îmbunătățirea și corelarea dezvoltării tehnice, economice și sociale diminuând în același timp riscurile, precum și schimbarea paradigmei de guvernanță și participare prin aplicarea unei metodologii comune la nivelul UE în vederea unei proiectări și planificări participative.

Asociația intercomunitară de dezvoltare Alba Iulia – AIDA a implicat actorii locali interesați în identificarea obiectivelor și ideilor de dezvoltare economică, culturală și socială prin constiutuirea unui Grup Urban de Lucru, acțiune care a stat la baza elaborării Strategiei de Dezvolatre Teritorială a Municipiului Alba Iulia. Înființarea acestui Grup Urban de Lucru a avut drept scop creearea unor punți de legătură între autoritatea locală și societatea civilă în vederea unei abordări mai cooperante, deschise și incluzive.

Pentru a reazliza acest lucru, proiectul STATUS a propus un **proces participativ în 3 etape**, pe parcursul cărora municipalitatea a fost ghidată către un plan strategic cu ajutorul unei abordări concentrate, pornind de la nevoile și ideile comunității locale, și nu de la o analiză științifică a tuturor problemelor generale. Acest tip de abordare a permis creearea unei strategii realiste la care publicul larg să se poată raporta și a cărui dezvoltare să o poată urmări.

1. **Inițiere**: Prima etapă s-a referit la analiza documentată a planurilor și politicilor existente la scară națională, regională și locală care influențează dezvoltarea municipiului Alba Iulia. Planurile și politicile au fost supuse analizei critice în cadrul parteneriatului

STATUS. În acest sens partenerii tehnici ai proiectului au furnizat comentarii asupra sistemelor de planificare existente și sugestii în vederea evitării sistemului birocratic inflexibil.

2. **4 ateliere de lucru (Workshop-uri)** cu participarea societății civile, instituțiilor private și publice, autorităților locale, cu următoarea tematică:
   - *Workshop nr. 1* - Definirea problemelor orașului din perspectiva comunității și instituțiilor locale;
   - *Workshop nr. 2* - Definirea soluțiilor la probleme prin implicarea directă a actorilor responsabili;
   - *Workshop nr. 3* - Eșalonarea soluțiilor și definirea mecanismelor de finanțare și a Agendei Urbane Strategice;
   - *Workshop nr. 4* - Formalizarea Grupului Urban de Lucru.
3. **Formarea Grupului Urban de Lucru** și a Centrului Urban cu rolul de a sprijini orașul în implementarea proiectelor prioritare și și de a crea instrumente autohtone durabile pentru dezvoltarea durabilă în viitor.

Grupul Urban de Lucru s-a dezvoltat din rândul părților interesate invitate la workshop-uri. Scopul acestui proces a fost crearea unui mecanism funcțional pentru stimularea dezvoltării urbane în Alba Iulia prin intermediul acțiunilor comune din partea autorităților publice, a instituțiilor și mai ales a societății civile.

În primul rând, în vederea constituirii Grupului Urban de Lucru au fost invitați 70 de reprezentați ai societății civile, instituțiilor, investitorilor privați și din domeniul cercetării și dezvoltării (Anexa nr.1 - model de invitație și Anexa nr. 2 -scrisoare mulțumire). La rândul lor, cei interesați au transmis o adeziune cu descrierea societății, instituției, a obiectului de activitate și a activităților desfașurate cât și datele de contact ale persoanei desemnate pentru a face parte din acest grup de lucru.

S-a pornit de la starea actuală a dezvoltării municipiului Alba Iulia evidențiată printr-o analiză SWOT, care a reprezentat punctul de pornire al discuțiilor în cadrul atelierelor de lucru. O relevanță deosebită în cadrul procesului, a avut-o evaluarea cadrului administrativ și de planificare: strategii, planuri, politici, proiecte și investiții pe scară largă cu impact asupra orașului, care au fost supuse unor verificări încrucișate, iar prevederile acestora pentru viitoarea Agendă Strategică au fost luate în considerare pentru ca noul document să fie sinergic cu inițiativele locale și regionale în curs de desfășurare.

Procesul participativ a fost realizat în paralel cu procesul local de elaborare a noii strategii pentru municipalitate realizată de către o echipă locală de consultanți. De asemenea experții internaționali și un facilitator local au sprijinit grupul să lucreze cât mai eficient în transmiterea ideilor, gândurilor și aspirațiilor referitoare la viitoarea dezvoltare a orașului.
Feedbackul și conținutul generat de către părțile interesate participante la Workshop –uri au fost pilonii strategiei elaborate.

Astfel în perioada 30 octombrie -1 noiembrie 2013 a avut loc primul atelier de lucru privind identificarea problemelor la nivel urban, a barierelor și precondițiilor pentru dezvoltarea în Alba Iulia și în zona mai extinsă AIDA, coroborat cu o discuție despre situația actuală a guvernanței locale și a implicării societății civile. În data de 30 octombrie au fost prezenți 26 participanți, în data de 31 octombrie 2013 au fost prezenți un număr de 39 de participantți, iar în data de 1 noiembrie 2013 au participat un număr de 19 persoane. În total au fost prezenți și implicați la primul atelier un număr de 90 de persoane. (Anexa nr. 3 - tabele de prezență și fotografii din cadrul evenimentului).

În perioada 5-6 decembrie 2013 a avut loc cel de al doilea workshop în cadrul căruia s-au propus soluții pentru problemele urbane identificate s-au evaluat prioritățile și s-au identificat

oportunitățile de finanțate. În data de 5 decembrie 2013 au participat un număr de 26 de persoane, iar în data de 6 decembrie un număr de 30 de persoane. În total au fost implicați în cel de al doilea atelier de lucru un număr de 56 de persoane. (Anexa nr.4 - tabele de prezență și fotografii din cadrul evenimentului).

În perioada 11 februarie - 12 februarie 2014 s-a desfășurat cel de al treilea workshop. Pe parcursul celor 2 zile de lucru s-a prezentat setul convenit de axe prioritare, și s-au discutat proiectele prioritare pentru perioada 2014 – 2020 precum și implicarea actorilor locali în procesul de implementare. Au fost prezenți în prima zi de lucru un număr de 27 de persoane, iar în a doua zi un număr de 31 de persoane, în total au fost implicați un număr de 58 de persoane. (Anexa nr. 5 - tabele de prezență și fotografii din cadrul evenimentului).

În data de 29 iulie 2014 a avut loc workshop-ul nr. 4 la care au participat un număr de 31 de actori locali interesați în crearea Grupului Urban de Lucru. (Anexa nr. 6 - tabele de prezență și fotografii din cadrul evenimentului).

Alba Iulia a angrenat în procesul particpativ cel mai mare număr de actori interesați în comparație cu ceilalți membrii din consorțiul proiectului atât naționali cât și internaționali. Astfel la cele 4 ateliere de lucru au fost implicați un număr de 229 de persoane. Pe parcursul celor 3 luni în care s-au derulat atelierele de lucru s-a putut constata modul în care reacțiile și angajamentul actorilor interesați au evoluat de la o participare largă în prima întâlnire cu un număr de 84 de persoane, care au discutat aspectele generale, la un grup restrâns consolidat de participanți care au discutat o gamă specifică de probleme, soluții și priorități.

Primul atelier de lucru a generat o cantitate considerabilă de comentarii din partea celor prezenți și a reușit să contureze o perspectivă de ansamblu asupra situației curente a dezvoltării din Alba Iulia precum și punctele slabe pentru care vor trebui găsite soluții în cadrul strategiei.

Al doilea atelier a avut drept rezultat identificarea principalelor subiecte în baza cărora grupul de experți a realizat Agenda Strategică pentru Alba Iulia.

La cel de al treilea atelier s-a discutat structura agendei în cadrul unei sesiuni plenare la care au luat parte un număr de 58 de reprezentanți ai grupurilor interesate din oraș. Discuțiile din cadrul acestui atelier s-au axat pe elaborarea propunerilor, stabilirea priorităților și discutarea oportunităților de finanțare pentru proiectele identificate și prioritizate propuse.

Atelierul final s-a axat pe crearea Grupului Urban de Lucru și stabilirea cadrului pentru Centrul Urban. Particparea celor 31 de persoane la întâlnirea de lucru a demonstrat că grupul de lucru din Alba Iulia s-a decantat și structurat în mod natural pe parcursul întâlnirilor precedente, având o structură foarte echilibrată, alcătuită din reprezentanți ai domeniului public, privat și din societatea civilă. Întâlnirea a adus în prim plan problematica structurii finale a Grupului Urban de Lucru Alba Iulia. Astfel cei mai activi și implicați participanți la atelierele de lucru au fost selectați pentru a-și continua activitatea în etapa de implementare a strategiei.

Având în vedere stadiul incipient al proceselor participative în domeniul planificării dezvoltării în România, prezența unui facilitator care a condus discuțiile în cadrul atelierelor de lucru s-a dovedit foarte utilă, asigurându-se astfel nivelul înalt și varietatea aspectelor discutate.

Conturarea unui dialog dinamic a fost susținută și de contribuția experților locali provenind din diferite domenii (economie, geografie, istorie, GIS) care au asistat la discuții și au creat un mediu constructiv furnizând cunoștințe specializate în raport cu subiectele de interes abordate.

Acest fapt a oferit perspectiva de a avea două opinii asupra unor probleme complexe: cea a părților interesate (ONG uri, instituții și companii) și cea a experților, bazată pe o analiză anterioară, documentată și aprofundată.

În majoritatea situațiilor, faptele și cifrele au venit în sprijinul aspectelor aduse în discuție de către participanți ceea ce a contribuit la o mai bună delimitare a problemelor și a zonelor prioritare.

Strategia de dezvoltare a municipiului Alba Iulia este produsul participării și contribuției întregii comunități, realizând astfel un parteneriat real între administrația locală și populație, în fundamentarea dezvoltării durabile a comunității noastre.

B.ACTUALIZAREA STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

Actualizarea SIDU s-a realizat în mai multe etape, prind dezvoltarea de noi documente strategice tematice în elaborarea cărora s-a ținut cont de inputurile primite atât de la cetățeni cât și de la consultanți externi. Aceste documente sunt prezentate mai jos.

Barometrul comunității locale

Barometrul comunităţii locale este un program de analiză şi suport pentru dezvoltarea locală. Barometrul comunităţii locale reprezintă un complex de activităţi de cercetare, de diseminare a rezultatelor lor şi de forme de stimulare a participării civice în Alba Iulia care se desfăşoară anual pe un eşantion de aproximativ 1000 de persoane din Alba Iulia sau implicate în dezvoltarea locală din Alba Iulia. Barometrul utilizează o metodologie interactivă de culegere a datelor bazată pe instrumentele de cercetare atât cantitative (chestionare), cât şi calitative (ghiduri de interviu). Temele abordate în cadrul barometrului, grupurile sociale de la care se culeg date şi modul de culegere a informaţiilor se stabilesc împreună cu experţi din cadrul Primăriei. Rezultatele cercetărilor Barometrului comunităţii locale sunt diseminate prin publicaţii, articole şi emisiuni în mass-media, comunicări în mediul on-line şi în social media, prezentarea raportului în Consiliul Local şi prin întâlniri directe sau interviuri cu cetăţeni ai oraşului.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) reprezintă un document strategic care vizează satisfacerea nevoii de mobilitate urbană a oamenilor, în vederea îmbunătățirii calității vieții și a condițiilor de mediu.

Obiectivul PMUD Alba Iulia constă în analizarea stării actuale a municipiului din diferite perspective, în care infrastructura de transport reprezintă elementul angrenant în dezvoltarea unei localități și a unei regiuni. Planul vine în concordanță cu țintele planurilor de mobilitate, începând cu reducerea utilizării automobilelor personale în oraș, dezvoltarea transportului public și transportului alternativ, precum și optimizarea generală a mobilității în mediul urban. Proiectele propuse prin PMUD Alba Iulia vin ca obiective la nivel european, național, regional, județean și local. O cerință impusă prin agenda teritorială a UE stă la baza planului, aceasta fiind asigurarea egalității în accesul la infrastructură și cunoaștere a procesului de mobilitate durabilă. De asemenea, planul prevede promovarea unor proiecte inovative pentru e-mobilitate propuse de Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

Integrarea locală cu master planul general de transport - Corelarea proiectelor locale cu proiectele naționale este vitală pentru o mobilitate eficientă și durabilă. La capitolul promovarea transportului durabil și infrastructura modernă se menționează integrarea proiectelor locale în proiecte precum finalizarea coridoarelor dintre Sebeș și Turda, electrificarea liniilor CF Brasov – Alba Iulia pe ruta prin Făgăraș – Sibiu, eficientizarea

serviciilor de transport din stația de tren Alba Iulia și eficientizarea transportului de mărfuri și călători pe ruta Alba Iulia – Dej.

Proiecte la nivel local - Printre proiectele propuse la nivel local se menționează lansarea de studii pentru refacerea peisagistică în toată zona metropolitană, precum și pentru modernizarea și extinderea rețelei de canalizare. Localitățile aparținătoare municipiului vor fi incluse într-un proiect de modernizare a drumurilor, acestea fiind: cartierul Micești, Bărăbanț, Oarda și Partoș. De asemenea, vor fi modernizate și străzile din cartierul Meridian și strada Costache Negruzzi, precum și străzile din zona Dealul Furcilor, străzile Izvorului, Nicoale Labiș și Barbu Catargiu.

Proiectele de modernizare a străzilor includ și străzile Rojomal, Ștefan Luchian, Ion Andreescu, Biruinței, Busuiocului, Dumbrăviței, 9 Mai, Timotei Cipariu, Aurel Vlaicu, Toporașilor, Fântânele, Iederei, Ghioceilor, Salcâmului, Crișan, Cetății și Aron Pumnu, lucrările cuprinzând și refacerea rețelelor edilitare, realizarea de parcări și spații pentru biciclete. Sensuri giratorii vor fi realizate în zonele Stadion, Gară și Cimitir. Siguranța și eficiența rutieră vor fi optimizate prin introducerea unui sistem de supraveghere video, cu amenajarea trecerilor de pietoni și implementarea unui sistem eficient de signalistică și orientare rutieră.

Odată cu implementarea sistemului integrat de semaforizare vor fi realizate și 7 noduri de transfer în zona intrărilor în oraș și va fi implementat un grafic de livrare a mărfurilor în zona istorică și centrală, precum și un program pentru serviciile de salubrizare a orașului. De asemenea, o serie de pasarele, poduri și pasaje vor fi construite peste Ampoi. Străzi cu sens unic vor fi amenajate pe strada Marcus Aurelius, strada Dr. Ion Rațiu, strada Vânătorilor, strada Toporașilor, strada Timotei Cipariu, strada 9 Mai, strada Ion Agârbiceanu, strada Cloșca, strada Vasile Goldiș, strada Lalelelor, strada Henri Coandă, strada Doinei, strada Nicolae Bălcescu, strada Decebal, strada Octavian Goga, strada Mihai Viteazu, strada Basarabiei și Bd. Ferdinand I.

Transportul public va fi eficientizat prin introducerea unui sistem de mentenanță, monitorizare și gestionare a întregului sistem și achiziția de autobuze electrice pentru intrarea într-o nouă eră a vehiculelor de transport public din Alba Iulia. De asemenea, implementarea unui sistem electronic de afișare a informațiilor în stațiile rețelei de transport public este un proiect ce va crește accesibilitatea sistemului de transport public.

Sistemul integrat de piste pentru biciclete - Proiectul de amenajare a pistelor pentru bicicliști și zone de stocare în cadrul municipiului este integrat în masterplanul de amenajare a spațiilor verzi. Astfel, proiectul are în vedere realizarea unui sistem integrat de piste pentru bicicliști (în continuarea celor existente) pe următoarele artere de circulație: strada Take Ionescu, Bd. Încoronării, Bd. 1 Decembrie 1918, Bd. Horea, Calea Moților (de la intersecția cu Bd. Republicii spre interiorul orașului) strada Marcus Aurelius, strada Nicolae Bălcescu, strada Decebal, strada Octavian Goga, strada Mihai Viteazu, Bd. Ferdinand I, strada București, strada Avram Iancu, strada Morii, strada Mărășești, Calea Ciugudului, strada Tudor Vladimirescu (de la intersecția cu Bd. Republicii spre interiorul orașului), strada Alexandru Ioan Cuza, Bd. Republicii, Bd. Revoluției 1989, strada Colșca, strada Ion Agârbiceanu, strada Toporașilor, strada Constantin Noica, strada Nazareth Illit, strada Constantin Galeriu, strada Varese, strada Muncel, strada Bayonne, strada Mureșului (Bărăbanț), strada Vasile Goldiș, strada Aurel Vlad, strada Lăcrănjan, Strada Izvorului, strada Brândușei și strada Carpenului (Pâclișa).

De asemenea, se are în vedere realizarea unui sistem bike-sharing, a unui sistem de mentenanță, monitorizare și gestionare a sistemului integrat de piste pentru bicicliști și a unui plan de reamenajare a spațiilor verzi și trama pietonală pe traseele pistelor pentru bicicliști.

Realizarea de parcări tip park&ride și park&bike - PMUD Alba Iulia prevede realizarea unei parcări subterane în cadrul proiectului de remodelare a spațiului din fața gării ce cuprinde și zona de autogară Alba Iulia. Parcări tip park&ride/bike vor fi realizate și în zonele Bd. Transilvaniei, I.C. Brătianu, calea Ciugudului, Alexandru Ioan Cuza, Calea Moților și în zona de acces pe autostrada Sebeș-Turda. De asemenea, se are în vedere realizarea de parcaje subterane sub terenurile libere din curțile școlilor și amenajarea suprateranului în concordanță cu funcțiunea de educație/învățământ. Pentru implementarea cu succes a conceptului este prevăzut și un proiect de informare și prezentare a conceptelor de Park & ride și Park & bike.

Obiective generale strategice incluse în PMUD - În completarea setului primar de proiecte țintă, PMUD Alba Iulia include și un set de obiective care reprezintă baza de pornire pentru un amplu set de proiecte. Zonele pietonale și stradale din municipiu vor fi remodelate complet, respectând normele de siguranță pentru implementarea de piste pentru biciclete și de zone pietonale sigure, interzicând accesul auto și parcările improvizate. Pentru parcarea vehiculelor vor fi implementate restricții în zona centrală și pe marile artere, precum și parcări cu tarife diferențiate în funcție de zonă. Se va implementa un sistem integrat de parcaje pentru rezidenți și turiști, interconectate la nivel zonal și local pentru asigurarea unui transfer facil în cele mai importante puncte de transport. Se va implementa un sistem integrat de piste de biciclete, interconectate la nivel zonal și local, precum și un sistem integrat de utilizare a spațiilor publice. Pentru transportul public se are în vedere reînnoirea parcului auto a Societății de Transport Public S.A. Alba Iulia și eficientizarea rutelor și traseelor trasportului public.

„Alba Iulia – către un oraș pentru oameni și cultură„ Jan Gehl

În perioada 05.07.2016-07.07.2016 a avut loc workshop-ul "Public spaces and public life in Alba Iulia" privind mobilitatea urbană și reducerea traficului intern în municipiul Alba Iulia, cu consultanți interni de la Gehl Architects. La acest workshop au participat atât reprezentanți ai autorităților publice locale și ai diferitelor instituții din municipiu precum și cetățeni care au dorit să se implice în procesul de dezvoltare al orașului. În urma acestui workshop precum și a vizitelor de documentare ale experților Gehl Arhitects a rezultat studiul "Alba Iulia - Towards a City for People and Culture".

Studiul se bazează pe analiza a 4 teme și a obiectivelor corespunzătoare acestor teme, obiective care se regăsesc și în portofoliul de proiecte al SIDU:

Tema 1: Cetatea Alba Carolina
Obiectivul 1: Restaurarea Bibliotecii Bathyaneum și a Palatului Principilor
Obiectivul 2: Încurajarea și susținerea tinerilor antreprenori

Tema 2: Rețeaua verde și spațiile deschise
Obiectivul: Crearea mai multor spații verzi pentru rezidenți – între blocuri; mai multe locuri de joacă pentru copii; îmbunătățirea legăturilor dintre oraș, râuri și zona Mamut.

Tema 3: Mobilitatea

Obiectivul: Dezvoltarea unui sistem integrat de transport și încurajarea mobilității fără mașină, reducând dependența de autoturisme

Tema 4: Centrul civic al orașului

Obiectivul: Reducerea traficului în timpul zilei și introducerea activtităților pentru recreere și relaxare.

Recomandările celebrului arhitect Jan Gehl pentru Alba Iulia au fost următoarele:

- Locuitorii orașului să se bucure de cultură și de peisaj;
- Locuitorii orașului să profite rețeaua spațiilor publice;
- Identificarea unui echilibru privind mijloacele de transport;
- Recomandări în ceea ce privește structura urbană și construcțiile.

Ghid de bune practici în domeniul mobilității urbane – parteneriat Alba Iulia - Trondheim

Acest document a fost realizat de către Municipiul Alba Iulia în colaborare cu Municipiul Trondheim, în cadrul proiectului „Consolidarea capacității administrative prin mobilitate urbană durabilă: parteneriat Alba Iulia - Trondheim", finanțat din Fondul pentru relații bilaterale la nivelul programului RO18 - Întărirea capacității și cooperare instituțională între instituțiile publice, autorități locale și regionale române și norvegiene. Studiul se bazează pe analiza situației actuale a mobilității urbane în Alba Iulia, problemle identificate, soluțiile propuse și potențiale surse de finanțare.

Ghidul a fost realizat de către Primăria Municipiului Alba Iulia în colaborare cu experți în domeniul mobilității urbane din Trondheim, Norvegia.

În perioada 5-8 decembrie 2016 delegația partenerilor norvegieni s-a deplasat la Alba Iulia, scopul vizitei fiind acela de a disemina informații la nivelul comunității locale cu privire la proiectele implementate de către Municipiul Trondheim în domeniul mobilității urbane sustenabile, precum și cu privire la proiectele de viitor ale orașului din acest domeniu. Pentru o mai bună înțelegere a contextului local, au fost susținute o serie de prezentări legate de transportul existent din Alba Iulia, aceste sesiuni teoretice fiind urmate vizite pe teren în diverse locații ale orașului. La aceste prezentări au participat au participat atât reprezentanți ai Municipiului Alba Iulia, cât și reprezentanți ai diverselor instituții publice și reprezentanți ai sectorului privat care activează în sectorul mobilității urbane (STP Alba, Agenția Locală a Energiei Aba - ALEA, Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, birouri individuale de arhitectură locale, mass media locală etc.)

În urma studiului au fost identificate mai multe probleme și posibile soluții:

❖ *Reglemenatarea parcărilor existente la nivel local*

- amenajarea parcărilor existente de la nivelul municipiului Alba Iulia;
- stabilirea unor măsuri locale prin care asociații sau entități care aparțin de Municipiul Alba Iulia să gestioneze sistemul integrat de parcări;
- stabilirea prin hotărâri de consiliu local a unor taxe de parcare, diferențiate pe zone, în funcție de localizarea față de centrul orașului;
- aplicarea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea legislației în vigoare, iar sumele încasate la bugetul local să devină surse de finanțare pentru investiții în ceea ce privește mobilitatea urbană locală.

❖ *Construcția de parcări supra și/sau subterane*

- dimensionarea de parcări să fie făcută la un procent de ocupare de 80%, pentru a fi atractivă pentru participanții la trafic;

- elaborarea unor măsuri locale de urbanism care să prevadă reglementarea parcărilor pentru construcțiile noi în funcție de destinația finală a clădirilor.

❖ *Gestionarea intersecțiilor*
- dezvoltarea sensurilor giratorii, proiectate cu dimensiuni mai mari;
- înlocuirea semafoarelor cu o trecere de pietoni înălțată în apropierea sensurilor giratorii.

❖ *Realizarea unor campanii de promovare a mersului pe jos și a deplasării cu bicicleta în rândul comunității locale*
- realizarea unei anchete sociologice în rândul unităților de învățământ locale, pentru a afla detalii despre problemele întâmpinate de către copii de-a lungul distanței de deplasare dintre zonele rezidențiale și unitățile de învățământ.

❖ *Fluidizarea traficului auto prin crearea unor modele de transport*
- dezvoltarea unui model de transport elaborat în contextul mobilității urbane locale, prin care se pot afla mai multe informații privind motivele congestionării traficului din anumite zone din oraș, inclusiv care să contribuie la soluționarea acestor probleme.

❖ *Dezvoltarea infrastructurii de biciclete, în urma organizării parcărilor și a creării unor condiții de trafic sigure pentru pietoni și bicicliști de toate vârstele*
- stabilirea unor parteneriate public-privat care să vizeze investiții private în infrastructura de biciclete în schimbul serviciilor de publicitate;
- acordarea de facilități care încurajează deplasările cu bicicleta;
- extinderea zonelor pietonale existente.

❖ *Extinderea zonelor de reducere a vitezei care favorizează accesul pietonilor*
- instalarea unor sisteme de monitorizare inteligente, semne de circulație.

❖ *Creșterea numărului de străzi pietonale care se conectează cu centrul istoric - Cetatea Alba Carolina*
- transformarea treptată și/sau temporară a unor străzi cu trafic auto în străzi pietonale din zona centrală a orașului, urmând apoi extinderea treptată a străzilor pietonale în celelalte zone ale orașului;
- restricționarea accesului auto în Cetatea Alba Carolina.

❖ *Folosirea instrumentelor de comunicare și de formare a opiniei publice la întregul lor potențial*
- deplasarea cu bicicleta sau pe jos să fie promovată ca fiind un obicei sănătos, modern.

Recomandările experților norvergieni în urma vizitei la Alba Iulia au fost:
- înființarea de puncte de bike-sharing cu biciclete electrice care să fie prevăzute cu servicii de localizare GPS, dar și cu sisteme audio-video de informare turistică;
- introducerea de biciclete electrice pentru studenți;
- deducerea impozitelor pentru cei cu mașini electrice, în paralel cu amplasarea a 1-2 stații de încărcare pentru mașini electrice;
- introducerea de scutere electrice pentru poliția locală;
- dezvoltarea sistemului de transport public;
- crearea și modernizarea zonelor verzi și de agrement;
- crearea unui sistem de transport modern și intermodal.

Aceste măsuri propuse au fost luate în considerare atât în elaborarea PMUD cât și a actualizării portofoliului de proiecte al SIDU.

Cetățenii au fost și ei implicați în elaborarea ghidului prin intermediul unui sondaj de opinie pe tema mobilității urbane. Aceștia au fost invitați să își exprime părerile cu privire la mobilitatea urbană pe pagina de Facebook a proiectului. Sondajul a fost realizat în luna decembrie 2016, având un impact foarte mare (29.000 de persoane – raportat la populația orașului de 64.000). Problemele identificate de către delegația norvegienilor se suprapun în mare parte și cu problemele identificate în rândul cetățenilor, majoritatea comentariilor fac referire la nereglementarea parcărilor din oraș, parcarea autovehiculelor pe trotuare, pe alei pietonale sau în alte zone interzise, introducerea taxelor de parcare în oraș, lipsa acordării de amenzi pentru nerespectarea legislației specifice în vigoare, construcția de noi parcări (supra și/sau subterane), dezvoltarea și modernizarea zonelor verzi și a spațiilor de agrement, derularea unor lucrări de investiții specifice mobilității urbane locale

Prioritizarea Proiectelor pentru perioada 2014-2020 – studiu realizat în colaborare cu experții Băncii Mondiale

Raportul a avut ca scop evaluarea proiectelor cuprinse în planurile urbanistice generale și zonale, intercomunitare, județene și regionale și în documentele strategice. În urma unei consultări cu comunitatea locală și, împreună cu o echipă de experți de la Banca Mondială, Municipiul Alba Iulia a elaborat o listă scurtă de proiecte.

Cetățenii au fost implicați în procesul de alegere a proiectelor prin intermediul unui sondaj de opinie prin care aceștia au fost rugați să furnizeze o listă de priorități majore pentru orașul lor. Rezultatele studiului au arătat faptul că cetățenii au considerat prioritar: reabilitarea infrastructurii educaționale (școli și grădinițe), îmbunătățirea parcurilor și a spațiilor verzi, reabilitarea/modernizarea străzilor și dezvoltarea locurilor de parcare, construcția de centre sociale pentru comunități dezavantajate, Extinderea și reabilitarea sistemului de iluminat public, continuarea lucrărilor de reabilitare a Cetății Alba Carolina și construcția de piste pentru bicicliști și alei pietonale. Respondenții au considerat că proiectele care vizează reabilitarea Casei de Cultură, construcția unei săli polivalente, dezvoltarea unui parc industrial între Alba Iulia și Sebeș și reabilitarea stadionului municipal, sunt proiecte mai puțin prioritare pentru dezvoltarea orașului.

În vederea actualizării diagnozei Municipiului Alba Iulia s-au cerut date statistice de la instituții precum: Direcția de Asistență Socială Alba, Direcția Generală de Asistență și Protecția Copilului Alba, Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba, Direcția Regională de Statistică Alba, Inspectoratul Școlar Județean Alba, Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Alba, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba și Camera de Comerț Industrie și Agricultură Alba (Anexa nr. 7- Adrese instituții).

5.2 Procesul de consultare publică privind versiune actualizată SIDU

Municipiul Alba Iulia, în calitate de instituție a administrației publice locale care utilizează fonduri publice, respectă principiile transparenței deicizionale în raporturile cu

cetățenii, cu asociațiile legal constituite ale acestora și cu toate celelalte structuri/ instituții/ organism/ actori interesați.

Din această perspectivă, procesul de consultare publică privind SIDU a respectat prevederile Legii nr. 52 din 2003 privind transparența decizională în administrația publică, după cum urmează :

- S-a publicat atât pe site-ul oficial al primăriei Municipiului Alba Iulia (www.apulum.ro) cât și în cel mai citit cotidian din județ (ziarul Unirea) anunțul de informare a faptului că Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană este în consultare publică;
- Strategia a fost disponibilă spre studiu cetățenilor interesați, în perioada 10.05.2017-20.06.2017, atât în format electronic, pe site-ul oficial al primăriei la secțiunea Consultare publică, precum și în format fizic la registratura primăriei (camera 8);
- Persoanele interesate au putut să trimită sugestiile, propunerile și recomandările pe adresa de e-mail: sidu@apulum.ro.;
- Dezbaterea publică din data de 18.06.2017 a fost anunțată prin intermediul aplicației *e-albaiulia.*

Figură 161 - Informare e-Alba Iulia

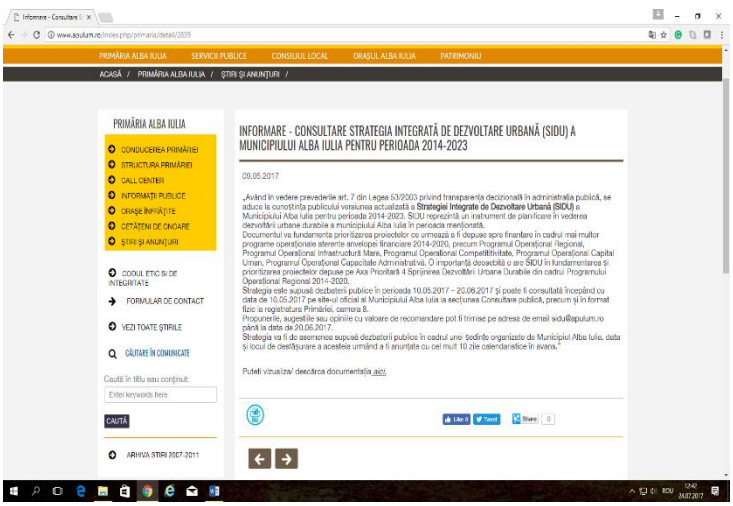

Figură 162 - Informare www.apulum.ro

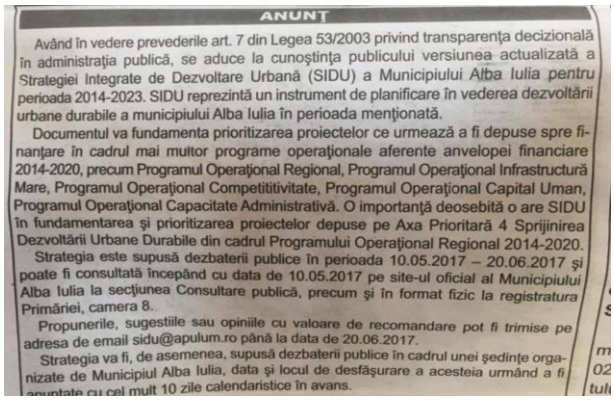
ANUNT

Având în vedere prevederile art. 7 din Legea 53/2003 privind transparența decizională în administrația publică, se aduce la cunoștința publicului versiunea actualizată a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) a Municipiului Alba Iulia pentru perioada 2014-2023. SIDU reprezintă un instrument de planificare în vederea dezvoltării urbane durabile a municipiului Alba Iulia în perioada menționată.

Documentul va fundamenta prioritizarea proiectelor ce urmează a fi depuse spre finanțare în cadrul mai multor programe operaționale aferente anvelopei financiare 2014-2020, precum Programul Operațional Regional, Programul Operațional Infrastructură Mare, Programul Operațional Competitivitate, Programul Operațional Capital Uman, Programul Operațional Capacitate Administrativă. O importanță deosebită o are SIDU în fundamentarea și prioritizarea proiectelor depuse pe Axa Prioritară 4 Sprijinirea Dezvoltării Urbane Durabile din cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

Strategia este supusă dezbaterii publice în perioada 10.05.2017 – 20.06.2017 și poate fi consultată începând cu data de 10.05.2017 pe site-ul oficial al Municipiului Alba Iulia la secțiunea Consultare publică, precum și în format fizic la registratura Primăriei, camera 8.

Propunerile, sugestiile sau opiniile cu valoare de recomandare pot fi trimise pe adresa de email sidu@apulum.ro până la data de 20.06.2017.

Strategia va fi, de asemenea, supusă dezbaterii publice în cadrul unei ședințe organizate de Municipiul Alba Iulia, data și locul de desfășurare a acesteia urmând a fi anunțate cu cel mult 10 zile calendaristice în avans.

Figură 163 - Sursa: anunț Ziarul Unirea, data: 11.05.2017

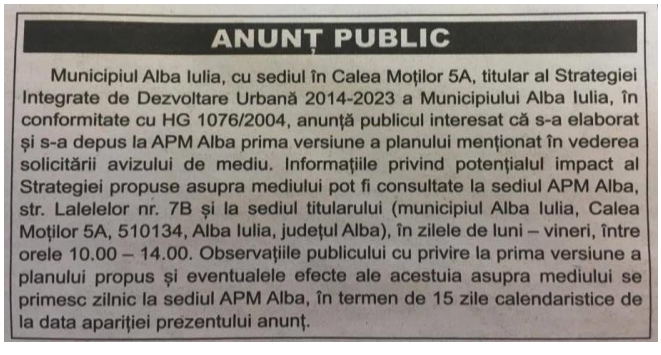
ANUNȚ PUBLIC

Municipiul Alba Iulia, cu sediul în Calea Moților 5A, titular al Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană 2014-2023 a Municipiului Alba Iulia, în conformitate cu HG 1076/2004, anunță publicul interesat că s-a elaborat și s-a depus la APM Alba prima versiune a planului menționat în vederea solicitării avizului de mediu. Informațiile privind potențialul impact al Strategiei propuse asupra mediului pot fi consultate la sediul APM Alba, str. Lalelelor nr. 7B și la sediul titularului (municipiul Alba Iulia, Calea Moților 5A, 510134, Alba Iulia, județul Alba), în zilele de luni – vineri, între orele 10.00 – 14.00. Observațiile publicului cu privire la prima versiune a planului propus și eventualele efecte ale acestuia asupra mediului se primesc zilnic la sediul APM Alba, în termen de 15 zile calendaristice de la data apariției prezentului anunț.

Figură 164 - Sursa: anunț ziarul Unirea, data: 07.07.2017

Activitatea desfășurată în vederea obținerii avizului de la Agenția pentru Protecția Mediului Alba a fost de asemenea supusă atenției cetățenilor, prin intermediul a 3 anunțuri publicate în

ziarul Unirea (07.07.2017, 10.07.2017, 04.08.2017). Primele două anunțuri au avut rolul de a anunța publicul interesat de elaborarea și depunerea la sediul APM Alba a SIDU și posibilitatea acestora de a aduce observații cu privire la impactul strategiei asupra mediului. Anunțul din data de 04.08.2017 a informat publicul de primirea avizului de la mediu și le-a oferit posibilitatea persoanelor interesate de a transmite în scris propuneri de reconsiderare ale deciziei.

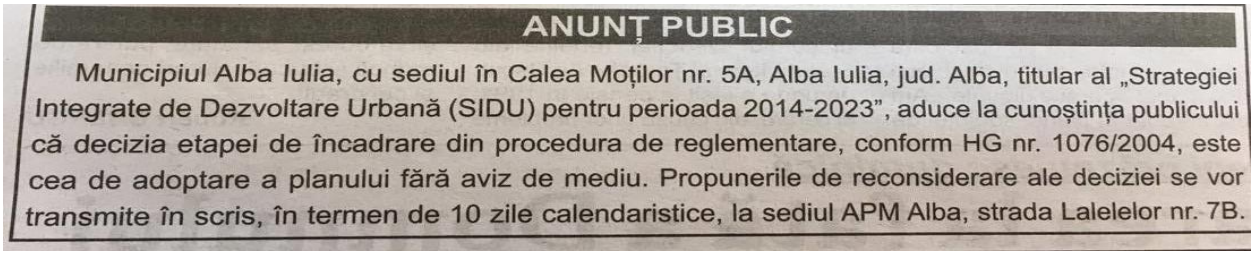

ANUNȚ PUBLIC

Municipiul Alba Iulia, cu sediul în Calea Moților nr. 5A, Alba Iulia, jud. Alba, titular al „Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) pentru perioada 2014-2023", aduce la cunoștința publicului că decizia etapei de încadrare din procedura de reglementare, conform HG nr. 1076/2004, este cea de adoptare a planului fără aviz de mediu. Propunerile de reconsiderare ale deciziei se vor transmite în scris, în termen de 10 zile calendaristice, la sediul APM Alba, strada Lalelelor nr. 7B.

Figură 165 - Sursa: anunț ziarul Unirea, data: 04.08.2017

Anexe

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Nr. 32/05.06.2013

INVITAȚIE

Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia – AIDA implementează în prezent proiectul STATUS - „Strategic Territorial Agendas for <Small and Medium-sized Towns>”, finanțat prin Programul de Cooperare Transnațională SEE, în parteneriat cu 17 state membre ale Uniunii Europene. Scopul proiectului este de a elabora strategia Municipiului Alba Iulia ca instrument pentru dezvoltarea integrată și sustenabilă aliniată la standardele secolului XXI.

Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia, prin intermediul acestui proiect, **își dorește să implice actorii locali interesați în identificarea obiectivelor și ideilor de dezvoltare economică, culturală și socială prin constituirea unui Grup Urban de Lucru, acțiune care va sta la baza elaborării Strategiei de Dezvoltare Teritorială a Municipiului Alba Iulia.**

În vederea constituirii acestui Grup Urban de Lucru și a demarării activităților proiectului, **vă rugăm să exprimați intenția de a vă implica și participa. În acest sens solicităm să ne trimiteți până la data de 17 iunie 2013 la adresa de e-mail: aida_7_alba@yahoo.com, fax: 0358 – 401.245 o scurtă descriere a societății/instituției pe care o reprezentați, conținând denumirea, domeniul de activitate și activitățile desfășurate, precum și persoana desemnată pentru a face parte din acest grup de lucru.**

Pentru orice alte informații și întrebări suplimentare, ne puteți contacta la nr de telefon 0358 – 401.244 sau 0358 – 401.245.

Asociația Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia - AIDA, este o persoană juridică de drept privat, fără scop lucrativ şi de utilitate publică reprezentând interesele a 11 comunităţi administrativ - teritoriale urbane şi rurale constituite în jurul Municipiului Alba Iulia, cu un potenţial de creştere şi dezvoltare care concentrează interesele instituţionale, economice, sociale şi culturale a peste 120.000 de locuitori.

Constituită din Municipiile Alba Iulia, Sebeş, oraşul Teiuş, comunele Vinţu de Jos, Sântimbru, Ciugud, Ighiu, Galda de Jos, Cricău, Meteş, Berghin şi Consiliul Judeţean Alba, Asociaţia Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia a fost înfiinţată cu scopul de a asigura dezvoltarea economică şi socială la nivel regional şi subregional în baza unor acţiuni durabile, de calitate, sustenabile financiar, uman şi instituţional.

Cu stimă,

Mircea HAVA

Președinte Asociația Intercomunitara de Dezvoltare Alba Iulia

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Figură 166 - Anexa nr. 1 – Model de invitație

Primăria **Municipiului**
ALBA IULIA

Calea Moților 5A
510134, Alba Iulia,
ROMÂNIA

Alba Iulia, 18 februarie 2014

Doresc înainte de toate, să adresez mulțumiri tuturor celor care au înțeles importanța realizării unei strategii de dezvoltare, în mod deosebit participanților la atelierele de lucru din cadrul proiectului STATUS. În mod natural, am dovedit că dezvoltarea orașului se construieşte cu aportul direct al fiecăruia dintre noi.

Ceea ce s-a întâmplat în cadrul acestor întâlniri dintre experți și oamenii care iubesc acest oras și trăiesc pentru el, fie ca sunt oameni de afaceri, funcționari, reprezentanți ai unor ONG-uri, universitari sau pur și simplu albaiulieni demonstrează că măreția unor proiecte precum Cetatea pleacă de la oameni cu suflet mare. Astfel de întâlniri reprezintă voința unei comunități de a conlucra și de a merge mai departe. Ne-am ales cu o agendă deosebită, cu un instrument de lucru pe care-l vom armoniza cu toate planurile noastre inclusiv Planul Urbanistic General al orașului. Dar poate cel mai important, am înțeles că albaiulienii vor mai mult și conștientizează potențialul acestui oraș. Trebuie să avem ambiții, să le contextualizăm și să ne dezvoltăm în raport cu realitățile și ceea ce ne înconjoară. Le mulțumesc și experților care au lucrat la strategie și mai cu seamă celor din Alba Iulia care și-au adus contribuția. Pentru asta vă chem să continuăm ce am început împreună pe durata implementării strategiei, în toate întâlnirile pe care le vom organiza. În luna mai a acestui an vom propune o dezbatere publică a documentului strategic elaborat cu contribuția dumneavoastră.

Vă felicit pentru modul dedicat în care ați arătat că viitorul comunității noastre depinde de implicarea activă, a tututor celor care cred că pot aduce idei noi pentru dezvoltarea orașului în care trăim.

Mircea HAVA

Primarul Municipiului Alba Iulia

Figură 167 - Anexa nr. 2 – Scrisoare de mulțumire

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Miercuri, 30 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
1.	Havilă Pavel Laura	Muz. „Unc. 1848	Ges. dr.		
2.	MARZA IOAN TRAIAN	UNIUNEA Județ Alba	Președinte		
3.	PERJU IOAN	Electrica - DSEE Alba	Director		
4.	TIMIS HOREA	DSP - ALBA	Director.		
5.	CIMPOES PAVEL	SC. SALPREST SRL	DIRECTOR		
6.	POPA ALEXANDRA	ISJ ALBA	INSPECTOR SCOLAR		
7.	MĂNĂROC MIRELA	DGASPC ALBA	SEF SERVICIU		
8.	NAPĂU AURA	DGASPC ALBA	CONSILIER		
9.	TODERICIU AUREL FLORIN	SC E.ON ENERGIE ROMANIA	COORDONATOR CRC ALBA IULIA		
10.	Bucur Alexandru	S.C. Transgaz - Sector Alba	inginer.		
11.	Ștef Gheorghe	consiliul Jud. Alba	consilier		
12.	Velicea Mirela	Casa de Asigurări de Sănătate Alba	Consilier juridic		

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Figură 168 - Liste prezență Workshop 1

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for "Small and Middle-Sized Towns" Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Miercuri, 30 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
13.	COSARCĂ NICOLETA	SPIT. JUD. de URG. Alba	manager		
14.	STRĂJAN VLAD	BIROUL DE PROIECTARE STRĂJAN	DIRECTOR		
15.	BACIU SILVIA	PRIMĂRIA ALBA IULIA	ŞEF BIROU INFORMATICĂ		
16.	CĂLIN HEDVIGA	PRIMĂRIA ALBA-IULIA	ARHITECT ŞEF		
17.	Cioflică Viorel-Mihai	Asociația Grupul Speoții	Președinte		
18.	Ilyaua Kustav	Fundația Oameni Alba-Iulia	șef serviciul		
19.	Ștefan Robican	Poloniș M Holding	Dir. Punct Lucru		
20.	Tigan Daniela Roxana	ADR Centru	expert economic		
21.	HENNING ROBERT	FLOREA GRUP	dir. dezvoltare		
22.	MIHAI COSER	AIDA	comunicare		
23.	PIETRO ELISEI	URBASOFIA	CONTENT MANAGER		
24.	Simona PASCARIU	URBAPLAN	Facilitator UIS		
25	SABINA DIMITRIU	URBASOFIA	URBAN PLANNER BY PROJECTS MANAGER		
26	LIVIA MORECA		URB PLANNER		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Joi, 31 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
1.	Bele Ioan	Prel. Met Trnava	Președinte		
2.	Duca Mavius	ADR Centru	expert economic		
3.	MORUȚAN ROMUL	Aso. MEMORIS	Președinte		
4.	David Alin	DRS. ALBA	expert		
5.	TOBORAȚI ADRIANA	PS. AS 2001 MOA/Dnn	DIRECTOR EX.		
6.	FLEȘER NELU	INSTITUȚIA PREFECTULUI JUD. ALBA	Șef. Serviciu.		
7.	FLOREA CIVIU	AJPIS ALBA	ȘEF SERVICIU		
8.	MARIA ICLA	ASOCIAȚIA „SPRIJINIȚI COPIII"	DIRECTOR		
9.	MAG MARIA	ASOCIAȚIA SF. RUDOLF / SĂNĂTATE	AS. SOC.		
10.	POLHAC IULIANA	ORG. CARITAS ALBA IULIA	ASISTENT SOCIAL		
11.	Lucian Macavei	CETM ALBAMONT	MANAGER PROIECT		
12.	Maria Cătină	Asociația Maria Beatrice	Asistent Social		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Joi, 31 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
13.	IONELE MONICA	ASOCIAȚIA SURZILOR FIL. ALBA	ASIST SOCIAL/ INTERPRET LMG		
14.	FRĂCEA VALENTIN	ASOCIAȚIA CLUB ROTARY ALBA IULIA CIVITAS SOLIS			
15.	MINERVA PĂTREANU	SC APA CTTASA	SEF BIROU PROIECTARE		
16.	ILEANA ION	C.J.P. ALBA	DIR. EX. ADJ. EC		
17.	[illegible]	Sc. Ilieresa Pres SRL	Redactor Ref		
18.	Ciorjan Florin	Adm. Alba Iulia	Cons. Cultural		
19.	Voj MARIUS	A.S. MENTOR M.M.S	PREȘEDINTE		
20.	BĂDAN SEBASTIAN	FUNDAȚIA COMUNITARĂ ALBA	CONSULTANT		
21.	SAVA DORIN	FUNDAȚIA COMUNITARĂ ALBA	DIRECTOR EXECUTIV		
22.	DRĂMBĂREAN MARIA	DIRECȚIA JUD PT CULTURA ALBA	DIRECTOR EXECUTIV		
23.	Col. PINTEA FELIX	INSP. PT. SITUAȚII DE URGENȚĂ ALBA	ADJUNCT 1. SEF		
24.	MUNTEANU DANUȚ	Gardo de mediu	comisar		

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Joi, 31 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
25.	Moliu-Zamora Ana	APM Alba	Consilier		
26.	Celman Gabor Zsolt	ITM ALBA	insp. sef adj. ZA		
27.	Cladovan Tudor	AJOFM ALBA	Sef serviciu		
28.	Szell Ioana	SM. SPERANȚA ALBA	voluntar		
29.	Marginean Bianca	ATO Alba Iulia	coordonator CRIS		
30.	KHERECHES FLORINA ELENA	AIDA	Secretar administrativ		
31.	SABINA DIMITRIU	URBASOFIA	ASISTANT CONTENT MANAGER, URB.		
32.	LIVIA MOREGA	EUROSITE	ASISTANT PROIECT MANAGER, URBANIST		
33.	Simona PASCARIU	URBAPLAN	Facilitator WS		
34.	Cristina Cordos	STUDIO AKS	arhitect urbanist		
35.	Smaranda Todoran	STUDIO AKS	arhitect, urbanist		
36.	Moldovean Fabian	Asoc. Filantropia Ort.	Post consilier energ		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Joi, 31 Octombrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESA E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
37.	PAUL MARIUS	AIDA	Responsabil grup urban ol Iulia		
38.	DUMITRU AMALIA	FUNDAȚIA PAEM ALBA	MANAGER PROIECT.		
39.	BOSEA LAURA	PAEM ALBA	MPIT PR		
40.					
41.					
42.					
43.					
44.					
45.					
46.					
47.					
48.					

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 1 Noiembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
1.	Bele Ioan	Prel. Met. Transilv.	Președinte		
2.	Savilă Ruela	Muz. 1 Decembrie 1918	Lect. dr.		
3.	Simionescu P. Ramos	Jc. Cetățeni Aiud	Administrator		
4.	Porumb Ioan	Colibri Tour SRL	Administrator		
5.	Bocșeu Raluca	VC REKORD SRL	Director general		
6.	Clara Cristian	ATMA	Economist		
7.	Oprean Lucian	XEROM	Administrator		
8.	Dumitru Alin Dorin	SC DAD Expertise	Administrator		
9.	dr. Lucian CHIPER	DJSVSA ACDA	consilier		
10.	RACOVIȚAN VASILE SORIN	SC SATUH SA	DIRECTOR RS		
11.	Marginean Florin	Sc Bell Flower SRL	TOSKANA GARTEN Manager General		
12.	CIUCA GHEORGHE	JC TIPO-REX SRL	Administrator		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for "Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems"

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Vineri, 1 Noiembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
13.	IGNA-BOTH ADRIAN	SC MARINEX SRL	INGINER		
14.	KHERECHEŞ FLORINA ELENA	AIDA	SECRETAR ADMINISTRATIV		
15.	SIMONA-PASCARIU	CIRBAPCAN	Facultatea MS		
16.	LIVIA MORECA	EUROBITE	Asistent proiect cadastru/urbanist		
17.	MAN ERENGUȚA	AIDA	MANAGER PROIECT		
18.	PAUL MARIOS	AIDA	Responsabil grup urban de lucru		
19.	ISTRATE LIVIA	AIDA	RESPONSABIL GRUP URBAN DE LU		
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Figură 169 - Fotografii Workshop

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Poze Workshop nr. 1 30 Octombrie – 01 Noiembrie 2013

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

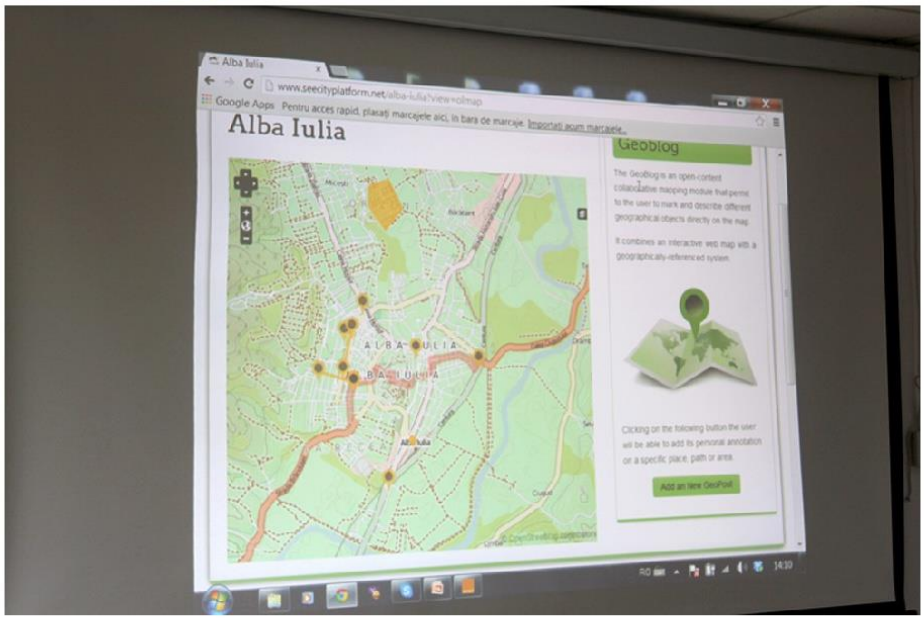

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Joi, 5 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
1.	ISTRATE LIVIA	AIDA	RESPONSABIL GRUP URBAN DE LUCRU		
2.	TIGAN ROXANA	ADR Centru	expert economic		
3.	Bucur Alexandru	"Transgaz"	inginer		
4.	MOHAI ANA	APM ALBA	CONSILIER		
5.	Munteanu Dorel	Garda de mediu	comisar		
6.	Velicea Violeta Kinda	Casa de Pensii Alba	consilier		
7.	Popa Petruta-Dorina	Asociatia Arta si Tradiții Populare Alba	presedinte		
8.	Bele Ioan	Prel. Met Traista	presedinte		
9.	TODORAN SMARANDA	SC STUDIO AKS SRL	consultant, membru echipa		
10.	Cordos Cristina	SC STUDIO AKS SRL	membru STATUS adjunct		
11.	AVRAM GHEORGHE	Prel Met Transilvania	Vicepresedinte		
12.	Havrilă Paveu Ioela	Univ. 1 Dec. 1918	Lect dr.		

Figură 170 - Anexa nr. 4 - Liste de prezență și poze workshop 2

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Joi 5 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
13.	Popa Alexandra	ISJ Alba	inspector scolar		
14.	BORZA BOGDAN	SMUSPEROMAX ALBA	VOLUNTAR		
15.	Livia Muntega	EUROSITE	urbanist		
16.	SABINA DIMITRIU	URBASOFIA	URBANIST, AS. CONTENT MANAGE		
17.	Simona PASCARIU	URBASOFIA	FACILITATOR		
18.	PAUL MARIUS	AIDA	RESPONSABIL Grup urban ob Alba		
19.	TIMIS HORIA	DSD-ALBA	Ass. Sex.		
20.	MACAVEIU LUCIAN	CETM ALBAMONT	Manager Proiecte		
21.	KHERECHES FLORINA	AIDA	Secretar admin.		
22.	CRINA AUMITRESOI	PRIMARIA MUNICIPIULUI ALBA	DIRECTOR DIRECTIA PROG		
23.	COVER MIHAI	AIDA	DIRECTOR EXECUTIV		
24.	MAN CRENGUTA RALUCA	AIDA	Manager proiect		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Joi 5 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
25.	PAUL VOICU	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA	VICEPRIMAR		
26	CĂLIN HEDVIGA	PRIMĂRIA MUN ALBA IULIA	ARHITECT ŞEF		
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 6 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
1.	[illegible]	STP [illegible]	Dir. Tehnic		
2.	STEF GHEORGHE	C.J. Alba	consilier		
3.	[illegible]	S.C. MARINEX - SRL	ADMINISTRATOR		
4.	[illegible]	Institutia Prefectului - Judetul Alba	Sef. Serviciu		
5.	[illegible]	AJOFM - Alba.	dir. executiv adj.		
6.	[illegible]	DRS Alba	expert		
7.	[illegible]	Univ. 1 Decembrie 1918 Alba Iulia	Lector dr.		
8.	SABINA DIMITRIU	URBASOFIA	URBANIST, AS CONTENT MANAGER STATUS		

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 6 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
9.	Pistru Elisei	URBASOFIA / consultant	URBANIST		
10.	Reposcu Ana	Global Town SRL	Administrator		
11.	Marius Vaj	ASOC. MENTOR IN MUNCA SOCIALA	PRESEDINTE		
12.	Simona Pascanu	URBASOFIA	Facilitator		
13.	CRISTINA TARTAR	TASCA STUDIO ARCH.	architect urban planner		
14.	PAUL MARIUS	AIDA	RESPONSABIL GRUP URBAN DE LUCRU		
15.	LIVIA MOREGA	EURODITE	urbanist		
16.	Joep de Roo	EURODITE	director		

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Vineri, 6 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
17.	Duca Mavius	ADR Centru	expert economic		
18.	OPREAN LUCIAN	XEROM SERVICE	Director gen.		
19.	[illegible]	Prefect	Reprezentant.		
20.	Ciaflica Viorel-Mihai	Asoc. Grupul Sheptic	Președinte		
21.	ISTRATE LIVIA	AIDA	Reprezentant Grupul de lucru		
22.	Bele Ioan	Prel. Met. Ivan, Președinte			
23.	CRINA RUMITRESCU	PRIMARIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA	DIRECTOR DIRECȚIA PROIE		
24.	DUMITRU AMALIA	FUNDAȚIA PRIM ALBA	MANAGER PROIECT.		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Vineri, 6 Decembrie 2013, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
25.	BORBEA LAURA	PUNCT PRIMĂRIA ALBA	ASIST. RESP PR		
26.	COSER MIHAI	AIDA	SPECIALIST PR		
27.	MAN CREVENUȚA RALUCA	AIDA	Manager proiect		
28.	PAUL VOICU	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA	VICEPRIMAR		
29.	CĂLIN HEDVIGA	PRIMĂRIA MUN. ALBA IULIA	ARHITECT		
30.	KHERECHES FLORINA-ELENA	AIDA	Secretar adjunct.		
31.					
32.					
33.					
34.					
35.					
36.					

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Figură 171 - Fotografii Workshop 2

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Poze Workshop nr. 2 05 - 06 Decembrie 2013

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Marți, 11 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
1.	RAHOVEANU MARIA-CRISTINA	ASOCIAȚIA A.S. 2001 ALBA IULIA	ASISTENT SOCIAL		
2.	TATRUANDRA-ELENA	SC. POLARIS M. HOLDING SRL	ECOLOG		
3.	ȘTEF GHEORGHE	Consiliul Jud. Alba	consilier		
4.	VĂCARU ILEANA	DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ALBA	MEDIC PRIMAR		
5.	HAREGAN FLOARE	PRIMĂRIA ALBA IULIA	ȘEF SERVICIU URBANISM		
6.	Secll Ioana	Asociația SM SPERANȚA ALBA	coordonatoare voluntari		
7.	MOHAI ANA	AGENȚIA PT. PROTECȚIA MEDIULUI	CONSILIER		
8.	ȚIGAN ROXANA	ADR - CENTRU	EXPERT ECONOMIC		
9.	AURAM GHEORGHE	Polul de Competitivitate Industria Medie Transilvania			
10.	CIMPOEȘ PAVEL	SC. SALPREST SRL	DIRECTOR		
11.	SECAȘIU SORINA	SDEE ALBA - SOCIETATEA DE DISTRIBUȚIE A ENERGIEI ELECTRICE	INGINER		
12.	VELICEA MICULETA	CASA DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE ALBA	CONSILIER Juridic		

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Marți, 11 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
13.	BREAZ MIHAI	PRIMĂRIA ALBA-IULIA	ÎNSPECTOR		
14.	Havrilă Tavele	UAB	Lector.		
15.	Livia Mureșan	EUROPITE	URBANIST JUNIOR PROIECT MAN.		
16.	Mihai Cosa	Primăria Alba Iulia	coordonator colaborat primar		
17.	Simona Pascoma	URBASOFIA	facilitator		
18.	PIETRO ELISEI	URBASOFIA	CONTENT MANAGER		
19.	Joey de Roo	EUROPITE	Project manager		
20.	Derek MARTIN	Independent expert			
21.	CORINA DIMITRIU	URBASOFIA	PLANNER & CONTENT MANAGER AS.		
22.	KMERECHES FLORINA ELENA	AIDA	Secretara achizitii		
23.	MAN CRENGUȚA	AIDA	manager proiect		
24.	ÎNTRATE LIVIA	AIDA	RESPONSABIL GRUP URBAN DE LUC		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for "Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Marți, 11 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUȚIA	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
25.	PAUL MARIUS	AIDA	RESPONSABIL GRUP URBAN DE LUCRU		
26.	MORAR IULIA	AIDA	expert proiect		
27.	Mangiman Bianca	AFO	coordonator CRIS		
28.					
29.					
30.					
31.					
32.					
33.					
34.					
35.					
36.					

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Miercuri, 12 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
1.	ROSU CAMELIA	FUNDAȚIA PACEM ALBA	MANAGER PROIECT		
2.	[illegible]	[illegible]	Redactor șef		
3.	TABĂRĂ ANCA	Centrul Județean de Voluntariat Alba / Asociația Motivație	- Coordonator - director executiv		
4.	BĂEȘAN [illegible]	[illegible]	CONSULTANT		
5.	SOJ NICOLETA	MENTOR ÎN MUNCA SOCIALĂ	MEMBRU		
6.	AVRAM GHEORGHE	Polul de Competitivitate Prelucrarea Metalelor Transilvania			
7.	Farcaș Luela	Universitatea 1 Decembrie 1918	Lector universitar		
8.	BORZAN SORIN	ASOTM-Alba	dir. executiv adj.		
9.	CHIPER LUCIAN.	DJSVSA ALBA.	consilier.		
10.	Cristina Cordoș	membru echipa STATUS	arhitect		
11.	Anca Dirțu	ABR NU.	arhitect/urbanist		
12.	Laurențiu Baloran	membru STATUS	arhitect		

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia

Miercuri, 12 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
13.	CHIOVĂ, TUDOR	AJOFM Alba	sef serv.		
14.	Popovici Petru	Primăria Teiuș	Administrator		
15.	Ravinceala Boris	AIDA - Alba Iulia	consultant		
16.	CRIȘAN CLAUDIU	AIDA - Alba Iulia	expert fotografie		
17.	DAVID ACIM	SRS Alba	expert		
18.	CIMPOEȘ PAVEL	S.C. SALUBRIS SRL	director		
19.	MIHAI COȘER	PRIMĂRIA A.I.	CONSILIER		
20.	Simona Pascalau	STATUS	facilitator		
21.	Mangiveon Bianca	Asociația Fotografilor	Coordonator CRIS		
22.	Livia Mureșan	EUROBITE	webarist, asistent manager de proiect		
23.	Dorel Martin	STATUS	Expert		
24.	SANDA SIMITOIU	URBASOFIA	URBANIST AS CONTENT MANAGER		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for "Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Strategia Municipiului Alba Iulia
Miercuri, 12 Februarie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANŢILOR

NR.	NUME, PRENUME	INSTITUŢIA	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
25.	PIETRO BUSSU	URBASOFT R	CONSULTANT MANAGER		
26.	STEF GHEORGHE	CONS. JUD. ABA	CONSILIER		
27.	PAUL MARIUS	AIDA	RESPONSABIL GRUP URBAN DE LUCRU		
28.	KHERECHES FLORINA	AIDA	Secretar adjunct		
29.	STRATE LIVIA	AIDA	RESPONSABIL GRUP URBAN DE		
30.	CRISTINA TARTARI	TASCA STUDIO	international expe		
31.	MIORAR IULICA	ABA	exp. forest		
32.					
33.					
34.					
35.					
36.					

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Jointly for our common future

Figură 173 - Fotografii Workshop 3

Jointly for our common future

Jointly for our common future

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

Workshop – Urban Centre Municipiul Alba Iulia
Marți, 29 Iulie 2014, Alba Iulia

LISTA PARTICIPANȚILOR

NR.	INSTITUȚIA	REPREZENTANT	FUNCȚIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
1.	ADR Centru	GROZA MIRELA	EXP Rel Pubz		
2.	Universitatea "1 Decembrie 1918"	DOMȘA OVIDIU	LECTOR UNIV DR.		
3.	Asociația As 2001	DAISA ANDREIA	Organizator formare		
4.	Inspectoratul Școlar Județean Alba	ȘAVIA CARMEN DANIELA	CONSILIER		
5.	SM Speromax Alba	DRAGOȘ ZAHARIA	PREȘEDINTE		
6.	Fundația Comunitară Alba	SAVA DORIN	Director executiv		
7.	Casa Județeană de Pensii Alba	ION ILEANA	DIR. EX. ADJ		
8.	S.C. STP S.A.	JÂRJA IANI	DIR. TEHNIC		
9.	Consiliul Județean Alba	ștef Severin	consilier		
10.	S.C. Marinex S.R.L.	Ioniță-Bâlea Maria	administrator		
11.	A.J.O.F.M. Alba	Ghete Maria G	expert principal		
12.	Colibri Tour Alba	MÂȚU SIMONA	AG. TURISM		

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agencies for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

LISTA PARTICIPANŢILOR

Workshop – Urban Centre Municipiul Alba Iulia

Marţi, 29 Iulie 2014, Alba Iulia

NR.	INSTITUŢIA	REPREZENTANT	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
13.	Asociaţia Mentor în Munca Socială	VOJ I. MARIUS	PREȘEDINTE		
14.	S.C. Dad Expertise S.R.L.	DUMITREL ALIN	Administrator		
15.	S.C. Xerom Service S.R.L.	Oprean Lucian	Dir. Gen		
16.	FUNDAŢIA PAEM ALBA	BORA ZOE	Resp. Financiar		
17.	Unirea Press	BINICA ANCA	Red. Șef.		
18.	Apa CTTA	Crișan Ioana Hobbo	psiholog		
19.	S.C. Parc S.A.	PUSCAS NICOLAE	DIRECTOR		
20.	D.G.A.S.P.C. Alba	Tomșa Mihai	Consilier		
21.	Asociaţia Maria Beatrice	[illegible]	Președinte		
22.	Municipiul Alba Iulia	CRINA DUMITRESCU	DIRECTOR DIRECȚIA PROGRAME		
23.	Municipiul Alba Iulia	CALIN HEDVIGA	ARHITECT ȘEF		
24.	Municipiul Alba Iulia	MOLDOVAN NICOLAIE	CITY MANAGER		

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

SOUTH EAST EUROPE
Transnational Cooperation Programme

STATUS
Strategic Territorial Agendas for 'Small and Middle-Sized Towns' Urban Systems

Programme co-funded by the EUROPEAN UNION

LISTA PARTICIPANŢILOR

Workshop – Urban Centre Municipiul Alba Iulia

Marţi, 29 Iulie 2014, Alba Iulia

NR.	INSTITUŢIA	REPREZENTANT	FUNCŢIA	ADRESĂ E-MAIL, TELEFON	SEMNĂTURA
25.	AIDA Transport Local	ZAHAN ANDREI	inspector		
26.	Asociaţia Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia	UTRATE LIVIA	Reprezentant GRUP URBAN DE LUCRU		
27.	Asociaţia Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia	MAN CRENGUŢA RALUCA	Manager proiect		
28.	Asociaţia Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia	PAUL MARIUS	RESPONSABIL GRUP URBAN DE LUCRU		
29.	Asociaţia Intercomunitară de Dezvoltare Alba Iulia	KHERECHES FLORINA ELENA	SECRETAR ADMINISTRATIV		
30.	AIDA	MICU DANIELA	Specialist în strategii		
31.	AIDA	MIJA MADALINA ORLIN	Responsabil financiar		
32.					
33.					
34.					
35.					

Joint Technical Secretariat
Gellérthegy utca 30-32 H-1016 Budapest
Tel: +36-1-224-3100; +36-1-224-3154 • Fax: +36-1-224-3129
e-mail: jts@southeast-europe.net • www.southeast-europe.net

Figură 175 - Fotografii Workshop 4

Figură 176 - Anexa nr. 7 – Adrese instituții

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20080 din 03.03.2017

Către: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba
În atenția: Director Executiv Andrea Elena Katona
Email: ajofm@ab.anofm.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Domnule Director Executiv Ciprian Alin David,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate privind situația șomajului în orașul nostru și în județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

Rata șomajului B.I.M.
Rata șomajului pe sexe și numărul șomerilor pe sexe
Nr. șomerilor pe categorii de vârste, pregătire profesională sau educație, domenii de activitate
Ratele de activitate și de ocupare ale populației în vârstă de muncă (15-64 ani)
Gradul de participare al firmelor la programe de formare profesională continuă (defalcat pe categorii de firme: mari, mijlocii, mici)
Rata de participare pentru angajații din întreprinderile care oferă formare profesională

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea AJOFM Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Moților N. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariaalbaiulia

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20843 din 06.03.2017

Către: Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba
În atenția: Dlui. Președinte Corneliu ORZEA
Email: corneliu.orzea@cciaalba.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Domnule Președinte Corneliu ORZEA,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate privind evoluția și situația firmelor în orașul nostru și în județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

- Numărul înmatriculărilor la nivel național și județean 2013-2017
- Statistica PFA/ II/ IF în funcție de vârsta titularilor și/ sau membrilor
- Distribuția pe sexe a titularilor/ membrilor PFA/ II/ IF active
- Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/ acționarilor
- Distribuția pe sexe a acționariatului firmelor active
- Evoluția numărului profesioniștilor activi în 2017 comparativ cu 2013-2016
- Situația statistică privind înființarea SRL-D

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Moților Nr. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariaalbaiulia

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20080 din 03.03.2017

Către: Direcția de Asistență Socială Alba
În atenția: Dnei. Director Executiv ADELA CRISTESCU
Email: adela.cristescu@apulum.ro, olga.hasegan@apulum.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimată Doamnă Director Executiv Adela Cristescu,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anilor 2013-2014, informații detaliate despre infrastructura de servicii sociale din orașul nostru. Aceste informații se cer actualizate cu date din anii 2016 - 2017.

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații:

- Numărul contracte de parteneriat/ acordare servicii sociale între Municipiul Alba Iulia/ Consiliul Local Alba Iulia (prin Direcția de Asistență Socială) și Organizații Non-guvernamentale, precum și enumerarea acestor ONG-uri
- Numărul de copii, respectiv adulți, înregistrați în funcție de gradul de handicap, precum și evoluția acestora după anul 2013
- Tipurile de handicap înregistrate la adulți, respectiv copii, și evoluția acestora
- Tipurile de servicii sociale oferite diferitelor categorii de beneficiari și limitele maxime de venit pentru a beneficia de servicii sociale
- Evoluția (numerică și procentuală) a persoanelor care beneficiază de diferite tipuri de servicii sociale (defalcat pe tipul de serviciu)

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea DAS Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Moților Nr. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariaalbaiulia

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20080 din 03.03.2017

Către: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba
În atenția: Dlui. Director General Prof. Sorin Valerian Chirilă
Email: dgaspc@protectiasocialaalba.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Domnule Director General Prof. Sorin Valerian Chirilă,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anilor 2013-2014, informații detaliate despre serviciile de asistență socială din orașul nostru. Aceste informații se cer actualizate cu date din anii 2016 - 2017.

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații:

- Numărul copiilor aflați în plasament cu măsură de protecție în sistem rezidențial (situația în 2017)
- Numărul de copii, respectiv adulți, înregistrați în funcție de gradul de handicap, precum și evoluția acestora după anul 2013
- Tipurile de handicap înregistrate la adulți, respectiv copii, și evoluția acestora
- Tipurile de servicii sociale oferite diferitelor categorii de beneficiari și limitele maxime de venit pentru a beneficia de servicii sociale
- Evoluția (numerică și procentuală) a persoanelor care beneficiază de diferite tipuri de servicii sociale (defalcat pe tipul de serviciu)

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea DGASPC Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Moților N. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariaalbaiulia

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20080 din 03.03.2017

Către: Direcția Regională de Statistică Alba
În atenția: Director Executiv Ciprian Alin David
Email: ciprian.david@alba.insse.ro, ioan.chiorean@alba.insse.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Domnule Director Executiv Ciprian Alin David,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate despre demografia orașului nostru și a județului Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

Structura etnică, lingvistică și religioasă a populației
Structura populației după participarea la activitatea economică
Populația activă totală (în afară de salariați)
Populația activă pe sexe, vârste, educație, domenii de activitate
Structura socio-economică a populației
Ratele de activitate și de ocupare ale populației în vârstă de muncă (15-64 ani)
Rata de activitate a populației în vârstă de muncă
structura populației active
Populația stabilă a municipiului Alba Iulia după vârstă și participarea la viața economică
Populația activă după nivelul studiilor absolvite
Distribuția populației ocupate pe grupe sexe și grupe de vârstă
Distribuția populației ocupate după sectorul în care lucrează
Distribuția populației ocupate după activitatea economică în care își desfășoară activitatea
Distribuția populației ocupate după locul de muncă
Structura salariaților pe activități ale economiei naționale
Structura efectivului de salariați pe sectoare economice
Populația stabilă cu statut de salariat
Raportul de dependență economică după 2011

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Direcției Regionale de Statistică Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Moților Nr. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariaalbaiulia

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20843 din 06.03.2017

Către: Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba
În atenția: Șef administrație Maria IACOB
Email: Maria.Iacob.AB@mfinante.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Doamnă Maria IACOB, Șef Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate privind evoluția și situația agenților economici și a cifrei de afaceri în orașul nostru și în județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

- Repartizarea agenților economici la nivelul județului Alba
- Evoluția cifrei de afaceri la nivelul municipiului Alba Iulia în perioda 2013-2017
- Evoluția industriei la nivelul municipiului Alba Iulia în perioda 2013-2017

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Administrației Județene a Finanțelor Publice Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

Mircea Gheorghe HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Moților Nr. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariaalbaiulia

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20080 din 03.03.2017

Către: Inspectoratul Școlar Județean Alba
În atenția: Dnei. Inspector Școlar General EUGENIA MARCELA DĂRĂMUȘ
Email: marceladaramus@yahoo.com

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: office@apulum.ro, liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimată Doamnă Inspector Școlar General Eugenia Marcela Dărămuș,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anilor 2011-2013, informații detaliate despre infrastructura de învățământ din orașul nostru și din județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date din anul școlar 2016/2017.

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații (la nivel de an școlar 2016/2017):

- Numărul de unități de învățământ din județul Alba, cu ponderea pe municipii, orașe și comune
- Numărul total de elevi din județul Alba, cu ponderea pe municipii, orașe și comune
- Procentul unităților de învățământ din județ, respectiv din Alba Iulia, care dețin autorizație sanitară
- Procentul (pe județ, respectiv pe Alba Iulia) personalului didactic din învățământul preuniversitar care deține gradul didactic I, gradul didactic II, definitivatul, respectiv personalul fără grad didactic (profesorii debutanți)
- Evoluția, la nivel de Alba Iulia, a numărului de unități de învățământ față de anul 2011. Se va menționa în special tipul unității de învățământ care prezintă variația cea mai semnificativă (de pildă, în perioada 2002-2011, numărul grădinițelor a fost cel care a variat cel mai mult)
- Evoluția după anul 2011, la nivel de Alba Iulia, a numărului de copii, elevi și studenți înscriși în unitățile de învățământ (defalcat pe: preșcolar, învățământ primar, gimnazial, liceal, arte și meserii, universitar)
- Evoluția după anul 2011, la nivel de Alba Iulia, a numărului de cadre didactice (defalcat pe: preșcolar, învățământ primar, gimnazial, liceal, arte și meserii, universitar)
- Numărul de biblioteci aflate în coordonarea metodologică a caselor corpului didactic, conform OM 5554/211, art. 1, la nivel de Alba Iulia
- Evoluția, după anul 2011, a numărului de computere aflate în unitățile de învățământ din Alba Iulia
- Evoluția, după anul 2011, a numărului de săli de clasă și de cabinete școlare la nivel de Alba Iulia, corelat cu numărul de elevi/ sală de clasă ori elevi/ cabinet
- Evoluția, după anul 2011, a numărului de laboratoare școlare, corelat cu numărul de elevi/ laborator
- Evoluția, după anul 2011, a numărului de săli de sport, corelat cu numărul de elevi/ sală de sport
- Numărul de copii cu cerințe educative speciale (CES) înregistrați în anul școlar 2016/2017, la nivel de Alba Iulia

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Inspectoratului Școlar Județean Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

ROMANIA
Mircea Gheorghe HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Moților N. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primaria.albaiulia

MUNICIPIUL ALBA IULIA

Nr. 20843 din 06.03.2017

Către: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Alba
În atenția: Dnei. Director Adelina Vasilica OARGĂ
Email: orcab@ab.onrc.ro

De la: MIRCEA HAVA, Primarul Municipiului Alba Iulia
Email: liviacristina.boc@gmail.com, ovidiuboc26@gmail.com
Subiect: Actualizare SIDU la nivelul municipiului Alba Iulia

Stimate Doamnă Director Adelina Vasilica OARGĂ,

În vederea obținerii de fonduri prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Municipiul Alba Iulia actualizează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului. În cadrul acestei strategii sunt incluse, la nivelul anului 2011, date statistice detaliate privind evoluția și situația firmelor în orașul nostru și în județul Alba. Aceste informații se cer actualizate cu date cât mai recente (2015 - 2017).

Mai precis, vă solicităm respectuos accesul la următoarele informații, actualizate, la nivel de Alba Iulia:

- Numărul înmatriculărilor la nivel național și județean 2013-2017
- Statistica PFA/ II/ IF în funcție de vârsta titularilor și/ sau membrilor
- Distribuția pe sexe a titularilor/ membrilor PFA/ II/ IF active
- Statistica persoanelor juridice active în funcție de vârsta asociaților/ acționarilor
- Distribuția pe sexe a acționariatului firmelor active
- Evoluția numărului profesioniștilor activi în 2017 comparativ cu 2013-2016
- Situația statistică privind înființarea SRL-D

În vederea obținerii informațiilor necesare, vă rugăm de asemenea să desemnați o persoană de contact din partea Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Alba.

Vă mulțumim anticipat pentru ajutorul acordat.

Cu deosebită stimă,

ROMANIA

Mircea Gheorghe HAVA
Primarul Municipiului Alba Iulia

CABINET PRIMAR
Primăria Municipiului Alba Iulia, Str. Calea Moților Nr. 5 A, Alba Iulia, Județul Alba, 510134
Tel: +40 (0) 258 819 462, Fax: +40 (0) 258 812 545
Internet: www.apulum.ro, E-mail: office@apulum.ro
Facebook: www.facebook.com/primariaalbaiulia